DICCIONARI BIOGRÀFIC
DE
METGES CATALANS

EL PATRONAT DE LA FUNDACIÓ SALVADOR VIVES CASAJUANA, EN FER REALITAT, AMB LA PRESENT I ALTRES PUBLICACIONS I ACTIVITATS, L'ANHEL D'AQUELL QUE FOU MODÈLIC CIUTADÀ I GENERÓS PROPULSOR DE LA CULTURA, ES COMPLAU A RETRE-LI PÚBLIC HOMENATGE D'HONORANÇA I GRATITUD.

El SEMINARI PERE MATA del Departament de Medicina Legal i Toxicologia de la Universitat de Barcelona, creat en ocasió del centenari de la mort del qui fou professor de Medicina Legal (1811-1877), contribueix al III Congrés d'Història de la Medicina Catalana col·laborant en l'edició d'aquest treball de recopilació i ordenació de materials bio-bibliogràfics.

Edició limitada i numerada de l'1 al 500.

137

FUNDACIÓ SALVADOR VIVES CASAJUANA

SEMINARI PERE MATA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Josep M. CALBET i CAMARASA
Jacint CORBELLA i CORBELLA

DICCIONARI BIOGRÀFIC DE METGES CATALANS

Tercer volum

R - Z

III CONGRÉS
D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA CATALANA/LLEIDA, 1981

BARCELONA,
1983

© Josep M. Calbet i Camarasa
Jacint Corbella i Corbella
I.S.B.N.: 84-232-0202-X (edició completa)
I.S.B.N.: 84-232-0221-6 (volum tercer)
Dipòsit Legal: L-706-1983
Editorial Rafael Dalmau
Bonavista, 26 - Barcelona, 13
Imprès: Virgili i Pagès, S. A.
Bobalà, 3 - Lleida

Índex

	Pàg.
Índex	7
Explicació	9
Abreviatures	13
LLETRA «R»	15
LLETRA «S»	65
LLETRA «T»	123
LLETRA «U»	145
LLETRA «V»	147
LLETRA «W»	177
LLETRA «X»	179
LLETRA «Y»	183
LLETRA «Z»	185

ADDENDA

LLETRA «A»	189
LLETRA «B»	200
LLETRA «C»	218
LLETRA «D»	239
LLETRA «E»	245
LLETRA «F»	247
LLETRA «G»	256
LLETRA «H»	263
LLETRA «I»	264
LLETRA «J»	265

	Pàg.
LLETRA «L»	267
LLETRA «M»	271
LLETRA «N»	285
LLETRA «O»	286
LLETRA «P»	289
LLETRA «Q»	300
LLETRA «R»	301
LLETRA «S»	303
LLETRA «T»	306
LLETRA «V»	307
LLETRA «X»	309
LLETRA «Z»	309
Bibliografia	311
Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana	339
Publicacions del Seminari Pere Mata	345

Explicació

Aquest no és un pròleg ni un epíleg, és una explicació. *Tenim aquí el tercer volum d'un llibre que encara s'està fent. Vam començar-lo fa anys. El primer volum es publicà el 1981, en ocasió del Tercer Congrés d'Història de la Medicina Catalana, fet a Lleida. En aquest tercer volum hem acabat la primera volta, fins a la Z. I ja hi ha, com a addenda, una segona volta sencera, que incrementa en un terç el contingut inicial. Esperem que hi hagi més voltes, perquè hi manquen molts noms i, avui mateix, algun centenar d'ells els hem anat compilant mentre es corregien les galerades. És, doncs, un treball viu que s'està fent.*

De seguida hem de remarcar un canvi que ha tingut la idea inicial. Va començar com una obra sola de dos autors, els que signem aquesta explicació. Però ben aviat un grup de bons amics ens va fer arribar el fruit de la seva recerca, per a incorporar-la al Diccionari. *Hem de dir que ens han lliurat les seves fitxes amb l'esperit de collaborar en una labor collectiva, per al coneixement del passat de la cultura del nostre país, en oferta espontània, sense demanar en cap cas que hi constés tan sols el seu nom. Però creiem que la seva contribució és prou personal perquè consti en cada cas la signatura de l'autor. Aquest* Diccionari *ha passat, doncs, d'ésser una obra bipersonal a ser un treball collectiu. I en primer lloc hem de donar les gràcies, ara mateix, als qui ens han fet arribar el material de manera més abundosa: Manuel Camps i Clemente i Manuel Camps i Surroca, amb una aportació de centenars de metges i cirurgians de terres de Lleida; Joan Rafat i Selga, amb l'aportació de Manresa; Benet Julià i Figueras , amb la de les comarques gironines; Immaculada Pellicer*

i Garrido, amb dades de Barcelona; Josep M. Massons i Esplugas, investigador, entre altres coses, de l'alumnat del Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona. I també les col·laboracions de Pere Vallribera, Júlia Morató, Narcís Castells, Edelmira Domènech, Josep Tomàs i Monserrat i altres.

Hem modificat lleugerament els límits que ens hem imposat. En principi hem seguit el següent criteri: Hem inclòs tots els metges i cirurgians catalans dels quals hem trobat notícia fins al segle XVIII, *o sigui fins a la ratlla del 1800. Hem ampliat la data inicial de 1775, per estudiar-hi, arrodonit, tot el segle* XVIII. *Ha estat suficient la notícia de la seva existència per a ésser inclosos. Dels posteriors hem cregut que la sola nota de la seva existència era insuficient i només els hem inclòs quan hem tingut alguna altra dada: obra escrita, càrrec sanitari, activitat docent, activitat política, o altra. Sobre el segle* XIX *tenim una gran quantitat de notícies de metges sense obra que hem preferit no incloure ara aquí. Dels del segle* XX, *amb obra coneguda, hem de dir que, en cap cas, hem considerat cap persona encara viva.*

LES TITULACIONS. *Hem recollit els metges i cirurgians. El títol, que mantenim encara, és* Diccionari biogràfic de metges catalans. *No el violentem incloent-hi els cirurgians, tot i que hi hagué èpoques en què hi havia una separació clara entre les dues professions. I els cirurgians comprenien els barbers. Només molt esporàdicament hi hem posat altres sanitaris perquè tenien una relació directa amb la Medicina. Per exemple, farmacèutics o veterinaris membres d'acadèmies o societats mèdiques, o algun frenòleg.*

Creiem que la Medicina ha estat la primera en desenvolupar-se entre les activitats de tipus científic, que ha donat titulacions específiques i s'ha organitzat professionalment. Des d'aquesta visió esperem que un dia es pugui fer, com a tasca col·lectiva, un «Diccionari històric de la ciència catalana» *que ultra els metges i cirurgians, que en són una part, comprengui també les altres ciències sanitàries; així la farmàcia, que ha estat bastant estudiada aquí, i la Veterinària, i, evidentment, totes les altres ciències, en el sentit ampli de les antigues facultats de ciències, i de les escoles tècniques.*

Creiem que així donaríem llum a molts aspectes del passat científic de Catalunya. I això no perdent de vista el valor relatiu que ha tingut la ciència aquí, no valorada gairebé mai en un primer pla del món. Però precisament per això, per haver estat rarament en un primer nivell, som nosaltres mateixos qui hem de fer aquest estudi i possiblement hi trobarem més d'una sorpresa agradable.

Perquè els nostres científics són molt poc coneguts per nosaltres mateixos i en moltes zones del país no hi ha gairebé record dels seus valors passats, que són, a més, poc coneguts a Barcelona, Madrid, París o Amèrica, però no ho són tampoc en el seu poble o comarca d'origen. I creiem que cal reforçar el coneixement històric de la realitat de cada lloc, de cada comarca del nostre país.

D'altra banda és evident que hi ha tres grans zones culturals —clàssicament es parla de la separació de les dues cultures—, i que la científica té molt menys ressò que la literària o l'artística. I estem convençuts que és útil, per a afirmar la consciència cultural de Catalunya, fer altra vegada llum sobre aquests aspectes poc coneguts, perquè la cultura científica, *repetim, ha estat menys estudiada i valorada que la literària o l'artística.*

ELS NOSTRES DEFECTES. *En aquest llibre hi manquen moltes coses, moltes dades. Hi ha obres que no consten, autors que ens han passat de llarg; molts estan encara insuficientment documentats. És una obra que s'està fent i aportem el que tenim fins ara. No és un text acabat i està doncs obert, i ben obert, a ampliacions i correccions.*

És evident que hi ha errors. Aquests poden ser de molts orígens. Uns són dels propis autors. Altres poden ser de les fonts. Hem procurat esmentar sempre l'origen de la nostra informació i hem advertit que no sempre és concordant entre dues fonts diferents. Altres errors poden ser de tècnica. Un exemple clar en són els noms i cognoms. Sovint hem transcrit el nom tal com l'hem trobat a la font, hem respectat la grafia com consta en els documents de l'època, sense intentar actualitzar-los. Ens ha semblat que no era faltar a la veritat històrica donar els noms tal com consten i s'utilitzaven en el seu temps i lloc concret. Encara que sabem que aquest criteri també pot ésser discutit. Un altre punt delicat són els cognoms. N'hi ha que són particularment divergents en la seva grafia, així les varietats dels Farré, Ferré, Ferrer; o els Giné, Giner, Gené, Gener, o encara més els Sunyer, Sunyé, Suñé, Suñer, i així tants i tant. Les A i E, les O i U, els finals amb R o no, i altres, ens poden dur a confusió. Àdhuc membres de la mateixa família consten amb grafies diferents en documents propers en el temps. Alguna vegada hem indicat la possible coincidència, però el nostre criteri ha estat de respectar la grafia que consta en les fonts. I en els de l'Edat Mitjana hem fet el mateix, tot i sabent que la majoria de les transcripcions es fan avui de manera diferent.

Aquest text ens permet conèixer, parcialment, la realitat social de la nostra Medicina, les nissagues o famílies de metges

durant moltes generacions, repartides per la geografia del país. Però queda una tasca llarga per anar continuant. Les fonts documentals que encara ens cal anar consultant són abundoses i riques. Com diem en les paraules prèvies: «No hem pretès de fer una llista exhaustiva. Hem anat espigolant i agarbellant el material que hem anat trobant». I així seguirem. Ja hem dit que l'obra ha passat de ser individual, o dual, a collectiva, i hem marcat les fites llunyanes que volem assolir, un Diccionari Històric de la Ciència Catalana. Per força haurem de ser molts per a dur a terme aquesta tasca.

Després de la primera volta ja hi hem posat una primera addenda. En ella hi van incloses les correccions, siguin tipogràfiques d'una certa importància o de dades. Hem intentat de fer el mínim d'errors, però probablement n'hi ha més dels que caldria. No hem editat ara l'índex detallat del Diccionari. *D'una banda, com diem, és un llibre que s'està fent, però d'altra el seu gruix excessiu allargaria massa les dimensions d'aquest volum. Hem de donar les gràcies als qui ens han ajudat a corregir errors anteriors, sobretot per omissió i especialment a Joan Rossinyol i Soler i a Xavier Salvan i Massot. També als qui ens han ajudat a la tasca feixuga de les correccions, més particularment als senyors Lluís Virgili i Lluís Pagès i el seu equip collaborador en l'edició d'aquesta obra. I agrairem qualsevol advertència, addició o suggeriment que se'ns faci en aquest sentit. Perquè, com diem, aquest és un pas més, en una obra llarga.*

J. M. CALBET / J. CORBELLA

ABREVIATURES

M. Ca. = Manuel Camps i Surroca
N. Ca. = Narcís Castells
E. Do. = Edelmira Domènech
B. Ju. = Benet Julià i Figueras
J. Ma. = Josep M. Massons i Esplugas
J. Mo. = Júlia Morató
I. Pe. = Immaculada Pellicer i Garrido
J. Ra. = Joan Rafat i Selga
J. To. = Josep Tomàs i Monserrat
P. Va. = Pere Vallribera i Puig
AHPB = Arxiu Històric Protocols Barcelona
APSJ = Arxiu Parròquia Sant Joan (Lleida)
B. = Barcelona
CM = Capítols Matrimonials
m. = mort
n. = naixement
RAM = Reial Acadèmia de Medicina
RCC = Reial Collegi de Cirurgia
T = Testaments

R

3.997. **RABADÀ i MAYNÉ, Antoni.** Del començament del segle XX. Defensor de l'obligatorietat de la collegiació mèdica. Dirigí, a Tarragona, el periòdic científic professional «El Médico».

3.998. **RABASA, Joan.** Metge, a Reus, a les darreries del segle XVIII. (3)

3.999. **RABASA, Josep.** N. a la Selva (?), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1755. Va exercir a Vilaplana (Baix Camp). (309)

4.000. **RABASA, Josep.** Metge, que l'any 1790 exercia a Reus. (397, pàg. 45)

4.001. **RABASA i FONTSERÉ, Josep.** N. a Lleida el 4-VIII-1883; m. el 30-VIII-1959. Llicenciat, l'any 1906, a Barcelona. Metge municipal de Lleida. Membre fundador de la Joventut Conservadora, fou militant de la Lliga des del 1934. L'any 1928, era director del Laboratori Municipal, de Lleida. Juntament amb el doctor Cava féu un treball amb l'objectiu de fundar, a Lleida, una «Gota de Llet». Creà, el 1936, un servei de desinfecció d'aigües amb el clor. El mateix any, posà en marxa el Servei Maternològic Municipal, de Lleida, en un edifici que, posteriorment, va ser confiscat pels militars. Autor d'una *Topografia Sanitària de Lleida* (1917), que li premià la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona. En morir estava treballant amb la collaboració del seu fill, Francesc Rabasa i Reimat, en un estudi sobre el subministre d'aigua potable a la ciutat de Lleida, des del 1300. Membre numerari i fundador de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. (M. Ca.)

4.002. **RABASSA, Ignasi.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell els anys 1769 i 1774. (M. Ca.)

4.003. **RABASSA, Pere.** Mestre en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1530. (AHPB - T. - 3-VIII-1530). (I. Pe.)

4.004. **RABASSA i MORLIUS, Francesc.** Metge de la segona meitat del segle XVIII, nascut a Cervera. L'any 1731, era catedràtic d'Anatomia a la Universitat de Cervera; el 1743, passà a la càtedra de Pronòstics, i el 1750, a la de Mètode. Fou degà del claustre de professors d'aquella Facultat. Autor de: *Universae Medicinae ad Leges Circulationes Anatomicas et Mechanicas* (1738); *Disertatio Physiologico-pathologica ac therapeutica de corporis humani functionibus* (Cervera, 1750), i un *Tractatus Medici* (1734).
(63, pàg. 69/2, I, pàg. 527/49, I, pàg. 411)

4.005. **RABASSÓ i GASPAR, Agustí.** N. a El Catllar (Tarragonès) el 1755. Cursà Medicina a Montpeller, i es graduà a Perpinyà. Revalidat pel Protomedicat, el 1797. Exercí vuit anys a Costoja (Vallespir) i tres a Llorona i a Bassegoda (Garrotxa). (3)

* **RABBI ABRAHAM.** — V. **CRESQUES ABIABAR.**

4.006. **RABELLA i MARTÍ, Antoni.** Va collaborar en el primer volum dels treballs de la càtedra del professor Ferrer i Cajigal amb un article sobre l'estenosi pilòrica.

4.007. **RABELLA i RAFOLS, Joan.** De la meitat del segle XIX. Autor d'una *Memoria físico médica sobre las aguas minerales ferruginosas de Bañeras.*
(59, II, pàg. 413)

4.008. **RABET i COLLELL, Josep.** Metge del segle XVIII, de Peratallada (Baix Empordà). Batxiller en Filosofia a la Universitat de Cervera. Llicenciat i doctorat, el 1790. Féu estudis a Montpeller, on publicà la tesi *Dissertatio medica de morbo in genere ejusque divisione* (Montpeller, 1790).
(221, pàg. 314/108, pàg. 100)

* **RABÍ JOSEP ABEN TREVI.** — V. **JOSEP ABENTREVÍ, Rabí.**

4.009. **RABÍ JUCEFF.** Metge de Ferran I i Alfons V, al segle XV. (38, pàg. 76)

4.010. **RABÓS, Guillem.** Fill de Nicolau Rabós, de la ciutat de Ges, al ducat de Normandia. A la segona meitat del segle XV, exercí la Cirurgia a terres catalanes.
(4, pàg. 118)

4.011. **RADIU, Jaume.** Del segle XV. Metge de Ferran I i Alfons V.
(38, pàg. 76)

4.012. **RADUA i ORIOL, Enric Octavi.** N. a Barcelona, féu el batxillerat a Tarragona. Llicenciat a Barcelona l'any 1885. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888 i en els de Metges de Llengua Catalana. Metge en cap del Cos Mèdic municipal de Barcelona. Collaborà a la «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «Lo Somatent» (1891), «Revista de Pesca Marítima», de Madrid (1899-1900), i dirigí la «Revista Demográfica y Social» (1908) i «Medicina Social» (1911). Autor de: *Datos para el estudio topográfico-médico de Garcia* (Tarragona), premiada per la Reial Acadèmia, el 1892; *El médico ante la cuestión social. Notas para el estudio de la vida obrera en Barcelona,* amb la collaboració de Ll. Comenge; *Reglas que deben seguirse en la construcción de las habitaciones de las grandes ciudades, y en los centros industriales* (1893); *De re pescaria (Acerca de la fomentación de la pesca)* (Barcelona, 1897); *Contribución al estudio de la mortalidad infantil en Barcelona, sus causas y profilaxis* (1899); *Sobre Escuelas de Pesca* (1901); *Necesidad de ampliar y reorganizar los servicios médico-municipales de Barcelona* (1902); *Cartilla popular para la profilaxis de la tuberculosis* (1903); *El derecho a la existencia en orden a la salud* (Barcelona, 1904); *Etiología de la mortalidad en la urbe barcelonesa y manera de disminuirla* (Barcelona, 1905); *La fiebre tifoidea en Barcelona, en 1907* (Barcelona, 1908); *El problema de la inspección médico sanitaria en las escuelas* (Barcelona, 1909); *Les cancerosis a Barcelona* (Barcelona, 1911); *La Medicina de urgencia en la escuela y Cartilla de los primeros auxilios* (Barcelona. 1913), i *Moviment natural de la població de Barcelona. Any 1920* (Barcelona, 1923).
(50, XV, pàg. 19)

* **RADULFA, Bernat.** — V. **BERNAT RADULFA.**

4.013. **RAFAEL, Domènech.** De les darreries del segle XVIII i començament del XIX. Autor d'una *Memoria acerca del cloro para detener los progresos de las epidemias* (1800). (59, II, pàg. 414)

4.014. **RAFALES i CERCÓS, Vicenç.** N. a Amposta, el 1910; m. l'any 1964. Féu el batxillerat a Reus i els estudis de Medicina a Barcelona i Saragossa, on es llicencià l'any 1935. Inicià la seva especialització en Tisiologia a Madrid. Poc després de la guerra ja s'ocupà de qüestions mèdico-laborals. Fou un dels fundadors de la Societat Espanyola de Medicina i Seguretat del Treball i de l'Associació de Medicina del Treball catalana, de la qual fou president. L'any 1964 li fou concedit l'Àngel de la medicina del treball de Catalunya.

4.015. **RAFART, Josep.** N. a Arbúcies (Selva), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1733. (309)

4.016. **RAFOLS, G.** Consta com a «Cirurgicum de Castilionem», en el *Llibre de denunsiasions de casas del Sant Offici (1344-1362).* (B. Ju.)

4.017.**RAFOLS, Josep.** N. a Sant Martí (?), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. (309)

4.018. **RAFOLS, Josep.** N. a Vilafranca del Penedès, es va graduar, a Cervera, l'any 1777. (241)

4.019. **RAFOLS, Josep.** N. a Sant Martí Sarroca (Alt Penedès), el 1761. Exercí a

Vilanova i la Geltrú on fou subdelegat de Medicina.

4.020. **RAFOLS i ALBA, Ramon.** N. a Vilafranca del Penedès, es va graduar, a Cervera, l'any 1789. (241)

* **RAGUÉ. — V. REGUER.**

4.021. **RAGUER, Eudald.** Metge de la segona meitat del segle XIX, nascut a Ripoll. Col·laborà amb el seu pare, el metge E. Raguer i Batlle, a lliurar de la destrucción les ruïnes del monestir de Ripoll. (118, IV, pàg. 164)

4.022. **RAGUER i BATLLE, Eudald.** N. a Ripoll el 21-VI-1809; m. a Ripoll el 13-VII-1878. Doctorat, el 1830. Ajudant del Cos de Sanitat Militar. Després de la crema del monestir de Ripoll, fou nomenat sots-delegat, a Ripoll, de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Gran part de les seves activitats cíviques foren dedicades a salvaguardar diversos documents i peces arquitectòniques d'aquell monestir, lliurant-los de la destrucció. Col·laborà en «El Compilador Médico», «El Eco del Ter» i «El Eco de la Montaña». Juntament amb els seus condeixebles Josep Oriol Navarra i Valentí i Ignasi Boet, durant el curs 1828-1829, va recollir unes *Lecciones orales*, que donava a la càtedra Ramon Ferrer i Garcés. Va enviar a l'Acadèmia de Medicina uns apunts sobre la verola. Autor de: *Apuntes sobre la episcotia* (sic) *ocurrida en la alta montaña, durante los años 1840 y 1841*; *Disertatio pro premio habendo publice prolata* (1830); *Anotaciones et diversis atque perillustribus auctoritatibus tum veteribus tum neoreticis selectae*; *Apuntes acerca del cólera morbo asiático que ha reinado en la villa de Ripoll, en 1865, con varias referencias al azote de 1854* (Barcelona, 1866), *Notas sobre la acción del fuego en el tratamiento de la hidrofobia, y de la influencia moral que ejercer puede una absoluta confianza en este método de combatirla* (Barcelona, 1866), i *Cría de los gusanos de seda en Ripoll.*
(59, II, pàg. 417/427, pàg. 173)

4.023. **RAGUER i PUIG, Pere.** N. a Ripoll. Cirurgià llatí de 2 exàmens, graduat l'any 1796 al R. C. de Cirurgia de B. (J. Ma.)

4.024. **RAHOLA i TREMOLS, Víctor.** N. a Cadaqués (Alt Empordà), el 1866; m. l'any 1952. Cursà Medicina a Barcelona, d'on fou metge municipal. Cultivà la poesia, i publicà *Humorístiques* i *Cadaquessenques* (Girona, 1930), amb pròleg d'Eduard Marquina. També és autor del monòleg dramàtic *Teresa*, i de *L'auca de la tuberculosis* i *Dos companys mal avinguts*, amb la col·laboració de Francesc Godó.
(118, IV, pàg. 165/305, pàg. 594)

4.025. **RAIG, Tomàs.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà els anys 1629 i 1643.
(496, pàg. 142)

4.026. **RAIMON de PEDRINYA.** «Físic», procedent de la diòcesi de Narbona. Era a Besalú, pels anys 1329 i 1332.
(409, pàg. 173)

4.027. **RAIMOND, Mestre.** Metge de Pere III, el Gran. (38, pàg. 75)

4.028. **RAIMUNDUS.** L'any 1205, consta com a *presbiter infirmorum.*
(4, pàg. 119)

4.029. **RAIMUNDUS MARINI.** «Físic», a Manresa, cap a l'any 1297. (8, pàg. 97)

4.030. **RAMBAU.** N. a Girona, 1194; m. a Jerusalem, l'any 1260. Metge jueu. Rambau és el nom vulgar de R. Moseh-Bar-Nachman. Fou deixeble de Ben Hezra. Escriví sobre matèries no mèdiques. Sembla que exercí a Lleida.
(60, I, pàg. 74/38, pàg. 49)

4.031. **RAMIS.** Metge, a Banyoles (Gironès), a mitjan segle XVII.
(228, pàg. 382)

4.032. **RAMIS, Miquel.** De començament del segle XIX. Va exercir a Tortosa. La Reial Junta Superior de Sanitat va sol·licitar, l'any 1804, un informe de la RAM de B. sobre el mètode d'aquest metge de repetir les sagnies.

4.033. **RAMIS i RAMIS, Bartomeu.** N. a Maó, el 3-VII-1751; m. el 26-VII-1837. Va cursar Medicina, a Montpeller i es doctorà, a Avinyó, el 21 de juliol de 1778. Col·laborà amb el doctor Joaquim Carreras. L'any 1800, exercia a Maó i va ésser un dels que acceptà la utilitat de la vacuna antivariòlica, aplicada als menorquins pels metges anglesos Marshall i Watker. Autor de: *Breu discurs sobre el perniciós e indecent custum d'enterrar dins las Iglésias* (Maó, 1818), i *Notícia de las pestes de Menorca* (Maó, 1824).
(10, II, pàg. 223)

4.034. **RAMÒ, Francesc.** N. a Mezquina; batxiller a Irache el 1749, revalidat el 1774, exercí a Batea (Terra Alta).
(24, pàg. 79)

4.035. **RAMON.** Metge, a Reus, a les darreries del segle XIII. (64, pàg. 55)

4.036. **RAMON, Mestre.** Cirurgià, que, vers l'any 1375, exercia a Besalú. (409, pàg. 174)

4.037. **RAMON, Andreu.** N. a Bellvís (Noguera), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1766. Revalidat el 1773, va exercir a l'Albi (Les Garrigues). (24, pàg. 79) Amb el mateix nom consta un batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771. (309)

4.038. **RAMON, Andreu.** N. a Vilagrassa (Urgell), l'any 1766; era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1791. Practicà a Barcelona i Vilagrassa. Revalidat el 1794. (24/309)

4.039. **RAMON, Francesc.** Cirurgià, que, l'any 1736, està documentat a B. Sembla que hi exercia des del 1714. Abans també havia exercit a Lleida i a Girona.

4.040. **RAMON, mestre Francesc.** Cirurgià documentat a Lleida l'any 1758. (M. Ca.)

4.041. **RAMON, Josep.** N. a Vilagrassa (Urgell), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1799. (309)

4.042. **RAMON, Lluís.** Del primer terç del segle XIX. El 1821, firmà una declaració, d'acord amb Bahí, en la qual considerà l'epidèmia de febre groga «exòtica» i «contagiosa». Era metge de Sanitat Militar. Com hem dit, fou el primer signant de: *Parecer de los médicos-cirujanos militares de los Cuerpos de esta guarnición sobre la calentura reinante dado a S. E. el Sr. Gefe Político en 26 de agosto de 1821.*

4.043. **RAMON, Miquel.** Cirurgià gironí, del segle XV. (408, pàg. 33)

4.044. **RAMON, Nicolau.** Doctor en Medicina, nascut a Felanitx i que visqué a la meitat del segle XIX. Autor de: *Quelques considerations cliniques sur les principales indications et contre-indications de la litho-tritie* (Montpeller, 1849). (10, II, pàg. 236)

4.045. **RAMON i AMAT, Tomàs.** N. a Tarragona, el 1900; m. a San Sebastián l'any 1937. Exercí com a metge a Manresa; dedicat a la política, membre d'Esquerra Republicana, fou regidor de l'Ajuntament de Manresa. Molt relacionat amb els grups revolucionaris i obrers els anys 1931 i 1932 fou designat, per la seva amistat amb Joan Selves, delegat del Governador, i després del Conseller de Governació, en els conflictes miners de les conques del Llobregat i Cardener. Més tard fou governador de Tarragona (1933), i Comissari General d'Ordre Públic de Catalunya (1934). Durant la guerra fou cap de Sanitat de l'Exèrcit del front nord d'Aragó i en l'ofensiva de Zuera fou fet presoner, jutjat a San Sebastián, fou condemnat a mort i afusellat. (118, IV, pàg. 170)

4.046. **RAMON ANDREU.** Cirurgià, documentat a Manresa l'any 1346. (J. Ra.)

4.047. **RAMON ANILLER.** Del segle XIV. Traduí al català la *Cirurgia,* de Roger de Parma. Un manuscrit de la traducció feta al provençal per ell mateix i de la mateixa obra es troba a la Biblioteca de la Universitat de Bolonya. (4, pàgs. 42 i 56)

4.048. **RAMON i BERTRAN, Joan.** N. a L'Espluga de Francolí (Conca de Barberà), el 31-VIII-1784. Fill del doctor Joan Ramon i Coscollana. Batxiller, a Osca, el 1807, i revalidat, el 1809. Residí a l'Espluga de Francolí; havia practicat al monestir de Poblet. (24, pàg. 80)

4.049. **RAMÓN y CAJAL, Santiago.** N. a Petilla de Aragón (Navarra), l'1-V-1852; m. a Madrid, el 17-X-1934. Cursà Medicina a Saragossa; passà a Cuba, d'on tornà malalt de paludisme. El 1883 era catedràtic d'Anatomia a València i del 1887 al 1892 ho fou d'Histologia de Barcelona. Passà més tard a ésser-ho de Madrid (1892-1922). Internacionalment es donà a conèixer en el Congrés de Berlín, de 1889 —quan encara era catedràtic de Barcelona—. L'any 1906 va compartir el premi Nobel amb Camil Golgi. Jubilat de la càtedra, el 1922, continuà treballant a l'Institut Cajal de Madrid. La seva biografia ha estat molt estudiada. Ramón y Cajal fou molt valorat pels metges catalans quan es trobava entre nosaltres. En els seus anys barcelonins va treballar molt intensament. L'any 1888 el considerava ell mateix el seu «año cumbre» per les característiques dels seus treballs. Fundà i dirigí, el 1888, la «Revista Trimestral de Histología normal y patológica», com a òrgan del Laboratori d'Histologia de la Facultat de Medicina de Barcelona. Collaborà extensament en revistes mèdiques catalanes: «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica Catalana» i, sobre tot, a la «Gaceta Sanitaria de Barcelona», la redacció de la qual sentia una devota admiració per Cajal. A Madrid dirigí després la «Revista Trimestral Micrográfica» (1896). Entre els seus

treballs, relacionats amb l'etapa de Barcelona, cal esmentar els dos llibres de text *Manual de Histología normal y Técnica micrográfica* (València, 1889) i *Manual de Anatomía Patológica general* (Barcelona, 1890), dels quals se'n feren diverses edicions. En el quinqueni 1888-1892, que coincideix amb la seva estada a Barcelona, va publicar 52 treballs, molts d'ells a la «Revista Trimestral de Histología normal y patológica» que havia fundat, el primer numero de la qual aparegué el primer de maig de 1888 coincidint amb el seu 36è. aniversari, i que conté quatre treballs seus: *Estructura de los centros nerviosos de las aves, Morfología y conexiones de los elementos de la retina de las aves, Terminaciones nerviosas de los husos musculares de la rana* i *Textura de la fibra muscular del corazón.* També cal dir que de tots els treballs seus anteriors només n'hi havia un, de l'any 1881 a Saragossa, que es dediqués a la histologia del sistema nerviós. És per tant a Barcelona que començà la seva dedicació com a neurohistòleg. Aquí va iniciar la seva doctrina de la neurona, en els seus treballs del 1888, que van tenir ressò internacional per la seva participació en el Congrés d'Anatomia de Berlín de 1889. A partir d'aleshores Ramón y Cajal, encara professor barceloní, començà a ésser conegut pel món científic. Una prova de la fertilitat de la seva etapa de Barcelona, la tenim en la consideració del nombre de treballs publicats quan estava aquí: 1887, encara a València: 5; 1888: 9; 1889: 12; 1890: 19; 1891: 8; 1892: 4 (es va traslladar a Madrid el mes d'abril). Només els anys 1903 i 1904, amb 14 i 13 treballs s'acosten al nivell de producció del temps de Cajal a Barcelona. Deixeble seu aquí fou Claudi Sala, que publicà un treball amb Cajal i alguns altres més tard. Altres foren Pi i Gibert, Saltor, Duran i Ventosa i Bofill. El propi Cajal va recordar la seva estada a Catalunya en els seus llibres autobiogràfics *Infancia y juventud* (cap. 22, quan actuava com a metge militar en les guerres carlines) i *Historia de mi labor científica* (caps. 4 a 8, molt extensament). Diego Ferrer ha estudiat, entre nosaltres, l'etapa de Cajal a Barcelona.

4.050. **RAMON i COSCOLLANA, Joan.** N. a Vimbodí (Conca de Barberà), es va graduar, a Cervera, l'any 1774. Fill de Josep Ramon i Sirach. Exercí a l'Espluga de Francolí. (241)

4.051. **RAMON DE CORNELLÀ.** Consta que l'any 1296 fou nomenat metge del bisbe i del Capítol de Girona. (477)

4.052. **RAMON DE ROCAFORT.** Metge alquimista, a la segona meitat del segle XIV. Graduat a l'Estudi de Lleida, sota el magisteri dels doctors Calmets i Sanç (1367). El 1372-1373, era conseller de la Paeria. Ensenyà Medicina a l'Estudi General de Lleida, els anys 1371 i 1372.
(4, pàg. 82/6, pàg. 439)

4.053. **RAMON DE TESARACH.** L'any 1350, va ésser encarregat, pel Consell de la ciutat de Barcelona, per a vigilar la sanitat dels seus habitants, amb un sou anual de 100 lliures. L'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears ha instituït un premi, amb el seu nom, per considerar-lo un dels primers metges del nostre país dedicat a qüestions de medicina pública. (52)

4.054. **RAMON DE VILALTA.** Metge de Jaume II, que destacà entre els anys 1292 i 1297. També fou canonge i va estar vinculat a la catedral de Lleida. (43)

4.055. **RAMON EIMERICH.** Metge, a Lleida, a la segona meitat del segle XIV. Sembla fill de Pere Eimerich. El 31 de maig de 1399, fundà el benefici de Sant Llàtzer a la capella de les Neus, de l'antiga Seu. Encara vivia en el primer terç del s. XV.
(43, pàg. 104/6, pág. 411)

4.056. **RAMON i ESCARDÓ, Josep Maria.** N. a Tortosa, el 4-VII-1903; m. a Barcelona, el 19-II-1958. Llicenciat a Barcelona, el 1923. Amplià estudis a París. Es dedicà a l'Endocrinologia. President de l'Institut Mèdic-Farmacèutic, de Barcelona. L'any 1948, era comandant honorífic del Cos de Sanitat Militar. Cap del dispensari de Medicina interna de l'Hospital de la Creu Roja. Va ostentar diversos càrrecs polítics després del 1939. Va collaborar amb Ràdio Espanya, Ràdio Barcelona, Ràdio Nacional, «El Correo Catalán», «Boletín de la Cruz Roja Española», «Actas del Instituto Médico Farmacéutico» i a d'altres revistes. (293, pàg. 450)

4.057. **RAMON FALGAÇ.** Mestre de Medicina a la segona meitat del segle XIV. L'any 1386, consta com a professor de Medicina a l'Estudi General de Lleida, on és catedràtic de Prima. L'any 1391 va visitar Joan I a Aitona. Metge de capçalera de Pere el Cerimoniós.
(4, pàg. 82/63, pàg. 26)

4.058. **RAMON FERRER.** Cirurgià, documentat a Manresa l'any 1334. Fou aconductat a raó de 100 sous anuals pel Consell de Manresa. (J. Ra.)

4.059. **RAMON GARRIGA.** Cirurgià, establert a Mallorca, cap a l'any 1342, que guarí diversos pacients malalts dels ulls. Va estar al servei de Jaume III. Sembla ésser jueu. (144, pàg. 32)

4.060. **RAMON JOAN (o Joan de València).** Valencià, que, a les darreries del segle XIV era «mestre en trencadures». Fou també queixaler (segons un document de l'any 1420). S'havia examinat de Cirurgia, l'any 1408, a València. Assistí la reina Maria, muller d'Alfons V el Magnànim. (4, pàgs. 95 i 170/68, pàg. 293)

4.061. **RAMON LLULL.** N. a Ciutat de Mallorca (?), c. 1232; m. a Ciutat de Mallorca, c. 1315. Les dades sobre la seva vida són sovint poc precises i portades per la llegenda. Fou una de les personalitats més importants de la cultura catalana medieval i la seva obra trascendí en els camps de la filosofia, la religió, la literatura, la ciència i la medicina. El seu pare, originari del Principat, collaborà amb Jaume I a la conquesta de Mallorca. La seva joventut fou cortesana. Cap els trenta anys va experimentar una crisi ideològica, que el dugué a deixar la família i dedicar-se a l'apostolat per a la conversió dels infidels. Gran viatger, anà a Compostela, Roma en diverses ocasions; París, on professà a la Sorbona; Montpeller i altres llocs. L'any 1293 estigué greument malalt a Gènova. Després féu apostolat a Tunis on fou rebutjat. Viatjà a Xipre, Viena del Delfinat, retornà a Catalunya i Mallorca i altra vegada a Tunis (Bugia), on les seves prèdiques per a la conversió dels musulmans al cristianisme tampoc foren acceptades. Sobre la seva mort hi ha la llegenda del martiri a Bugia, que no és confirmada. La seva obra fou molt extensa i rica en camps diversos i ha estat molt estudiada. Els textos mèdics més conegut són: *Liber principiorum medicinae, Ars compendiosa medicinae, Liber de affatu seu de sexto sensu, Liber de anima rationale, Liber de homine, Liber de regionibus sanitatis et infirmitatis, Liber de ascensu et descensu intellectus* i *Liber de memoria.* Entre els textos d'interès més científic, cal esmentar: *Liber de natura, Liber de Nova Geometria, Liber novus physicorum, Liber astronomiae, Liber de quadratura et triangulatura circuli.* Però l'obra més coneguda de Llull és la de caràcter literari, filosòfic i místic. Els seus llibres que han tingut més difusió i influència són: *Blanquerna, Lo desconhort, Libre de les meravelles, Gentil, Cant de Ramon, Llibre de proverbis, Ars magna, Ars amativa, Los cent noms de Déu, Llibre de l'ordre de Cavalleria, Arbre de ciència, Art demostrativa, Ars inventiva, Llibre de contemplació, Arbre de filosofia d'amor, Retòrica nova, Liber de fine* i altres. La bibliografia sobre Llull és molt extensa. v. CUATRECASES, J.: *Ramón Llull, médico y filósofo.* Barcelona. (Ed. Rocas), 1977; i MESTRE, Bartolomé: *Patografia de Ramon Llull.* Palma de Mallorca. (Inst. Est. Bal.), 1978.

4.062. **RAMON MARINI.** Metge jueu, aconductat pel Consell de Manresa, a raó de 200 sous, el mes de desembre de 1294. (J. Ra.)

4.063. **RAMON METGE.** Metge i cirurgià, que exercí, a Reus, a la meitat del segle XIV. Era fill de de Jaume Metge. (64, pàg. 19)

4.064. **RAMON NAVARRA.** Barber, documentat a Manresa els anys 1304 i 1317. (J. Ra.)

4.065. **RAMON PASQUAL.** Barber de Guardiola, documentat a Manresa l'any 1309, quan ja havia mort. (J. Ra.)

4.066. **RAMON i PATAU, Tomàs.** N. a Vilagrassa (Urgell). Batxiller a Cervera l'any 1742; revalidat el 1774. Residí a Bellvís (Noguera). (24)

4.067. **RAMON QUEROL.** Metge de la segona meitat del segle XIV, oriünd, ell o la família, de Dosquers (Alt Empordà). Va estar al servei de la Casa reial catalana, en temps de Joan I (1391). Metge de capçalera del rei Pere el Cerimoniós. En el curs 1385-1386, ensenyà Medicina a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. L'any 1388, la reina Violant va demanar, per a ell, que pogués conferir títols de mestre en Medicina als llicenciats per les Universitats. El 1393, va fundar, a Girona, ciutat on residia, un collegi per a estudiants novicis dit de Sobreportes. En aquest mateix lloc, l'any 1769, s'hi va fundar el Seminari Tridentí de Girona. (9, pàg. 22/221, pàg. 38 i 203)

4.068. **RAMON i SIRACH, Josep.** N. a Vimbodí (Conca de Barberà), era catedràtic de Mètode a la Facultat de Medicina de la Universitat de Cervera, l'any 1750. Fou el membre més destacat d'una nissaga mèdica. El seu fill, Joan Ramon i Coscollana, i el seu nét, Joan Ramon i Bertran, exerciren a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà) (6, pàg. 436)

4.069. **RAMONELL, Francesc.** Cirurgià, n. a Sant Feliu de Guíxols. Exercí a Olot. Documentat l'any 1746. (B. Ju.)

4.070. **RAMONELL, Geroni.** Cirurgià, n. a Sant Feliu de Guíxols. Exercí a Girona. Documentat l'any 1740. (B. Ju.)

4.071. **RAMONELL, Hieròmim.** Cirurgià, que exercí a Alcarràs (Segrià), entre 1768 i 1791. (M. Ca.)

4.072. **RAMONELL, Miquel.** N. a Olot (Garrotxa), va ingressar al Collegi de Cirurgia de Cadis, l'any 1753. Va estar pensionat a París. Posteriorment fou professor del Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. (461)

4.073. **RAMONELL, Ramon.** Cirurgià, nat a Alcarràs (Segrià). Exercí a Soses on va morir el 29-V-1817. (M. Ca.)

4.074. **RAMONELL i TOMAS, Joan.** Metge mallorquí de les darreries del segle XIX i començament del XX. Va exercir a Puerto Rico i a Cuba. Collaborà a la «Revista Balear de Ciencias Médicas». Autor de *Teoría de la acomodación ocular* (1884), i *Caso práctico de dos úlceras en la córnea* (L'Havana, 1901). El 18 de novembre de 1896, va pronunciar el discurs inaugural de curs al Collegi Mèdic Farmacèutic, de Ciutat, amb el tema *Explicación práctica sobre la skiascopia* (Palma de Mallorca, 1896). (Josep Tomàs i Monserrat)

4.075. **RAMONET, Bonaventura.** Cirurgià, nat a Organyà (Alt Urgell). Documentat a la Seu d'Urgell els anys 1763 i 1773. (M. Ca.)

4.076. **RAMONET, Miquel.** N. a Organyà (Urgellet), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1749. (309)

4.077. **RAMONET i CABALLOL, Antoni.** N. a Organyà (Urgellet), el 19-XII-1751. Fill del metge Miquel Ramonet. Batxiller a Osca, el 1778 i revalidat, el 1792. (24)

4.078. **RAMOS FERNANDEZ, Rafael.** N. a Madrid, el 17-II-1907; m. a Barcelona, el 22-IV-1955. Cursà Medicina a Madrid, on es llicencià l'any 1930, i es doctorà l'any 1932, amb la tesi *Contribución al estudio del Babeurre y de las leches acidificadas artificialmente en dietética infantil.* Amplià estudis a París i a Alemanya. Al tercer intent, l'any 1935, guanyà per oposició la càtedra de Pediatria de Salamanca. Després del desenllaç de la guerra civil, vingué, per trasllat, a ocupar la càtedra de Pediatria de Barcelona, de la qual havia estat separat el seu titular, professor Vidal i Jordana. Degà de la Facultat. El 1948, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, amb el discurs *El síndrome secundario maligno en patología del lactante.* El 1950, fundà els «Archivos de Pediatría». Collaborà a «Noticias Médicas», «La Pediatría Española», «Noticiario Médico», «Medicina Ibera», «Revista Infantil Terapéutica», «Revista Española de Farmacología y Terapéutica», «Clínica y Laboratorio», «Actualidad Médica Hispana», «Revista Española de Pediatría» i d'altres. Autor de: *Diagnóstico y tratamiento de los trastornos nutritivos del lactante* (Madrid, 1933), i *Puericultura* (...) *Higiene, educación y alimentación* (Santander, 1938, 1941, en dos volums). (26, 1968, núm. 207, pàg. 172)

4.079. **RAMS, Francesc.** Metge, que exercí a Batea (Terra Alta), cap a finals del segle XVIII. Esmentat també com a Ramos. v. t. Ramó. (24, pàg. 80)

4.080. **RAMS i VALLESPÍ, Miquel.** N. a Batea (Terra Alta), l'any 1766. Sembla fill del metge Francesc Rams. Batxiller a Cervera, l'any 1794, es va revalidar dos anys més tard. Residí a Riba-roja (Ribera d'Ebre). En algun lloc està indicat com a Ramos. (3/24)

4.081. **RANCÉ, Joan.** N. a Girona, va m. el 1780. Fill del cirurgià Tomàs Rancé. Llicenciat i doctorat a Montpeller, l'any 1746. Va estar tres anys d'ajudant segon de Cirurgia, a Itàlia, i nou anys de cirurgià major al regiment d'Infanteria, de Galícia. Va fer la guerra de Portugal. Primer consultor i catedràtic del Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona, des del 1762, i vice-president des del gener del 1779. Els anys 1779-1780, va estar a Gibraltar. També va estar a Cadis. Autor de: *Oración inaugural para la obertura de estudios, celebrada en el Real Colegio de Cirugía de Barcelona, octubre 1770* (Barcelona, 1770); *Espina bífida* i *Tratado theórico-práctico de Materia Médica. Que explica los medicamentos naturales o simples, assi como las preparaciones chímicas y galénicas, las más usuales; sus doses, su modo de obrar, los casos donde convienen y sus fórmulas: con un suplemento a lo último* (Barcelona, 1773), en tres volums i un suplement, que constitueix un text important per a l'ensenyament del seu temps. (108, pàg. 100/179/472, pàg. 127)

4.082. **RANCÉ, Tomàs.** Cirurgià, que serví a l'exèrcit espanyol, a la primera meitat del segle XIX. (272, pàg. 111)

4.083. **RAPO i FONT, Rafael.** N. a Sineu el 26-VII-1651; m. a Sineu el 26-VII-1710. Féu estudis a Ciutat de Mallorca, on es doctorà el 21 d'agost de 1677. Morber de Ciutat. Serví a l'Armada de Carles II. Ideològicament, s'avançà al seu temps, pel seu racionalisme. Va admetre les afeccions localitzades i no les malalties *totius substantiae.* Influenciat per l'humorisme. Autor de: *Apollineum Majoricense bellum contra febres perniciosas* (Palma, 1707), que fou censurat prèviament pel doctor Miquel Fullana. Bover en fa una crítica vàlida. (10, II, pàg. 237)

4.084. **RAQUER, Narcís.** Esmentat com a cirurgià de Figueres, en una memòria de Jaume Daunis sobre un tumor cancerós del braç, presentada a les Juntes Literàries del Reial Collegi de Cirurgia, de Barcelona (1826). (474, pàg. 170)

* **RASOL, Guillem.** — V. **GUILLEM RESOL.**

4.085. **RASPAU, Joan.** N. a Sant Esteve d'En Bas (Garrotxa), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1741. (309)

4.086. **RASPAU i ORDEIG, Jaume.** N. a Sant Esteve d'En Bas (Garrotxa). Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al R. C. C. de Barcelona l'any 1774. Viatjà com a cirurgià a Amèrica, on fou cirurgià de «las Reales Guardias Españolas». Pensionat per a fer estudis a París i Londres entre setembre de 1783 i juliol de 1786. Fou bibliotecari i catedràtic de parts i malalties venèries i dels nens del R. Collegi de Sant Carles de Madrid (1787). Va morir a Barcelona el 31-VII-1788. Autor de *Manual del arte de partear para comadres.* En altres llocs consta com a segon cognom el de Patos. (J. M. Massons)

* **RASPAU i PATOS, Jaume.** — V. **RASPAU i ORDEIG, Jaume.**

4.087. **RAULL i COLL, Josep.** N. a Valls. Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al R. C. de Cirurgia de B. l'any 1780. Doctorat en Cirurgia l'any 1796. Fou primer ajudant de cirurgia de l'exèrcit de Catalunya (1811), amb el sou quinzenal de 500 rals. Cirurgià major de l'Hospital Militar de Girona a l'octubre de 1814.
(J. M. Massons)

4.088. **RAULL i JULIÀ, Gaietà.** N. a B. el 1798. Fill del cirurgià Josep Raull. Revalidat, el 1826. Representant per Igualada a la comissió de la Confederació Mèdica, creada a Barcelona el 7 de gener de 1849. Collaborà a «Diario General de Ciencias Médicas». Traduí, de Lallemand: *Pérdidas seminales involuntarias* (Barcelona, 1842). (7)

* **RAUSICH, Magí.** — V. **ROSICH, Magí.**

4.089. **RAVENTÓS i AVIÑÓ, Antoni.** N. a Barcelona, l'any 1869; m. a Barcelona, el 21-VI-1919. Féu els estudis a Barcelona. Es dedicà a la Cirurgia, i collaborà amb els doctors Bartomeus, Homs, Esquerdo i Cardenal. Treballà a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Féu treballs experimentals, amb August Pi i Sunyer, pancreotomitzant alguns gossos. Autor de diverses comunicacions presentades a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. Collaborà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana i en «Annals de Medicina».
(78, 1934, II, pàg. 1/170)

4.090. **RAVENTÓS i MORAGAS, Antoni.** N. a Barcelona, el 8-III-1904; m. el 13-III-1975. Féu els estudis de Medicina a Barcelona. Es dedicà principalment a la cirurgia infantil. Es va doctorar el 1941 amb una tesi sobre *Quiste óseo solitario y osteitis fibrosa localizada.* Fou cap del Servei de Cirurgia Infantil de l'Hospital de Sant Pau (1954) i autor de nombrosos treballs de la seva especialitat.
(53, maig 1975, pàg. 36)

4.091. **RAVENTÓS i PIJOAN, Jaume.** N. a Barcelona el 1905; m. a Chesire (Manchester, Anglaterra) el 22-XII-1982. Llicenciat a Barcelona, el 1929. Deixeble d'August Pi i Sunyer, va treballar a l'Institut de Fisiologia. El 1933, era nomenat professor adjunt de Fisiologia de la Universitat Autònoma. El 1935, es traslladà a Edimburg (Anglaterra) i després va passar a Manchester, on va fixar la residència. President de la Societat Mèdica d'Anestesiologia, de Manchester. Va treballar al departament de Farmacologia de la Universitat d'aquella ciutat. L'any 1951 va introduir l'anestèsic anomenat fluotà. La seva obra ha tingut una gran difusió i ha contribuït al progrés de l'anestesiologia.

4.092. **RAVERS, Esteve.** Cirurgià, que exercí a Roses (Alt Empordà) cap a finals del segle XVIII. Un fill seu, Francesc Ravers i Casadevall fou també metge.
(24)

4.093. **RAVETLLAT i ESTECH, Joaquim.** N. a Salt (Gironès), el 19-V-1872; m. l'any 1923. Veterinari que va estar molt interessat pels problemes de la tuberculosi. Fill del també veterinari Joaquim Ravetllat i Piera. Féu el batxillerat a Girona (1887).

Va estudiar a l'Escola Central de Veterinària, de Madrid. Llicenciat el 1890. Amplià estudis al Laboratori Municipal de Barcelona, amb el doctor Ferran. Va exercir a Salt, i va participar al III Congrés de Metges de Llengua Catalana. Fundador de l'Institut Ravetllat-Pla, a Barcelona. Féu treballs sobre la hemoantitoxina i el sèrum antituberculós i són notables els seus *Estudios experimentales sobre tuberculosis*. Se li ha dedicat una plaça a Salt.

* **REBASSA i MORLIUS, Francesc.** — V. **RABASSA i MORLIUS, Francesc.**

4.094. **RECASENS, Pere.** De la segona meitat del segle XIX. Autor del treball *Gimnástica, su importancia en terapéutica* (Madrid, 1888). (59, II, pàg. 421)

4.095. **RECASENS i COMES, Daniel.** M. el 1975, als setanta-sis anys. Collaborà a la revista «Práctica Médica». Autor de: *Mortalitat a la ciutat de Tarragona* (Tarragona, 1935). (78, 1935, v. II, pàg. 376)

4.096. **RECASENS i GIROL, Sebastià.** N. a Barcelona, el 15-IV-1863; m. a Madrid, el 14-VIII-1933. Llicenciat a Barcelona, a dinou anys. Doctorat a Madrid amb la tesi: *De la acción fisiológica de la digital y su empleo en las afecciones del corazón*. El 1885, era metge per oposició de la Beneficència Municipal, de Girona. Va tornar a Barcelona, on va ser metge ajudant de l'Hospital de Santa Creu i també de la Clínica del Sagrat Cor, amb el doctor Cardenal. El 1893, ingressà com a cirurgià a l'Hospital de Nens Pobres dirigit pel doctor Vidal Solares. President de l'Acadèmia Mèdico Farmacèutica, de Barcelona, fins al 1899. El 1898, fracassà en les oposicions a una càtedra d'Anatomia. El 1902, guanyà, per oposició, la càtedra de Ginecologia de Madrid, de la qual es jubilà el 15 d'abril de 1933, i morí pocs mesos després. Va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Madrid amb el discurs: *Tuberculosis genital de la mujer* (Madrid, 1906). El 1916 fou degà de la Facultat i el 1928, president de l'Acadèmia de Medicina. Collaborà en «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatría», «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «Monatsschrift für Geburtshülfe und Gynäkologie», «Archives mensuelles d'Obstétrique et Gynécologie» i moltes d'altres. Autor de: *Ventajas del éter sobre el cloroformo como anestésico general; Deformidades consecutivas al noma de la boca; Algunas observaciones de quistes dermoideos del ovario; Notas clínicas* (Barcelona, 1897); *De la poliflebitis infecciosa y de su naturaleza estreptocócica* (Barcelona, 1898); *Cirugía del corazón* (Barcelona, 1899), com a discurs inaugural de curs a l'Acadèmia Mèdico-Farmacèutica; *Lecciones de Ginecología* (Barcelona, 1900); *Tratado de Cirugía de la Infancia* (Barcelona, 1901), en dos volums; *Fibromas del ovario* (1904); *Quelques considérations obstétriques basées sur l'examen d'une coupe sagital practiquée a une primipare morte en pleine periode d'expulsion* (Madrid, 1906); *Lecciones de Ginecología* (1906); *De la operabilidad del cáncer uterino en España* (Madrid, 1911); *Lecciones clínicas de Ginecología dadas en la Facultad de Medicina de Madrid. Curso de 1911 a 1912* (Madrid, 1912); *Chirurgische Behandlung des Bauchfells* (Berlín, 1912); *La homoorganoterapia en el tratamiento de algunas ginecopatías* (Madrid, sense data); *Radioterapia ginecológica; La pituitrina como medio para determinar el parto prematuro artificial* (Madrid, 1913); *Nuestra experiencia personal en el tratamiento del cáncer del útero por medio del radio y mesotorio* (Madrid, 1914); *Observaciones y estadísticas personales sobre el tratamiento del cáncer uterino por medio del radio y mesotorio* (Madrid, 1915); *Tratado de Obstetricia* (Barcelona, 1916, tercera edició); *Tratado de Ginecología* (Madrid, 1918); *La Roentgenterapia en Ginecología* (Madrid 1921); *Naturaleza de los rayos X y sus aplicaciones médicas* (Madrid, 1927); *Bases biologiques de la Röntgenthérapie Gynécologique* (París, 1928); *Radioterapia ginecológica* (Madrid, 1930); *El cáncer de útero* (Madrid, 1931), i en collaboració amb Víctor Conill: *Radioterapia profunda y radiumterapia en Ginecología* (Barcelona, 1918) i *Fisioterapia Ginecológica* (Barcelona, 1922).

(78, 1935, I, pàg. 121)

4.097. **REGADA, Carles.** Doctor en Medicina, que, vers l'any 1734, exercia a Solsona. (411, pàg. 44)

4.098. **REGASSOL, Pau.** Doctor en Medicina. Exercí a la Bisbal. Documentat a Sant Feliu de Guíxols entre els anys 1731 i 1737. (B. Ju.)

4.099. **REGENCÓS, Jaume.** N. a Vilademat (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1793. (309)

4.100. **REGINA, Na.** Metgessa jueva, que, l'any 1388, exercia a Barcelona. (407, pàg. 324)

4.101. **REGNES, Josep.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Uni-

versitat de Perpinyà els anys 1697 i 1706. (476, pàg. 510/496, pàg. 144)

4.102. **REGNES, Rafael.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà els anys 1595-97, 1610-1611 i 1624. (496, pàg. 142)

4.103. **REGUER, Francesc.** Cirurgià de Ripoll, de la primera meitat del s. XVIII, membre d'una nissaga mèdica de la qual es coneixen el seu fill Joan i el seu nét Francesc Reguer i Garcia. (24, pàg. 80)

4.104. **REGUER, Joan.** Metge, que exercí a Roses (Alt Empordà) cap a la meitat del segle XVIII. (24)

4.105. **REGUER i GARCIA, Francesc.** N. a Roses (Alt Empordà) el 10-II-1760. Fill del metge Joan Reguer i nét del cirurgià Francesc Reguer, de Ripoll. Batxiller, a Osca, el 1796 i revalidat, el 1798. Va exercir a Barcelona i a Madrid. (24)

4.106. **REIG, Antoni.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat entre els anys 1556 i 1571. (B. Ju.)

4.107. **REIG, Francesc.** Metge, que exercia, a Barcelona, cap a l'any 1650. (67)

4.108. **REINÉS, Jaume.** L'any 1837, era secretari de la Junta provincial de Sanitat de Barcelona.
(«Diario de Barcelona», 1837, pàg. 1889)

4.109. **REINÉS i FERRER, Joan.** N. a Alcúdia, el 15-VII-1801; m. l'any 1892. Metge de Felanitx i després d'Alcúdia; va fer estudis sobre la patologia d'aquesta última població. Autor de: *Teoría de las fiebres intermitentes* (1831); *Observación de un tifus* (1831); *Observaciones clínicas acerca las calenturas intermitentes y reflexiones sobre su naturaleza y sitio* (1833); *Memoria sobre las calenturas tifoideas observadas en la ciudad de Alcudia en 1836; Reseña de las teorías y sistemas médicos y reflexiones clínicas sobre éstos y aquéllas* (1839); *Las fiebres intermitentes benignas propiamente dichas, ¿pueden ser consideradas como preservativas de otras dolencias?; Cuatro palabras a el periódico «La Homeopatía», seguidas de reflexiones sobre las fiebres intermitentes y tratamiento que más las conviene, con una sucinta historia de las causas generales de la insalubridad de Alcudia y Pollensa; Muro y la Puebla* (Palma, 1848); *Clínica Médica. Observaciones sobre la Eclampsia y reflexiones sobre la causa y tratamiento de los tubérculos pulmonares en la tisis incipiente* (1849); *Reseña sobre las fiebres intermitentes en Alcudia* (1849); *Observaciones y reflexiones sobre las fiebres intermitentes y su tratamiento* (1852); *La perla de Alcudia, o sea, el asedio de esta ciudad por los comuneros en 1521 y 1522; Novela histórica seguida de la historia contemporánea de Alcudia* (Palma, 1854); *Un demócrata alcudiano del siglo* XVI (Palma, 1862), i *Destrucción de Pollentia, antigua capital de Mallorca y sitio que tuvo durante la dominación romana* (Palma, 1863). (10, II, pàg. 240)

4.110. **REINÉS i FONT, Antoni.** Metge mallorquí, autor del discurs *La caries dentaria y sus ulteriores consecuencias* (Palma de Mallorca, 1947), amb el qual ingressà com a soci numerari a la Reial Acadèmia de Medicina de Ciutat de Mallorca. M. el 4-III-1952. (20)

4.111. **REINÉS i FONT, Gaspar.** N. a Ciutat de Mallorca, el 1884, es va llicenciar a Barcelona, el 1908. Va exercir a Ciutat de Mallorca, on va desenvolupar diverses tasques de tipus professional, al Col·legi de Metges de Mallorca.
(J. Tomàs i Monserrat)

4.112. **REINÉS i SOLA, Pere.** De la meitat del segle XIX. Traduí algunes novelles franceses. Autor de: *Cuatro métodos curativos, o sea Manual de higiene y medicina popular, etc.* (1857) i *La medicina curativa o la purgación dirigida contra la causa de las enfermedades* (Barcelona, 1868), traduïda de l'obra del mateix títol de Le Roy. (59, II, pàg. 433)

4.113. **REITG, Aleix.** N. a Torregrossa (Garrigues), es va graduar, a Cervera, el 1796. (241)

* **REMEUS, Domènec.** — V. **REMUS.**

4.114. **REMUS, Domènec.** N. a Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1762; revalidat el 1776. Exercí a La Bisbal del Penedès. Consta també com a Romeu, i Remeus. (309/24)

4.115. **RENART, Narcís.** El 29 de desembre de 1616, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 28)

4.116. **RENAU, Joan.** N. a Valls (Alt Camp); m. l'any 1767. Va ingressar al Reial Col·legi de Cirurgia de Cadis (1754) i posteriorment va anar pensionat, a París. Primer cirurgià de l'Armada (1758) i mestre del Col·legi de Cadis (1767).
(461)

4.117. **RENÉ, Josep.** N. a Tàrrega (Urgell), es va graduar, a Cervera, l'any 1766. (28, 1976, VI. pàg. 4)

4.118. **RENÉ i PUIG, Josep Antoni.** N. a Tàrrega (Urgell), es va graduar, a Cervera, l'any 1790. (241)

4.119. **RENÉ i PUIG, Manuel.** N. a Tàrrega (Urgell), es va graduar, a Cervera, l'any 1795. (241)

* **REÑER.** — V. **REÑÉ.**

4.120. **RENOVARD, Martí.** Cirurgià, a Alcúdia, a la primera meitat del segle XVIII. Autor de: *Tractatus Chirurgiae.* (10, II, pàg. 243)

* **RENYER.** — V. **REÑÉ.**

4.121. **RENYER, Josep.** N. a Fondarella (Segrià), batxiller de Cervera, revalidat el 1773, exercí a Tàrrega. (24, pàg. 81)

* **RESOL, Guillem.** — V. **GUILLEM RESOL.**

* **RESPAU i PATOS, Jaume.** — V. **RASPAU i ORDEIG, Jaume.**

4.122. **REUS, Antoni.** Metge mallorquí, que, l'any 1604, era batxiller en Medicina i es doctorà, el mateix any, a l'Estudi General de Barcelona. (66, pàg. 210)

4.123. **REVENTÓS i BORDOY, Jacint.** N. a B., el 3-I-1883; m. a B., el 14-III-1968. Llicenciat a Barcelona el 1904. Membre del Cos Mèdic Municipal de Barcelona, per oposició, fins al 1915, any en què demanà l'excedència d'aquesta plaça, en haver estat elegit conseller de l'Ajuntament. L'any 1907 va dirigir un dispensari antituberculós, juntament amb els doctors Sayé i Darder i Rodés. Doctorat amb la tesi *Indicaciones y contraindicaciones de las tuberculinas en el hombre* (1910). L'any 1910 participà en el I Congrés Internacional Espanyol de Tuberculosi, que, celebrat a Barcelona, va ésser durament criticat per un sector de metges nacionalistes, en haver-s'hi bandejat l'ús oficial de la llengua catalana. El mateix any 1910, amplià estudis a diversos sanatoris de Suïssa. El 1912, el doctor Sayé dirigia al Clínic la sala «Joaquim Sans» d'homes tuberculosos, i, el 1915, Reventós passà a dirigir la sala de dones tuberculoses, o de «Carles Casades». El 1913, juntament amb el doctor Darder, va fundar el sanatori d'Olost de Lluçanès. L'any 1926, juntament amb els doctors Puig i Sureda, Gallart i Monés i Codina i Altés, van fundar l'Institut Policlínic, de Barcelona. Membre fundador de la Societat de Tisiologia, de Barcelona. L'any 1930, guanyà la plaça de cap de clínica, per oposició, a l'Hospital de la Santa Creu. El 1933, era professor lliure de Tisiologia a la Universitat Autònoma. El 1937, abandonà Catalunya, i passà per l'Institut Forlamini de Roma, per a unir-se al camp antirepublicà. Director de l'Hospital Militar de Salamanca. Del 1939 al 1943, dirigí el pavelló d'Infecciosos de l'Hospital Militar, de Barcelona. Li fou concedida la Medalla Militar de Primera classe, en tres ocasions. El 1943, és desmobilitzat. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Molt vinculat al món artístic. Amic dels membres d'«Els Quatre Gats», i en particular de P. Picasso. Collaborà a la «Revista Médica de Barcelona». Autor de: *El pneumotórax artificial* (1920). Gaudí d'una anomenada extraordinària com a metge pràctic i formà un bon nombre de deixebles. Fou una de les personalitats més importants de la Tisiologia a Catalunya. (271)

4.124. **REVENTÓS i FARRARONS, Josep.** N. a Barcelona, el 8-V-1901; m. el IV-1956. Llicenciat el 1927. Amplià estudis a Estrasburg. Fou cap del dispensari de l'Aparell Respiratori de l'Hospital de la Santa Creu. També va dirigir el sanatori del Montseny. (210, pàg. 448)

4.125. **REVENTÓS i CASES, Josep.** L'any 1905 va fer el doctorat amb la tesi *Tratamiento de la epilepsia* (Barcelona, 1907). També és d'ell el treball *Epidemia de Vendrell en 1911.*

4.126. **REVERT, Josep Ignasi.** N. a Igualada (Anoia), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1761. Es va graduar, a Cervera, el 1762. (309)

4.127. **REVERT, Miquel.** Cirurgià, documentat a Balaguer entre 1608 i 1621. (M. Ca.)

4.128. **REVERT i SEGURA, Josep.** N. a Igualada (Anoia), es va graduar, a Cervera, l'any 1787. Des del 1797, va exercir a Barcelona. Autor d'una *Topografía médica de la villa de Igualada* (1797). (59, II, pàg. 430/241)

4.129. **REXACH, Pau.** N. a B., era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752, i revalidat el 1771. (309/24)

4.130. **REY, Bru.** N. a Rialb de Noguera, fou batxiller a Cervera i revalidat, el 5 d'octubre de 1771. Sembla que exercí a Viladecans. (24)

4.131. **REY, Josep.** Consta com a metge a Pont de Suert (Alta Ribagorça) cap a la meitat del segle XVIII. Un fill seu, Antoni, i un nét, Josep, foren també metges de Pont de Suert. (24, pàg. 81)

4.132. **REY i SOLER, Antoni.** N. a Pont de Suert (Alta Ribagorça), el 12-XII-1753. Fill del metge Josep Rey. Batxiller, a Osca, el 1782 i revalidat el 1787. El seu fill, Joaquim Antoni Rey i Abat, nascut a Pont de Suert el 20 de maig de 1785, també fou metge. (24)

* **REYNAUD, Joan. — V. RENAU, Joan.**

4.133. **REYNER, Josep.** N. a Tàrrega (Urgell), es va graduar, a Cervera, l'any 1766. (241)

4.134. **REYNÉS, Rafael.** Metge-cirurgià, a la primera meitat del segle XIX. Mort vers l'any 1845 (v. «Diario de Barcelona», 1845, març, pàg. 1.141). Fou catedràtic de llatí. Autor de: *Compendio de Anatomía, arreglado bajo un plan sencillo, breve y metódico, según los escritos de los mejores autores y en particular la obra de los señores Bonells y Lacaba, para los que han de examinarse* (Barcelona, 1837); *Compendio de mitología y de la metamorfosis de Ovidio,* etc. (Barcelona, 1840); *Compendio de la Patología general, arreglada en vista de la de Chomel y de la de Roche y Sanson y de otros célebres autores, propia para los que han de examinarse* (Barcelona, 1841), i deixà escrit: *Tratado elemental de afectos externos y operaciones para uso de los examinandos, de los cirujanos rurales y de los castrenses* (Barcelona, 1849). (59, II, pàg. 433)

4.135. **REYNÉS i ALART, Antoni.** Metge barceloní de la meitat del segle XIX. Autor de la memòria que va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona «¿En qué circunstancias está indicado y contraindicado el uso del cloroformo?» (1849).

* **REYNÉS i FERRER, Joan. — V. REINES i FERRER, Joan.**

4.136. **RIAL, Pere.** N. a Solsona, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1737. (309)

* **RIAMBAU, Guillem. — V. GUILLEM RIAMBAU.**

4.137. **RIBA, Anton.** Cirurgià, documentat a Granyena de les Garrigues entre els anys 1746 i 1750. (M. Ca.)

4.138. **RIBA, Anton.** Cirurgià, documentat a Soses (Segrià), l'any 1754. També consta amb aquest nom un cirurgià documentat a Balaguer l'any 1781. (M. Ca.)

4.139. **RIBA, Francesc.** N. a Sant Julià de Palou (sic), es va graduar en Medicina, a Osca, l'any 1750. Exercí a Barcelona. (309)

4.140. **RIBA, Jacint.** Metge-cirurgià, a la meitat del segle XIX. S'establí algun temps a Santiago de Cuba, des d'on envià diversos elements botànics que creia que podien ser d'interès per a la Medicina o el comerç de drogues (V. «Diario de Barcelona», 1840, maig, pàg. 1.955). El 1843 va passar a Mèxic. Autor de la *Memoria sobre las calenturas intermitentes perniciosas observadas en España y en Cuba* (V. «Diario de Barcelona», 1841, març, pàg. 950). El diccionari d'Elias de Molins transcriu erròniament el seu cognom per RIBERA, Jacint.

4.141. **RIBA, Joan.** Batxiller en Medicina, que, el 1453, assistí a l'elecció de canceller a l'Estudi de Medicina de Barcelona. (4, pàg. 114)

4.142. **RIBA i BASSOLS, Manuel de.** De la segona meitat del segle XIX. Juntament amb els doctors Cardenal, Barraquer, Joan Viura i Manuel del Vilar, fundà la societat El Laboratori, al carrer de la Riera Baixa, número 12, de Barcelona. Collaborà a l'«Enciclopedia Médico-Farmacéutica», «Gaceta Médica de Cataluña» i «El Monitor de la Salud».

4.143. **RIBAS, Antoni.** N. a Cacà de la Selva (Gironès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1755. (309)

* **RIBALTA, Francesc. — V. FRANCESC RIBALTA.**

4.144. **RIBAS, Ignasi.** N. a Barcelona, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1751. El mes de maig de 1755, feia oposicions a la plaça de practicant segon de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (309/54, pàg. 233)

4.145. **RIBAS, Jaume.** N. a Garriguella (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1798. (309)

4.146. **RIBAS, Joan.** Batxiller en Medicina, a Barcelona, a la meitat del s. XVIII. Es graduà l'any 1745. (54, pàg. 232)

4.147. **RIBAS, Joan.** Metge, documentat a Manresa l'any 1757. (J. Ra.)

4.148. **RIBAS, Josep.** Cirurgià, que exercí a Arenys de Munt (Maresme) cap a la meitat del segle XVIII. (24)

4.149. **RIBAS, Maties.** Cirurgià aragonès, que l'any 1721, exercia a la Seu d'Urgell. Entre els anys 1710 i 1719, va exercir a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

4.150. **RIBAS, Rafael.** Metge mallorquí, a la primera meitat del segle XX. Autor de: *Del microscopio y su influencia en los progresos de la Medicina* (1912). (20)

4.151. **RIBAS i CASAS, Antoni.** N. a B. el 18-VI-1902; m. a B., el 30-V-1982. Féu estudis de Medicina a Barcelona i s'especialitzà en oto-rino-laringologia; ajudant del servei del professor Casadesús a l'Hospital Clínic, completà la seva formació a Alemanya, principalment a Berlín (1929-33). Gaudí d'una certa nomenada com a oto-rino-laringòleg pràctic.

4.152. **RIBAS i CASAS, Joan.** N. a B. el 14-XI-1894; m. a B., el 18-V-1962. Féu estudis de Medicina a Barcelona. Es llicencià l'any 1917 i es doctorà a Madrid, amb una tesi sobre el tema *Contribución al estudio del glaucoma* (Barcelona, 1921). Exercí com a oftalmòleg.

4.153. **RIBAS i ELIAS, Bernat.** N. a Tordera (Maresme), el 24-X-1758. Fill del metge Anton Ribas. Batxiller, a Osca, el 1781 i revalidat, el 1797. Residí a Barcelona. (24)

4.154. **RIBAS i MASSÓ, Marc.** N. a Castellvell del Camp (Baix Camp), el 18-VIII-1857; m. el 6-I-1931. Cursà Medicina a Barcelona. Exercí a Montbrió del Camp. Membre de la Lliga. Deixà escrit un *Estudio del partido médico de Montbrió de Tarragona y sus dos agregados Botarell y Vinyols dels Archs, durante la década de 1895-1904*, i una *Història de Montbrió*. (313)

* **RIBAS i MAYOR.** — **V. RIBES i MAYOR.**

4.155. **RIBAS i PERDIGÓ, Joan.** N. a B., el 26-I-1857. Es va dedicar a la lluita antituberculosa, essent un tisiòleg pràctic de nomenada. Va visitar sanatoris suïssos i francesos i va fundar, junt amb el doctor Pi i Gibert i el farmacèutic doctor Andreu el sanatori del Tibidabo, que no va arribar a posar-se en funcionament. El 1920 era cap de dispensari del Cos Mèdic municipal de Barcelona.

4.156. **RIBAS i PERDIGÓ, Manuel.** N. a Barcelona, el 27-II-1859; m. a Barcelona, el 8-VII-1927. Cursà Medicina a Barcelona. Llicenciat a vint-i-un anys d'edat i doctorat, l'any següent. Amplià estudis a Leipzig, a Berlín, a Viena i a París. Metge de l'Hospital de la Santa Creu. Del 1884 al 1902, fou professor clínic de la Facultat de Medicina de Barcelona, on era auxiliar del doctor Robert i el substituïa en les classes. Es dedicà a la Medicina interna. El 4-VI-1898, ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, de la qual va ser president el 1924, amb el discurs *Tratamiento curativo de la tuberculosis pulmonar* (Barcelona, 1898), que fou contestat per Bartomeu Robert. Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883 i en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà a la «Gaceta Médica Catalana», «Gaceta Sanitaria de Barcelona» i d'altres. Autor de: *Tratamiento de la Neuro-Astenia* (Barcelona, 1892); *Diagnóstico y tratamiento de los gastroectasias* (Barcelona, 1893); *Patogenia y tratamiento de la constipación o extreñimiento habitual* (Barcelona, 1896); *Formas clínicas de la cirrosis hepática* (Barcelona, 1898), i *Tratamiento general de la arterioesclerosis* (Barcelona, 1909).

(«Revista Médica de Barcelona», 1927, I, pàg. 664)

4.157. **RIBAS i PUIGCERVER, Ignasi.** Metge de la meitat del segle XIX, nascut a Ciutat de Mallorca. Ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Ciutat, l'any 1856, de la qual va ser bibliotecari (1866). Autor de: *Memoria sobre el calórico* (1854); *Consideraciones sobre la acción química de los medicamentos* (1856); *Las propiedades de la Clínica empleada en la terapéutica de la tisis y de los catarros pulmonares crónicos* (1857); *Reumatismo y los efectos que produce en los ambientes de nuestras islas*, i *Envenenamiento por el fósforo* (1865).

(10, II, pàg. 250/20)

4.158. **RIBAS i PUJOL, Pere.** De la segona meitat del segle XIX. Com a metge intern del manicomi de Nova Betlem, collaborà amb Giné i Partagàs. Cultivà la higiene mental. Collaborà a la «Gaceta Médica Catalana», «Revista Frenopática Barcelonesa», «El Protector de la Infancia», i «La Independencia Médica». Fou un dels collaboradors de Giné, en l'organització del Primer Certamen Frenopàtic Espanyol (1833), en el qual hi presentà la comunicació: *La locura puerperal*. Parellada ha recollit 19 treballs seus, la majo-

ria tractant de temes de clínica. Fou també cap facultatiu del servei d'alienats de l'Asil del Parc. (343, pàgs. 118-120)

4.159. **RIBAS i RIBAS, Enric.** N. a Vigo, el 6-VII-1870; m. al Masnou (Maresme), el 17-X-1935. Fill de pares catalans. Cursà Medicina, a Barcelona. Doctorat, a Madrid. Amplià estudis a París, amb Pean, Tillaux, i d'altres. L'any 1897, era metge, per oposició, de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, on des del 1906 hi dirigí un servei de Cirurgia. Des del 1919 donà cursos de Cirurgia abdominal, i d'exploració i diagnòstic quirúrgics. El Patronat de la Universitat Autònoma el nomenà professor lliure de Patologia Quirúrgica. L'any 1932, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *Fonaments de les indicacions i tècnica quirúrgica de les malalties de la bufeta i dels conductes biliars.* President de l'Institut Mèdic-Farmacèutic (1898), de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1922-1924), de la Lliga Catalana contra el Càncer, de la Societat Catalana de Cirurgia i de l'Associació de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. Adjunt de la Junta Organitzadora del Primer Congrés de Metges de Llengua Catalana, president del Setè (celebrat a Mallorca el 1932) i participà en tots els altres. Collaborà en el «Boletín de la Academia de Higiene» i d'altres. Cofundador de la «Revista de Cirugía de Barcelona», en la qual collaborà intensament. Al final de la seva vida traslladà la seva residència al Masnou, on morí inesperadament. Autor de: *Un caso de Espondilosis Ryzomélica* (Barcelona, 1904); *Neuralgia del Trigémino* (Barcelona, 1904); *Trabajos de cirugía clínica. Estadística quirúrgica. Notas clínicas* (Barcelona, 1905); *Algunas consideraciones sobre los fundamentos y oportunidad de la intervención quirúrgica en las Nefritis Médicas* (Barcelona, 1905); *Contribución al estudio de la infección peritoneal postoperatoria* (Barcelona, 1906); *Resultados tardíos de la gastro-enterostomía* (Barcelona, 1908); *Indicaciones en la forma ascítica de la Peritonitis tuberculosa (Estudio experimental y clínico)* (Barcelona, 1910); *Contribución al diagnóstico precoz del osteosarcoma* (Barcelona, 1910); *Cirugía de las vías biliares o Indicaciones quirúrgicas de la colelitiasis e infecciones biliares* (Barcelona, 1910); *Cálculos biliares y sus complicaciones. Contribución al estudio de la Cirugía Biliar* (Barcelona, 1911); *Pancreatitis y cálculos biliares. Importancia quirúrgica de la Patología del Páncreas* (Barcelona, 1912); *Contribución al estudio de las hemorragias pancreáticas. Estadística personal de 12 operados* (Barcelona, 1915); *Casa de Curación Quirúrgica* (Barcelona, 1917); *Notas Clínicas. Contribución al estudio de las lesiones del ciego y del colon y su importancia quirúrgica. La anatomía patológica como base de indicaciones en los cálculos biliares. La resección gástrica y la gastro-enterostomía en la úlcera gástrica. La recidiva después de la cura radical de las hernias inguinales: sus causas y medios de evitarlos* (Barcelona, 1917); *Menopausia y fibromas del útero. Nota clínica* (Barcelona, 1917); *Tratamiento quirúrgico de las ictericias* (1923), i *Tratamiento quirúrgico de la litiasis biliar* (1927).

(«Revista Médica de Barcelona», 1935, II, pàg. 458)

4.160. **RIBAS i RIBAS, Guillem.** N. a Vigo, el 26-I-1878. Metge del Servei de Ginecologia de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà en «Annals de Medicina», «Revista de Medicina y Cirugía» i altres revistes. Féu el doctorat amb la tesi *Concepto de la analgesia por las inyecciones intrarraquídeas de cocaína.* Autor de: *Trabajos de clínica obstétrica* (Barcelona, 1910); *Tratamiento de las hemorragias debidas a la inserción de la placenta en el segmento inferior del útero* (Barcelona, 1911); *Diagnóstico precoz del embarazo extrauterino* (Barcelona, 1911); *Intervenciones en las pelvis estrechas* (Barcelona, 1915), i *Conducta a seguir en las retenciones placentarias postabortivas* (Barcelona, 1915).

(77, pàg. 365)

4.161. **RIBAS i RIERA, Jaume.** N. a Garriguella (Alt Empordà), el 6-III-1770. Batxiller a Osca, el 1798. Practicà a Barcelona i es revalidà el 1802. (24, pàg. 81)

4.162. **RIBAS i SAMPOL, Rafael.** N. el 1856; m. a Ciutat de Mallorca el 7-XII-1913. Llicenciat a Barcelona, el 1887. La Diputació Provincial de les Balears li donà una beca per a traslladar-se a París a fer estudis sobre el sèrum antidiftèric de Roux i de Behring (1894). Introductor a Ciutat de Mallorca, del mètode antisèptic de Lister. L'any 1912, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina de Ciutat, amb el discurs *El microscopio y su influencia en los progresos de la Medicina.* Fou vice-president d'aquesta Acadèmia i director del Laboratori Químic-Biològic de Ciutat. Collaborà a la «Revista Balear de Ciencias Médicas». Autor de: *Algunas ge-*

neralidades sobre las ciencias micrográficas (1895); *Tratamiento de la difteria por medio del suero antitóxico, según el método del Dr. Roux* (Palma, 1895); *El laboratorio bioquímico* (1898), i altres treballs. (111, pàg. 44)

4.163. **RIBAS i SOBERANO, Francesc.** N. a Reus (Baix Camp), el 14-II-1893; m. a B., l'any 1965. Féu el batxillerat a Tarragona. Llicenciat a Barcelona el 1915. Metge i polític. Tisiòleg, fou deixeble, a París, de Sargent i Lian. Fundà i dirigí el sanatori de Puig d'Olena (Sant Quirze Safaja) l'any 1933. El 1933, fou elegit diputat de l'Esquerra per Sants. Formà part de les comissions de Sanitat, de Pressupostos i de Justícia i Dret. Fou delegat de la Generalitat a la Casa de la Caritat i al Clínic (1936). Fou cap dels serveis d'assistència antituberculosa (1936). S'exilià a Osseja (Cerdanya). Retornat de l'exili, fou desterrat a 100 quilòmetres de Barcelona; fixà la seva residència a Alacant, on exercí la seva especialitat.
(Ismael E. Pitarch 32, XII, pàgina 586)

4.164. **RIBAS i TRIAS, Marià.** N. a Esparreguera (Baix Llobregat); m. el 3-IX-1800. Va ingressar l'any 1754 al Reial Col·legi de Cirurgia de Cadis, d'on va ésser practicant major (1755), vice-rector (1756) i rector (1757). L'any 1758 era primer cirurgià de l'Armada. Més tard fou professor d'Afectes mixtes i de Lliçons Clíniques, al Reial Col·legi de Cirurgia, de Sant Carles de Madrid, en inaugurar-se aquest. Com a director i primer mestre d'aquest últim Col·legi, l'1 d'octubre de 1788 va llegir un *Discurso dirigido a los jóvenes cirujanos sobre la idea que deben formar de la Cirugía.* Autor de les memòries: *Sobre el uso de los eméticos en la cirugía y particularmente en la curación de algunos tumores* (1790) i *Parto trabajoso de cuyas resultas rasgó el periné de la parturienta y con este motivo propone en iguales circunstancias se corte oblicuamente uno de los labios* (1794); *Importancia del conocimiento de diversas complicaciones en las enfermedades quirúrgicas* (1790); *Las causas de la iscuria no se limitan sólo a las vías urinarias...* (1791); *Efectos del frío aplicados al exterior* (1792), i *Parto difícil ocasionado por la resistencia del cuello del útero* (1792). A vegades consta com a RIVAS.
(18, pàg. 110/461/360, pàg. 525)

4.165. **RIBAUX** (o **RIBÓ**), **Nicolau.** Cirurgià nascut a Comerci (bisbat de Tull, Lorena). Consta fou practicant de cirurgia a l'Hospital Reial de Lleida, on és documentat l'any 1716. (M. Ca.)

4.166. **RIBELL, Alfons.** De la segona meitat del segle XIX. Féu un elogi necrològic del cirurgià francès doctor Jaber de Lamballe. (59, II, pàg. 435)

4.167. **RIBELL, Andreu.** M. el 15-VII-1860. Doctor en Medicina, a Perpinyà. Membre del Consell Municipal d'aquella ciutat durant l'època de les eleccions legislatives (1 d'agost de 1846), que el van col·locar d'alcalde de Perpinyà, des del 23 de desembre de 1846 fins al 6 de març de 1848. Féu diverses millores municipals, impulsant la perforació de pous artesians, la creació de sales d'asil, i donà a la publicitat les sessions del consell municipal.
(476, pàg. 515)

4.168. **RIBELLES, Ponç de.** A la primera meitat del segle XV, fou catedràtic de Medicina a la Universitat de Lleida. El 15 d'agost de 1402, s'oferí per a la conducta dels malalts de Lleida. (4, pàg. 76)

4.169. **RIBER, B.** L'any 1568, era catedràtic de Medicina a la Universitat de Lleida. (6, pàg. 436)

4.170. **RIBERA, A.** De les darreries del segle XIX. Juntament amb Giné i Partagàs, Rodríguez Méndez, Gassol, i Folch i Sala, firmà un manifest contra l'obligatorietat de la col·legiació mèdica. (7)

4.171. **RIBERA, Adrià.** N. a Martinet de Cerdanya, batxiller de Cervera el 1747, revalidat el 1775, exercí a Castellar (?). (24, pàg. 81)

* **RIBERA, Jacint.** — V. **RIBA, Jacint.**

4.172. **RIBERA, Joan.** Cirurgià, a Ripollet, a la segona meitat del segle XVIII. (77, pàg. 145)

4.173. **RIBERA, Josep.** N. a Martinet de Cerdanya; batxiller de Cervera l'any 1766, exercí a Martinet. (24, pàg. 82)

4.174. **RIBERA i ARAVITG, Francesc Xavier.** Metge de la primera meitat del segle XIX, nascut a Sitges. Autor d'una *Historia del cólera morbo asiático* (Barcelona, 1834) i d'*El Médico y el Cirujano de valde o prontuario del arte de curar* (Barcelona, 1838).
(58, pàg. 221/59, II, pàg. 436)

4.175. **RIBERA i BAYLINA, Ignasi.** De les darreries del segle XIX i començament del XX. Autor de: *Patología de las enfermedades epilépticas y mentales, con estu-*

dio del hombre en su modo de ser físico-moral (Barcelona, 1905). (104)

4.176. **RIBERA i MALLOFRÉ, Pere.** N. a Barcelona, el 6-XII-1858. Fou metge de capçalera de mossèn Cinto Verdaguer, i com a tal signà un document en el qual declarava la normalitat intellectiva, ètica i moral del seu client, i en contra de les acusacions de què havia estat objecte.

4.177. **RIBERA i SANS, Josep.** N. a Tivissa (Ribera d'Ebre), el 18-II-1852; m. a Madrid, el 8-I-1912. Passà part de la seva infantesa a l'Espluga de Francolí, on el seu pare exercia de mestre. Gràcies al seu oncle patern, Josep Ribera i Gaya, que vivia a Almeria, pogué estudiar, després d'haver quedat orfe a quinze anys. Fou company d'Antoni Gaudí i d'Eduard Toda. A Andalusia, on va residir, fou membre del Partit Federal. Cursà Medicina a Granada. Ajudant del professor Creus. Llicenciat, el 1876 i doctorat, a Madrid, amb la tesi *Toxemia quirúrgica* (1877). L'any 1889, era catedràtic, per oposició, de Patologia i Clínica Quirúrgica, a Madrid. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina, de Madrid, el 1893, on ingressà amb el discurs *Reflexiones acerca de la laparatomía fundadas en algunos hechos clínicos* (Madrid, 1894). Participà en el Congrés Internacional de la Tuberculosi, celebrat a Barcelona, el 1910. Director de l'Hospital del *Niño Jesús*, de Madrid. Va idear el mètode de laparotomia paraperitoneal en el tractament del quiste hidatídic del ronyó; féu toracoplàsties per a la mediastinotomía, abans d'A. Schwartz i Quenn-Hartmann i va crear també un mètode isquèmic per a fer la desarticulació coxofemoral i les operacions de la pelvis. Collaborà a «La Campana» (1869), d'Almeria; «Enciclopedia Internacional de Cirugía», d'Ashurst, que dirigia Joan Creus; «Revista de Medicina y Cirugía prácticas», «El Siglo Médico», «Revista de Enfermedades de los Niños», i d'altres. Autor de: *Génesis, complicaciones y terapéutica de los hidroceles* (Madrid, 1881); *Diagnóstico diferencial de los tumores del abdomen* (Madrid, 1882); *De la rabia* (1885); *De las afecciones carbuncales* (1885); *Estudios clínicos de cirugía infantil* (Madrid, 1887); *Estudio de las relaciones recíprocas entre los estados morbosos generales y las lesiones quirúrgicas* (Madrid, 1888); *Juicio crítico de los diversos tratamientos médico-quirúrgicos propuestos para la curación de los astrocaces* (Madrid, 1888); *Clínica quirúrgica general. Consideraciones generales sobre la etiología, el diagnóstico, pronóstico y tratamiento de las enfermedades quirúrgicas* (Madrid, 1895); *Elementos de Patología General* (Madrid, 1900), en dos volums; *Algunas consideraciones acerca de una serie de 88 quistes hidatídicos* (Madrid, 1905); *Algunas consideraciones sobre la cirugía gástrica* (Madrid, 1907); *Biografía del Excmo. e Ilmo. Sr. D. Alejandro San Martín y Satrústegui* (Madrid, 1909); *Progresos de la cirugía española, debidos a varios maestros de la escuela médica granadina y principalmente al Dr. Creus* (Granada, 1911), i l'obra pòstuma *Estudios monográficos de Cirugía española* (Madrid, 1916).

(156)

4.178. **RIBES, Antoni.** Documentat, com a metge a Barcelona, entre els anys 1778 i 1783. (24)

4.179. **RIBES, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida entre l'any 1605 i el 12-I-1610, data de la seva mort. (M. Ca.)

4.180. **RIBES, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida entre els anys 1624 i 1631, data en què ja era mort. (M. Ca.)

4.181. **RIBES, Francesc.** N. a Perpinyà, el 1800; m. a Montpeller, el 21-II-1864. Féu estudis literaris a Sorèze, i a la Facultat de Montpeller, on va ser deixeble de Barthez. Es va doctorar amb una tesi en què defensava les doctrines hipocràtiques. Va exercir a Perpinyà. Més tard, va entrar com a professor a la Facultat de Medicina de Montpeller. En morir, era degà d'aquella Facultat. (476, pàg. 516)

4.182. **RIBES, Joan.** Barber, que, l'any 1480, exercia a Barcelona.

(396, III, pàg. 13)

4.183. **RIBES, mestre Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer l'any 1565. (M. Ca.)

4.184. **RIBES i MAYOR, Bernat.** N. a Barcelona, Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona l'any 1778. Fou metge de les presons de Barcelona fins l'any 1816, en què fou substituït per Antoni Mayner (que fou nomenat oficialment l'any 1822). Professor agregat al Collegi de Cirurgia de Barcelona. Collaborà a la «Correspondencia Literario-Médica». Morí a conseqüència de l'epidèmia del 1821. Dos fills seus, Bernat i Josep Ribes i Gallisans, es doctoraren en cirurgia i exerciren a Barcelona. Consten també com a Ribas.

(90)

4.185. **RIBES i MAYOR, Josep.** N. a Barcelona; mort a Madrid el 13 de desembre

de l'any 1842. Alguns autors l'han considerat fill d'Esparraguera. Catedràtic de Clínica Quirúrgica al Collegi de Sant Carles de Madrid, i vice-president d'aquell centre. L'any 1824, la reacció absolutista el separà de la càtedra, però, posteriorment, fou reposat. Havia operat de cataractes el doctor Gimbernat, que havia estat el seu mestre. Deixà manuscrits un tractat de Cirurgia i Operacions, en tres volums, que es conserven a la biblioteca de la Facultat de Medicina, de Madrid. Autor de les següents oracions inaugurals de curs: *Sobre el modo de desterrar abusos y establecer una práctica salida en el tratamiento de las úlceras* (1796); *Sobre la utilidad de las fumigaciones nítricas y muriáticas para desinfectar los hospitales, Necesidad de la Medicina para ejercer la Cirugía* (1811) i *Sobre la comparación de la Cirugía española en la época antes de los establecimientos de los Reales Colegios de dicha Facultad, con la de después de la instalación* (1818) i les comunicacions següents: *Gangrena de escroto* (1790); *Sobre el buen efecto del mercurio asociado con el alcanfor* (1790); *Blenorragias habituales curadas con el uso de las candelillas de cuerda de tripa* (1791); *Caries curada con el sedal* (1792); *Tumores escrofulosos* (1793); *Fístula en el conducto salival* (1793); *Hidrocele doble curado radicalmente* (1794); *Erupción herpética en la cara y margen del ano* (1795); *Absceso con caries del hueso ileón izquierdo* (1795); *Fongus considerable en el ojo izquierdo* (1796); *Observación de un fongus de mal carácter en un testículo, curado con el cauterio actual* (1796); *Hidrocele anómalo* (1797); *Oftalmia periódica* (1797); *Necrosis de los huesos* (1798); *Necrosis en los huesos del cráneo* (1799); *Una observación sobre una especie de trismus traumático* (1799); *Bubonocele curado por la operación* (1802); *Aneurisma verdadero en la arteria crural curado por compresión* (1803); *Fractura de la tibia reunida por medio de rozaduras hechas en la superficie del hueso quebrado* (1806); *Hernia del intestino estranulada y curada por la operación* (1808); *Ascitis* (1815); *Retención de orina* (1825); *Parto y tumor* (1825), i algun altre treball. Es va casar amb una filla del catedràtic Josep Queraltó.

(58, pàg. 218/26, 1975, XII, número 52)

* **RIBES i SOBERANO, Francesc.** — V. **RIBAS i SOBERANO, Francesc.**

4.186. **RIBESALTES, Joan de.** Metge alquimista i manipulador de drogues, que residí a Lleida, a la meitat del segle XV, i que morí poc abans del 23 de maig de 1491. Metge del Capítol de Lleida i protometge de Joan II. L'any 1453, assistí a l'elecció de canceller de l'Estudi de Medicina de Barcelona. L'any 1484, era metge de la Cort dels Reis Catòlics. El 5 d'octubre de 1500 fou absolt i reintegrat a la seva bona fama i memòria, pel tribunal de la Inquisició.

(63, pàg. 30/4, pàg. 114/307, pàgina 196)

4.187. **RIBESALTES, Lluís.** L'any 1453, consta com a mestre en Medicina a Barcelona. (4, pàg. 114)

4.188. **RIBESALTES, Lluís de.** Mestre en Arts i Medicina, documentat a Barcelona l'any 1547. (AHPB. T-21-V-1547) (I. Pe.)

4.189. **RIBOT, Antoni.** El 5 de juny de 1635, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Era fill del cirurgià Pere Antic Ribot. Està documentat fins a l'any 1668. (408, pàg. 29)

4.190. **RIBOT, Francesc.** De la meitat del segle XIX. Nascut a Ciutat de Mallorca, exercí a Mèxic. Autor de: *Breve descripción del terremoto que puso en consternación a los habitantes de Palma en la madrugada del día 15 de mayo de 1851* (Palma, 1851). Deixà inèdites diverses peces dramàtiques. (10, II, pàg. 257)

4.191. **RIBOT, Joan.** Doctor en Medicina, que, l'any 1595, exercia a Girona. (408, pàg. 28)

4.192. **RIBOT, Joan.** Professor a la Facultat de Medicina de Girona, al segle XVII. (315)

4.193. **RIBOT, Manuel.** Cirurgià de la segona meitat del segle XVII, nascut a Girona. L'any 1695, va fer oposicions a una plaça de cirurgià a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54 pàg. 241)

4.194. **RIBOT, Manuel.** N. a Borrassà (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. (309)

4.195. **RIBOT, Pere Antic.** El 12 de març de 1600, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Fou també examinador de cirurgians, i està documentat fins a l'any 1637. (408, pàg. 28)

4.196. **RIBOT, Pere Antic.** Cap a l'any 1685, hi ha documentat, amb aquest nom, un cirurgià a Girona. Podria ésser el nét del cirurgià —anterior— del mateix nom. (28, 1977, X, núm. 72, pàg. 29)

4.197. **RIBOT i DE SINGLER, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1644. (AHPB - T. 22-IX-1644) (I. Pe.)

* **RIBOT i FERRER, Joan.** S'ha confós alguna vegada amb **JOAN RIBOT i MAS.**

4.198. **RIBOT i FONTSERÈ, Antoni.** N. a Vic (Osona), el VI-1813; m. a Madrid, el 1871. Batejat el 14 de juny de 1813, era fill del metge Joan Ribot i Mas. Féu estudis de Filosofia, Matemàtiques, Física i Metafísica en el Seminari de Barcelona durant els anys 1825 a 1828. Després estudià Física, amb Pere Vieta, i Botànica. Assistí a les classes d'Isidor Gallardo, de Matemàtiques, a l'Acadèmia de Ciències Naturals. Cursà Medicina, a Barcelona. Cultivà la literatura i participà activament a la política, on es distingí per les seves idees avançades. Militià en el Partit Progressista, i això motivà que fos objecte de diverses persecucions. El 1837 fou deportat a Cuba. Després de seixanta dies de viatge, va ser tancat amb set companys a la presó pública, de l'Havana. Després d'estar allí disset dies incomunicat el van transportar a l'illa de Pinos. Malgrat la vigilància i les tortures a què el capità general de Cuba, Miquel Tacón, el va sotmetre, es va poder evadir del penal de Pinos (V. «El Constitucional», del 20-V-1840). Passà a Nova Orleans i a l'Havre. Després passà algun temps a Barcelona (1841), i marxà a Madrid. En aquella ciutat collaborà a «La Risa», «El Dómine Lucas» (1844-1846), «El Espectador», «La Península», «La Cotorra» (1846) i «El Museo Universal» (1857-1869). El 1852, dirigia «La Actualidad», a Barcelona, sota el lema: Llibertat, Tolerància i Progrés. Del 1854 al 1856, dirigí «El Látigo». El 1854 va ésser elegit diputat per Barcelona. Va escriure algunes poesies en català a «La Risa». Fou nomenat director de la Biblioteca Nacional, de Madrid. Collaborà a «El Vapor», on alguns articles els firmava amb el pseudònim «El Trovador de Lacetania»; en «El Propagador de la Libertad», «El Sapo y el Mico», «El Constitucional», on firmava «A. R.», i en altres revistes. Autor de: *Los descendientes de Laomedonte y la ruina de Tarquino* (Barcelona, 1834); *Poesías de...* (Barcelona, 1835); *Guillermo Tell, o la independencia de Suiza,* tragèdia en cinc actes; *Don Sancho el Independiente,* drama en cinc actes (V. «El Guardia Nacional», del 28-VIII-1837); *Palabras de fraternidad* (1837), influït per Lamennais; *Emancipación literaria didáctica* (Barcelona, 1837); *Mis flores* (Barcelona, 1837); *Mi aportación. Trobas marítimas y americanas* (Barcelona, 1839); *Cristóbal Colón, o las glorias de España* (València, 1840), drama; *A la unión de los libres. Himno* (Barcelona, 1840); *El puñal* (València, 1840), drama en cinc actes; juntament amb J. Caamaño, va traduir l'obra de T. Tasso *Jerusalén libertada* (València, 1841); *Quiero hacerme bullanguero* (1841) (V. «Diario de Barcelona», del 15-I-1841); *Poesías patrióticas y de circunstancias* (Barcelona, 1841); *El Romancero del conde duque o la nueva regencia* (Barcelona, 1842); *Los políticos en camisa. Historia de muchas historias* (Madrid, 1845), amb collaboració de Martín del Yerro; *Poesías escogidas* (Madrid, 1846); *Un cuarto con dos alcobas o donde las dan las toman* (Madrid, 1848), comèdia; *Solimán y Zaida o el precio de una venganza. Leyenda árabe* (Madrid, 1849); *Don Juan I de Castilla o las dos coronas* (Madrid, 1852), novella històrica; la traducció de l'obra de Bouchut: *Tratado de los signos de la muerte y de los medios de evitar los enterramientos en vida* (Madrid, 1849); *La Revolución de julio en Madrid* (Madrid, 1854), *La autonomía de los partidos o explicación del alzamiento de julio por las leyes inherentes a los partidos mismos* (Madrid, 1856); *Examen filosófico penal* (Barcelona, 1858); traducció de l'obra de Chailly-Honoré: *Tratado práctico del arte de partear* (Madrid, 1864), i la de V. Hugo: *Los trabajadores del mar* (Madrid, 1866); *El quemadero de la cruz: víctimas sacrificadas por el Tribunal de la Inquisición* (Madrid, 1869), novella, i *La municipalidad de París y el gobierno de Versalles* (Madrid, 1871). Sobre RIBOT, vegeu l'obra d'Ovilo i Otero *Manual de biografía y bibliografía* (Madrid, 1857).

(59, II, pàg. 439)

4.199. **RIBOT i MAS, Joan de Déu.** N. a Borrassà (Alt Empordà), el 2-XI-1788; m. a Barcelona, el 21-XI-1851. Alguns autors ens diuen que el seu segon cognom és Ferrer i no Mas. Llicenciat en Cirurgia, el 1807 i doctorat, el 1816. El mateix any era nomenat catedràtic supernumerari del Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona. Posteriorment, cursà Medicina i es llicencià, el 1824. Exercí a Vic i a Barcelona. Catedràtic de Fisiologia, Higiene, Patologia General i Anatomia Patològica al Collegi de Medicina de Barcelona. Separat del càrrec durant la repressió absolutista del 1824. El 1825, fou purificat i reintegrat a la càtedra. L'any 1832, era catedràtic de Fisiologia a la Universitat de Cervera (V. 49, I, pàg. 411). Després —1837 (?)—,

passà a la nova Facultat de Medicina de Barcelona, d'on fou el primer catedràtic de Fisiologia i degà de la Facultat. Membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, des del 1830. Autor d'un treball sobre l'absorció de la linfa (1819); un altre sobre el tractament de les cremades (1821); *Elementos de Patología General, arregladas principalmente según la doctrina de Chomel* (Barcelona, 1820); *Elementos sucintos de Fisiología, arreglados para los discípulos de la escuela especial de arte de curar, de Barcelona* (Barcelona, 1822); *Elementos de Higiene* (1829); *Dolor vivo en el dedo gordo del pie derecho* (1833); *Compendio de lecciones de Patología general. Dadas en la cátedra por el Dr. D. Juan Ribot, publicadas por algunos de sus discípulos* (Barcelona, 1834); oració inaugural del curs 1842-1843; *Lecciones de Fisiología, dadas en la cátedra* (Barcelona, 1848, tercera edició); *De la educación considerada en sus relaciones con la salud y con la sociedad* (Barcelona, 1848). La revista «El Ancora», del 24 de novembre de 1851, porta una nota necrològica del doctor Ribot, firmada per Cil i Borés.
(21/59, II, pàg. 445/179)

4.200. **RICARD, Cosme.** Cirurgià, que exercia a Calella (Maresme), cap a finals del segle XVIII. Un fill seu, Joan Ricard i Mayol, fou també metge. (24)

* **RICART, Antoni.** — V. **ANTONI RICART.**

* **RIERA, Bernat Ça.** — V. **BERNAT ÇA RIERA.**

4.201. **RICART, Jaume.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1723. Consta també com a RICORT. (B. Ju.)

4.202. **RICART, Llorenç.** N. a B.; era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. (309)

4.203. **RICART, Miquel.** N. a B.; era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1768. (309)

4.204. **RICART i GILA, Josep.** N. a B. el 1847; m. a Sarrià (Barcelona), l'1-XII-1920. Fill del metge Ricart i Vima. Llicenciat a Barcelona, el 1875, i doctorat, l'any següent. També, com el seu pare, practicà l'homeopatia. Presidí la Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció. Amb Josep Sert i Rius, comte de Sert, va crear l'Institut del Desert de Sarrià, asil per a obrers invàlids (1894), del qual fou director (V. «Revista de Homeopatía Práctica», 1919, pàg. 397). Metge dels comtes de Güell. Collaborà a la «Revista Homeopática». Autor de l'obra *Selecta Sintomatológica Homeopática,* on s'estudien els efectes hipnològics de les preparacions homeopàtiques; *Las creencias en medicina homeopática* (Barcelona, 1890); *Preceptos regenerativos en los niños* i *Diccionario Homeopático.* (74, pàg. 47)

4.205. **RICART i VIMA, Josep.** N. a Casserres (Berguedà), el 1809. Llicenciat el 1839, fou un dels introductors de l'Homeopatia a Catalunya. Collaborà a la «Revista de la Doctrina Médico-Homeopática». (74, pàg. 45)

4.206. **RICH, Josep.** Cirurgià, documentat a Almenar (Segrià), l'any 1673. (M. Ca.)

4.207. **RICO, Gabriel.** Cirurgià mallorquí, que l'any 1846, juntament amb Esteve Puget, va proposar la creació de l'Acadèmia Quirúrgica Mallorquina (1847-1868). Autor de *Propiedades sedantes-resolutivas del cactus opentia de Linneo* (1848): *Cálculo uretral en un niño* (1856), i *Absceso urinoso de escroto complicado* (1856). (479)

4.208. **RICO, Ignasi.** N. a Tortosa; m. el 2-XII-1884. L'octubre del 1869, establí la seva residència a Tortosa, on obrí un consultori homeopàtic (V. «El Criterio Médico», Madrid, 1869, pàg. 503). Procedia de Vinaròs. Vers l'any 1874, s'establí a Barcelona (V. «El Criterio Médico», Madrid, 1874, pàg. 407). Fou un dels grans cultivadors de l'Homeopatia entre nosaltres. Collaborà en «El Criterio Médico» de Madrid. (129, Madrid, 1884, pàg. 428)

4.209. **RIDECÓS i SUBIRA, Josep.** N. a Arbúcies (Selva). Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al R. C. C. de Barcelona l'any 1778. Doctorat en Cirurgia el 1796. Exercí a Barcelona, on l'any 1782 tenia botiga amb 4 fadrins. El 1796 féu oposicions i el 1802 fou catedràtic del Collegi de Cirurgia de Santiago. (J. M. Massons)

4.210. **RIERA, Albert.** N. a B.; era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1794. Va exercir a Barcelona. (309)

4.211. **RIERA, Antoni.** N. a Palafrugell (Baix Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1799. També graduat, a Osca, el 1802. (309)

4.212. **RIERA, Bartomeu.** Barber, que, vers l'any 1495, exercia a Barcelona. (396, III, pàg. 121)

4.213. **RIERA, Bernat.** Cirurgià, a Viladecans (Baix Llobregat), a la segona meitat del segle XVIII. (77, pàg. 145)

4.214. **RIERA, Clement.** Doctor en Medicina, graduat, a Cervera, l'any 1799. (54, pàg. 236)

4.215. **RIERA, Francesc.** N. a Arbeca (Garrigues), es va graduar, a Cervera, l'any 1764. Va exercir a Arenys de Mar. L'any 1768 s'oferí a l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts, per a construir tubs de termòmetres. (241/345, pàg. 104)

4.216. **RIERA, Gabriel.** Cirurgià de l'Hospital de Tarragona, del primer terç del segle XVIII. Havia nascut a Vilassar (Maresme). (113, pàg. 123)

* **RIERA, Jaume.** — V. **JAUME RIERA.**

4.217. **RIERA, Jaume.** N. a Fornells (?); era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. (309)

4.218. **RIERA, Josep.** N. a Berga; era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1735. (309)

4.219. **RIERA, Josep.** N. a Arbúcies (Selva), es va graduar, a Cervera, l'any 1794. Va exercir a Barcelona. (28, 1976, IX, pàg. 4)

4.220. **RIERA, Llàtzer.** Cirurgià, que, vers l'any 1635, exercia a Girona. (408, pàg. 28)

4.221. **RIERA, Manuel.** De la meitat del segle XIX. Juntament amb altres facultatius va signar, l'any 1848, un *Dictamen médico-higiénico de la comisión facultativa inspectora del Hospital General de la Santa Cruz de Barcelona,* on es denunciaven les deficiències d'aquell centre. (7)

4.222. **RIERA, Marià.** N. a Mataró (Maresme) era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1760. Es va graduar, a Cervera, el 1762. (309/241)

4.223. **RIERA, Miquel.** Doctor en Medicina i Filosofia, a la primera meitat del segle XVIII, nascut a Felanitx (Mallorca), on també exercí. Catedràtic de Vísperas, a la Universitat de Ciutat de Mallorca. Autor de: *Disputatio medica: Tractatus utilissimus de humoribus simul cum disputationibus ac quibus hoc tempore pertractandis juxta miram Hip. et Gli* (1715); *Tractatus de facultatibus in genere; Tractabus de urinis in praxi* (1715); *Tractatus perutilis de pulcibus causis, diffis, diagnostione et pronostico* i *Tractatus de febrium diagnoscione ex Hipp, et Galeni Sente* (1726). (10, II, pàg. 264)

4.224. **RIERA, Miquel.** Doctor en Medicina, que, entre els anys 1609 i 1617, va exercir a Girona. (408, pàg. 28)

4.225. **RIERA, Miquel.** Doctor en Medicina, que, entre els anys 1723 i 1746, va exercir a Girona. (408, pàg. 31)

4.226. **RIERA, Pere Màrtir.** Cirurgià, que, l'any 1531, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 161)

4.227. **RIERA, Pere.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1626. (496, pàg. 142)

4.228. **RIERA i ADROHER, Antoni.** N. a Sant Miquel de Cladells (Selva), el 18-XII-1884; m. a Barcelona, el 28-VI-1967. Es llicencià en Medicina, el 1909. També estudià Veterinària i, dos anys més tard, ingressà al cos de Veterinaris Municipals de Barcelona. Des del 1915 fou sots-delegat de Veterinària de Barcelona. Féu estudis sobre bacteriologia de la llet i els seus derivats al Laboratori Municipal d'Higiene. Dirigí el parc zoològic de Barcelona (1934-1952). President del Col·legi Provincial de Veterinaris de Barcelona. Col·laborà a diverses revistes de Veterinària. (Jaume Roca i Torras, 32, XII, pàg. 602)

4.229. **RIERA i ALEMANY, Bernat.** N. a Andratx; m. a Ciutat de Mallorca el 16-XI-1926. Cursà Medicina, a Barcelona. Secretari de l'Ateneu d'Alumnes Interns (1883-1884), de la Facultat de Medicina. Llicenciat, el 1887. Ingressat a Sanitat Militar, per oposició, fou destinat, el 1889, a l'Hospital Militar de València. Posteriorment, passà a Ciutat de Mallorca i el 1896, va anar a la guerra de Cuba, on fou cap clínic als hospitals de Santa Clara, Sagua la Grande i Cienfuegos. L'any 1898, retornà a Ciutat de Mallorca. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina, de Ciutat, on ingressà el 1906. Presidí aquesta institució els anys 1915 i 1916. Col·laborà a la «Revista Balear de Ciencias Médicas». Autor de: *El saneamiento de Palma* (Palma, 1903); *Consideraciones higiénicas acerca de la fiebre tifoidea en Palma* (Palma, 1911), i *Un caso curioso de obstrucción intestinal* (1925). (111, pàg. 86)

4.230. **RIERA i BASTA, Ramon.** N. a Palafrugell (Baix Empordà); era batxiller en

Medicina, a Osca, l'any 1751. També graduat a Osca, el mateix any. (309)

4.231. **RIERA i BONET, Damià.** N. a Palafrugell. Cirurgià llatí de 5 exàmens, graduat al R. C. C. de Barcelona l'any 1766. Establert l'any 1780 a Tarragona, formà part de la Junta del Col·legi local. (J. M. Massons)

4.232. **RIERA i CERCÓS, Antoni.** Fill del catedràtic d'Anatomia Riera i Villaret, va col·laborar amb aquest en un text de Tècnica Anatòmica i en les tasques docents a la Facultat. Llicenciat a B. l'any 1915.

4.233. **RIERA i COMAS, Josep Marià.** N. a Mataró, el 1827; m. a Mataró, el 9-XII-1858. No fou metge, però s'interessà per la frenologia, a la qual criticà. Fou director i redactor únic del periòdic «El Símbolo». Col·laborà a «La Regeneración», de Madrid. Malgrat haver mort jove, té una gran quantitat d'escrits, entre els que cal esmentar *La frenología y el siglo* (Barcelona, 1852), molt extens. (59, II, pàg. 449/50, XVII, pàg. 5)

4.234. **RIERA i DOMÈNECH, Albert.** N. a Barcelona, el 7-II-1770; batxiller a Osca el 1794. (24)

4.235. **RIERA i ILLA, N.** Metge que exercí, a Besalú, a la segona meitat del segle XIX. Col·laborà a «La Independencia Médica». (7)

4.236. **RIERA i NOGUER, Antoni.** N. a Vic. Batxiller en Medicina a Gandia (1766) i doctorat. Revalidat el 1777. Exercí a Arbúcies (Selva). (24)

4.237. **RIERA i PAU, Agustí.** N. a Sábalo (Cuba), el 1876; m. a Les Encies (Garrotxa), l'agost del 1936. El 1884, passà a viure a Catalunya. El 1911, fou elegit diputat provincial pel districte de Girona i president de la Diputació, càrrec que exercí fins al 1924. Treballà molt activament a la Mancomunitat. Posteriorment, fou elegit senador per Girona. Militià sempre en el nacionalisme català. Fou mort al començament de la guerra. (118, IV, pàg. 261)

4.238. **RIERA i REFART, Antoni.** Metge, a la segona meitat del segle XVIII, nascut a Vic. Fou metge titular d'Arbúcies. Autor de: *Dictamen apologético a la Ilustración de la Historia Médico-práctica, que escribió el Dr. Don Gaspar Armengol, médico i cirujano, en respuesta a la crítica del Dr. Josef Pasqual, médico del Hospital de Vich* (Girona, sense data, però escrit cap al 1796). (77, pàg. 366)

4.239. **RIERA i REFART, Josep.** N. a Arbúcies (Selva); m. a Barcelona, el XI-1821. Es va graduar, a Cervera, l'any 1794. Metge de l'Hospital de la Santa Creu, des del 1795 i membre de l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts, de Barcelona. Morí a conseqüència de l'epidèmia de febre groga. Autor de: *Memoria de ensayo para el hallazgo de las verdades físicas* (1804); *Memoria sobre un plan metódico de clasificación en la Historia Natural* (1808); *Memoria sobre los seres organizados* (1815); *Memoria sobre la reproducción de los animales* (1816), i *Memoria sobre el origen y causas de los monstruos* (1817). (59, II, pàg. 449)

4.240. **RIERA i VALENTÍ, Bartomeu.** N. a Cardedeu (Vallès Oriental), obtingué el títol de llicenciat i de doctor en Medicina, l'any 1595. (66, pàg. 207)

4.241. **RIERA i VAQUER, Joan.** N. a Sant Pol de Mar (Maresme), el 31-III-1889; m. a Barcelona, el 7-XI-1949. Cursà Medicina a Barcelona. Tisiòleg i cardiòleg. Autor de *Modernas orientaciones en sueroterapia antituberculosa* i *Clínica de la tuberculosis infantil.* (210, pàg. 451)

4.242. **RIERA i VIDAL, Francesc.** N. a Palafrugell (Baix Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1780. (309)

4.243. **RIERA i VILLARET, Antoni.** N. a Sabadell (Vallès Occidental), el 2-VII-1865; m. a Barcelona, el 4-VII-1931. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Com a delegat de l'Acadèmia Mèdico-Farmacèutica, de Barcelona, estudià sobre el terreny el còlera de València, l'any 1890. El 1892, guanyà, per oposició, la plaça de director de Treballs Anatòmics, de la Facultat de Medicina de Barcelona (V. «Revista Médica de Barcelona», 1931, pàg. 599). Doctorat amb la tesi *Utilidad de los rayos X en Anatomía* (1896). El 1902 era president de l'Acadèmia Mèdico-Farmacèutica de Barcelona. El 1907, era catedràtic de Tècnica Anatòmica. El 24-VI-1928, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *Defensa de la Salud* (Barcelona, 1928). Fou un dels defensors a Catalunya, de la Dosimetria. Dirigí la revista «La Medicina Científica en España», que propugnava l'aplicació d'aquella doctrina vitalista, i fundador de «El Eco de las Clínicas». Autor de: *Primer diccionario completo volapuk-español y español-volapuk*

(Barcelona, 1888); *Aplicación terapéutica de los viajes aéreos; Primeros focos de la epidemia colérica de 1890 en Valencia* (Barcelona 1890), juntament amb A. Martín; *Procedimiento de investigación anatómica* (Barcelona, 1900), i *Tratado de Técnica Anatómica* (Barcelona, 1917), amb la col·laboració d'A. Riera i Cercós. Juntament amb Corominas i Sabater, va traduir, al castellà, el *Tratado de Anatomía Humana,* de L. Testut.
(59, II, pàg. 446)

4.244. **RIEROLA, Natzari.** N. a Vic (Osona), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1734. (309)

4.245. **RIFATERRA, Joan-Antoni.** N. a Las Parras. Estudià a València i es graduà a Cervera el 1730. Revalidat el 1774, residí a Horta. (24)

4.246. **RIGALS, Joaquim.** N. a Blanes (Selva), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. (309)

4.247. **RIGALS, Antoni (o Josep Antoni).** Metge barceloní m. el febrer de 1803. S'oposà al grup promotor de la creació de la Reial Acadèmia de Medicina. L'any 1770, consta com a doctor. Examinador del Protomedicat, substituint Pere Güell quan aquest va passar a ser tinent del Protomedicat. Més tard va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de la qual fou nomenat bibliotecari, el 18 de juliol de 1801. El seu segon cognom és, probablement, Trullàs o Trullés.
(141, pàg. 15)

4.248. **RIGALS i REGAS, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona els anys 1768 (AHPB - CM. 13-IX-1768) i 1777 (AHPB - T. 28-III-1777). (I. Pe.)

4.249. **RIGALS i REGAS, Martí.** N. a Blanes (Selva), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1758. (309)

4.250. **RIGAU, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1648 (AHPB. CM. 26-XI-1648). (I. Pe).

4.251. **RIGAU i CHIBALA, Boi.** N. a Llers (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1787. Serví com a practicant major de l'exèrcit quan la guerra gran.
(309/24)

4.252. **RIGO DE PRISCE.** Mestre de la Facultat de Medicina a l'antiga Universitat de Lleida, cap a l'any 1300, de la qual fou un dels seus organitzadors. Sembla procedent de Montpeller. (68, pàg. 10)

4.253. **RIMBAU i RODONS, Llorenç.** N. a Mataró (Maresme), l'any 1815; m. el 1891. Va iniciar estudis eclesiàstics, però després va seguir la carrera de Medicina. Va exercir setze anys a Maçanet de la Selva, i més de vint-i-dos a Sant Pol de Mar. En morir la seva esposa i la seva filla, es va ordenar sacerdot i va demanar d'exercir com a monjo, a Montserrat. Va deixar una valuosa biblioteca al Monestir de Montserrat, d'on també va ésser metge.
(478)

4.254. **RIMOC, Astruc.** Metge jueu, que, exercia, a Fraga, i que es va convertir al cristianisme, l'any 1414, adoptant el nom de Francesc de Sant Jordi.
(407, pàg. 324)

4.255. **RIMOC, Isaac.** Metge jueu, que, l'any 1413, exercia a Fraga.
(407, pàg. 324)

4.256. **RIMOC BENASTRUC.** Fill d'Astruc Rimoc, també fou metge de Fraga, i es va convertir al cristianisme, el 1414.
(407, pàg. 324)

4.257. **RINAU, Joan.** Barber-cirurgià, a Reus, al començament del segle XVI.
(64, pàg. 85)

4.258. **RINO HURTADO, Pere.** N. a Villar del Rey (Extremadura), el 8-VI-1808; m. a Barcelona el 15-XII-1882. Féu estudis a Sevilla. El 1833, començà a practicar l'Homeopatia en un hospital provincial (V. «El Criterio Médico», Madrid, 1864, pàg. 502). Probablement devia ser a Badajoz, on el 1838, fundà una farmàcia homeopàtica. Abans de la Revolució del 1868 es traslladà a Barcelona, però encara va fer diversos viatges a Extremadura. Col·laborà defensant l'homeopatia en el «Boletín de Medicina, Cirugía y Farmacia», de Madrid, ascendent d'«El Siglo Médico» (V. «El Criterio Médico», Madrid, 1877, pàg. 527). L'any 1840, fundà, a Badajoz, els «Archivos de la Medicina Homeopática», d'aparició mensual i de la qual publicà uns vint-i-quatre números. Amb el mateix títol fundà i dirigí, a Barcelona, una altra revista, l'any 1877, de caràcter quinzenal. Traduí al castellà obres de Prost-Lacuzon i de Jahr. Autor de: *La erisipela y sus tratamientos médicos, especialmente el homeopático* (Barcelona, 1880).

4.259. **RIPOLL, Josep.** N. a Senterada (Pallars Jussà). Batxiller d'Osca el 1768 i revalidat el 1778. (24)

* **RIPOLL, Pere.** — V. **PERE RIPOLL.**

4.260. **RIPOLL, Scasi.** L'any 1595, va aspirar al títol de doctor en Medicina, a l'Estudi General de Barcelona. (66, pàg. 212)

4.261. **RIPOLL i BOSEA, Josep.** N. a Tuïr (Rosselló), el 31-III-1765. Graduat a Perpinyà el 1792, participà en la guerra gran. Residí a Vilert (Gironès). (24)

* **RIPOLL i PLA, Gaietà.** N. a Solsona, el 1768; m. a València, l'any 1826. Fou la darrera persona executada pel Tribunal de la Inquisició a l'Estat Espanyol. Era mestre, però en alguns llocs s'ha dit d'ell que era metge. No hem trobat constància de cap dada sobre aquest punt.

4.262. **RIPOLL i TORRES, Bartomeu.** Metge mallorquí, que, l'any 1840, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina de Ciutat de Mallorca. L'any 1844, hi va fer el discurs inaugural amb el tema *Acerca del gangrenismo.* M. el XII-1856. (20)

4.263. **RISA, Domènec.** Metge nascut a Tàrrega (Urgell), que es va graduar, a Cervera, l'any 1779. (241)

4.264. **RISSA (Rivas ?), Josep.** N. a Tortosa (Baix Ebre), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1749. (309)

4.265. **RISTOL, Joan.** Metge, a la primera meitat del segle XX, membre del Cos de Sanitat Militar. Autor de *Cólera* (Barcelona, 1912). (123, 1912, pàg. 502)

4.266. **RIU, Carles.** Metge, a Manresa, que tingué una participació activa en l'obediència de la ciutat a l'Arxiduc Carles, durant la guerra contra Felip V. Fou síndic de la ciutat (1708). (J. Ra.)

4.267. **RIU, Jaume.** Metge de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa (1681-1682) i conseller de la ciutat (1685). (8, pàg. 124)

4.268. **RIU, Macari.** N. a Solsona, el 16-V-1773; m. a Barcelona, l'11-III-1842. Féu els primers estudis a Solsona. Llicenciat en Filosofia, a Cervera, l'any 1797, i en Medicina, el 1801. Doctorat el 1802, també a Cervera. El 1802 era substitut a la càtedra d'Institucions, de Cervera i el 1806, titular de la mateixa càtedra. L'any 1818 era nomenat catedràtic de Pronòstics. Ho fou fins al 1822, en què passà a Barcelona, a l'Escola Especial de les Ciències de Curar, creada pels constitucionalistes, on fou catedràtic de Terapèutica i Matèria Mèdica. Fou membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona. Amb la repressió absolutista, fou un dels onze catedràtics separats de la càtedra, el 1825. L'any 1834, reingressà en el professorat, i s'encarregà de la càtedra de Química a la Universitat de Cervera. En el mateix centre, l'any 1836, s'encarregà de la càtedra de Medicina. L'any 1837 passà a la nova Universitat de Barcelona. El 19 de desembre de l'any 1834, llegí en llatí un elogi al fundador de la Universitat de Cervera: *In anniversario Philippi V, funere oratio ad academiam cervariense...* (Cervera, 1835), i el 1839, amb *De literarum utilitate,* va fer el discurs inaugural de curs a la Universitat de Barcelona. Va escriure l'elogi històric del doctor Macari Riu, el seu company Josep Flotats. (59, II, pàg. 461)

4.269. **RIU, Pere.** De la meitat del segle XIX. Fou soci titular resident de la Societat Mèdica d'Emulació, de Barcelona.

4.270. **RIUPLANT, Narcís.** N. a Crespià (Gironès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1751. (309)

4.271. **RIUS, Andreu.** N. a La Fatarella (Terra Alta); doctorat a Gandia el 1721 i revalidat a Barcelona el 1733. Residí a Montbrió. (24)

4.272. **RIUS, Jaume.** Cirurgià gironí, del segle XVII. (408, pàg. 33)

4.273. **RIUS, mestre Joan.** — Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1568. (M. Cà.)

4.274. **RIUS, Joan.** N. a Cardona (Bages), es doctorà en Medicina, l'any 1603, a l'Estudi General de Barcelona. (66, pàg. 210)

4.275. **RIUS, Josep.** Metge que exercí, a Benissanet (Ribera d'Ebre) cap a meitat del segle XVIII. (24)

4.276. **RIUS, Tomàs.** N. a Montroig (Baix Camp). Batxiller d'Osca el 1771; revalidat el 1773. Exercí a Poboleda (Priorat). (24)

4.277. **RIUS i AIMERICH, Pere M.** N. a Esplugues de Llobregat, el 14-IV-1743. Batxiller en Medicina, a Oriola, l'any 1775, es revalidà el 1776. (24)

4.278. **RIUS i FRANCESCH, Josep Antoni.** Nat a Falset (Priorat) el 15-I-1760. Fill del metge de Benissanet, Josep Rius. L'any 1782, era batxiller en Medicina, a Osca, i es va revalidar per al Protomedicat, el 1785. Exercí a Falset. (309/3/24)

4.279. **RIUS i MATAS, Josep.** N. a Barcelona, l'any 1872; m. a Barcelona, el 1944. Fou un dels redactors de la revista mèdica «La Gynecologia Catalana», escrita en llengua catalana. Va fer el doctorat amb una tesi sobre la pesta bubònica. Va treballar al departament de dones del manicomi de Sant Boi, collaborant amb el doctor Antoni Rodríguez i Morini. Va collaborar també a la «Revista Frenopática Española». El seu germà, Pere Rius i Matas, que era enginyer, és autor d'una *Higiene industrial* (Barcelona, 1897). (7)

4.280. **RIUS i TARRAGÓ, Agustí.** N. a Sabadell, el 27-VI-1872. Fill del pedagog Agustí Rius i Borrell. Fou secretari de redacció del «Boletín Clínico de la Casa de Salud de Nuestra Señora del Pilar». Autor de: *Formulario para el tratamiento de las enfermedades del aparato digestivo* (Barcelona, 1910); *Topografía médica higiénico-social con Historia y Folklore de Sabadell. Estudio médico demográfico* (Barcelona, 1914), i *Sabadell* (Sabadell, 1929). Fou tresorer (1922-24) de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears.
(50, XVII, pàg. 80)

4.281. **RIVA DE SANZ, Joaquim de la.** M. el dia 17 de juny del 1953. Fill de metge. Va cursar Medicina a Barcelona. Deixeble de Salvador Cardenal. Ingressà al Cos Mèdic Municipal de Barcelona. Amplià estudis a Suïssa, durant la convalescència d'una malaltia. Des del 1906 fou cirurgià ortopèdic en cap de l'Hospital de Sant Joan de Déu. Inspirà, l'any 1928, la construcció del Sanatori Marítim de Calafell, a imitació del de Berk-Plage. Director de l'Asil-Hospital de Sant Joan de Déu, de Barcelona, i del Sanatori Marítim de Calafell. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a la «Revista Médico Sanitaria», «Revista Médica Barcelonesa» i «Revista de Ciencias Médicas». És autor de diversos treballs, entre els quals citem: *Las transplantaciones óseas, Rodilla en resorte* i *Tuberculosis osteoarticular.*
(294, núm. 31)

4.282. **RIVALT, Joan.** Barber-cirurgià, a Reus, al començament del segle XVI.
(64, pàg. 85)

* **RIVAS, Marià.** — V. **RIBAS, Marià.**

4.283. **RIVAS, Bernat.** N. a Tordera (Maresme), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1781. (309)

4.284. **RIVAS, Pere.** N. a Agullana (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1735. (309)

4.285. **RIVERA, P.** N. a Besalú (Garrotxa), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

4.286. **RIVERA i CAMPS, Sebastià.** N. a Sant Miquel de Fluvià (Alt Empordà), el 25-VI-1766. Batxiller a Saragossa, el 1790, es revalidà el 1792. (24)

4.287. **RIVES, Domènec.** De les darreries del segle XVIII i començament del XIX. Fou professor de Medicina a Salamanca i a Santiago de Compostela. (48)

* **RIVES i MAYOR, Bernat i Josep.** — V. **RIBES i MAYOR, Bernat i Josep.**

* **RIVESALTES, Joan de.** — V. **RIBES-SALTES, Joan de.**

4.288. **RIZTAL, Joan.** Exercí, a Tarragona, a la segona meitat del segle XIX. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas».

* **R-MOSEH-BAR-NACHMAN.** — V. **RAMBAU.**

4.289. **ROBERT, Josep.** Metge, originari de Sitges, que va exercir a Mèxic a començaments del segle XIX. Allí nasqué el seu fill, Francesc, també metge.

4.290. **ROBERT i BATLLE, Francesc.** N. a Campeche (Mèxic), el 1812; m. a Sitges (Garraf), el 4-V-1877. Féu estudis de cirurgia al R. C. C. de Barcelona i es llicencià l'any 1837. Va tornar a Mèxic, on exercí. Pare del doctor Robert i Yarzàbal.
(«Revista de Ciencias Médicas», 1877, pàg. 240)

4.291. **ROBERT DE BERGAMO.** Metge italià, que, a la segona meitat del segle XIV, assistí una de les mullers del rei Pere del Punyalet. (4, pàg. 29)

4.292. **ROBERT DE NOT.** Metge sicilià, del segle XV. Assistí, a Sicília, Martí el Jove, fill del rei Martí l'Humà.
(4, pàg. 29)

4.293. **ROBERT i NADAL, Josep.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de: *Compendio de Hidrología médica, balneoterapia e Hidroterapia, con apuntes sobre todos los establecimientos balnearios principales de España y del extranjero* (Barcelona, 1884). (76, pàg. 261)

4.294. **ROBERT i SERRAT, Josep.** N. a Poboleda (Priorat), el 31-XII-1832. Fill del

veterinari de Poboleda, Josep Robert i Hortoneda, estudià aquesta carrera, i es llicencià l'any 1858. Més tard, el 1870, es llicencià en Medicina a Saragossa. Dedicat a l'estudi de l'anatomia dels animals domèstics, fou professor de l'Escola de Veterinària de León. El 1866 fou catedràtic d'Anatomia de l'Escola de Saragossa, on fou professor durant molts anys. Autor de *Elementos de anatomía descriptiva, expuesta en cuadros sinópticos* (Saragossa, 1867); *Elementos de Anatomía General* (Saragossa, 1870), i *Tratado de Anatomía descriptiva de los animales domésticos* en dos volums (Saragossa, 1876 i 1880), que es reeditaren en 1898-1901. Aquest text tingué una forta influència i pervivència en l'ensenyament de l'anatomia a veterinaris. Li fou dedicada una plaça a Poboleda l'any 1982. (Edelmira Domènech)

4.295. **ROBERT i YARZABAL, Bartomeu.** N. a Tampico (Mèxic), el 20-X-1842; m. a Barcelona, el 10-IV-1902. Fill del metge català Francesc Robert i Batlle i de mare basca. Passà la infantesa a Sitges. Cursà Medicina, a Barcelona. Llicenciat, el 1863 i doctorat, a Madrid, l'any 1866, essent el doctor Yáñez el seu padrí d'investidura (V. «El Compilador Médico» del 12-XI-1866). El 1867, ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, amb el discurs *La Fisiología patológica de las enfermedades diatésicas*. Presidí aquesta Acadèmia, durant els anys 1883-1890. El 1869, era professor auxiliar de Patologia General i donà cursos complets d'aquesta disciplina a l'Institut Mèdic de Barcelona, fundat per Giné i Partagàs. Del 1869 al 1875, fou metge numerari, per oposició, de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. El 1875, guanyà, per oposició, la càtedra de Patologia Mèdica, de la Facultat de Barcelona (V. «La Independencia Médica», de l'1-VIII-1875). Participà activament en els primers temps de vida de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, de la qual fou president. El 1880, va fer el discurs inaugural de curs a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, amb el tema *Necesidad de ampliar los estudios neuro-patológicos* (Barcelona, 1880). Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883. President de l'Ateneu Barcelonès i vicepresident del Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona, on participà activament. Del 1884 al 1890, fou conseller de l'Ajuntament de Barcelona. El març del 1899, era nomenat alcalde de Barcelona, i dimití poc temps després en solidaritzar-se amb els comerciants barcelonins que es negaren a satisfer els nous impostos establerts pel ministre Fernández Villaverde (l'actitud dels comerciants ha estat batejada amb la frase: «tancament de caixes»). El 1901 era elegit diputat per Barcelona. La seva trajectòria política fou sempre nítida i d'expressió sincerament catalana. El seu nacionalisme el portà, àdhuc, a considerar per als catalans un índex cefàlic propi. Juntament amb Mascaró, Comenge i Giralt, fundà l'Acadèmia Mèdica Municipal de Barcelona. Lluità contra l'obligatorietat de la col·legiació mèdica.

De posicions científico-mèdiques netament positivistes, féu sempre costat a Giné i Partagàs i va ser durament combatut pel vitalisme mèdic. Així, la seva memòria *Fisiología patológica de las enfermedades diabéticas*, va ser criticada desfavorablement per Letamendi (V. «Archivos de la Medicina Española», de l'1-XII-1868). El doctor Robert donà nom a multitud de carrers i places dels pobles catalans. També la ciutat de Barcelona li alçà un magnífic monument al bell mig de la plaça de la Universitat, que va ser enderrocat després de la guerra civil de 1936-1939. Col·laborà en «El Compilador Médico», «La Independencia Médica», «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica de Cataluña», «Gaceta Médica Catalana», «Boletín del Ateneo de Alumnos Internos de la Facultad de Medicina de Barcelona», «La Medicina Popular», «La Unión Médica», de Lleida; «La Vanguardia» (on el 5 d'agost de 1900, ens parla del Congrés Internacional, de París i el 17 d'agost de 1901 fa una crítica mèdica del segle XIX) i altres periòdics i revistes. Autor de: *Discurso acerca del valor positivo de la Anatomía y Fisiología patológicas* (Barcelona, 1869); *Memoria histórico-científica sobre la epidemia de fiebre amarilla sufrida en Barcelona en 1870, redactada por una comisión especial compuesta por los Académicos de número Dres. D. Antonio Mendoza, Ramón Torent, Luis Carreras y Aragó, Bartolomé Robert y Francisco de P. Campà, secretario ponente* (Barcelona, 1872); *Discurso sobre la alimentación de la especie humana* (Barcelona, 1873); *Tisis; escuelas unitaria y dualista* (1874); *Del uso de los baños templados en el tratamiento de la tisis pulmonar* (1874); *Programa de Patología interna aplicado en la Facultad de Medicina de Barcelona* (Barcelona, 1875); *Uso del alcohol en el tratamiento de la pulmonía* (Barcelona, 1878); *Sumario de los prolegómenos de Clínica Médica* (Barcelona, 1881); *La antropología y la historia* (publicat al «Boletín del Ateneo Barcelo-

nés», a les darreries del 1881); *La moderna etiología y la Clínica* (Barcelona, 1884); *Tratado de Hidrología* (Barcelona, 1884) amb la col·laboració del doctor Nadal; *Algunas consideraciones sobre el estudio de la localización del lenguaje* (1888); *Cuerdos y locos*, recull d'articles publicats a «La Vanguardia»; *Tratado de las enfermedades del aparato digestivo* (Barcelona, 1889), amb la col·laboració d'Emerencià Roig i Bofill, que constituí el primer tractat de l'especialitat publicat entre nosaltres; *Acta de la sesión pública que en 6-XII-1890 celebró la Real Academia de Medicina y Cirugía de Barcelona en la que leyeron los doctores Robert, Bertran Rubio, Giné y Partagàs, Roig y Bofill, Rodríguez Méndez, Morales Pérez y Soler y Buscallá, en obsequio al individuo de número Dr. D. Emilio Pi y Mollist* (Barcelona, 1891); *La Medicina hoy* (Barcelona, 1893), com a discurs inaugural del curs universitari; la traducció de la *Patología*, de Virchow (1867), juntament amb Giné i Partagàs; *Concepto de la antisepsia interna en las enfermedades infectivas de la infancia; Lecciones de Patología interna explicadas en la Universidad de Barcelona* (Barcelona, 1894); *Patología Médica* (1894) apunts de classe fets per E. Cardoner i revisats per l'autor; *La peste bubónica* (1897); *Necrología del doctor don Narciso Carbó de Aloy, presidente que fue de la Económica Barcelonesa de Amigos del País, leída en sesión pública por el doctor don Bartolomé Robert, presidente de la misma* (Barcelona, 1898); *Acta de la sesión pública que en 25-VI-1898 celebró (...) para honrar la memoria de los académicos fallecidos: Antonio Sánchez Comendador y Pagniucci, Juan Soler Buscallá, Jaime Pi y Suñer y José de Letamendi (...), acompañada de los discursos necrológicos leídos por los Dres. Roselló, Mascaró, Robert y Comenge* (Barcelona, 1898), *La rassa Catalana* (V. «La Veu de Catalunya», del 15-III-1899); *Lecciones de Clínica Médica, dadas en la Facultad de Medicina por el Dr. Robert y Yarzábal, redactadas por los Sres. Solé y Sans* (Barcelona, 1900); *Oportunidad terapéutica* (Madrid, 1900); *Célula social* (Barcelona, 1901); *Discursos del Dr. Robert. Legislatura de 1901* (Barcelona, 1902). Al morir, la revista «El Rector de Vallfogona» li va dedicar tot un número. Bibliografia sobre el doctor Robert: Blanch i Benet: *Alguns datos bibliogràfichs sobre el Dr. Robert*, a «La Veu de Catalunya», de l'11-IV-1902; Blanch i Benet: *Lista de los escritos médicos del Dr. Bartolomé Robert*, a «El Criterio Católico de las Ciencias Médicas», del 1902; Cardona i Agut: *Elogi fúnebre del Dr. don Bartomeu Robert Yarzábal* (Sitges, 1902); *Vetllada-homenatge que l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya va celebrar el dia 16-V-1903 per a honrar la memòria dels que foren llurs presidents i membres de significat mèrit els doctors en Lluís Góngora, l'Emerencià Roig i Bofill i en Bartomeu Robert* (Barcelona, 1903); Manuel Folch i Torres: *L'obra del Dr. Robert* (Barcelona, 1903); Manuel Folch i Torres: *L'obra del Dr. Robert* (Sabadell, 1907); número 77 de la revista «Hispania», que correspon al 30 d'abril de 1902; «Revista de Ciencias Médicas» (1902, maig, núm. 5) i «Medicina e Historia» (1972, setembre, núm. 71).
(143/187/385)

4.296. **ROBIRA, Simó.** Metge, documentat a Girona en el segle XVII. (B. Ju.)

* **ROBIS, Joan.** — V. **ROVIS, Joan.**

4.297. **ROBLEDO, Dídac Antoni.** De les darreries del segle XVI i començament del XVII. Autor de: *Compendio Chirurgico* (Barcelona, 1602). (57, pàg. 545)

4.298. **ROBLEDO i NEGRINI, Enric.** N. a Barcelona, el 15-VII-1859; m. el 17-IV-1919. Llicenciat a Barcelona, el 1879 i doctorat a Madrid, el 1881. Segon director de la Casa de Maternologia, de Barcelona (1913-1919), on hi va ingressar l'any 1887. Membre del Cos Mèdic Municipal. Col·laborà a la «Gaceta Sanitaria de Barcelona». Autor de: *Habitaciones para obreros. Su estado actual. Necesidad de reformarlas. Medios conducentes a este objeto* (Barcelona, 1892), i *Breves apuntes acerca la importancia y aplicaciones de la gimnástica* (Barcelona, 1902).
(50, XVII, pàg. 135/339)

4.299. **ROBREÑO i GOMIS, Francesc.** N. a Barcelona, el 8-VII-1908; m. a Barcelona, el 5-II-1980. Llicenciat a Barcelona. Es va dedicar a l'Urologia. Fou director i propietari de la Clínica Santa Fe i de la Policlínica del Dr. Robreño.

4.300. **ROCA.** Doctor en Medicina, que, l'any 1651, exercia a Barcelona.
(396, XV, pàg. 499)

4.301. **ROCA, Antic.** Metge, filòsof i filòleg del segle XVI, nascut a Girona. Doctorat l'any 1566. Estudià grec amb el doctor Vileta. Fou catedràtic de Medicina a la Universitat de Barcelona. Autor de: *Lexicon latinocatalanum ex Nebrissensi castellano latino* (Barcelona, 1561), amb la

collaboració de Francesc Clusa; *Oratio de laudibus academiae Barcinonensis* (1562); *Proelectiones e Graecis interpretibus haustae* (Barcelona, 1563); *Arithmetica por Antich Rocha, de Gerona compuesta, y de varios Auctores recopilada; provechosa para todos estados de gentes. Va añadido un Compendio, para tener y regir los libros de Cuenta: traducido de lengua Francesa en Romance Castellano* (Barcelona, 1565); *Antichii Rochani. Gerundensis, medici ac publici Philosophiae professoris in Aristotelis archiphysicon organum exactissimae et elegantissimae praelectiones* (Barcelona, 1570); *Aristotelis philosopharum principis Octo libros graece exactissimae ac elegantissimae praelectiones* (Barcelona, 1573); *Praelectiones in Isagogen Porphirii in categorias* (Barcelona, 1578), i *De Physica Auscultatione* (Barcelona, 1578).
(50, XVII, pàg. 146/77, pàg. 360)

4.302. **ROCA, Antoni.** N. a Vilafranca del Penedès, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1755. (309)

4.303. **ROCA, Antoni.** Cirurgià segon de la Marina, originari del bisbat de Barcelona. Consta que ingressà, l'any 1756, en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis.
(461)

4.304. **ROCA, Baltasar.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a Barcelona l'any 1651. (AHPB. T. 9-VI-1651). (I. Pe.)

4.305. **ROCA, Domènec.** Metge del rei Martí. (42, pàg. 169)

4.306. **ROCA, Felip.** N. a Camprodon (Ripollès), es va graduar en Medicina, a Osca, l'any 1728. Sembla, però, que ja s'havia doctorat, a Tolosa, el 26 d'agost de 1724. (309/423)

4.307. **ROCA, Francesc.** L'any 1570, era membre del Collegi de Doctors en Medicina, de Barcelona. (66, pàg. 212)

4.308. **ROCA, Francesc.** El 27 de gener de 1686, consta com a estudiant a la Universitat de Lleida. (6, pàg. 439)

4.309. **ROCA, Francesc.** Cirurgià de Regiment, originari del bisbat de Barcelona. Consta que l'any 1762 va ingressar en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. Es graduà, com a cirurgià llatí, de 9 exàmens, l'any 1766 al R. C. C. de Barcelona.
(J. M. Massons)

4.310. **ROCA, Francesc.** N. a Mataró (Maresme), es va graduar, a Cervera, l'any 1781. (241)

4.311. **ROCA, Honorat.** N. a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1732. (309)

* **ROCA, Jaume.** — V. **JAUME ROCA.**

4.312. **ROCA, Joan.** L'any 1566, consta com a membre del Collegi de Doctors en Medicina, de Barcelona. (66, pàg. 212)

4.313. **ROCA, Joan.** Cirurgià d'Igualada, que el 1689 va fer oposicions a una plaça a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54, pàg. 241)

4.314. **ROCA, Joan.** De la segona meitat del segle XIX. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas» i als «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatría».
(7)

4.315. **ROCA, Josep.** N. a Santa Maria de Lillet (sic), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1735. També graduat, a Osca, el 1737. (309)

4.316. **ROCA, Josep.** Metge, documentat a Lleida l'any 1773. (24)

4.317. **ROCA, Marc.** Cirurgià, gironí del segle XV. El 1399, havia estat «prohom». L'any 1403, era «jurat de la mà mitjana». La primera quinzena d'agost de 1427, ja era mort. (408, pàg. 33/412)

4.318. **ROCA, Pere.** Metge del capítol de la Seu, documentat a Girona l'any 1505. Amb el mateix nom n'hi ha un altre documentat l'any 1575 (V. t. Rocha, Pere, núm. 4.351). (B. Ju.)

4.319. **ROCA, Pere.** Cirurgià, que, l'any 1800, exercia a Maó, i fou un dels que acceptà la utilitat de la vacunació antivariòlica, aplicada als menorquins pels metges anglesos Marshall i Watker.

4.320. **ROCA, Rafael.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1696. (AHPB - T. C. 29-VIII-1695). (I. Pe.)

4.321. **ROCA, Ramon.** N. a Torregrossa (Garrigues), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1750, i es revalidà el 1774. Va exercir a Torregrossa. (309/24)

4.322. **ROCA, Ramon.** N. a Ripoll, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1762.
(309)

4.323. **ROCA, Ramon.** N. a Vilagrassa (Urgell), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1791. (309)

4.324. **ROCA, Santiago.** Cirurgià segon de la Marina, originari del bisbat de Barce-

lona, consta que ingressà, l'any 1756, en el Reial Col·legi de Cirurgia de Cadis.
(461)

4.325. **ROCA, Sebastià.** De la primera meitat del segle XVIII. Era fill del metge Roca i Labrador. Va pertànyer a la Universitat de Cervera.
(63, pàg. 68)

4.326. **ROCA, Tomàs.** Metge del segle XVI, nascut a Tarragona i establert a Girona. Es va graduar a Perpinyà. Metge de l'almirall de Castella, Federico Enríquez de Cabrera. Cultivà l'astrologia. Autor de: *Mira prognosticatio anni 1522; Redargutio in libros tres Agustini Nimphi Suessani, quos ad Carolum Caesarem scripserat* (Burgos, 1523), on refuta els comentaris que havia fet Agostino Nifo sobre l'obra d'Averrois; *Utilis compilatio terminorum Astrologiae cum regulis phisico practicanti utilibus in exhibitione medicinarum et phleotomia exeguanda; Epistola contra necromanticos, ubi de ortu sientiarum incidenter i Epistola ad Ferdinandum de Concina Caesaris cancellarium supremum.*
(57, pàg. 549/400, pàg. 92)

4.327. **ROCA, Tomàs.** N. a Ripoll, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1760.
(309)

4.328. **ROCA, Tomàs.** N. a Lleida, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1765. Es va doctorar i va exercir a Lleida. L'any 1774 era admès com a soci corresponsal de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona. L'any 1783 féu una descripció d'una epidèmia de Lleida, que va enviar a l'Acadèmia de Barcelona. (309)

4.329. **ROCA i BALLBER, Salvador.** N. a Barcelona, el 23-VII-1862; m. el juny de 1942. Els anys 1916 i 1917, exercí a l'Espluga de Francolí. President de l'entitat Propietaris de Balnearis i manantials mineromedicinals de Catalunya. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana, i fou membre de la Junta Organitzadora del quart (1921). Al segon de la sèrie, hi presentà el treball *Nota de les deus d'aigües minero-medicinals i balneàris de Catalunya* (Barcelona, 1917).
(77, pàg. 370)

4.330. **ROCA i BARRIS, Raimón.** N. a Ripoll. Doctorat a Gandia el 1766, i revalidat el 1772. (24)

4.331. **ROCA i CHESSA, Tomàs.** N. a Lleida, el 24-X-1744; m. el 29-VIII-1796. Fill del metge Roca i Puigcantó. Es va graduar, a Cervera, l'any 1766 i s'establí a Lleida. L'any 1791, consta com a soci íntim de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Autor de: *Disertación sobre el método de tratar las viruelas,* de 160 pàgines en quart, i *Descripción histórica de la epidemia de la ciudad de Lérida del año 1783.* (63, pàg. 68/241)

4.332. **ROCA i CONSOL, Josep.** N. a Reus, el 7-IV-1810; m. l'1-II-1862. Féu els primers estudis a Reus. Després entrà en el Seminari, on fou deixeble del doctor Palau. El 1824 va prendre l'hàbit de la Companyia de Jesús, a Madrid, i el 1828, va rebre la tonsura. El desembre del 1829 deixà els jesuïtes. El 1830, és de nou a Barcelona, on va estudiar Teologia i Medicina. Llicenciat el 1840. Ignasi Ametller el nomenà professor supernumerari. El 1845 era regent agregat de primera classe a València, on es doctorà, l'any 1847. El mateix últim any, era nomenat, per permuta, professor clínic en el Col·legi de Medicina de Barcelona. Fou un dels que, l'any 1848, firmà el *Dictamen médico-higiénico de la comisión facultativa inspectora del Hospital General de la Santa Cruz de Barcelona.*
(«Revista Farmacéutica Española», del 15-III-1862)

4.333. **ROCA DE VINYALS, Josep Maria.** N. a Haro (Logronyo), el 3-III-1903; m. a Barcelona, el 23-VI-1963. Fill de metge. A cinc anys d'edat va passar a viure a Barcelona. Llicenciat, a Barcelona, el 1927. Treballà també a Terrassa, cultivant l'Oto-rino-laringologia. Féu el doctorat l'any 1932, amb la tesi *La Cirugía Otológica moderna.* L'any 1934, era professor adjunt, per oposició, amb el professor Casadesús, a qui va substituir l'any 1952, com encarregat de càtedra. Va participar en el Novè Congrés de Metges de Llengua Catalana. Durant la guerra civil es va passar a França. Va col·laborar a les revistes: «Annals de Medicina», «Archivos Médico-Biográficos», «Práctica Médica», «Revue de Laryngologie», «Medicina Clínica» i a altres. Cap de redacció d'«Acta Oto-Rino-Laringológica Ibero-Americana». Va col·laborar a l'obra *Linfatismos* (Barcelona, 1943) i és autor de: *Los focos de infección en Otorrinolaringología, Las sinusitis y afecciones bronquiales en la infección, Síndromes ulcerosos faringoamigdalares no neoplásicos* (Barcelona, 1956).
(M. Ll. Salvà)

4.334. **ROCA i FERRERAS, Josep Narcís.** N. a Barcelona, el 1830; m. a Barcelona, el 29-X-1891. Fill de farmacèutic. Estudià les carreres de Farmàcia i Medicina (V. «El Restaurador Farmacéutico», del

15-XI-1891). Políticament, militià en el camp nacionalista, federal i republicà. Simpatitzà amb el socialisme, que ell vinculà estretament amb el nacionalisme. Mentre va estar a Madrid va escriure a «La República Ibérica». Collaborà a «La Renaixença», «La Ilustració Catalana», «Revista de Gerona», «La Publicidad», «El Diluvio», «El Federalista», «L'Arc de Sant Martí», «El Compilador Médico» i altres revistes. Codirector de la «Revista Farmacéutica Española». Autor de: *La Inmortal Gerona. Recuerdos de la historia y de los monumentos de Gerona* (Girona, 1885); *Elogio del Dr. D. Agustín Yáñez y Girona* (Barcelona, 1885), i *Galería de Catalanes Ilustres. Bosquejos biográficos* (Barcelona, 1894), obra pòstuma que acabà Josep Coroleu.

(«La Enciclopedia», 1891, núm. 11)

4.335. **ROCA i FLOREJACHS, Lluís.** N. a Lleida, el 21-XI-1830; m. a Lleida, el 2-XII-1882. Fill del metge Roca i Labrador. Féu els primers estudis a Lleida. Cursà Medicina a Barcelona i es doctorà, a Madrid. Políticament, militià en el camp nacionalista. Juntament amb Josep Maria Escolà, l'any 1862, fundà l'Acadèmia Mariana, on van celebrar diversos certàmens. Va cultivar la poesia catalana i versificà en castellà. Membre de diverses corporacions; mantenidor dels Jocs Florals de Barcelona (1865); cronista de Lleida; president de l'Ateneu de Lleida i membre de la Junta de Beneficència lleidatana. Collaborà en «El Trovador», «El Ateneo Leridano», «El Alba Leridana», «El Monitor de Lérida», «El Cronicón Ilerdense», «La Revista de Lérida», «Lo Gay Saber», «La Renaixensa», «Calendari Català» i «El Divino Vallés». Autor de: *Instrucción popular acerca de las medidas que pueden adoptarse para prevenir la invasión del cólera morbo asiático...* (V. «Boletín Oficial de la Provincia de Lérida», de 1'1-IX-1854); *Memoria sobre las utilidades de la gimnasia en sus aplicaciones a la ciencia médica y del mejoramiento de los pueblos: Ojeada médico-filosófica sobre los temperamentos; Anima consolada* (1860); *La Veu del Tibidabo* (1862); *Mort del poeta* (1863); *Salutació als trobadors catalans* (1863); *Eternitat d'amor* (1863); *La cinta de la Virgen de Tortosa. Leyenda sacra,* etc. (Barcelona, 1863); *El màrtir ilergeta. Canto heroico; Amargor de la vida y Lo pas d'Aquerúsia* (Lleida, 1864); *El Cancionero del Segre. Producciones leridanas* (Lleida, 1864); *Fastos ilerdenses. Colección de efemérides pertenecientes a la historia de la ciudad* (Lleida, 1872), on estudia l'obra dels seus avantpassats; *Los fanalets de Sant Jaume. Crònica ilerdesa* (Lleida, sense data); *D. Ramón Sans y Rives. Datos biográficos y bibliográficos* (Lleida, 1879), i *Celajes. Producciones marianas* (Lleida, 1881). Alguns dels seus escrits són signats amb el pseudònim «Juli Frosach i Charles». Cal recordar també la seva *Memòria sobre l'origen y formació o desenrotllament històric de la llengua literària.*

(59, II, pàg. 485/116, pàg. 399/50, XVII, pàg. 153)

4.336. **ROCA i HERAS, Josep Maria.** N. a Barcelona, l'any 1863; m. a Barcelona, l'1-V-1930. Cursà Medicina, a Barcelona. Treballà a l'Hospital del Sagrat Cor, de Barcelona. Cultivà la Dermatologia i la Urologia. El 1898, ingressà a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, de la qual fou vicepresident els anys 1905-1907. Fou el primer a presentar, en català, en aquella entitat, una comunicació: *La sífilis a l'Edat mitjana.* Participà als Jocs Florals de Barcelona, on era mantenidor l'any 1902 i president, el 1923. Membre fundador de l'Acadèmia de Llengua Catalana, enfrontada amb l'Institut d'Estudis Catalans, i amb les Normes gramaticals que aquest propugnà. L'any 1919, presidí el tercer Congrés de Metges de Llengua Catalana. President de l'Associació de Metges de Llengua Catalana. President de la Unió Catalanista i de l'Ateneu Barcelonès, en quatre ocasions: 1908, 1909, 1913 i 1914. Collaborà a les revistes «El Restaurador Farmacéutico», «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «Revista de Ciencias Médicas», «Butlletí del Centre Excursionista», «Annals de Medicina», «Boletín de la Real Academia de Buenas Letras», «Anuario del Hospital de la Santa Cruz», etc. Autor de: *Sífilis: trascendental importancia de su tratamiento* (Barcelona, 1891); *La lepra en Barcelona* (Barcelona, 1894); *La Lèpre en Catalogne* (Moscou, 1899); *Los Pahers electius de Barcelona segons sa Constitució inèdita* (Barcelona, sense data); *Los Pahers i'ls primitius consellers de Barcelona* (Barcelona, sense data); *Wifredo lo Pilós, compte d'Ausona* (Barcelona, sense data); *Discurs del mantenedor D. J. M. Roca, en els Jochs Florals de Barcelona. MCMII* (Barcelona, 1902); *Parlament presidencial dels Jochs Florals de Lleyda, any 1902* (Lleida, 1902); *Die Lepra und das Chaulmoogra* (Berlín, 1905); *La lepra* (Barcelona, 1908); *L'ètica en el lèxic catalanesch* (Barcelona, 1910); *La sifilide a la storia* (Barcelona, 1912); *Aplec. Volum de treballs polítics i literaris...* (Barcelona,

1912); *Tríptic. Recull de tres discursos, prologat* (Barcelona, 1912); *La Medicina catalana en temps del Rey Martí* (Barcelona, 1914); *De feminisme* (Barcelona, 1915); *Enaltim el Verb de Catalunya* (Barcelona, 1916); *Espurnes. Sengles discursos prologats: Necrologia de n'Antoni de P. Capmany llegida en lo Centre Català de Sabadell el dia 28 març 1915 y Parlament presidencial del Concurs d'Història de Catalunya celebrat a Lleyda a 7 de maig de 1915 per l'Associació de l'Ensenyança Catalana* (Barcelona, 1916); *Una monja metgessa* (Barcelona, 1916); *Regisme alimentici en els sifilítichs* (Barcelona, 1917); *En Jaumen Ramon Vila, heraldista català del segle* XVII (Barcelona, 1918); *Ordinacions de l'Hospital General de la Santa Creu de Barcelona* (Barcelona, 1920); *Lo bressol de la Santa Creu* (Barcelona, 1920); *Johan I y les supersticions* (Barcelona, 1922); *Mestre Guillem Colteller, metge dels Reys d'Aragó Pere III y Johan I* (Barcelona, 1922); *Un cirurgià barber barcelonès de la XV centúria* (Barcelona, 1923); *Tribut al Mestre Ramón y Cajal* (Barcelona, 1923); *Notes medicals històriques* (Barcelona, 1924); *Epidèmia de glanola a Barcelona, en el segle* XV (Barcelona, 1925); *Parlament d'en J. M. Roca, president de la comissió organitsadora del homenatje dels catalans al Dr. Cardenal en les seves noces d'or científiques* (Barcelona, 1925); *L'Hospital Migeval de Sant Macià* (Barcelona, 1926); *L'Estudi General de Lleyda* (Barcelona, 1927); *Sobiranes de Catalunya (Recull de monografies històriques)* (Barcelona, 1928), i *Joan I d'Aragó* (Barcelona, 1929). (50, XVII, pàg. 148)

4.337. **ROCA i LABRADOR, Bonaventura.** N. a Lleida, el 14-VII-1779; m. el 15-V-1838. Fill del metge Roca i Chessa. Cursà Medicina, a Cervera i a Barcelona. Fou professor de Medicina, a Cervera. Metge dels Hospitals Civil i Militar, de Lleida. Autor de: *Informe relativo a las calenturas epidémicas que, en el verano de 1812, se padecieron en la villa de Almenar, Informe acerca las condiciones higiénicas del cementerio de Balaguer* (1816); *Synopsis formularum ad usum Nosocomi ilerdensis disposita anno MDCCIX*, destinada a l'assistència mèdica dels malalts de l'Hospital de Santa Maria, de Lleida, i una *Memòria sobre la Tisis*, escrita a les acaballes de la seva vida. (63, pàg. 68)

4.338. **ROCA i OLIVERES, Antoni.** N. a Vilafranca del Penedès, es va graduar en Medicina, a Osca, l'any 1756. (309)

4.339. **ROCA i PLANAS, Pere.** De la primera meitat del segle XX. Autor de: *¿El polvo de corcho que se desprende de las fábricas de tapones es perjudicial a la salud?* (Girona, 1903), i *Los conflictos entre la Psiquiatría y el Código Penal* (Girona, 1906). Fou secretari de la primera Junta del Sindicat de Metges de Girona (1894-95) que presidí Josep Ametller i Viñas. (77, pàg. 375)

4.340. **ROCA i PUIGCANTÓ, Josep.** N. a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès); m. a Lleida, el 21-VIII-1782. Estudiant de les darreres promocions de l'extingit Estudi de Lleida. Autor de: *Tractatus de affectibus medicis et eorum curationem, cum casibus practicis stabilitus, atque ordinatus ratione climatis ilerdensis* (1770), i un altre tractat, en el mateix any, sobre guariment de les febres malignes i diverses malalties originades pel clima de Lleida. (63, pàg. 67)

4.341. **ROCAFORT, Joan de.** Mestre en Medicina, que exercia, a Lleida, a la primera meitat del segle XV (1432). (256, pàg. 203)

* **ROCAFORT, Ramon de.** — V. **RAMON DE ROCAFORT.**

4.342. **ROCAFORT i SORTS, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1684. (AHPB - T. 30-VIII-1684). (I. Pe.)

4.343. **ROCAMORA.** Metge, a Reus, a les darreries del segle XVI. Morí l'any 1614, quan era metge del Capítol de Tarragona. (64, pàg. 49/254, pàg. 36)

4.344. **ROCAMORA, Marià.** Cirurgià, que va exercir, a Reus, a les darreries del segle XVIII. El seu fill, Marià Rocamora i Pàmies, fou metge a Reus. (397, pàg. 45)

4.345. **ROCAMORA, Tomàs.** Metge del segle XVIII, de l'escola de Cervera. Exercí a Lleida i l'any 1781, tingué una destacada tasca contra l'epidèmia d'aquell any. (6, pàg. 439)

4.346. **ROCAMORA i PAMIES, Joan.** Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona l'any 1778. Consta que l'any 1805 exercia a Reus. (J. M. Massons)

4.347. **ROCAMORA i PAMIES, Marià.** N. a Reus, es va graduar, a Cervera, l'any 1789. Exercí a Reus (1829). (241)

4.348. **ROCAMORA i PLANA, Josep.** De la segona meitat del segle XIX. Metge de Sanitat Militar. Col·laborà en els «Archi-

vos de la Medicina Española». Autor de: *Tratado de las enfermedades del estómago* (Barcelona, 1867), i la *Historia de la fiebre amarilla* (Reus, 1869). Va residir també a l'Havana, i va presentar un informe a l'Acadèmia de Ciències d'aquella ciutat. (59, II, pàg. 488)

4.349. **ROCHA, mestre.** Metge, documentat a Vic en el fogatge de 1553. (451, I, pàg. 428)

* **ROCHA, Antic.** — V. **ROCA, Antic.**

* **ROCHA, Jaume.** — V. **ROCA, Jaume.**

4.350. **ROCHA, Marc.** Metge del rei Martí. (38, pàg. 76)

4.351. **ROCHA, Pere.** N. a Girona, es matriculà a l'Escola de Medicina, de Montpeller, el 15 d'octubre de 1519. (108, pàg. 100)

* **ROCHAFORT, Alexandre de** — V. **ALEXANDRE DE ROCAFORT.**

4.352. **RODA i BAYAS, Joan.** Cirurgià de la primera meitat del segle XVIII, nascut a Maella (Terra Alta). Estudià Cirurgia a Saragossa. Fou degà de Cirurgia de l'Hospital de Nostra Dona de Gràcia, d'aquella ciutat. Autor de: *Cirugía natural, breve, segura y suave curación de las heridas de cabeza, reformación de los excesos que se practican en la vía común, dividida en tres partes* (Saragossa, 1723), i *Recopilación de los selectos y experimentados remedios simples y compuestos para la curación de las enfermedades y accidentes de Cirugía* (Saragossa, 1730). (60, III, pàg. 72)

4.353. **RODERA i ORIOL, Enric.** Autor de la memòria *Datos para el estudio médico-topográfico de García*, que fou premiada per la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, l'any 1892.

4.354. **RODERGAS, Antoni.** N. a Berga. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1788 i revalidat el 1790. (24)

4.355. **RODÓ, Nicolau.** N. a Vilafranca del Penedès, es va graduar, a Cervera, l'any 1791. (241)

4.356. **RODON, Francesc.** Metge de la segona meitat del segle XIX. Exercí a Valls. Collaborà a la «Gaceta Médica Catalana».

4.357. **RODON i BELL, Martí.** Del segle XVIII. Primer metge interí del Reial Hospital Militar de Cartagena. Autor de: *Discurso pronunciado en los ejercicios públicos de Botánica, celebrados el 3 de noviembre de 1788 en el jardín botánico de Cartagena* i *Relación de las epidemias, que han afligido a la ciudad de Cartagena, sus causas y método curativo arreglado a los más célebres autores; y la exposición del nuevo método específico descubierto por el Médico de Cámara de S. M. don Josef Masdevall, mandado establecer de Orden del Rey, los felices efectos que han resultado de su uso, y algunas útiles reflexiones* (Cartagena, 1787). (57, pàg. 558)

4.358. **RODRÍGUEZ, Agustí.** N. a Barcelona, era batxiller, en Medicina, a Osca, l'any 1751. (309)

4.359. **RODRÍGUEZ, Antoni.** N. a Sant Quintí de Mediona (Alt Penedès), es va graduar, a Cervera, l'any 1780. (241)

4.360. **RODRÍGUEZ, Emmanuel.** Cirurgià, que exercí a Vilanova de la Sal (Avellanes, Noguera) en el segle XVIII. (M. Ca.)

4.361. **RODRÍGUEZ, Pere.** N. a Castellbò (Urgellet), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1756. (309)

4.362. **RODRÍGUEZ i CANADELL, Ignasi.** N. a Barcelona, el V-1864; m. el 24-V-1903. A catorze anys entrà a treballar a la secretaria de l'Acadèmia de Jurisprudència de Barcelona. Llicenciat el 1888, va entrar, l'any següent, com a metge supernumerari, a la Secció d'Higiene especial (Vigilància de la prostitució) a càrrec de l'Ajuntament de Barcelona. Des del 1890, era metge de l'Hospital de la Vinyeta. («Gaceta Sanitaria de Barcelona», 1903, pàg. 138)

4.363. **RODRÍGUEZ i CARAMANA, Manuel.** Va morir, a Madrid, a la meitat del segle XIX. Metge de l'Hospital Militar de Maó i, després, vice-director del Cos de Metges-cirurgians de l'exèrcit, a Galícia. El 1836, era nomenat inspector del ram de Cirurgia. Autor de: *Carta polémica dirigida desde Mahón al redactor del Diario Complementario del Diccionario de las Ciencias Médicas en París, en refutación de un artículo del espresado diccionario* (Barcelona, 1820), i de les memòries inèdites: *Hidrocele curado radicalmente a beneficio de la simple punción* (1796); *Debilidad congénita de los músculos de la vida animal de un niño por haver comido nieve su madre pocos días antes de darle a luz* (1817).

4.364. **RODRÍGUEZ DEL PINO, Diego.** De la segona meitat del segle XVIII. Fou professor d'Anatomia al Reial Col·legi de Cirurgia, de Barcelona, en inaugurar-se aquest. Més tard fou professor del Col·legi de Sant Carles de Madrid, on presentà diverses memòries.

(18, pàg. 110/360, pàg. 533)

4.365. **RODRÍGUEZ DE TOLEDO, Joan.** L'any 1493, era nomenat protometge de Catalunya. Havia estat catedràtic de Medicina, a Valladolid. L'any 1456, consta com a «físic» i cirurgià reial.

(4, pàgs. 116 i 123)

4.366. **RODRÍGUEZ DE VILLALPANDO, Manuel.** Metge del començament del segle XIX. Autor de: *Lazareto de Mahón y memoria descriptiva de sus obras. Reflexiones críticas sobre su estado actual y proyecto para que sea general el puerto y franco en beneficio del comercio del Mediterráneo* (Maó, 1813), i *Literatura médica* (Maó, 1816). (10, II, pàg. 678)

4.367. **RODRÍGUEZ MÉNDEZ, Rafael.** N. a Granada, el 24-IX-1845; m. a Barcelona, el 20-IX-1919. Fill de metge (V. «Gaceta Médica Catalana», 1920, II, pàg. 253). Del 1862 al 1868, cursà Medicina a Granada. Llicenciat, el 1868 i doctorat, el 1870. Auxiliar de la càtedra d'Higiene de Granada durant cinc anys, on també explicà Patologia General, Terapèutica, Fisiologia, Obstetricia i Ginecologia (V. «Gaceta Médica Catalana», 1918, II, pàg. 317). El 1874, féu oposicions a la càtedra d'Higiene, vacant a Valladolid. Ja en curs les oposicions, s'hi afegí la vacant de Barcelona. Havent guanyat les oposicions, escollí Barcelona. Al cap de poc d'haver arribat, fou secretari de la Facultat des del novembre del 1874 al setembre del 1875. Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, des del 1874. Del 1901 al 1905, fou rector de la Universitat de Barcelona. Dimití del càrrec voluntàriament (V. «Revista Frenopática Española», 1905, pàg. 290). Durant el seu rectorat es creà l'obra d'Extensió Universitària, la qual es proposà estendre la cultura entre els medis proletaris, mitjançant unes conferències dominicals que donaven diversos professors universitaris. Segons ell, la finalitat de l'Extensió Universitària era aconseguir la «confraternitat social», però fou acusat de demagògia. Sembla, però, que es van obtenir alguns resultats positius. Com a portaveu dels Ateneus Obrers i l'obra d'extensió universitària, es publicava «La Cultura Popular», que durant un temps, dirigí Rodríguez Méndez (V. «Revista Frenopática Española», 1908, pàg. 128). Rodríguez Méndez, que en una ocasió va ésser diputat per la candidatura republicana (V. «Las Noticias», del 21-IX-1919), sempre invitava a les sessions inaugurals de curs una representació dels obrers perquè la Facultat es «purifiqués amb aire del carrer» (V. «Gaceta Médica Catalana», 1918, II, pàg. 317). L'aclimatació de Rodríguez Méndez a Barcelona fou una mica difícil. Jugà la carta centralista. Això féu que alguns grups d'estudiants s'hi oposessin (V. «Gaceta Médica Catalana», 1920, II, pàg. 220). Aquesta actitud anticatalana, volgué en una certa manera compensarla amb un apropament al proletariat. Malgrat tot, renuncià sempre a traslladarse a Madrid, on hauria pogut anar en vàries ocasions (V. «Gaceta Médica Catalana», 1919, II, pàg. 253). Aquesta incomprensió del nacionalisme català, el portà a trencar amb un grup de redacció de la «Gaceta Médica de Cataluña», on havia aconseguit una certa preeminència, i publicà la nova revista: «Gaceta Médica Catalana» (1881-1922), de la qual va ser propietari i director únic a partir del 1884. Del 1881 al 1884, foren codirectors d'aquesta revista Lleó Formiguera i Joaquim Bonet. Fou codirector del manicomi de Sant Boi i del portaveu d'aquell centre: «La Razón de la sin Razón». Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883. Juntament amb Francesc de P. Benessat, fundà el Centro Higiénico de Barcelona (V. «La Independencia Médica», de l'1-VIII-1875). Fou enemic de la col·legiació mèdica obligatòria. Organitzà gairebé personalment i dirigí el Primer Congreso Español Internacional de la Tuberculosis (1910), que representà un punt de màxima tensió entre Rodríguez Méndez i els membres de l'Acadèmia i Laboratori, que haurien volgut que la llengua catalana hagués estat acceptada al Congrés, tenint en compte que se celebrava a Barcelona (V. «Anals de Medecina», 1910, pàg. 698 i 1919, pàg. 301). Cap al final de la seva vida, atenuà la seva actitud enemiga del moviment nacional català. Es féu soci del Primer Congrés de Metges de Llengua Catalana, i publicà, en català, a la seva revista, tots els documents que li van lliurar sobre el segon congrés. Fou secretari general del Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona. Utilitzà en algun dels seus escrits el pseudònim «Eufilo». Dirigí la «Revista Frenopática Espa-

ñola» i col·laborà a la «Revista Médica de Sevilla», «Crónica de Ciencias Médicas», de Manila; «La Prensa Médica», de Granada; «La Medicina Contemporánea», de Reus; «La Unión Médica», de Lleida; «La Medicina», de Madrid; «La Aspiración Médica», de Madrid; «La Gaceta Médica», de Granada; «La Higiene para todos»; «Boletín del Ateneo de Alumnos Internos de la Facultad de Medicina de Barcelona»; «El Protector de la Infancia»; «Boletín de la Academia de Higiene»; «El Siglo Médico», de Madrid; «La Independencia Médica»; «Journal d'Hygiène», de París; «Revista de Medicina y Cirugía Prácticas», de Madrid; «Crónica Médico-quirúrgica», de l'Havana, i altres revistes. Autor de la traducció de l'obra d'A. Elleaume: *Tratado elemental de las enfermedades de la mujer* (Granada, 1873); *Prolegómenos de Higiene* (Barcelona, 1874); *Plan de Estudios de un agente higiénico externo* (Barcelona, 1875); *Biografía morbosa* (Barcelona, 1879); *Dictamen acerca de las condiciones higiénicas que han de reunir los edificios destinados a Casa de Maternidad y Expósitos de la provincia de Barcelona* (Barcelona, 1883), en col·laboració amb els doctors Rull i Cabot; *Importancia de educar bien a los niños* (Barcelona, 1884); *Concepto de la infección y de la desinfección* (Barcelona, 1888); *Reseña de los trabajos realizados por la Comisión organizadora de los Congresos de Ciencias Médicas* (Barcelona, 1888); *Deberes del Gobierno en materia de educación cerebral* (Barcelona, 1888); *Actas del Congreso médico celebrado en Barcelona (9 a 15 de septiembre de 1888) con motivo de la Exposición Universal* (Barcelona, 1890); *Deformaciones craneanas étnicas* (Barcelona, 1891); *Treatment of typhoid fever* (Nova York, 1892); *La Conferencia Sanitaria de Dresde* (Sevilla, 1893); *Comunicaciones presentadas al VIII Congreso internacional de Higiene y Demografía celebrado en Budapest en septiembre de 1894* (Sevilla, 1895); *Memoria histórico-médica relativa al manantial Els Cuquets, de Rubinat (agua clorurada sulfatada sódica)* (Barcelona, 1897); les comunicacions: *Límites de la acción de los poderes públicos en la aplicación de los preceptos de la profilaxis. Las enfermedades protozoarias desde el punto de vista higiénico* i *Sobre el contagio del paludismo* en el IX Congrés Internacional d'Higiene i Demografia. Madrid. Abril 1898 (Barcelona, 1898); *Programa de Higiene* (Barcelona, 1898); *La Peste Ática y el Matlazahualt* (Barcelona, 1902); *El ingreso en los manicomios desde el punto de vista médico-legal* (Barcelona, 1905); *Los hongos venenosos* (Barcelona, 1906); *Primer Congreso nacional de la Tuberculosis. Zaragoza: 2 a 6 octubre de 1908. Sección V. Tema 12. ¿Convendría sustituir la ganadería bovina por la ovina, caprina y equina, para suprimir la infección humana por las carnes y leche de los bóvidos?* (Barcelona, 1906); *Reglamento y Personal del Primer Congreso español Internacional de la Tuberculosis (...) Celebrado: 16 a 22 octubre de 1910* (Barcelona, 1910); *Discurso ante el Comité de Damas del primer Congreso español internacional de la Tuberculosis* (Barcelona, 1910); *Misión social de la Medicina y del médico* (Barcelona, 1911); *La epidemia de fiebre tifoidea de Barcelona, 1914-1915* (Barcelona, 1915) amb la col·laboració d'altres autors, *Necrología del doctor Luis Comenge y Ferrer* (Barcelona, 1917) i *Los Gobiernos y la Salud Pública.* (153/165)

4.368. **RODRÍGUEZ MORINI, Antonio.** N. a León, el 20-I-1863; m. a Barcelona, el 27-VIII-1937. Els seus cognoms reals eren Rodríguez i Rodríguez. Morini era el segon cognom de la seva mare i l'adoptà per evitar la repetició. A onze anys va passar a residir a Barcelona. Cursà Medicina a Barcelona i ingressà a treballar en el sanatori mental de Nova Betlem, on fou metge intern (1884) i deixeble directe de Giné i Partagàs. Allà fou el secretari del Primer Certamen Frenopático Español, l'any 1883. Féu una gran tasca a Nova Betlem i l'any 1902 fou cridat a dirigir el manicomi de Sant Boi que aleshores estava en un període de crisi. Aconseguí de tirar-lo endavant millorant el nivell assistencial i el científic. Ja havia treballat a la «Revista Frenopàtica Barcelonesa» de Giné, i després fundà i dirigí la «Revista Frenopática Española», que fou l'òrgan d'expressió científica de Sant Boi, aplegant-hi un grup important de col·laboradors. També havia col·laborat a «La Independencia Médica». Dintre de la seva obra hi destaquen les vessants clínica, médico legal i d'organització. Com a clínic, coneixedor de les malalties mentals, publicà un gran nombre de treballs sobre els deliris, demències, epilepsia, PGP, mania, catatònia, etc. S'ocupà també molt de les repercussions jurídiques de la malaltia mental i dels aspectes d'organització de l'assistència: estat dels manicomis, etc. Participà en el Congrés de Milà de 1906 i va reunir a Sant Boi el 33è. Congrés d'alienistes i neuròlegs de llengua francesa. La seva obra escrita, molt extensa, comprèn més de cent articles i recensions. (105/343)

4.369. **RODRÍGUEZ PINILLA, Hipòlit.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de *Memoria de los baños de Caldas de Malavella, año 1887* (V. «Boletín de Sanidad», t. II, pàgs. 278-282).
(16, pàg. 115)

4.370. **RODRÍGUEZ PORTILLO, Manuel.** N. a Vilanova i la Geltrú, el 23-XII-1877; m. el 30-XII-1949. Cursà Medicina, a Barcelona. Fou president del Cos d'Alumnes interns. Professor ajudant a la càtedra de Medicina Legal i Toxicologia. Fundà la revista «La Medicina e Higiene de la Familia», que dirigí durant alguns anys. Autor de: *La dieta hídrica en el tratamiento de las toxiinfecciones endodigestivas, Estudio de la intubación laríngea, La Medicina y los médicos vistos por Montaigne* (Barcelona, 1932), *El sentido clínico* i *Orientación pronóstico. ¿Cómo enjuiciar el futuro próximo y remoto del enfermo?* (Barcelona, 1935).
(487, Apéndice IX. pàg. 353)

* **RODRIGUEZ i RODRÍGUEZ, Antoni.** — V. **RODRÍGUEZ MORINI, Antoni.**

4.371. **RODRÍGUEZ RUIZ, Rafael.** N. a Barcelona, el 10-III-1880; m. a Barcelona, el 20-II-1942. Fill del doctor R. Rodríguez Méndez. Collaborà a la «Gaceta Médica Catalana». Féu el doctorat amb la tesi *Estudio de la gimnástica desde el punto de vista de la higiene pública* (Barcelona, 1902). (77, pàg. 378)

4.372. **ROFFI, Joan.** N. a Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà). Exercí com a cirurgià a Sitges (Garraf). Documentat els anys 1728 i 1733. També consta com a ROFI. (B. Ju.)

4.373. **ROGER.** Cirurgià de l'Infant Jaume, fill de Jaume II. Autor de: *Rotgerium post mundi fabricam.*
(37, pàg. 54)

4.374. **ROGER, Mestre.** Metge del rei Martí. (38, pàg. 76)

4.375. **ROGER, Andreu.** Cirurgià, documentat a Balaguer entre 1655 i 1664.
(M. Ca.)

4.376. **ROGER, Antoni.** N. a les Avellanes (Noguera), es va graduar en Medicina, a Osca, l'any 1741. (309)

4.377. **ROGER, Jacint.** Metge, a Maó, exercint en el Llatzaret a la segona meitat del segle XIX. Participà en el Primer Congrés Mèdic Espanyol, celebrat a Madrid, l'any 1864, amb la *Memoria de los sucesos ocurridos en el lazareto del puerto de Mahón, desde su apertura en el año 1817, hasta el presente,* que recullen les actes d'aquell congrés (Madrid, 1865, pàgines 242-267).

4.378. **ROGER, Joan.** Barber cirurgià, a Reus, a la segona meitat del segle XVI. Probablement, era oriünd de França.
(64, pàg. 75)

4.379. **ROGER i BÒRIA, Josep.** N. a Solsona, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1711. (309)

4.380. **ROGER i GIRARD.** Autor citat al *Diccionari* de Torres Amat. No ens diu a quina època va viure. Deixà l'obra manuscrita: *Varii tractatus medicinae.*
(57, pàg. 558)

4.381. **ROGER i SURIÀ, Miquel.** N. a Barcelona, el 31-X-1886; m. l'any 1973. Llicenciat a Barcelona l'any 1909, s'inicià en l'estudi de la patologia respiratòria. Més tard passà a l'Institut Pasteur de París i va crear un laboratori que comercialitzà diversos extractes d'òrgans amb els noms d'orquitina, ovarina, etc., adquirint una gran volada. En els seus últims anys el laboratori va prendre una altra orientació i ell en quedà al marge.
(53, gener 1974, pàg. 48)

4.382. **ROGET, Esteve.** Cirurgià segon de la Marina, originari de Torredembarra (Tarragonès). Consta que ingressà, l'any 1756, en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. (461)

4.383. **ROGET, Gabriel.** N. a Prats de Molló (Vallespir), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1743. (309)

4.384. **ROGET i SANTIAGO, Felicià.** N. a Camallera (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1776. Revalidat el 1789. (309/24)

4.385. **ROIÇ, Joan.** Barber cirurgià, de Cambrils, a la primera meitat del segle XV. (64, pàg. 85)

4.386. **ROIG, Andreu.** N. a Alcover (Alt Camp). Doctorat a Gandia el 1737, revalidat el 1773. Residí a Alcover. (24)

4.387. **ROIG, Berenguer.** Batxiller en Arts i Medicina, documentat a Barcelona l'any 1471. (AHPB. T. 2-VII-1471). (I. Pe.)

4.388. **ROIG i BOIX, Bruno.** N. a Barcelona. Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat l'any 1774 al Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona. Professor substitut temporer en el Reial Collegi de Cirurgia de

Barcelona. L'any 1802 era catedràtic del Collegi de Cirurgia de Santiago de Compostela. L'any 1811 ho seguia essent. Autor de la memòria *Herida de arma de fuego en el falange de dedo medio de la mano izquierda* (1798). (J. M. Massons)

4.389. **ROIG, Francesc.** Cap a l'any 1650, exercia la Cirurgia a Mataró. (67)

4.390. **ROIG, Francesc.** Cirurgià del segle XVII, mort l'any 1677. El 1655, era fadrí cirurgià major de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. L'any 1671, era, en el mateix hospital, «cirurgià major de fora casa». (54, pàg. 239)

4.391. **ROIG, Francesc.** Fill del cirurgià del mateix nom i pare del també cirurgià Joan Francesc Roig. L'any 1677, succeí al seu pare com a cirurgià de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. L'any 1707, juntament amb el protometge Francesc Sanpere, lliurà moltes llicències per a exercir la Cirurgia, segons ens diu Cardoner i Planas. El 1711, era mestre cirurgià major. Es jubilà l'any 1729. M. el 18-III-1731.

(54, pàg. 240/28, 1973, III, núm. 22, pàg. 13)

4.392. **ROIG, Jeroni.** De les darreries del segle XVI i començament del XVII. Membre del Collegi de Doctors en Medicina, de Barcelona. Documentat entre els anys 1602 i 1622. (AHPB - cm - 15-II-1602).

(I. Pe.)

4.393. **ROIG, Jeroni.** Graduat en Medicina, el 1688, a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida.

(63, pàg. 55)

4.394. **ROIG, Joan Francesc.** Fill del cirurgià Francesc Roig. Fou lector a la càtedra de Cirurgia, de la Universitat de Barcelona, abolida per Felip V. L'any 1711 fou nomenat cirurgià major suplent, a l'Hospital de la Santa Creu, i passà a titular el 1729. (54, pàg. 242)

4.395. **ROIG, Josep.** Cirurgià, que, l'any 1652, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 167)

4.396. **ROIG, Josep.** De les darreries del segle XVII i començament del XVIII. Fou catedràtic de Cirurgia a Barcelona. Les seves ensenyances foren recollides pel també cirurgià Carles Pallejà, en el manuscrit: *Materias de Cirurgia. Compostas per lo D. Joseph Roig (...), a hont se explica tot lo modo de la curació de Cirurgia de varios y diffarents accidens que poden sobruevenir al Cos Humà, molt útils, y necessaris per los principiants pera saber la curació de ellas* (1726).

(77, pàg. 379)

4.397. **ROIG, M.** Metge mallorquí del segle XVII. Féu estudis a València. Va fer oposicions l'11 d'abril de 1687 i va ésser professor de Cirurgia a l'Estudi General. (20)

4.398. **ROIG, Manuel.** Metge, a l'Hospitalet de Llobregat, a mitjan segle XIX, que collaborà a «La Abeja Médica». (7)

4.399. **ROIG, Marc Antoni.** N. a Vilafranca del Penedès, cursà Medicina, entre el 1559 i el 1601, a l'Estudi General de Barcelona. L'any 1603, era batxiller en Medicina i cap a l'any 1650, era degà del Collegi de Doctors en Medicina, de Barcelona.

(66, pàg. 208/68/396, XV, pàg. 499)

4.400. **ROIG, Marià.** Procedent de les comarques tarragonines, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1798. L'any 1811, exercia a Reus. (397, pàg. 61)

4.401. **ROIG, Maties.** N. a Mallorca, el 1650; m. l'any 1720. Va començar a estudiar Medicina, a València, l'any 1671, i el juny de 1675, retornava a Mallorca. El 1687, va guanyar per oposició, la càtedra de Cirurgia, de l'Estudi General de Mallorca. (J. To.)

4.402. **ROIG, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona els anys 1648 (AHPB. CM. 19-VIII-1648) i 1655 (AHPB. T. 23-IX-1655). (I. Pe.)

4.403. **ROIG, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a Girona, l'any 1651.

4.404. **ROIG i BOFILL, Emerencià.** N. a Santiago de Cuba, l'any 1848; m. el 24-XI-1901. El seu pare, comerciant, era fill de Sitges i la seva mare, de Jamaica, era filla de catalans. Cunyat del doctor Robert i Yarzábal. De petit, vingué a Sitges. Cursà Medicina, a Barcelona, on també es doctorà, l'any 1869. Amplià estudis a París amb Gubler, Gosselin i Depaul. Fracassà, l'any 1876, a unes oposicions a professor clínic. Ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona (1872) de la qual fou president (1893-1896). Vocal de les juntes de Sanitat municipal i provincial de Barcelona. Es declarà enemic de la collegiació mèdica obligatòria. Practicà la Tocologia. Collaborà a «La Independencia Médica», «Gaceta Médica de Cataluña», «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica Catalana» i «Boletín del Ateneo de Alum-

nos Internos de la Facultad de Medicina de Barcelona». Autor de: *Patogenia y tratamiento de la fiebre puerperal* (1872), com a discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia; *Estudio del alumbramiento natural como fundamento de las prácticas que deben emplearse para facilitarlo* (Barcelona, 1886); *La duración del parto normal* (1890), i, juntament amb el doctor Robert *Tratado de enfermedades del aparato digestivo* (Barcelona, 1889).

(203/59, II, pàg. 491)

4.405. **ROIG i COLL, Josep.** N. a Alcover (Alt Camp), es va graduar, a Cervera, l'any 1772. Exercí a Alcover, on és encara documentat l'any 1798. Un fill seu, Josep Roig i Simó, fou també metge.

(241/24)

4.406. **ROIG i GIL, Josep.** N. a Montblanc. Es doctorà a Gandia el 1769 i es revalidà el 1775. Exercí a Montblanc.

(24)

4.407. **ROIG i PADRÓ, Jaume.** N. a Reus el 1896; m. a Mèxic D.F., l'any 1969. Metge militar, abandonà el Cos endut per les seves conviccions nacionalistes. Establert a Reus, fou detingut el 6 d'octubre de 1934. El febrer del 1936, fou candidat a les eleccions pel Foment Nacionalista Republicà. En començar la guerra civil tornà al Cos Mèdic Militar. El 1939, passà a l'exili. Residí a la República Dominicana i a Mèxic. Fou guionista de la ràdio i la televisió mexicanes. Collaborà a la «Semana Médica». Autor de la novella *El darrer dels Tubaus* (Mèxic, 1946), d'un diccionari de mots musicals i de l'obra *Tiempo y memoria.*

(«Avui», 15-XII-78, pàg. 4/237, pàg. 128)

4.408. **ROIG i RAVENTÓS, Josep.** N. a Sitges (Garraf), el 26-VI-1883; m. a Barcelona, el 25-VIII-1966. Per línea materna era blanenc, però d'ascendència cubana i fou el castellà la seva primera llengua. Però va escriure i parlar el català amb lleuger accent sud-americà, fins a la seva mort (V. «Tele/estel», núm. 157, del 24-X-1969, pàg. 12). Cursà Medicina, a Barcelona. Amplià estudis, a París, amb Bonnaire, i a Berlín. Practicà la Pediatria. President de la Federació Escolar Catalana. Cap del Servei de Tocologia i Pediatria de la Maternitat. L'any 1920, juntament amb Caritat Girodier, fundà la Lluita contra la Mortalitat Infantil. El 24 d'abril de 1921, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Barcelona ciudad cardiorrenal* (Barcelona, 1921). Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. L'any 1935, va fer el discurs inaugural de curs, a l'Acadèmia, amb el tema *Lues serològiques congènites.* Ardent defensor de la llengua catalana, deia: «La llengua catalana, per als metges catalans, és l'instrument més apte per a l'expressió, concisió i claredat» (V. «La Medicina Catalana», 1933, núm. 1, pàg. 7). Collaborà en el *Diccionari de Medicina,* del doctor Corachan, «Treballs de la Societat de Biologia», «Higia» i altres revistes. Va escriure contes i novelles. Autor de: *Vaga* (Barcelona, 1907), drama en un acte; *Estudi antomoclínic de la punció lumbar en la infància* (Barcelona, 1917); *Argelaga florida* (Barcelona, 1919); *Infantívoles* (1920); *Animes atuïdes* (Barcelona, 1921); *Nociones de Puericultura* (Barcelona, 1923, segona edició); *L'ermità Maurici* (Barcelona, 1923); *Flama vivent* (Barcelona, 1924); *Montnegre. Novella de muntanya* (Barcelona, 1927); *Nuvolades* (Barcelona, 1928); *Sang nua. Novella* (Barcelona, 1928); *Trastorns intestinals dels infants* (Barcelona, 1928); *Esbarzer* (Barcelona, 1930); *L'encís de la mar. Poema* (Barcelona, 1930); *Celística* (Barcelona, 1932); *La sala és plena* (Barcelona, 1934); *Presons obertes* (Barcelona, 1934); *La rica pobra i altres contes* (Barcelona, 1935); *La higiene del nou nat* (Barcelona, 1935); *El problema de l'infant* (Barcelona, 1937); *Muralles del silenci. Estudi psicològic de l'antipatia* (Barcelona, 1937); *Trastornos digesto-nutritivos en la infancia* (Barcelona, 1945); *El cascabel delicioso* (Barcelona, 1946); *Zarzal* (Barcelona, 1947); *El boig de la Pineda* (Barcelona, 1950); *Animes generoses* (Barcelona, 1952); *Maràvia* (Barcelona, 1952); el drama *Camins esborrats* (1955); *L'avenç* (Barcelona, 1956); *Tecleta* (Tarragona, 1957); *El Boig de la Pineda* (Barcelona, 1958); *El quillat foraster* (Palma, 1961), i *El secret d'en Salvi* (Barcelona, 1961). Va obtenir primers premis als Jocs Florals de Barcelona (1917 i 1918), el premi Fastenrath (1924), el premi Ravell (1923) i el Joaquim Ruyra (1952) (V. «Tele/estel», del 31-V-1968).

(98/50, XVII, pàgs. 337 i 338)

4.409. **ROIG i SALA, Francesc.** Cirurgià de Mataró, que, l'any 1651, s'oferí a Barcelona per a combatre una epidèmia.

(396, XV, pàg. 500)

4.410. **ROIGÉ i BORRAS, Ramon.** N. a Margalef (Priorat), el 1780. Doctor en Cirurgia mèdica a Barcelona l'any 1807, fou subdelegat de Medicina a Tortosa.

4.411. **ROIS, Pere.** Cirurgià, documentat a Lleida els anys 1640 i 1642. (M. Ca.)

4.412. **ROJALS i SOLÉ, Josep.** N. a Tivissa (Ribera d'Ebre), el 8-VIII-1773. Batxiller de València el 1797 i revalidat el 1798. (24)

4.413. **ROJAS, Gabriel de.** «Platicant de metge» documentat a Lleida l'any 1639. (M. Ca.)

4.414. **ROJAS, Manuel.** Batxiller en Medicina d'Olesa, de la meitat del segle XVIII. Es va graduar, a Cervera, l'any 1745. (54, pàg. 232)

4.415. **ROJAS, Pau.** Doctor en Medicina, de Sabadell, documentat a Barcelona l'any 1681 (AHPB - CM - 1-II-1681). (I. Pe.)

* **ROJAS BRUGUERA, Simó de.** — V. **BRUGUERA i MARTÍ, Simó.**

4.416. **ROJAS i CARRASCO, Gaietà.** N. a Barcelona, es va graduar, a Cervera, l'any 1773. El 1780, era catedràtic de Mètode, a la Universitat de Cervera, i passà el 1788 a la càtedra de Vísperas. El 1785, era degà del Claustre. Autor d'una oració fúnebre en honor de Felip V impresa a Cervera, l'any 1781, i d'unes *Quaestiones Medicinae Clínica tres* (1785). (49, pàg. 412/241)

4.417. **ROJAS i PARRUER, Josep.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a Barcelona l'any 1706 (AHPB. CM. 30-IX-1706). (I. Pe.)

4.418. **ROLAND i CATHELIN, Llorenç.** M. el dia 14 de març de 1790. Germà de la muller de Pere Virgili, es va casar, l'any 1741, amb la seva neboda, o sigui, la filla de Virgili (V. 89, pàg. 66). L'any 1783, es va tornar a casar a Andalusia. Tenia propietats a Granollers. Practicant a l'Hospital de Cadis. Va ampliar estudis quirúrgics a Cadis, abans del 1748, durant tres anys i, posteriorment, fou demostrador anatòmic a Cadis. Per R. O. del 23 de novembre de 1760, passà de Cadis a Barcelona, i fou un dels primers professors del Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona, del qual va ser vice-president i director. L'any 1755, dissenyà un instrument per a operar les cataractes. Es jubilà l'any 1789. Intervingué a les campanyes d'Itàlia, d'Alger, de Portugal i de Gibraltar. El seu fill, Josep Roland, va fer estudis de Cirurgia, a Barcelona. (272, pàg. 153/231, I, pàg. 144/139, pàg. 19).

4.419. **ROLDERALT,** Bru. N. a Canet de Mar (Maresme), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1731. (309)

4.420. **ROMA, Agustí.** Metge, a Tremp (Pallars Jussà), a la segona meitat del segle XIX. Col·laborà a la «Gaceta Médica Catalana». (7)

4.421. **ROMÀ, Josep.** Metge, que, exercí a Sant Feliu de Llobregat cap a la meitat del segle XVIII. Encara hi és documentat l'any 1778. (24)

4.422. **ROMÀ i FALQUERS, Bernardí.** N. a Barcelona, es doctorà en Medicina el 28 de febrer de 1580. Al començament del segle XVII (1602), consta com a catedràtic de Medicina i Aforismes d'Hipòcrates a l'Estudi General de Barcelona. Guanyà la càtedra, per oposició, l'any 1595. L'any 1611, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 164/66, pàg. 193)

4.423. **ROMÀ i ROGER, Josep.** N. a Sant Feliu de Llobregat, el 27-VII-1754. Fill del metge Josep Romà. Batxiller, a Cervera, el 1780 i revalidat, el 1791. (24)

4.424. **ROMAGUERA, Mestre.** Cirurgià de la meitat del segle XVI, nascut a Vimbodí (Conca de Barberà). Oferí els seus serveis professionals a la ciutat de Reus. (64, pàg. 72)

4.425. **ROMAGUERA, Joan.** Cirurgià de l'Exèrcit, documentat a Lleida l'any 1746. (M. Ca.)

4.426. **ROMAGUERA i LLACH, Carles.** N. a Ullastret (Baix Empordà), el 31-III-1914; m. a Barcelona, l'any 1975. Féu estudis de Medicina a Barcelona, i es dedicà a la dermatologia, treballant a l'Hospital Clínic en els serveis dels professors Pevrí, Vilanova i Piñol. Fou cap de la sala d'homes (1945-57) i del dispensari de dones (1957-75). Fou també president de l'Associació de Dermatologia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1964). Autor d'un nombre considerable de treballs, en molts diversos camps de la dermatologia, però principalment en els aspectes clínics i terapèutics, junt amb els professors Vilanova i Piñol. (53, novbre. 1975, pàg. 26)

4.427. **ROMAGUERA i MAS, Joan.** N. a Peralada (Alt Empordà), el 15-III-1770. Fill del metge Feliu Romaguera. Batxiller de Cervera el 1791, es revalidà el 1794. (24)

4.428. **ROMAGUERA i VILA, Feliu.** N. a Peralada (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. També graduat a Osca, el 1771. (309)

4.429. **ROMAN, Llorenç.** Metge, a Reus, a les darreries del segle XVI. (64, pàg. 55)

* **ROMANÍ i FALQUERS, Benet.** — V. **ROMÀ i FALQUERS, Bernardí.**

4.430. **ROMANO, Joan.** Doctor en Medicina i Cirurgia, de Màntua, documentat a Barcelona, l'any 1541. (AHPB. CM. 19-VI-1541). (I. Pe.)

4.431. **ROMEO i MATARÓ, A.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de: *La Nervo-Telegrafía; Apuntes. Historia de varias curaciones de tuberculosis y de cáncer* (Gràcia, 1893); *Maragliano e la scoperta Mataro* (Barcelona, 1895); *Tratamiento racional para la curación del tumor blanco con el suero antituberculoso de A. Romeo Mataró* (Barcelona, 1897), i *Dopo il Congreso Internazionale Medico di Londra. Observazioni sulla dissertazione del prof. Roberto Koch* (Barcelona, 1901). (77, pàg. 380)

4.432. **ROMERO, Francesc.** Cirurgià i paer, documentat a Lleida els anys 1704 i 1706. Amb el mateix nom consta un cirurgià a Menàrguens (Noguera), el 1716. (M. Ca.)

4.433. **ROMERO, Francesc.** N. a Concabella —l'Aranyó— (Segarra), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1796. També graduat, a Osca, el 1799. Féu pràctiques a l'escola de Química de Madrid. El 1797 va demanar associar-se a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona. L'any 1819 va fer la primera pericardiocentesis a Barcelona, a un malalt afecte de pericarditis.

(309/«El Criterio Católico de las Ciencias Médicas», 1903, pàg. 145)

* **ROMEU, Domènec.** — V. **REMUS.**

4.434. **ROMEU, Domènec.** N. a Sant Feliu de Guíxols. Batxiller en Medicina d'Osca, fou revalidat el 1775. (24)

4.435. **ROMEU, Josep.** N. a Lleida, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1787. Residí a Toledo, i és autor d'una obreta: *El Médico de sí mismo.* (309)

4.436. **ROMEU, Lluís.** N. a Bellpuig d'Urgell, obtingué el títol de batxiller en Medicina, a Cervera, el 16 d'abril de 1752. (45, pàg. 77)

4.437. **ROMEU, Llorenç.** Doctor en Medicina, nascut a Tortosa, a la meitat del segle XVI. Cursà Medicina a València, i exercí a Tarragona. També cultivà la poesia. Autor d'un *Discurso probando que la célebre Iberia de los cartagineses fue Tortosa.* Seguint els ensenyaments del metge valencià Esteve, va escriure: *Desengaño de abuso de la sangría, y purga* (Tarragona, 1623). Aquest autor és citat a la pàgina 60, del llibre de Bernat Mas: *Orde breu pera preservar y curar la peste.* (77, pàg. 379/57, pàg. 563)

4.438. **ROMEU, Pere.** N. a Copons (Anoia), era batxiller en Medicina, a Osca, el 1713. (309)

4.439. **ROMEU i ESTAÑOL, Pau.** N. a Lleida, fill del cirurgià Josep Romeu. Cirurgià llatí de 9 exàmens graduat en el Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona l'any 1784. Exercí a Lleida. (J. M. Massons)

4.440. **ROMEU i GUIMERÀ, Manuel.** De la segona meitat del segle XIX. Doctor en Medicina per les universitats de Barcelona, Madrid i Montevideo. Autor de: *Remeys casulans* (El Vendrell, 1899), i *Remeis casolans. Tots a base d'herbes (d'indispensable necessitat a totes les llars)* (Barcelona, 1935, tercera edició).

4.441. **ROMEU i SALA, Joseph.** Cirurgià, documentat a Lleida entre els anys 1738 i 1758. (M. Ca.)

4.442. **RONQUILLO i MORER, Carles.** N. a Barcelona, el 17-I-1838. Fill del farmacèutic Josep Oriol Ronquillo i Vidal. En néixer Carles, el seu pare era fugitiu, per haver estat condemnat, per un Consell de Guerra, pels seus ideals democràtics. Cursà Medicina, a Barcelona. Llicenciat, el 1858 i doctorat, el 1869. Gran part de les seves activitats professionals les dedicà a la Pediatria. «Estimo als infants —deia—, perquè són màrtirs de la ignorància, de la superstició i la tirania.» Per les seves avançades idees polítiques, fou exclòs de poder ésser membre numerari, el 5 de desembre de 1865, de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. El 1865 ingressà, com a vocal mèdic, a la Junta de l'Eixample de Barcelona. «Dia rera dia —ens diu— presenciava amb pena com es mutilava el grandiós Pla de l'autor de l'Eixample (Cerdà), sense cap èxit per a la higiene, perquè el mercantilisme és i serà el major enemic de la higiene, sobretot en la nostra ciutat.» En plantejar-se a la Junta la qüestió de la desviació de la Riera d'en Malla (Rambla de Catalunya), es formaren dintre d'aquesta dos grups. D'un costat Cerdà, Ronquillo i els arquitectes Serrallach i Josep Artigas, que proposaven un ramblar collector d'aigües, amb el qual havien de desaparèixer formoses casetes de rics propietaris. De l'altre costat hi havia els tres propietaris, un advocat i un tinent d'alcalde, que proposaren una sim-

ple cloaca collectora. No podent arribar a un acord, l'alcalde Rius i Taulet ordenà la substitució, a la Junta, l'any 1875, de tots els vocals que s'oposaren als interessos dels propietaris (V. «Boletín de la Academia de Higiene», 1893, novembre-desembre). Foren, com diria ell «deu anys de lluita contra l'excessiva edificació dels solars, sense que ningú es posés al nostre costat» (V. «La Independencia Médica», del 21-X-1875). Després de la Revolució del 1868, desenvolupà en públic el tema *Educación higiénica de un pueblo,* que ha estat el més transcendental dels seus treballs. El 1870, fou nomenat director de l'Hospital de colèrics de la Vinyeta. Durant la República (1873), entrà, per sufragi popular, al Saló de Cent, de Barcelona. Fou de conviccions republicanes i democràtiques. El 1876, era nomenat inspector higienista de la província de Barcelona. Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883. El 1884, va presidir la Secció d'Higiene especial (vigilància higiènica de la prostitució). El 1889, l'Ajuntament de Barcelona li va encarregar la confecció de l'estadística mèdica. Vice-president de la secció d'Higiene del Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Treballà constantment per a millorar la higiene i la salubritat de Barcelona. Del 1883 al 1887, fou vocal de la Junta Local de Primera Ensenyança. Molts dels seus escrits són firmats amb els pseudònims «Teresa Coronado» i «Teófilo Bombasto». Per a millorar la salut pública, proposà la distribució de beneficis entre els obrers (V. «Boletín de la Academia de Higiene», 1893, agost), i molts dels seus preceptes: impedir els matrimonis consanguinis, evitar els treballs violents a la dona, instruir i retribuir equitativament la dona, inspeccionar les dides, legislar sobre la vivenda..., foren reproduïts per periòdics de casa i de l'estranger, afiliats a la Internacional. Collaborà en «El Monitor de la Primera Enseñanza», «Crónica de Enfermedades de los Niños», «Archivos de la Medicina Española», «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatría», «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «Revista de Higiene y Policía Sanitaria», «Boletín de la Academia de Higiene», «La Independencia Médica», «El Pabellón Médico», de Madrid; «El Monitor de la Salud», de Madrid; «El Principado» i «El Protector de la Infancia». Per suggeriment del doctor Monlau, fundà i dirigí, a Barcelona, «El Monitor de la Salud» (1880-1885), que intentà ésser la continuació de la revista que amb el mateix títol havia publicat Monlau. També dirigí «Crónica de Higiene y Terapéutica». Sostingué una polèmica amb Letamendi, amb motiu de la crítica que féu de la *Gimnàstica cristiana,* d'aquell autor (V. «La Independencia Médica», de l'1-VIII-1876). A «La Corona», del 28-XI-1862, va escriure *Ultima enfermedad de Aribau.* Autor de: *Los obreros de Barcelona. Consideraciones generales* (Barcelona, 1862); *El Consultor higiénico y médico de las madres de familia* (Barcelona, 1865); *Consideraciones sobre la necesidad de la intervención de la medicina legal en los tribunales excepcionales y acerca de la importancia de conceder más facultades al médico en todos los tribunales para la investigación de la verdad* (Barcelona, 1866); *División de los establecimientos industriales* (Barcelona, 1869); *Educación higiénica de un pueblo* (Barcelona, 1870); *Preceptos de salubrificación y beneficencia aplicables a las epidemias de Barcelona en general y a los de fiebre amarilla en particular* (Barcelona, 1871); *Necrología del higienista Dr. D. Pedro Felipe Monlau* (Barcelona, 1871); *Cédula infantil* (Barcelona, 1872); *Armonías de la higiene con el catecismo de la Fe católica* (Barcelona, 1876); *Adiciones a la gimnástica higiénica de Lladó* (Barcelona, 1876); *Primeras necesidades del hombre. Alimentos y condimentos* (Barcelona, 1877); *Sintomatología infantil. Notas compiladas* (Barcelona, 1880); *En una reglamentación perfecta no debe admitirse el oro de las prostitutas. La prostitución en Barcelona. Ultimo trimestre de reconocimientos de 1884* (Barcelona, 1885), i *La prostitución en Barcelona, en el primer semestre de reconocimientos de 1885* (Barcelona, 1885).

(«Gaceta Sanitaria de Barcelona», 1900, octubre/59, II, p. 497)

4.443. **RONQUILO i POU, Carles.** N. a Barcelona, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1796. També graduat a Osca, el 1803. Pare del farmacèutic Josep Oriol Ronquillo i Vidal. El 6-II-1804 va presentar una observació clínica a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona.

(309)

4.444. **ROQUA, Joan.** N. a Girona, es va matricular al Collegi de Medicina de Montpeller, el 6 de novembre de 1533.

(108, pàg. 100)

4.445. **ROQUÉ i PAGANI, Pere.** N. a Barcelona, el 4-III-1822; m. el 6-III-1880. Doctor en Ciències Físiques i en Medicina i Cirurgia. Catedràtic de Química a l'Escola Industrial de Barcelona i de la Facultat de Farmàcia. Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona

(1851). Autor de: *Tratado práctico del blanqueo y tintura de la lana, seda y algodón* (Barcelona, 1847), en collaboració amb el sacerdot Jaume Arbós i Tort; *Memoria sobre la intoxicación arsenical y medios para reconocerla* (1851); *Curso de química industrial* (Barcelona, 1851); *Necrología de D. José Roura* (1861); *La verdad es la vida y la salud del hombre* (Barcelona, 1863); *Análisis cuantitativo del agua mineral sulfurosa de Bañolas* (1862); *Hidrometría o ensayo analítico de las aguas potables de Barcelona* (Barcelona, 1864); *Hidrometría o ensayo analítico de las aguas potables de Gerona, Mataró, Villanueva y Geltrú e Igualada* (Barcelona, 1866), i *Análisis hidrométrico de las aguas de los pozos de que actualmente se abastecen los vecinos de Gerona...* (Barcelona, 1868). En altres fonts consta com a data de la mort 1868. (59, II, pàg. 504)

4.446. **ROQUER, Esteve.** Cirurgià, que, vers l'any 1462, exercia a Girona. (405, pàg. 59)

4.447. **ROQUER, Joan.** Cirurgià de la Vall d'Aro (Baix Empordà) amb càrrecs dins l'àmbit local. Documentat a la notaria de Sant Feliu de Guíxols entre els anys 1717 i 1735. (B. Ju.)

4.448. **ROQUER, Josep.** N. a les Avellanes (Noguera), es va graduar, a Cervera, l'any 1781. (241)

4.449. **ROQUER i CASADESÚS, Josep.** N. a Barcelona, el 14-XII-1857; m. a Barcelona, el 1903. Fill del Dr. Joan Roquer i Torrents. Cursà Medicina a Barcelona. Llicenciat, el 1877. Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Especialista en malalties de nas i gola, no es dedicava, però, a l'Otologia (V. «Revista de Laringología, Otología y Rinología», 1886, juny). Fundà i dirigí la «Revista de Laringología, Otología y Rinología». S'oposà a l'obligatorietat de la collegiació mèdica. Collaborà a «La Enciclopedia», «La Medicina Popular» i en el «Boletín Clínico de la Casa de Salud de Nuestra Señora del Pilar». Autor de: *Cuatro palabras reglamentarias contestando al discurso de recepción del Dr. don José Call en la Academia Médico-Farmacéutica en 26 de febrero de 1878* (Barcelona, 1878); *Bacinete. Spondylolistheo. Algunas palabras sobre el modo de producirse esta deformación* (1880); *Necrología de D. Augusto Cantó y Mas* (Barcelona, 1880); *Datos sobre el tratamiento del cáncer laríngeo* (Barcelona, 1882); *Papiloma infraglótico. Breve reseña del tratamiento quirúrgico de las neoplasias laríngeas* (Barcelona, 1886); *Los progresos realizados en laringología constituyen un adelanto positivo para la Medicina* (Barcelona, 1888); *Tratamiento del cáncer laríngeo* (Barcelona, 1889); *El histerismo y las zonas histerógenas de la mucosa nasal* (Barcelona, 1892); *Sobre los reflejos derivados de la nariz, faringe y laringe* (Congrés Internacional de Medicina, Roma, 1894); *Los sistemas filosóficos y el criterio médico* (Barcelona, 1897) i *Selección de publicaciones del Dr. Robert* (Barcelona, 1903). (59, II, pàg. 502)

4.450. **ROQUER i TORRENTS, Joan.** N. a l'Arboç (Baix Penedès), el 8-III-1828; m. l'any 1903. Fill del farmacèutic J. A. Roquer i Marrugat. Féu el doctorat amb la tesi *Memoria sobre el tratamiento del croup.* Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, des de l'any 1865. Collaborà en «El Compilador Médico», «Gaceta Médica de Cataluña» i altres periòdics. Autor de: *Del tártaro emético y el opio en el tratamiento de la fiebre tifoidea de forma atáxica maligna o cerebral* (Barcelona, 1866); *La hospitalidad domiciliaria juzgada en el terreno práctico: Utilidad y conveniencia de la hospitalidad mixta* (Barcelona, 1875); *Bosquejo necrológico del Dr. D. Antonio Mendoza y Rueda* (Barcelona, 1873), i *Biografía del prebístero D. Emilio Moreno Cebada* (Barcelona, 1881). Morí vint dies després de la mort del seu fill Josep Roquer i Casadesús. (51, II, pàg. 503)

* **ROQUET, Guerau.** — V. **BOQUET, Guerau.**

4.451. **ROQUET, Bonaventura.** N. a Planoles (Ripollès). Batxiller d'Osca el 1771 i revalidat el 1788. (24)

4.452. **ROQUET i BAS, Jaume.** Cirurgià de la Marina, originari del bisbat de Girona. Consta que l'any 1770 va ingressar en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. (461)

4.453. **ROQUETA i GONZALEZ, Gonçal.** N. a Barcelona, el 15-VII-1875; m. el 17-III-1937. Llicenciat a vint-i-un anys. Assistí al manicomi de Nova Betlem. Metge auxiliar, per oposició, de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. El 1902 era president de l'Institut Mèdic-Farmacèutic. El 1929 era elegit acadèmic numerari de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, versant el discurs d'entrada sobre *El dolor en semiología*, que fou contestat per P. Nubiola. Vice-president de l'Associació de Metges de Llengua Catalana. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana, i fou vice-president del sisè. Col-

laborà a les revistes: «Revista de Medicina y Cirugía», «Revista de Ciencias Médicas», «Revista Española de Medicina y Cirugía» i d'altres. Autor de: *La albuminuria en las enfermedades internas* (Barcelona, 1928). (273)

4.454. **ROQUETAS, Rafael.** N. a Caldes de Montbui (Vallès Occidental), es va graduar, a Cervera, l'any 1775. (241)

4.455. **ROS, Antoni.** L'any 1750, estudiava Medicina a Montpeller. Com a doctor en Medicina, va exercir a Girona. (108, pàg. 102/408, pàg. 32)

4.456. **ROS, Ignasi.** Del segle XVIII. Graduat, a Lleida, el 1706, fou metge de la família reial a Aranjuez. Després del 1716 va aspirar a dirigir el Protomedicat. Autor de: *Medicina vindicata, discursus apologeticus nobilissimae, necessariae, omnibus que titulis commendabilis scientiae medicae. Contra Impugnationem Reverendissimi Patris Benedicti Feijoò. Benedictini, sacrae Theologiae Magistri, in Theatro Critico Universali* (Madrid, 1727). (28, 1975, V, núm. 46, pàg. 3/77, pàg. 382)

4.457. **ROS, Joan.** El 16 de gener de 1730 era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1767. Continuà el manuscrit *Llibre de comptes de las besitas, sangrias y curas fetes,* de Joan Gaspar. (77, pàg. 383/408, pàg. 31)

4.458. **ROS, Josep.** Cirurgià gironí, del segle XVII. (408, pàg. 33)

4.459. **ROS, Pau.** Consta que cap a l'any 1741, exercia com a metge militar. (J. Ma.)

* **ROS, Pere.** — V. **PERE ROS.**

4.460. **ROS i BATLLE, Antonio.** N. a Verdú (Urgell), el 6-XII-1878; m. a Verdú, l'11-III-1961. Féu els primers estudis a Tàrrega i a Lleida. Llicenciat, a Barcelona, l'any 1901. Exercí a Granyena de Cervera i des de l'agost del 1903, a Verdú. De conviccions polítiques monàrquiques. President en dues ocasions del Col·legi Oficial de Metges de Lleida. Fundador i president del Patronat de Sant Pere Claver. Vicepresident de la Junta del Canal d'Urgell. Vocal del Sindicat de Metges de Catalunya i president de la secció comarcal de Cervera. (M. Camps i Clemente)

4.461. **ROS i COQUET, Ignasi.** Metge, a Girona, a la segona meitat del segle XVIII. Cursà Medicina a Montpeller. Autor de la tesi: *Disertatio medica de febre miliari* (Montpeller, 1778). Llicenciat i doctorat, el 1779. (108, pàg. 96)

4.462. **ROS d'URSINS, Domènec.** Descendent de Pere Ros d'Ursins. Metge de Martí I, Ferran d'Antequera i Alfons IV el Magnànim, des de l'any 1404. L'any 1432 era conseller de la ciutat de València. M. l'octubre del 1439. (176)

* **ROS d'URSINS, Pere.** — V. **PERE ROS d'URSINS.**

4.463. **ROS i MARANGUES, Pau.** N. a l'Escala (Alt Empordà), es va graduar, a Cervera, l'any 1767. (241)

4.464. **ROSAL i CATARINEU, Lluís.** N. a Barcelona, el 1901; m. el 31-X-1969. Llicenciat a Barcelona i doctorat a Madrid, amb la tesi *El empleo del aceite yodado como medio diagnóstico en las afecciones broncopulmonares.* Juntament amb Josep Reventós, inaugurà el Sanatori del Montseny a la rodalia del Brull, l'any 1931 (V. «La Gaceta Catalana», 1937, II, pàg. 88). Cap del Servei de Tisiologia de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. El 1951 va entrar com a conseller de l'Ajuntament de Barcelona.

* **ROSELL.** — Vegeu, també, **ROSSELL.**

4.465. **ROSELL, Agustí.** Metge, de la meitat del segle XIX, n. a Tarragona. Va exercir a Matanzas (Cuba). Autor de *Higiene y gimnástica de la voz* (1855), i *Nuevo compendio de Medicina Legal, arreglado expresamente para uso de los magistrados, jueces, promotores, fiscales, abogados y cursantes de Jurisprudencia* (Barcelona, 1860, segona edició). Consta que fou membre de la «Real Sociedad de amigos del País» de Santiago de Cuba. (77, pàg. 383)

4.466. **ROSELL, Francesc.** Metge mallorquí de les darreries del segle XVIII. Autor d'una observació: *Sobre una calentura en una mujer en cinta* (1795). (20)

4.467. **ROSELL, Jaume.** N. a Copons (Anoia), era batxiller en Medicina a Osca, l'any 1743. (309)

4.468. **ROSELL, Joan.** Metge, que, vers l'any 1552, exercia a Barcelona. (396, IV, pàg. 241)

4.469. **ROSELL, Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer l'any 1619. (M. Ca.)

4.470. **ROSELL, Joan Bpta.** Metge, que, l'any 1646, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 166)

4.471. **ROSELL, M.ª Pere.** Cirurgià, documentat a Solsona entre l'any 1618 i el 10-II-1630, data de la seva mort. (M. Ca.)

4.472. **ROSELL, Pere Joan.** Cap a l'any 1650, exercia la Medicina a Barcelona. (67)

4.473. **ROSELLÓ, Rafael Joan.** Batxiller en Medicina, a les darreries del segle XVI, nascut a Vimbodí (Conca de Barberà). (22, pàg. 88)

4.474. **ROSELLÓ, Rafael.** M. el 21-X-1821. Graduat, el 1781. Vocal de la Junta de Sanitat de Mallorca. Lluità, a Ciutat de Mallorca, contra l'epidèmia del 1821. (250)

* **ROSELLÓ, Rafael J.** — V. **ROSSELLÓ, Rafael J.**

4.475. **ROSES, Joan.** L'any 1421, era mestre en Arts i batxiller en Medicina. L'any 1453, era mestre en Medicina i, a Barcelona, assistí a l'elecció de canceller de l'Estudi de Medicina. (4, pàgs. 97 i 114)

4.476. **ROSES i MASSANET, Narcís.** Metge gironí a les darreries del segle XVIII i començament del XIX. Féu estudis a Montpeller. Llicenciat, el 1784 i doctorat un any més tard. Passà a Barcelona, on, el gener del 1792, era nomenat metge tercer de l'Hospital de la Santa Creu. Demanà la baixa, que li fou denegada, perquè volia passar a l'exèrcit. Metge degà d'aquell centre, des del 1793, tractà els malalts mentals de l'Hospital. Fins almenys el 1810, continuava a l'Hospital. Membre de l'Acadèmia de Medicina, va renunciar al títol de soci resident i de metge honorari de la Reial Família, l'any 1801. L'any 1802, juntament amb la Junta Superior Guvernativa de Cirurgia, va demanar al Rei, sense aconseguir-ho, fer-se amb l'ensenyament de la Clínica pràctica que havia estat atorgat a la Reial Acadèmia de Medicina. Autor de: *Circa usum cantharidum, tam externum quam internum* (Montpeller, 1784). (54, pàg. 235/108, pàg. 96)

4.477. **ROSES i SOCIATS, Ignasi.** Mort cap a l'any 1783. Catedràtic d'Institucions Mèdiques a la Universitat de Cervera. Autor d'unes *Quaestions Medicae tres, sorte date coram illustre admodum D. D. Mariano Ambrosio Escudero* (editades pòstumament). (122, pàg. 42)

4.478. **ROSES i SORS, Pastor.** N. a Barcelona, el 16-I-1811; m. a Barcelona, el 2-IV-1841. Cursà Medicina, a Barcelona. Apadrinat per Feliu Janer, es doctorà l'any 1835 (V. «Diario de Barcelona», 1835, abril, pàg. 820). El 1836 li foren aprovades unes oposicions a una càtedra vacant en el Col·legi de Sant Carles, de Madrid. No obstant això, sembla que no va ser elegit per al càrrec. Fou secretari de la «Sociedad Médica General de Socorros Mútuos de Barcelona» (V. «Diario de Barcelona», 1838, pàg. 279). Ajudant de professor a l'Hospital General de la Santa Creu. Soci de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona. En morir, tenia trenta anys (V. «Diario de Barcelona», 1841, abril, pàg. 1.507). Collaborà en el «Boletín de Medicina, Cirugía y Farmacia», de Madrid. Autor de: *Memoria sobre el uso de algodón en rama para la curación de las quemaduras* (1839); *Apuntes acerca de las ventajas de la inmovilidad de las fracturas, y el uso del engrudo de almidón en los apósitos que con este fin se aplican a ellas* (Barcelona, 1840), i la traducció de l'obra de Joan Manec: *Tratado teórico-práctico de la ligadura de las arterias* (Barcelona, 1839). (59, II, pàg. 514)

4.479. **ROSET, Francesc.** N. a Guimerà (Urgell, es va graduar, a Cervera, el 1763. (241)

4.480. **ROSET, Ignasi.** N. a Guissona (Segarra), es va graduar, a Cervera, l'any 1795. El 1797 va publicar unes *Quaestiones Medicae*. El 1826, era catedràtic de Medicina a la Universitat de Cervera. (241/49, I, pàg. 412)

4.481. **ROSET, Josep.** N. a Guissona (Segarra), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1822. Autor d'una monografia sobre la metritis crònica. (309/59, II, pàg. 514)

4.482. **ROSET i COLL, Joan Baptista.** N. a Valls (Alt Camp), el 16-IX-1906; m. a Barcelona, el 4-I-1977. Fill, nét i besnét de metges. Cursà Medicina a Barcelona, on es llicencià l'any 1930. Durant la guerra civil va estar treballant a l'Hospital de l'Esperit Sant, de Santa Coloma de Gramenet, que aleshores es deia de Màxim Gorki. Mobilitzat el 1938, passà a dirigir l'Hospital de l'Ametlla de Mar. Director de l'Hospital de l'Esperit Sant (1955-1976), de la Casa de Repòs de Sant Camil (1946-1977), del Sanatori de Puig d'Olena, i del Cottolengo del Pare Alegre. Metge en cap del servei de Respiratori, de la càtedra de Patologia General, de la Facultat de Medicina de Barcelona. Col·laborà en el tom III del Tractat de Patologia, que dirigí Agustí Pedro Pons, en el capítol *Tuberculosis del pulmó i de la pleura.* (322)

4.483. **ROSICH, Magí.** Cirurgià, que, exercí a Lleida durant la primera meitat del segle XVII. Consta que l'any 1643 ja era mort. (M. Ca.)

4.484. **ROSSELL, mestre.** Doctor, documentat a Agramunt (Urgell) en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 126)

4.485. **ROSSELL, Carles Vicenç.** Metge, del segle XVIII, nascut a Girona. Doctorat, a Montpeller, l'any 1733. El 1747, era metge segon de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Col·laborà amb Antoni Tomàs i Bonaventura Milans.
(54, pàg. 231/108, pàg. 101)

4.486. **ROSSELL, Jeroni.** N. a Ger (Cerdanya), va obtenir el grau de batxiller en Medicina, el 14 de desembre de 1576.
(66, pàg. 202)

4.487. **ROSSELL, Joan Francesc.** N. a Barcelona, visqué a cavall dels segles XVI i XVII. De família benestant. Doctor en Arts i Medicina (1579). Catedràtic de Prima a l'Estudi General de Barcelona, per oposició (1595). Els anys 1599, 1609, 1623 i 1638, consta com a conseller de l'Ajuntament de Barcelona (V. 243, I, pàgs. 164 i 166). Conseller en cap del Consell de Cent, el 1623 i el 1638, quan s'accentuaren les tensions amb el virrei, comte de Santa Coloma. Com a censor de l'obra *Orde breu...*, de Bernat Mas, publicada el 1625, consta com a catedràtic jubilat de la Universitat de Barcelona. Però, segons Riera, es va jubilar el 1631. Casat amb Isabel Rossell, enviudà el 1641. L'1 de maig de 1600, li fou treta la gramalla de canceller, perquè havia produït a les Corts un acte fals de ciutadà de Barcelona. Comissionat per a recórrer alguns pobles catalans, atacats de pesta (V. 60, II, pàg. 375). Autor de *In tres Galeni libros de morbo et synthomate; Synopsis formularum medicarum; In sex libros Galeni de differentis et causis morborum* (Barcelona, 1627); *El verdadero conocimiento de la peste, sus causas, señales, preservación i curación. A los conselleres de Barcelona* (Barcelona, 1632); *Comentaria in librum Galeni, de sanguinis missione* (1636), i una *Apologetica invectio* (Madrid, sense data), contra Antoni Santorell i Nolau (Barcelona, 1629).
(114, pàg. 13/57, pàg. 567)

4.488. **ROSSELL, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona, l'any 1699. (AHPB. CM. 17-II-1699). (I. Pe.)

4.489. **ROSSELL, Josep.** Doctor en Medicina de la segona meitat del segle XVIII, n. a Ciutat de Mallorca. Membre de l'Acadèmia Mèdico-Pràctica Balear. Autor de *Observación de una calentura sinoco pútrida* (1794); *Observación de un caso de hidrofobia* (1794); *Observación sobre una parturienta* (1794); *Observación sobre un dolor reumático en una pierna* (1794); *Observación sobre una hidropesia* (1794); *Observación de un dolor cólico* (1795); *Discurso sobre una anazarca y su esencia* (1795); *Fin de una observación sobre una hidropesia* (1795); *Observación de una epilepsia que pasó a ser apoplejia y finalmente remató como una pulmonía* (1796); *Observación de una supresión de meses* (1796); *Curación de una calentura inflamatoria* (1797); *Observación de una mujer que empezó con epilepsia y definió en apoplejia* (1798); *Observación de un efecto verminoso* (1799); *Discurso anatómico-fisiológico sobre las diferentes especies de hidropesia*, i *Observación sobre un aborto inminente.*
(10, II, pàg. 293/488, pàgs. 57-61)

4.490. **ROSSELL, Pere.** Mestre barber cirurgià, a Banyoles (Gironès), a mitjan segle XVII. (288, pàg. 382)

4.491. **ROSSELL, Pere de.** De la segona meitat del segle XV. Batxiller en Medicina i llicenciat en Dret Canònic. Vicari perpetu de Sant Joan del Mercat, de València. L'any 1462, copià i compilà molts dels antics manuscrits que tractaven de l'Alquímia medieval. (4, pàg. 229)

4.492. **ROSSELL, Pere Joan.** Doctor en Medicina, que, vers l'any 1651, exercia a Barcelona. (396, XV, pàg. 103)

4.493. **ROSSELL i CAÑELLAS, Antoni.** N. a Vilanova i la Geltrú, es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1787.
(28, 1976, VII, pàg. 4)

4.494. **ROSSELL i JANÉ, Ferran.** N. a Tarragona, el 23-VI-1882. Fou membre de la junta directiva de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears, des de l'any 1920, en què fou fundada, fins a 1923 en qualitat de comptador, i més tard com a vocal (1925-26) i secretari (1926-29). (371)

4.495. **ROSSELLÓ, Bartomeu.** Cirurgià-barber, que exercia, a Manresa, des del 1505. (8, pàg. 109)

4.496. **ROSSELLÓ, Guillem.** Cirurgià mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor de *La utilidad de la belladona en el tratamiento de las hernias* (1856). (479)

4.497. **ROSSELLÓ, Miquel.** Metge mallorquí de les darreries del segle XVIII. Autor

de *Observación sobre una terciana maligna* (1794). (20)

4.498. **ROSSELLÓ, N.** Citat per Torres Amat. Autor d'una *Pharmacopea barcinonensis.* (57, pàg. 568)

4.499. **ROSSELLÓ, Rafael J.** Examinat el 5 d'abril de 1585, al Collegi de Medicina de la Universitat de Lleida, per a obtenir el títol de metge. (6, pàg. 411)

4.500. **ROSSELLÓ i BOVER, Antoni.** N. a Ciutat de Mallorca, el 2-VIII-1793; m. a Ciutat de Mallorca, el 2-V-1847. Féu estudis amb el seu oncle, el doctor Rafael Rosselló. Doctorat a Ciutat el 21 de març de 1816. Lluità contra la febre groga de l'any 1821. Autor de: *Disertación sobre el cólera morbo asiático; Disertación sobre el cólera morbo epidémico* i *Cuadro sinóptico del cólera morbo asiático.* (10, II, pàg. 301)

4.501. **ROSSELLÓ i CERVERA, Miquel.** N. a Porreres, el 2-XI-1824. Primers estudis, a Ciutat de Mallorca. Cursà Medicina, a Montpeller, on es doctorà el 3 de febrer de 1849. Va estar alguns anys a Mallorca i, després, passà a Valparaíso (Xile). Tornà entre nosaltres cap al 1860. Autor de: *Des tumeurs erectiles* (Montpeller, 1849); *Memoria sobre los tumores erectiles* (1850); *Memoria sobre la utilidad de la Anatomía Patológica* (V. «Anales de la Universidad de Chile», 1855, març, pàg. 85); *El suicidio: Causas que conducen al hombre a poner fin a su vida y medios de combatir esa perniciosa tendencia* (Valparaíso, 1857); *Examen histórico patológico de las enfermedades endémicas en sus relaciones con los climas, usos, costumbres y legislación de los diversos pueblos de la tierra* (Valparaíso, 1860); *De los estragos que en todo tiempo ha ocasionado la intolerancia religiosa* i *Dos palabras sobre el matrimonio considerado fisiológicamente, o sea como una impulsión espontánea del instinto conservador.* (10, II, pàg. 323)

4.502. **ROSSELLÓ i GARAU, Rafael.** N. a Ciutat de Mallorca, el 17-IV-1761; m. el 14-X-1821. Graduat a Ciutat, el juliol del 1781. Vocal de la Junta Superior de Sanitat de Ciutat. Lluità contra l'epidèmia del 1821, a la qual probablement sucumbí. Autor de: *Observación de una terciana maligna; Observación sobre una supresión de orina en una muchacha de 20 años* (1795); *Memoria sobre la instrucción necesaria en las comadres para poder partear y el modo de conseguirlo* (1797); *Observación sobre una terciana soporosa* (1978); *Observación de un dolor de costado* (1798); *Disertación sobre las virtudes, modo de obrar y mejor modo de usar los remedios opiáceos* (1799); *Observación sobre una epilepsia* (1800); *Dictamen dado al gobierno contra el proyecto de habilitar para Cementerio público el que se halla a espaldas del convento de Jesús, estramuros de Palma, en donde están sepultados los apestados que fallecieron en 1652 y 1653* (juntament amb altres autors) i *Anatomiae compendiu in tyronum gratiam commodio remque usum* (1812). (10, II, pàg. 325)

4.503. **ROSSELLÓ i OLIVER, Ramon.** Doctor en Medicina que va viure durant algun temps al Prat de Llobregat, a on va anar-hi amb motiu del bombardeig de Barcelona (1842). L'any 1870 va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina. Féu el discurs inaugural de curs acadèmic: *La sífilis y la prostitución; sus relaciones; medios de prevenir sus perniciosos efectos* (Barcelona, 1883). Fou bibliotecari-arxiver de la seva junta de govern (1891-1897). Autor de: *Saneamiento del bajo Llobregat y modo de evitar las inundaciones que le causa su río* (Barcelona, 1913) i *Necrologia del Doctor Antonio Sánchez Comendador y Pagniucci.* M. l'any 1914. (59, II, pàg. 513)

4.504. **ROSSELLÓ i SERRA, Guillem.** N. a Ciutat de Mallorca, el 1828; m. el 25-II-1907. Llicenciat a Barcelona, l'any 1853. A Ciutat va exercir els càrrecs de metge forense, metge de la presó, inspector de Sanitat, i subdelegat de medicina del districte de la Catedral. L'any 1864, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Ciutat de Mallorca, i el 1867, hi feia el discurs inaugural de curs amb el tema: *Diversos sistemas que han aparecido en Medicina desde las primeras edades del mundo* (V. t. «Revista Balear de Ciencias Médicas» del 28-II-1907) i *Importancia del diagnóstico de las enfermedades para el pronóstico y para la terapéutica de las mismas* (1875).

(J. Tomàs i Monserrat)

* **ROSSET, Ignasi.** — V. **ROSET, Ignasi.**

4.505. **ROTEY.** De la segona meitat del segle XIX. Fou un dels directors del «Boletín Médico-Farmacéutico del Litoral», que es publicà a Mataró.

4.506. **ROTGER i PIZA, Ramon.** M. el 24-VI-1947. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, de Ciutat de Mallorca, on ingressà, l'any 1919, amb el discurs *Concepto de la pasada epi-*

demia gripal. Llegí el discurs inaugural de curs de l'any 1926, amb el tema *La inmunidad como factor de Higiene* (Palma, 1926). Des del 1923, era secretari perpetu d'aquesta Acadèmia. Va collaborar a la «Revista Balear de Medicina».
(20/Josep Tomàs i Monserrat)

4.507. **ROTLAN, Melcior.** Cirurgià, que, l'any 1450, exercia a l'Hospital Pere dez Vilar, de Barcelona. (396, II, pág. 86)

4.508. **ROURA i BARRIOS, Benet.** De la segona meitat del segle XIX. Collaborà a la «Revista de Medicina y Cirugía». Féu el doctorat amb la tesi *Casos de paludismo determinados por traumatismos simples o quirúrgicos* (Barcelona, 1870).
(59, II, pàg. 514)

4.509. **ROURA.** De la meitat del segle XIX. Exercí l'Homeopatia a Sant Feliu de Guíxols. (126, 1865, pàg. 70)

4.510. **ROURE, Josep.** N. a Sant Joan de Matadepera (sic), es va doctorar a Avinyó, el 8 de maig de 1724. (423)

4.511. **ROURE i BOFILL, C.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de: *Consideraciones sobre la fiebre amarilla y reglas higiénicas para preservarse de esta enfermedad* (L'Havana, 1884). (76, pàg. 64)

4.512. **ROVER i TOLRÀ, Josep.** De les darreries del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor de: *Investigación de las glucosas en las orinas* (1890) i *La sublimidad de la Ciencia de la naturaleza* (Palma, 1905). (480)

4.513. **ROVIRA.** Doctor en Medicina, documentat com a veí del carrer de Sant Llorenç de Girona en el fogatge de 1558.

4.514. **ROVIRA, Antoni.** N. a La Pobla de Montornés (Baix Penedès). Batxiller de Cervera el 1757; revalidat el 1773. Exercí a Vallmoll (Alt Camp). (24)

4.515. **ROVIRA, Blai.** N. a Tarragona, va ingressar al Reial Collegi de Cirurgia de Cadis, l'any 1758. El 1759 era practicant major i el 1760, rector. Féu una dissertació sobre l'estructura i el funcionament del cervell. (461)

4.516. **ROVIRA, Damià.** Cirurgià, que, l'any 1667, exercia a Girona.
(408, pàg. 29)

4.517. **ROVIRA, Dídac.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1782. (AHPB. T. 5-VII-1782). (I. Pe.)

4.518. **ROVIRA, Francesc.** N. a Sanaüja (Segarra), es va graduar, a Cervera, l'any 1773. (241)

4.519. **ROVIRA, Joan.** N. a Barcelona el 1824; m. a Nova Orleans (Estats Units), el 1849. Fill d'una família acabdalada, fou company i amic de l'estudiant de Medicina, Francesc de P. Cuello, deixeble d'Abdó Terrades, qui el va iniciar en les idees socialistes. Rovira i Cuello van ésser detinguts, el 1842. Després Cuello, seguiria una via revolucionària i Rovira, la reformista. Cuello va morir assassinat, a Barcelona, el 23 de juny de 1851, a vint-i-sis anys d'edat. Rovira va exercir la professió a Calaf. Seguint la crida, que l'any 1847 havia fet Cabet, de fundar una Icària i després de la repressió del general Narváez, deixà el país. Juntament amb Ignasi Montaldo i Joan Monturiol, intentà fundar, en el Nou Món, una comunitat que havia d'estar regida per principis propis del comunisme utòpic. Al començament, doncs, del 1848, via París, va anar a Icària (Estats Units), deixant la seva muller gestant. El mateix any, i després de passar moltes calamitats, es traslladà a Texas. El fracàs de l'expedició forçà Cabet a traslladar-se als Estats Units, on va ser acusat per Rovira de lleugeresa i d'impremeditació. Finalment se suïcidà.
(237, pàg. 230/406)

4.520. **ROVIRA, Llorenç.** Cirurgià, que, l'any 1668, exercia a Reus.
(397, pàg. 28)

4.521. **ROVIRA, Marc.** Metge de l'Hospital general de Barcelona que consta assistí, l'abril de 1843, als cursos de Marià Cubí a Barcelona, sobre frenologia.
(420, pàg. 500)

4.522. **ROVIRA, Miquel.** Doctor en Medicina del segle XVII. Actuà com a batxiller en Medicina a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, fins al 1666.
(54, pàg. 229)

4.523. **ROVIRA, Pau.** N. a Barcelona, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1766.
(309)

4.524. **ROVIRA, mossèn Pere.** Cirurgià documentat a Solsona el 2-I-1719.
(503, pàg. 97)

4.525. **ROVIRA, Pere.** Cirurgià, que, exercí a Arenys de Munt (Maresme) cap a l'últim terç del segle XVIII. (24)

4.526. **ROVIRA, Ponç.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1690. (AHPB. CM. 8-XI-1690). (I. Pe.)

4.527. **ROVIRA, Salvador.** Cirurgià, de Viladrau (Osona), que exercí cap a la meitat del segle XVIII. Pare del cirurgià Pere Rovira i avi de Pacífic Rovira i Ribas.
(24, pàg. 85)

* **ROVIRA, Simó.** — V. **ROBIRA, Simó.**

4.528. **ROVIRA i GUIXERAS, Joan.** De la segona meitat del segle XVIII. Participà a les oposicions del 17 de maig de 1770. Catedràtic de la Universitat de Cervera. Féu una censura a un llibre del metge Verdier. Autor de: *Disertatio Theologico-moralis* (Cervera, 1755).
(57, pàg. 648/50. XVIII, pàg. 27)

4.529. **ROVIRA i OLIVER, Rosalí.** N. a Torredembarra (Tarragonès), l'1-VIII-1855; m. el 15-I-1941. Féu el batxillerat, a Tarragona. Cursà Medicina, a Barcelona. Doctorat, a Madrid, el 1880. El 1886, era metge de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà a «La Independencia Mèdica», «Gaceta Médica de Cataluña», «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas», «Gaceta Médica Catalana», que dirigí a la mort de Rodríguez Méndez; «La Ciencia Médico Escolástica», «El Criterio Católico de las Ciencias Médicas» i d'altres. Traduí l'obra de Raymond: *De las dispepsias* (Barcelona, 1879), amb la collaboració de P. Somoza. Autor de: *De las pneumoconiosis* (Barcelona, 1881); *La amigdalitis simple y el bicarbonato sódico* (Barcelona, 1886); *Del sarampión con recaídas* (Barcelona, 1889), i *La Cruz Roja. Asociación Internacional para socorro a heridos y enfermos en campaña* (Barcelona, 1896).
(59, II, pàg. 522)

4.530. **ROVIRA i PONS, Francesc.** N. a Sanaüja (Segarra), es va graduar, a Cervera, l'any 1773. El 17 de maig de 1802, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, una memòria sobre l'epidèmia de verola observada, per ell, a Sanaüja, el mes de gener de 1801.
(241)

4.531. **ROVIRA i RIBAS, Antoni.** N. a Arenys de Munt (Maresme). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona l'any 1789. Fill de cirurgià. Un fill seu, Pere Rovira i Morera, també fou metge.
(J. M. Massons)

4.532 **ROVIRA i RIBAS, Pacífic.** N. a Arenys de Munt (Maresme), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1796, i es revalidà el 1797. Era fill del cirurgià Pere Rovira i nét dels cirurgians Salvador Rovira, de Viladrau, i Josep Ribas, d'Arenys de Munt. (309/24)

4.533. **ROVIRA i SALVADOR, Josep.** N. a Botarell (Baix Camp), el 16-VII-1774, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1799. Es revalidà el 1802. (309/24)

4.534. **ROVIRALTA i BORRELL, Josep.** N. l'any 1856; m. a Barcelona, el 2-II-1926. De conviccions mèdico-terapèutiques homeopàtiques. Era un allòpata aparent. La seva última malaltia fou tractada tal com va demanar, segons les normes de l'homeopatia. Coneixedor del sànscrit, traduí el *Bhagarad-Gïta.* També traduí de l'hindú Rama Prasad: *Las fuerzas sutiles de la naturaleza,* i de H. P. Blavatsky: *Glosario Teosófico.* Féu també traduccions de *Hamlet, Romeo i Julieta* i el *Faust,* de Goethe. Collaborà a la revista dosimètrica «La Salud» i la «Revista de Homeopatía Práctica». L'any 1899, l'Acadèmia del Cos Mèdic municipal de Barcelona li premià una memòria sobre el tema *Cartilla popular para la profilaxis de la tuberculosis* (Barcelona, 1900). Autor de: *Sofisticaciones de los artículos de primera necesidad y medios fáciles de descubrirlos* (Barcelona, 1893).
(«Revista de Homeopatía Práctica», 1926, pàg. 57)

4.535. **ROVIROLA, Pere.** Barber, que, l'any 1462, exercia a Girona.
(405, pàg. 46)

4.536. **ROVIS i PAHISSA, Joan.** N. a Santpedor (Bages). Batxiller a Saragossa el 1789 i revalidat el 1791. (24)

4.537. **RUBER LEO,** Metge, jueu de l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà), a la segona meitat del segle XIV.
(1, pàg. 495)

4.538. **RUBERT i MONSÓ, Ramon.** N. a Salàs (Pallars Jussà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1744. També graduat a Osca, el 1755. (309)

4.539. **RUBÍ, Joan.** Metge cirurgià, que, l'any 1820, va presentar al Collegi de Sant Carles, de Madrid, una comunicació sobre cataractes. (J. Massons)

4.540. **RUBIÓ i SANS, Joan.** N. a Biure (Alt Empordà), el 26-VI-1895; m. a Barcelona, el 17-VI-1969. Féu el batxillerat a Figueres. Llicenciat a Barcelona, el 1918. Va ingressar al departament d'Oftalmologia del vell hospital de la Santa Creu, de Barcelona, passant a ésser metge auxiliar, el 1924, i metge ajudant, el 1931. Ocupà càrrecs directius a l'Hospital de la Creu Ro-

ja, els anys 1939 i 1940. El 1948, era cap de servei d'Oftalmologia de l'Hospital de Sant Pau, càrrec que va exercir fins a la seva jubilació, el 25 de juny de 1965. Membre de la Junta Consultiva de l'Institut Barraquer, des del 1948. Va collaborar a «La Medicina Ibera», «Annals de l'Hospital de Sant Pau» i «Archivos de la Sociedad Oftalmológica Hispano-Americana». Autor de: *Tromboflebitis del seno cavernoso* (1928); *Tracoma* (1933); *Cirugía del cristalino* (1957), i *Lo que debe hacerse o no hacerse en los operados afectos de cataratas* (1968). Sembla que va deixar inèdita una Història de l'Oftalmologia. El 2 de maig de 1969, el poble d'Almacelles (Segrià) li va dedicar un carrer, pels serveis donats a alguns dels seus habitants.

(Pere Vallribera)

* **RUBIS, Joan.** — V. **ROVIS, Ioan.**

4.541. **RUCH, Pere.** Barber, documentat a Bàscara (Alt Empordà) en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 516)

* **RUHIRA, Joaquim.** — V. **RUYRA, Joaquim.**

4.542. **RUIRA, Joaquim.** N. a Hostalric (Selva), es va graduar a Cervera. Va exercir a Barcelona, on va ésser membre de la Reial Acadèmia de Medicina. Allí hi va presentar la comunicació «Observación de una erisipela» (1773). L'any 1767 havia ingressat, per oposició, a l'hospital de Santa Creu de Barcelona, i passà a metge intern l'any 1768. Renuncià al càrrec el 1776. Posteriorment exercí a Blanes.

(28, 1976, VI, pàg. 4/54, pàg. 234)

4.543. **RUIZ DE LARRAMENDI i BADIA, Evarist.** N. a B. el 10-VII-1895. Estudià a Barcelona; doctorat el 1918, es dedicà a la urologia. Treballà a l'Hospital del Sagrat Cor. Es dedicà també a la pintura, participà en l'exposició collectiva de l'any 1949 al Casal del Metge.

(360, pàg. 542/491, IV, pàg. 1.102)

4.544. **RUIZ i JIMÉNEZ, Brauli.** De la segona meitat del segle XIX. Metge militar de la columna Nouvilas. Morí afusellat pels carlins, a Olot, l'any 1874, després d'haver-lo fet presoner a Castellfollit de la Roca.

(«El Restaurador Farmacéutico» 1874, pàg. 24)

4.545. **RUIZ i RODRÍGUEZ, Dídac.** N. a Màlaga, el 15-III-1882; m. a Tolosa de Llenguadoc, l'agost de 1959. Nét carnal del doctor Rodríguez Méndez i parent de Picasso. Fins a dotze anys va estar a Granada. Cap a l'any 1896, arribà a Barcelona, on féu estudis de Medicina i de Ciències Naturals. De 1901 a 1904, amplià coneixements al collegi Albornoz, a Roma, a Florència i a París. Al tornar a Barcelona és professor de la Facultat de Ciències i pedagog de l'Escola experimental de les Corts. L'any 1909, era nomenat metge-director del manicomi de Salt, per oposició. Freqüentà ambients àcrates de la Barcelona vella. Home d'originals facècies, es conta d'ell que es proclamà gitano i de professió: productor d'idees. Unamuno el qualificà com «un alma de envidia en un cuerpo de mugre» i Maragall com «esperit creador». Durant la guerra civil, presentà la seva muller com a la «meva collaboradora sexual». Collaborà amb la Generalitat i s'exilià l'any 1939. Residí a Biarritz on es casà amb Milagros Fuentes. Prudenci Bertrana el va convertir en el personatge central de la seva novella *Jo* (1925). Collaborà a la «Gaceta Médica Catalana»; «L'Esquella de la Torratxa» (1911), amb el pseudònim "l'estudiant de l'entusiasme"; «El Poble Català», on, entre els anys 1906 i 1913, hi va publicar *De la Dictadura Espiritual de Catalunya* i traduït per Pous i Pagès *I Nuovo Ideali d'Iberia* (any III, núm. 62); «Un enemic del Poble»; «Papitu»; «Estil» (1906-1907); «Brand» (1907-1908); «Som!»; «El Eco de Sitges»; «L'Amic de les Arts» (1926-1928); «Archivos de Psiquiatría» de Buenos Aires; «Revista Frenopática Barcelonesa»; «Anales de Psiquiatría y Neurología» de Saragossa, i altres revistes. Juntament amb Roviralta, fundà la revista «Luz». També utilitzà en alguns dels seus escrits els pseudònims «Bibarrambla» i «Dídac Franss Opaliinae». Va traduir de Max Rubner *Tratado de Higiene* (Barcelona, 1902) i de Thomas de Quincey *Del asesinato considerado como una de las bellas artes* (Barcelona, 1929). Autor de: *El origen del Sistema Planetario y sus consecuencias desde el punto de vista filosófico* (Barcelona, 1895); *Fisiología del sueño* (Barcelona, 1898); *Genealogía de los símbolos (Principios de una ciencia deductiva)* (Barcelona, 1905), en dos volums; *Jesús como voluntad. Dialéctica de la creencia cristiana* (Barcelona, 1906); *Llull, maestro de definiciones. Nueva disertación sobre los principios del método en la Historia de los sistemas* (Barcelona, 1906); *Teoría del acto entusiasta (Bases de la ética)* (Barcelona, 1906); *De l'entusiasme com a principi de tota moral futura. Preparació a l'estudi de l'ètica* (Barcelona, 1907); *El boig Macbeth sacerdot* (Barcelona, 1907); *Nieto de Carducci (Confidencias, Memorias y Cartas de un endiablado en nuestros días)* (Barcelona,

1907); *De la Sublimidad en la Blasfemia* (Vilanova, 1907); *Contes d'un filòsoph. Pròleg de Joan Maragall* (Barcelona, 1908); *Del poeta civil y del cavaller* (Barcelona, 1908-1909); *El ocaso de la responsabilidad y la orientación científica del peritaje freniátrico. Trabajo del Laboratorio de Psicología experimental del Instituto Freniátrico de Reggio-Emilia* (Barcelona, 1909); *Líneas fundamentales para un concepto unitario del tic, la idea fija y la fobia (Extracto de la tesis para el doctorado en Medicina, por la Universidad de Bolonia)* (Barcelona, 1909); *Contes de gloria y d'infern, seguits dels diàlegs y màximes del Super-Christ* (Barcelona, 1911); *Notes autobiographiques sur un systeme de philosophie de l'enthousiasme* (París, 1913); *Blanco refugio: guía espiritual de Sitges: dibujos de J. Sunyer* (Barcelona, 1913); *La idea y el sentimiento de América en la obra de Jacinto Verdaguer* (Barcelona, 1913); *Das Ueberwirbeltier Praeludien einer Philosophie als Kosmogonie* (Berna, 1913); *L'Anima di Ferrer* (Bolonya, 1913); *Die Welt ein Symbol* (Berna, 1914); *Impromtu adversus Austria* (Bolonya, 1914); *Mi doctrina y el pensamiento de mi raza* (1914); *La guerra d'oggi considerata come una della belle arti* (1914); *Kosmogicher Dialog* (Berna, 1914); *Notas acerca de un médico filósofo* (Buenos Aires, 1914); *Dell'invidia fra i medici* (Bondeno, 1916); *La vida d'en Pepet o de la dissort d'en Pepet per haver estat massa bon minyó* (Barcelona, 1920); *La locura de Alvarez de Castro,* amb la col·laboració de Prudenci Bertrana; *Ritmo. Collane di monografie fondata de Diego Ruiz. I, Prima prova di un Principio nuovo sulla natura del tempo como propedeutica alla natura del ritmo* (Bolonya, 1920); *Ritmo. II, La musicalità di Eschilo e l'enigme artistico del Prometeo incatenato* (Bolonya, 1921); *Ritmo. III, Contro Chopin. Impromtu di un filosofo dell'entusiasmo contra ogni possibile ritorno del «Primitivo»* (Bolonya, 1921); *Missatge a Macià* (Barcelona, 1931); *El crim dels Reis Catòlics i la fi de la missió de Castella* (Barcelona, 1931), que va dedicar a Gaspar Sentiñón; *¡Sevilla! Acto de acusación contra una burguesa disponible* (Barcelona, 1931); *Rabasa morta. Un episodio de la Guerra Social en el N. E. de España* (Barcelona, 1932); *Anti-Goethe* (Barcelona, 1932); *Represión mental en Alemania* (Barcelona, 1933); *El cáncer quiere a los ricos y la tuberculosis a los pobres; Vacunar es asesinar. Dejarse vacunar, suicidarse* (Barcelona, 1935); *El Duce contra el Negus* (Barcelona, 1935); *Contra las grandes empresas. El Conde de Aresti, Presidente de la Papelera Española, denunciada a los Representantes del Pueblo* (Barcelona, 1936); *La obligación de pensar* (Barcelona, 1936); *Primero de mayo de sangre* (Barcelona, 1937), i *Goya,* on es declara refractari a la pintura del Greco. Com a poeta àcrata col·laborà a la miscel·lània *Ofrena a París* (París, 1948). També és autor d'una *Oda a la Nació Esclava,* que Burell va denunciar al Parlament d'Espanya, i que va motivar la bona defensa d'Emili Junoy i la «Catalanitat de l'esperit», de l'Alomar: «Sou català. Ben català. Més català que els catalans de naixença» (V. «El Poble Català» del 10 de novembre de 1907). (V. 237, pàgina 106). Vegeu també de P. Rigau *La obra del filósofo español Diego Ruiz* (París, 1913) i d'E. Chipoco de Portocarnero *Notas de una personalidad.*

(50, XVIII, pàg. 94/116, pàgs. 185 i 400/«Avui», del 13-I-1979)

4.546. **RULL, Bartomeu.** El 10 d'octubre de 1507, estava matriculat al Col·legi de Medicina de Montpeller. Era de Girona. Fou el primer estudiant gironí que, al començament del segle XVI, va residir al Col·legi Bruguera, de Montpeller.

(108, pàg. 101)

4.547. **RULL i ARTOS, Santiago de.** N. a Madrid, l'any 1858; m. a Barcelona, el 17-VI-1887. Fill del catedràtic Joan de Rull. Primers estudis a Terrassa. Cursà Medicina, a Barcelona. Doctorat, a vint-i-tres anys. Col·laborà a la «Revista de Ciencias Médicas». Autor de: *El miedo al peritoneo* (1885), i *La operación de Alexander Adams* (1887). (142)

* **RULL i JULIA, Gaietà.** — V. **RAULL i JULIA, Gaietà.**

4.548. **RULL i XURIACH, Joan de.** N. a Barcelona, el 28-XII-1828; m. a Barcelona, el 2-IV-1891. Cursà Medicina, a Barcelona. El 1844, era batxiller en Filosofia. Llicenciat, el 1851. El 1854, era metge de la Casa de Caritat, per oposició. El novembre del 1855, fou nomenat professor clínic suplent en qualitat d'interí, per a la Clínica de Malalties dels infants. El mateix any 1855, ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, com a membre de número, per oposició. El 1856, es va doctorar, a Madrid, amb la tesi *Ventajas que reporta al médico el cultivo del trato social* (Barcelona, 1856). Al cap de dos anys, va obtenir, per oposició, la càtedra d'Obstetrícia de la Facultat de Medicina, de Barcelona. Fou secretari de la Facultat, vice-rector de la Universitat; president de l'Acadèmia de Medicina (1879-1882) i degà (1880). L'any

1859, va anar algun temps a Puigcerdà, per malaltia. President del Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà en «El Compilador Médico» i en el «Boletín del Ateneo de Alumnos Internos de la Facultad de Medicina de Barcelona». D'ell només es coneixen dos treballs que hagué d'escriure per obligació: l'oració inaugural del curs 1866-1867 i el discurs inaugural de les sessions de l'Acadèmia de Medicina, el 1868, titulat: *Breves consideraciones sobre la fiebre puerperal.* Sembla que restà inèdita la memòria *De la Nimfomanía* (1854), i *De las pasiones como causas patógenas* (1855). Hi ha també un *Programa de Obstetricia, enfermedades especiales de las mujeres y de los niños* (Barcelona, 1886), i juntament amb Josep Cabot: *Casa Principal de Maternidad. Expósitos de Barcelona. Inclusa. Estudio demográfico-médico del quinquenio de 1877 a 1883* (Barcelona, 1889), i també amb en Josep Cabot i Rodríguez Méndez: *Dictamen acerca de las condiciones higiénicas que han de reunir los edificios destinados a Casas de Maternidad* (Barcelona, 1883).

(«Il·lustració Catalana», del 20-VIII-1881)

* **RUPERCISA, Joan de.** — V. **JOAN DE RUPESCISA.**

* **RUPESCISA, Joan de.** — V. **JOAN DE RUPESCISA.**

4.549. **RUSCA i DOMÈNECH, Francesc.** N. a Alp (Cerdanya), el 16-X-1868; m. a Barcelona, el 6-XII-1909. Féu el primer ensenyament a Ribesaltes (Rosselló). A dotze anys, ingressà en el seminari menor de Prada (Conflent). Després, féu el batxillerat a Montpeller. Més tard, passà a l'Acadèmia Militar de Toledo, però l'abandonà després de dos anys, per a estudiar Medicina a Barcelona. Fou ajudant, com a practicant, del doctor Cardenal, a l'Hospital del Sagrat Cor. Llicenciat, el 1895, era nomenat metge intern de la Facultat. Es doctorà, a Madrid, l'any 1903, amb la tesi *El círculo vicioso en la gastroenterostomía.* Dirigí una clínica particular a Barcelona. El 1905, va obtenir, per oposició, la càtedra de Patologia Quirúrgica, de Barcelona. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas» i a la «Revista Iberoamericana de Ciencias Médicas». Autor de: *Indicaciones y técnica de la gastroenterostomía* (1898); *Formes rares d'apendicitis* (1909) i altres publicacions.

(123, 1909, pàg. 708/«Ilustració Catalana»; 1909, XII)

4.550. **RUSCA I VILARDELL, Joan.** N. a Sant Andreu de Palomar, l'any 1889; m. el 1971. Llicenciat a Barcelona, exercí inicialment la medicina rural (La Llacuna, Fonollosa, Marsà). S'especialitzà en Tocologia a París, on treballà al servei de Baudelocque. També collaborà en treballs de recerca amb el P. Pujiula, a l'Institut Biològic de Sarrià, i participà en les tasques de la Societat Catalana de Biologia. Es doctorà el 1930, amb el tema *Estudio sobre el origen y evolución de los islotes de Langerhans en el embrión humano en relación con la desaparición de los fenómenos autotóxicos gravídicos.* Va obtenir un extracte de placenta que es va comercialitzar amb el nom de «Sincitina Rusca», i que es receptava en els vòmits acetonèmics. Collaborà a «Le Progrès Médical». Autor de *Etude sur la biologie du placenta du cobaye.*

(53, abril 1971, pàg. 34)

4.551. **RUTE i MARTÍNEZ, Enric de.** N. a Madrid, l'1-VI-1895; m. l'any 1969. Cursà Medicina a Madrid. Llicenciat, el 1918. S'especialitzà en Estomatologia. Exercí tres anys a Sevilla, set a Figueres i trenta-quatre a Manresa. Crític teatral del diari «Manresa». Autor del treball: *Neuralgia del trigémino* (1922).

(53, 1969, X)

4.552. **RUYRA, Joaquim.** N. a Hostalrich (Selva), es va graduar, a Cervera, el 1769. (241)

4.553. **RUYRA i SACREU, Joaquim.** Metge documentat a Blanes (Selva), el 1783. Potser cal identificar-lo amb el número 4.542. (24)

S

4.554. **SABADIA, Gaspar.** N. a Castelló de Farfanya (Noguera). El 6 d'octubre de 1598, estudiava Medicina a la Universitat de Lleida. Un cop acabats els seus estudis, s'establí a Lleida.
(6, pàg. 439)

4.555. **SABADIA, Jeroni.** Metge del segle XVII, que morí, a Lleida, el 22 de novembre de 1650. Llicenciat a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida, d'on fou catedràtic de Prima, cap a l'any 1625. (63, pàgs. 50 i 55)

4.556. **SABADÓ, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1659. (AHPB - T. 19-I-1659). (I. Pe.)

* **SABALL, Abdó. — V. SAVALL, Abdó.**

4.557. **SABALL, Alexandre.** N. a Riudecanyes (Baix Camp), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

4.558. **SABALL, Ignasi.** De les darreries del segle XVIII i el començament del XIX. Fill de farmacèutic. Fou doctor en Medicina i catedràtic de Química a Saragossa. Autor de *Reflexión sobre la medicina curativa de Mr. Le Roi.* (57, pàg. 569)

4.559. **SABARÍ i SALVADOR, Lluís.** N. a Girona. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona l'any 1771. Consta també com a SEBARÍ. (J. Ma.)

4.560. **SABARTÉS, Antoni.** N. a Balaguer (Noguera), es va llicenciar, el 5 d'abril de 1785, a la Universitat d'Osca.
(6, pàg. 441)

4.561. **SABARTÉS, Felip.** Doctor en Medicina, nat a Balaguer, on morí el 17-IV-1781, a l'edat de 60 anys. Pare de Felip Sabartés i Aragó. (M. Ca.)

4.562. **SABARTÉS i ARAGÓ, Felip.** Metge, nat a Balaguer, on morí el 26-VII-1782, a l'edat de 30 anys. (M. Ca.)

4.563. **SABARTÉS, Josep Felip.** N. a Balaguer (Noguera), es va graduar, a Cervera, l'any 1774. (241)

4.564. **SABATA, Baptista.** Doctor en Medicina. Exercí a Lleida, on morí el 4-I-1740. (M. Ca.)

4.565. **SABATA, Joseph.** Doctor en Medicina. Catedràtic de Prima de la Universitat de Lleida. Morí en la vila de Sant Feliu, camí de Barcelona, el dia 1-IX-1632, i fou enterrat a l'església de Sant Joan de Lleida. (M. Ca.)

4.566. **SABATA, Josep.** De la meitat del segle XVII. Doctorat abans del 1640. Partidari de Felip IV, el 3 de maig de 1647, va rebre el títol de cavaller pel seu comportament com a capità durant el setge de Santa Cecília (22-XI-1646). L'any 1674, era conseller de la Paeria de Lleida.
(6, pàgs. 441-442)

4.567. **SABATA, Lluís.** Metge de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1423. (B. Ju.)

4.568. **SABATA, Maties** (I). De la segona meitat del segle XVI. Graduat el 1552. Durant més de vint anys, fou catedràtic de Prima de l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. L'any 1585, era degà del Col·legi de Doctors de Lleida. (6, pàg. 442)

4.569. **SABATA, Maties** (II). De les darreries del segle XVI, morí de repent a Lleida, el 12-X-1622. Fill de Maties Sabata (I). Durant els cursos del 1610 al 1612, compartia la lectura de Medicina a l'Estudi lleidatà amb el doctor F. Nogués i el llicenciat Lapuste. Catedràtic de Prima (1614) a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. L'any 1622, encara regia la càtedra juntament amb el doctor Baltasar Pastor. Fou rector i caixer d'aquell centre docent lleidatà. (6, pàg. 442/M. Camps)

4.570. **SABATA, Maties** (III). Del segle XVII. Fill de Maties Sabata (II). Fou un decidit defensor de les llibertats de Catalunya enfront dels designis de Felip IV, durant la revolta del 1640, al contrari del seu parent Josep Sabata. Quan l'exèrcit castellà de Felipe de Silva assetjà Lleida, amb data del 13 de maig de 1644, fou elegit Paer en cap, per la seva condició de doctor de l'Estudi. Un cop rendida Lleida, va haver d'emigrar a França. Perdonat pel rei espanyol, retornà i, el 31 de juliol de 1645, era nomenat caixer de la Taula de Canvis de la Paheria, i va continuar amb l'exercici de la Medicina i el seu magisteri a l'Estudi. (6, pàgs. 442-443)

4.571. **SABATA i DE CASTELLS, Joan Baptista de.** M. el 28-V-1702. Catedràtic a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida, de la qual fou rector. Sembla ésser el pare del també metge Joan Baptista Sabata. (6, pàg. 441/63, pàg. 56)

4.572. **SABATA i PASTOR, Josep.** Doctor en Medicina. Fill del metge Maties Sabata i Muñoz. Exercí a Sant Esteve de Llitera i a Lleida, on el trobem documentat l'any 1667. (M. Ca.)

* **SABATÉ, Anton. — V. SABATER.**

4.573. **SABATÉ, Gaspar.** Cirurgià, que, l'any 1687, exercia a Girona. (408, pàg. 30)

4.574. **SABATÉ, Josep.** De la primera meitat del segle XX. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Autor de: *Causas del paludismo en los deltas del Ebro y su profilaxis* (Tortosa, 1913).

4.575. **SABATÉ i CANTÓ, Antoni.** N. a B., ciutat en la qual es llicencià en Medicina. Es dedicà a la patologia traumàtica i el seu tractament. Intervingué en el Congrés Nacional de Medicina de Madrid, de 1918. Autor de: *Tratamiento de las tuberculosis óseas. Técnica de los vendajes enyesados. Las escoliosis pótticas.* (360, pàg. 546)

4.576. **SABATER, Antoni.** El 15 d'agost de 1688, consta com a universitari a l'Escola de Medicina, de Lleida. (6, pàg. 443)

4.577. **SABATER, m.° Baptista.** Cirurgià, documentat a Lleida entre els anys 1608 i 1615. (M. Ca.)

4.578. **SABATER, Francesc.** Cirurgià, documentat a Valls l'any 1652. Morí del contagi epidèmic. (M. Ca.)

4.579. **SABATER, Francesc.** El 23 de gener de 1804, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, una *Observación acerca de una hemoptisis accidental.*

4.580. **SABATER, Jaume Damià.** Metge, que exercí a Balaguer, on és documentat l'any 1537. (M. Ca.)

4.581. **SABATER, Jeroni.** El 6 de desembre de 1627, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

4.582. **SABATER, Josep.** N. a Premià (?), es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1777. (28, 1976, pàg. 3)

4.583. **SABATER, Martí.** Cirurgià de la primera meitat del segle XVIII, que exercí a Vic i al seu Hospital. (211)

4.584. **SABATER, Miquel.** N. a Batea (Terra Alta), l'any 1771. El 1792, era batxiller a Saragossa i es revalidà al Protomedicat, el 1795. Exercí a l'Hospital Militar de Girona. (3)

4.585. **SABATER, Pau.** Metge del segle XVII, que morí l'any 1697. Exercí a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. L'any 1667, era batxiller, doctor el 1674 i degà el 1680. (54, pàg. 229)

4.586. **SABATER, Primitiu.** Graduat en Medicina, el 1688, a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. (63, pàg. 55)

4.587. **SABATER, Primitiu.** De la primera meitat del segle XX. Fou director de l'Hospital de Tortosa. Morí afusellat després de la guerra civil (1936-39). Autor de *Concepció d'un projecte d'organització i ordenació hospitalària* (Tortosa, 1931).
(215, pàg. 6)

4.588. **SABATER, Roc.** Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1751. (309)

4.589. **SABATER i CASALS, Antoni.** M. el 3-IV-1926. Inicià els estudis mèdics a Madrid, on al mateix temps es va llicenciar en Veterinària. Llicenciat, a Barcelona. El 1881, era veterinari municipal de Barcelona. El 1884, es va fer càrrec del miler de muls i cavalls que tenia la Companyia Anònima de Tramvies de Barcelona. Degà del Cos de Veterinaris, de Barcelona. El 28-V-1894, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *Vacas lecheras y su patología más común,* i el 1905, hi feia el discurs inaugural de curs: *Misión del veterinario como higienista y zootécnico.* Es va jubilar l'any 1923.

4.590. **SABATER i LLEBARIA, Josep.** N. a Marçà (Priorat), l'any 1849; m. l'1-II-1912. Féu el batxillerat a Reus. Mentre cursava Medicina a Barcelona, era practicant de la Farmàcia Homeopàtica de Grau Alà, situada al carrer de la Unió. Secretari general de l'Acadèmia Mèdico-Homeopàtica de Barcelona i en morir el seu pare polític, Grau Alà, en fou nomenat tresorer. President de l'Institut Homeòpata. Metge del Gran Teatre del Liceu.
(«La Homeopatía Práctica», 1912, febrer)

* **SABATER i MASELL, Josep.** — V. **SABATER i MORELL, Josep.**

4.591. **SABATER i MELONS, Anton.** Doctor en Medicina, nat a Arbeca (Les Garrigues). Exercí a Lleida, on morí el 5-VIII-1695. Documentat des de l'any 1682. També consta com a Sabaté.
(M. Ca.)

4.592. **SABATER i MORELL, Josep.** N. a Tarragona; m. a Cadis el 21-II-1805. Va ingressar al Col·legi de Cirurgia, de Cadis, el 22 d'octubre de 1765. Practicant de Cirurgia el 1768, i cirurgià primer a l'octubre de 1769. Va servir a la Marina de Guerra. Va passar a l'Amèrica del Sud, i al Puerto de la Concepción, de Xile, hi va dirigir un hospital pels malalts de la tripulació i tropes de transport. A l'abril de 1772, és destinat a l'Hospital de Bellavista (Callao), com a metge i cirurgià major. Torna a Cadis el 1777 i fa la campanya del canal de la Mànega i va a treballar als hospitals de Brest. El 1783 és nomenat bibliotecari del Reial Col·legi de Cirurgia de Cadis, ajudant de cirurgià major, i mestre d'Anatomia, càtedra que va regentar fins el 1798. Va fer la revàlida de metge, davant del Protomedicat l'agost de 1791. L'abril de 1796 es va doctorar al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona. El mes d'octubre de 1800, era nomenat cirurgià major i vice-director del Reial Col·legi de Cirurgia, de Cadis, substituint a Domènec Vidal i Abad. El 1802, va ser nomenat director del Reial Col·legi de Cirurgia de Cadis, on va destacar per la seva actuació durant l'epidèmia de febre groga (de la qual va emmalaltir) i per la seva defensa de les Ordenances de 1791, i de la reunió de la Medicina amb la Cirurgia. És autor de les memòries: *Observación de una herida de cabeza en el Hospital de Bellavista en el Callao de Lima en julio de 1774,* que va llegir a Cadis el 18 de desembre de 1783; *Observación de una piedra hallada en el riñón de un oficial que murió de una nephritis, que nunca había padecido la menor incomodidad durante su vida* (1785), i *Demostraciones de los vasos linfáticos injectados con azogue en el anfiteatro en 1782 y su relación con el anasarca o hidropesia general* (1794).
(457/Pere Vallribera)

4.593. **SABATER i PUIGDOLLERS, Manuel.** N. a Vic. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al Reial Col·legi de Barcelona l'any 1782. (J. Ma.)

4.594. **SABATER i VILANOVA, Pau.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1693.
(AHPB CM. 23-XII-1693) (I. Pe.)

4.595. **SABORIT, E.** De les darreries del segle XIX i el començament del XX. Col·laborà a «La Gynecologia Catalana», primera revista mèdica escrita en llengua catalana. (7)

4.596. **SACANELLA i VIDAL, Emili.** N. a Tortosa (Baix Ebre), el 10-XII-1860; m. a Sitges (Garraf), el 20-V-1931. Llicenciat a Barcelona, el 1883. Metge del districte de l'Audiència i dels banys de Cardó (1884). Fundà i dirigí, a Sarrià, una Clínica Quirúrgica (V. «Revista Frenopática Española», 1911, pàg. 352). Professor interí de Tècnica Anatòmica, cultivà la Urologia, especialitat que explicà a la Facultat de Medicina de Barcelona, fins al 1926. Ha estat l'iniciador i gran defensor, a Catalunya, de la prostatectomia transvesical.

Sacanella ha estat un dels homes més fecunds de la Urologia catalana. El 1921 ingressà a l'Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Participación de los modernos cirujanos en la evolución de la Anatomía* (Barcelona, 1921). El 1928, s'encarregà de la càtedra lliure d'Urologia, de la qual es va jubilar un mes abans de morir. Collaborà a diverses revistes i dirigí, juntament amb el seu fill polític, J. M. Reverter, «La Clínica Urológica». Autor de: *Memorándum de Anatomía general* (Barcelona, 1901); *Estrechez uretral infranqueable por rotura traumática de la uretra* (Barcelona, 1906); *Atlas radiográfico de los arcos arteriales de la mano* (1908); *Un caso de prostatitis y paraprostatitis supurada curada por intervención quirúrgica* (Barcelona, 1909); *Cálculos de la vejiga en la infancia* (Barcelona, 1910); *Irritabilidad vesical curada por circuncisión* (Barcelona, 1911); *Diagnóstico y tratamiento de los cálculos vesicales* (Barcelona, 1911); *De la tuberculosis renovesical* (Barcelona, 1912); *Algunas consideraciones acerca de la Anatomía normal y patológica de la próstata* (Barcelona, 1913); *Los éxitos de la prostatectomía transvesical. Importancia de los preliminares terapéuticos en la operación de Freyer* (Barcelona, 1913); *Algunas modalidades de la retención vesical de la orina* (Barcelona, 1915); *El cistoscopio y el separador endovesical* (València, 1915); *Sarcoma renal, nefrectomía sin recidiva* (Barcelona, 1917); *Factores que intervienen en el pronóstico de la prostatectomía* (Barcelona, 1919); *Observaciones acerca de los tumores en el riñón* (Barcelona, 1921); *Próstatas grandes y próstatas pequeñas* (Barcelona, 1921); *De la nefrolitiasis* (Barcelona, 1922); *Tablas sinópticas de Urología* (Barcelona, 1922); *Cálculos de vejiga de volumen excepcional* (Barcelona, 1923); *La hipertrofia de la próstata tratada por rayos X* (Barcelona, 1924), i *La hipertrofia de próstata* (1928).

(489, 1931, pàg. 599)

4.597. **SACASA i SALA, Francesc.** N. a Puigcerdà (Cerdanya), era batxiller, en Medicina, a Osca, l'any 1761. (309)

* **SADALO, Mestre Jucef. — V. JUCEF SADALO, Mestre.**

4.598. **SADURNÍ, Pere.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1738. (B. Ju.)

4.599. **SAENZ DE TEJADA, Manuel.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de: *La Puda de Bañolas, aguas sulfurosas cálcicas. Guía del bañista y breve reseña de esta estación hidro-mineral* (Madrid, 1877), i *Memoria de los baños de Bañolas* (Gerona) (V. «Boletín de Sanidad», 1887, tom. 2, pàgs. 227-234).

(426, pàg. 115)

4.600. **SAFONT, Rafael.** Cirurgià, que, l'any 1542, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 161)

4.601. **SAFORCADA, Francesc.** N. a Vilamòs (Vall d'Aran), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1744. (309)

4.602. **SAFORCADA, Josep.** N. a Agullana (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1749. (309)

4.603. **SAFORCADA i ADEMÀ, Manuel.** N. a Viella (Vall d'Aran), el 21-XI-1877; m. a Barcelona, el 29-XI-1968. A tres anys d'edat ja vivia a Barcelona, on féu els primers estudis i es llicencià, l'any 1900. Doctorat en Medicina, el 1901 i llicenciat en Farmàcia, el 1903. Metge forense per oposició, des del 1906. Durant cinc anys i des del 1909, fou professor auxiliar, per oposició, de la càtedra de Medicina Legal de Barcelona. L'any 1922, n'era catedràtic titular per oposició. Fundador, amb Belarmí Rodríguez Arias i Emili Mira i López, de l'Associació Espanyola de Neuropsiquiatria i de la Liga Española de Higiene Mental (1927), de la qual fou president. Ingressà, l'any 1925, a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Valor de la necropsia en el diagnóstico obituario.* Allí mateix, hi féu el discurs inaugural de curs amb el tema *La Medicina y el Derecho* (1953). Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a diverses revistes i fundà, juntament amb Ferrer i Cajigal, els «Anales de Medicina Legal, Psiquiatría y Anatomía Patológica» (1933). Traduí, de Ch. Vibert: *Manual de Medicina Legal y Toxicología* (Barcelona, 1918). Autor de: *Examen médico legal sobre las manchas de sangre* (1913); *La custodia de los locos delincuentes* (1926), i altres treballs. (Edelmira Domènech)

4.604. **SAGARRA, Miquel de.** Llicenciat, el 1650, a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida.

(63, pàg. 56)

4.605. **SAGARRA, Vicenç.** De la segona meitat del segle XIX. L'any 1874, es doctorà a Madrid. (59, II, pàg. 538)

4.606. **SAGARRA i MAS, Rafael.** N. a Vilanova de Palafolls (Maresme), el 9-IX-1752. Batxiller en Medicina d'Osca el 1775 i revalidat el 1781. (24)

* **SAGARRIGA, Guillem.** — V. **GUILLEM ÇA GARRIGA.**

4.607. **SAGAZ, Francesc.** Metge de Sanitat Militar, que exercí, a Barcelona, a la primera meitat del segle XIX. És un dels signants de la declaració en la qual considerava l'epidèmia de febre groga del 1821 com a malaltia «exòtica» i «contagiosa».

4.608. **SAGETÀ, Pere.** Cirurgià, que exercí a Santa Maria de Corcó (Osona) cap a la meitat del segle XVIII. (24)

4.609. **SAGETÀ i COLOMINES, Francesc.** N. a Santa Maria de Corcó (Osona), el 13-II-1751. Fill del cirurgià Pere Sagetà. Batxiller, a Osca, el 19 de maig de 1774 i revalidat, el 1778. Exercí a Santa Maria d'Olost. (24)

4.610. **SAGON i ROTLLAN, Joan.** N. a Bagà (Berguedà), es va graduar, a Cervera, l'any 1776. (241)

4.611. **SAGRERA, Francesc.** De la meitat del segle XIX. Fou soci titular resident de la Societat Mèdica d'Emulació, de Barcelona. Cap a l'any 1850, exercia l'Homeopatia a Palafrugell. (74, pàg. 58)

4.612. **SAGUER, Gaspar.** Barber, que, l'any 1462, exercia a Girona. (405, pàg. 45)

4.613. **SAGUER, Joan.** Doctor en Medicina, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1767, que era regidor. (B. Ju.)

4.614. **SAGUER, Narcís.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1635. (B. Ju.)

4.615. **SAGUER, Rafael.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1653. (B. Ju.)

4.616. **SAHUN, Pau.** Practicant de Cirurgia, natural de Pont de Suert, documentat a Lleida l'any 1624. (M. Ca.)

4.617. **SAID IBN YHAYA-AL-JASHAHABAD.** Metge, procedent d'Osca, que, al segle X, exercí a Lleida. (6, pàg. 36)

* **SAINT GERMAIN.** — V. **SAN-GERMAN.**

4.618. **SAIS i PLAJA, Trinitat.** N. a La Bisbal (Baix Empordà), l'any 1879; m. a Barcelona, el 17-X-1933. Féu la carrera de mestre (1893), el batxillerat a l'Institut de Figueres i es llicencià en Medicina a Barcelona el 1903. Exercí la medicina general i l'especialitat de toco-gine-pediatria a Barcelona. Tingué una actuació intensa en les tasques d'organització del Primer Congrés de la Tuberculosi (Barcelona, 1910), i en el d'Higiene Escolar de 1913, del qual fou vice-president d'una de les comissions. L'any 1914 féu el discurs d'obertura de curs en el Col·legi de metges de Barcelona, amb un tema sobre la mortalitat infantil. Es dedicà extensament a les tasques de divulgació sanitària amb orientació preventiva a la premsa de Barcelona i en revistes feministes. Col·laborà a «Feminal» i sobretot fou una de les col·laboradores més actives de «La mujer moderna» la revista que feia Sofia Quer a Manresa (1904). També contribuí a les tasques del centre catalanista Dr. Robert, del qual la mort li privà d'ésser el primer cap facultatiu del seu consultori mèdic. Autora de *Cartilla de vulgarización higiénica* (1910) i *Cooperativas sanitarias y vitales para el proletariado. Organización práctica.*

4.619. **SALA, Antoni.** N. a la Guàrdia de Noguera (Pallars Jussà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1797. Practicà a Bagà i Arenys de Noguera on exercí. Es revalidà l'any 1804. (309/24)

4.620. **SALA, Frederic.** N. a B. el dia 13 de maig del 1831; m. a Barcelona, el 1881. Llicenciat el 1851 i doctorat el 1869; l'any 1871 ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, constant com a metge pràctic. Col·laborà a la revista «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas».

4.621. **SALA, Gaietà.** N. a Vilafranca del Penedès, 1772; m. el 3-VI-1840. Es va graduar, a Cervera, l'any 1794. Exercí a Vilafranca, on fou subdelegat de Medicina. (241)

4.622. **SALA, Jacint.** N. a Ponts (Noguera), es va graduar, a Cervera, l'any 1797. (241)

4.623. **SALA, Jaume.** N. a Tremp. Metge del capítol d'Urgell. Documentat a la Seu d'Urgell l'any 1604. (M. Ca.)

4.624. **SALA, Jaume.** Metge mallorquí, de les darreries del segle XVIII. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca.

4.625. **SALA, Joan.** Metge, documentat a Manresa els anys 1607 i 1608. També exercí probablement a Cardona. (J. Ra.)

4.626. **SALA, Joan.** N. a Balsareny (Bages), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

4.627. **SALA, Joan.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà), era batxiller

en Medicina, a Osca, i es va revalidar al Protomedicat, l'any 1771. (3)

4.628. **SALA, Josep.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1763. (309)

4.629. **SALA, Josep.** Cirurgià d'Olot, documentat l'any 1780. (B. Ju.)

4.630. **SALA, Josep.** De la meitat del segle XIX. Fou soci titular resident de la Societat Mèdica d'Emulació, de Barcelona.

4.631. **SALA, Pere.** Metge, de Berga, mort a conseqüència del còlera el 8 de setembre de 1854.

4.632. **SALA i CLADERA, Ciro.** M. a B., l'any 1968. Féu estudis de Medicina a Barcelona i d'Estomatologia a Madrid. Fou cap del servei d'Odontologia de l'Hospital de Valdecilla a Santander, de 1936 a 1940. Fou un dels iniciadors de la cirurgia màxilo-facial com a especialitat a Barcelona.

4.633. **SALA i GENER, Tomàs.** N. a Vilafranca del Penedès, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1756. Graduat, també a Osca, el 1757. (309)

4.634. **SALA i GINABREDA, Josep Maria.** N. a Martorell (Baix Llobregat), el 31-I-1903; m. a Barcelona, el 29-X-1976. Cursà Medicina a Barcelona, on es graduà l'any 1925 i, tres anys més tard, va fer la tesi doctoral *Contribución al origen embriológico del gran simpático.* Amplià estudis a París, a Montpeller i a Zuric. Especialitzat en Pediatria, va ser ajudant de classes pràctiques del 1928 al 1933 i, més tard, va ser professor adjunt. L'any 1946, era cap de la Clínica Infantil de l'Hospital Municipal d'Infecciosos. President de la Societat Catalana de Pediatria (1961-1962). Autor de: *Estafilococias pulmonares; Tuberculosis pulmonar infantil; Tratado de enfermedades infecciosas de la infancia* (1955), tractat important, en col·laboració amb Pere Calafell i Gibert i Agustí Pérez i Soler i altres; *Meningitis tuberculosa y estreptomicina,* i altres treballs. (53, 1976, XII, núm. 71)

4.635. **SALA i GIRALT, Joan.** N. a Olot; m. a Barcelona, l'any 1973. Exercí la tocoginecologia i es dedicà a l'escultura i la pintura, obtenint diversos premis. És l'autor de l'estàtua jacent que hi ha en el vestíbul de l'edifici del Col·legi de Metges de Barcelona. (53, maig 1973, pàg. 34)

4.636. **SALA i PONS, Claudi.** N. a Artés (Bages). De les darreries del segle XIX i el començament del XX. Deixeble i ajudant de Ramon y Cajal, durant l'estada d'aquest a Barcelona. Doctor en Medicina i en Farmàcia. Fou professor encarregat de la càtedra de Microbiologia de la Facultat de Farmàcia de Madrid. En els últims anys de la seva vida es retirà a Artés. Autor de: *Terminación de los nervios y tubos glandulares del páncreas de los vertebrados* (Barcelona, 1891), en col·laboració amb Ramón y Cajal; *Estructura de la médula espinal de los batracios* (Barcelona, 1892); *La corteza cerebral de las aves* (Barcelona, 1893); *La neuroglia de los vertebrados. Estudios de histología comparada (con 15 grabados)* (Barcelona, 1894), que constitueix la seva tesi doctoral; *Estudio micrográfico de la hoja y su aplicación al reconocimiento de hojas de uso farmacéutico* (Madrid, 1902); *Necrobioses cutanées primitives multiples par stase capillaire* (Madrid, 1903), en col·laboració amb Juan de Azúa; *Pseudo-épitheliomas cutanés* (Madrid, 1903), en col·laboració amb Juan de Azúa; *Aguas minero-medicinales de Fontibre (Reinosa) Santander. Análisis físico-químico y microbiológico, cualitativo y cuantitativo* (Madrid, 1910); *Guía del desinfector* (Madrid, 1911), en col·laboració amb Víctor M. Cortezo, i *Pseudo-epiteliomas cutáneos. Un nuevo caso y descripción en conjunto de la enfermedad* (Madrid, sense any), en col·laboració amb Juan de Azúa. (77, pàg. 388)

4.637. **SALABARDENYA, E.** Metge, a B., al segle XVI. (38, pàg. 122)

4.638. **SALAMANCA, Gregori.** N. a Monistrol de Montserrat (Bages), es doctorà en Medicina, l'any 1604, a l'Estudi General de Barcelona. (66, pàg. 209)

4.639. **SALAMERO i CASTILLÓN, Francesc.** N. a B., el 12-X-1898; m. el 29-XI-1969. Llicenciat a B., el 1922, i doctorat, a Madrid, amb la tesi *Abscesos subfrénicos y su tratamiento,* l'any 1928. Deixeble de Joaquim Trias i Pujol. Professor auxiliar de Patologia Quirúrgica (1934) al Servei del professor Bartrina. Durant la guerra civil, va treballar a l'Hospital Clínic, de Barcelona. El mes de març de 1938, va anar a Torres del Obispo (Osca) —d'on eren els seus pares— i es va passar al Govern de Burgos. Fou capità metge a l'Hospital Militar del Salvador, de Saragossa. Després, serví als hospitals militars de Lleida, de Tarragona i de Barcelona i ascendí a comandant. Des del febrer del 1939 fins al 1946, fou professor encarregat de Patologia Quirúrgica, a la Fa-

cultat de Medicina de Barcelona per ordre ministerial. L'any 1946, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Fisiopatología de los nervios periféricos.* A la mateixa Acadèmia, hi féu el discurs inaugural de curs: *Los comienzos de las Academias y sus iniciadores. Ensayo,* l'any 1962. Cap del Servei de Traumatologia i Cirurgia d'Urgència, per oposició (1947). Fou Gran Cruz del Mérito Militar (1950). Havia participat al sisè Congrés de Metges de Llengua Catalana. Collaborà en els «Anales del Instituto de Fisiología», «Ars Mèdica» i altres revistes. Autor de: *Fracturas supracondileas del codo* (1944). (53, 1970, gener)

4.640. **SALAMO CARAVIDA.** «Físic», jueu del segle XIV. (9, pàg. 29)

4.641. **SALAMÓ, Francesc.** El 30 de juny de 1643, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

4.642. **SALAMÓ, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a Ullastret, com a propietari, l'any 1727. (B. Ju.)

4.643. **SALAMÓ i DALMAU, Abundi.** Cirurgià documentat a Sant Feliu de Guíxols l'any 1746. (B. Ju.)

4.644. **SALARICH i GIMÉNEZ, Josep.** N. a Vic (Osona), l'any 1849; m. a Vic (Osona), el 1930. Fill del metge J. Salarich i Verdaguer. Cursà Medicina a Barcelona. Exercí a Vic, on fou conseller municipal. Fou un dels fundadors de l'Esbart de Vic. Durant cinquanta anys va ser el corresponsal del «Diario de Barcelona». Collaborà a la «Gaceta Médica Catalana», «Revista Médica de Barcelona», «La Crónica Montañesa», «La Patria», «La Veu de Montserrat», «La Independencia Médica», «Boletín Médico-Farmacéutico», i altres revistes. Autor de: *Estudio agrícola del llano de Vich* (1873); *El cultivo alterno (Influencia que tendrá para (...) la comarca de Vich (...) la explotación del Ferrocarril para decidir el cambio conveniente en el sistema de cultivo)* (Vic, 1877); *Aguas salinas-sulfuro-yodo-bromuradas de Segalés de Tona y su proyectado establecimiento balneario. Memoria médico-topográfica* (Vic, 1877); *Memoria médico-topográfica del agua sulfuródica-sulfhidratada de Santa Ana o Puda de Vich* (1881); *Aguas minero-medicinales de San Andrés de Tona. Examen comparativo de los manantiales de Segalés y de Ullastres* (Barcelona, 1883), i *Epidemia colérica de Vich durante el año 1885.* (59, II, pàg. 550)

4.645. **SALARICH i TORRENTS, Joaquim.** N. a Vic, el 8-IX-1895; M. a Barcelona, el 7-VII-1978. Fill del metge Josep Salarich i Giménez. Féu els primers estudis a Vic. Cursà Medicina a Barcelona, on es llicencià l'any 1918. Es va doctorar el 1961, amb la tesi *Las fiebres tifoideas.* Del 1918 al 1922 va collaborar amb el prof. Ramon Torres i Casanova a la càtedra de Cirurgia. Exercí aquesta especialitat a l'Hospital d'Infecciosos (després del Mar) de Barcelona, i al comarcal de Vic. Féu la guerra civil amb el govern de Burgos, ascendint a capità el 13 de març de 1938. Treballà als hospitals militars de Villarobledo, de Pamplona i de Cestona. Després va exercir, com a comandant metge, a l'Hospital militar de Barcelona. El 16-V-1954 va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, amb un discurs sobre *La perforación intestinal. Nuestra experiencia en 71 enfermos operados,* que li fou contestat pel doctor García Tornel. L'any 1974 feia, a la mateixa Acadèmia, el discurs inaugural de curs, sobre el tema *Evocación histórica de la Anestesiologia,* i formà part de diverses juntes directives. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana, i en el Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana (1970). Tingué una actuació molt destacada a la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears, essent-ne president de 1956 a 1976. Va collaborar a «La Medicina Catalana», «Annals dels Hospitals comarcals», que va dirigir; «Publicaciones del Hospital Municipal de Infecciosos», «Anales de Medicina y Cirugía» i altres. Traduí, de Lecène i Leriche *Terapéutica Quirúrgica.* (326)

4.646. **SALARICH i VERDAGUER, Joaquim.** N. a Vic (Osona), el 17-IX-1816; m. a Caldetes (Maresme), el 4-III-1884. Féu els primers estudis al seminari de Vic. Cursà Medicina a Barcelona. El 1840, obtingué, per oposició, una plaça de practicant a l'Hospital Militar. Cessà en el càrrec, el 1845. Llicenciat, el 1846. Exercí durant tres anys a Sant Boi del Llobregat. Després passà a un poble del Lluçanès i, més tard, a Vic (V. «Gaceta Médica Catalana», 1917, pàg. 112). Cronista de la ciutat de Vic. Intentà propagar entre els medis rurals, la cria dels cucs de seda, amb la qual pensava mitigar la situació econòmica dels pagesos. Metge forense del 1862 al 1879. El 1880, passà a Caldetes a fer cura d'aigües. Alguns dels seus escrits els signà amb el pseudònim «Pitágoras». La seva producció escrita l'encetà en «El Popular», quan aquest era dirigit pel doctor Monlau. En aquell diari, el 7 de desembre de 1841, començà el seu fulletó: *El solitario misterioso o El Penitente del Monseny,* on, referint-se a

la guerra de Catalunya contra Felip V, defensa les llibertats catalanes. Collaborà en «El Guardia Nacional», «La Abeja Médica Española», «Biblioteca Recreativa», «Album del Imparcial», «Revista Agrícola del Instituto de San Isidro», «Lo Gay Saber», «Diario de Barcelona», del qual fou corresponsal durant trenta anys; «Revista de Agricultura Práctica», de la qual fou corresponsal durant vint anys; «El Ausonense» (1861-62), del qual fou director; «La Ilustració Catalana», «L'Eco de la Montanya», (1863-1868); «El Pueblo Vicense», 1869, on utilitzà el pseudònim de "Lola"; «La Pàtria», (1870-1871); «Diario de Vich», 1877; «La Veu de Montserrat», (1879-1884), i «La Renaixença», (1880-1884). Autor de *Eudaldo el Ripollès o la Providencia en el infortunio* (1852), de caire social i que deixà inèdita; *Vich, su historia, sus monumentos, sus hijos y sus glorias* (Vic, 1854); *Memoria acerca del cólera-morbo epidémico observado en Vich en 1854* (1856); *Porvenir de Vich* (1857); *Censo de Vich* (Barcelona, 1857); *Higiene del tejedor o sean medios físicos y morales para evitar las enfermedades y procurar el bienestar de los obreros ocupados en hilar y tejer el algodón* (Vic. 1858); *Cartilla rústica o sea Principios de Agricultura práctica* (Barcelona, 1859); *Compendio de la Historia de Vich* (Vic, 1860); *Epítome de la historia de Vich* (Vic, 1860); *Manresa jamás ha sido cabeza de obispado* (Vic, 1861); *Investigaciones sobre la procedencia de los restos humanos encontrados fuera de la puerta de Capuchinos de esta ciudad* (1863); *Contestación a la impugnación del señor Galadies* (1863); *Reducción de las varias medidas superficiales de terreno usadas en todas las provincias de España* (Vic, 1863); *Desgracias de Vich, o breve reseña de las que causó la avenida del Meder en la madrugada del día 8 de octubre de 1863* (Vic, 1863), en collaboració amb A. P. i Francesc Aguilar; *El Cumplimiento de una profesión* (1864); *Historia de la literatura antigua y media de nuestra patria* (1864); *¡Salus populi suprema lex esto!* (1864); *Apuntes y consideraciones acerca del cólera-morbo epidémico* (1864); *Episcopologio vicense. Cuadro sinóptico* (Vic, 1864); *Calendari del Principat de Catalunya y Guia de Vich* (Vic, 1865); *Elisenda de Monral* (1865), sarsuela en dos actes i en prosa; *Apuntes, o sea un pequeño tratado de la cría del gusano de seda* (Barcelona, 1867); *Títulos de nobleza que deben acompañar el nombre de la ciudad de Vich* (1868); *El medicato español, salvo contadas excepciones es eminentemente católico* (1870); *Quadro demostratiu de la relació que hi ha entre'ls pesos y midas usats fins ara en la provincia de Barcelona y los decimals que han de usarse* (Vic, 1870); *El salchichón de Vich-Memoria* (Vic, 1870); *Estudio topográfico-médico del Llano de Vich* (1871); *Juntas parroquiales de Caridad* (1872); *Enfermedades del cuerpo social* (1873); *Enfermedades sociales* (1876); *Ferrocarril del Norte. Guía cicerone de Barcelona a Vich* (Vic, 1876); *Lo lliri de Vespella* (1876), novella; *La lencería en Vich* (1877); *Historia eclesiástica de Vich* (1878), de la qual deixà escrits vint-i-un capítols; *El pauperismo y la limosna* (1879); *Lo castell de Sabassona. Narració de costums de la edat mitjana* (Vic, 1879); *Flora del llano de Vich* (1880); *Monedas ibero-ausetanas* (1880); *Monedas vicenses episcopales y civiles* (1880); *Efemérides vigatanes. Precedidas d'un pròlech de Mossèn Jacinto Verdaguer* (Vic, 1882); *Caldetas, apuntes sobre sus antiguos baños y sus celebradas aguas minerales* (Barcelona, 1881); *Un patrimoni universal. Colecció de articles sobre les societats de segurs sobre la vida* (Vic, 1881); *Los segurs sobre la vida entre'ls pagesos* (Barcelona, 1881); *Un negoci asegurat. Conversa amistosa dedicada a la clase honrada y treballadora de Catalunya* (Barcelona, 1882); *Los baños de mar y el balneario de Colón de Caldetas. Preceptos higiénicos y consejos útiles para los bañistas* (Barcelona, 1882); *Apuntes para la historia de Caldas de Estrach (vulgo Caldetas)* (Barcelona, 1882); *Ligeros apuntes sobre el estado de la literatura en esta ciudad en los diversos períodos de su historia; Nostres aborígenes,* i *Sant Julià de Vilatorta. Guia del forester* (Vic, 1898). Bibliografia: Guerra i Estape: *Obra cultural y patriòtica de Joaquín Salarich y Verdaguer; Cronista de Vich* (Vic, 1916), i Serra i Campdelacreu: *Bosquejo biográfico de Don Joaquín Salarich y Verdaguer. Con noticias expositivas, críticas y bibliográficas de sus obras* (Vic, 1885).

(«Gaceta Médica Catalana», 1917, pàg. 112/59, II, pàg. 546)

4.647. **SALAS, Nicolau de.** Practicant major de la Marina, originari de Mallorca. Consta que va ingressar, l'any 1757, en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis.

(461)

4.648. **SALATS, Josep.** Doctor en Medicina. Exercia a Aitona (Segrià) entre els anys 1722 i 1732. (M. Ca.)

4.649. **SALBANS, Joan Baptista.** N. a Santa Maria de Merlès (Berguedà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1733.

(309)

4.650. **SALBANY, Joan.** N. a les Borges (?), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1747. També graduat, a Osca, el 1752. (309)

4.651. **SALBATO, Josep.** N. a B. Era graduat en Medicina, a Osca, l'any 1771. (309)

4.652. **SALBET, Joseph.** Mestre cirurgià, nat a Àger (Noguera). Documentat a Lleida entre l'any 1733 i el 5-VII-1758, data de la seva mort als 25 anys. (M. Ca.)

4.653. **SALCEY, Abraham.** Metge jueu lleidatà, que, cap a l'any 1429, exercia a Lleida. (63, pàg. 61)

4.654. **SALERN, Salvador.** Barber, documentat a Vic en el fogatge de 1553. (451, I, pàg. 428)

4.655. **SALES, Josep.** Cap a l'any 1669, era lector de Medicina a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. Documentat entre els anys 1662 i 1695. (63, pàg. 54)

4.656. **SALES, Joseph.** Cirurgià, documentat a Menàrguens (Noguera), l'any 1744. (M. Ca.)

4.657. **SALES, Manuel.** N. a Arres (Vall d'Aran), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1773. (309)

4.658. **SALES, Raimon.** Llicenciat en cirurgia que exercí a Vallbona de les Monges (Urgell), cap a l'últim terç del segle XVIII. (24)

4.659. **SALÈS i BLASCO, Francesc.** N. a La Mata (prov. Terol), fill del metge de Beseit, Francesc Salès. Batxiller d'Osca el 1771, practicà a Horta de Sant Joan (Terra Alta) i exercí a Bot (Terra Alta). Es revalidà el 1774. (24)

4.660. **SALES i VAZQUEZ, Miquel.** N. a Barcelona, el 12-XI-1903; m. a Barcelona, el 18-X-1981. Féu estudis de Medicina a Barcelona. Es llicencià l'any 1926 i es doctorà a Madrid, el 1928, amb una tesi sobre *Las defensas antitíficas dependientes del proceso fisiológico de la digestión.* Metge forense de Barcelona; professor auxiliar de Medicina Legal de la Facultat de Medicina (1934); catedràtic de Medicina Legal i Toxicologia de Barcelona (1950-1973); vice-degà (1954-57) i degà (1968-69) de la Facultat de Medicina. Fou director de l'Institut Anatòmic Forense de Barcelona (1953-1975); president del II Congrés Espanyol de Medicina Legal (Barcelona, 1961) i membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, en la qual ingressà, el 28-IV-1974, amb un discurs sobre el tema *Periodicidad biológica.* Autor de més de quaranta treballs de la seva especialitat entre els quals cal destacar els dedicats al latirisme i la seva possible relació amb el manganès (1941, 1944), ran del brot epidèmic de la post-guerra; a patologia tòxica per diverses substàncies: metahemoglobinitzants, barbitúrics, sals de bari, alcohol metílic i cianhídric, alguns en col·laboració amb A. Bertran-Capella i F. Hernández-Gutiérrez; els d'epidemiologia de la mort mèdico legal a Barcelona (1962); sobre diferents aspectes de psicopatologia forense: simulació, demència senil, estats límits; a accidents de tràfic, suicidi, exercici de la medicina forense i altres. Traduí els textos de von Fuhner (1943) i Ponsold. (Edelmira Domènech)

4.661. **SALES i VAZQUEZ, Ramon.** M. a Barcelona, l'any 1971. Especialitzat en neurologia, dirigí durant molts anys el dispensari d'aquesta especialitat del servei del prof. Pedro Pons a l'Hospital Clínic. Fou president de la Societat Espanyola de Neurologia i col·laborà amb el seu germà Miquel en algunes tasques de medicina legal i toxicologia, càtedra de la qual fou professor adjunt. Dedicà gran part de la seva activitat a la rehabilitació de les seqüeles de la poliomielitis, essent, en els seus últims anys, director del Centre de Rehabilitació de la Seguretat Social de la Vall d'Hebró de Barcelona. Ensenyà neurologia dintre dels cursos de Patologia Mèdica i col·laborà en el Tractat de Patologia Mèdica, dirigit per A. Pedro i Pons. Autor d'un gran nombre de treballs de la seva especialitat.

4.662. **SALETA, Francesc.** De les darreries del segle XVIII i el començament del XIX. Ensenyà Medicina al Col·legi de Burgos. (48)

4.663. **SALETA i CAHORS, Josep.** N. a Alp (Cerdanya), es va graduar, a Cervera, el 1789. Doctorat el 1790. (241/28, 1976, VII, pàg. 4)

4.664. **SALEU, Nicolau.** Doctor en arts i medicina, documentat a Barcelona l'any 1602. (AHPB - CM. 17-I-1602). (I. Pe.)

4.665. **SALGOT i ROTLLAN, Joan.** N. a Bagà (Berguedà), es va graduar, a Cervera, l'any 1776. (28, 1976, VII, pàg. 3)

4.666. **SALICEDA, Damià.** Barber-cirurgià reusenc a les darreries del segle XV. (64, pàg. 85)

4.667. **SALICH i VALL, Salvador.** N. a Balenyà (Osona), era batxiller en Medici-

na, a Osca, l'any 1752. També graduat, a Osca, el 1754. (309)

4.668. **SALIS, Felip.** N. a Salardú (Vall d'Aran), es va graduar, a Cervera, l'any 1795. (241)

4.669. **SALLENT, Francesc.** Cirurgià, graduat, a Cervera, i que, l'any 1729, exercia a Barcelona.

4.670. **SALLERAS, Joan.** N. a Figueres; batxiller d'Osca el 1763 i revalidat el 1780. Exercí a Figueres. Consta també com a Selleras. (24)

4.671. **SALLERAS i CASAS, Joan.** N. a Figueres (Alt Empordà), el 20-IX-1760. Fill del metge Joan Salleras. Batxiller, a Cervera, el 1784 i revalidat, el 1786. Residí a Figueres. (24)

4.672. **SALMELL CABRIT.** Germà de Bonjua Cabrit. Cirurgià del Call de Tàrrega. Cap a l'any 1382, estava vinculat amb la jueria de Lleida. (6, pàg. 399)

4.673. **SALMURRI, Llorens.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell els anys 1703 i 1707. També consta el mateix nom en documents de l'any 1675. (M. Ca.)

4.674. **SALÓ, Domènec.** Consta que exercia com a cirurgià a Manresa l'any 1770. (J. Ra.)

4.675. **SALÓ, Narcís.** N. a Verges (Baix Empordà). Batxiller d'Osca, fou revalidat l'any 1772. (24)

4.676. **SALÓ, Pere.** El 5 d'agost de 1746, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1769. (408, pàg. 32)

4.677. **SALÓ i BELLMUNT, Miquel.** N. a Barcelona, el 24-VII-1765. Batxiller en Medicina a Saragossa, el 1790. Practicà a Tarragona i es revalidà el 1791. Exercí a Barcelona. (24)

4.678. **SALÓ i GATILLAS, Josep.** N. a Girona. Cirurgià llatí de 9 exàmens, graduat al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona l'any 1787. Fill de cirurgià. Consta com a fadrí a les botigues dels cirurgians Josep Arenas (1781) i Marià Puget (1782). El segon cognom consta també com a Gatuellas. Un germà seu, Domènec, fou també alumne del Reial Col·legi (1789). (J. M. Massons)

4.679. **SALOM, Abraham.** Nascut a Barcelona el 1430; m. a B. el 1492. Filòsof, jurista i cabalista hebreu. Exercí la Medicina a Tàrrega i a Cervera. És autor d'una obra dogmàtica titulada *Newe Salom* (Estances de pau), en què segueix les línies filosòfiques de Maimònides, bé que arrodonides per la doctrina de Hasday Cresques i Gersònides. El seu interès per la filosofia el mogué a traduir a l'hebreu la *Philosophia pauperum*, atribuïda a Albert el Magne, i un comentari sobre l'*Organon*, d'Aristòtil.

(Dolors Bramon, 32, I, pàg. 38)

4.680. **SALOM, Felip Eduard.** Metge mallorquí de la primera meitat del segle XIX. Membre de la Reial Acadèmia de Medicinua de Ciutat de Mallorca. Autor de: *Disertación acerca de los fluxos* (1825), i *Método preservativo y curativo del cólera morbo* (1832). (20)

4.681. **SALOM-SAMUEL ATZARELL.** Metge jueu, que, cap a l'any 1373, exercia a Santa Coloma de Queralt. (407)

4.682. **SALOMÓ.** Cirurgià, a Perpinyà, a la meitat del segle XIV. (1, pàg. 496)

4.683. **SALOMÓ, Mestre.** Metge jueu, que exercia, a Perpinyà, abans de l'any 1283. (38, pàg. 52)

4.684. **SALOMÓ, Mestre.** Metge jueu, que exercí temporalment, a Tarragona, cap a l'any 1374. (254, pàg. 10)

4.685. **SALOMÓ ABEN JACOB.** Metge d'Alfons III i de Jaume II. (38, pàg. 75)

4.686. **SALOMÓ ABRAHAM.** Metge i cirurgià jueu que, vers l'any 1335, exercia a l'Arboç i entre els anys 1342 i 1344, a Valls. Consta que el 1335 es va casar amb Vidal, filla de Salomó de Tolosa, que vivia a l'Aleixar. (341/407, pàg. 310 i 311)

4.687. **SALOMÓ ASTRUCH.** Metge jueu d'Avinyó, a qui Pere III, el 22 de juliol de 1351, autoritzà a exercir a Alcira, sense haver estat examinat encara pels metges de València. (1, pàg. 496)

4.688. **SALOMÓ AVEN FORNA.** Metge d'Alfons III i de Jaume II. (38. pàg. 75)

4.689. **SALOMÓ BEN ADRET.** Rabí major de Barcelona cap a l'any 1315, que possiblement era metge, ja que va traduir diverses obres aràbigues de Medicina. (407, pàg. 311)

4.690. **SALOMÓ BEN MOSHE.** Metge jueu i intèrpret del rei Jaume I, quan aquest va conquerir Mallorca. (407, pàg. 322)

4.691. **SALOMÓ BOFILL.** Metge jueu mallorquí del segle XIV. Va morir cap a l'any 1362. (33, pàg. 33)

4.692. **SALOMÓ BONIRAC.** Metge jueu del segle XIV. Traduí de l'àrab a l'hebreu, a Barcelona, l'obra *De crisibus*, de Galè. (4, pàg. 40)

4.693. **SALOMÓ ÇARAVIDA.** Metge jueu, que sembla nascut a Copons (Anoia). Fou examinat, l'any 1337, per Pere Gavet. Va tractar, a Balaguer, la impotència sexual del comte d'Urgell. Entre els anys 1378 i 1384, era metge del rei. Durant el regnat de Joan I, era metge de la Casa Reial catalana.
(1, pàg. 495/180/405, pàg. 170/407, pàg. 317)

4.694. **SALOMÓ CESCALETA.** Metge jueu, vers l'any 1369, va exercir a Barcelona, i va assistir a la família reial catalana.
(407, pàg. 318)

4.695. **SALOMÓ COHEN CRESPÍ.** Metge jueu mallorquí de la meitat del segle XIV. (465, pàg. 171)

4.696. **SALOMÓ DE MALLORCA.** Metge jueu, que, vers l'any 1353, va exercir a Ciutat de Mallorca. (407, pàg. 322)

4.697. **SALOMÓ DE PERELADA.** Metge mallorquí de la meitat del segle XIV.
(465, pàg. 172)

4.698. **SALOMÓ MOSSE, ÇARAMUDA, Mestre.** Cap a l'any 1377, era «físic» del rei Pere del Punyalet. (37, pàg. 44)

4.699. **SALOMÓ MOSSE DE VILAMANYA.** Metge jueu, que, cap a l'any 1327, exercia a la diòcesi d'Elna.
(38, pàg. 52)

4.700. **SALOMÓ VIDAL.** Metge jueu, a Manresa, cap a l'any 1391. (8, pàg. 103)

4.701. **SALOMÓ VIDAL CESCALETA.** Metge jueu documentat a Manresa l'any 1357.
(J. Ra.)

* **SALOMON AL-HARIZI.** — V. **AL-HARIZI.**

4.702. **SALT, Pere.** Cirurgià del segle XIV. Ciutadà de Barcelona. (37, pàg. 45)

4.703. **SALTELL, Abraham.** Del segle XV. L'any 1429, ja havia mort. Rabí i «físic» jueu de Lleida. Veguer i alcaid de l'aljama. També fou apreciat pels seus clients cristians. (6, pàg. 443)

4.704. **SALTELL CABRIT.** Cirurgià jueu, a Girona, a la meitat del segle XIV. Probablement, era fill de Vidal Cabrit.
(1, pàg. 496)

4.705. **SALTOR, Jacint.** N. a Ribes de Freser (Ripollès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1746. Amb el mateix nom hi ha documentat un metge a Barcelona, entre els anys 1772 i 1790. (309/24)

4.706. **SALTOR, Josep.** Metge que, entre els anys 1860 i 1863, exercí a Maçanet de la Selva. Collaborà a les revistes «El Compilador Médico» i «La Independencia Médica». (7)

4.707. **SALTOR, Miquel.** N. a Ribes de Freser (Ripollès), el 13-X-1770; m. a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès), el 7-XI-1822. Exercí a Sant Joan de les Abadesses. Autor d'un tractat de Medicina i un treball sobre l'ús de les aigües termals.
(221, pàg. 322)

4.708. **SALTOR i LAVALL, Gil.** N. a Maçanet de la Selva, el 5-V-1862; m. a Barcelona, el 13-VI-1909. D'una família en la qual el besavi, l'avi i el pare, tots de nom Josep Saltor, foren metges. Féu el batxillerat a l'Institut de B. Cursà Medicina a Barcelona. Llicenciat, el 1882 i doctorat, a Madrid, el 1883. Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883. El 1886, era metge de les Cases de Socors de Barcelona. El mateix any, no obtingué el número u en unes oposicions a metge de la Casa de Caritat de Barcelona, malgrat l'interès d'un membre del tribunal, que, en represàlia, no firmà l'acta. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona. El 1889, obtingué, per oposició, la càtedra d'Histologia i Anatomia Patològica de València. Al cap de tres mesos (el 18 de maig de 1889), anà a explicar Anatomia general, a Sevilla, mitjançant una permuta voluntària. El juny del 1890, va obtenir, per concurs, la càtedra d'Histologia i Anatomia Patològica de Saragossa. L'any 1892, també per concurs, va passar a la mateixa càtedra de Barcelona, i el 1894, va ocupar la càtedra de Patologia Quirúrgica. Giné el nomenà secretari de la Facultat el gener del 1893. Del 1903 al 1907, fou diputat provincial representant de Sants com a nacionalista. Formà part de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Vice-president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya. President de la Unió Mèdico-Farmacèutica de Catalunya. Collaborà a «La Independencia Médica», «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas», «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatría», «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «Cataluña Médica» i «Gaceta Médica Catalana». Quan

encara era estudiant, formà part de la redacció del «Boletín del Ateneo de Alumnos Internos de la Facultad de Medicina de Barcelona». Autor del *Estudio sobre el iodoformo en Terapéutica Quirúrgica* (Barcelona, 1889). Traductor de les obres dels autors següents: de V. Chalot i Et. Cestan: *Tratado elemental de Cirugía y técnica operatorias;* de Duplay: *Diagnóstico quirúrgico;* de Lang: *Tratado de Sifiliografía;* de P. Ángel: *Disección;* de P. Reichel: *Tratado de terapéutica postoperatoria;* de Gaston Lyon: *Diagnóstico y tratamiento de las enfermedades del estómago,* juntament amb F. Corominas; de L. Unger: *Tratado de las enfermedades de los niños;* de Von Bergman-Von Bruns-Von Mikulicz: *Tratado de Cirugía Clínica y Operatoria.* També col·laborà a l'obra de Peuzoldt: *Enciclopedia de Patología general y Terapéutica de las enfermedades internas.*

(«El Eco de las Matronas», de l'1-V-1900)

4.709. **SALTOR i SANJAUME, Manuel.** N. a Ribes de Freser (Ripollès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771. Es revalidà el 1772. (309/24)

4.710. **SALUDES i MIRÓ, Josep.** Va exercir la Medicina, a Tortosa, a les darreries del segle XVIII. (397, pàg. 33)

4.711. **SALUDES i RIUS, Joan.** N. a Sant Martí de Maldà (Urgell). Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona l'any 1794. Fou practicant a l'Exèrcit del Rosselló l'any 1793. Cirurgià militar. (J. Ma.)

* **SALVÀ, Guillem.** — V. **GUILLEM SALVÀ.**

4.712. **SALVÀ, Jeroni.** Metge barceloní, de la segona meitat del segle XVIII, que s'oposà al grup promotor de la creació de la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona. (141)

4.713. **SALVÀ i CAMPILLO, Francesc.** N. a Barcelona, l'11-VII-1751; m. a Barcelona, el 13-II-1828. Fill del doctor Salvà i Pontich i d'Eulàlia Campillo, de Mataró, germana d'Antoni Campillo. Estudià Filosofia al seminari de Barcelona. Per consell del bisbe de Barcelona, Josep Climent, cursà Medicina a València, on fou deixeble de Piquer i Arrufat. Al cap de tres anys, s'examinà a la Universitat d'Osca, on, l'any 1771, obtingué el títol de batxiller en Medicina. Doctorat a Tolosa de Llenguadoc, revalidà aquest títol a la Universitat d'Osca. El 1773, ingressà com a membre numerari a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Com a representant d'aquesta, va romandre tres anys a Madrid. També fou membre de l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts de Barcelona. Ideològicament, va estar influenciat per Boerhaave, a través de Van Switen. La Societat de Medicina de París, en anys anteriors a la Revolució Francesa, li premià algunes memòries. Polemitzà a favor de la inoculació de la verola, de la qual fou un dels primers a realitzar-la, als Països Catalans. També va ésser un dels peoners a aplicar la vacunació antivariòlica. Una de les figures capdavanteres a aplicar l'electricitat a la telegrafia fou Salvà i Campillo. Comunicà les seves idees sobre aquesta qüestió, en una memòria llegida, el 1795, a l'Acadèmia de Ciències Naturals. Es feren experiències pràctiques davant el rei a Madrid (V. «Gaceta de Madrid», del 29-XI-1796). Sota el patronatge de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, s'establí (per R. O. del 22-II-1797) una càtedra de Medicina Pràctica. S'ordenà l'ensenyament en la mateixa Acadèmia, el 9 de maig de 1801, sota la direcció de Salvà i de Vicenç Mitjavila, que tingué efecte el 25 de juny de 1801. L'any 1800, hom el suposà complicat en la confecció d'uns impresos anònims, un dels quals portava per títol: *Plan revolucionario de España.* El 15 de febrer de 1800, era arrestat. El 5 d'abril de 1800, era condemnat a pagar una multa de 50 lliures catalanes. Donà a conèixer un «canal en sec» per a transportar cossos pesats, en cotxes encarrilats (V. «Diario de Barcelona», del 5 i el 19 de setembre i el 3 i el 7 d'octubre de 1800). També el 1800 (en carta del 13 d'agost de 1800 al primer secretari d'Estat, Mariano Luis de Urquijo), pretenia l'ajut estatal per a aconseguir un vaixell submarí, i per a evitar l'anòxia per hipoventilació dintre el vaixell (un dels principals obstacles en la seva construcció), intentà obtenir l'oxigen necessari de l'aigua. Durant la guerra (1808-1814), va romandre a Barcelona. L'any 1819, ajudà el propietari del «Diario de Barcelona», Antoni Brusi, per a establir una fundició d'impremta i introduir la litografia en els Països Catalans. Féu aportacions per a la conservació química dels aliments i alguns treballs demogràfics. Per a mitigar la trista sort de les expòsites tancades a l'Hospital General de Barcelona, aconsellà la implantació d'una Escola de Llevadores, on aquelles serien instruïdes, en aquesta professió (V. *Pensamientos del Dr. Francisco Salvà...* Barcelona, 1812, pàg. 120). Intentà reformar l'exercici professional, proposant que els facultatius graduats de nou s'establissin en els pobles

petits, on podien practicar. Contra aquest injust despropòsit, va escriure el doctor San Germán, que considerà que la ruralia mereixia ésser tractada amb les mateixes consideracions i els mateixos coneixements en què ho eren els ciutadans. No hi havia per què, segons San Germán, de convertir els poblets en bancs de prova. Això no obstant, Salvà, testamentà un capital perquè els seus projectes fossin aplicats en els pobles de l'Empordà Mollet i Rabós, on els professionals que hi anessin serien gratificats amb aquell capital. També Francesc Junoy es declarà contrari als projectes de Salvà, en aquest terreny. Intervingué en la polèmica desencadenada en els medis professionals sobre la febre groga del 1821 a Barcelona. En la mateixa polèmica volgué mantenir una posició eclèctica, però, finalment, simpatitzà amb la idea de considerar-la no contagiosa i indígena. En el seu testament, deixà dos premis de 30 lliures catalanes per a cada un. El primer estava destinat a premiar anualment la més bona descripció d'alguna epidèmia i l'altre a una memòria de tema lliure. Deixà la seva biblioteca a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Va col·laborar en el «Memorial Literario», de Madrid, del qual va ésser el seu corresponsal a Barcelona; també féu observacions meteorològiques en el «Diario de Barcelona», des de les darreries del segle XVIII fins a l'u de gener de 1827; a les «Memorias de la Academia Médico Práctica», hi publicà: *Topografía del Real Hospicio de mugeres de Barcelona y epidemias observadas en él en 1787 y 1794*, i *Sobre las utilidades y daños de los purgantes y de la ventilación en las viruelas;* també col·laborà a la «Correspondencia Literario-Médica», a les «Memorias de Agricultura y Artes» i en el «Periódico Universal de Ciencias, Literatura y Artes». Traduí, de Carrère: *Manual para el servicio de los enfermos, o resumen de los conocimientos necesarios a las personas encargadas de ellas, y de las paridas, recién nacidos*, etc. (Barcelona, sense any); de Gandoger: *Tratado práctico de la inoculación;* de Tissot: *Discurso sobre la salud de los literatos*; també de Tissot: *Sobre la epidemia de calenturas biliosas de Lausana en Suiza* (1798); de l'anglès J. Clark: *Tratado sobre el modo de precaver las enfermedades que acometen a los caballos por el mal modo de tratarlos en orden a las caballerías, al alimento, al agua, al aire, y al ejercicio. Se han añadido algunas observaciones sobre algunos ramos chirúrgicos y médicos de Veterinaria*, i de Strure: *Memorias químicas sobre el análisis de las aguas minerales.* Autor de: *Aviso al pueblo sobre las sangrías y purgas de precaución; Compendio de los comentarios de Van Switen a los aforismos de Boerhaave sobre el conocimiento y curación de las enfermedades; Carta al Dr. Francisco Salvá de la Academia de Medicina Práctica de Barcelona al Sr. D. José Masdevall, médico honorario de S. M. Católica; Carta de un cirujano a un médico; Hornillo económico y portátil, ideado por los doctores en Medicina D. Francisco Salvá y Campillo y D. Francisco Sanponts y Roca; Conjeturas sobre la causa y pronta curación de las fiebres pútridas sujetas al examen de los médicos; Reglas generales para inocular las viruelas; Plan de las operacions que se han de practicar en lo análisis de la Font Groga, y lo primer que deu ferse al arribar a la Font; Pla de las provas de las aiguas gaseosas; Plan de las tentativas que han de hacerse para el análisis de las aguas de Caldas; Análisis riguroso de las aguas de Caldas; Nuevo método de dirigir avisos con prontitud; Extracto del proyecto de Ley sobre la instrucción pública en Francia, propuesto por el ciudadano Chaptal, doctor en Medicina y catedrático de Química de la Universidad de Montpeller, y actualmente ministro interino del Interior acomodado a lo que puede convenir en España; Tablas meteorológicas; Carta del doctor en Medicina don Francisco Salvá sobre la inoculación; Disertación sobre el galvanismo* (V. «Memorias de la Real Academia de Ciencias Naturales y Artes», vol. I, pàg. 13); *Theriaca morbis omnibus et venenis pellendis praessentissima Divi Thomae Doctrina* (1764); *Proceso de la inoculación, presentado al Tribunal de los Sabios para que lo juzguen. Resumen de dicho proceso en un razonamiento dirigido a un padre, que duda si inoculará a su único hijo* (Barcelona, 1777); *Respuesta a la primera pieza, que publicó contra la inoculación Antonio de Haen, médico de S. M. imperial. Van añadidas dos disertaciones del autor, una sobre el influjo del clima en la variación de las enfermedades, y sus remedios, y otra sobre los saludables efectos de las frutas* (Barcelona, 1777); *Reflexiones sobre la eclampsia parturientium* (1777); *Reglas generales para inocular viruelas; Carta del doctor en Medicina Don Francisco Salvà a un amigo, sobre el éxtasis de la decantada mujer del lugar de Llerona* (Barcelona, 1779); *Observaciones sobre una «obstipita renuens» curada con el extracto de beleño después de haber sido inútiles varios remedios* (1780); *Reflexiones sobre si o no eran en Barcelona más frecuentes las muertes re-*

pentinas y apoplegías que antiguamente con desproporción al aumento de población (1780), on opinà per la negativa; *Algunas reflexiones sobre los daños que pueden ocasionar los cementerios, y sepulturas dentro de las poblaciones* (1781); *Descripción de la epidemia que hubo en el marzo último, acompañado de varias observaciones* (1781); *Tablas metheorológicas para el año 1781; Tablas metheorológicas para el año 1782; Disertación sobre la explicación y uso de una nueva máquina para agramar cáñamos y linos, inventada por los doctores en Medicina Francisco Salvà y Campillo y Francisco Sanponts y Roca* (Madrid, 1784), amb la qual segons els autors s'estalviaven jornals, deixava l'obra més perfecta i es conservava més bé la salut dels obrers; *Carta del Dr. Francisco Salvá y Campillo al licenciado don Vicente Ferrer Gorraiz; Beaumont y Mendoza Presbytero* (Barcelona, 1787), en pro de la inoculació de la verola; *Carta de don Gil Blas a don Blas Gil, sobre la memoria que ha publicado contra la inoculación del Dr. D. Jaime Menós y de Llena* (Barcelona, 1785); *Observaciones de una encefalocele hidrocística* (1786); *Memoria sobre la electricidad positiva y negativa* (1788); *Circular del plan metódico y compendioso, para formar la topografía de alguna población, nuevamente extendida de acuerdo de la Nacional Academia de Medicina Práctica de Barcelona por sus socios residentes los Dres. D. Francisco Salvà, D. Juan F. Bahi, D. Antonio Vilaseca y D. Rafael Nadal y arreglado según las bases, que en 1788 adoptaron para el mismo objeto D. Francisco Salvá y D. Francisco Sanponts de orden de la misma; Memoria sobre el modo de enriar el cáñamo y el lino sin perjuicio de la salud pública* (1788); *Parecer de los Dres. D. Benito Coll y D. Francisco Salvá sobre los reparos que el Dr. D. Juan Petit pone a las calidades nocivas que la Academia Médico-Práctica de Barcelona atribuye al hueso «parrell» en su dictamen al muy Iltre. Avuntamiento de la misma ciudad* (1788); *Observaciones metheorológicas de los años 1780 a 1788; Código de totas las operacions que han de executar en lo examen de las aiguas minerals; advertencias propias sobre lo análisis; llista dels instruments que se necessitan; altre dels reactius y las provas que s'han de fer en fret y en calent* (1789); *Respuesta del Dr. Francisco Salvá y Campillo al papel intitulado Naturaleza y Utilidad de las Antimoniales, compuesto por el Dr. don Ambrosio Ximénez y Lorite, médico de los Reales Exércitos, catedrático de Filosofía de la Real Universidad de Sevilla...* (Barcelona, 1790); *Memoria demostrando algunas de las causas físicas que pueden contribuir a que de algún tiempo a esta parte hieran con más frecuencia los rayos en esta ciudad y sus contornos* (1790); *Interdum Sydenham, interdum Montoni convenire potest methodus. Huxam de Variolis* (1790); *Memoria sobre la construcción de los instrumentos metheorológicos y especialmente el barómetro* (1790). L'any 1790, així com més tard (4 i 6 de desembre de 1798), va escriure en els diaris de Madrid; *Memoria sobre un barómetro portátil* (1792), *De analogia inter scorbutum et quasdam febres temtamen* (Barcelona, 1794), amb la qual intentà palliar una epidèmia desenvolupada entre l'exèrcit, que el 1794 feia la campanya del Rosselló; *Sobre la electricidad aplicada a la telegrafía* (1795) (V. «Memorias de la Real Academia de Ciencias Naturales y Artes», època tercera, vol. I, pàg. 1); *Apéndice de las memorias escritas por el Dr. Salvá sobre telegrafía* (V. id. pàg. 57); *Sobre la aplicación del galvanismo a la taquigrafía* (V. id., pàg. 41); *Disertación sobre el uso de las sangrías en las mujeres preñadas* (1795); *Colección de papeles apologéticos de la inoculación de las viruelas* (1798); *Cuestión moral: ¿Es lícito dejar de inocular las viruelas?*, en els diaris de Madrid del 4 al 9 de novembre de 1798; *Discurso sobre el genio de las epidemias* (1800); *Desagravio de la profesión médica injustamente sindicada en el moderno titulado: Reflexiones sobre la epidemia que reina en Cádiz y los medios de atajar una peste* (1800); *Memoria sobre el galvanismo aplicado a la telegrafía* (1800), on prefereix el telègraf galvànic sobre l'elèctric (V. «Memorias de la Real Academia de Ciencias Naturales y Artes», època 3.ª, tom I, pàg. 41); *Examen del origen de la fiebre de Andalucía del año 1800; Reflexiones sobre la composición de aguas hepáticas* (1801); *Exposición de la enseñanza de medicina clínica en el Real Estudio erigido por S. M. baxo la dirección de la Real Academia Médico Práctica de Barcelona. Año MDCCCI* (Barcelona, 1802); *Aviso importante sobre los casos extraordinarios de viruelas legítimas sobrevenidas mucho tiempo después de la vaccina verdadera, y tentativas para precaverlas, con otras reflexiones dirigidas a perfeccionar la práctica de la vacuna*, imprès el 1803 (aquest avís estava contingut en una carta de Salvà al doctor J. A. Xirau); *Lección inaugural que en el día 12 de diciembre de 1804, dijo el Dr. D. Francisco Salvá en la abertura del curso de preelecciones sobre las calenturas pútridas, malignas,*

contagiosas y pestilenciales, en cumplimiento de la R. O. de 25 de noviembre del mismo año (Barcelona, 1804); *Segundo año del Nacional estudio de Medicina Clínica de Barcelona* (Barcelona, 1806); *Parangón del almirante Nelson y el médico Dr. Eduardo Jenner, inventor de la vacuna* (1806); *Discurso sobre la necesidad de reformar los nombres de los morbos y plan para hacerlo* (Barcelona, 1807); *Memoria sobre Higronómetros y presentación de uno que había mandado construir más sencillo que el de Mr. de la Sausure, inventado por el autor* (1807); *Pensamientos del Dr. don Francisco Salvá y Campillo sobre el arreglo de la enseñanza del arte de curar. Publícalos el Dr. don Francisco Sanponts* (Mallorca, 1812); *Suplemento a los Pensamientos sobre el arreglo de la enseñanza del arte de curar* (Barcelona, 1813); *Cuaderno tercero del suplemento a los Pensamientos del doctor Salvá; Cuatro páginas a las cuarenta de la obra del Dr. D. Antonio de San Germán cirujano (...) contra otra del Dr. Salvá relativa al arreglo de estudios médicos* (Berga, 1813); *Tercer año médico clínico de la Real Escuela de Medicina Práctica de Barcelona o sea índice de los remedios usados en las enfermerías de aquella* (Barcelona, 1818); (Els seus *Años Clínicos* foren elogiats per Double en el «Journal Générale de Medicine», París, volum 26); *Colección de trozos inéditos relativos principalmente a la supuesta importación de la fiebre amarilla de Cádiz del año 1800 con semilla extraña* (Barcelona, 1820) (V. «Diario de Barcelona», del 6-XII-1821); *Estado de las variaciones del termómetro Reamur, observados en Barcelona desde 1780 hasta 1821* (Barcelona, 1821); *Análisis de la fiebre llamada vulgar e impropiamente amarilla o vómito prieto* (1822); *Al ciudadano llorón autor del pésame inserto en el diario barcelonés de Brusi de 28 de julio de 1822*, i *Trozo de una carta de Mr. Deveze individuo de la comisión sanitaria y general de Francia.* Salvà fou un dels que firmà el *Manifiesto acerca el origen y propagación de la calentura que ha reinado en Barcelona en 1821* (1822).

(188/189/59, II, pàg. 557)

4.714. **SALVÀ i FULLANA, Agustí.** Metge mallorquí de la segona meitat del segle XIX. L'any 1856, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, de Ciutat de Mallorca, de la qual va ser bibliotecari (1860). L'any 1864, féu el discurs inaugural de curs amb el tema *Las relevantes cualidades que distinguieran al español, durante su vida D. Mateo Orfila.*

(20)

4.715. **SALVÀ i MUNAR, Jaume.** N. a Algaida (Mallorca), l'any 1792; m. a Madrid, el 17-X-1855. Germà del bisbe Miquel Salvà. Professor substitut temporer al Collegi de Cirurgia de Barcelona, del 1824 al 1825, mentre la repressió absolutista purificava alguns professors (V. 51, pàg. 187). Membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Primer catedràtic i director del Reial Collegi de Medicina, de Navarra (1829). L'any 1831, formà part d'una comissió, que passà a l'estranger a observar el còlera. A la dècada vuitcentista dels quaranta, fou nomenat catedràtic d'Anatomia, Parts i Història de la Medicina, al Collegi Hamiltonià, de Madrid. Collaborà en «El Telégrafo Médico», «Boletín Oficial de Medicina, Cirugía y Farmacia» (1836), «La Abeja Médica» i a la «Revista Española» (V. tom I, pàgs 346 i 266, on ens parla de Vesali i fa unes observacions sobre l'obra titulada: *Examen de ingenios*). Des del mes de febrer a l'agost del 1830, dirigí el «Periódico Mensual de Medicina y Cirugía», a Pamplona. Autor de: *Tratado completo de Clínica Médica; Tratado de Medicina teórica y práctica; Influencia que tiene la inflamación aguda sobre la cohesión de los tejidos* (1825); *Historia de la Medicina y de los médicos españoles; Discurso que leyó el doctor Jaime Salvá en la apertura del Real Colegio de Medicina, Cirujía y Farmacia del Reino de Navarra, el 2 de octubre de 1829* (Pamplona, 1829); *Noticia circunstanciada del cólera-morbo de Pamplona que experimentó el autor* (1835); *Discurso sobre la excelencia de la Medicina*, llegit el 18 d'octubre de 1827; *Discurso sobre la Patología General; Reglamento para el régimen y gobierno del Colegio de Medicina y Cirugía de Navarra; Memoria sobre el contagio del cólera morbo* (1836), *i les* comunicacions següents: *Literatura médica; Fístulas de ano; Sistemas médicos; Historia de las viruelas; Alopecía; Ceguera; Sobre el mal venéreo y la sarna y utilidad de los baños fríos; Convalecencia; Debilidad; Oftalmías y escarificacions; ¿Descubrimiento de un nuevo músculo?; Sobre la inflamación y sus consecuencias; Sobre la Medicina de Broussais; Las crisis; Hidrocele; Higiene; Consideraciones sobre la Medicina y Cirugía españolas; Fenómenos curiosos de la viruela, observados en el Hospital de Pamplona en 1828; Caso singular de Anatomía Patológica sobre una alteración profunda del sistema linfático; Mordedura de una víbora seguida de muerte en menos de cuatro días; Sobre los efectos de la comprensión y de su utilidad en la curación de varias enfermedades*, i *Historia de la enfermedad*

que produjo la muerte del Excmo. Señor Don Francisco Espoz y Mina (V. «Trazos Bilbao», 1936, núm. 5).
(179/161, pàgs. 76-82/10, II, pàg. 342)

4.716. **SALVÀ i PONTICH, Jeroni.** Doctor en Medicina del segle XVIII, nascut a Vilabertran (Alt Empordà). L'any 1747, era metge supernumerari de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, i passà, el 1760, a «tercer metge principal».
(59, II, pàg. 557/54, pàg. 232)

4.717. **SALVÀ i RUYRA, Joaquim.** N. a B. el 14-III-1921; m. a B. l'1-VIII-1982. Llicenciat a B. l'any 1949, i doctorat a Valladolid, amb la tesi *Nuestra técnica del protector en la otoesclerosis obliterante* (1971). President de la Societat Catalana d'Otoneuro-oftalmologia. Ha estat un dels peoners entre nosaltres, en fer el tractament quirúrgic de l'otosclerosis. Va collaborar a les revistes «Acta O.R.L. Española», «Acta O.R.L. Iberoamericana», «O.R.L. Dips» i «Revista Portmann». Autor de *Técnica de la platinectomía del estribo* (Barcelona, 1964).

4.718. **SALVADOR, Antoni.** N. a la Seu d'Urgell (Urgellet), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. També graduat, a Osca, el 1743. Exercí, a Barcelona, i s'oposà al grup promotor de la creació de la Reial Acadèmia de Medicina.
(309/141, pàg. 15)

4.719. **SALVADOR, Francesc.** N. a Calella (?), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771. Graduat el 1773. (309)

4.720. **SALVADOR, Gaspar.** Cap a l'any 1552 era doctor de l'Estudi de Medicina de Lleida. (6, pàg. 443)

4.721. **SALVADOR, Isidre.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona els anys 1676 i 1714. (AHPB - CM. 30-VI-1676/ T - 17-X-1714). (I. Pe.)

4.722. **SALVADOR, Joan.** Cirurgià, que exercia a Torelló (Osona), l'any 1498.

4.723. **SALVADOR, Pau.** Doctor en Medicina. Consta que exercia a Torà (Segarra) i que el 4-I-1722, quan feia 40 anys que era metge fou contractat a Balaguer per 50 quarteres de blat i 50 lliures.
(M. Ca.)

4.724. **SALVADOR PONÇ.** Metge barceloní del segle XIV. (9, pàg. 28)

4.725. **SALVADOR i RIERA, Josep.** N. a Barcelona, l'any 1670; m. a Barcelona, el 1711. Fill del botànic Jaume Salvador i Pedrol. Pertanyia a una família de botànics famosos, la tradició de la qual continuà. Estudià la flora montserratina i la pirenenca. (En altres fonts es donen com a dades de la seva vida: n. 1690; m. 1761 i 1771 i no se l'esmenta com a metge).
(118, IV, pàg. 368)

4.726. **SALVADOR i ROIG, Francesc.** N. a Calella (Maresme), es va graduar, a Cervera, l'any 1773. Fou «soci íntim» de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona (1791). Va morir el 1793. (241)

4.727. **SALVADOR i SASTRE, Francesc.** N. a Calella (Maresme), el 27-VI-1789. Fill del doctor Francesc Salvador i Roig, i nét del metge de Berga Josep Sastre i de Morató. Batxiller, a València, el 1810, practicà a l'Hospital de la Caritat, de Mataró, amb Pere Rabassa i Roig, els anys 1811 i 1812. Revalidat, el 1816. (24)

4.728. **SALVANS i CASAS, Ignàsia.** N. a Manresa, el 1904; m. a Barcelona, el 1970. Féu estudis de Medicina a Barcelona, i es llicencià l'any 1928. També es llicencià en farmàcia. Fou ajudant de les càtedres d'Histologia i Anatomia Patològica, amb el professor Ferrer i Cajigal i de la de Ginecologia amb el professor Conill. Féu treballs en el camp de la histologia, i collaborà amb el seu marit, el professor Diego Ferrer: *Esquemas de histología; Acerca del origen de la microglia* i sobre les alteracions de les terminacions nervioses a la craurosi vulvar. També treballà com a especialista en ginecologia, essent cap d'equip de la Seguretat Social.
(53, 1970, núm. 46, pàg. 87)

4.729. **SALVANTS, Joan Baptista.** Metge que exercí a Vilanova de la Barca (Segrià) a la primera meitat del segle XVIII. (24)

4.730. **SALVANY, Josep.** N. el 1745, exercí la Cirurgia a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54)

4.731. **SALVANY i LLEOPART, Josep.** N. a B., el 1772 (o 1773); m. al llac Titicaca (Perú), l'1-IV-1809. Féu Humanitats i Filosofia al Collegi de Sant Agustí. El 1797, es va llicenciar al Reial Collegi de Cirurgia, de Barcelona, i passà a exercir la cirurgia militar. És autor d'una de les epopeies sanitàries que més honoren la nostra Medicina. Fou l'introductor de la vacuna antivariòlica a l'Amèrica andina. Formà part de l'expedició de Balmis, i va sortir de La Corunya, amb una tuberculosi avançada. No hi anava a cercar la glòria ni diners. Un cop arribat a La Guaira, va

dirigir un dels tres grups que va formar Balmis. Es va dirigir cap a Cartagena i, remuntant el riu Magdalena, va anar fins a Santa Fe de Bogotà, i des d'allí al Perú. Durant aquest trajecte, de més de vuit mil quilòmetres, que en gran part havia de fer a peu i amb els sofriments propis de l'altitud i de la seva malaltia, anava constituint juntes de vacunació. Va vacunar contra la verola milers d'indígenes. Després de repetides hemoptisis i de patir de glaucoma, va demanar un càrrec oficial a Lima, que li van negar. Hagué de continuar residint a Potosí i a Cochabamba. Una plaça de La Paz li és dedicada.

(39, pàg. 581/41/«Tribuna Médica» del 26-XI-1971)

4.732. **SALVANY i PEDRÓS, Felip.** De la primera meitat del segle XVIII. Nebot del rector de Ripollet, Raimond Pedrós, tots dos foren filipistes. El 31 d'octubre de 1723, va demanar d'ésser examinat per a exercir la Cirurgia a Barcelona.

4.733. **SALVAT, Francesc.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771. (309)

4.734. **SALVAT, Josep.** Cirurgià segon de la Marina, originari del bisbat de Tarragona. Consta que ingressà l'any 1755 en el R. C. de Cirurgia de Cadis. (461)

4.735. **SALVAT i CIURANA, Ramon.** De la segona meitat del segle XIX. Contribuí a la difusió de la música wagneriana entre nosaltres. Autor de: *Consideraciones médicas acerca de la etiología, anatomía patológica y tratamiento de la tuberculosis pulmonar* (Madrid, 1890); *Música del presente. Estudio filosófico-musical del Wagnerismo. Edición aumentada con la exposición del drama musical en 4 jornadas titulado: Der ring des nibelungen* (Barcelona, 1892); *Desde Berlín. Artículos científicos, literarios y artísticos* (Barcelona, 1892); *Dinamita psíquica. Novela crítico-social* (Barcelona, 1894); *Fe científica. Estudio filosófico* (Barcelona, 1895), i *Dios y el Universo. Boceto de Teocosmología racional* (Barcelona, 1896).

(50, XVIII, pàg. 445)

4.736. **SALVAT i NAVARRO, Antoni.** N. a Saragossa el 23-XI-1883; m. a B. el 28-III-1977. Fill d'un metge militar, que havia nascut a Maspujols. En fer el primer any de vida, quedà orfe de mare. Restà amb els seus avis materns (aragonesos), i el seu pare marxà a Cuba. A set anys, passà a Santiago de Cuba, on féu els primers estudis. Seguí el seu pare quan aquest fou nomenat director de l'Hospital Militar de València. Cursà Medicina a València. Llicenciat el 1905 i doctorat el 1906. Del 1905 al 1908, fou metge de l'Armada, i residí a Cartagena. L'any 1908, va estar becat per l'Ajuntament de València per a estudiar Bacteriologia a l'estranger: París, Bruselles i Berlín. L'any 1910, va estar destinat a Portbou i, després, al llatzaret de Vigo. El 1913, obtingué, per oposició, la càtedra d'Higiene de Sevilla, i passà, per trasllat, a B., el 1918. L'onze de juliol de 1920, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, amb el discurs *La antigenoterapia no específica y la taquifilaxia parabacteriana.* També a l'Acadèmia, hi féu el discurs inaugural de curs: *La Sanidad Nacional* (Barcelona, 1933). L'any 1936, fou detingut pels milicians, però, gràcies al rector Pere Bosch i Gimpera, fou alliberat i continuà al davant de la càtedra. El 1939, és depurat, despossseït de la seva càtedra i traslladat a la Universitat de Granada. Ingressà a l'Acadèmia de Medicina de Granada, amb el discurs *Un aspecto monográfico de estudios sobre antigenergia terapéutica.* Després, li fou acceptat el trasllat a Saragossa. Jubilat, el 1953, retornà a Barcelona. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana, des del tercer (1919). Collaborà a «Higia» i altres revistes. Autor de: *Tratado de Higiene* (Sevilla, 1915); *La vacunación contra las complicaciones de la gripe* (1918); *Tratado de Higiene* (Barcelona, 1925-26, en dos volums); *Higiene urbana y social* (Barcelona, 1935), i *Tratado manual de Microbiología Médica* (1949), amb la collaboració del seu fill Antoni Salvat i Bonmatí. (277)

4.737. **SALVAT i ESPASA, Manuel.** N. el 1876; m. a B., el 10-V-1969. Gendre de Miguel A. Fargas. El 8 de maig de 1921, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Fundamentos científicos para el establecimiento de la profilaxis antituberculosa en las Escuelas* (Barcelona, 1921). A aquella institució, hi féu el discurs inaugural de curs, l'any 1936, amb el tema *Perspectives mèdico-escolars. Especialista en Pediatria.* Tingué una activa participació en els Congressos de Metges de Llengua Catalana, i fou membre de la Junta Organitzadora del primer (1913). Collaborà en el *Diccionari de Medicina,* que dirigí el doctor Corachan, i a les revistes «La Enciclopedia» i «El Criterio Católico de las Ciencias Médicas». Autor de: *Escuelas para niños predispuestos. Escuela Sanatorio* (Barcelona, 1912); *Resultats obtinguts per la colònia organitzada per la lliga barcelonina d'Higiene Escolar*

(Barcelona, 1913); *La mortalidad infantil en el distrito 1.º municipal de Barcelona* (Barcelona, 1915); *La tuberculosis ganglio-pulmonar en los escolares* (Barcelona, 1930), i *El Kinder-garten*. Traduí l'obra d'Enríquez, Laffite, Bergé i Lamy: *Tratado de Medicina* (Barcelona, sense data).
(77, pàg. 393)

4.738. **SALVATELLA, Pere.** Cirurgià, que, vers l'any 1462, exercia a Girona.
(405, pàg. 59)

4.739. **SALVATELLA i SERRA, Jordi.** N. a Girona, el 1921; m. a B. el 15-II-1972. Llicenciat a B., féu el doctorat amb un tema sobre les malalties de l'aparell digestiu. Redactor del formulari mèdic Daimon i metge del dispensari de Gastroenterologia de la Clínica Mèdica A. Membre de l'Agrupació Dramàtica de B.
(53, 1972, V, núm. 16)

4.740. **SALVATÓ, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B. l'any 1743.
(AHPB - CM. 19-X-1743) (I. Pe.)
També es troba el mateix nom documentat entre els anys 1775 i 1783. (24)

4.741. **SALVATÓ, Francesc Antoni.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell els anys 1722 i 1724. (M. Ca.)

4.742. **SAMARANCH, Marià.** De les darreries del segle XIX i començament del XX. Autor de: *Proyecto razonado de una ley para la creación de un Cuerpo de Médicos municipales en España* (Barcelona, 1901). (76, pàg. 399)

4.743. **SAMBOLA i CASANOVAS, Ramon.** N. a Sort (Pallars Sobirà), el 25-III-1884; m. el 30-XII-1968. Féu els primers estudis a Lleida. Cursà Medicina a B. Llicenciat el 1908. El 1923, era metge auxiliar del manicomi de Salt. El 1941, era director del Sanatori Psiquiàtric de Lloret de Mar. Del 1946 fins al 1953, presidí el Col·legi Oficial de Metges de Girona. Participà en els Congresos de Metges de Llengua Catalana. Fou membre actiu de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears, essent vicepresident de la seva junta directiva, des del 1946 al 1968.
(«Revista de Gerona», 1969, XV, núm. 47, pàgs. 15-17/371)

4.744. **SAMPERE, Jacint.** L'any 1804, era catedràtic de Medicina a la Universitat de Cervera. (49, I, pàg. 412)

4.745. **SAMPOL, Jaume.** Metge mallorquí de mitjan segle XIX. Autor d'una *Observación de un atacado de viruela, vecino de Manacor* (1846). (20)

4.746. **SAMPOL i VIDAL, Josep.** N. a Ciutat de Mallorca el 25-XI-1876; m. a Ciutat de Mallorca el 2-VI-1961. Llicenciat, a B., el 1899. Amplià estudis a Berlín. El 1908, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, de Ciutat, amb el discurs *Límites de las intervenciones quirúrgicas en las enfermedades digestivas* (Palma, 1909). Presidí aquesta Acadèmia en dues ocasions (1921-1926 i 1945-1962). L'any 1920, era director de l'Hospital Provincial. Monàrquic liberal, fou conseller i tinent d'alcalde de Ciutat. Secretari de la «Revista Balear de Ciencias Médicas». Destacà com a poeta: *Esplais* (Palma, 1947); *El far* (1949) i *Idees i rimes* (Ciutat de Mallorca, 1959). Autor de: *Los sanatorios de altura en el tratamiento de la tuberculosis* (1902); *Concepto nosológico de las fiebres reinantes en Palma* (1907); *Reseña de los trabajos realizados por el Colegio Médico Farmacéutico de Palma, durante el año 1906, leída en la sesión inaugural celebrada el día 20 de enero de 1907* (Palma, 1908); *De re medica* (1914), i *Recuerdos de juventud de un médico viejo* (Palma, 1956).
(111, pàg. 69)

* **SAMPONS.** — V. **SANTPONS.**

* **SAMPONTS.** — V. **SANTPONS.**

4.747. **SAMPRO, Emmanuel.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1641 i el 21-VIII-1688, data de la seva mort.
(M. Ca.)

4.748. **SAMPRO, Manuel.** Cirurgià, documentat a Almenar (Segrià), l'any 1656.
(M. Ca.)

4.749. **SAMPSO, Mestre.** Barber, documentat a Vic, en el fogatge de 1553.
(451, I, pàg. 428)

4.750. **SAMPSO ROGET.** L'any 1595, era doctor en Medicina i professor a l'Estudi General de B. (66, pàg. 193)

4.751. **SAMSÓ, Joan.** Cirurgià de Balaguer. El 28-II-1730 fou nomenat regidor de la ciutat, quan tenia 61 anys.
(M. Ca.)

4.752. **SAMUEL.** Cirurgià jueu, a Perpinyà, a la segona meitat del segle XIV.
(1, pàg. 496)

4.753. **SAMUEL, Mestre.** Metge jueu, que, entre els anys 1400 i 1405, exercí a Valls.
(341)

4.754. **SAMUEL ABEN MANASE.** Metge jueu, que, l'any 1276, estava al servei de Pere II. (407, pàg. 322)

4.755. **SAMUEL BEN JUDAH IBN TIBBON.** Metge jueu, del segle XII. Visqué a Besiers, a Arles, a Toledo i a B. L'any 1199, traduí, de l'àrab a l'hebreu, una obra galènica d'Alí Ibn Ridwan.
(4, pàgs. 38 i 55)

4.756. **SAMUEL BEN BENVENIST.** Metge jueu barceloní, del segle XIV. Traduí a l'hebreu el tractat de l'asma de Maimònides. Se li atribueix també una de les dues traduccions a l'hebreu del *De consolatione philosophiae,* de Boeci. A la documentació cristiana hi ha diversos metges jueus d'igual nom.
(Jaume Riera, 32, XIII, pàg. 461)

4.757. **SAMUEL BENEVIST.** L'any 1353, era nomenat metge de Pere III. Era jueu i, cap a l'any 1375, exercia a B.
(1, pàg. 491/37, pàg. 59/130, 1941, I, pàg. 1)

4.758. **SAMUEL CABRIT.** Metge jueu, a Banyoles (Gironès), a la meitat del segle XIV. (1, pàg. 496)

4.759. **SAMUEL CRESQUES.** Metge jueu, que, vers l'any 1365, exercia a Besalú.
(407, pàg. 318)

4.760. **SAMUEL GRACIA.** Metje jueu, que, vers l'any 1373, exercia a Arbúcies.
(407, pàg. 320)

4.761. **SAMUEL DE LUNELL.** Metge jueu, a Cervera, entre els anys 1415 i 1417.
(407, pàg. 322)

4.762. **SAMUEL IÇACH.** Cirurgià jueu mallorquí, a la primera meitat del segle XIV.
(1, pàg. 496)

4.763. **SAMUEL SOLVES.** Jueu de Perpinyà, que exercia la Medicina, a Besalú, a la segona meitat del segle XIV.
((151, pàg. 16)

4.764. **SAN GERMAN, Antoni.** N. a Molins de Rei (Baix Llobregat), l'octubre del 1755; m. a B. el 2-V-1833. Fill de cirurgià i descendent dels Comtes de San Germán. Féu estudis al Reial Collegi de Cirurgia, de Barcelona, del 1775 al 1780. Aquest últim any va obtenir el títol de cirurgià, *amb nou exàmens.* L'any 1781 va fer oposicions a una càtedra vacant al Reial Collegi de Cirurgia, de Barcelona, que va guanyar Ramon Sarrais. Va tornar a insistir el 1788 i, malgrat ésser el primer de la terna, no va obtenir la càtedra. Tampoc no va ésser elegit el 1793, quan es van nomenar cinc professors, sense oposició. Va tenir, però, diversos càrrecs: sots-bibliotecari, i professor auxiliar sense sou. Va estar vuit anys de cirurgià al primer batalló d'Artilleria. Cirurgià de l'Exèrcit del Rosselló, el 1793, on fou consultor dels hospitals. Doctorat en Cirurgia, el 1795, va fer oposicions una vegada més, a una càtedra de Cirurgia, del Collegi Sant Carles, de Madrid, el 1796. Guanyà, per oposició, la càtedra d'Afectes Externs del Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona, l'any 1797. Llicenciat en Medicina, el 1799. Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Sortí de Barcelona el 1808, en ésser nomenat cirurgià major de l'exèrcit. En tornar, fou acusat d'haver-se apropiat dels cabals de la comunitat de cirurgians de Tarragona, però fou reposat a la càtedra el 1815 (V. 54, pàg. 246). Durant la repressió de Ferran VII, el 1824, fou separat de la càtedra, però reingressà un any més tard i, a més, era nomenat director i president del Collegi de Cirurgia de Barcelona. Tota la seva vida la dedicà a demostrar la preeminència de la Cirurgia sobre la Medicina. Autor de: *Observación que acredita la excelencia del Alkali mineral sobre los demás remedios en las contusiones de las vísceras* (Barcelona, sense data, però sembla del 1795); *Las gangrenas del ejército* (1796); *Un nuevo método para la curación de la tiña* (1797); *Herida por arma de fuego que interesaba el esófago y la tráquea* (1798); *La unión del oxígeno y el mercurio, que los antiguos llamaban sal mercurial y los modernos óxido de mercurio, en el tratamiento de las enfermedades sifilíticas* (1799); *Relación de las observaciones acerca el método antivenéreo, antiherpético y antipsórico de Alian* (1800); *Reforma de la parte operatoria de la Cirugía* (1801); *Labio leporino* (1803); *La verdad vindicada* (1803), a favor de la vacunació antivariòlica; *Nuevo método de curar ciertas fístulas urinarias* (1803); *Continuación a la reforma de operaciones e instrumentos inútiles* (1804); *Fístula salival* (1805); *Hydropesía enquistada* (1806); *La Cirugía vindicada. Carta del Dr. D. Antonio San Germán, al Dr. D. Francisco Salvá y Campillo* (Vic, 1812); *Representación que el Dr. D. Antonio San Germán, primer cirujano de este Primer Ejército dirige a S. A. el supremo Consejo de Regencia* (Vic, 1813); *Ligadura de las arterias en el aneurisma* (1819); *Cálculo producido en la vejiga urinaria* (1820); *Método preferible de curar la catarata* (1821); *Tratado elemental de Afectos externos y operaciones de Cirugía, compuesto para la enseñanza de los discípulos* (Barcelona, 1822, en dos volums), que l'autor havia deixat enllestit el 1805, però que la censura no deixà publicar fins el Trienni Constitucional; *La*

rabia, la tarántula y la víbora (1828); *Herida contusa de cabeza con excrecencia del cerebro* (1820); *Conjunto de observaciones, dirigido a probar que el bálsamo samaritano es pernicioso en las heridas de los tendones, ligamentos y demás partes blancas o espermáticas* (1830); *Utilidad de las cantáridas para la curación de los sarcoceles* (1832), i *Comparación de la litotricia con la operación de la talla* (1833).

(178/179/59, II, pàg. 576/472, pàg. 131)

4.765. **SAN GERMAN, Josep.** N. el 1780; m. el 1842. Llicenciat a B., va lluitar amb les tropes de Palafox, durant la Guerra del Francès. (360, pàg. 555)

4.766. **SAN GERMAN i DE CAPDEVILA, Manuel Leandre de.** De la primera meitat del segle XIX. Fill gran del doctor Antoni San Germán. L'any 1808, va organitzar una partida de voluntaris, contra els francesos. Autor de: *Máquina o estufa de nueva invención* (Barcelona, 1833).

(50, XIX, pàg. 88)

4.767. **SAN I RICART, Ramon.** N. a Vic el 2-II-1882; m. el 22-V-1955. Fou professor auxiliar a la càtedra de Terapèutica Física de la Universitat de B. Ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina de B. amb un discurs sobre *Empelts lliures de fàscia. Estudis experimentals i clínics* (24-V-1936), que fou contestat pel P. Pujiula. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana.

* **SANÇ.** — V. **SANÇ DE RIUDOR.**

* **SANÇ DE RIDAURA.** — V. **SANÇ DE RIUDOR.**

4.768. **SANÇ DE RIUDOR (o DE RIDAURA).** Mestre de Medicina català, de la segona meitat del segle XIV. Metge de la casa del comte d'Urgell. El 1367, figurava a les nòmines de la Tresoreria de la reina d'Aragó, com a metge d'aquesta senyora. Entre el 1365 i el 1370, va escriure en llatí: *Regimen contra epidemiam,* que es conserva a la Biblioteca Universitària de Barcelona. (Lladonosa es refereix a un Mestre Sanç, probablement el mateix, i, segons ell, era natural i veí de Saragossa). Regentà la càtedra de Medicina a Lleida durant el curs 1365-1366.

(4, pàgs. 51, 209, 272/6, pàg. 443/181)

* **SANÇ DE RIVA AUREO.** — V. **SANÇ DE RIUDOR.**

4.769. **SANCHES, Llorenç.** Cirurgià, documentat, a la Seu d'Urgell, l'any 1767.

(M. Ca.)

4.770. **SANCHEZ COMENDADOR, Ernest.** N. a B. l'any 1848. Fill del catedràtic de Farmàcia Antoni Sánchez Comendador. Es doctorà en Medicina. El 1870, era nomenat metge substitut de l'Alcaldia de B. S'especialitzà en patologia respiratòria. Autor de: *Neumoterapia. Tratamiento de las enfermedades del pecho por la Aeroterapia y las Inhalaciones* (Barcelona, 1889). (59, II, pàg. 577)

4.771. **SANCHEZ i LISTOSELLA, Miquel.** N. el 1887; m. el 1937. Ginecòleg i cirurgià. Féu el doctorat amb la tesi *Cura radical de las hernias inguinales* (Girona, 1911).

(221, pàg. 121)

* **SANCHEZ-LUCAS, Julio.** — V. **GARCÍA SANCHEZ-LUCAS, Julio.**

4.772. **SANCHO i MAS, Francesc.** N. a Ciutat de Mallorca, el 1849; m. a Ciutat de Mallorca el 9-II-1909. Metge a Calvia, cedí la plaça a Joan Juneda i passà a exercir a Ciutat. Dedicat a l'Otologia, ell mateix era sord. Redactor i secretari de la «Revista Balear de Medicina». Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina de Ciutat de Mallorca, de la qual fou president del 1902 al 1904, i on ingressà amb el discurs *Sobre las causas del excesivo número de bronquitis agudas, neumonías y bronconeumonías, observadas últimamente en Palma* (1886). Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Inspirador l'any 1890 d'un *montepío* provincial per a professionals sanitaris. Autor de: *Asfixia y medios de combatirla; Efectos terapéuticos de los preparados de antimonio* (1883); *Importancia de las enfermedades del oído y los adelantos realizados por la Ciencia en este ramo de la misma* (1886); *Algunas consideraciones higiénicas a propósito de la tuberculosis en Palma de Mallorca* (Palma, 1892); *Un caso de traqueotomía* (1896); *El hipnotismo y la sugestión desde el punto de vista gubernativo; El Instituto Balear de Vacunación. Centenario del descubrimiento de la vacuna* (Palma, 1905), i *Notas vulgares de Higiene Local* (Palma, 1907).

(111, pàgs. 30 i 31)

4.773. **SANCHO i PONS, Constantí.** N. a Maó, el 2-X-1798; m. a Maó, el 5-IX-1856. Cursà Medicina a París, on es doctorà el 23 de juny de 1821. Membre de diverses societats franceses. Retornat al nostre país, fou metge del llatzaret de Maó, durant quatre anys. Metge militar del regiment d'Infanteria de Sòria (1832). Autor de: *Propositions de Médicine et de Chimie medicale. These* (París, 1821); *Traité*

sur les hemorroides, i *Reglamento sanitario para precaver los habitantes de Mahón, de la enfermedad que se observa en algunos individuos de aquel partido* (Maó, 1834). (10, II, pàg. 349)

* **SANCIO DE RIVA AUREO. — V. SANÇ DE RIUDOR.**

4.774. **SANCTA SUFFIA, Antònia.** Probablement d'origen bizantí, exercí a terres catalanes. L'any 1420, consta com a «física». (4, pàgs. 104 i 119)

4.775. **SANCT MARTÍ.** Metge, documentat a la Seu d'Urgell, en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 111)

4.776. **SANCTS, Jaume.** Cirurgià, que exercí, a Barcelona, cap a l'any 1650. (67)

4.777. **SANDARAN, Andreu.** Doctor en Medicina. Documentat, a Conques de Tremp (Pallars Jussà), l'any 1762. (M. Ca.)

4.778. **SANDARAN, Antoni.** N. a Canejan (Vall d'Aran), es va graduar, a Cervera, l'any 1771. (28, 1976, VII, pàg. 4)

4.779. **SANDARAN, Francesc.** N. a Viella (Vall d'Aran), es va graduar, a Cervera, l'any 1778. (241)

4.780. **SANDARAN i ROMERA, Andreu.** De la segona meitat del segle XVIII. El maig del 1755, va fer oposicions a la plaça de practicant segon de l'Hospital de la Santa Creu, de B. (V. 54, pàg. 233) Fou opositor a una càtedra de la Universitat de Cervera. Exercí a la Vall d'Aran. Autor de: *Tratado de Viruelas y su inoculación* (Manresa, 1775). Segons ell, inocular era «empeltar la pigota o verola», tal com ho expressava el poble. També és autor d'unes *Quaestiones Medicae* (Cervera, 1784). (204, pàg. 3)

4.781. **SANGÉS, Francesc.** Metge de la meitat del segle XVIII, que va exercir a Guissona. Probablement era fill de Joan Sangés. Autor del manuscrit *Llibre dels conduits del Doctor Francisco Sangés, per saber los qui an pagat y deuen,* que comprèn des de l'any 1712 al 1771. (495, pàg. 674)

4.782. **SANGÉS, Joan.** Metge, a Guissona, a començament del segle XVIII. Autor del manuscrit *Llibre dels conduits del Doctor Joan Sangés, per saber los qui an pagat y deuen,* que comprèn des de l'any 1707 al 1711. (495, pàg. 674)

4.783. **SANLLEHY i METJES, Joan.** N. a B. el 6-IX-1881; m. a B. el 1900. Cursà Medicina a B. L'any 1842, es doctorà, i obtingué, per oposició, una plaça d'ajudant a l'Hospital de la Santa Creu. Dedicat a la Cirurgia, el 1848, era primer ajudant del director de treballs anatòmics de la Facultat de Medicina, de B. Després es decantà per la doctrina homeopàtica, i fou un dels principals introductors i propagadors de l'Homeopatia, a Catalunya. Amb motiu del 135 aniversari del naixement de Hahnemann, es fundà a B., l'Acadèmia Mèdico Homeopàtica, de la qual Sanllehy va ser el primer president. Collaborà en «El Criterio Médico», de Madrid. El 1850, i durant uns dos o tres anys, dirigí la «Revista de la Doctrina Médico-Homeopática». Sota la seva direcció es van publicar els *Estudios elementales de Homeopatía de Fray Espanet.* Traductor de les obres de Chepmell: *Manual de Homeopatía doméstica* (Barcelona, 1850); de Jahr: *Tratamiento homeopático* (Barcelona, 1853); de Guyary: *La Medicina alopática juzgada por los mismos médicos* (Barcelona, 1858); de L. Simon: *Lecciones de Homeopatía,* i de Hahnemann: *Organon.* Autor de: *Exposición de la doctrina médica homeopática de Hahnemann* (Barcelona, 1849); *Instrucción y reglas higiénicas en la curación homeopática* (Barcelona, 1849); *Contestación a la Fisiología homeopática* (Barcelona, 1850), i *El dinamismo vital en sus relaciones con el dinamismo medicamentoso y el dinamismo universal* (Barcelona, 1899). (50, II, pàg. 579)

* **SANMARTÍ, Domènec. — V. SANTMARTÍ.**

4.784. **SANMIQUEL i PADOLLÉS, Miquel.** N. a Olius (Solsonès). Batxiller de Saragossa, el 1792, fou practicant major de l'exèrcit del Rosselló, quan la guerra gran. Es revalidà el 1794. (24)

4.785. **SANPERA, Francesc.** Protometge de Catalunya a les darreries del segle XVII i el començament del XVIII. Ja exercí el càrrec en temps de l'arxiduc Carles, i fou confirmat més tard per Felip V. Durant l'assetjament de B. pel duc de Berwick, restà dins la ciutat i, posteriorment, se li prohibí d'exercir. Autor de: *Tarifa, y nou redres en los preus de las medicinas an de exhigir los Apothecaris del present Principat de Cathalunya* (Barcelona, 1698). (77, pàgs. 395/28, 1975, núm. 46, pàg. 3)

4.786. **SANPERA, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1741 i 1743.
(AHPB - T. 8-XII-1741, i Codicil 18-II-1743) (I. Pe.)

4.787. **SANPERE, Antoni.** N. a Cervera, es va graduar en Medicina, a la seva Universitat, l'any 1784. (28, 1976, VII, pàg. 4)

4.788. **SANPONS i CABANAS, Josep i.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1792.
(AHPB - T. 8-VII-1792) (I. Pe.)

4.789. **SANPONTS, Francesc.** Metge del rei Martí. (38, pàg. 76)

4.790. **SANS, mestre.** Cirurgià de la Bisbal d'Empordà, documentat l'any 1629.
(B. Ju.)

4.791. **SANS, Bonaventura.** Cirurgià, a Vic, al primer terç del segue XVII. (211)

4.792. **SANS, Dídac.** Metge, que exercí a Vic, cap els voltants del 1640. (J. Ra.)

4.793. **SANS, Gabriel.** Cirurgià, a Vic, al primer terç del segle XVII. (211)

4.794. **SANS, Jacob.** Doctor en Medicina de Girona, en el segle XVII. Formà part de tribunals d'examen d'apotecari i participà en els conflictes de les dues confraries dels sants Cosme i Damià.
(B. Ju.)

4.795. **SANS, Jaume.** Cirurgià, que, vers l'any 1651, exercia a B.
((396, XV, pàg. 466)

4.796. **SANS, Jeroni.** L'any 1650, era «fadrí mayor cirurgià», de l'Hospital de la Santa Creu, de B.
(54, pàg. 240/396, XV, pàg. 467)

4.797. **SANS, Joan.** Documentat, com a barber, a Tordera (Maresme), en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 533)

4.798. **SANS, Joan.** Cirurgià, que exercia a Aitona (Segrià). Documentat l'any 1642, data en que ja havia mort. (M. Ca.)

4.799. **SANS, Josep.** De la meitat del segle XVIII. No era metge, sinó eclesiàstic, de Catalunya Nord. Fou professor de Filosofia i de Física Experimental, a la Universitat de Perpinyà. Partidari ardent del magnetisme animal, va fixar la residència a París, abans de la Revolució. Retornat a Catalunya, va ésser rector de Taurinyà (Conflent). Autor de *Guérison de la paralysie par l'électricité ou cette expérience physique employée avec succès dans le traitement de celle maladie regardée jusques à présent comme incurable dédiée à Monseigneur le duc de Noailles* (París, 1772). (476, pàg. 558)

4.800. **SANS, Mestre.** Els anys 1366 i 1367, consta com a profesor de Medicina, a l'Estudi General de Lleida. (4, pàg. 82)

4.801. **SANS, Mestre.** Cirurgià de la Bisbal d'Empordà a la primera meitat del segle XVII. (114, pàg. 9)

4.802. **SANS, Ramon.** Metge i polític dels segles XVII i XVIII, nascut a B. El 30 de novembre de 1713, durant el gran setge franco-espanyol de la capital, en sortí conseller tercer. Participà amb aquest càrrec a l'organització de la defensa. Assistí a les reunions del govern provisional. El 1714, després de la capitulació de B., els seus béns foren confiscats pels borbònics.
(308, IV, pàg.221)

4.803. **SANS i SOLA, Lluís.** N. a B. el 22-VI-1916; m. a B. el 1967. Féu estudis de medicina a B., i es llicencià l'any 1941. S'especialitzà en l'estudi de les malalties osteoarticulars, essent un dels capdavanters de la reumatologia aquí. Redactor en cap de la «Revista Española de Reumatismo», des del 1945. Collaborà activament en la creació d'Assistència Sanitària Collegial, havent-se donat el seu nom al Montepio d'aquesta entitat.
(Destino, 25-XI-1967, pàg. 29)

4.804. **SANSA, Antoni.** N. a Manresa (Bages), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. (309)

4.805. **SANSA, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1758.
(AHPB - T. 10-IV-1758) (I. Pe.)

4.806. **SANT ANDREU, Baltasar.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1706.
(AHPB - CM. 25-X-1706) (I. Pe.)

* **SANT POL, Francesc.** — V. **FRANCESC SANT POL.**

4.807. **SANTACANA i ROMEU, Francesc.** N. a Martorell el 8-VIII-1883; m. el 18-IV de 1936. Format a B. L'any 1917, fundà el Sindicat Vitícola Comarcal de Martorell. Engrandí el museu L'Enrajolada, aportant ceràmiques i altres obres d'art. Impulsà la Coperativa Agrícola de Martorell. L'any 1930, oferí una piscina al Club Natació Martorell. Autor de: *Catàlech illustrat del Museu Santacana de Martorell* (Barcelona, 1896), amb una segona edició del 1909, i *La Enrejolada de Martorell. Museo Arqueológico* (Barcelona, 1929), en castellà, francès i anglès.
(Isidre Clopas, 32, XIII, pàg. 152)

4.808. **SANTACREU, Bernat de.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1433.

4.809. **SANTACREU, Cosme.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1644.
(M. Ca.)

4.810. **SANTACREU, Gregori.** Cirurgià, de la vila d'Alguaire (Segrià), documentat a Lleida, l'any 1633. (M. Ca.)

4.811. **SANTACREU, Guillem.** Doctor en Medicina, de la meitat del segle XIX. N. a Santa Margarida, fou metge del port de Ciutat de Mallorca. Autor de: *De la commotion cérébrale* (Montpeller, 1845). (10, II, pàg. 354)

4.812. **SANTACREU, Pau.** Metge que, l'any 1659, era conseller de l'Ajuntament de B. Està documentat, el 22 d'agost de 1642, com a batxiller en Medicina de l'Hospital de la Santa Creu, de B. (243, I, pàg. 167/54, pàg. 228)

4.813. **SANTACREU, Pere de.** Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1403 i 1451. Fou nebot i hereu de Ferrer de Comalba i pare de Pere Galceran de Santacreu, tots ells barbers. (J. Ra.)

4.814. **SANTA EULÀLIA, Felip de.** Doctor en Medicina, de Sant Baldiri de Llobregat, documentat a B., l'any 1749. (AHPB - T. 26-VI-1749) (I. Pe.)

4.815. **SANTA FE, Salvador.** Del segle XV. Metge de Ferran I. Més tard, el rei Alfons V el nomenà, a Nàpols, protocirurgià, càrrec que ocupà des del 1451 fins al 1453. (4, pàg. 114)

4.816. **SANTAFE, Jeroni.** Metge jueu convers, del segle XV, nascut a Lorca, quan aquesta població pertanyia als reis catalans. Morí abans del 1419. El seu nom original era Jehaschnach Hallorki y, segons Cardoner: Joshua ben Josep II ha Lorqi. El 7 de febrer de 1413, començà una controvèrsia, que va durar tres mesos, a Tortosa. Tingué lloc entre ell i Vidal de Tolosa i davant el Papa Benet XIII o Pere de Lluna. Durant la controvèrsia, impugnà les doctrines del Talmud. Autor de: *Tractat contra els jueus* (Francfort, 1602). (5, pàg. 134)

* **SANTAFFE, Joan.** — V. **JOAN SANTAFFE.**

4.817. **SANTALÓ, Emeteri.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà); era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1735. (309)

4.818. **SANTAMARIA, Anton.** Consta com a doctor en Medicina, a Sant Llorenç de Morunys (Solsonès), en el capbreu de 1784. (415, pàg. 136)

4.819. **SANTAMARIA, Manuel.** De la segona meitat del segle XIX. Treballà a l'Hospital de la Princesa, de Madrid. Autor de: *El ictiol, sus estados clínico y terapéutico* (Madrid, 1892). (59, II, pàg. 593)

4.820. **SANTAMARIA, Marià.** N. a Cardona (Bages), es doctorà a Gandia, i es revalidà el 1771. El 1770, un metge, amb el mateix nom, exercia a B. (24)

4.821. **SANTAMARIA, Marià.** N. a Cardona (Bages), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1770. (309)

4.822. **SANTAMARIA, Pere.** Cirurgià nascut a França, documentat a Manresa, l'any 1645. (J. Ra.)

4.823. **SANTAMARIA i SERDÀ, Pere.** N. a Constantí (Tarragonès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. Possiblement és el mateix que va morir l'any 1821 a B., a conseqüència de l'epidèmia de febre groga. (J. Ma.)

4.824. **SANTANDREU, Llorenç.** Cap a l'any 1585, era membre del Col·legi de Metges de Lleida. (63, pàg. 46)

4.825. **SANTANGEL, mestre Anton.** Cirurgià, documentat a Fraga, l'any 1494. (M. Ca.)

4.826. **SANTAPAU, Josep.** Cirurgià, que, cap a l'any 1762, exercia a Móra d'Ebre. (89, pàg. 346)

4.827. **SANTA SUSANNA, Joan.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1588. (AHPB - CM. 14-XI-1588) (I. Pe.)

4.828. **SANTET, Mestre.** Cap a l'any 1510, van ésser contractats els seus serveis mèdics, per a la ciutat de Reus. (64, pàg. 31)

4.829. **SANTIAGO i VILA, Felip.** Autor d'una *Topografia mèdica de Tortosa i el seu terme,* premiada amb accèsit per la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, l'any 1892.

4.830. **SANTIGOSA i VESTRATEN, Josep Anicet.** N. a Tortosa (Baix Ebre), el 1823; m. a B. el 1895. Llicenciat, el 1848. També estudià dibuix, i fou deixeble de M. Porcar. Es dedicà a l'escultura, sobretot a l'estatuària de jardins i parcs. Destacà, també, en pintura. (118, IV, pàg. 419)

4.831. **SANTJAUME, Josep.** De la primera meitat del segle XVIII. Cirurgià, que va exercir a l'Hospital d'Orà (Argèlia), i a Barcelona.

4.832. **SANTMARTÍ, Domènec.** N. a Sant Fruitós de Bages; era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1779. (309)

4.833. **SANTPERE i OLIACH, Anton.** Doctor en Medicina. Exercí a Solsona, on és documentat l'any 1787. **(M. Ca.)**

4.834. **SANTPOL.** Cirurgià de la primera meitat del segle XIV, a Lleida. (492, pàg. 78)

4.835. **SANTPONS i ALSINA, Josep.** Doctor en Medicina del començament del segle XVIII, que morí a B. Des del 13 de juny de 1730, era «metge segon supernumerari», a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (59, II, pàg. 581/54, pàg. 231)

4.836. **SANTPONS i ROCA, Francesc.** N. a B. l'1-X-1756; m. a B. l'11-IV-1821. Fill del metge Sanponts i Alsina. El 1770, començà a estudiar Filosofia a la Universitat de Cervera, on es va graduar de batxiller en Arts, el 1773. L'any 1778, era batxiller en Medicina i, més tard, es llicencià, a Cervera, l'any 1779, i es doctorà a la Universitat d'Osca. El 1780, amplià coneixements a l'estranger (París). El 1786, ingressà a l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts, de B. Membre de l'Acadèmia de Medicina de B., de la qual fou secretari i vice-president (1804). El 1787, descriu una malaltia pediàtrica dels expòsits, i obté un premi de la Reial Societat de Medicina, de París. El 1793, era metge a l'Hospital que l'exèrcit havia establert a B., durant la campanya del Rosselló. El 1804, substituí el catedràtic de Matemàtiques, Francesc Bell, a l'Acadèmia de Ciències Naturals. També el 1804, d'acord amb els desigs i les necessitats del fabricant Jacint Ramon, construí una màquina de vapor per a la indústria del cotó. L'any 1806, era nomenat catedràtic de Mecànica a la Llotja. El 1808, la Junta Suprema del Principat el nomenà cap de la Facultat de Medicina de l'exèrcit de Catalunya. L'any 1809, es trobava a Tarragona. A instàncies del baró de Castellet, vice-president de la Junta de Comerç de Catalunya, fou encarregat, amb Carbonell i Bravo i Bahí i Fonseca, de la publicació d'una revista mensual: «Memorias de Agricultura y Artes» (1815-1821), on va estar encarregat de la secció de Mecànica. La Societat de Medicina de París, abans de la Revolució francesa, li premià alguna memòria. Collaborà a les «Memorias de la Real Academia Médico Práctica», amb el treball *Calentura pemphingodes*, i en el «Diario General de Ciencias Médicas». La «Gaceta Militar de Cataluña», del 23 de març de 1809, portà un extens estudi de l'epidèmia que sofria Tarragona, amb la signatura d'ell. Autor de: *Observación de una hemorragia crítica que padeció un sujeto recién llegado de la Habana; Disertación sobre la explicación y uso de nueva máquina par agramar cáñamo y linos, inventada por los doctores en Medicina Francisco Salvá y Campillo y Francisco Sanponts i Roca* (Madrid, 1784); *Disertación sobre el magnetismo animal* (1785); *Disertación sobre el magnetismo medicinal en la que se propuso averiguar, si en el estado actual de la Medicina conviene introducir en esta ciudad el uso de este remedio* (1786); *Plan topográfico de Barcelona y sus inmediaciones* (1786); *Extracto de la obra del Dr. Rafael Moix, médico de Gerona, impresa en Barcelona en 1585 con el que se vio el acertado modo de pensar de aquel célebre médico, pues a pesar de las mayores luces de este siglo hay poco que rectificar en su obra* (1786); *Observaciones de una phiscomia* (sic) *mixta* (1786); *Observaciones de una disentería «febrilis amati» en la que murió en breve la enferma* (1788); *Memoria sobre las ventajas de un nuevo método inventado en Oxford (Inglaterra) para aplicar la potencia a un timón en las máquinas movidas por caballería* (1788); *Tentativas analíticas de las aguas minerales de la Fuente de Gavá, situada a dos leguas y media de Barcelona* (1789); *Memoria sobre las corrientes de los ríos y obras hidráulicas que en ellos suelen construirse y motivo de los estragos que aquél les causan y de la antigüedad y solidez de algunas de dichas obras* (1789); *Memorias o reflexiones sobre una nueva máquina para elevar con ventajas, pesos muy considerables, consistiendo en un torno de figura cónica con la adición de una polea movible* (1790); *Observación de una niña de pecho curada de unas postillas venéreas con el uso del Arrope antisifilítico de Barcelona* (1790); *Memoria sobre la utilidad y mecanismo de los molinos de viento* (1792); *Discurso sobre el origen y progresos del fuego de San Antón* (Barcelona, 1792); *Análisis de las aguas minerales de Gavá, en el Principado de Cataluña* (Barcelona, 1792), i vegeu també «Gaceta de Madrid», del 21-IV-1792; *Análisis de las aguas minerales de Moncada, en el Principado de Cataluña* (Barcelona, 1792); *Principios de mecánica. Obra útil a los artistas, fabricantes y hacendados* (Barcelona, sense any); *Observación de una «Ischia nexuosa» antigua, curada con la aplicación de un vegigato-*

rio sobre la rodilla, al lado de la rótula (1793); *Principios de Mecánica* (Barcelona, 1793), en tres volums; *Defensa de los currutacos, pirracos, madamitas del nuevo cuño y señoritos en boca...* (Barcelona, 1796), amb el pseudònim «Serapio Arnansi Currutaco»; *Discursos sobre un nuevo método para hacer con seguridad barómetros portátiles* (1797); *Memoria sobre el problema propuesto por la Real Sociedad de Medicina de París: Indagar cuáles son las causas de la enfermedad aftosa (...), a la cual están sujetos los niños* (París, 1798). *Discurso sobre varias fuerzas físicas, principalmente sobre la fuerza centrífuga* (1799); *Memoria sobre el vapor del agua considerado como fuerza motriz y nueva aplicación de esta potencia* (1801); *Llibre que conté varias notas de agricultura per ma govern y direcció de la hereditat de Sant Joan Despí, dividit en dos parts; en la primera se tracta de lo cultivo de la vinya, y relatio a ella, en la segona se tracta de la demés cultura* (1802); *Memoria explicativa principalmente de una nueva máquina, invención del inglés Mr. Eratrix, que facilita sobremanera el modo de teñir los fondos de las piezas de hilo o de algodón* (1805); *Memoria sobre la vida, muerte y enfermedades que adolecen los gusanos de seda* (1807); *Memoria sobre el ariete hidráulico del célebre Mongolfier* (1807); *Plan de estudios para la enseñanza de estática y maquinaria* (1808); *El español oprimido* (Manresa, 1811); *Desprecio que se merecen los manifiestos publicados por particulares en causa propia, comprobado por el que ha dado a luz el supuesto protomédico del primer exército el doctor D. Carlos Nogués* (Manresa, 1812); *Pensamientos del Dr. D. Francisco Salvá y Campillo, sobre el arreglo de la enseñanza del arte de curar* (Barcelona, 1812); *Tabla general de los mapas technográficos arreglados para el uso de la Escuela gratuita de Mecánica de la Real Junta de Comercio de Cataluña* (Barcelona, 1816); *Discurso inaugural que con motivo de adoptarse el método de enseñanza llamada technográfico en la escuela gratuita de mecánica de la Real Junta de Gobierno del Comercio del Principado de Cataluña, dijo el Dr. D. Francisco Sanponts, catedrático de la misma, el día 10 de octubre de 1816* (Barcelona, 1816); *Disertación sobre un nuevo método de clasificar los movimientos mecánicos por orden, clases, géneros, variedades y especies al modo que lo hacen los botánicos con los vegetales* (1819); *Discurso sobre la fabricación del arroz y del aguardiente de patatas* (1819), i *Memoria en la que hizo ver cuanto podrían influir los reverendos Curas párrocos en los adelantamientos de la agricultura si por medio de ellos se instruyesen los feligreses en la mejora de la labranza* (1820).

(59, II, pàg. 581/50, XIX, pàg. 399)

4.837. **SANTPONS i ROCA, Josep Ignasi.** Doctor en Medicina, mort a B., el 13 de febrer de 1797. Josep Ignasi era germà de Francesc Santpons i Roca (vegeu 60, IV, pàg. 48). Al seu domicili, l'any 1770, començà les seves sessions l'Acadèmia de Medicina de B., de la qual fou soci fundador. Collaborà a les «Memorias de la Real Academia Médico Práctica». Autor de: *Disertación médico práctica, en que se trata de las muertes aparentes de los recién nacidos, anegados, ahogados por el lazo, sofocados por el vapor del carbón, y del vino, pasmados del frío, tocados del rayo, etc.; y de los remedios para revocarles a la vida. A la fin de ella se da la descripción de una máquina para introducir el humo del tabaco, tan manual y portátil, que cualquiera puede traerla consigo* (Barcelona, 1777); d'una *Pharmacopea doméstica* i *Observaciones de una niña de cuarenta días, atacada de una cólica pictonum* (Madrid, 1798), com a obra pòstuma. (77, pàg. 395)

4.838. **SANVICENS, Francesc.** N. a Arfa (Urgellet), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1761. (309)

* **SANXO DE RIUDOR, Mestre.** — V. **SANÇ DE RIUDOR.**

4.839. **SANXO MIRACLE, Mestre.** De la segona meitat del segle XIV. (1, pàg. 494)

4.840. **SANYES, Joan de.** De família d'origen noble, consta que exercí la Medicina a Perpinyà, cap a meitat del segle XVI. (476, pàg. 562)

4.841. **SANZ, Antoni.** Cirurgià de la meitat del segle XVII, nascut a Tordera (Maresme), que fou ciutadà de Vic. (28, 1971, maig)

* **SAPERA, Francesc.** — V. **SANPERE, Francesc.**

4.842. **SAPIENS i FARRÚS, Francesc.** Cirurgià, documentat a Vilanova de la Sal, l'any 1770, graduat al R.C.C. de B., el 1767. (M. Ca.)

* **SAPORTA.** Família de metges, que assolí un gran prestigi a diverses ciutats del sud de França. Era originària de Lleida, on van néixer els dos membres primers —Lluís (I) i el fill d'aquest, Lluís (II)

(m. el 1555). Seguiren Antoni, fill de l'anterior (m. el 1573), i el fill d'aquest, Joan (m. el 1605).

4.843. **SAPORTA, Antoni.** Metge, de la nissaga dels Saporta, originaris de Lleida, fill de Lluís (II). Va néixer a Montpeller, el 2 de maig de 1507. Començà els estudis de Medicina a aquesta ciutat, l'any 1521; fou batxiller el 1527 i doctor el 1531. Fou professor de la Facultat, on hi ocupà càrrecs directius (Regent, 1539; Degà, 1556; Canceller, 1566). Des d'aquest càrrec va dur a terme una tasca de pacificació i clarificació i obtingué que els professors fossin designats de manera regular, per concurs, i suavitzant les llargues lluites entre metges i apotecaris, arribant als estatuts de 1572, que marquen una fita. Fou metge de personatges importants, entre ells Joana d'Albret, reina de Navarra. Amic de Rabelais, és esmentat per aquest en la seva obra *Pantagruel.* Va morir a Montpeller, el 7 de novembre de 1573. Autor d'un text *De tumoribus praeter natura, libri V,* que circulà manuscrit i assolí un cert prestigi. Fou publicat, molts anys després, per Henri Gras (Lió, 1624).
(57, pàg. 593/483, II, pàgs. 347-348)

4.844. **SAPORTA, Joan.** Metge de la nissaga dels Saporta, originaris de Lleida. Fill d'Antoni, nasqué probablement a Montpeller, on féu els estudis de Medicina i es doctorà l'any 1572. A la mort del seu pare (1573), concursà a la càtedra que aquest deixà vacant i no l'obtingué. L'any següent, 1574, fou nomenat catedràtic. De caràcter dur, tingué dificultats amb els estudiants i amb els propis metges. Malgrat això, se li reconeixia la seva vàlua professional. L'any 1585, fou metge de l'Hospital de Sant Eloi. L'any 1603, fou nomenat vice-canceller de la Universitat de Montpeller. Fou metge, entre altres personatges, d'Enric IV, quan era rei de Navarra. Va morir, sembla que a Montpeller, el 26 de gener de 1605. Autor d'un text petit *Tractatus de lue venerea,* que va imprimir-se, després de la seva mort, junt amb el del seu pare Antoni (Lió, 1624).
(483, II, pàgs. 348-349)

4.845. **SAPORTA, Lluís (I).** Metge, dels segles XV i XVI, n. a Lleida, ciutat en la qual va exercir, durant nou anys, la professió. El 1485, davant la repressió antisemita dels reis catòlics, va anar a l'exili. S'establí a Arlés i, després, a Avinyó, a Marsella, on ja se'l troba l'any 1490 i, per últim, a Montpeller, on ensenyà a l'Escola de Medicina. Fou metge del rei Carles VIII, el qual li féu, entre altres presents, donació d'una rica vaixella, que fou conservada, durant generacions, per la família. Va morir, es diu que a l'edat de cent sis anys, a Arlés. Fou el cap d'una llarga nissaga de metges de gran prestigi, a l'escola de Montpeller.
(57, pàg. 593/63, pàg. 63/ 483, I, pàg. 297)

4.846. **SAPORTA, Lluís (II).** Metge, n. a Lleida, fill de Lluís (I). Fugí exilat a França, molt jove, junt amb els seus pares. Estudià Medicina, a Montpeller, abans de 1503. Entre 1503 i 1529, ensenyà alguns anys a la Facultat de Montpeller. El 1529, passà a Tolosa de Llenguadoc, on l'any 1534 fou professor de la Facultat de Medicina, i encara ho era l'any 1544. El 1553 se'l troba novament a Montpeller quan el rei Enric II li reconeix la naturalesa francesa. Sembla que va morir l'any 1555, a Montpeller, quan tenia cap els noranta anys.
(57, pàg. 593/483, II, pàg. 420)

4.847. **SARDÀ, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1614. (M. Ca.)

4.848. **SARDÀ, Pere.** Metge mallorquí, del segle XV. (33, pag. 37)

4.849. **SARGES, Albert.** Batxiller en Medicina, nat a la Seu d'Urgell, on és documentat, l'any 1658. (M. Ca.)

4.850. **SARINYENA, Francesc.** Cirurgià, que exercia, a Reus, cap a l'any 1785.
(397, pàg. 45)

4.851. **SARRÀ, Cristòfol.** Metge del segle XVIII, n. a Ciutat de Mallorca. El Col·legi de Medicina de Mallorca condemnà, per errònies, algunes de les seves resolucions. Per exemple, que en l'angina sanguínia, amb imminent perill de sufocació, no s'han d'aplicar remeis forts a les hores 6, 8 i 10, del matí, i que en la feridura fortíssima no s'ha de purgar, sagnar i donar emètics fins que l'humor no es trobi en el seu predomini. (V. en aquest diccionari: OLIVER, Andreu). Autor de: *D. Raymundo Llullo doctori coelitus illustrato Christique martiri invictissimo; Palmaria Universitatis patrono in amoris pignus has Medicinae Galenico Hypocratico - Liullistas, Theses* (1742). (10, II, pàg. 356)

4.852. **SARRÀ, Pere.** Batxiller en Medicina i Arts, documentat a B., l'any 1495.
(AHPB - T. 31-VII-1495) (I. Pe.)

4.853. **SARRÀ, Marià.** Doctor en Medicina, de la segona meitat del segle XVIII, n. a Ciutat de Mallorca. Membre fundador

de l'Acadèmia de Medicina de Mallorca. Autor de: *Discurso sobre la quina: división de sus cuatro especies, y virtudes propias de cada una* (1781); *Observación sobre un cólico convulsivo inflamatorio* (1795); *Discurso que sobre no ser la calentura héctica contagiosa (...) leyó Mariano Sarrá el 30 de mayo de 1794; Observación sobre una inflamación en la orina* (1795); *Discurso apologético médico sobre la necesidad y utilidad de las academias* (1797); *Observación sobre una hemiplejia* (1798); *Observación sobre un dolor reumático*, i *Breve discurso sobre las sangrías que suelen practicarse sin maduro examen, en el principio de la calentura escarlatina* (1798). (10, II, pàg. 358)

* **SARRADELL, Palladí.** — V. **SERRADELL, Palladí.**

4.854. **SARRADELL, Segimon.** N. a Llimiana (Pallars Sobirà). Batxiller, d'Osca, el 1758, i revalidat, el 1776. (24)

4.855. **SARRAIS i FERRER, Ramon.** N. a Agramunt (Urgell); va morir a les darreries del segle XVIII (1799). Cirurgià major de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Va assitir al sisè batalló de les Reials Guàrdies d'Infanteria, i fou substituït, l'any 1776, per Lleonard Gallí i Camps. Professor de Patologia i Terapèutica al Reial Collegi de Cirurgia, de Barcelona, en inaugurar-se aquest. L'any 1781, va guanyar, per oposició, una càtedra en el mateix centre docent. El 1783, va haver d'absentar-se per ordre reial, per a ampliar estudis a París i Londres. Més tard, passà al Collegi de Sant Carles, de Madrid. Té les memòries: *Joven acometido de un vicio venéreo y sucesivamente de una fiebre catarral y de un reumatismo* (1795), i *Anomalia reumática* (1796). L'any 1792 va llegir el discurs inaugural de curs al Collegi Sant Carles, de Madrid. (37 pàg. 110/54, pàg. 246/28, 1975, XII, núm. 52)

4.856. **SARRET i SUNYER, Pere.** Doctor en Medicina, n. a Bellver de Cerdanya. Exercí a la Seu d'Urgell, on és citat els anys 1772 i 1774.

* **SARRIERA.** — V. **ÇA RIERA.**

4.857. **SA RIERA, Joan Narcís (Josef ZABARRA).** Metge jueu, convers el 22-I-1453, a la Seu de Girona. Se li retornaren els béns retinguts en compte de fiança sobre l'Aljama. La seva casa, el núm. 15 de l'actual carrer de la Força, era un dels 4-5 focus actius de judaisme català, i on Jordi i Jaume de Casafranca hi celebraven la Pasqua jueva. (V. Girbal, Claudi. Rev. de Girona. 1881, pàg. 275). (B. Ju.)

4.858. **SARRÓ i ROSET, Ignasi,** M. el 29-VI-1959. Llicenciat, el 1919. Exercí, com a metge, a Hostalric i, durant molts anys, a Valls, fins a la seva mort. Fou personalitat de gran prestigi local. Fou director de l'Escola del Treball, de Valls, i primer tinent d'alcalde. Fou també membre de l'Institut Mèdic-Farmacèutic de B. Té dedicat un carrer a Valls. (498, pàgs. 34-35)

4.859. **SASALA, Mestre.** Metge jueu, que, entre els anys 1360 i 1367, va exercir a Besalú. (407. pàg. 324)

4.860. **SASTRE, Cristòfol.** N. a Berga, es va graduar a Cervera, l'any 1695. El 1718, era catedràtic de Mètode a la Universitat de Cervera, i passà a la de Pronòstics el 1721, per ascens. L'any 1725, es va presentar a la càtedra de Prima, que no obtingué. (241/49, I, pàgs. 401 i 403)

4.861. **SASTRE, Fidel.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1779. (309)

4.862. **SASTRE, Joan.** Metge de Berga, documentat l'any 1766. (B. Ju.)

4.863. **SASTRE, Joan.** N. a Berga, el 1756. Es va graduar, a Cervera, l'any 1778. Exercí a Berga, on fou subdelegat de Medicina. (241)

4.864. **SASTRE, Ramon.** Metge de Calella (Maresme), documentat entre els anys 1788 i 1795. Consta con a «Consultor de l'exèrcit». (24)

4.865. **SASTRE, Roc.** A les darreries del segle XVI (1597), va fer oposicions a la càtedra de Principis de Galè, de l'Estudi General de Barcelona. (66, pàg. 193)

4.866. **SASTRE i CORTÉS, Tomàs.** N. a Móra d'Ebre, el 23-IX-1763. Batxiller a Saragossa, el 1789, practicà a Móra, i es revalidà el 1790. Exercí a Tivissa (Ribera d'Ebre). (24)

4.867. **SASTRE i DOMÍNGUEZ, Francesc.** Metge, de la meitat del segle XIX. Fou director de les aigües minerals de Caldes de Montbui. Autor de: *Investigaciones sobre la naturaleza de las Miasmas que se consideran como causas próximas del Cólera Morbo asiático* (Madrid, 1852); *Memoria que con espresa autorización del gobierno de S. M. publica sobre el estudio físico, químico y medicinal de las aguas termo salinas de Caldas de Montbuy, en la provincia de Barcelona* (Bar-

celona, 1862), i *Estudios especiales sobre las causas y la curación de la tisis pulmonar* (Madrid, 1869).
(59, II, pàg. 595)

4.868. **SASTRE i DE MORATÓ, Josep.** Metge, que exercí a Berga, cap a l'últim terç del segle XVIII. (24)

4.869. **SASTRE i PUIG, Joan.** N. a Taradell (Osona). Es gràduà a Cervera, el 1784. Metge titular de Taradell. El 1790 passà a viure a B. Membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. Autor de: *Reflexiones instructivo-apologéticas, sobre el eficaz y seguro método de curar las calenturas pútridas y malignas. Inventado por el Ill^o Sr. Dr. D. Josef de Masdevall, médico de Cámara con exercicio de S. M. Católica* (Cervera, 1787-1788); *Observaciones médico-prácticas que en confirmación de las Reflexiones instructivo-apologéticas que anteceden da a luz el mismo doctor* (Cervera, 1788). També és autor d'una topografia mèdica de Taradell, presentada a l'Acadèmia de Medicina de Barcelona el 1790, i *Algunas reflexiones de los señores de la Comisión de la constitución militar sobre la reunión del exercicio de la Medicina y Cirugía* (1813).
(59, II, pàg. 595)

* **SATORRA, Jucef.** — V. **JUCEF SATORRA.**

4.870. **SATORRAS, Joan.** De la meitat del segle XIX. Fou soci titular resident de la Societat Mèdica d'Emulació, de Barcelona.

4.871. **SAU i SANTALÓ, Joan.** N. a Camprodon (Ripollès), el 10-XII-1874; m. a Camprodon, l'11-V-1954. Fill de metge. Va exercir a la Maternitat, de B. Es dedicà a la tocoginecologia. Féu el doctorat amb la tesi *Resumen de patogenia y notas al tratamiento de la Eclampsia puerperal* (Girona, 1908). En morir el seu pare, passà a exercir a Camprodon. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Fou alcalde de Camprodon. Collaborà en el «Butlletí del Collegi de Metges de Girona». Autor de: *Consideraciones al tratamiento de las infecciones puerperales* (Girona, 1904); *Placenta previa. Inflamaciones pelvianas. Meningitis no fímicas de la infancia* (Girona, 1912), *Pequeñas manifestaciones psíquicas en la infancia como consecuencia de las enfermedades infectivas* (Girona, 1915); *Tratamiento de la fiebre tifoidea por la vacunación específica* (Girona, 1919); *De la úlcera de estómago* (Girona, 1923), i *Topografia Médica de la comarca de Camprodon* (Sant Feliu de Guíxols, 1928).
(77, pàg. 396)

4.872. **SAUCH, Miquel.** N. a Aiguaviva de Gironès, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1798. (309)

4.873. **SAUCH i GUINART, Bonaventura.** N. a Vilablareix (Gironès), el 14-IX-1796; m. a B., el 20-VI-1845. De pares nobles. Féu estudis a Girona, a la Bisbal i a Mataró. El seu oncle, Miquel Sauch, va exercir la Medicina a Veracruz (Mèxic), on va ésser subdelegat del Protomedicat mexicà. Estudià Medicina a Cervera, a València i al Reial Collegi de Cirurgia, de Barcelona. L'any 1821, va entrar com a metge a l'Hospital de la Santa Creu, i va arribar a ésser metge major (1832). Metge de l'Hospital de Sant Llàtzer. Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, de la qual va esser secretari durant els anys 1833-1835 (V. «Diario de Barcelona», 1835, febrer, pàg. 371). Collaborà en el «Periódico de la Sociedad de Salud Pública de Cataluña». Autor de *Monografía de la elefantiasis y sus formas, con investigaciones acerca de los efectos leprosos* (B., 1846), obra pòstuma publicada pel seu nebot i també doctor en Medicina, Ramon Almar i Sauch. Li féu l'elogi necrològic en Ramon Duran.
(59, II, pàg. 596/«Diario de Barcelona», 1845, juny, pàg. 2.387)

4.874. **SAUGE, Anton.** Cirurgià, n. a Narbona (Occitània). Documentat a Arbeca, el 18-VIII-1744, data de la seva mort.
(M. Ca.)

4.875. **SAURA, F. J.** De la segona meitat del segle XIX. Metge, de Beneficència i dels llatzerets d'Almacelles i de Vinaixa, durant l'epidèmia de còlera de l'any 1885.
(6, pàg. 444)

4.876. **SAURA i EYMAR, Rafael.** N. a Maó, el 1813; m. el 1871. Catedràtic d'Obstetrícia i Malalties dels infants a Madrid. Senador i metge de cambra d'Isabel II. Es diu que ell va fer, l'any 1861, la primera laparotomia a l'Estat espanyol. Autor de: *Des rapports qui existent entre la nature des aliments et la quantité de la fréquence des dejections alvines. Faire connaître avec exactitude la nature des différentes membranes des artères. Quelques sont les différénces qui existent entre le Cancer qui débute par les parties molles de l'orbite et celui qui commence par l'intérieur de l'oeil? Le Cancer de l'oeil est-il susceptible guérison radicale? De la matière colorante du sang* (París, 1839), que forma

un recull de treballs d'unes cent pàgines. (32, XIII, pàg, 371/487, 54, pàg. 760)

4.877. **SAURINA i SERRA, F.** de les darreries del segle XIX. Autor de: *Notas terapéuticas para los misioneros de Fernando Póo* (Barcelona, 1894). (76, pàg. 297)

4.878. **SAVALL, Alexandre.** N. a Riudecanyes (Baix Camp). Fou batxiller, a Osca, l'any 1754, i va ésser revalidat, el 1772. Exercí a Pratdip (Baix Camp). (24)

4.879. **SAVALL i VIDAL, Abdó.** N. a Pratdip (Baix Camp), el 1758. Fill d'Alexandre Savall. Batxiller, a Osca, el 1781, es revalidà, l'any 1785. Exercí a Barcelona. (3)

4.880. **SAVALL i VIDAL, Salvador.** N. a Pratdip (Baix Camp), el 17-VII-1759. Fill del metge de Riudecanyes Alexandre Savall. Batxiller, a Osca, el 13 de novembre de 1789. Revalidat, el 1792, residí a Riudecanyes. (24)

4.881. **SAYÉ i SEMPERE, Lluís.** N. a B., el 19-II-1888; m. a B., el 27-VI-1975. Cursà Medicina a B. L'any 1910 intervingué en el Congrés Internacional de la Tuberculosi, celebrat a B. Un any després, es llicencià. Doctorat a Madrid, amb la tesi *El Neumotórax terapéutico* (1912). Amplià estudis amb Brauer, a Hamburg. Juntament amb el doctor Darder, va contribuir a la creació del primer dispensari de Tisiologia de la Facultat de Medicina de Barcelona. Professor auxiliar, per oposició, d'Anatomia Patològica de Valladolid (1913). Després treballà en la mateixa càtedra a Barcelona. Membre fundador, l'any 1919, de la revista «Archivos Españoles de Tisiología». El 1920, era secretari i subdirector del Servei d'Estudis Sanitaris creat per la Comissió de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, el 5 de maig de 1920. Era director d'aquest Servei, Gustau Pittaluga. L'any 1921, era cap del Servei d'Assistència Social al Tuberculós de Catalunya, i va inaugurar, el mateix any, el dispensari del carrer de Radas, número 24, que iniciava l'Obra Antituberculosa de Catalunya. Dependents d'aquest centre hi havia infermeres visitadores, que foren el més clar precedent de les visitadores o assistents socials. Fou el primer a aplicar el B.C.G. al nostre país, amb la col·laboració de Pere Domingo. L'any 1925, en una cèlebre polèmica, refutà el doctor Pla i Armengol. Aquest, juntament amb el veterinari Ravetllat, va fer un treball sobre la patogènia de la tuberculosi. Segons ells, la malaltia la iniciava un determinat tipus de germen, no àcid resistent, que anomenaven: bactèria d'atac. Aquesta infecció inicial havia de ser obstaculitzada pel medicament que ells elaboraven: Hemato antitoxina Ravetllat-Pla. El Laboratori Municipal de Barcelona donà la raó a Sayé, que no acceptava aquella hipòtesi. L'any 1930, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, de la qual va ser vice-president (1963-1967), amb el tema *Las fases iniciales de la tuberculosis pulmonar en el adolescente y en el adulto* (Barcelona, 1930). El desembre del 1933, va crear l'obra Antituberculosa de la Universitat de Barcelona, i passà el dispensari central del carrer de Radas al carrer de Torres Amat. Catedràtic de Tisiologia a la Universitat Autònoma. L'any 1936, poc temps després d'iniciada la guerra, abandonà Catalunya. Treballà a París (Institut Pasteur). Allí el seu amic de l'Uruguay, Abelardo Sáez, insistí que anés al seu país. El mateix li va dir el doctor Lorenzo Armani, de Mendoza (Argentina). Fou assessor en la lluita antituberculosa de Colòmbia, Perú, Uruguay i Xile. El 1938, era professor Honoris Causa de la Universitat de Lima. El 1942, s'establí a Buenos Aires i treballà a l'Hospital Central de la Població. L'any 1951, retornà a Catalunya i tornà a treballar sense càrrec i sense cobrar, a l'Obra Antituberculosa Universitària. En fer els setanta anys (1958), el degà de la Facultat li féu la vida impossible i fou acomiadat. En el seu consultori particular tingué pocs clients. Després Sayé inicià una crisi de pèrdua de consciència, de la qual no es va recuperar, i al mateix temps li vingué l'ensorrada econòmica. Gairebé vuit anys durà aquesta penosa situació. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Col·laborà a «Medicina Ibera» i «Archivos de Medicina, Cirugía y Especialidades», de Madrid; «Revista Médica de Barcelona», «La Medicina Catalana», «Annals de Medicina», «Práctica Médica», «Anales de Medicina y Cirugía», «Treballs de la Societat Catalana de Biologia», «Revista Española de Medicina y Cirugía», «Medicina Clínica», «Hospital» i «Revista del Tórax», de Buenos Aires; «Revista de la Asociación Médica Argentina», «Revue de la Tuberculose», «Boletín del Instituto Internacional Americano de Protección Infantil», «Revista de la Policlínica», de Caracas; «Revista de Sanidad e Higiene Públicas», «Actas Dermosifiliográficas» i d'altres. Dirigí «Archivos Españoles de Tisiología». Autor de: *Profilaxis de la Tuberculosis* (Barcelona, 1924); *Quimioterapia de la Tuberculosis* (Barcelona, 1928); *Pneumolyse interpleurale* (Pa-

rís, 1932); *Crisoterapia de la Tuberculosis* (Barcelona, 1933); *Les noves orientacions de la lluita antituberculosa i la seva aplicació a Catalunya* (Barcelona, 1933); *Treballs del Servei d'Assistència Social del tuberculós i de la càtedra de Tisiologia de la Facultat de Medicina* (Barcelona, 1935); *La Tuberculose chez les sujets apparentment sains* (París, 1938); *Doctrina y práctica de la profilaxis de la Tuberculosis* (Buenos Aires, 1940); *Curso de perfeccionamiento de Tisiología* (1940); *Primoinfección y la tuberculosis traqueobronquial* (Buenos Aires, 1943), juntament amb altres autors; *Trabajos del Servicio de examen de colectividades* (Montevideo, 1943); *Tuberculosis bronquial y formas anatomoclínicas de la tuberculosis pulmonar* (Buenos Aires, 1943), amb la col·laboració del doctor Fernández Luna; *La tuberculosis traqueo-bronco-pulmonar* (Buenos Aires, 1950), amb la col·laboració dels doctors Fernández Luna i A. Bence, i *Tratamiento y profilaxis de la tuberculosis pulmonar* (Barcelona, 1958).
(26, 1976, núm. 243, I, II i III, pàgs. 19-28/314)

4.882. **SAYRACH i CARABASSA, Miquel.** N. a l'Espluga Calba (Garrigues), el 1853; m. a Sant Feliu de Llobregat (Baix Llobregat), el 1937. Cursà Medicina a B. Un cop fet el doctorat, exerceix la Medicina General. L'any 1899, creà l'«Instituto Español de Seguros sobre Enfermedades», que deu anys més tard, en ésser inscrit a la Comissaria General d'Assegurances, de Madrid, ja comptava amb quaranta mil associats. Fou la primera entitat a establir l'assegurança sobre la malaltia, al nostre país.

4.883. **SAYZ, Domènech.** Metge, a Vic, a la meitat del segle XVIII. (211)

4.884. **SBERT, Jaume.** Cirurgià de Manresa, documentat l'any 1639. (J. Ra.)

4.885. **SCALAS, Pere.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1628.
(AHPB - CM. 12-II-1628) (I. Pe.)

4.886. **SCOLA, Jaume.** Cirurgià-barber, que, vers l'any 1462, exercia a Girona.
(405, pàg. 56)

4.887. **SCOT, M.° Nicolau.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1623, i el 23-IV-1646, data de la seva mort.
(M. Ca.)

4.888. **SCURA, Gerald o Guerau.** Doctor en Medicina, que, vers l'any 1595, exercia a Girona. (408, pàg. 28)

4.889. **SCURA, Llàtzer.** Doctor en Medicina, que, vers l'any 1595, exercia a Girona. Està documentat fins a l'any 1631.
(408, pàg. 28)

4.890. **SECO i BALDOR, Josep.** N. a La Cavada (Santander), l'1-III-1808; m. a Madrid, el 30-XII-1891. Féu els primers estudis a Laredo. Cursà Medicina a Valladolid. Exercí quatre anys a Potes i, després, passà a Montpeller i a París, on practicà la Cirurgia. Fou catedràtic de Clínica Mèdica, a Cadis; d'Història Natural mèdica, a València; d'Anatomia, a B. (1850) i, finalment, passà a Madrid, on explicà Patologia General, Clínica Mèdica i Història crítica de la Medicina. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de B. Degà de Sant Carles i alcalde, de Madrid (1852). D'ideologia conservadora. A Madrid, fou un dels directors del «Boletín de Medicina, Cirugía y Farmacia». Redactor de la revista «El Siglo Médico». Autor de: *Estudios sobre el cólera de los siglos pasados* (Madrid, 1858); *Memoria sobre la tisis pulmonar; Lecciones de Patología Médica; Discours sur la tuberculose pulmonaire* (París, 1867); *Educación pública y privada* (Madrid, 1874), i *Necesidad de identificar la enseñanza médica en todas las naciones de Europa* (París, 1878).
(112, pág. 294)

4.891. **SEDÓ, Joan.** N. a Montroig del Camp. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1787. (309)

4.892. **SEGALÀ i ESTALELLA, Manuel.** N. a Barcelona, l'any 1868; m. el 1932. Cursà Medicina a Barcelona. Doctorat, el 1892, amb la tesi *Ranula sublingual* (Barcelona, 1894). Secretari general de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya. Col·laborà a «La Renaixença», «La Independencia Médica», «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatria», «Boletín de la Academia de Higiene», «La Gynecologia Catalana» i altres revistes. Autor de: *Notas sobre la anestesia* (1898); *Tuberculosis inflamatoria aguda* (1901); *Lactancia mercenaria en Barcelona* (Barcelona, 1899); d'una memòria sobre el tema programat: *Condiciones que debe reunir una buena nodriza. ¿Es conveniente la reglamentación de la lactancia mercenaria? En caso afirmativo, formúlese el consiguiente proyecto* (Barcelona, 1900), i *Reglamentació del alletament mercenari* (Barcelona, 1907).
(77, pàg. 397)

4.893. **SEGALÀ i TORRES, Josep Maria.** N. a B., el 29-V-1893; m. a B., l'11-I-1962. Llicenciat a B., el 1923. Tocoginecòleg,

director del servei de Maternitat de la Clínica l'Aliança. També va ésser professor auxiliar. Va collaborar a diverses revistes. (293, pàg. 494)

4.894. **SEGARRA, Isidre.** Cirurgià, documentat a Barbens (Urgell), l'any 1730. (M. Ca.)

4.895. **SEGARRA, Jaume.** Metge, del segle XVI, n. a Tàrrega, i doctorat el 19 de març de 1575. Professor a l'Acadèmia de Medicina de València. Autor de: *Commentarii physiologici. Non solum medicis, sed et philosophiis, de omnium honorum artium studiosis longue utilissimi* (València, 1596); *De Artis Medice Praelogominis* (València, 1596); *Sive de morborum et symptomatum differentiis, et causis libri sex Claudii Galeni Pergameni: una cum Commentariis* (València, 1624), corregida aquesta última per Jeroni Vicenç Salvador; *Commentaria in libros Galeni: De differentis Febrium,* i *De medicamentorum Facultatibus.* (66, pàg. 202/1, II, pàg. 454)

4.896. **SEGARRA, Joan.** N. a Peramola (Urgellet). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1762. (309)

4.897. **SEGARRA, Marià.** A mitjan segle XIX, exercí l'Homeopatia a Mataró. («Revista Homeopática», 1901, pàg. 267)

4.898. **SEGARRA, Miquel de.** Metge del segle XVII, resident a Lleida. Graduat en aquella ciutat, el 16 d'octubre de 1636. Consta que regentava una càtedra a la Facultat de Medicina de Lleida, el 17 de gener de 1650. (6, pàg. 444)

4.899. **SEGARRA, Rafael.** N. a Vilanova de Palafolls (Maresme). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1775. (309)

4.900. **SEGRERA, Francesc.** Graduat en Medicina, a la Universitat de Lleida, el 22 de setembre de 1631. (6, pàg. 444)

4.901. **SEGUÍ, Francesc.** Cirurgià, militar gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

4.902. **SEGUÍ i POU, Enric.** N. a Sant Andreu de Palomar, el 31-I-1880; m. a B., el 23-I-1969. Nét i fill de metge. Cursà Medicina, a B. Membre del Cos d'Alumnes Interns de la Facultat. Doctorat, el 1902, amb la tesi *Embarazo extrauterino con feto a término.* Amplià estudis a París i a Berlín. Va comprar la Clínica d'Alvar Esquerdo, en la qual treballà uns deu anys, i, després, construí, al barri de la Salut, la que havia de portar el seu nom. Cultivà la Ginecologia i la Cirurgia General. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. L'any 1936 participà en el Congrés sobre litiasi biliar, celebrat a Vallfogona de Riucorb. Collaborà en el *Diccionari de Medicina,* que dirigí el doctor Corachan; «Annals de Medicina», «S.O.Y.G.», «Anales de Medicina», i altres revistes. Traduí l'obra de Marthius: *Radioterapia ginecológica.* Autor de: *Fibroma y embarazo; Cirugía y Ética; Abdomen agudo de origen pancreático; Sobre el tratamiento cruento de las fracturas de rótula; Balance de la osteosíntesis; La buena orientación* (Barcelona, 1925), i *Consideraciones sobre la Ginecología contemporánea* (Barcelona, 1931). («Noticias Médicas», del 20-III-1969, pàg. 3)

4.903. **SEGURA.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1644. (M. Ca.)

4.904. **SEGURA, Magí.** N. a Organyà (Urgellet). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1736. (309)

4.905. **SELLAS, Josep.** N. a la Pobla de Lillet (Berguedà). Era graduat en Medicina, a Osca, l'any 1793. (309)

4.906. **SELLAS i GARRIGA, Joaquim.** N. a Sant Andreu de Llavaneres (Maresme), el 12-VIII-1885; m. a Sant Andreu de Llavaneres, el 15-II-1970. Llicenciat a B., el 1907. Deixeble dels doctors Menacho i Delmir de Caralt. Es va establir a B., on va exercir l'especialitat oftalmològica. Autor de molts treballs, entre els quals citem: *Indicaciones y contraindicaciones de la evisceración; Cuerpos extraños magnéticos y su extracción con el electroimán; La queratitis herpética como accidente de trabajo; Algunos problemas neuro-oftalmológicos en medicina del trabajo,* i altres treballs sobre casuística. (468, pág. 53)

* **SELLERAS, Joan.** — V. **SALLERAS, Joan.** (309)

4.907. **SELVA, Francesc.** Cirurgià, de la meitat del segle XVIII. Autor de: *Capítul singular en lo qual se posan algunas cosas molt molt* (sic) *necessàrias per lo qui vol aprofitarse en lo Art de cirugià,* manuscrit de 263 pàgines (1743). (77, pàg. 398)

4.908. **SELVA, Joan-Francesc.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1635 (496, pàg. 142)

4.909. **SEM TOB, Ishaq.** N. a Tortosa (Baix Ebre), el 1196; m. a Marsella (?).

Dedicat de primer al comerç, a trenta anys emprengué l'estudi de la Medicina —que exercí a Montpeller i a Marsella— i les traduccions de l'àrab a l'hebreu. Amb el títol de *Biur Sefer ha Nefes*, traduí el comentari d'Averrois al *De Anima*, d'Aristòtil, i amb el de *Sefer ha Simus*, l'obra de Medicina d'al-zahrawi, en trenta llibres, que acaba el 1258. Traduí també els deu tractats mèdics del *Kitab al Mansuri d'al-Razi* (llibre d'Almansor de Rasès) i els *Aforismes*, d'Hipòcrates. Probablement, fou el pare d'Abraham ben Shem Tob.
(32, XIII, pàg. 460/4, pàgs. 38-55 i 267)

4.910. **SEMIS, Gaietà.** Doctor en Medicina, n. a Balaguer. Exercia a Menàrguens (Noguera), on consta documentat, l'any 1791. (M. Ca.)

4.911. **SEMPERE, Andreu.** Doctor en Medicina, del segle XVI, probablement d'Alcoi. Autor de: *Prima Grammaticae Latinae Institutio, tribus libris explicata* (Barcelona, 1570, tercera edició).
(77, pàg. 398)

* **SEMUEL BEN BENVENIST.** — V. **SAMUEL BEN BENVENIST.**

4.912. **SENDIL, Manuel.** N. a Vic (Osona). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1753. (309)

4.913. **SENDIL i PRAT, Bonaventura.** N. a Vilamajor (?). Es va graduar, a Cervera, l'any 1786. (241)

4.914. **SENDRA i GAMUNDI, Vicenç.** Metge, de la meitat del segle XIX, n. a Ciutat de Mallorca. Autor de: *Observaciones sobre las enfermedades de la boca y medio de evitar la destrucción de la dentadura y de repararla, seguidas de un prospecto* (Palma, 1862). (10, II, pàg. 364)

4.915. **SENIS, Gaietà.** N. a Balaguer (Noguera). Es va graduar, a Cervera, l'any 1789, i es va doctorar, el 1791.
(28, 1976, VIII, pàg. 4)

* **SENTANACH, Jose.** — V. **SENTENAC.**

4.916. **SENTENAC i COCH, Josep.** N. a Fornells de Besalú (Garrotxa). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1783, i es revalidà el 1785. Consta també com a Sentenach. (309/24)

4.917. **SENTIÑÓN i CERDAÑA, Gaspar.** N. a B., el 1835; m. a B., el 12-XII-1902. Alguns dels seus escrits són signats amb els seus tres noms: Lluís, Carles, Gaspar. Féu estudis a Viena, durant sis anys, i després viatjà per Alemanya, Prússia i Rússia. El 1869, assistí al Congrés de Basilea, de l'Associació Internacional de Treballadors. Fou un dels introductors de l'acràcia a Catalunya i es relacionà amb Bakunin i el grup de l'Aliança. Cap al 1870, tornà a B. Era francmaçó i l'últim dia de l'any 1870, va fer sortir la revista «La Humanidad», de tendències lliure pensadores. Fou empresonat a Montjuïc, del juny al setembre del 1871, per haver-se mostrat partidari de la Comuna, de París. Membre del Comitè de Salut Pública, constituït el 19 de juny de 1873, després de l'ocupació de l'Ajuntament de B., per les forces populars. Formà part del Centre Republicà Federal. Poliglota extraordinari: sànscrit, grec, llatí, anglès, alemany, rus, xinès... Si tenia el títol de metge, per una universitat estrangera, no el pogué convalidar al nostre país. Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883, i en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Relacionat amb Valentí Almirall, el 1873, collaborà en «El Estado Catalán». Inicià entre nosaltres els estudis de l'estadística i la demografia mèdica. Collaborà a diverses revistes alemanyes, i a «La Independencia médica», «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica de Cataluña», on amb Carreras i Aragó, portaven la secció de Demografia mèdica; «Gaceta Médica Catalana», «Acracia», «La Luz», «El Productor», «El Protector de la Infancia» i «Archivos de Ginecología, Obstetricia y Pediatría». Va ésser subdirector de dues revistes, que dirigí Letamendi: «Archivos de Cirugía» i «La Salud». Va traduir, de L. A. Kraus: *Manual completo de terapéutica* (Barcelona, 1872); de P. Niemeyer: *La tos y los resfriados. Su origen, tratamiento y prevención* (Barcelona, 1879); de Guerard: *Los dientes. Su estructura y desarrollo. Su higiene y sus enfermedades* (Barcelona, 1879); de J. E. Day: *Las cefalalgias* (Barcelona, 1880); de L. Figuier: *Conócete a ti mismo* (Barcelona, 1881, en dos volums); de J. Ebers: *La hija del rey de Egipto* (Barcelona, 1881); de J. Scherr: *Germania. Veinte siglos de historia bajo el punto de vista de la civilización* (Barcelona, 1882, en dos volums); de J. Michel: *Manual práctico de Oftalmología* (Madrid, 1887-1888) i, juntament amb Alonso Martínez, l'obra de Hoffmann: *Tratado de Medicina legal* (1891). Revisà la traducció que Salvador Sanpere i Miquel havia fet de l'obra alemanya *Morfología general de los organismos*. Autor de: *El cólera y su tratamiento* (Barcelona, 1883), i *La viruela y su tratamiento cura-*

tivo, preservativo y exterminativo (Barcelona, 1884). (278)

4.918. **SENTÍS.** Cirurgià lleidatà cap a l'any 1342. (256, pàg. 202)

4.919. **SENTÍS, Bernat.** Cirurgià, a Riudoms, a la meitat del segle XIX. Autor d'una *Observación de una fractura de la sexta vértebra cervical* (1840).
(«Diario de Barcelona», 1840, febrer, pàg. 712)

4.920. **SENTÍS, Gabriel.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1668. (M. Ca.)

4.921. **SENTÍS, Galetà.** N. a Balaguer (Noguera). Es va graduar, a Cervera, l'any 1789. (241)

4.922. **SENY, Francesc.** N. a Urtx (Cerdanya). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1776. (309)

4.923. **SENYORET, Vidal.** Metge jueu, de la vila del Burgo, al qual el rei Martí concedí autorització, per a exercir la professió a terres catalanes, mitjançant examen davant el mestre Pomer. (42, pàg. 119)

4.924. **SERAROLS, Antoni.** Cirurgià, de la meitat del segle XVIII. Autor de: *Tractatus P(arv)us de Flobotomia. Tres són los remeys universals que se usen en la medesina per curar las malaltias, que són dieta, sirurgia y farmacopea...* (1761), manuscrit de 219 pàgines. (77, pàg. 399)

4.925. **SERCH, Francesc.** Metge, documentat a Solsona, l'any 1705. (503, pàg. 94)

4.926. **SERCH, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a Solsona, on va morir, el 14-IV-1733. (M. Ca.)

4.927. **SERDÀ, Antoni.** Cirurgià de Blanes, el 1542. (v. Rev. Girona. VIII, pàg. 215.) (B. Ju.)

4.928. **SERDÀ, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1599, i el 1614. (M. Ca.)

4.929. **SERDANA, Francesc.** Cirurgià, n. a Santa Coloma (bisbat de Vic). Documentat a Lleida, l'any 1738. Fill del cirurgià Vicenç Serdana. (M. Ca.)

4.930. **SERDANA, Vicenç.** Cirurgià, que habitava a Alfés (Segrià). Documentat a Lleida, l'any 1738. (M. Ca.)

4.931. **SERDANYA, Antoni.** N. a Organyà (Urgellet). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1758. (309)

4.932. **SERENA, Mestre Lluís.** Metge de Cervera, mencionat des del 1446 al 1477, com a mestre a l'Escola de Gramàtica i Lògica. (6, pàg. 444)

4.933. **SEREÑANA i PARTAGÀS, Prudenci.** N. a Les Borges Blanques (Garrigues), el 31-VIII-1842; m. el 19-III-1902. Fill del cirurgià de segona classe Pere Sereñana i López. A pocs anys, quedà orfe de pare, i estudià Medicina gràcies al seu cosí, el Dr. Giné i Partagàs. En la seva joventut fou caixista d'impremta i, com a tal, treballà a Lleida, a Girona, a Osca (on estudià el batxillerat) i a B. Després, el van collocar d'oficial de secretaria a l'Institut Mèdic de Barcelona, i al mateix temps cursà Medicina. Llicenciat el 1874, durant la primera República, fou oficial de Sanitat al Govern Civil. Durant quatre anys, fou metge de Sant Llorenç Savall. Després, s'establí a Gràcia (B.). L'any 1880, installà el Centre Quirúrgic Barcelonès (V. «La Independencia Médica», de l'11-III-1880). El 1882, ingressà a la secció d'Higiene especial (vigilància de la prostitució). Durant dos anys, juntament amb el doctor Jacques, mantingué la revista «La Clientela» (1881). L'any 1883, dirigí el quinzenal «El Escrutador de la Higiene», que estava dedicat al control higiènic de la prostitució. El 1884, va fer el doctorat, a Madrid, amb la tesi *Estética de los manicomios y condiciones que deben tener estos establecimientos para el mejor tratamiento de los enfermos mentales* (Barcelona, 1884). Metge intern del manicomi de Nova Betlem. L'any 1889, fou nomenat metge de la Beneficència municipal de Barcelona. En alguns dels seus articles utilitzà el pseudònim «S. Oicnedurp». Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883 i en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà a «La Independencia Médica» i a la «Revista Frenopática Barcelonesa». L'any 1869, era redactor de la revista republicana nacionalista «Les Barres Catalanes». Traduí, de Tardieu, les obres: *Estudio médico - legal sobre el aborto* (Barcelona, 1882); *Estudio médico-legal sobre los delitos contra la honestidad* (Barcelona, 1882); *Estudio médico-legal sobre el colgamiento, la estrangulación y la sofocación, etc., anotado y adicionado con el importante capítulo del profesor Hofmann (de Viena) sobre «La Asfixia»* (Barcelona, 1883); *Estudio médico-legal sobre la locura* (Barcelona, 1883); *Estudio médico-legal sobre las heridas,*

comprendiendo las heridas en general y las heridas por imprudencia, los golpes y el homicidio involuntarios (Barcelona, 1883); *Estudio médico-legal sobre las enfermedades producidas accidental o involuntariamente por imprudencia, negligencia o transmisión contagiosa, comprendiendo la historia médico-legal de la sífilis y sus diversos modos de transmisión* (Barcelona, 1884), i *Estudio médico-legal sobre el infanticidio* (Barcelona, 1884). Autor de: *La prostitución en la ciudad de Barcelona, estudiada como enfermedad social y considerada como origen de otras enfermedades dinámicas, orgánicas y morales de la población barcelonesa* (Barcelona, 1882), amb un pròleg del doctor Giné i Partagàs; *La sífilis matrimonial en sus relaciones con la prostitución clandestina y la reglamentada por los Gobiernos* (Barcelona, 1887); *El Chancro infectante de los genitales en la meretriz en sus relaciones con la etiología sifilítica* (Barcelona, 1889), i *Alimentación del niño durante los primeros años de la vida* (Barcelona, 1889).

(59, II, pàg. 601/«Gaceta Médica Catalana», 1902, pàg. 78)

4.934. **SERES i IBARS, Manuel.** N. a Vilanova d'Alpicat (Segrià), el 4-III-1888; m. a B., el 26-III-1928. Féu el batxillerat, a Lleida i Medicina, a Barcelona Llicenciat, el 1911 i doctorat, a Madrid, el 1912, amb la tesi *Prostatectomía transvesical (Operaciones de Freyer).* Amplià estudis a Lió, amb Testut. El 1914, obté, per oposició, la càtedra d'Anatomia de la Facultat de Medicina de Granada, i al cap d'un any passà a Sevilla. El 1916, estudià, a París, fisiopatologia renal i Urologia de guerra. Especialitzat en Urologia. El 1922, tornà a Barcelona, com a catedràtic d'Anatomia. El 1924, era degà de la Facultat. Conseller de l'Ajuntament de Barcelona, quan l'alcalde era el baró de Viver. El 1926, aplicant una ordre ministerial, que preferia catedràtics titulars, en lloc dels auxiliars, com a professors de les assignatures especials que hi havia en alguns centres docents, passà a dirigir el Servei d'Urologia, que havia fundat el doctor Sacanella. Collaborà a les revistes: «Treballs de la Societat de Biologia», «La Tribuna Médica», «Boletín Médico», de Lleida; «Therapia», «Revista Española de Medicina y Cirugía», i d'altres. Autor de: *Enervación renal* (Barcelona, 1924); *Operatoria urológica* (Barcelona, 1925), i *Mis descubrimientos sobre la circulación arterial del riñón ante la patología renal y la cirugía del riñón* (Barcelona, 1926).

4.935. **SERIS, Sebastià.** Doctor en Medicina. El 29-VII-1651 fou contractat pels veïns de la vila d'Arbeca (Les Garrigues). (M. Ca.)

4.936. **SERÓ i NAVAS, Prudenci.** N. a Cabassers (Priorat), el 1883; m. a Cabassers, el 1963. Féu estudis de Medicina a B., i es llicencià l'any 1909. Exercí la Medicina rural a Granyena de les Garrigues i a Cabassers. Interessat per la botànica es llicencià també en Ciències Naturals l'any 1930. Fou organitzador i director de l'Institut de Batxillerat de Cervera (1933) i més tard professor al de Tarragona. Després de la guerra fou professor adjunt d'Anatomia i Fisiologia dels vegetals de la Facultat de Ciències de Barcelona, fins a la seva jubilació. Féu estudis detallats de la flora de Catalunya, i en particular de les molses. Dedicà alguns estudis a les plantes del Montsant. Autor també de: *Musgos de los alrededores de Bohí* (1956); *Flora briológica de las comarcas barcelonesas* (1956), i *Contribución al estudio de la flora briológica catalana* (1962).

(308, IV, pàg. 265/32, XIII, pàg. 505)

4.937. **SERQUEDA, Jaume.** Professor de Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1576. (496, pàg. 141)

4.938. **SERRA, Antoni.** Doctor en Medicina. Documentat a B., l'any 1657. (AHPB - CM. 14-VI-1657) (I. Pe.)

4.939. **SERRA, Antoni.** Cirurgià, documentat a Banyoles (Gironès), l'any 1720. (B. Ju.)

4.940. **SERRA, Antoni.** Cirurgià. Consta que exercia a Manresa, l'any 1794. (J. Ra.)

4.941. **SERRA, Baptista.** N. el 1699. Va exercir la Cirurgia a Soses (Segrià), on va morir el 17-VIII-1759. (410, pàg. 73)

* **SERRA, Bernat.** — V. **BERNAT SERRA.**

4.942. **SERRA, Carles.** Cirurgià, que exercí a l'Hospital de la Santa Creu, de B. Va escriure una obra juntament amb Josep Prats. M. el 2-X-1750. (54, pàg. 243)

4.943. **SERRA, Francesc.** N. a Lleida. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1778. (309)

4.944. **SERRA, Jaume.** Mestre en Arts i batxiller en Medicina, documentat a B., l'any 1466. (AHPB - T. 2-V-1466) (I. Pe.)

4.945. **SERRA, Jaume.** N. a Calaf (Anoia). Es llicencià i doctorà, l'any 1574, a l'Es-

tudi General de B. Exercí a Calaf. (66, pàg. 201)

4.946. **SERRA, Joan.** Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1693 i 1698. (J. Ra.)

4.947. **SERRA, Joan.** Cirurgià de la Cellera de Ter, documentat l'any 1762. (B. Ju.)

4.948. **SERRA, Joan.** Metge de la segona meitat del segle XVIII, n. a Sa Pobla (Mallorca). Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Ciutat. Autor de: *Relación médico-topográfica de la villa de La Puebla, enfermedades que la molestan y causa que las produce* (1799). (10, II, pàg. 380)

4.949. **SERRA, Joan.** N. a Nàger (Noguera). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1759. (309)

4.450. **SERRA, Joaquim.** De la meitat del segle XIX. Autor dels treballs: *¿Existe en realidad una apoplegía perezosa?* i *Exposición de algunos medicamentos que o no están comprendidos en las actuales farmacopeas o apenas se usan, y sin embargo pueden servir de mucha utilidad* (1857). (59, II, pàg. 605)

4.951. **SERRA, Jordi.** N. a Vallfogona de Ripollès. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1798. (309)

4.952. **SERRA, Josep.** Cirurgià, que, l'any 1649, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 166)

4.953. **SERRA, Josep.** L'any 1747, exercia la Cirurgia a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (28, 1971, V. pàg. 29)

4.454. **SERRA, Josep.** Cirurgià de Montagut (Garrotxa), documentat l'any 1759. (B. Ju.)

4.955. **SERRA, Josep.** Metge, que, cap a l'any 1760, exercia a l'Hospital de Reus. (397, pàg. 36)

* **SERRA, Marià.** — V. **SARRA, Marià.**

4.956. **SERRA, Pau.** N. a Borredà (Berguedà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1746. (309)

4.957. **SERRA, P.** Doctor en Medicina, documentat a Girona, l'any 1473. (B. Ju.)

4.958. **SERRA, Pau.** N. a Besalú (Garrotxa). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1753. (309)

4.959. **SERRA, Pere.** Metge, que, cap a l'any 1485, exercia a Tarragona. (64, pàg. 42)

4.960. **SERRA, Pere.** N. a Sudanell (Segrià); m. a Soses (Segrià), el 7-V-1759, als 34 anys. Fill de Baptista Serra, va exercir la Cirurgia a Soses. (410, pàg. 73)

4.961. **SERRA, Pere.** N. a Rocafort (Bages). Batxiller d'Osca el 1760 i revalidat el 1772. Exercí a Fonollosa (Bages). (24)

4.962. **SERRA i BENNASAR, Guillem.** N. a Ciutat de Mallorca, l'any 1844; m. a Ciutat de Mallorca, el 21-X-1910. Quedà orfe a dotze anys i entrà d'aprenent en una fàbrica. Després va ser perruquer. A dinou anys, passà a Barcelona, a estudiar Cirurgia menor. Practicant el 1866. El 1871 era practicant, per oposició, a l'Hospital de la Santa Creu. Cursà Medicina, a Barcelona. Llicenciat, el 1874. Collaborà a la «Revista de Higiene y Policía Sanitaria», «El Eco de las Matronas», «Revista Balear de Ciencias Médicas» i altres revistes. Autor de: *Acerca la atrofia amarilla aguda del hígado* (1879); *Duración del embarazo en la especie humana* (Barcelona, 1890); *Estudio clínico de la eclampsia en el parto* (Barcelona, 1891); *La viruela y su profilaxis* (Palma, 1893); *Refutación de la doctrina homeopática,* i com a membre de l'Acadèmia de Medicina de Mallorca, va fer el discurs inaugural de curs 1898-1899, amb el tema *Algunas consideraciones sobre higiene y educación de la mujer* (Palma, 1899). (111, pàg. 70)

4.963. **SERRA DE MARTÍNEZ, Josep Maria.** Metge, historiador i musicòleg barceloní, autor dels treballs: *Francia y Ramón Llull* (1918); *La medicina luliana. Apunts i comentaris* (Barcelona, 1924) i *Figuras wagnerianas* (Barcelona, 1928).

4.964. **SERRA i PARAYRE, Jaume.** Llicenciat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

4.965. **SERRA i PASCUAL, Josep.** N. a Maó, el 12-V-1785; m. a Maó, l'any 1830. Traduí, del metge nord-americà A. G. Hull: *Aclaración práctica de la naturaleza de la hernia, con algunas observaciones sobre los medios inútiles usados hasta ahora para corregirla: con una relación de la utilidad y felices curaciones obtenidas por el nuevo braguero recomendado en este opúsculo. Traducido del inglés* (Maó, 1824). (10, II, pàg. 379)

4.966. **SERRA i PERELLÓ, Josep.** N. a Falset (Priorat), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. (309)

4.967. **SERRA i RIERA, Angel Francesc.** N. a Avinyó (Bages), l'1-X-1878; m. a Manresa, el 29-VII-1936. Fill del metge Francesc Serra i Corrons. Féu els primers estudis a Sallent i a Terrassa. Llicenciat a Barcelona el 1902, va exercir uns anys a Sallent, i passà després a Manresa. Féu el doctorat a Madrid amb una tesi sobre l'epidèmia gripal a Manresa (Manresa, 1919). L'any 1920 era president de la delegació a Manresa del Sindicat de Metges de Catalunya. Va exercir la cirurgia a l'Hospital de Sant Andreu de Manresa i fou el director del Laboratori Municipal. Fou un dels fundadors d'Acció Catalana a Manresa, de la qual fou president. Autor d'*Estudi de les aigües de Manresa en relació amb el tifus* (Manresa, 1927).

4.968. **SERRA i ROSELL, Josep.** De la meitat del segle XVIII. Fill del cirurgià Carles Serra. El mes d'octubre de 1747, era nomenat cirurgià primer de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona.
(54, pàg. 243)

4.969. **SERRA i ROURE, Francesc.** N. a Solsona, es va graduar, a Cervera, el 1788.
(309/28, 1976, VII, pàg. 4)

4.970. **SERRA i SALSAS, Francesc.** N. a Rubí (Vallès Occidental), el 29-XII-1899; m. el 24-VI-1940. Féu els primers estudis a Mataró. Llicenciat a Barcelona, el 1921 i doctorat a Madrid, l'any 1923. Director de l'Hospital Provincial de Lleida. Féu una organització dinàmica d'aquell hospital, on va organitzar diversos cursets.
(317, pàg. 39)

4.971. **SERRACLARA, Sebastià.** Metge, que exercia, a Valls, l'any 1694.
(335, pàg. 37)

4.972. **SERRADELL, B.** De les darreries del segle XIX. Collaborà a les revistes «Boletín de la Academia de Higiene» i a «La Gynecologia Catalana», primera revista mèdica escrita en llengua catalana.
(7)

4.973. **SERRADELL, Jaume.** N. a Figueres (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1794. (309)

4.974. **SERRADELL, PaHadí.** Metge, probablement català, de la primera meitat del segle XV. L'any 1405, era «jurat en cap», a Girona, i «prohom de la mà major» els anys 1406, 1407 i 1411. Autor del llibre *De pestilentia etc. per palladium sarradelli medicum inventariatum.*
(4, pàgs. 53 i 270/412, pàg. 21)

4.975. **SERRADELL, Segimon.** N. a Llimiana (Pallars (Jussà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1758. (309)

4.976. **SERRADELL i MARFÀ, Enric.** N. a B., el 28-IV-1885. Llicenciat, l'any 1909. Membre de l'Acadèmia Mèdico Homeopàtica de Barcelona, on presentà el treball: *Compatibilidad de los modernos conocimientos médicos con la Homeopatía.*
(74, pàg. 53)

4.977. **SERRAHIMA, Joan.** N. a Tarragona, era batxiller en Medicina a Osca, l'any 1744. (309)

4.978. **SERRALLACH i MAURI, Narcís.** N. a B., el 15-IV-1875; m. a Esplugues de Llobregat, el 16-XII-1951. Estudià amb Guyon a l'Hospital Necker, de París, i aquí, amb el doctor Turró. El 1915, era secretari general de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Cultivà la Urologia. Collaborà en els «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatría», «Revista de Medicina y Cirugía», «Annales des Maladies des Organes génito-urinaires», «Folia Urologica», «Gaceta Médica Catalana», «Higia» i d'altres. Féu el doctorat amb la tesi *Patogenia de la cistitis en las enfermedades infecciosas* (Madrid, 1898). Publicà la revista «Hojas Urológicas». Autor de: *Concepto moderno de la anatomía de la próstata, de la hipertrofia prostática y su tratamiento radical* (Sabadell, 1905); *Alguns experiments sobre la dinàmica vesical; El nuevo microbio de la sífilis y la sífilis experimental* (Barcelona, sense data); *Higiene y peligros de la generación. Obra de divulgación científica. Con un apéndice sobre el tratamiento de la sífilis por medio del —606— y de la reacción de Wasermann para el diagnóstico de dicha enfermedad* (Barcelona, sense data); *Interpretación clínica de los análisis de Orina, Diuresis y Micción* (Barcelona, sense data); *Valor semiológico del examen de la urea de la sangre* (Barcelona, sense data); *Algunos experimentos sobre la fisiología de las vesículas seminales y de los deferentes* (1908); *Nuevas orientaciones para la prostatectomía* (Barcelona, 1911); *Tratamiento quirúrgico de la hipertrofia de la próstata* (Madrid, 1911); *Últimos resultados del 606* (Barcelona, 1911); *De la anuria calculosa. Algo sobre su patogenia. Impermeabilidad de la urea en las lesiones renales. Coeficiente de Ambard en la anuria calculosa. Su tratamiento general. Valor del cateterismo uretral. Un caso de anuria calculosa resuelta por nefrolitoto-*

mía de urgencia (Barcelona, 1912), i *Interpretación clínica de los análisis de orina. Diuresis y Micción* (1915).
(77, pàg. 401)

4.979. **SERRANO, Francesc.** Batxiller en Medicina, a Cervera, a la segona meitat del segle XVIII. Exercí a Granollers.
(303)

4.980. **SERRANO, Pere.** N. a Calaceit (Matarranya), era batxiller a Gandia, el 1764 i es revalidà, el 1774. Exercí a Tivissa i a Benissanet, a la comarca de la Ribera d'Ebre. (3)

4.981. **SERRAT, Epifani.** L'any 1725, es presentà a les oposicions de la càtedra de Pronòstics de la Universitat de Cervera, que no obtingué. (49, I, pàg. 401)

4.982. **SERRAT, Francesc.** N. a Riudecanyes (Baix Camp), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1763. Revalidat l'any 1774. Exercí a Ginestar (Terra Alta).
(309/24)

4.983. **SERRAT i PUIGBÓ, Pere.** N. a Ripoll, el 7-XII-1864; m. el 19-II-1941. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà a «La Medicina Popular». (77, pàg. 405)

4.984. **SERRATOSA, Salvador.** N. a Sant Hipòlit de Voltregà (Osona), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1737. (309)

4.985. **SERRAVILLA, Joan.** De Castelló d'Empúries (Alt Empordà). El 9 de desembre de 1507, es va matricular a l'Escola de Medicina de Montpeller. Juntament amb Bartomeu Rull, va ésser el primer estudiant gironí, que a començament del segle XVI, va residir al Collegi Bruguera de Montpeller. (108, pàg. 101)

4.986. **SERRET, Jaume.** Cirurgià, documentat a La Fuliola (Urgell), l'any 1684.

4.987. **SERRET, Joan.** N. a Miravet (Ribera), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1775. (309)

4.988. **SERRET i SUNYER, Pere.** N. a Bellver de Cerdanya, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1755. També graduat, a Osca, el 1757. (309)

4.989. **SERVENT, Mestre Francesc.** Doctor en Medicina, que, al començament del segle XVI, exercia a Perpinyà (1503). Juntament amb els doctors Gelabert i Torelló, féu una edició revisada i corregida de la Cirurgia d'Argilata.
(78, 1936, II, pàg. 218/476, pàg. 579)

4.990. **SERVERA i JAUME, Francesc Marià.** N. a Sineu el 18-X-1827. Cursà, a Ciutat de Mallorca el primer any de Medicina. En desaparèixer la Universitat mallorquina, es traslladà a Barcelona, on es llicencià el 1848. Membre de la Societat Mèdica d'Emulació, de Barcelona. Després passà a Sineu, on exercí la professió. Va cultivar la poesia i la dramatúrgia castellana. Collaborà en «El Isleño». Autor de: *Las intrigas de un privado* (Palma 1845), drama en vers i cinc actes; *La huérfana de Barcelona. Historia-Novela* (Barcelona, 1850); *Doña Elvira de Belloch o hay nobles que nobles son* (Palma, 1851), drama en vers i tres actes; *Doña Luz, la de Toledo* (Palma, 1852), novella històrica; *La corte de D. Enrique el doliente,* drama en vers i quatre actes; *Francia, Inglaterra y España,* comèdia en vers i tres actes; *El capitán Montaner,* drama en vers i quatre actes; *La escuela de las solteras,* comèdia en vers i tres actes; *El mundo tal cual es* (Palma, 1863), novella, i *El cardenal Alberoni o el hijo del jardinero* (Palma, 1867), novella històrica.
(10, II, pàg. 391)

*** SESET BEN ISHAQ BEN YOSEF BENVENIST. — V. SHESET BEN ISAAC BENVENIST.**

*** SESET BENVENIST. — V. SHESET BEN ISAAC BENVENIST.**

4.991. **SETMANA, Miquel.** Metge de Girona del segle XV, domiciliat al carrer de les Ballesteries. Tingué una destacada actuació política en el governament de la ciutat. L'any 1453 fou auditor de comptes i clavari d'imposicions l'any del setge del 1462. El 1470 és nomenat jurat tercer; el 1471 metge capitolar i el 1493, essent jurat segon, acompanyà la reina Elisabet de Castella en la seva visita a Girona. Els anys 1502 i 1505, ja molt vell, com a jurat de mà major signa en el Llibre Vert de Juraments, com a testimoni, en exàmens d'apotecaris i cirurgians. (B. Ju.)

4.992. **SEURA, Gerard.** Metge de Sant Jordi Desvalls (Gironès), documentat el 1594. (B. Ju.)

4.993. **SEVILLA, Mestre Dídac.** Metge d'Alfons V.

4.994. **SHALOM, Abraham.** Metge jueu, a Tàrrega i a Cervera, entre els anys 1455 i 1490. Metge del rei Joan I, fou, a més, filòsof i teòleg. Autor de l'obra: *Neve Shalom (Estances de pau).*
(407, pàg. 325)

* **SHEM TOB BEN ISAAC.** — V. **SEM TOB, Ishaq.**

4.995. **SHESET BEN BENVENIST AL-MASI.** Metge jueu, a B., que va morir l'any 1203. Va escriure, en àrab, alguns treballs sobre ginecologia.
(407, pàgs. 313 i 315)

4.996. **SHESET BEN ISAAC BENVENIST.** N. a B. el 1131; m. el 1209. Metge jueu del segle XII. Descendia d'una família de Narbona. Estudià a Barcelona, on visqué durant molt temps i, més tard, exercí a Saragossa. Dirigent jueu (nasi), financer i diplomàtic al servei dels reis Alfons I i Pere I. És un dels tres savis jueus que trobà a Barcelona el viatger Benjamí de Tudela. Cap al 1196, escriví sis cartes retòriques a la comunitat de Narbona sobre l'afer d'un agitador i una altra carta defensant l'obra de Maimònides. És autor d'una obra consagrada exclusivament a la Ginecologia, escrita en àrab. A la primera meitat del segle XIII, aquesta obra fou traduïda de l'àrab a l'hebreu, per Judah Ben Solomon Al-Harizi.
(4, pàgs. 38, 55 i 173/Jaume Riera, 32, XIII, pàg. 540)

* **SHESET BEN JOSEPH BENEVISTE HA NASI.** — V. **SHESET BEN ISAAC BENVENIST.**

4.997. **SHIMON DURAN.** Metge jueu, a Ciutat de Mallorca, vers l'any 1391, que va emigrar a Alger. (407, pàg. 319)

4.998. **SIBIBLIA, Marc.** Cirurgià, del segle XV, nascut a Vilafranca (?).
(5, pàg. 136)

4.999. **SIBIUDA, Ramon de.** N. a B.; m. a Tolosa de Llenguadoc, el 29-IV-1436. La seva catalanitat es dedueix del seu cognom. Mestre en Arts, en Medicina i en Teologia, i llicenciat en Dret Canònic. És conegut, sobretot, gràcies als *Essais* (1576), de Montaigne (llibre II, capítol 12). Cap a l'any 1424, sembla que succeí a Bernat Salarti a la Facultat de Medicina de Tolosa de Llenguadoc. Exercí a Tolosa i ha estat considerat un precursor del Renaixement al nostre país. Filòsof de transició, transmeté les grans línies del pensament medieval en un enquadrament innovador, amb un llenguatge assequible i amb la intenció confessada d'arribar a un públic ampli. Autor de: *Theologia naturalis sive liber creaturarum magistri Raymondi de Sabonde* (1436), i *De Natura hominis dialogui*, també coneguda amb el títol *Scientia libri creaturarum seu nature seu liber de homine*, extractada pel cartoixà való Pierre Dorlant sota el títol *Viola Animae* (1499) i refosa per Joan Amós Commeni amb el títol d'*Oculus fidei* (1661). (Vegeu, de Salvador Bové: *Assaig crítich sobre'l filòsoph barceloní en Ramon Sibiude* (Barcelona, 1896).
(78, 1936, II, pàg. 1/Jaume Puig i Oliver, 32, XIII, pàg. 573)

5.000. **SICART, Carles.** Metge, que exercí a Vilamitjana (Pallars Jussà) a la primera meitat del segle XVIII. (24)

5.001. **SICART, Dionís.** Cirurgià, documentat a Lleida entre l'any 1600 i la seva mort el dia 11-V-1608. (M. Ca.)

5.002. **SICART, Josep.** Metge, que exercí a Vallfogona de Riucorb (Segarra), cap a finals del segle XVIII. (24)

5.003. **SICART, Marià.** Metge, que exercí a Vilamitjana (Pallars Jussà) a la primera meitat del segle XVIII. (24)

* **SICART, Tomàs.** — V. **SISCART, Tomàs.**

5.004. **SICART i FAIDELLA, Carles.** Metge que exercí a Vilamitjana (Pallars Jussà) cap a la meitat del segle XVIII.
(24)

5.005. **SICART i FARRAN, Joan.** N. a Vilamitjana (Pallars Jussà), el 26-XII-1750. Fill de Carles i nét de Marià, metges tots dos de Vilamitjana. Batxiller, a Cervera, el 1772, i revalidat, el 1774. Residí a Talarn. (24)

5.006. **SICART i SOLER, Higini.** De la primera meitat del segle XX. L'any 1913, va presentar, al Primer Congrés de Metges de Llengua Catalana, el treball: «L'Hospitalització a Barcelona».

5.007. **SILONIZ i ORTIZ, Carles de.** N. a Cadis, el 8-IX-1818; m. a Barcelona, el 22-II-1898. Cursà Medicina a Cadis. Amplià estudis a França i a Anglaterra. El 1847, guanyà la càtedra d'Anatomia de la Facultat de Medicina, de Barcelona. Degà de la Facultat del 1891 al 1893. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona. Morí solter i residí a la llar del futur doctor Nubiola i Espinós. Autor de: *Del microscopio en su aplicación al diagnóstico* (1857), com a discurs inaugural de curs a l'Acadèmia de Medicina; *Tratado de Anatomía Descriptiva* (Barcelona, 1869); *Tratado de Esqueletología* (Barcelona, 1869); el discurs inaugural del curs universitari: *Carácter de la Fisiología en los últimos sesenta años* (Barcelona, 1883), en el qual fa referència

especial a la fisiologia cerebral, i, en collaboració amb M. Batlles i Bertran de Lis: *Homenaje a los Dres. Gimbernat y Letamendi* (Barcelona, 1894).

5.008. **SILVESTRE, Salvador.** Metge, que exercí a Granyena de les Garrigues. Documentat l'any 1750. (M. Ca.)

5.009. **SILVESTRE, Josep.** Metge, que exercí a Cabra (Alt Camp), on és documentat l'any 1792. (24)

5.010. **SILVESTRE i PALAU, Salvador.** N. a Isona (Pallars Jussà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1745. Exercí a Linyola (Noguera). Pare del metge Josep Silvestre i Pinyol. (309/24)

5.011. **SILVESTRE i PINYOL, Josep.** N. a Linyola (Noguera), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1788, i es revalidà el 1795. (24)

* **SIMA, Mestre.** — V. **SIMÓ, Mestre.**

5.012. **SIMEÓN, Jaume.** Jove cirurgià, documentat a Lleida l'any 1690. (M. Ca.)

5.013. **SIMEÓN, Josep.** A la meitat del segle XIX, exercí a Vilanova i la Geltrú. Collaborà a «El Divino Vallés».

5.014. **SIMEONI, Marian.** De la primera meitat del segle XV. Llicenciat en Medicina al regne de Nàpols. Residí a Barcelona. (4, pàgs. 118 i 275)

5.015. **SIMIO, Gabriel.** Cirurgià de la Marina, originari del bisbat de Tarragona. Consta que l'any 1762 va ingressar en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. (461)

5.016. **SIMÓ, Mestre.** Pràctic jueu ambulant al començament del segle XV. (38, pàg. 52)

5.017. **SIMÓ.** Barber, documentat a Tortosa en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 172)

5.018. **SIMÓ, Baldomer.** De la segona meitat del segle XIX. Va exercir a Cuba. Autor de: *Beri-beri, datos para su historia e investigación de la causa productora del mismo* (1878), que va contribuir al coneixement d'aquesta malaltia. (59, II, pàg. 608/445, pàg. 258)

5.019. **SIMÓ, Pau.** Cirurgià, de Balaguer, que l'any 1730 fou nomenat regidor de la ciutat.

5.020. **SIMÓ DE PRADES.** Metge de Saragossa, que, en el segle XV, va estar al servei de la Casa Reial catalana. (9, pàg. 28)

5.021. **SIMÓ VIRGILI.** Queixaler (dentista), que vivia a Barcelona, a la meitat del segle XV. Serví a la Casa Reial catalana, en temps de Pere IV i Joan I. Morí l'any 1375. (68, pàg. 293)

5.022. **SIMON, Joan.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1734. (496, pàg. 144)

5.023. **SIMON, Martí.** «Físic», a la primera meitat del segle XV, fill d'Aguila, ciutat del regne de Nàpols. (4, pàg. 118)

5.024. **SIMON, Pere.** N. a Verges (Baix Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1790. (309)

5.025. **SIMON, Quirze.** Cirurgià de Verges (Baix Empordà), documentat l'any 1714. (B. Ju.)

5.026. **SIMON BEN SEMAH DURAN.** N. a Mallorca, l'any 1361; m. a Alger, el 1444. Metge, rabí, filòsof i talmudista; fou versat en totes les ciències religioses i profanes. Després dels avalots contra els jueus de Mallorca el 1391, es traslladà a Alger, on visqué com a metge i rabí i on esdevingué, després de la mort d'Ishaq Perfet, el 1408, el cap espiritual de la comunitat sefardita. A més del propi epitafi, escriví, en una de les 802 respostes seves a qüestions de Dret que s'han conservat, el catàleg de les 23 obres que havia compost, entre les quals, parlant de tota ciència, hi ha comentaris bíblics moralitzants i talmúdics, llibres de polèmica filosòfica i religiosa (contra el cristianisme i l'islamisme, les contradiccions dels quals coneixia bé), tractats rituals i poemes, religiosos i profans. La seva obra principal *Magen Abot*, tracta de filosofia religiosa enmig de coneixements enciclopèdics. (Jaume Riera, 32, XIII, pàg. 611)

5.027. **SIMON DE GUILLEUMA, Josep Maria.** N. a B. el 21-XI-1886; m. a B. el 14-XII-1965. Féu el doctorat amb la tesi *Contribución al estudio del dioxi-diamido arsenobenzol (606) en Oftalmología* (1911). Cap del Servei d'Oftalmologia de la Clínica l'Aliança, de Barcelona. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a «Bios», «Archivos de Oftalmología Hispano-Americanos», «La Clinique Oftalmologique», «Annals de l'Acadèmia» i d'altres. Autor de: *Tractament electroiònic de l'episcleritis i de la cataracta; Queratitis intersticial tuberculosa; Edema agudo de los párpados de origen profesional*, i *Ionotherapia y episcleritis*. Amb una *Noticia històrico medical*, posà

pròleg al *Alcoatí. Libre de la figura del uyl*, editat a Barcelona, el 1933, pel bibliòfil Lluís Deztany. Autor també d'alguns treballs d'història de la seva especialitat. (77, pàg. 405/360, pàg. 575)

5.028. **SIMON FERRER, Francesc.** Metge barceloní de la segona meitat del s. XVI. Documentat a Manresa per haver signat capítols matrimonials amb Anna Joana Peguera.

5.029. **SIMON i PERRAMON, Pere Joan.** N. a Vilallonga (de Ter?). Cirurgià llatí d'un examen, graduat al Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona l'any 1781. Fou fadrí a la botiga de Pere Casalprim. (J. Ma.)

* **SINOGA, Floreta. — V. FLORETA SINOGA.**

5.030. **SIPER i MARESMA, Salvador.** N. a B., el 4-III-1907; m. a B., el 4-VII-1975. Llicenciat a Barcelona el 1932 i doctor en Medicina el 1944, amb una tesi sobre la malaltia de Werlhof. Fou collaborador de la càtedra d'Histologia i Anatomia Patològica del prof. Ferrer i Cajigal des dels seus temps d'estudiant, collaborant en els treballs dels Annals de la Càtedra. També treballà, des d'un punt de vista clínic i anatomo-patològic, en el servei del professor Ferrer i Solervicens, amb el qual publicà alguns treballs. Fou professor adjunt d'Anatomia Patològica durant molts anys, amb el professor Sánchez-Lucas, encarregat de la càtedra a la mort d'aquest el 1969 i professor adjunt numerari l'any 1974.

5.031. **SIQUIER, Francesc.** Metge que, el 1800, exercia a Maó, i fou un dels primers a acceptar la utilitat de la vacunació antivariòlica, practicada en els menorquins pels metges anglesos Marshall i Watquer. Metge de la família del doctor Orfila i Rotger.

5.032. **SIQUIER i GARAU, Francesc.** Metge mallorquí de la segona meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Ciutat de Mallorca (1874). (20)

5.033. **SIRANYA, Ramon.** Cirurgià, documentat a Lleida l'any 1623.

5.034. **SIRAROL i MAYMÓ, Cristòfol.** N. el 1810; m. l'any 1886. Doctor en Medicina i Cirurgia. Fou un dels introductors de l'Homeopatia en els Països Catalans. Traduí, de Hartmann: *Tratamiento homeopático de la sífilis y de las enfermedades de la piel.* Autor de: *Preceptos higiénicos y régimen que debe seguirse durante el tratamiento homeopático en las enfermedades agudas y crónicas, con una instrucción para los enfermos, sobre la manera de consultar a su médico y tener correspondencia con él; incluyendo un catálogo de los medicamentos homeopáticos descubiertos hasta el día* (Barcelona, 1851); *Aviso a los amigos y enemigos de la Homeopatía o sea, instrucción sucinta y breve a los que no están iniciados en la Homeopatía para que puedan juzgar con algún fundamento de ella* (Barcelona, 1852), i *Del cólera morbo epidémico (...) de su preservación y curación por el tratamiento homeopático, al alcance de todos* (Barcelona, 1855).

(129, Madrid, 1877, pàg. 217 i 1886, pàg. 306)

5.035. **SIRERA, Martí.** Metge, que exercí a Arenys de Noguera, cap a la meitat del segle XVIII. (24)

5.036. **SIRERA, Montserrat.** Metge. Consta documentat a Lleida l'any 1634. (M. Ca.)

5.037. **SIRERA i ALBÍN, Josep.** N. a Arenys de Noguera, el 14-X-1757. Fill del metge del poble, Martí Sirera, i nét del de Sarroca de Bellera, Josep Albín. Batxiller, a Saragossa, el 1786 i revalidat el 1790. (24)

5.038. **SIRVENT i MONTANER, Àngel.** Professor auxiliar d'Histologia i Anatomia Patològica, de la Facultat de Medicina de Barcelona, amb el professor Calleja, a la mort del qual (1923) s'encarregà interinament de la càtedra. Doctorat l'any 1902 amb la tesi *Contribución al estudio de la Bacteriología ocular. Conjuntivitis.*

5.039. **SIRVENT, Jaume.** Batxiller en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1512. (496, pàg. 141)

5.040. **SIRVENT, Manuel.** N. a Lledó (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1760. (309)

5.041. **SIRVENT, Miquel.** N. a Lledó (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1762. (309)

5.042. **SIRVENT, R.** Mestre en Medicina, documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1501. (496, pàg. 140)

5.043. **SISCART, Blasi (o Blai).** Doctor en Medicina, documentat a Lleida entre els anys 1629 i 1645. (M. Ca.)

5.044. **SISCART, Tomàs.** L'any 1804, era catedràtic de Medicina a la Universitat de Cervera. (49, I, pàg. 412)

5.045. **SISQUET, Joan.** N. a Cervera; es va graduar en aquella població, l'any 1795. (241)

5.046. **SISSÓ, Antoni.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1740. (309)

* **SIST, Joan de.** — V. **JOAN DE SIST.**

5.047. **SISTERER, Mn. Joseph.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues), el 1645. (M. Ca.)

5.048. **SITGES, Joan.** N. a Pals (Baix Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1776. (309)

5.049. **SITJAR i SOBREVIA, Miquel.** N. a B., l'any 1861; m. a B., el 1910. Llicenciat el 1883. Exercí a Verges i a Barcelona. Fomentà la creació de societats excursionistes. Collaborà a «La Gaceta Médica»; en «El Laboratorio» i en «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas». Autor de: *La tuberculosis y su profilaxis* (1887); *Los traumatismos y el cloroformo; El genio, la locura y el crimen* (Barcelona, 1892), amb influències lombrosianes, i *Algunas observaciones sobre la epidemia colérica de 1885 en las regiones levantinas de España* (1889). (118, IV, pàg. 492)

5.050. **SITJAS i BUSQUETS, Joan.** N. a Pals (Baix Empordà). Batxiller d'Osca el 1776, practicà a Girona i es revalidà l'any 1778. Dos fills seus, Joan i Pere Sitjàs i Ros, exerciren també la Medicina. (24)

5.051. **SIURANA, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida l'any 1655, quan ja havia mort. (M. Ca.)

5.052. **SIXTUS FORT.** Cirurgià que exercí, a Barcelona, a la segona meitat del segle XIV, i que morí vers l'any 1400. Són famoses les seves perineotomies o laparotomies, una d'elles practicada el 8 de maig de 1374. (37, pàg. 28)

5.053. **SIVILLA i BOTEY, Antoni.** N. el 1849; m. el 1915. Deixeble de Pi i Molist, de qui fou el principal ajudant, fou sots-director del manicomi de Santa Creu. A la mort d'aquest (1892) no li fou confiada la direcció del sanatori, probablement per causa de les seves discrepàncies amb els màxims responsables de la institució sobre la construcció d'uns pavellons, que el temps va demostrar que eren innecessaris. El suport que li donaren els principals alienistes catalans del seu temps, no fou suficient per a vèncer l'obstinació dels no tècnics. (494, pàg. 320)

5.054. **SOBIRACH, Francesc-Jordi.** Doctor en Medicina. Documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1652. (496, pàg. 143)

5.055. **SOBREDIA, Joan.** N. a les Cabanyes (Alt Penedès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1757. (309)

5.056. **SOCASAU i CONDÓ, Simó.** N. a Begós (Vall d'Aran), el 7-X-1743. Batxiller d'Osca el 1777, practicà a Barcelona i es revalidà el 1782. (24)

5.057. **SOCIATS, Miquel.** N. a Guissona (Segarra), es va doctorar, a Tolosa de Llenguadoc, el 10 de setembre de 1725. (423)

5.058. **SOCIES i QUERALT, Fèlix.** N. al Vendrell, el 7-XII-1758. Batxiller de València el 1793 i revalidat el 1798. (24)

5.059. **SOJO i BATLLE, Francesc de.** N. a Valls (Alt Camp), el 1850; m. a B. el 10-VIII-1935. Féu els estudis de Medicina a Barcelona. Especialitzat en malalties de nas, orella i gola, fou el primer catedràtic d'aquesta disciplina a la nostra Facultat. Havia destacat també com a cirurgià general. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, on ingressà, l'any 1884, amb el discurs *Del espíritu de la Cirugía contemporánea.* Participà en el Certamen Frenopàtic del 1883 i en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona. Collaborà a «La Independencia Médica», «Gaceta Médica de Cataluña», «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica Catalana», «Boletín del Ateneo de Alumnos Internos de la Facultat de Medicina de Barcelona» i altres revistes. Dirigí la revista trimestral «La Otorrinolaringología». Autor de: *Especulum nasi, del Dr. Sojo. Principios fundamentales de la Cirugía Abdominal* (Barcelona, 1893), com a discurs inaugural del curs acadèmic; *Optotecnia rinológica. Algunas modificaciones para su mayor perfeccionamiento* (Barcelona, 1898); *Higiene profiláctica del oído* (Barcelona, 1899); *Contribución al estudio de la termo-traquetomía en el adulto,* i *De la osteotomía linear supracondílea.*

5.060. **SOJO i PRATDESABA, Francesc.** Féu estudis de Medicina a Barcelona. Fill de Sojo i Batlle i especialitzat en oto-rinolaringologia, fou auxiliar de la càtedra del

seu pare i s'encarregà més tard interinament de l'ensenyament. Gaudí de considerable prestigi dintre l'especialitat. Autor d'un bon nombre de treballs, entre ells: *Abscesos cerebrales de origen ótico; Evacuación por craniostomía* (1920); *La laringostomía seguida de aplicaciones de radium en el tratamiento del cáncer laríngeo* (B. 1922). (360, pàg. 577)

5.061. **SOL, Jaume.** N. a Sarral (Conca de Barberà), es va graduar, a Cervera, l'any 1771. (241)

5.062. **SOL, Josep.** L'any 1738, va fer oposicions a una càtedra de la Universitat de Cervera. (28, 1974, XI, núm. 40, pàg. 4)

5.063. **SOL i CARBONELL, Tomàs.** N. a Sarral (Conca de Barberà), el 1758. Graduat, a Cervera, l'any 1782. Va fer oposicions a la càtedra d'Institucions Mèdiques, de Cervera (1784), per a les quals va escriure unes *Quaestiones medicae tres: Quaenam sit nutritioni materia et quo modo nutritio assequatur?* (Cervera, 1784) i *Quibus principiis sint adscribendae medicamentorum vives et quae modo in corpus openur* (Cervera, 1784). El mateix any, 1784, es va establir a Reus, i fou elegit regidor d'aquella ciutat, el 1810. L'any 1819, encara vivia. (397, pàg. 123/63, pàg. 69)

5.064. **SOL i MIQUEL, Josep.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà), es va graduar, a Cervera, l'any 1797. (241)

* **SOL DE VILA, Felip de.** — V. **SOLDEVILA, Felip de.**

5.065. **SOLÀ, Albert.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona el 1669. (AHPBCM. 10-VII-1669). (I. Pe.)

5.066. **SOLÀ, Antoni.** Cirurgià gironí, del segle XV. (408, pàg. 33)

5.067. **SOLÀ, Antoni.** Cirurgià barber, de Sallent (Bages), de la meitat del segle XVIII. Consta documentat el 1748. (414, pàg. 414)

5.068. **SOLÀ, Bartomeu.** Barber, documentat a Manresa entre els anys 1417 i 1468, que ja era mort. Era de Fals (Bages) i era gendre de Tomàs de Comalba, barber de Manresa. (J. Ra.)

5.069. **SOLÀ, Enric.** N. a B. Es doctorà, l'any 1566. Membre del Col·legi de Doctors en Medicina de Barcelona. Arribà a ésser catedràtic de l'Estudi General. (28, 1972, III, núm. 11, pàg. 30)

5.070. **SOLÀ, Francesc.** Cirurgià barber, de Sallent (Bages), que apareix documentat cap el 1488. (414, pàg. 414)

5.071. **SOLÀ, Francesc.** Cirurgià de Manresa, documentat l'any 1680. (J. Ra.)

5.072. **SOLÀ, Jaume.** N. a la Roca del Vallès, l'any 1634; m. a Caldes de Montbui, el 3-I-1714. Féu estudis a Barcelona i exercí a Caldes de Montbui (Vallès Occidental), on es casà amb la filla del metge Tomàs Guilla. Durant un temps, però, també treballà a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, i àdhuc sembla que ensenyà Medicina, en obtenir una càtedra el 29 d'agost de 1670 (V. 54, pàg. 229). Tingué una mort violenta. Autor de *Disputationes de urinis* (1701); *Medica et legalis contentio inter nobiles corporis partes de significationes dominio* (Barcelona, 1702); *Disputationes in 3 Galeni libros de Facultatibus Naturalibus,* i amb la col·laboració d'Onofre Claret: *Omne recopilatum.* (57, pàg. 605)

5.073. **SOLÀ, Joan.** Cap a l'any 1531, exercia a Reus. Se'l suposa fill de Pere Solà. (64, pàg. 37)

5.074. **SOLÀ, Joan.** Doctor en Medicina. Exercí a La Fuliola (Urgell). Documentat l'any 1738. (M. Ca.)

5.075. **SOLÀ, Joan.** Metge, de l'Hospital de Tarragona, que morí el mes de maig de 1771. (219)

5.076. **SOLÀ, Josep.** El febrer del 1792, consta com a «metge de casa» de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. El 10 de març de 1798, fou acomiadat per ofici del capità general, davant un informe de l'hospital on era acusat de desobediència. Membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona. A les darreries de l'any 1800, va morir a Sevilla, on hi havia estat destinat pel Govern, per a estudiar una epidèmia. (54, pàg. 235/ 141, pàg. 33)

5.077. **SOLÀ, Magí.** De les darreries del segle XVIII i el començament del XIX. Ensenyà Medicina a Salamanca. Té la memòria *Herida que recibió en campaña el Marqués de San Simón* (1795), que presentà en el Col·legi de Cirurgia, de Madrid. (48)

5.078. **SOLÀ, Narcís.** De les darreries del segle XV i el començament del XVI. Ciutadà de Barcelona, batxiller en Arts i Me-

dicina i Cirurgia. Autor de la traducció del llibre de Pere d'Argilata: *Açi comenssa la cirurgia del reverend e meritíssim doctor en arts e en medicina lo reverend mestre Pere de Argilata de la ciutat de Bolònia, lo qual es stat treduït de latí en lengua vulgar Cathalana per...*, Perpinyà, 1503). (50, I, pàg. 464)

5.079. **SOLÀ, Pau.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues), els anys 1602 i 1611. (M. Ca.)

5.080. **SOLÀ, Pere.** Metge, que, al començament del segle XVI, fou aconduït per la ciutat de Reus. (64, pàg. 32)

5.081. **SOLÀ, Pere.** De les darreries del segle XVIII. Féu els estudis a Barcelona. L'any 1775, exercia la Cirurgia militar, a Montevideo. (403)

5.082. **SOLÀ, Pere Joan.** Metge, que vivia a Constantí, i que, l'any 1771, era nomenat per a exercir a l'Hospital de Tarragona. (113, pàg. 122)

5.083. **SOLÀ i ABADAL, Josep.** N. a Manresa (Bages), el 1823; m. l'any 1887. Metge forense i militar a Manresa. Dirigí el Col·legi de Sant Ignasi i ocupà càrrecs municipals. Autor de: *Breve reseña histórica de la Iglesia de Nuestra Señora de la Guía, que se venera en la ciudad de Manresa* (Manresa, 1864), i *El médico improvisado en tiempo de cólera epidémico* (Sabadell, 1883). (32, XIII, pàg. 723)

5.084. **SOLÀ i ACELLAS, Josep.** N. a Biosca (Segarra). Batxiller de Cervera, doctorat a Gandia el 1764 i revalidat el 1773. (24)

5.085. **SOLÀ i ESCOFET, Josep.** N. a Badalona, el 1891; m. l'any 1914. Cursà Medicina a Barcelona. Fou fundador del Cercle Catòlic de Badalona. Conreà la poesia catalana i les seves composicions foren aplegades, després de la seva prematura mort, en un volum titulat *Roses blanques*. (118, IV, pàg. 502)

5.086. **SOLÀ i GRAU, Josep.** N. a Oristà (Osona), es va graduar, a Cervera, l'any 1791. Doctorat el 1792. (241)

5.087. **SOLÀ i GRAU, Magí.** N. a Oristà (Osona). Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona l'any 1793. Doctor en Cirurgia el 1796. Un germà seu, Francesc, es graduà el 1807 i doctorà el 1815. Un altre germà, Josep, fou metge per Cervera. (J. Ma.)

5.088. **SOLÀ i MAGNÍFIC, Jaume.** Metge documentat a Barcelona, a començament del segle XVIII. (48)

5.089. **SOLÀ i SERIOL, Baldomer.** N. a Badalona, el 7-II-1855; m. a Badalona, el 25-XII-1922. Va fundar i dirigir, des del 1918, el diari «Aubada». Conreà la poesia catalana. Autor de les composicions *El Crist de la Santa Cova de Montserrat*, *Record necrològic* i *Llum d'ideal* (Barcelona, 1928). A honor seu s'ha publicat: *Un eximio badalonés: Dr. D. B. Solá Seriol* (Badalona, 1955). (118, IV, pàg. 502)

5.090. **SOLÀ i VIDAL, Felip.** N. a Garriguella (Alt Empordà), el 1843; m. l'any 1907. Féu els seus estudis a Barcelona. Oficial metge, durant la Guerra del Pacífic. Installat a Buenos Aires, hi fundà un establiment d'hidroteràpia. Dedicat a l'estudi de les malalties mentals, fundà també un Institut Frenopàtic. És un dels peoners de la Psiquiatria argentina. Fou director del Banco Español. (310)

5.091. **SOLÀ i VIDAL, Josep.** N. a Garriguella (Alt Empordà), l'any 1850. Cursà Medicina a Barcelona i amplià estudis a París. Seguint al seu germà Felip, s'establí a Buenos Aires (1876), on dirigí el servei quirúrgic de l'Hospital Espanyol. Autor de: *Progresos de la Cirugía contemporánea. Cartas dirijidas desde Europa* (Buenos Aires, 1888). (310)

5.092. **SOLÀ i DE XIPELL, Antoni de.** N. a Sallent (Bages), es va graduar, a Cervera, l'any 1783. Exercí les funcions de censor, de les publicacions de caràcter mèdic, que s'editaven a Manresa i a tot el Bages. Havia estat «metge de casa» de l'Hospital de Santa Creu de Barcelona, i renuncià al càrrec l'any 1785. (26, 1967, pàg. 121/28, 1976, VII, pàg. 4/54, pàg. 234)

5.093. **SOLANA, Andreu.** Doctor en Medicina documentat a Barcelona l'any 1648. (AHPB - CM. 11-II-1648) (I. Pe.)

5.094. **SOLANA, Cristòfol.** Doctor en Medicina que exercí a Granyena de les Garrigues, on consta els anys 1745 i 1746.

5.095. **SOLANA, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Girona l'any 1768. (B. Ju.)

5.096. **SOLANELL, Pere Màrtir.** M. el 1737. L'any 1717, era metge supernumerari de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, i fou destinat, el 1722, a visitar els malalts de la sala de galeres i de les «es-

tubas de Sant Roch». Metge segon extern d'aquell hospital, el 1730.
(54, pàg. 230)

5.097. **SOLANELL i FORNELLS, Joan Antoni.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a a Osca, l'any 1739. També graduat, a Osca, el 1755. (309)

5.098. **SOLANES, Cristòfol.** Metge, que, entre els anys 1768 i 1775, exercia a Torres de Segre. (410, pàg. 73)

5.099. **SOLANES, Domènec.** Metge, que, vers l'any 1775, exercia a Aitona (Segrià). (410, pàg. 73)

5.100. **SOLANES, Gabriel-Joan.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a Barcelona l'any 1584. (AHPB - T. 18-VII-1584). També apareix el mateix nom l'any 1623 (CM. 18-VI-1623). (I. Pe.)

5.101. **SOLANICH i PRAT, Narcís Benet.** Metge, a Girona, a la segona meitat del segle XVIII. Llicenciat, l'any 1781. Es doctorà, amb la tesi *De fluxuo menstruo* (Montpeller, 1781). S'havia matriculat a l'Escola de Medicina de Montpeller, l'any 1778. Fou catedràtic de Matèria Mèdica del Reial Col·legi de Cirurgia de Burgos.
(108, pàgs. 96 i 101)

5.102. **SOLANO, Narcís.** Mestre de la Universitat de Barcelona a la meitat del segle XVI (1553). Es conserven unes controvèrsies científico-mèdiques entre Narcís Solano i Onofre Bruguer. És autor de: *Concordia pharmacopolorum Barcinonensium: in medicinis copositis a Narciso Solano secundo Barcinonensis: integre antiquorum maiestati restitue Faventie Gottholanorum* (Barcelona, 1535).
(50, XXI, pàg. 403/2, II, pàg. 85)

* **SOLANS, Fra Pere de.** — V. **PERE DE SOLANS, Fra.**

5.103. **SOLDEVILA, Baltasar.** N. a Andorra, era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1766. (309)

5.104. **SOLDEVILA, Climent de.** De les darreries del segle XV i el començament del XVI. Fill del metge Felip de Soldevila. Féu els estudis a Lleida. L'any 1500, ja era mestre en Medicina i Cirurgia. Catedràtic a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. El 1511, partí a la Cort de Navarra. Tornà a Lleida i exercí de nou el magisteri a la primera Cadira de Medicina. El 1516, era paer en cap de la ciutat de Lleida.
(6, pàgs. 444-445)

5.105. **SOLDEVILA, Felip de.** Metge del segle XV, mort el 1490. L'any 1466, ja consta com a lector a la Facultat de Medicina. L'any 1472, era catedràtic de Prima a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. Metge de Joan II. Metge del Capítol de la Seu d'aquella ciutat. Ignorem si es tracta de la mateixa figura, però Torres Amat parla d'un Felip de Soldevila, doctor en Medicina, autor de: *In artem parvam Galeni; De spiritu gignitivo,* i *De astronomica veritate.*
(57, pàg. 606/63, pàg. 34)

5.106. **SOLDEVILA, Joan.** El 5 de juliol de 1587, era nomenat cirurgià de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona.
(54, pàg. 239)

5.107. **SOLDEVILA, Joan B.** Metge de la cambra reial i del Protomedicat al començament del segle XIX. Traduí els quatre volums del *Curso completo de Medicina,* de Boerhaave. (59, II, pàg. 617)

5.108. **SOLDEVILA, Pere de.** Fill de Climent de Soldevila. Durant el regnat de Carles I, exercia la Medicina a Lleida.
(63, pàg. 43)

5.109. **SOLDEVILA, Sebastià.** Metge, documentat a Calaceit l'any 1780. (24)

5.110. **SOLÉ, Jaume.** Doctor en Medicina, que, vers l'any 1695, exercia a Barcelona.
(396, XXI, pàg. 272)

5.111. **SOLÉ i PLA, Joan.** N. a B. el 1874; m. a Barranquilla (Colòmbia), l'any 1950. Cursà Medicina, a Barcelona. Llicenciat, el 1889. Organitzà les biblioteques infantils a la Ciutat Comtal. President del Comitè de Germanor amb els Voluntaris Catalans durant la Gran Guerra. Com a tal, visità el front de batalla algunes vegades i mantingué amistat amb el general Jofre. Fou «Croix de Chevalier de la Légion d'Honneur» (V. «Revista de Homeopatía Práctica», 1919, pàg. 279). President de la Unió Catalanista (1916-1919). Diputat al Parlament Català (V. «Última Hora», del 19-VII-1937). Col·laborà intensament amb l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Practicà l'Homeopatia i fou membre de l'Acadèmia Mèdico-Homeopàtica, de Barcelona. Metge de diverses comunitats religioses. Era alt i amb abundosa barba. En començar la guerra civil salvà Montserrat, en incautar-se'n en nom de la Generalitat. Després de la guerra civil (1938) va haver d'anar a l'exili, on fou catedràtic de Botànica Mèdica i Geologia a la Universitat de Barranquilla (Colòmbia). Col·laborà a la «Revista de Ho-

meopatía Práctica», «D'Ací i d'Allà», «Nosaltres sols!» (1931-1934), «La Tralla» (1938) i en el «Diccionari de Medicina», que dirigí el doctor Corachan. Dirigí «Universitat Catalana» (1900-1902). També cultivà la poesia i a l'exili va escriure *Oració a la imatge de Crist sense braços*, venerada a la serra de Tairona (Colòmbia), on la tercera quarteta diu: «Imatge trobada, imatge mutilada, / amb braços trencats i el front ferit, / vetlla pels catalans que a l'escampada / porten el teu record dintre del pit». Traduí el llibre de Quay: *Enfermedades de la nariz y garganta y su tratamiento homeopático*, amb la col·laboració del doctor Olivé. Juntament amb el doctor Gallard, traduí, de Clarke: *Formulario*. Alguns dels seus escrits els signà amb el pseudònim «Arnau de Vilanova», com, per exemple, a «La Nació» (1916 i 1917), on sostingué tota la campanya pro voluntaris catalans.
(116, pàg. 346/74, pàg. 54/«Avui», 27-X-1978, pàg. 4)

5.112. **SOLER.** Metge, que exercí, a Reus, a les darreries del segle XVI.
(64, pàg. 49)

5.113. **SOLER, Mestre.** Cirurgià gironí, del segle XVII. (408, pàg. 33)

5.114. **SOLER, Antoni.** Metge de Ferran I i d'Alfons V, al segle XV.
(38, pàg. 76)

5.115. **SOLER, mestre Antoni.** Consta com a metge, en el carrer de la Plana, a Manresa, en el fogatge de 1553. Està documentat fins l'any 1591.
(91, pàg. 185/458, pàg. 472)

5.116. **SOLER, mícer Antoni.** Consta com a cirurgià, a Vilafranca del Penedès, en el fogatge de 1553. (458, pàg. 318)

5.117. **SOLER, Antoni.** Entre els anys 1789 i 1819, va escriure alguna obra de Medicina, entre les quals esmentem *Quaestiones Medicae, sorte datae coram illustri admodum...* (Cervera, 1797).
(63, pàg. 69)

5.118. **SOLER, Antoni.** L'any 1706, exercia la Cirurgia, a Cervera. El seu patrimoni va ésser confiscat pels austriacistes. Més tard, va ésser comandant de sometents, amb els filipistes.

* **SOLER, Baltasar.** — V. **BALTASAR SOLER.**

5.119. **SOLER, Baltasar.** Metge, n. a Palafrugell (Baix Empordà), que, entre els anys 1616 i 1649, va exercir a Girona. És autor d'un llibre sobre la pesta.
(315/408, pàg. 28)

5.120. **SOLER, Bernat.** Cirurgià, que exercia, a Barcelona, cap a l'any 1421.
(37, pàg. 26)

5.121. **SOLER, Bernat.** Metge menorquí, que es doctorà, l'any 1579, a l'Estudi General de Barcelona. (66, pàg. 204)

5.122. **SOLER, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1643. (AHPB - CM. 8-IX-1643). (I. Pe.)

5.123. **SOLER, Francesc.** N. a Valls (Alt Camp), es va graduar, a Cervera, el 1770.
(241)

5.124. **SOLER, Francesc Benet.** Metge, que, l'any 1598, era conseller en cap de Barcelona. El 30 d'abril de 1599, s'oposà que desembarqués, a Barcelona, Joan Andreu Dòria. (243, I, pàg. 164)

5.125. **SOLER, Gaspar Magí.** Doctor en Medicina, de la vila de Fraga, documentat a Lleida l'any 1614. (M. Ca.)

* **SOLER, Guillem des.** — V. **GUILLEM DES SOLER.**

5.126. **SOLER, Jaume.** Barber barceloní, que l'any 1439, residia a Sicília.
(5, pàg. 137)

5.127. **SOLER, Jaume.** Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. (309)

5.128. **SOLER, Joan.** Catedràtic de Medicina, a Barcelona, a la segona meitat del segle XVI.

5.129. **SOLER, mícer Joan.** Doctor, documentat a Torà (Segarra) en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 433)

5.130. **SOLER, Joan.** N. a Llançà (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1787. (309)

5.131. **SOLER, Joan.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

5.132. **SOLER, Josep.** N. a Cervera. Es va graduar, a la Universitat d'aquella població, l'any 1794, i doctorat el 1795.
(241)

5.133. **SOLER, Josep.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà), es llicencià en Medicina, a Osca. Revalidat pel Protomedicat, l'any 1777. Exercí la docència al Reial Col·legi de Cirurgia de Burgos.
(28, 1976, V, núm. 57, pàg. 4)

5.134. **SOLER, Josep.** L'any 1808, era metge titular de Manresa. Segons Pallàs, és autor d'una *Breve reseña histórica* (sic). Amb el mateix nom consta un cirurgià militar que exercí a l'Hospital de Sant Andreu de Manresa (1810-1811).
(91, pàg. 186)

5.135. **SOLER, Josep.** De la segona meitat del segle XIX. Autor del discurs *Relato histórico de la epidemia de fiebre amarilla que en el año de 1870 azotó a la ciudad de Barcelona, y barrio marítimo de la misma* (1892). (59, II, pàg. 636)

5.136. **SOLER, Juli.** A la meitat del segle XIX, practicà l'homeopatia a Maó. Autor del fulletó *La Homeopatía.*
(129, 1869, pàg. 359)

* **SOLER, Julià.** — V. **JULIA SOLER.**

5.137. **SOLER, mestre Luch.** Documentat, com a metge a Tremp, l'any 1553.
(451, II, pàg. 39)

5.138. **SOLER, Lluís.** Doctor en Medicina. Documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1606.
(496, pàg. 142)

5.139. **SOLER, Martirià.** Metge de Castelló d'Empúries (Alt Empordà) on és documentat l'any 1775. (24)

5.140. **SOLER, Onofre.** Cirurgià, cònsol en cap i degà del Col·legi de Cirurgians de Barcelona, l'any 1640. Lluità contra la pesta de 1629-1631, a terres de l'Empordà.
(396, XII, pàg. 740/114, pàg. 9)

5.141. **SOLER, Pau.** Cirurgià de B., a les darreries del segle XVII i el començament del XVIII.

* **SOLER, Pere.** — V. **PERE SOLER.**

5.142. **SOLER, Pere Benet.** Professor de Medicina, a l'estudi General de Barcelona, a les darreries del segle XVI. Membre del Col·legi de Doctors en Medicina, de B. L'any 1598, era conseller en cap.
(66, pàg. 212/396, VII, pàg. 162)

5.143. **SOLER, Pere Joan.** Entre els anys 1587 i 1590, consta com a membre del Col·legi de Doctors en Medicina, de Barcelona. (66, pàg. 212)

5.144. **SOLER, Pere Joan.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona el 1700. (AHPB - CM i T. 2-VIII-1700). (I. Pe.)

5.145. **SOLER, Tomàs.** De la primera meitat del segle XIX. Autor del treball *Sobre la curación de la córnea* (sic).
(59, II, pàg. 637)

5.146. **SOLER i ARRUGAETA.** A les darreries del segle XIX, era redactor de la revista «La Unión Médica», que es publicava a Lleida. (7)

5.147. **SOLER i BUSCALLA, Joan.** N. a Olvan (Berguedà), el 9-X-1835; m. a B., el 9-XI-1895. Cursà Medicina a Barcelona. Del 1854 al 1860, exercí com a practicant a l'Hospital de la Santa Creu. Llicenciat, el 1860 i doctorat, el 1861. El 1864 fou nomenat metge forense interí, i ho va ser en propietat, el 1869. El 1865, va obtenir el títol de metge higienista. Membre fundador de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. El 1872, era metge de l'Hospital de la Santa Creu, per oposició. El 1884, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Sífilis conyugal* (Barcelona, 1887). Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Col·laborà en «El Compilador Médico» i en el «Boletín de la Academia de Higiene». Des del gener del 1890 fins a la seva mort, codirigí, amb Duran i Trinxeria, la «Revista de Ciencias Médicas». Autor de: *¿Qué papel representa la traqueotomía en el tratamiento del croup?; Exposición de varios casos de sífilis y de algunas anomalías anatómicas del aparato genital de la mujer* (Barcelona, 1890); *Trascendencia de la contaminación sifilítica del organismo de individuos, al organismo social* (Barcelona, 1892), i *El Secreto Médico en orden a la Sífilis* (Barcelona, 1892), treball inaugural de curs a la Reial Acadèmia de Medicina.
(«Revista de Ciencias Médicas, 10-VIII-1898/147)

5.148. **SOLER i CASALS, Fèlix.** Doctor en Cirurgia i llicenciat en Medicina, a la meitat del segle XIX. Autor d'uns *Elementos de materia médica, incluso el arte de recetar* (Barcelona, 1850).
(59, II, pàg. 632)

5.149. **SOLER i CATALÀ, Emili.** Metge de l'Armada, al segle XIX. Autor d'una memòria sobre el *Carácter de la Cirugía Militar ante los medios de ataque y defensa de la guerra moderna.*
(59, II, pàg. 619)

5.150. **SOLER i CÒDOL, Josep.** N. a B. el 24-VIII-1843; m. l'any 1880. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, a la qual ingressà l'any 1872. Col·laborà a la «Revista de Ciencias Médicas» i a la «Enciclopedia Médico Farmacéutica».

5.151. **SOLER i CORNET, Joan.** N. a Manresa, el 16-III-1895; m. a Manresa, el 23-V-1971. Fill del metge Francesc Soler i Jo-

vés (1863-1932), féu estudis de Medicina a Barcelona, on es llicencià l'any 1918. Es dedicà a la Medicina general i a la Cirurgia, essent cap del servei quirúrgic de l'Hospital de Sant Andreu, de Manresa, i director de l'Hospital (1939-1971). Fou metge forense, president de l'Assemblea Local de la Creu Roja i de la Caixa d'Estalvis de Manresa i personalitat rellevant dintre de la vida local. S'havia doctorat a Madrid amb una tesi sobre *Estudio de la apoplejía cerebral en la comarca del Bages* (Manresa, 1926).

(53, octubre 1971, pàgs. 29-30)

5.152. **SOLER i COSP, Josep.** N. a la Pobla de Lillet (Berguedà), el 19-X-1772; m. a B., el 12-XII-1841. Fill del cirurgià llatí Josep Soler. Féu els primers estudis a Puigcerdà. L'any 1791, era batxiller en Filosofia, a Cervera, i el mateix any, es va matricular al Reial Col·legi de Cirurgia, de Barcelona. El 1792, va ingressar, com a «pretendent de Cirurgia o col·legial intern», a l'Hospital Militar, de Barcelona. Durant la Guerra Gran, va ésser un dels tres militars sanitaris que no va emmalaltir en l'assistència dels més de dos mil militars ingressats als hospitals de Barcelona. El 1797, era practicant de cirurgia del tercer Batalló de les Guàrdies Walones i, més tard, cirurgià major (1799). Llicenciat en Cirurgia Mèdica el 1798, i doctorat el 13 de novembre de 1802. Féu estudis de Medicina a la Ciutat de Mallorca, mentre va servir a l'Hospital Militar provisional d'Artà. El 1804, va guanyar, per oposició, la càtedra de dissector anatòmic, de Burgos. Durant la guerra (1808-1814), es va trobar, a Manresa i a Figueres, enfront dels francesos. El 1810, va intervenir en el rescat del metge Vicenç Fages i del practicant de Cirurgia Cristòfol Bergadà, fets presoners pels francesos a Cervera. El 1811, va servir al castell de Sant Ferran, de Figueres, i el 1815, va ocupar la càtedra d'Anatomia del Reial Col·legi de Cirurgia, de Barcelona. Arribà a explicar tres assignatures alhora. El 1825, hom el considerà purificat de les seves idees polítiques. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, on va ingressar l'any 1831. Argumentà a favor de la unió de les facultats de Medicina i Cirurgia, i sobre aquest punt publicà un informe que donà a la superioritat. Malalt de gota, deixà un manuscrit sobre aquesta malaltia. Llegí l'oració inaugural de curs al Col·legi de Medicina i Cirurgia, l'any 1840. (V. «Diario de Barcelona», 1840, octubre, pàg. 3.933). També explicà Medicina Legal, i, segons sembla, amb no gaire profit. (V. «Diario de Barcelona», 1842, pàg. 3.328). Autor de les memòries: *Sobre una memoria publicada por Mr. Monfalcón; Lo que el vulgo llama impropiamente muertes repentinas* (1819); *Indicios de apoplegía por reflexión sanguínea* (1820); *Esteatoma* (1826); *Hernia estrangulada formando un ano anormal curada por sí misma* (1833), de les quals sembla ésser que no se'n conserva cap.

(«Diario de Barcelona», dels 27 i 31-XII-1841/54, II, pàg. 635/179)

5.153. **SOLER i DAMIANS, Joan.** N. a B. el 7-VII-1877; m. a Buenos Aires, l'11-XI-1951. Element d'Estat Català, que se separà de Macià. Juntament amb d'altres va emprar el nom d'«Elements d'Estat Català», de tendències dretanes, i van fundar la revista «Nació Catalana». (V. «L'Avenç», núm. 36, pàg. 18). Més tard, van formar el Partit Nacionalista Català. L'any 1936, era primer comissari d'Esports de Catalunya, nomenat per Ventura Gassol. Féu una gran promoció esportiva. (Vegeu «Avui», del 10-XI-1981, pàg. 21). Després de la guerra civil va anar a l'exili.

5.154. **SOLER i DANIEL, Àngel.** N. al Bruc (Anoia), el 18-II-1891; m. el 9-III-1972. Fill i nét de metges. Féu els primers estudis a Santpedor, a Navarcles i a Vilada. Llicenciat el 1916, a Barcelona. Membre de la Lliga Catalana. Exercí quaranta-tres anys a Vilada (Berguedà). Organitzà un sanatori antituberculós, amb quaranta llits. Membre fundador del Sindicat de Metges de Catalunya. En esclatar la guerra civil, s'amagà a la Vall d'Aran. Col·laborà a «Gaceta Médica Catalana», «Annals de Medicina» i a altres revistes. Participà activament en les tasques de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears, essent vocal de la seva junta dels anys 1959 a 1972, representant als metges jubilats.

(331)

5.155. **SOLER i DOPFF, Carles.** N. a B. el 10-V-1893; m. a B., el 25-I-1972. Llicenciat a Barcelona, l'any 1916. Més tard, es doctorà amb la tesi *Valor comparativo de las reacciones de Wasserman, Ascoli y Weichardt en el diagnóstico de la sífilis.* Professor auxiliar de Patologia Quirúrgica (V. «Revista Médica de Barcelona», 1928, II, pàg. 217). Professor d'Higiene Industrial a l'Escola del Treball, de Terrassa (V. «Revista Médica de Barcelona», 1931, març). Treballà a l'Institut d'Orientació Professional de la Mancomunitat. Professor adjunt de Microbiologia i Higiene a la Universitat Autònoma (1933). Professor de Medicina del Treball a l'Institut Psicotècnic de la Universitat Industrial. Membre numerari de la Reial Acadèmia

de Medicina, de Barcelona, on ingressà amb el discurs *La perspectiva actual en la Medicina preventiva* (1948). L'any 1967, hi féu el discurs inaugural de curs, amb el tema *De la Historia Clínica a la Medicina de masas*. Des de l'Hospital d'Infecciosos (Nostra Senyora del Mar), lluità, durant els anys 1940-1941, contra la gran epidèmia de tifus exantemàtic. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Autor de *La infección en las edades avanzadas* (Barcelona, 1950).
(53, 1972, III, núm. 14)

5.156. **SOLER i ESPALTER, Manuel.** N. a Sitges (Garraf) el 1810. Llicenciat al Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona, el 1833. Va exercir a Madrid, on l'any 1838, era secretari de la Facultat, i el 1843, membre de l'Acadèmia de Medicina. (J. Ma.)

5.157. **SOLER i FABREGAS, Manuel.** N. a La Pobla de Claramunt (Anoia), el 1844; m. a Igualada (Anoia), el 14-XII-1917. Estudià Medicina a Barcelona. Un dels més destacats metges homeòpates de la ruralia catalana. Exercí, de primer, en el seu poble natal i, més tard, ocupà la plaça del doctor Vives, a Igualada, en anar-se'n aquest a Barcelona.
(«Revista de Homeopatía Práctica», 1918, pàg. 36)

5.158. **SOLER i FITER, Francesc.** N. a Tiurana (Noguera), es va graduar, a Cervera, l'any 1789. (241)

5.159. **SOLER i GARDE, Francesc.** N. a B., el 6-I-1867; m. el 5-VII-1932. Llicenciat a Barcelona, quan tenia vint anys. L'any 1888, féu oposicions a Sanitat Militar. Durant set anys exercí a Girona. Capità metge, durant la guerra de Cuba, on va estar uns quatre anys. Un cop retornat, passà a l'Hospital Militar de Barcelona com a cap de Cirurgia. Es traslladà, més tard als hospitals de Burgos i al de Carabanchel, d'on fou director. De bell nou a Barcelona, ascendí a Inspector General de Sanitat Militar de Catalunya. Ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *Formaciones sanitarias en campaña* (Barcelona, 1921). Participà en el Congrés d'Higiene i Sanejament de l'Habitacle, celebrat a Barcelona, l'any 1924. Home religiós i d'ideologia conservadora. Quan vingué la República, defensà els jesuïtes i manifestà la seva actitud antirepublicana. Autor de: *Breves consideraciones sobre el valor de la gimnasia* (Girona, 1890); *Patología y simulación de la epilepsia* (Barcelona, 1893); *Los médicos militares españoles en América* (1926); *El Hospital infantil de Nazaret* (Pedralbes); *La lucha antituberculosa: algunas orientaciones y aspectos sobre la misma; Los servicios sanitarios en la guerra*, i *Esbozos de Medicina social.*
(306/«Diario de Barcelona», 26-I-1936, pàg. 5)

5.160. **SOLER i GRAU, Josep.** N. a Oristà (Osona), es va graduar, a Cervera, l'any 1791, i es va doctorar el 1792.
(28, 1976, IX, pàg. 4)

5.161. **SOLER i IGLÉSIES, Joan.** N. a Sallent de Llobregat (Bages), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1799.
(309)

5.162. **SOLER i JOVÉS, Francesc.** N. a Manresa, l'any 1863; m. a Manresa, el 1932. Metge i cirurgià de l'hospital de Sant Andreu de Manresa, fou metge pràctic de gran prestigi local. Fou una de les víctimes de la utilització, sense protecció, de les radiacions amb una intensa radiodermitis de les dues mans.

5.163. **SOLER i JULIA, Joan.** N. a B., l'1-III-1883; m. el 27-V-1944. Fill de metge. Cursà Medicina a Barcelona. Llicenciat, el 1905 i doctorat, l'any següent. Del 1911 al 1917, fou ajudant de classes pràctiques de Patologia Quirúrgica. Col·laborà amb el doctor A. Esquerdo i després amb Pujol i Brull. Participà en el «Primer Congreso Internacional de la Tuberculosis», organitzat per Rodríguez Méndez, l'any 1911. El 1931 era cirurgià, per oposició, de l'Hospital de la Santa Creu. Bibliotecari i secretari de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. L'any 1936, era president de la S.O.I.G. Després de la guerra civil (1936-1939), fou nomenat vice-president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1940) i membre de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona (1943). Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Col·laborà a la «Revista de Ciencias Médicas», de la qual fou director. Col·laborà en la traducció de l'obra de Choyce: *Tratado de Cirugía* (Barcelona, 1914). Autor de: *Sobre tratamiento de las retenciones en los abortos* (Barcelona, 1918), i *Anestesia rectal* (Barcelona, 1918). (94, 1944, t. III. pàg. 93)

5.164. **SOLER i MARQUILLAS, Josep.** N. a Cervera, el 6-VII-1745. Batxiller d'Osca el 1774, practicà a Santes Creus i a Barcelona i es revalidà el 1778. Exercí a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà).
(24)

5.165. **SOLER i MAYMÓ, Miquel.** De les darreries del segle XIX i el començament del XX. Membre del Cos Mèdic municipal

de Barcelona. Sifiliògraf, representant de l'Ajuntament de Barcelona, l'any 1900, al Congrés Internacional de Medicina, celebrat a París. Autor de: *¿Cuándo debe empezar el tratamiento de la sífilis por el mercurio? ¿Hasta cuándo debe continuar?* (Barcelona, 1897), i *Comunicación presentada al Congreso Internacional de Medicina de París* (Barcelona, 1900), amb el tema *Tratamiento breve y radical de la sífilis grave por medio de las fumigaciones hidrargiradas.* Posteriorment, féu el doctorat amb la tesi *La reinfección sifilítica y la curabilidad de la sífilis* (Madrid, 1907).

5.166. **SOLER i MOREU, Martí.** N. a Mataró (Maresme) el 8-VIII-1889; m. el II-1977. Llicenciat a Barcelona, l'any 1912. Exercí l'Oftalmologia a Mataró, i la Medicina interna a Dosrius, a Cabrera de Mar i a Vilassar de Dalt. Collaborà a «Clínica Rural». Traduí *Las prescripciones del médico práctico*, l'obra de G. Lusena: *Tratado de Traumatología Clínica* (Barcelona, 1933) i altres llibres. (279)

5.167. **SOLER i PADERN, Joaquim.** M. el 1874. Llicenciat a B., el 1850. Es dedicà al tractament de les malalties dels ulls. Cap a l'any 1855, s'establí a Barcelona, després d'haver-se especialitzat a París. Fou el mestre de Carreras i Aragó. El doctor Menacho el considera l'iniciador de l'oftalmologia moderna entre nosaltres. Autor del treball *La iridectomía en el tratamiento de la miopía progresiva.*
(139, pàg. 28)

5.168. **SOLER i PATROSINI, Benet.** N. a Calaf (Anoia), obtingué el títol de batxiller en Medicina, el 18 de març de 1595.
(66, pàg. 207)

5.169. **SOLER i ROIG, Joan.** Metge, n. a Barcelona, que vivia a les darreries del segle XIX i el començament del XX. Un dels introductors de la Dosimetria en els Països Catalans. Dirigí les revistes «La Salud Pública» (1888), «La Salud» (1889) i «La Dosimetría» (1895). Autor de: *Memorándum terapéutico dosimétrico; Memoria de un preso; Epistolario de los presos* (Barcelona, sense data); *El libro de los viejos* (Barcelona, 1891); *Estudios sobre las enfermedades de los viejos* (Barcelona, 1895); *Reeducación, Sociología, Antropología, Criminología (...), Cartas a los presos* (Barcelona, 1906), i *Psicología de delincuentes* (Barcelona, 1908).
(118, IV, pàg. 509)

5.170. **SOLER i TARRAGONA, Antoni.** N. a Oliana (Urgellet), es va graduar, a Cervera, l'any 1791. (241)

5.171. **SOLER i TEROL, Lluís Maria.** N. a València, l'any 1888; m. a Manresa (Bages), el 1958. Fou un dels collaboradors tècnics de les obres i institucions de cultura i ensenyament de la Mancomunitat de Catalunya. Collaborà a «La Veu de Catalunya», «El Pla de Bages», «Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca de Bages» i altres periòdics. Autor de: *Estudio histórico y documentado de la personalidad de Roque Guinard* (1905); *Perot Roca-Guinarda; Història de la batalla del Bruc en 1808* (1910); *Tractat d'Enologia*; de l'obra dramàtica: *L'amagatall* i de *Màners* (Barcelona, 1919), tragèdia en cinc actes i en vers; *Igualada y las batallas del Bruch del 6 y 14 de junio de 1808* (Manresa, 1923); *Igualada i les batalles del Bruch del 6 al 14 de juny de 1908* (Manresa, 1929), i *Francisco Riera Balaguer, natural de Manresa, primer héroe de la batalla del Bruch* (Manresa, 1942). Gran erudit i home de forta personalitat, reuní una biblioteca molt important, junt amb la del seu pare Leonci Soler i March, que es dispersà a la seva mort.
(118, IV, pàg. 509)

5.172. **SOLER i TEROL, Marià.** N. a Moncada (València), el 24-V-1900; m. a B., el 28-XI-1969. Llicenciat a Barcelona. Especialitzat en Cirurgia Ortopèdica, amplià estudis a Lió (amb Michel) i a Viena (amb Lorenz). Durant la guerra civil, fou capità metge. Exercí al Sanatori Marítim de Sant Josep, de la Barceloneta. Dedicà una monografia a la luxació congènita del maluc. (53, 1970, IV, núm. 45)

* **SOLET, Pere.** — V. **SOLÀ, Pere.**

5.173. **SOLEY i GELY, Víctor.** N. a B. el 26-VI-1863; m. el 26-IX-1942. El 1903, féu una ponència sobre lluita antituberculosa. Assistí a diversos congressos europeus antituberculosos. President de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya. Autor de: *Lucha contra la tuberculosis* (Barcelona, 1904).
(78, 1937, II, pàg. 86)

5.174. **SOLÍS, Ramon.** Exercí, a Tremp, a la meitat del segle XIX. Autor d'una memòria sobre les aigües de Caldes de Boí (1850).

5.175. **SOLIVA, Salvador.** N. a Tordera (Maresme); m. el 23-X-1793. Doctorat a Cervera, el 1771, es va establir a Madrid. Metge i botànic. Membre de l'Acadèmia de Medicina de Madrid. Autor de: *Disertación sobre el Sen de España, pruébese como específicamente no es distinto del alejandrino u oriental y explícanse sus virtudes en la Medicina* (Madrid, 1774), i

Al Ilmo. Señor Don Pedro Rodríguez de Campomanes. Origen y utilidad del sen español (sense lloc, ni data). Amb la col·laboració de Joaquín Rodríguez, va escriure: *Observaciones de las eficaces virtudes nuevamente descubiertas o comprobadas en varias plantas* (Madrid, 1787-1790, en tres volums).

(58, pàg. 245/50, XXI, pàg. 485)

5.176. **SOLIVELLAS, Antoni.** Metge mallorquí del segle XVII. Fou metge de Joan d'Àustria i encarregat, el 1652, de la inspecció d'epidèmies de l'illa. Escriví una memòria sobre l'epidèmia de Mallorca, de l'any 1652. Solivellas és elogiat pel cronista Alemany en la seva *Història de Mallorca.*

(10, II, pàg. 416)

5.177. **SOLIVERA, Pau.** N. a Sant Feliu de Guíxols. Doctor en Medicina. Exercí a Sant Feliu des del principi de segle fins el 1726. Regentà càrrecs locals municipals.

(B. Ju.)

5.178. **SOLSONA, Jaume.** Metge, que exercia, a Reus, al primer terç del segle XVI. També fou metge a la Selva del Camp i apotecari. (64, pàg. 36)

5.179. **SOLSONA, Joan.** Batxiller en Medicina, que exercí, a Reus, al començament del segle XVI. (64, pàg. 36)

5.180. **SOLSONA i ISERN, Miquel.** De la segona meitat del segle XIX. Col·laborà a «La Independencia Médica», «Revista de Ciencias Médicas» i en el «Boletín del Ateneo de Alumnos Internos de la Facultad de Medicina de Barcelona». (7)

5.181. **SOLSONA i CONILLERA, Joan.** N. a l'Albi (Garrigues), l'1-X-1906; m. a B., el 18-XII-1978. Fill del metge Joan Solsona Isern. Féu el batxillerat a Tarragona. Llicenciat a B., el 1929. Havia estudiat a Salamanca, el curs 1927-1928. Doctorat a Madrid, el 1930. Amplià estudis a París, a Londres, a Estocolm i a Munic. L'any 1929 ingressà a Sanitat Militar, i va exercir a l'Hospital Militar de B., del carrer Tallers (1930-1931). El 1931 va passar a Tetuan. El 1933 era membre, per oposició, del Cos de Serveis Sanitaris del Marroc. Metge en cap, el 1934, de la regió de Yebala (Tetuan) i el 1935, era director de l'Hospital Civil d'Alcazarquivir. Del 1936 al 1937, va servir en una unitat de xoc del front de Madrid, fins a la batalla de Brunete. Del 1937 al 1943 fou director de Sanitat i Higiene del Protectorat del Marroc, on desenvolupà una tasca de profilaxi sanitària. El 1943 era cap del Servei de Medicina Interna de l'Hospital Militar de Barcelona, i cardiòleg. Morí solter. Col·laborà a diverses revistes: «Medicina Colonial», «Medicina y Cirugía de Guerra», «Medicina Clínica» i «Revista Clínica Española». Autor de: *Consideraciones sobre la mortalidad y las endemias de la población marroquí; Endemia leprosa; Lucha antipalúdica; Neuroglimatosis de Recklinghausen,* i *Del maestro sangrador al médico. El trabajo y la generosidad de España en la evolución sanitaria de Marruecos* (Madrid, 1962).

(293, pàg. 504)

* **SOLVES, Samuel.** — V. **SAMUEL SOLVES.**

5.182. **SORA i BONEO, Gabriel.** Metge mallorquí de la segona meitat del segle XIX. Durant un temps exercí a Sanitat Marítima, al port de Las Palmas de Gran Canària (1891). L'any 1881, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca, amb el discurs *El ácido salicílico y sus preparados,* i l'any 1888, hi feia el discurs inaugural de curs, amb el tema *Abusos e inconvenientes que han servido de rémora a los adelantos de la Medicina práctica.* Autor de: *El hidrocele de la túnica vaginal* (1875). (20)

5.183. **SOREL, Pedro.** Cirurgià major dels exèrcits reials. Documentat a Barcelona, el 1640. (AHPB - T. 28-IV-1640). (I. Pe.)

5.184. **SORIA i ESCUDERO, Marià.** N. a Lleida, el 12-VIII-1889; m. a B., el 30-III-1955. De família castellana, el seu pare era oficial de Carrabiners. Primers estudis a Portbou, a Figueres i a Sant Joan de les Abadesses. Féu el batxillerat a Palència. Cursà Medicina a Madrid, on fou deixeble del professor Márquez. Llicenciat, el 1912 i doctorat, el 1915, amb la tesi *Contribuciones al estudio de la membrana pupilar persistente.* Professor auxiliar i, més tard, adjunt de la càtedra d'Oftalmologia, de Madrid. A trenta-un anys guanyà, per oposició, la càtedra d'Oftalmologia, de Cadis (1920). El 1921 seguí un curs de biomicroscòpia amb Koppe. Diputat provincial de Cadis, el 1924, pel Partit Liberal. El 1926, passà a la càtedra d'Oftalmologia, de Barcelona, on substituí el catedràtic provisional Antoni Vila i Coro. Durant setze anys fou secretari general de la Universitat de Barcelona. Féu el discurs inaugural del curs universitari 1950-1951, amb *El papel de los ojos en la expresión del rostro.* Com a cirurgià, ja destacà, l'any 1919, quan realitzà un treball sobre tècniques de dacriocistorinostomia. Morí de leucèmia. Col·laborà en els «Archivos Oftalmológicos Hispano Americanos», «Re-

vista Médica de Barcelona», «Excerpta Médica», «Hygia» (de Madrid, 1924, agost), «La Clínica», «Revista Cubana de Oftalmología», «Archives d'Ophtalmologie», «Los Progresos de la Clínica», «Murcia Médica», «Aragón Médico», «Annales d'Oculistique», «La Clínica y el Laboratorio», «Anales de Oftalmología», de Madrid; «Anales de Medicina» i altres revistes. (La revista «Archivos Oftalmológicos Hispano Americanos» li dedicà un homenatge el mes de maig de 1945). Autor de *Electrología en Oftalmología. Estado actual del tratamiento del glaucoma,* com a discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Medicina, de Cadis; *Biomicroscopía del iris* (1930); *Un caso típico de jaqueca oftálmica; Astigmatismo miópico traumático; Estudios sobre la queratitis neuro-paralítica,* i altres treballs. Collaborà també a les «Lecciones de Oftalmología», que dirigí el doctor Márquez. Anotà i corregí el *Tratado de Oftalmología,* de Romer.

* **SORIANO, Josep.** — V. **SURIANO, Josep.**

5.185. **SORIANO, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1769. (AHPB - T. 11-V-1769). (I. Pe.)

5.186. **SORIANO, Miquel.** Doctor en Medicina. Exercí a Lleida on morí el 17-X-1641. (M. Ca.)

5.187. **SORIANO, Pere.** Cirurgià de Lleida, on va morir el 4-VI-1643. (M. Ca.)

5.188. **SORIANO, Simó.** Cirurgià, documentat a Lleida entre l'any 1602 i el 5-II-1639, data de la seva mort. Dos fills seus, Diego i Simó, foren també cirurgians a Lleida. (M. Ca.)

5.189. **SORIANO, Simó.** Fadrí cirurgià documentat a Lleida el 13-VII-1623, data de la seva mort. Fill d'un cirurgià del mateix nom. (M. Ca.)

5.190. **SORIANO i COLTELLERA, m.° Diego.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1625 i el 26-VIII-1632, data de la seva mort, encara jove. Era fill de Simó Soriano. (M. Ca.)

5.191. **SORIANO i JIMÉNEZ, Màxim.** N. a Huerta del Marquesado (Conca), el 18-II-1903; m. a B., el 5-II-1978. Féu els primers estudis a Lleida. Llicenciat, a Barcelona, el 1926. Amplià estudis, a Viena, amb Eppinger. Féu el doctorat amb la tesi *Tuberculosis hepato-esplénica.* L'any 1941, era catedràtic, per oposició, de Patologia Mèdica, a Santiago de Compostela. L'any 1943, passà a ser-ho de Barcelona, on succeí a Ferrer Solervicens. Collaborà amb el Consejo Superior de Investigaciones Científicas. L'any 1945, com a degà de la Facultat, reorganitzà la biblioteca de la Facultat de Medicina. Participà en el Sisè Congrés de Metges de Llengua Catalana. Dirigí la publicació bianual «Síntesis Médica». Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, on hi va ingressar amb el discurs: *La Patología renal y la hipertensión en el campo de la medicina actual* (1953). Autor de: *Semiología general y exploración del aparato respiratorio* (1943); *Periostitis deformans,* i altres treballs. La seva obra tant escrita, com assistencial i d'organització fou molt vasta. Seguí en part l'estil del professor Ferrer Solervicens, dirigint un servei, on els aspectes clínics eren primordials. Tingué una gran influència en la formació de molts metges.
(293, pàg. 505)

5.192. **SORITA, Ferran.** Barber, documentat a Manresa l'any 1426. (J. Ra.)

5.193. **SORRIBES, Ramon.** Barber, documentat a Verdú (Urgell), l'any 1435.
(M. Ca.)

5.194. **SORRIBES, Tristany.** Cirurgià, documentat a Verdú (Urgell), l'any 1418.
(M. Ca.)

5.195. **SORT, Joan Baptista.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona, l'any 1747. (AHPB - CM 18-IV-1747). (I. Pe.)

5.196. **SOSES, Joan.** Metge de Ferran I i d'Alfons V. (38, pàg. 76)

5.197. **SOTO i BASIL, Josep del.** N. a Mèxic DF, el 29-VI-1917; m. a Esplugues de Llobregat, el 5-I-1972. Féu la llicenciatura a Madrid i a Barcelona. Cultivà l'Ortopèdia i la Traumatologia. Cap de dispensari a l'Hospital del Sagrat Cor, de Barcelona. Autor de les monografies: *El mal de Pott, anárquico y paralítico, El mal de Pott suboccipital* i altres treballs.

5.198. **SOUTE, Pere de.** Era procedent de Tolosa de Llenguadoc. A la meitat del segle XVI, exercí la Cirurgia a Lleida, a Balaguer i, probablement, a Reus.
(64, pàg. 72)
(53, 1972, III, núm. 14)

5.199. **SQUIU, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1659. (AHPB - T. 14-II-1659). (I. Pe.)

5.200. **STADA, Mossèn Jaume.** Doctor en Medicina lleidatà del segle XVII.
(22, pàg. III)

5.201. **STAMACHA, Blasc.** Del segle xv. Mestre en Medicina. Metge de Martí II, rei de Sicília. (4, pàg. 275)

5.202. **STELLA, Guillem.** Mestre en Medicina de Barcelona, que morí l'any 1436, i que havia visitat la reina Maria, muller d'Alfons V.

5.203. **STERACH, Andreu.** Cirurgià, que, vers l'any 1491, exercia a Barcelona. (396, III, pàg. 91)

5.204. **STEVA, mestre.** Metge, documentat a Girona en el fogatge de 1558, com a veí del carrer de la Verge Maria del barri de Sant Pere de Galligants. (J. Mor. - N. Ca.)

5.205. **STEVA, Rafael.** Mestre en Arts. Doctor en Medicina, documentat el 1747. (AHPB - T. 31-III-1747). (I. Pe.)

5.206. **STEVA i CEBRIA, Rafael.** N. a B., es va graduar a Cervera, l'any 1793. Residí a Barcelona. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona. Doctor en Medicina. Metge honorari de la família reial i consultor supernumerari de la Diputació de Sanitat de Barcelona. Traduí i anotà l'obra de Palloni: *Observaciones médicas y dictamen acerca de la calentura reynante en Liorna. Van añadidas algunas notas deducidas de lo que se observó en la calentura que se descubrió en el puerto de esta capital en el otoño de 1803* (Barcelona, sense data). (V. t. núm. 1.654). (77, pàg. 412)

5.207. **STEVA i ESCARDÓ, Joan.** M. vers l'any 1770. Fou tinent del Protomedicat. Exercí a Barcelona. L'any 1754, és un dels signants del *Memorial* en què es demanava el restabliment, a Barcelona, del Col·legi de Medicina. Fou el principal promotor de la creació, a Barcelona, de la Reial Acadèmia de Medicina. (141, pàg. 14)

5.208. **STEVA i MAS, Josep.** M. el 23-IX-1819. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona. Autor de la *Disertación sobre la utilidad del uso externo de las cantháridas en la curación de la mayor parte de las calenturas, pútridas, graves y malignas* (1788). (59, II, pàg. 641)

5.209. **STEVE, Jeroni.** Metge, aconductat per la ciutat de Tortosa. Consta que l'any 1525 ja havia mort.

5.210. **STEVE, Mestre.** Metge de Ferran I i d'Alfons V. (38, pàg. 76)

* **STEVE. — V. STEVA.**

5.211. **STORCH i PLA, Josep.** N. a Berga l'any 1788. Doctor en Cirurgia Mèdica, que treballà a l'Hospital Militar de Madrón (Osca). Es llicencià en Medicina, a Pamplona, el 26 d'agost de 1829. El mateix any, era nomenat catedràtic de Medicina, per oposició, del Reial Col·legi de Medicina i Cirurgia de Navarra. Durant el curs 1846-1847, fou catedràtic de Clínica General Mèdica a la Facultat de Medicina, de València (V. «La Abeja Médica», 1849, III, pàg. 41). Catedràtic de Clínica Mèdica a la Facultat de Medicina, de Barcelona. Membre de l'Acadèmia de Medicina. Traduí, de J. Lisfranc: *Memoria sobre nuevas aplicaciones del Stetoscopo del profesor Laennec* (Pamplona, 1833). Autor de les comunicacions: *Observaciones recogidas de la Clínica Quirúrgica en el año escolar 1832-1833; Herida de mano; Absceso por congestión; Estrabismo; Calenturas intermitentes; Lepra; Cáncer-Úlceras; Necrosis; Heridas del pecho; Heridas por arma de fuego; La digital en las hidropesías; Lesiones medulares; Gangrena hospitalaria; Sarcocele; Hepatitis crónica; Peritonitis aguda y escarlatina; Estrabismo y afecciones encefálicas; Atmósfera viciada y afecciones; Memoria que manifiesta el resultado de la Clínica especial médica correspondiente al curso de 1847 a 1848*, i *Año Clínico de Medicina* (Barcelona, 1851). Juntament amb Rafael Nadal i Lacaba, Ramon Ferrer i Garcés, Josep Castells, Antoni Pujadas i l'arquitecte Francesc Vila, és autor de *Proyecto de una Casa Mortuoria para la ciudad de Barcelona* (B., 1850). (161, pàg. 167/59, II, pàg. 645/ 280, pàgs. 88 i 135)

5.212. **SUAREZ DE FIGUEROA i CAZEAUX, Josep.** De la primera meitat del segle xx. Cap a l'any 1907, i recent acabada la llicenciatura, exercí a Bitem (Tortosa). Féu el doctorat amb la tesi *La Neurastenia y los trabajos mentales.* Ingressà a Sanitat Militar de l'Armada i retornà a Catalunya com a Inspector Regional de Sanitat. Especialitzat en Psiquiatria i Neurologia, s'establí a Barcelona. Participà en el segon Congrés de Metges de Llengua Catalana (1917). Col·laborà en «El Diario de Tortosa» i a «Los Debates». Autor de: *Alimentación de la clases proletarias. Patogenia de la hiperhidrosis* (premiada el 1912 per l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona); *Estudio higiénico y médico del partido judicial de Tortosa, con un resumen de aguas potables de los partidos de Falset y Gandesa* (Barcelona, 1913), i *Las neuritis de los obreros de los arrozales. Descripción clínica de las neuritis de los obreros de los arrozales* (Madrid, 1915).

5.213. **SUARI, Jaume.** N. a Cardedeu (Vallès Oriental), doctorat a Oriola i revalidat el 1772. (24)

5.214. **SUBIAS, M.** Metge, a Bellpuig d'Urgell, a les darreries del segle XIX. Collaborà a la revista lleidatana «La Unión Médica». (7)

5.215. **SUBIETAS, Antoni.** N. l'any 1721, exercí la Cirurgia a les Borges del Camp (Baix Camp), on va morir, l'any 1787. (321)

5.216. **SUBIRÀ, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Girona l'any 1558 com a veí del carrer de la Cort. En els darrers anys de la seva vida exercí solament com a apotecari. Morí el 1572.

5.217. **SUBIRÀ i MARQUET, Antoni.** De la segona meitat del segle XIX. En collaboració amb Josep Ametller, va escriure: *Memoria acerca del agua minero-medicinal ácida, bicarbonata, cálcica, magnésica, lítica, ferruginosa de Pedret, Gerona, manantial San Jorge* (Girona, 1890). (77, pàg. 22)

5.218. **SUBIRANA, Gerònim.** Doctor en Medicina que va morir a Tàrrega el 6-VII-1736. (M. Ca.)

5.219. **SUBIRANA, Ignasi.** N. a Taradell (Osona); batxiller de Cervera el 1739 i revalidat el 1772. (24)

5.220. **SUBIRANA, Ignasi.** N. a Taradell (Osona), es va graduar, a Cervera, l'any 1784. (241)

5.221. **SUBIRANA, Isidre.** N. a Centelles (Osona), es va graduar, a Cervera, l'any 1797. (241)

5.222. **SUBIRANA, Joan Pere.** A la meitat del segle XVIII, exercia la Cirurgia a Castellar del Vallès. (253)

5.223. **SUBIRANA, Ramon.** Doctor en Medicina. Documentat l'any 1744 a la Fuliola (Urgell). (M. Ca.)

5.224. **SUBIRANA i HOMET, Anton.** N. a Castellar del Vallès (Vallès Occidental), el 25 de setembre de 1765. Exercí la Cirurgia en aquell poble. (253)

5.225. **SUBIRANA I IGLÉSIAS, Macià.** N. a Alàs (Alt Urgell), el 10-II-1758. Batxiller de Cervera el 1782, revalidat el 1786. (24)

5.226. **SUBIRANA i MATAS, Lluís.** N. a Figueres, l'any 1873. Cursà els estudis universitaris a Madrid i a Montreal (Canadà), on obtingué el títol de doctor en Odontologia. Més tard, s'establí a Madrid. És inventor del teradontògraf. Autor de: *Anomalías de la oclusión dentaria; La salud por la instrucción; El redil; En un haz; Sobre el III Congreso Dental Internacional* (Madrid, 1900); *Influencia de la prensa en la cultura profesional* (Barcelona, 1900), i *Consideraciones sobre los trabajos de puente en Odontología* (Barcelona, 1900). Alguns treballs seus foren traduïts al francès, per M. Delorme. (118, IV, pàg. 529)

5.227. **SUGRANYES i GUINOVART, Domènec.** Cirurgià sagnador, de la Marina Mercant, originari del Bisbat de Tarragona. Consta que l'any 1770 va ingressar en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. (461)

5.228. **SULLAM ÇARAVIDA.** Metge de Joan I. (38, pàg. 76)

5.229. **SULLAM DEUSLOGAR.** Metge jueu, a Cervera, a la segona meitat del segle XIV. L'any 1385, era secretari de l'aljama. (1, pàg. 496)

5.230. **SUÑÉ, Josep.** Metge d'Esparreguera (Baix Llobregat), que, a la primera meitat del segle XX, collaborà en els «Annals de Medicina». (7)

5.231. **SUÑÉ i MEDAN, Lluís.** N. a B. el 2-I-1881; m. el 3-I-1967. Fill del doctor Suñé i Molist. Llicenciat a Barcelona, el 1903 i doctorat a Madrid, l'any següent, amb la tesi *Reflejos de origen nasal* (Barcelona, 1904). Amplià estudis a Berlín (amb Jansen, Krause, Heymann, Grabower i Kopsch) i a París (amb Luc i Lermoyez). Especialitzat en el diagnòstic radiològic dels processos de nas, gola i orelles. El 1923, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *Los trastornos de la voz y de la pronunciación. Importancia de estos conocimientos en higiene escolar.* Secretari general de l'Acadèmia, va fer allí el discurs inaugural de curs: *Progresos de los medios de exploración otorrinolaringológicos durante la primera mitad del siglo* XX (1951). El 1930, era professor auxiliar d'oto-rino-laringología. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. L'any 1901, havia contribuït a la fundació de l'Associació Wagneriana de Barcelona. Collaborà a «El Médico en Casa», «Anales de la Real Academia de Medicina y Cirugía», «Annals de Medicina», «Revista de Ciencias Médicas», «Archivos de Oftalmología Hispano Americanos», «Gaceta Médica Catalana», «La Clínica Contemporánea», «Ar-

chives Internationales de Laryngologie, d'Otologie et Rhinologie», «Revista Barcelonesa de Enfermedades de Oído, Garganta y Nariz», «Revista Mèdica de Barcelona», «Medicina Clínica», «Therapia», «Higia» i altres revistes. Autor de: *El fermento láctico en el tratamiento de la ocena* (Barcelona, 1912); *Frecuencia de la sordera y de las vegetaciones adenoideas en la Escuela* (Barcelona, 1912); *Els defectes de l'audició en els nens de les escoles* (Barcelona, 1917); *Examen de l'audició dels nens d'una escola de Barcelona* (1918); *Las alteraciones patológicas del oído, nariz y garganta ¿pueden influir en la perversidad y delincuencia de los niños?; Sinusalgias frontales; Cuerpos extraños en las primeras vías digestivas*, i d'altres treballs. (293, pàg. 507)

5.232. **SUÑÉ i MOLIST, Lluís.** N. a B., l'11-I-1852; m. a B., el 5-XII-1914. Actuà de practicant a l'ambulància de la Creu Roja, durant la guerra carlina (1873), a les comarques gironines. Llicenciat l'any 1874, fou metge de les Cases de Socors de Barcelona, des del 1875 fins al 1881. Juntament amb Barraquer, Cardenal, Vilar, i de Riba, fundà «El Laboratorio», del qual va ser l'ànima el malaguanyat Colomer. Fou, doncs, soci fundador, de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, de la qual fou president el 1889. El 1875, era ajudant i substitut del doctor N. Homs. L'any 1886, juntament amb els doctors Roquer, Nonell, Verdós i d'altres, fundà la Sociedad Española de Laringología, Otología y Rinología. També l'any 1886, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Higiene del espíritu* (Barcelona, 1887), de la que va ser secretari perpetu. Acceptà l'obligatorietat de la collegiació mèdica, d'acord amb les directrius oficials, i en contra de l'opinió de la majoria dels metges del seu temps. President de la Societat Barcelonina d'Oto-rino-laringologia. Ideològicament, simpatitzà amb el vitalisme. Fou acusat d'ésser «excessivament conservador» (V. «Annals de Medicina», 1917, pàg. 3, de les cobertes). Collaborà a «La Independencia Médica», «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica de Cataluña», «Revista de Laringología, Otología y Rinología», «Gaceta Médica Catalana», «Archivos Internacionales de Laringología, Otología, Rinología...», «Revue Hebdomadaire de Laryngologie, d'Otologie et de Rhinologie», «La Renaixensa», «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas» (on publicà una sèrie d'articles defensant la realitat dels miracles i atacant el «naturalisme» en les Ciències Mèdiques) i altres revistes. Fundà, amb el doctor Gelabert: «La Higiene para todos» (1881). Contribuí a fundar la revista «Internationales Zentralblat für Ohrenheilkunde», que els doctors Brieger i Gradenigo publicaren a Breslau. Traduí, de Grazzi: *Desastres que pueden ocurrir en los ferrocarriles a consecuencia de las enfermedades de los oídos en ciertos empleados de la línea* (Barcelona, 1885). Va cultivar la poesia festiva i satírica catalana. Autor de: *Acción fisiológica de la digital y su valor clínico en el tratamiento de las afecciones cardíacas* (Barcelona, 1876); *Inflamación de las membranas mucosas. Historia y estado actual de su fisiología patológica, y determinación de las modificaciones que ésta va introduciendo en la terapéutica de dicho proceso morboso* (Barcelona, 1881); *Sur les otopathies consécutives aux traumatismes du maxillaire inferieur* (Barcelona, 1888); *La trepanación de la apófisis mastoides sana, como medio de curar el dolor en la otitis con caries del hueso temporal* (1889); *El oído en sus relaciones con el organismo* (Barcelona, 1898); *La Emoción* (Barcelona, 1899); *Infección de la herida quirúrgica en las osteotomías antro-mastoideas* (Barcelona, 1900); *Tratamiento médico de las otitis medias agudas supuradas con propagación antral o antro-mastoidea* (Barcelona, 1901); *Reseña de las tareas en que se ocupó la Real Academia de Medicina y Cirugía de Barcelona durante el año de 1900 (...), y seguida de un apéndice reseñando los principales hechos históricos de la Corporación, desde que fue fundada en el siglo* XVIII *hasta nuestros días* (Barcelona, 1901); *Estudio necrológico del Dr. D. Emerenciano Roig y Bofill* (Barcelona, 1903); *Disquisiciones sobre higiene olfatoria y gustativa* (Barcelona, 1905); *Contribución al estudio clínico de las complicaciones oto-cerebrales* (Barcelona, 1905); *El Dr. D. Eduardo Bertran Rubio en su vida profesional y académica* (Barcelona, 1911); *Una visita a Tarragona. Notas de viaje* (Barcelona, sense data), i *Aphoristique ou abrégé symptomatologique des otites et de leurs complications, à l'usage des medecins non specialistes* (Bordeus, sense data). Amb el pseudònim d'«Emilio Solá», és autor de: *Misterios de Hospital. Narración realista de escenas y lances hospitalarios y patológicos, miserias humanas, etc., etc., entre enfermos, estudiantes y locos, escrita en forma de novela descriptiva médico-filosófica, nosocómica y jocosería, en estilo liso y llano* (Barcelona, 1883).

(59, II, pàg. 649/235)

5.233. **SUÑER, Francesc.** N. a Maçanet de Cabrenys (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1765. Exercí a Roses. Collaborà en les «Memorias de la Real Academia Médico Práctica de Barcelona», on publicà: *Descripción de la epidemia que se padeció en la villa de Rosas desde el mes de agosto de 1789 hasta el mes de mayo de 1790, y su método curativo* i *Descripción del méthodo que practicó para curar toda especie de fiebres esenciales.* Autor de: *Observación sobre las tercianas perniciosas* (1784); *Método para curar las tercianas regulares con poco o ningún peligro de revindicar* (sic) (1786) i *Disertatio medico practica. De speciali, et forsam nova methodo, qua egri in paroxysmo februim intermittentum perniziosarum abs instar marmoris frigadi, sine pulsum ac fere jain morientes, ad calorum pulsum, et vitam ipsam faeliciter revocantur.*

(59, II, pàg. 649)

5.234. **SUÑER, Miquel.** L'any 1626, era elegit catedràtic de Fisiologia, a l'Estudi General, de Mallorca.

(465, pàg. 181)

5.235. **SUÑER i CAPDEVILA, Francesc (el gran).** N. a Roses (Alt Empordà), el 4-III-1826; m. a Roses el 14-VIII-1898. Nét i besnét de metges. El seu pare, Francesc Suñer i Pagès, secretari de l'Ajuntament de Roses, fou home d'idees polítiques liberals i sofrí persecució en temps de Ferran VII. Casa seva es convertí en un centre de reunió dels elements progressistes de la comarca. En aquell ambient es formà Suñer i Capdevila. Féu els primers estudis a Castelló d'Empúries. Després passà a l'Institut de Figueres, on va fer tres anys de Filosofia. L'any 1842, començà a cursar Medicina, a Barcelona. La seva joventut va impedir que tingués, aquell mateix any, una part significativa en la lluita armada contra Espartero. L'any 1843 va ser un dels defensors del castell de Figueres. L'any 1845, acusat de conspiració, fou empresonat en aquest castell. Més tard fou desterrat a Tarragona. Aconseguida la llibertat, continuà els estudis a Barcelona. Amic de Narcís Monturiol, durant els anys 1847 i 1848, simpatitzà amb la idea d'un socialisme icarià, inspirat per Cabet. Llicenciat el 1850, fixà la residència a Figueres. En aquella població, juntament amb Joan Tutau, tingué una destacadíssima actuació en la Revolució del 1854. En pujar al poder O'Donell, va haver d'emigrar a França, per alguns mesos (1855). L'any 1860, s'establí a Barcelona. Juntament amb altres companys, va publicar l'any 1864, el «Almanaque Democrático», on manifestava d'una manera franca les seves idees materialistes i anticlericals. Per ordre governativa, l'almanac fou retirat de la venda, al cap d'un mes de sortir, i fou durament atacat per Aparici y Guijarro i Nocedal. L'almanac del 1865, no pogué ni tan sols distribuir-lo. El 22 de juny de 1866, davant la dura repressió política, va haver d'amagar-se. El 1867, es va exiliar novament a França. Va tenir una decidida actuació en el triomf, a Barcelona, de la Revolució del 1868. Després va ser elegit, per sufragi universal, alcalde primer popular de Barcelona, des de l'1 de gener al 3 de febrer de 1869. De la seva tasca a l'alcaldia cal assenyalar un ban, contra la contaminació (vegeu «Diario de Barcelona», del 25-I-1869, pàgs. 782-784). El gener de 1869 era diputat a l'Assemblea Constituent, per Girona. Les seves actuacions al Parlament es feren notar per la sinceritat dels seus sentiments democràtics i materialistes. Al proclamar-se ateu, davant de tots els diputats, provocà la protesta del ministre i almirall Topete. Fou ministre d'Ultramar, amb la República (V. «El Tiempo», de Madrid, del 28-VI-1873), quan presidia el govern Pi i Margall, des del 28 de juny al 18 de juliol de 1873. Davant la insurrecció independentista, que ja s'havia iniciat a les Antilles, pensà fer de Cuba i Puerto Rico «*cantones libres*» de la gran República Federal espanyola. Considerà que aquesta sortida política era més bona solució que l'aplicació de la força, per a mantenir la integritat territorial (V. «La Igualdad», de Madrid, del 30-VI-1873). Amb la Restauració, fou el capitost de 1.000 homes organitzats per a defensar les idees republicanes. Quan van ésser derrotats, va estar a punt de ser afusellat. Tornà a França. Amb Amadeu I, va tornar a ser diputat per Girona. Vegeu la seva actuació en el moviment federal al llibre de Navarro: *Historia crítica de los hombres del republicanismo catalán en la última década* (Barcelona, 1915). Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Membre de l'Ateneu Lliure de Catalunya (V. «Gaceta Médica Catalana», 1879, pàg. 128), on donà un curset sobre «Higiene de la tisis». Com a vice-president de la Diputació de Barcelona, s'oposà a la construcció d'un Hospital Homeopàtic, per ésser enemic d'aquesta doctrina (V. «El Restaurador Farmacéutico», 1873, núm. 5). El 7 de març de 1873 estava al costat de Bartomeu Lostau, quan aquest va proclamar l'Estat Català. Quan va caure la República, va romandre a Madrid, fins el 1876. Quan va pujar Alfons XII, es va retirar

de la política i va passar els últims anys de la seva vida, a Roses. Fou oncle i sogre de Jaume Pi i Sunyer, i avi d'August Pi i Sunyer. Collaborà en «El Protector de la Infancia». Autor de *Tratamiento popular de la tisis* (Madrid, 1872) i del fulletó *Dios* (Barcelona, 1869), on recull i es confirma en les idees que va exposar en el famós discurs que va pronunciar al Congrés, el 26 d'abril de 1869. Aquest fulletó va ser refutat per Ochoa, per Josep Argullol —en el seu *Crit del Anima*—, pels bisbes Caixal, Monescillo i Cuesta, i, finalment, per Pere Garriga que va escriure *Los absurdos del folleto «Dios» del señor Suñer y Capdevila* (Barcelona, 1869). Va escriure poesies, d'inspiració social cabetiana, com *Mi porvenir* (V. «La Fraternidad», del 16 de gener de 1848, número 11, pàg. 4). (358/447)

5.236. **SUÑER i CAPDEVILA, Francesc (el petit).** N. a Figueres (Alt Empordà), l'any 1842; m. el 1916. Germà de l'anterior. Llicenciat el 1866, a Barcelona. Diputat per Olot, en les eleccions constituents del 1873 (V. «El Tiempo», de Madrid, del 27-V-1873). Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Durant la República, va estar a Madrid. Després del cop del general Pavia, marxà precipitadament. Volia anar a Cuba, però s'embarcà cap a Buenos Aires, i va decidir baixar a Montevideo (1874). Contribuí a la fundació de la Facultat de Medicina, de Montevideo, de la qual fou catedràtic de Fisiologia i, més tard, degà. Collaborà en «El Compilador Médico». El 1878, retornà a Catalunya, però, el 1889, s'embarcà novament cap a Montevideo. Fundador i director de l'Hospital Espanyol. Autor de: *La absorción en general*, i *Memoria correspondiente a la Clínica de Operaciones, en el curso 1864-65* (V. «El Compilador Médico», 1866, tom. I). (310/403)

5.237. **SUÑER i LLABERIAS, Tomàs.** N. a Roses (Alt Empordà), el 3-IV-1770; m. l'any 1855. Fill del metge Francesc Suñer, es llicencià, a Osca, l'any 1794. Metge de l'Exèrcit i, després, de Roses. Collaborà a «La Abeja Médica». Autor de: *Memoria sobre la gripe observada en Rosas* (1835); *Memoria práctica sobre la epidemia de pleuresías biliosas que se observan en la villa de Rosas* (1840); *Memoria sobre la epidemia de disenterías que han afligido a los vecinos de la villa de Rosas y de Palau Sabardera a una hora de distancia, partido de Figueras, desde últimos de julio de 1840 hasta principios de octubre del mismo año* (V. «Diario de Barcelona», 1841, març, pàg. 951); *Suplemento a la octava memoria práctica que presentó a la Academia* (1842); *Suplemento a las doce memorias que presentó* (1846); *Tratamiento que mejor ha resultado en la curación de las fiebres intermitentes que reinan en el Ampurdán* (1846); *Memoria sobre el cólera-morbo de la India* (1849), i *Memoria de las enfermedades más frecuentes y plan terapéutico para su cura* (1854). El segon cognom consta també com a Lloberas. (59, II, pàg. 650)

5.238. **SUNYER, Francesc.** Cirurgià, que exercí, a Barcelona, cap a l'any 1650. (396, XV, pàg. 454)

5.239. **SUNYER i CRUANYES, Sebastià.** N. a Sant Pere Pescador (Alt Empordà), el 12-VIII-1769. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1793, i es revalidà el 1795. Consta també com a Suñer. (309/24)

5.240. **SUNYER i MARTÍ, Joan.** N. a Torà de Riubregós (Segarra), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1747. També graduat, a Osca, el 1752. Fou metge de l'Hospital de Vic. (211/309)

5.241. **SUREDA, Pere Josep.** M. el 6-VII 1820. Metge mallorquí, que exercí a Artà i tingué una destacada actuació durant l'epidèmia de pesta de Son Servera, l'any 1820, a conseqüència de la qual va morir. (242)

5.242. **SUREDA i BLANES, Miquel.** M. el 5-XI-1957. Secretari general del Collegi Mèdic Farmacèutic (1912). L'any 1941, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, de Ciutat, amb el discurs *Algunos progresos en la exploración funcional del aparato digestivo efectuados en estos últimos treinta años.* Allí mateix, hi feia, el 1948, el discurs inaugural de curs: *Algo sobre la enfermedad de Bassedow* (Palma, 1948). Autor de: *Nuevas observaciones de la glándula tiroides en las mujeres* (1935). Va collaborar a la «Revista Balear de Ciencias Médicas». (20)

5.243. **SUREDA i MASSANET, Ignasi.** Metge de la segona meitat del segle XIX. Exercia a Artà. Autor de: *Sobre el empleo del aceite de crotontillo, en la meningitis de los niños* (1875). (20)

5.244. **SUREDA i MASSANET, Josep.** N. a Artà (Mallorca), el 1872; m. el 28-I-1944. Llicenciat a B., el 1894. L'any 1923, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Ciutat, amb el discurs *El embarazo tubárico.* Fou president del Collegi de Metges, de Ciutat, i director de la «Revista Balear

de Ciencias Médicas». President del Col·legi Mèdic-Farmacèutic. Autor de: *El cloroformo en la fiebre tifoidea* (1903); *Los antitérmicos en la terapéutica de la pneumonía* (1903); *Medicina de hechos y Medicina de ideas* (1911), com a discurs inaugural de curs al Col·legi Mèdic Farmacèutic, de Ciutat; *Del positivismo vigente en Medicina, y la necesidad de su reforma* (1923), i *La paradoja del progreso médico* (Palma, 1927).

(J. Tomàs i Monserrat.)

4.245. **SURIÀ, Antoni.** N. a Castelló d'Empúries (Alt Empordà). Batxiller en Medicina a Osca l'any 1806. Revalidat el 1808. (24)

5.246. **SURIÀ, Francesc.** Metge valencià, de les darreries del segle XIV i el començament del XV, al qual, l'any 1392, Joan I concedí privilegi per a ensenyar Medicina.

5.247. **SURIÀ, Josep.** Metge d'Arenys de Mar, a la primera meitat del segle XIX. L'any 1831, va presentar, a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, la comunicació «La esposición de los fenómenos especiales que sobrevinieron en el espasmo tónico ocurrido en una niña de menor edad, con sus respectivas reflecsiones».

(«Diario de Barcelona», 13-I-1832, pàg. 100)

5.248. **SURIÀ, Raimon.** N. a La Selva de Mar (Alt Empordà). Batxiller en Medicina de Cervera, es revalidà el 1771. (24)

5.249. **SURIÀ, Vicenç.** N. a Castelló d'Empúries (Alt Empordà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1782. (309)

5.250. **SURIÀ i COMPANY, Esteve.** N. a La Selva de Mar (Alt Empordà), el 8-XI-1766. Fill del doctor Raimon Surià. Batxiller, a Saragossa, el 1789 i revalidat, el 1791. (24)

5.251. **SURIANO, Josep.** El gener del 1759, renuncià a la plaça de practicant segon de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona, que havia aconseguit, per oposició, però gràcies a l'energia de l'administració civil d'aquell hospital (Vegeu: Colomer, Sebastià, núm. 1.278). (54. pàg. 233)

5.252. **SURIOL i FABREGAS, Anicet.** N. a Sant Quintí de Mediona (Alt Penedès), el 15-IV-1869; m. a B., el 15-XI-1935. Llicenciat el 1891, exercí en el poble del Pla del Penedès i, més tard, a Vilafranca, d'on fou metge municipal i forense de partit. L'any 1896, es passà a la pràctica de l'Homeopatia i es traslladà a Barcelona. L'any següent, ingressà a l'Acadèmia Mèdico-Homeopàtica, de Barcelona, de la qual va ser president el 1911. Col·laborà a la «Revista Homeopática», «Revista de Homeopatía» i «La Homeopatía Práctica». Autor de: *La dinamización homeopática en relación con la concepción moderna de la arquitectura del átomo*, i *La viruela y tratamiento homeopático* (1906).

(«El Sol de Meissen», 1935, número 36)

5.253. **SURÍS, Francesc.** N. a Figueres (Alt Empordà), es va graduar, a Cervera, l'any 1779. Exercí a Figueres. Autor d'una memòria sobre una epidèmia (1797). (59, II, pàg. 652)

5.254. **SURÍS, Joan.** Doctor en Medicina, que, vers l'any 1667, exercia a Girona. (408, pàg. 29)

* **SURÓS, Francesc.** — V. **SURÍS, Francesc.**

5.255. **SURÓS i FORNS, Joan.** N. a B. el 25-V-1908; m. a B. el 27-V-1976. Cursà Medicina a Barcelona, on es va llicenciar el 1931. Des d'aquell any es lliurà a activitats docents i assistencials, a la Clínica Mèdica A, de la Facultat de Medicina, de Barcelona, que dirigia el professor A. Pedro Pons, i arribà a ésser professor adjunt i cap de la sala d'homes. Tinent metge, el 1937, al front republicà. Catòlic practicant, no fou molestat després la guerra. Col·laborà a «Medicina Clínica» i al Tractat de Patologia, que dirigí Agustí Pedro Pons on tingué al seu càrrec el capítol sobre les intoxicacions. Autor de: *La hiperglicemia en clínica* (Barcelona, 1932); *Intoxicaciones producidas por los colorantes de la anilina* (Barcelona, 1934); *Valoración de las pruebas funcionales hepáticas en las cirrosis* (Barcelona, 1935); *Valor de la reacción de Takata-Ara en el diagnóstico de las afecciones hepáticas* (Barcelona, 1935); *Tratamiento de las hepatopatías agudas* (Barcelona, 1942); *Sobre el valor pronóstico de la determinación del coeficiente de adsorción en las ictericias* (Barcelona, 1942); *Diagnóstico funcional y tratamiento de las hepatopatías* (Barcelona, 1945) i *Semiología médica y Técnica exploratoria* (Barcelona, 1953). (327)

5.256. **SURROCA, Joan.** N. a Queralbs (Ripollès). Batxiller d'Osca el 1763, i revalidat el 1771. Exercí a Roda de Ter (Osona). (24)

5.257. **SURROCA i PEIRÓ, Joan.** N. a Queralbs (Ripollès), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1744. (309)

* **SURSO, Pere de.** — V. **Pere DE SURSO.**

5.258. **SUSANYA, Pere Màrtir.** Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1667 i 1698. Fou conseller de la ciutat (1685) i jurat (1695 i 1696). Visità a l'hospital de Sant Andreu (1693-98). (J. Rafat)

* **SUTLLAM DESLOGAR.** — V. **SULLAM DEUSLOGAR.**

5.259. **SUTLAM MOSSE CARAVIDA.** Metge jueu, a Barcelona, a les darreries del segle XIV (1385). (407, pàg. 317)

5.260. **SUTRA, Joan Baptista.** Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1760. (309)

* **SXETXET.** — V. **SHESET BEN ISAAC BENVENIST.**

T

5.261. **TAGELL, Jaume.** Metge del primer terç del segle XVI. Consta el 1522 a Reus. (64, pàg. 55)

5.262. **TAGINER, Joan.** N. a Vilanova de Meià (Noguera), es va graduar, a Cervera, l'any 1797. (241)

5.263. **TALARN, Manuel.** Metge que exercia a Bellvís (Noguera) a mitjan segle XVIII. (M. Ca.)

5.264. **TALARN, Manuel.** N. a Bellvís (Noguera), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1799. També graduat, a Osca, l'any 1802. (309)

5.265. **TALARN i BARRIL, Manuel.** N. a Bellvís (Noguera), era graduat en Medicina, a Osca, l'any 1760. (309)

5.266. **TALLADA, Francesc.** A les darreries del segle XVIII, exercia la docència al Col·legi de Cirurgia de Màlaga. (48)

5.267. **TAMARIT, Agustí.** N. a Salàs (Pallars Jussà), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1739. (309)

5.268. **TAMARIT, Pere.** Metge mallorquí del segle XVI. Cursà Medicina a València. Fou metge de Carmona i també del bisbe de Mallorca, D. Arnedo. Autor de: *De causis medicamentorum purgantium, libri duo* (València, 1569). Seguidor de Galè. (60, II, pàg. 98)

5.269. **TANNYON.** Doctor en Medicina francès, que, l'any 1651, exercia a Barcelona. (396, XV, pàg. 499)

5.270. **TAPIES, Francesc.** Fadrí cirurgià, documentat a Manresa cap els voltants del 1760. (J. Ra.)

5.271. **TAPIES, Francesc Jaume.** Cirurgià documentat a Manresa cap els voltants de l'any 1760. (J. Ra.)

5.272. **TAPIES, Geroni.** Cirurgià documentat a Manresa l'any 1607. Gendre del metge Francesc Albareda. (J. Ra.)

5.273. **TAPIES i VILA, Josep.** De la primera meitat del segle XIX. Autor d'unes *Observaciones de una enfermedad causada por la nuez vómica* (1832). Va exercir a Vilanova i la Geltrú. (59, II, pàg. 654)

5.274. **TAPIOLES, Francesc.** El 12 d'agost de 1616 apareix com a graduat a la Facultat de Medicina de Lleida. Fou doctor en Medicina i lector a l'Estudi de Lleida. Morí l'any 1632. (6, pàg. 446)

5.275. **TARDIÓ, Francesc.** N. a Girona. Es va matricular a l'Escola de Medicina de Montpeller, l'any 1722. El 1729, encara hi era. (108, pàg. 101)

* **TARRADA i FONT, Pere.** — V. **TERRADA i FONT, Pere.**

5.276. **TARRAGÓ.** Metge de Lleida, que morí el 7-VIII-1642. (493)

5.277. **TARRAGÓ, Emmanuel.** Doctor en Medicina. Documentat a la Seu d'Urgell l'any 1682. (M. Ca.)

5.278. **TARRAGÓ, Guillem.** Cap a l'any 1585, era membre del Col·legi de Metges de Lleida i catedràtic de Medicina a la Universitat. L'any 1597, va visitar com a protometge de Catalunya les apotecaries i les especieries de Lleida. Morí el 30-X-1619. (6, pàg. 446/63, pàg. 46)

5.279. **TARRAGÓ, Isidre.** Cirurgià, documentat a l'Albi el 27-IV-1776, data de la seva mort. (M. Ca.)

5.280. **TARRAGÓ, Joseph.** Doctor en Medicina, documentat l'any 1683 a la Seu d'Urgell. (M. Ca.)

5.281. **TARRASSA, Francesc.** N. a Vilafranca del Penedès, es va llicenciar a l'Estudi General de Barcelona, el 14 de maig de 1577. Amb el mateix nom es troba documentat a Barcelona l'any 1613. (AHPB - CM 12-II-1613). (66, pàg. 203/I. Pe.)

5.282. **TARRASSA, Francesc Jerònim.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1625. (AHPB - CM 19-IX-1625). (I. Pe.)

5.283. **TARRAT, Josep.** De la meitat del segle XIX. Va exercir a Cuba. Autor de: *La fiebre amarilla observada en Matanzas desde el año 1835 al de 1845.* (445, pàg. 149)

5.284. **TARRATS.** Cap a l'any 1880 s'encarregà de la secció de «Gimnasia de Salón», a la revista «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas». (7)

5.285. **TARRATS, Maties.** N. a la Tallada d'Empordà, rebé autorització per a guarir malalties internes i externes, el 12 d'abril de 1646. (28, 1973, V, núm. 24, pàg. 24)

5.286. **TARRATS, Miquel.** Metge de Sanitat Militar, del primer terç del segle XIX. Fou un dels signants de la declaració en la qual considerava l'epidèmia de febre groga del 1821 com a malaltia «exòtica» i «contagiosa».

5.287. **TARREGA, Gabriel.** Doctor en Medicina del segle XVI, nascut a Tàrrega. Era fill del metge Joan Tàrrega. Fou un comentarista de Galè, d'Avicena i d'Hipòcrates. Catedràtic de Medicina a Bordeus. Autor de: *Summa diversarum quaestionum medicinalium per ordine alphabeti. Aggregatio eiusde de curis quaruda egritudine per modum summe. Textus Avicene per ordinem alphabeti in senten per eundem reportatus* (Bordeus, 1520); *Habes humanae lector (...), burdigalensis civitatis medi ciregentis et ordinarii, opera brevissima, theoricam et practicam medicinalis scientiae, pro maiori parte omplexantia* (Burdeus, 1520). (50, XII, pàg. 462/57, pàg. 615)

5.288. **TARRÉS.** Doctor en Medicina. Exercí a Olot, segons el llibre de comptes del cirurgià M. Marsal (1770-1777). (B. Ju.)

5.289. **TARRÉS i CLARET, Pere.** N. a Manresa (Bages), el 29-V-1905; m. a Barcelona, el 31-VIII-1950. Primers estudis a Mataró i a Manresa. Llicenciat a Barcelona, l'any 1928. Exercí a Avinyó, a Monistrol de Calders i a Gràcia (Barcelona). El 1936, intervingué en el salvament del patrimoni del monestir de Montserrat. Posteriorment, s'amagà a Barcelona. S'acollí a l'amnistia del mes de maig de 1938 i s'incorporà com a capità metge, al front, al servei de les forces republicanes. Membre destacat de la Federació de Joves Cristians (F.J.C.). Després de la guerra, ingressà al Seminari, i fou ordenat sacerdot, el 1942. Vicari a Sant Esteve Sesrovires. Llicenciat en Teologia, a Salamanca, l'any 1944. Posteriorment, passà a dirigir el Centre d'Acció Catòlica Femenina, de Sarrià. Fundà el Sanatori de la Mercè, adscrit al bisbat, per atendre els malalts de tuberculosi pulmonar. Cultivà la poesia. En alguns dels seus escrits signà amb el pseudònim «Guiu de Maria». Col·laborà a la revista «Flama», dels fejocistes. Autor de: *Diari de guerra* (Montserrat, 1979). (157/194/282)

5.290. **TARROJA, Dionís.** Metge cirurgià, de la meitat del segle XIX, que exercí a Sagua la Grande (Cuba). Autor d'una *Memoria sobre el abuso de la sangría* (1841). («Diario de Barcelona», 1841, març, pàg. 950)

5.291. **TARRÓS, Francesc.** De les darreries del segle XVI i el començament del XVII. Nascut a Balaguer, consta com a paer d'aquella població l'11 de maig de 1617. Membre del Col·legi de Metges de l'Estudi de Lleida. (6, pàg. 446)

5.292. **TARRUELLA i ALBAREDA, Josep.** N. a Pallejà (Baix Llobregat), el 10-XI-1870; m. a B., el XII-1957. Llicenciat a Barcelona, el 1892 i doctorat a Madrid, amb la tesi *Química orgánica* (Madrid, 1894). Amplià estudis a França, a Suïssa, a Alemanya i a Rússia, i va estar al Congrés Internacional de Moscou, l'any 1897. Professor ajudant de Clínica Mèdica. Fou un dels primers a emprar la llengua catalana a la premsa mèdica. El 29 de novembre de 1901, essent secretari de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, llegí la primera acta d'aquella institució, redactada en català. Participà en el Primer Congrés d'Higiene de Catalunya. President de l'Acadèmia d'Higiene i del Col·legi Oficial de Metges i de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1910-1912). Juntament amb el doctor Raventós i Avinyó, fundà, a Barcelona, l'any 1904, una Clínica de Malalties de l'aparell digestiu. L'any 1923, presidí, a

Lleida, el Cinquè Congrés de Metges de Llengua Catalana, i va participar a tots els altres. Fou metge de l'alta burgesia catalana. Durant la guerra civil, fou un dels catalans que es va escapar a Sant Sebastià. Collaborà a «La Independencia Médica», «Gaceta Médica Catalana», «Revista de Higiene», «Boletín del Colegio de Médicos», «Revista de Ciencias Médicas», «Cataluña Médica», «Revista de Medicina y Cirugía», «Revista Ibero Americana de Ciencias Médicas», de Madrid, i d'altres. Redactor en cap dels «Annals de Medicina». Collaborà en el *Diccionari de Medicina*, del doctor Corachan. Autor de: *Sobre la urobilinuria* (Barcelona, 1897), premiada per l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona; *La levadura de cerveza en las estafilococias y las estreptococias experimentales* (Barcelona, 1903); *Contribución al estudio del paludismo en Barcelona* (Barcelona, 1903), amb la collaboració dels doctors Presta i Proubasta; *El signe de l'opacitat semilunar en la gastroptosis virginal* (Barcelona, 1910); *Higiene de l'alimentació* (Barcelona, 1915); *Estudis de Gastropatologia. Ús i abús del rentat gàstric* (Barcelona, 1916); *Semiologia de les ptosis digestives* (Barcelona, 1928); *Tractament de les ptosis digestives* (Barcelona, 1929), i *Semiologia i terapèutica de les esplacnoptosis* (Barcelona, 1930), en dos volums. (83)

5.293. **TARRUELA MARTÍNEZ DE EGUILAZ, Jordi.** M. l'agost del 1968. Llicenciat el 1959, especialitzat en neurologia, fou deixeble del professor A. Pedro i Pons i collaborador del doctor Ramon Sales i Vàzquez, en el seu dispensari de l'Hospital Clínic. Publicà diversos treballs de la seva especialitat i traduí alguns llibres.

5.294. **TARRÚS i BRU, Joan.** N. a Olot (Garrotxa), el 15-II-1880; m. a Girona, el 30-III-1972. Féu estudis al Seminari de Girona. Ja molt avançats aquests estudis, començà a cursar Medicina a Barcelona. Llicenciat el 1907, s'especialitzà en Oftalmologia. Deixeble de J. A. Barraquer i Roviralta. El 1909, passà a viure a Girona, on fou oftalmòleg de l'Hospital Provincial. Alcalde de Girona en dues ocasions: 1923-1924, amb Primo de Rivera, i 1939-1940. Aquest últim any, va passar a presidir la Diputació de Girona. Fou també president del Foment de Cultura. Autor de: *Tratamiento de las desviaciones oculares* (1918), i *Valor de la hemianopsia como medio para precisar la situación y naturaleza de algunas lesiones encefálicas* (1918). (241)

5.295. **TASSÓ, Esteve.** Cap al 1592, exercia la Cirurgia a Granollers. (333)

5.296. **TATGER, Francesc.** Metge de Manresa, documentat l'any 1716. (J. Ra.)

5.297. **TAULER, Antoni.** Doctor en Medicina que exercí a Sant Feliu de Guíxols a mitjan segle XVII. Primer de la dinastia dels Tauler. (B. Julià)

5.298. **TAULER, Joan.** Doctor en Medicina, n. a Sant Feliu de Guíxols, on exercí tota la seva vida. M. el 1722. Probablement estudià a l'Escola de Medicina dels Estudis Generals de Girona, ja que l'any 1686 trobem un estudiant d'aquest nom com a representant en l'Acadèmia de Sant Tomàs del dit centre. Jurat diverses vegades. Fill d'Anton i pare de Pere, ambdós metges. Ciutadà honrat.

(Benet Julià)

5.299. **TAULER, Joan.** Cirurgià, de Manresa, documentat els anys 1629 i 1630, en què ja era mort. (J. Ra.)

5.300. **TAULER, Pau.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona el 1791. (AHPB - T. 27-IV-1791). (I. Pe.)

5.301. **TAULER, Pere.** N. a Sant Feliu de Guíxols, 1701 - m. 1758. Doctor en medicina, tercer de la nissaga dels Tauler a Sant Feliu. No coneixem on estudià, però pel seu domini de la llengua francesa, —demostrat per ésser l'intèrpret oficial de la notaria guixolenca, que a l'ensems es cuidava del Consolat del Mar— ens permet suposar uns estudis fets a la universitat de Montpeller. Metge de l'hospital de pobres de la vila des de l'any 1746. Regidor de R. O. (Benet Julià)

5.302. **TAULER, Ramon.** Metge que el 6 de de febrer de 1797, llegia a la Reial Acadèmia de Medicina, de B., una *Observación de un flujo de sangre uterino, observado en una muger preñada, por todo el tiempo de la preñez.* Va morir, l'any 1821, a conseqüència de la febre groga.

(90)

5.303. **TAURE i GÓMEZ, Manuel.** N. a La Unión (Múrcia), l'1 IV-1903; m. a B., el 31-X-1979. Llicenciat a Barcelona, el 1926. També era mestre de primera ensenyança. A vint-i-quatre anys d'edat era adjunt de càtedra, per oposició, i a vint-i-nou ja era catedràtic d'Anatomia de Barcelona (1932). Per decret del 17 d'agost de 1936, de la Generalitat, cessà del seu càrrec de professor de l'Autònoma. Vinculat estretament amb les forces militars que ocuparen Barcelona, l'any 1939, recuperà de nou el seu càrrec. Director dels Serveis Mèdics de l'Ajuntament de Barcelona, i del Centre municipal d'urgències de Pe-

racamps. Degà de la Facultat de Medicina, de Barcelona, a la dècada dels anys quaranta, i membre de la Reial Acadèmia de Medicina. Després de sorolloses i continues protestes dels estudiants que l'acusaven d'incompetència docent i abusos econòmics, fou separat de la càtedra i substituït «interinament» pel doctor Joan Lluch i Caralps, el mes de febrer de 1970. Collaborà a «Anales de la Universidad de Barcelona. Memorias y Comunicaciones» (1940), «Higia» i altres revistes. Autor de: *Evolución del intestino posterior en el embrión humano* (Barcelona, 1929); *Indicaciones y técnica del clavaje medular* (Barcelona, 1942); *Compendio de Anatomía y Fisiología Humana* (Barcelona, 1951); *Biorradiología humana* (Barcelona, 1962); *Anatomía humana,* en vuit volums, i *Anatomía del desarrollo. Embriología humana* (Barcelona, 1965, cinquena edició). Fou un dels impulsors dels estudis d'embriologia a Catalunya.

5.304. **TAUST, Pere.** Cirurgià, documentat a Balaguer, entre els anys 1617 i 1621. **(M. Ca.)**

* **TAVELL, Humer.** — V. **HUMER TAVELL.**

5.305. **TAVERNA i TORM, Miquel.** N. a B.; m. a B. el 1972. Llicenciat a B., el 1924. Metge rural algun temps a Viladecans (Baix Llobregat); treballà aviat a la clínical del professor Ferrer-Solervicens, a l'Hospital Clínic, éssent professor ajudant (1929) i cap de clínica (1934). S'especialitzà en l'estudi de les secrecions internes i la patologia de la nutrició, essent un dels capdavanters de l'endocrinologia com a especialitat pràctica a Catalunya. El 1950 fou cap del servei d'aquesta especialitat a la Clínica Mèdica B, del professor Soriano. Fou president de l'Associació d'Endocrinologia i Nutrició de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. Autor de gran nombre de treballs, entre els quals, el capítol d'endocrinologia del Tractat, dirigit per A. Pedro i Pons, i d'«Exploració Endocrinològica» (B. 1936), que fou el núm. 102, de la Collecció de «Monografies Mèdiques». (53, novembre, 1972, pàgs. 28-30)

5.306. **TAXONERA i SANTASUSAGNA, Ramon.** M. el 21-VIII-1957. Fou president de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears, de 1946 a 1956. Abans, amb una entitat sense junta directiva, pel seu significat català, l'havia dirigit en concepte de delegat del Collegi de Metges (1940-1946). També n'havia estat el seu primer secretari, desde la seva fundació, l'any 1920 al 1926. (371)

5.307. **TEAS, Thomas.** N. a Pont d'Armentera (Alt Camp). Documentat, com a fadrí cirurgià, a Lleida, l'any 1699. (M. Ca.)

5.308. **TEIXEDES i SABATER, Josep Cristòfol.** Protometge de Catalunya, a les darreries del segle XVII. (6, pàg. 329)

5.309. **TEIXIDÓ, Joaquim.** Metge del llatzaret de les casernes de Tortosa, durant l'epidèmia del 1821. (201, pàg. 29)

5.310. **TEIXIDOR, Francesc.** N. a Tornabous (Urgell). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1790. (309)

5.311. **TEIXIDOR, Isidre.** Cirurgià, documentat a Granyena de les Garrigues, els anys 1757 i 1759. (M. Ca.)

5.312. **TEIXIDOR, Jaume.** Cirurgià, que exercia, a B., cap a l'any 1650. (67)

5.313. **TEIXIDOR i SUNYOL, Joaquim.** Metge de la Beneficència Municipal de B., a la segona meitat del segle XIX. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà a la «Revista Frenopática Barcelonesa». Autor de: *Compendio histórico de la peste bubónica* (Barcelona, 1899); *La peste. Historia de sus epidemias* (Barcelona, 1899), i *La Gripe. Naturaleza, formas y tratamiento* (Barcelona, 1899). L'any 1886 li fou concedit un accèsit al premi Salvà i Campillo, de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona per un estudi sobre l'epidèmia de còlera a Sant Martí de Provençals. (77, pàg. 425)

5.314. **TEJEDOR, Mateo.** Consta que l'any 1783, exercia, com a cirurgià a Alcarràs (Segrià). (M. Ca.)

5.315. **TELL i BOVER, Francesc.** N. a Alcover (Alt Camp). Es va graduar, a Cervera, l'any 1782. Exercí a Reus. (241)

5.316. **TENAS, Pere.** N. a Camprodon (Ripollès) era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1781. També graduat, a Osca, el 1795. Exercí a B., i fou membre de l'Acadèmia de Medicina, de la que va ser-ne expulsat per catorze vots contra un, al no voler pagar els deutes que hi tenia, l'any 1801. La seva plaça la va ocupar Ramon Guasch. Autor de: *Fundamentos de la justicia y razón con que procedió el Real y Supremo Consejo de Castilla, disponiendo lo mandado en el párrafo 13 de las Adiciones a los Estatutos de la Real Academia Médico-Práctica, de Barcelona* (Tarragona, 1798), i *Tratado teórico práctico de la apoplegía; para el uso de los médicos que desean tratarla según la observación confirmada por muchos autores de primer*

orden (Barcelona, 1819). Abans hi havia presentat, el 3-IV-1797, una *Observación de una erisipela flegmonosa.*
(309/57, pàg. 617)

5.317. **TENAS, Ramon.** A la primera meitat del segle XIX, codirigí, amb Josep Arboix, un centre de fumigacions antisifilítiques del doctor Gonsalbes.
(«Diario de Barcelona», 1837, pàgina 2.307)

5.318. **TEODOR d'Alemanya.** D'ell va parlar el rei Alfons, quan, l'any 1328, va escriure al jutge i batlle d'Alcolea, ordenant que fos remès a la Cúria reial, per haver estat empresonat, sense que en sapiguem els motius. (4, pàg. 118)

5.319. **TERRA ALTA, Tomàs.** «Litotomista» que, l'any 1413, tractava el mal de pedra a Perpinyà. (4, pàg. 95)

5.320. **TERRADA i FONT, Pere.** N. a Vilafranca del Penedès el 12-IX-1803; m. a B. el 1851. Féu estudis a B. Cursà filosofia fins al 1822. Després passà a París, on es llicencià i es doctorà en Medicina. Lluità contra el còlera a França. Tornà a B., el 1833, any en què demanà la convalidació dels seus estudis. El 20 de novembre de 1842, formà part de la Junta Consultiva, formada pels esdeveniments polítics del moment (V. «El Fomento», del 21-XI-1842). Des del 1844, fou membre de l'Acadèmia de Medicina de B., de la qual, més tard, va ser secretari. Catedràtic de Física i Química, a la Facultat de Ciències Mèdiques, i vocal de la Junta Provincial de Sanitat de B. Subdelegat del tercer districte barceloní. L'any 1847, fou enviat a Ciutat de Mallorca, per a inspeccionar l'epidèmia de verola, i defensà la revacunació antivariòlica (V. Lligall 2.511-2.560, de l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de B.)
(«Diario de Barcelona», 1840, maig, pàg. 2.136/1845, gener, pàgina 208)

5.321. **TERRADAS, Francesc.** Doctor en Medicina i clergue mallorquí del segle XVI. Rector de l'església parroquial de Puigpunyent. Amb motiu de la pesta a Catalunya, del 1590, va escriure: *Compendi de la pesta y de la precaució y curació de aquella* (Mallorca, 1590).
(10, II, pàg. 436)

5.322. **TERRADELL, Carles.** Metge, que exercí a Girona. Documentat l'any 1506.
(B. Ju.)

5.323. **TERRADELLES, Jaume.** Metge, de Manresa, n. el 1674, documentat entre els anys 1712 y 1724. (J. Ra.)

5.324. **TERRADES, Mestre.** Metge-cirurgià reusenc, del començament del segle XVI. (64, pàg. 71)

5.325. **TERRADES, Francesc.** N. a Granollers (Vallès Oriental). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. (309)

5.326. **TERRADES, Jaume.** Metge, de la meitat del segle XVIII, nascut a Bescanó (Gironès). (283)

5.327. **TERRADES i LLOVET, Joan.** N. a Granollers (Vallès Oriental). Es va graduar, a Cervera, l'any 1772. (241)

5.328. **TERRADES i MORESC, Jaume.** N. a Bescanó (Gironès). Era fill del metge Jaume Terrades. El 1797, consta com a deixeble del Reial Col·legi de Cirurgia, de Barcelona. Autor de: *Noción o tratado de las enfermedades de los niños; Enfermedades sexuales; Tratado de partos; Noción de las enfermedades venéreas,* i *Tratado de las enfermedades de Oreja y Boca.* El seu fill, Miquel, nascut a Anglès, el 1814, també fou metge. En altres fonts es dóna com a nat a Bascarà (Alt Empordà). (283/77, pàg. 426)

5.329. **TERRADES i PLA, Francesc.** N. a Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), el 25-IX-1873; m. el 27-III-1963. Fill del metge Jaume Terrades i nét del també metge Miquel Terrades. Cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1896. El 1897, ingressà, com a metge supernumerari, a l'Hospital de la Santa Creu. El 1899, passà a Girona, però, al cap de dos anys, retornà a B. Doctorat a Madrid, el 1900. L'any 1910, era professor auxiliar de Ginecologia, a la Facultat de Medicina, de B. Cap del Laboratori de la clínica del doctor Fargas. En morir Fargas, el 1919, ocupà interinament la càtedra. El 1921, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *La dinámica pelviana como base del tratamiento quirúrgico de los prolapsos utero-vaginales.* L'any 1932, era cap del Servei de Ginecologia de l'Hospital de Sant Pau. Durant la guerra civil, continuà treballant a l'Hospital, però, un cop acabada, fou expulsat de la Universitat, de l'Hospital de Sant Pau i apartat de l'exercici de la Medicina. Alguns anys més tard, va ser rehabilitat i el 1947, va fer el discurs inaugural del curs a l'Acadèmia amb el tema *Cincuenta años de la especialidad ginecológica.* Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Autor, juntament amb Josep Maria Mascaró, de: *Ginecología diaria del médico práctico* (Barcelona, 1948). (283)

5.330. **TERRADES i VIA, Lluís Esteve.** N. a B. el 16-V-1913; m. a B. el 28-XI-1956. Estudià amb Martínez García. Un accident truncà la seva primera apetència per la Cirurgia, en quedar amb una paràlisi definitiva del nervi medià esquerre. Amplià estudis a Alemanya (Colònia), amb Kleinschmidt i també amb Duken, a Heildelberg, en temps de guerra. És autor de diversos treballs, de caràcter pediàtric.
(94, 1957, t. XXIX, núm. 1, pàgina 58)

5.331. **TERRERA, Ignasi.** Metge barceloní, de les darreries del segle XVIII.
(141, pàg. 15)

5.332. **TERRERS, Antoni.** Metge, de les darreries del segle XVIII, i començament del XIX, que va morir a Maó. Doctorat a la Universitat de Ciutat, el 30 d'abril de 1795. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Ciutat. Exercí a l'Hospital Militar de Maó i a Vilacarles. Autor de: *Memoria en que se pondera la necesidad que hay de que se establezca en la isla de Mallorca una cátedra de Clínica, como la que se ha fundado en Madrid, para la más perfecta instrucción de los alumnos de la Academia Médico Práctica Balear* (1799), i *Proyecto de reglamento para la observación y gobierno de los profesores titulares de todos los pueblos de la provincia de Baleares* (1834).
(10, II, pàg. 437/20)

5.333. **TERRES, Francesc Maria.** Metge mallorquí, de les darreries del segle XVIII. Autor de: *Discurso en que se pone de manifiesto los graves perjuicios que resultan de la vecindad del terreno llamado El Prat y de la mucha utilidad que podría resultar a la salud y el abasto del reino su exterminio* (1797). (20)

5.334. **TERRES, Onofre.** Cirurgià mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor de *Diagnóstico diferencial entre una enfermedad venérea viral y bacteriana* (1849).
(479)

5.335. **TERRES i MAS, Valentí.** N. a Ciutat de Mallorca; m. el 14-I-1817. Doctorat a la Universitat de Ciutat. Autor de *Observación de una calentura pútrida maligna* (1794); *Observación sobre la curación de una calentura pútrida al mismo tiempo que se curaba una quartana rebelde* (1794); *Disertación médico práctica contra el uso de los cauterios en las calenturas pútrido malignas que han reinado epidémicamente en esta isla de Mallorca en los años 1793, 1794 y 1795,* i *Observación sobre las calenturas intermitentes en general* (1796). (10, II, pàg. 438)

5.336. **TERRICABRES, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1666 i 1682.
(AHPB, Cm., 28-II-1666; T. 15-V-1682.) (I. Pe.)

5.337. **TERRICABRES, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1688.
(AHPB, T. 24-IX-1688.) (I. Pe.)

* **TESERACH, Ramon de.** — V. **RAMON DE TESERACH.**

5.338. **TEULER, Raimon.** N. als Prats de Rei (Anoia). Es va graduar, a Cervera, l'any 1778. (241)

* **TEUTÒNIC, Enric.** — V. **ENRIC TEUTÒNIC.**

5.339. **TEIXIDOR, Jaume.** Cirurgià de la meitat del segle XVII, a B. Sots-veguer i catedràtic de Cirurgia de la Universitat de B., l'any 1640. Deu anys més tard, encara està documentat.
(396, XII, pàg. 740 i XV, pàg. 51)

5.340. **TEIXIDOR, Josep.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771.
(309)

5.341. **TEIXIDOR, Pere Vicenç.** Barber, que, l'any 1462, exercia a Girona.
(405, pàg. 62)

5.342. **TEY, Cristòfol.** Metge-cirurgià, documentat a B., l'any 1828.
(AHPB, Cm. 15-II-1828.) (I. Pe.)

5.343. **THAREZAR, Barthomeu.** Barber, documentat a Verdú, l'any 1431.
(M. Ca.)

5.344. **THENAS, Quirico.** Doctor en Medicina, de Pont d'Armentera (Alt Camp), documentat a B., l'any 1750.
(AHPB, Cm. 30-I-1750.) (I. Pe.)

5.345. **THESA, Tomàs.** Cirurgià, que, l'any 1716, era membre del Col·legi de Metges, de Lleida. (63, pàg. 67)

* **THEUTONICUS, Enricus.** — V. **ENRIC TEUTÒNIC.**

5.346. **THOMAS, Mestre.** Cap a l'any 1333, exercia la Cirurgia a Lleida.
(256, pàg. 202)

5.347. **THOMAS, Llorenç.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1659.
(AHPB, Cm. 25-VIII-1659.) (I. Pe.)

5.348. **THOMAS, Pere.** Doctor en Medicina, documentat, com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1534.
(496, pàg. 141)

5.349. **THOMAS i MASSANA, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1746. (AHPB, T. 21-XI-1746.) (I. Pe.)

* **THOMAS i ROSÉS, Cristòfol.** — V. **TOMAS i ROSÉS, Cristòfol.**

5.350. **THOMASA DE SUBIRÀ, Lluís.** N. a Manresa, el 3-XI-1885; m. el 30-VII-1973. Llicenciat a B., s'establí a Sant Hipòlit de Voltregà i, onze anys més tard, passà a Torelló, on residí durant vint-i-dos anys. Inspector mèdic del S. O. E., a Manresa (1942) i, tres anys més tard, era nomenat subdirector de la Residència Sanitària de la S. S. de Barcelona. Autor de: *Topografía médica de la vall de Torelló* (1950), i deixà inèdit el treball *La casa comte-ducal de Cardona, de la fabulosa dinastia Folciana.* Fou Premi Maspons i Camarasa el 1962, amb *La Vall de Torelló* (1963).
(53, 1973, núm. 34, pàg. 28)

5.351. **THYLLAGE.** Cirurgià francés de l'estat major del general Moncey. Autor de: *Disertation topographique de l'île de Cabrera.* (10, II, pàg. 685)

5.352. **TIBERI CLAUDI APOLINAR.** Metge, a Tarragona, que excellí en temps de la dominació romana. Fou llibert.
(38, pàg. 30/29, pàg. 6)

5.353. **TIFFON i RAMONET, Santiago.** N. a B., el 3-VII-1897; m. a Mollet del Vallès, el 18-VII-1982. Fill d'un cirurgià menor. Llicenciat a B., el 1919. Va exercir a Mollet del Vallès, i fou metge titular de Martorelles. Sots-director del Sanatori Antituberculós, de Santa Coloma de Gramenet. Artífex principal de la fundació de la Clínica de Socors Mutus (1933), a Mollet, on, recentment, al seu pati, s'ha erigit un monòlit en record seu. Va estar interessat per la Medicina atòmica i, l'any 1955, va assistir, a Ginebra, a la Conferència d'Àtoms per la Pau (en va publicar la seva valoració al «Diario de Barcelona», els dies 15 de setembre i 1 de novembre de 1955). Va organitzar, del 3 al 8 de maig de 1956, un curset de Medicina nuclear, a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (V. «La Vanguardia», del 18 de maig de 1956, un article de Miquel Masriera). President honorari del Casal Cultural de Mollet del Vallès.

5.354. **TIXEDAS, Cristòfol.** A la segona meitat del segle XVII, era «practicant de Medicina», a la Universitat de B. Havia nascut a Perpinyà. Autor de: *Verdad defendida y respuesta de Fileatro, a la carta médico-chymica, que contra los médicos de la Junta de la Corte, y contra todos los Galénicos, le escrivió el Doctor Médico-Chymico D. Juan de Cabriada. Al muy illustre Sor. Don Ramón de Oms y de Santa Pau...* (Barcelona, 1688).
(77, pàg. 427)

5.355. **TIXEDAS i SABATER, Josep Cristòfol.** Doctor en Medicina i Protometge del Principat de Catalunya, documentat a B. l'any 1697. Pot ser calgui identificar-lo amb l'anterior.
(AHPB. Cm. 13-II-1697.) (I. Pe.)

5.356. **TODOSCHA, Miquel.** En un document de l'any 1577, consta com a queixaler (dentista). (68, pàg. 293)

5.357. **TOGORES, Antoni Pau.** Metge mallorquí, de les darreries del segle XVIII. Autor de: *Observación de una calentura acompañada de un vómito bilioso con diarrea, pulso duro, lengua blanquecina y algunas leves convulsiones espasmódicas* (1798); *Observación de un dolor de carrillo y temporal izquierdo* (1799), i *Sobre el uso de la quina* (1799). (20)

5.358. **TOGORES, Josep.** Metge mallorquí, de les darreries del segle XVIII. Autor de *Observación de una calentura verminosa* (1790). (20)

5.359. **TOLEDO, Joan de.** Metge de Ferran I i d'Alfons V, al segle XV.
(38, pàg. 76)

5.360. **TOLOSA i COLOMER, Eduard.** N. a B. el 24-X-1900; m. a B. el 4-XII-1981. Llicenciat, a B., el 1921, i doctorat, l'any 1929, amb la tesi *Algunas consideraciones sobre el diagnóstico diferencial sobre la enfermedad de Raynaud.* Amplià estudis a París, amb el professor Clovis Vincent; a Breslau (amb Foerster) i a Montreal (amb Penfield). Es va relacionar amb les millors escoles de Neurocirurgia mundials. L'any 1934, era professor agregat de Neurologia, a la Universitat Autònoma, de Barcelona, i col·laborador del doctor Puig Sureda. Des del 1940, va ser cap del Servei de Neurocirurgia de l'Institut Neurològic Municipal, de Barcelona. Neurocirurgià de l'Hospital de Sant Pau (1944-1954). Més tard, va treballar a l'Hospital dels Nens Pobres i a la Residència de la Seguretat Social. Va participar als Congressos de Metges de Llengua Catalana. Va col·laborar a «Revista Médica de Barcelona»; «Journal de Neurologie et de Psiquiatrie»; «Annals de Medicina»; «La Medicina Catalana»; «Actas Españolas de Neurología y Psiquiatría»; «Revista de Psiquiatría, Neurología y dominios afines»; «Actas de las Reuniones Científicas

del Cuerpo Facultativo del Instituto Policlínico»; «Revista Clínica Española»; «Medicina Clínica»; «Actualidad Médica», de Granada; «Medicina Española»; «Archivos de la Sociedad Oftalmológica Hispano-Americana»; «Revista Española de Reumatismo»; «Brasil Médico - Quirúrgico»; «Clínica y Laboratorio»; «Revue Neurologique»; «La Semaine des Hôpitaux»; «Acta Oto-Rino-Laringológica Ibero-Americana»; «Acta Neurologica et Psychiatrica»; «Actas Luso - Españolas de Neurología y Psiquiatría» i a altres revistes. Va ser redactor de les revistes: «Acta Neurochirurgica», de Viena; «Archivos de Neurobiología»; «Revista Española de Oto-Neuro-Oftalmología y Neurocirugía» i «Barcelona Quirúrgica». Va estar encarregat de la secció de Neurocirurgia de Síntesi Mèdica. Autor de: *Cirugía del dolor* (Barcelona, 1941); *Visualización y tratamiento de los abscesos profundos del cerebro. Notas prácticas de diagnóstico y terapéutica* (Barcelona, 1941); *Hematoma subdural crónico recidivante. Notas prácticas de diagnóstico y tratamiento* (Barcelona, 1941); *Neurocirugía (Extirpación radical del neurinoma del acústico: Aneurisma carótido-cavernoso. Tractomía). Innovaciones de diagnóstico y terapéutica* (Barcelona, Ed. M. Servet, 1942); *Indice bibliográfico de trabajos referentes a Neurocirugía* (Barcelona, 1948); *Angiografía cerebral* (Madrid, Ed. Paz Montalvo, 1953); *Síndromes extrapiramidales* i d'altres treballs. També va collaborar al tom IV del *Tratado de Patología y Clínicas Médicas*, de Pedro Pons.

(449)

5.361. **TOLOSA i ISERN, Angel.** N. a Vic (Osona), el 26-X-1920; m. el 11-VI-1976. Cursà Medicina a B., i es va llicenciar a Valladolid. Cultivà l'oto-rino-laringologia. Fou cap d'aquest servei a l'Hospital de la Creu Roja, de B. Autor de les ponències *Microcirugía endolaríngea* (1971), i *Microcirugía endonasal* (1974).

(53, 1976, XI, núm. 70, pàg. 25)

5.362. **TOLRÀ, Joan Baptista.** N. a Montblanch. Doctorat el 5 de juliol de 1573. Exercí de cirurgià a Reus. El 1597, guanà, per oposició, la càtedra a B., de Principis de Galè. Hi ha constància que un metge anomenat Tolrà estava al servei del Capítol de Tarragona, l'any 1614.

(28, 1974, II, núm. 32, pgs. 3 i 4/ 254, pàg. 36/64, pàg. 78)

5.363. **TOLSA, Joan.** N. a Sorpe (Pallars Sobirà). Obtingué el títol de batxiller en Medicina, a l'Estudi General de B. el 18 de gener de 1580. (66, pàg. 205)

5.364. **TOMÀS, Antoni.** Doctor en Medicina. El novembre del 1729, era practicant segon de metge, a l'Hospital de la Santa Creu, de B., i passà a practicant primer, l'agost del 1730, i a metge segon supernumerari, l'any següent. L'any 1737, era metge segon «de fora casa» i, un any más tard, metge primer. (V. 54, pàg. 231). Juntament amb Bonaventura Milans i Carles Rossell, va escriure: *Synopsis formularum medicarum, quibus utuntur Medici in Generali Barcinonensi Nosocomio, quas studiose selectas, propria que experientia comprobatas, ita in unum conciunarunt Doctores Medici* (Barcelona, 1742).

(77, pàg. 427)

* **TOMÀS, Guillem.** — V. **GUILLEM TOMÀS.**

5.365. **TOMÀS, Joan.** Metge de Vilanova i la Geltrú, que tingué una actuació destacada quan l'epidèmia de còlera de 1854, éssent afectat pel contagi.

(450, pàg. 283)

5.366. **TOMÀS, Llorenç.** Doctor en Medicina. Documentat, l'any 1666, a la Seu d'Urgell. (M. Ca.)

5.367. **TOMÀS, Pere.** Doctor en Medicina. Documentat a Torroella de Montgrí (Baix Empordà), l'any 1794. (24)

5.368. **TOMÀS i ÁLVARO, Lluís.** N. a B., el 18-I-1902; m. el 1969. Estudià Medicina a B., especialitzant-se en Oto-rino-laringologia. Treballà amb els professors Sojo i Casadesús, i fou cap del servei d'aquesta especialitat a l'Hospital de la Creu Roja (1927-1966). Va contribuir a la introducció de les tècniques quirúrgiques del tractament de la sordera. Autor de treballs sobre el tractament de la sinusitis frontal, el càncer d'esòfag, i els abscessos cerebrals d'origen òtic, entre altres.

(360, pàg. 595)

5.369. **TOMÀS i ANDREU, Cèsar.** N. a B., el 27-V-1872; m. el setembre de 1960. Autor de: *Consideraciones sobre la dieta láctea* (Barcelona, 1899).

(50, XXIII, pàg. 268)

5.370. **TOMÀS i JORDANA, Angel.** N. a Manresa, el 16-X-1899; m. a Manresa, el 3-IV-1947. Estudià la carrera de Medicina a B., i es llicencià l'any 1923. Durant dos anys fou metge intern a la casa de Maternitat i Expòsits de B. i, després, fins la mort, exercí a Manresa, com a tocòleg, ginecòleg i pediatre. Metge tocòleg municipal d'aquesta ciutat. Com a vocal de la Junta de Protecció a Menors, aconseguí la

implantació d'un Servei Dietètic Infantil, que funcionà molts anys, a partir del 1942. Publicà articles i pronuncià conferències sobre puericultura i escriví *Nocions relatives a la higiene de la primera infància* (Manresa, 1931).

5.371. **TOMAS i ROSÉS, Cristòfol.** Metge, de les darreries del segle XVIII i el començament del XIX, nascut a Girona i mort a l'estranger. Cursà Filosofia a Cervera i Medicina, a Montpeller. Llicenciat i doctorat el 1785. Fou metge de Banyoles. Després, ingressà a la Sanitat Militar. Va anar a Alemanya, on fou nomenat metge d'un regiment. També fou metge del Regiment suís, número 2, de Carles de Reding. Traduí, de Barthez: *Tratado y nuevo método curativo de las enfermedades gotosas y reumáticas* (Madrid, 1808). Autor d'una *Historia del Colegio de Gerona fundado en Montpeller, por el Dr. D. Juan Bruguera para estudiar la Medicina en aquella Universidad, los hijos y patricios de Gerona,* que es conservà inèdita fins que la publicà la «Revista de Gerona», del 6-VI-1888 (tom. VII, pàg. 173). També és autor de: *Dissertatio chymico-medica sistens analysin aquarum mineralium, quan Deo duce, et auspice Dei-Para in Augustissimo Ludoviceo Medico Monspeliensi, publicis subjiciebat disputatio nibus* (3-II-1785, Montpeller); *Resumen del análisis de las aguas minerales de Tortosa* (Vegeu «Diario de Barcelona», del 8 de juny de 1801), i *Noticia individual de las aguas minerales de Pedret: estramuros de la ciudad de Gerona, en el Principado de Cataluña. Análisis de sus elementos y constitutivos: Ostentación de sus virtudes medicinales: méthodo de usarlos i modo de contrahacerlos en los Lugares donde carecieren de su ausilio* (Girona, 1787). Es va publicar un extracte d'aquesta obra en «El Memorial Literario», de febrer-març de 1788. (59, II, pàg. 676)

5.372. **TOMAS i SAMPOL, Joan.** De la primera meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor del discurs inaugural de curs *Influencia de la higiene en la educación física y moral del hombre* (1836). (480)

5.373. **TOMASINO, Salvador.** Cirurgià de l'Hospital de Tarragona, al primer terç del segle VIII. (113, pàg. 123)

5.374. **TONEU, Josep.** Cirurgià, de Manresa. Fou macip dels cirurgians Francesc Comas (1750) i Bonaventura Puig (1756), i cirurgià el 1759. Un fill seu, Josep, també fou cirurgià. (J. Ra.)

5.375. **TONEU, Josep.** Cirurgià, de Manresa, documentat entre els anys 1766 i 1786. Fill d'un cirurgià del mateix nom. (J. Ra.)

5.376. **TONIJOAN, Miquel.** N. a Montmaneu (Anoia). Es va graduar, a Cervera, l'any 1765. (241)

5.377. **TORÀ i MARCÉ, Domènec.** N. a Olot (Garrotxa), el 1797; m. el 1857. Doctor en Medicina i Cirurgia. Primer ajudant honorari de Sanitat Militar. Metge de l'Hospital General, de B. Autor de *Reflejo del influjo de las simpatías en el diagnóstico y tratamiento de las enfermedades* (1843), presentada a la Societat Mèdica d'Emulació; *Observaciones de una hidrofobia rabiosa,* i *Tratado completo de Patología y Fisiología médica.* (59, II, pàg. 679)

5.378. **TORALLES, Francesc.** N. a Girona, el trobem matriculat al Collegi de Medicina de Montpeller, el 14 de novembre de 1534. (108, pàg. 101)

5.379. **TORELLÓ, Mestre Alfons de.** Doctor en Medicina, que, al començament del segle XVI, exercia a Perpinyà. Juntament amb els doctors Gelabert i Servent, féu una edició revisada i corregida de la Cirurgia, d'Argilata. (78, 1936, vol. II, pàg. 218/476, pàgina 626).

5.380. **TORELLÓ, Bartomeu.** Batxiller en Medicina, que, l'any 1453, assistí a l'elecció de canceller de l'Estudi de Medicina, de Barcelona.

5.381. **TORELLÓ i CASANOVAS, Jaume.** N. a Sant Martí de Provençals, B., el 30-IX-1882; m. a B. el 9-VI-1967. Llicenciat el 1906, fou cap dels serveis d'Oftalmologia de la Beneficència Municipal de B. Autor, entre altres, dels següents treballs: *La trepanación esclerocorneal de Elliot en el glaucoma; Higiene de la oftalmía purulenta. Cuidados que exigen los ojos de los recién nacidos* (1916); *Dolores de cabeza de origen ocular; Parálisis oculares extrínsecas.* (77, pàg. 427/360, pàg. 598)

5.382. **TORELLÓ i CENDRA, Miquel.** N. a Igualada (Anoia) el 20-IX-1899; m. el 18-IX-1936. Metge numerari de la Casa Provincial de Maternitat, de B. Cap del Servei de Puericultura extrauterina del Primer Dispensari de la «Lluita contra la Mortalitat Infantil» (V. «Revista Médica de Barcelona», 1927, XII, pàg. 272). Collaborà en el *Diccionari de Medicina,* que dirigí el doctor Corachan i participà en

els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a «Revista Española de Medicina y Cirugía». Fou secretari de redacció del tractat sobre patologia de l'estòmac de M. Corachan. L'any 1931 havia estat nomenat membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona.

5.383. **TORENT i TORRABADELLA, Ramon.** N. a Granollers (Vallès Oriental) el 1826; m. a B. el 1882. Llicenciat a B., el 1850. Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina, de B. (1857). Degà del Cos Facultatiu de l'Hospital de la Santa Creu, de B. Doctor en Medicina i Cirurgia, amb la tesi *De la Quelotomía* (Barcelona, 1870). Molt abans d'utilitzar-se en el nostre país, el mètode de Lister, Torrent va fer dirigir, amb un aparell polvoritzador, alcohol fenicat sobre la superfície cruenta del camp operatori, amb l'objecte de netejar-la constantment (V. «La Independencia Médica», de 1'11-II-1882). Autor de: *Del mancero indurado y de este relacionado con la infección sifilítica constitucional* (1857), i *Consideraciones sobre recientes adelantamientos del diagnóstico quirúrgico* (Barcelona, 1872). (59, II, pàg. 680)

5.384. **TORNAMIRA, Joan de.** Metge del segle XVI, autor de diversos treballs. Esmentem *Clarificatorium super nono Almansoris cum textu Rhasis* (Lió, 1490). (57, pàg. 623)

* **TORNAMIRA, Mestre Joan de.** — V. **JOAN de TORNAMIRA, Mestre.**

5.385. **TORNER, Josep.** De les darreries del segle XVIII i el començament del segle XIX. Professor titular al Reial Collegi de Cirurgia, de B. (1781) sense oposició. Cirurgià de la Ciutadella i cirurgià supernumerari de l'Hospital de la Santa Creu, va passar a ésser, el 1791, cirurgià major (V. 54, pàg. 246). Autor de les comunicacions següents: *Remedios preservativos de la gonorrea y lues venéreas* (1796); *Método el más seguro para curar la hidrocele* (1797); *Gonorrea venérea* (1798); *Lue venérea confirmada* (1800); *Nuevo método de operar hernia inguinal reciente sin penetrar a la cavidad* (1801); *Acerca de un cálculo* (1803); *Sobre si es útil o no sacar las segundinas a poco después del parto* (1805); *Acerca de los cuidados que se han de tener en el modo de terminar el último estado del parto gemelar con la expulsión de las parias o secundinas,* etc (1806); *Examen de las excrecencias poliposas que se presentan en la vulva, conocidas generalmente bajo el nombre de procedencias de útero* (1819), i d'uns manuscrits; *Lecciones de Obstetricia* i un *Tratado de partos.* Havia nascut a Vilafranca del Penedès. El segon cognom és Totosaus. (179)

5.386. **TORNER, Pere.** Barber-cirurgià de B., del començament del segle XVIII. L'any 1707, juntament amb el protometge Francesc Soneras, lliurà moltes llicències per a exercir la Cirurgia. Els anys 1699 i 1711, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona.

(243, I, pàg. 169/28, 1973, III, número 22).

5.387. **TORNERONS Margarida.** L'any 1407, consta com a metgessa de Vic. (4, pàg. 103)

5.388. **TORRA, Francesc.** Cirurgià a les Planes d'Hostalés (Garrotxa), documentat l'any 1749. (B. Ju.)

5.389. **TORRADEMÉ i MOLINÉ, Josep.** De la primera meitat del segle XX. Exercí com a metge al Perelló (Baix Ebre). Fou deixeble de Gustau Pittaluga, el qual havia descobert alguns cassos de kalà-azar al nostre país. Va participar en els Congressos de metges de Llengua Catalana. Autor de *El Kala-azar infantil en el término municipal del Perelló.* L'any 1932 fou nomenat membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona. (94, t. XXIX, 1957, pàg. 416)

5.390. **TORRAGIL Manuel.** Cirurgià mallorquí del segle XV. (33, pàg. 37)

5.391. **TORRANDELL, Bernat.** Cirurgià mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor de: *La miopía regular no es un obstáculo para el buen desempeño de la Cirugía* (1849). (479)

5.392. **TORRAS, Joan.** Cirurgià, documentat a Manresa entre els anys 1617 i 1623. (J. Ra.)

5.393. **TORRAS, Josep.** De la meitat del segle XIX. Autor de: *Lo metje y apotecari dels pobres. Llibret de remeis útils y aprobats dels millors metjes españols, inglesos y francesos; draduits* (sic) *ecsactament ab català del castellà y francès* (sic) (Barcelona, 1859). (77, pàg. 428)

5.394. **TORRAS i BUXEDA,** Oscar. N. a B., el 19-I-1890. Féu estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1911. Especialitzat en el tractament de les malalties mentals, fou un dels alienistes de més nomenada del segon quart de segle a B. Fou director de l'Institut Mental de la Santa Creu i de la Clínica Psiquiàtrica Torre Blanca. També fou director de «Psiquia-

tria. Revista de Medicina Mental» (1922) en la qual publicà diversos treballs sobre aspectes clínics (psicosis, histèria, etc.); orientacions terapèutiques, aspectes socials i altres. Formà part del Consell de redacció de la «Revista de Medicina Legal, Criminología y Psiquiatría Forense» (B. 1932).
(210, pàg. 528/343, pàgs. 163-164)

5.395. **TORRAS i PASCUAL, Pau.** De la segona meitat del segle XIX. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas» i a la «Gaceta Médica Catalana». Autor de: *Pseudo-úlceras de los órganos genitales en las prostitutas* (Barcelona, sense data). (77, pàg. 429)

5.396. **TORRAS i PUJALT, Joaquim.** N. a Sabadell, el 29-VIII-1855; m. el 12-IX-1937. Digestòleg, que els anys 1897 i 1898, juntament amb els doctors Antoni Morales, Josep Barraquer i Ernest Sánchez Comendador, es va posar a treballar a l'Hospital installat a l'antiga fàbrica Batlló (edifici de la Universitat Industrial), destinat al tractament del soldats arribats de Cuba i de Filipines. També, juntament amb els doctors Morales Pérez, Xercavins, i Bigas, va fundar la Casa de Salut «Verge del Pilar». El 21 de febrer de 1927, va fer cinquanta anys que havia pres possessió del càrrec de metge de l'Hospital de la Santa Creu. Va collaborar a la «Revista de Medicina, Cirugía y Farmacia» i al «Boletín Clínico de la Casa de Salud de Nuestra Señora del Pilar». (7)

5.397. **TORRAS i SUSANA, Jaume. N.** a Guissona (Segarra) el 1859; m. el 21-VI-1901. Cursà Medicina a B. Doctorat, a Madrid. Exercí onze anys a l'Espluga (?), de la qual fou alcalde. Després es traslladà a Sarrià i fou metge del Cos Mèdic municipal de Barcelona.
(«Gaceta Sanitaria de Barcelona», 1901, pàg. 44)

* **TORRE, Bertran de.** — V. **BERTRAN de TORRE.**

5.398. **TORRE, Domènec de la.** Cap a l'any 1689, exercia la Cirurgia a Lleida. Aleshores tenia quaranta-cinc anys.
(43, pàg. 124)

* **TORRE, Jordà de.** — V. **JORDÀ de TORRE.**

5.399. **TORREBADELLA, Celedoni.** N. a Cardona (Bages). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1745. (309)

5.400. **TORRELL, Josep.** Metge que exercia, a Valls, l'any 1694. (335, pàg. 37)

5.401. **TORRELLES, Alfons de.** Cirurgià de Perpinyà al començament del segle XVI (1503). (50, I, pàg. 464)

5.402. **TORRELLES, Mestre P.** Exercí la professió, a Lleida, a la segona meitat del segle XIV (1376). (256, pàg. 203)

* **TORRELLES, Pere de.** — V. **PERE de TORRELLES.**

5.403. **TORRELLO, Alfons de.** Cirurgià de Perpinyà, que va collaborar amb Francesc Servent en la publicació catalana de la cirurgia d'Argilata. (476, pàg. 626)

5.404. **TORRENS, Antoni.** N. a Cubelles (Garraf). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

5.405. **TORRENS, Josep.** N. a Sant Pere Pescador (Alt Empordà), es va graduar, a Cervera, l'any 1785. (241)

5.406. **TORRENS i TORRÉS, Josep.** M. el 1972. Cursà Medicina a B., i amplià estudis a Viena i a Berlín. Dedicat a les malalties de gola, nas i orella, collaborà amb el professor Casadesús. El 30 de gener de 1967 era nomenat cap del Servei d'O.R.L. de l'Institut Policlínic, de Barcelona, i també ho era del de l'Hospital de Sant Pere Claver. Sub-director de la revista «Acta Oto-Rino Laringológica Ibero Americana», és autor de diversos treballs. (120, 1972, Set.-Oct., núm. 9-10)

5.407. **TORRENS i VERDAGUER, Josep.** N. a Seva (Osona). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al RCC de B., l'any 1777.
(J. Ma.)

5.408. **TORRENT, Francesc.** N. a Arbúcies (Selva); era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1758. (309)

5.409. **TORRENT, Josep.** N. a Sant Pere Pescador (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1783. (309)

5.410. **TORRENT, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B. entre els anys 1664 i 1685.
(AHPB - cm. 15-V-1664; T. 19-IV-1685.) (I. Pe.)

5.411. **TORRENT, Phelip.** Consta com a metge aconductat per la ciutat de Tortosa l'1 d'octubre de 1525 amb salari de 20 lliures per any.

5.412. **TORRENT, Tomàs.** Metge a Corçà (Baix Empordà), documentat l'any 1766.
(B. Ju.)

5.413. **TORRENT i ROIG, Laureà.** N. a B. el 6-I-1888; m. el 17-XI-1964. Fill del metge Jaume Torrent i Horta. Llicenciat a B., el 1909. Com el seu pare, cultivà l'Homeopatia. Membre de l'Institut i de l'Acadèmia Mèdico Homeopàtica, on presentà diversos treballs. El seu germà Josep Maria (1897-1969) també fou metge homeòpata. Cofundador de la Liga Ibero-Americana de Homeopatía. (74, pàg. 56)

5.414. **TORRENTS, Francesc.** N. a Sant Jaume de Frontanyà (Berguedà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1739. (309)

5.415. **TORRES.** A les darreries del segle XVII, feia estudis a l'Escola de Medicina a Montpeller. (108, pàg. 101)

5.416. **TORRES, Antoni.** Cirurgià, que va morir, a Aitona, l'any 1738. (410 pàg. 73)

5.417. **TORRES, Antoni.** N. a Tamarit de Llitera, el 1673; m. a Soses (Segrià), l'11-XI-1743. Va exercir la Cirurgia a Soses. (410, pàg. 73)

* **TORRES, Bartomeu de.** — V. **BARTOMEU de TORRES.**

5.418. **TORRES, Ciprià.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1583. (AHPB - cm. 13-V-1583.) (I. Pe.)

5.419. **TORRES, Eduard.** Oftalmòleg de la segona meitat del segle XIX. Collaborà en els «Archivos de la Medicina Española» i a «Veritas». Deixeble de Joaquim Soler. Autor de *La Iridectomía en el tratamiento de la miopía progresiva.* (7)

5.420. **TORRES, Francesc.** Cirurgià, de Cassà de la Selva, documentat l'any 1732. (B. Ju.)

5.421. **TORRES, Francesc.** N. a Mataró (Maresme). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. (309)

5.422. **TORRES, Francesc,** N. a l'Arboç (Baix Penedès). Es va graduar, a Cervera, l'any 1774. (241)

5.423. **TORRES, Joan.** Cap a l'any 1715, exercia la Cirurgia a Granollers. (333)

5.424. **TORRES, Josep.** Metge que morí, a B., l'any 1821, a conseqüència de l'epidèmia de febre groga. (90)

5.425. **TORRES, Maties.** Doctor en Medicina, lleidatà del segle XVII. (22)

5.426. **TORRES, Pere.** Cirurgià segon de la Marina, originari del bisbat de B., consta que ingressà l'any 1755 en el R. C. de Cirurgia de Cadis i estigue destinat a L'Havana. (461)

5.427. **TORRES, Silvestre.** Cirurgià. N. a Corbins (Segrià). Documentat a Benavent de Lleida el 18-X-1720, data de la seva mort. (M. Ca.)

5.428. **TORRES i ALSINA. Josep.** N. a Torrefarrera (Segrià) el 24-X-1767. Fill del cirurgià Pere Torres. Batxiller, a Cervera, el 1793, fou revalidat el 1795. (24)

5.429. **TORRES i ANDRÉS, Josep.** Cirurgià. Consta que l'any 1743 exercia a Puigverd de Lleida. Era fill del cirurgià de Soses, Antoni Torres. (M. Ca.)

5.430. **TORRES i ANGLADA, Joaquim.** De la meitat del segle XIX. L'any 1858, va presentar, a l'Acadèmia de Medicina, de B., una memòria sobre les aigües termals de la Garriga. (59, II, pàg. 694)

5.431. **TORRES i BARBERÀ, Humbert.** N. a Mont-roig de Sió —Les Pallargues— (Segarra) el 29-VIII-1879; m. el 1955. Fill del metge Màrius Torres i Castellà. Féu els primers estudis a Lleida i cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1906. Quan Odón de Buen fou desposseït de la càtedra a la Facultat de Ciències, va ésser un dels membres de la comissió escolar, formada en defensa d'aquell catedràtic. Membre fundador de l'Associació Escolar Republicana, de B. Militá a la Unió Republicana. Doctorat, l'any 1913, amb la tesi *El arsenobenzol en la sífilis; estudio clínico y terapéutico.* Establert a Lleida, fou membre fundador de la Joventut Republicana. Després militá en el partit de la U.F.N.R. Conseller de l'Ajuntament de Lleida, des del 1906 fins a la Dictadura. Fou el primer que utilitzà la llengua catalana, oficialment, en aquell Ajuntament. Alcalde de Lleida des del 5 de desembre de 1917, fins el 29 de novembre de 1920. L'any 1919 va inaugurar el Dispensari i Casa de Socors, conegut com la «Gota de Llet», que l'any 1962, va ser transformat en un bloc de vivendes. L'any 1922, assistí a Lieja, al Congrés Internacional de Metapsíquica, on presentà el treball *Immortalitat humana.* Diputat al Parlament espanyol per Lleida i representant d'Esquerra Republicana de Catalunya. Vice-president del Parlament català. Després de la guerra civil s'exilià a Lyon i a Montpeller, i morí en la pobresa. El juliol del 1943, juntament amb Josep Irla i Bosch, Antoni Rovira i Virgili i Joan Sauret, signà el text anome-

nat *Els deu punts de Montpeller*, que fou distribuït clandestinament per terres catalanes, i on s'assenyalen les mínimes reivindicacions polítiques, acceptables per Catalunya, davant la possibilitat d'un canvi polític. El president de la Generalitat, a l'exili, Irla i Bosch, constituí un Consell Assessor de la Presidència, del qual formà part Humbert Torres, i quedà encarregat, des del 30 de gener de 1945, dels Problemes Polítics. Redactor d'«El Ideal», de Lleida, que dirigia el seu sogre, Alfred Perenya i Reixachs, destacat polític republicà. Participà en els Congressos de Metges de Llengua catalana. L'any 1909, fundà la revista «Informació Mèdica», que va dirigir durant set anys. Collaborà en el *Diccionari de Medicina*, que va dirigir el doctor Corachan, i en els «Quaderns d'Estudis Polítics, Econòmics i Socials» (1945-1947), de Perpinyà, i, abans de l'exili, a «La Terra» (1921-1936), «Lleida» (1921-1930), «L'Opinió», «La Humanitat», «La Jornada», de Lleida (1930-1936); «L'Horitzó» (1935-1936), «L'Ideal», «Annals de Medicina», i altres revistes. També collaborà en «El Poble Català», publicat a París del 1939 al 1940. Traduí, d'Ernest Bozzano: *Els enigmes de la Psicometria* (Barcelona, 1927) i *La supervivència humana* (Lleida, sense data). Autor de: *Educació sexual* (1911), com a discurs inaugural de curs a l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, *Fenòmens de la materialització; L'educació sexual dels nens* i *La salut a Lleida* (1927).

(308, IV, pàg. 368/55)

5.432. **TORRES i CARRERAS, Ramon.** N. a Veciana (Anoia) el 1878; m. a B. el 1951. Féu estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1902. Amplià estudis a París, amb Beclère, a Bordeus amb Bergonié i a Berlín, amb Levi Dorn. Fou un dels capdavanters de la radiologia clínica a Catalunya. Collaborà en la publicació de la revista «Medicina Física». Fou president de la «Societat de Radiologia i d'Electrologia de Catalunya» i Secretari General de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Fou el radiòleg de les classes adinerades de Barcelona amb un despatx molt ben equipat. Tingué gran èxit amb el tractament amb radioteràpia de les hipertròfies amigdalars. Autor de *Semiología radiológica del aparato respiratorio intratorácico* (1918), que fou un text de gran valor aleshores. Més tard, en català, ampliat i en collaboració amb Pere Bosch i Solà, fou publicat a la collecció de Monografies Mèdiques (núm. 51-52). L'any 1932 fou nomenat membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona.

(32, XIV, pàg. 562/78, 1937, II, pàg. 89/123, 1920, pàg. 429)

5.433. **TORRES i CASANOVAS, Ramón.** N. a B. el 20-III-1877; m. el 11-IV-1922. Llicenciat el 1900. Doctorat a Madrid. L'any 1903, era metge auxiliar interí, i passà a ésserho, per oposició, l'any següent. En morir el catedràtic Gil Saltor (1909), s'encarregà de la càtedra. El 1912, guanyà, per oposició, la càtedra de Patologia Quirúrgica, de B. L'any 1913, assistí en un Congrés celebrat a Londres. El 1916, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *Colitis y pericolitis desde el punto de vista quirúrgico*. Malalt de tuberculosi, des de que es llicencià, quedà limitat en els seus esforços. Ha quedat el record d'ell com un bon mestre, i un cirurgià hàbil i gran coneixedor de la patologia. Juntament amb Corominas i Nubiola Espinós, fundà una revista, «Medicina y Cirugía», que durà sis mesos. Traduí la *Patologia quirúrgica*, de Forgue, amb anotacions; la *Cirurgia abdominal*, de Kelly; el tractat d'*Anatomia topogràfica*, de Tillaux; la *Ginecologia operatòria*, de Döderlein, B. Krönig, i d'altres.

(123, 1970, núm. 221, IX i X, pàgs. 355-360)

5.434. **TORRES i CASTELLÀ. Màrius.** N. al Terròs (Urgell), el 1848. Cursà Medicina a B., on es va llicenciar, l'any 1873. Vers l'any 1881 es traslladà a Lleida. Racionalista i lliure pensador. Profundament liberal. Fou l'introductor a Catalunya de la filosofia metapsíquica (telepatia, criptestèsia, teleplàstica, telèrgia...). Fundà un grup metapsíquic a Lleida. Metge, per oposició, de la Casa Provincial de Caritat, de Lleida, i de l'Hospital de la mateixa ciutat. Membre del Partit Possibilista, va passar després a la Unió Republicana i, finalment, a la U. F. N. R. Dirigí la revista «La Unión Médica», que es publicava a Lleida, a les darreries del segle XIX. Autor de: *La religión futura; El pleito secular; Dominicales de cuaresma; El cólera tratado con los evacuantes* (Lleida, 1886). Juntament amb Domènec de Miguel i Josep Amigó i Pellicer, va editar la revista espiritista «El Buen Sentido». (55)

5.435. **TORRES i CUSCULLANA, Ambròs.** N. a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà). Fou batxiller, a Cervera, i va ésser revalidat el 1771. Residí a l'Arboç. (24)

5.436. **TORRES i ESCRIBÀ, Ramon.** N. a B.; m. a B. l'abril de 1953. El seu besavi Josep Torres i Campabadal, ja exercí la

Medicina i el fill d'aquest, Francesc Torres i Planes, fou el metge titular de Guissona, l'any 1854, i pare del també metge de Guissona, Jaume Torres i Susana, que fou a la vegada el pare del Torres i Escribà. Llicenciat a B., el 1921 i doctorat a Madrid, el 1928. Fou cap de sala, de cirurgia general a l'Hospital Clínic, de B. Ha donat nom a un carrer de Guissona. (495, pàg. 657)

5.437. **TORRES i GOST, Joan.** N. a Sa Pobla (Mallorca), el 20-IX-1900; m. a Madrid el 14-III-1979. Féu els primers estudis a Ciutat de Mallorca. Va iniciar la llicenciatura, a la Facultat de València, la va continuar a Saragosa i la va acabar a Madrid, el 1923. Metge de Sanitat Militar, per oposició (1923), i metge per oposició de l'Hospital del Rei. Des del 1928, i fins el 1930, va ampliar estudis a Berlín, amb Humber, Schultz, Friedman, Ulrici i Von Bergman. El 1932 va fer oposicions a director de Sanatoris i Dispensaris Antituberculosos, havent guanyat la plaça d'Húmera. El 1955, era director de l'Hospital del Rei. Professor auxiliar, de Malalties Infeccioses, a l'Escola Nacional de Salut. Va collaborar a «Revista Española de Tuberculosis»; «Semana Médica Española»; «Revista Clínica Española» i altres revistes. Autor de: *Fisiología Clínica, anatomía patológica y terapéutica del paludismo* (1944); *Tratamiento de la meningitis tuberculosa y de la tuberculosis aguda* (1955), i *El médico Cabanellas, un epidemiólogo del siglo* XVIII (1962).

5.438. **TORRES i PERENYA, Màrius.** N. a Lleida, el 30-VIII-1910; m. al Sanatori de Puig d'Olena el 29-XII-1942. Fill del metge Humbert Torres i Barberà. Cursà el batxillerat a Lleida, i Medicina a B. Membre de l'Agrupament Escolar de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. (V. «Butlletí de l'Agrupament Escolar de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya», 1933, pàg. 69.) Llicenciat el 1933, va fer un viatge a Itàlia. Després, passà a Madrid, on restà sis mesos per a doctorar-se. S'especialitzà en malaties de l'aparell digestiu. Començà exercint la professió a Lleida, al costat del seu pare. Collaborà, amb Francesc Serra i Salses, a fer un Curset de Patologia Mèdica del Ronyó, a l'Hospital de Lleida (V. «La Medicina Catalana», 1934, pàg. 538)). L'any 1935, va caure malalt de tuberculosi pulmonar, i es tralladà al Sanatori de Puig d'Olena. Allí cultivà la poesia que l'ha immortalitzat. «Sóc —deia— un metge que escriu versos». Sota el pseudònim de «Gregori Sastre», collaborà al diari polític lleidatà «L'Ideal». Autor de la comèdia *Un fantasma com n'hi ha pocs*. Però l'obra que l'ha posat a primera fila, ha estat la seva obra poètica: *Poesies* (Coyoacán, Mèxic, Quaderns de l'exili, 1947). En successives edicions hi ha una *Notícia biogràfica*, a cura de Joan Sales (V. «Serra d'Or», 1967, desembre). (198/485)

5.439. **TORRES i SEDÓ, Joan Baptista.** Metge, a B., a la meitat del segle XIX. L'any 1847, va escriure una memòria sobre un tema quirúrgic, pel qual li fou lliurat el títol de soci de l'Institut Mèdic Valencià. (59, II, pàg. 694)

* **TORRÓ i DARDE, Ramon.** — V. **TURRÓ i DARDER, Ramon.**

* **TORROGIL, Manuel.** — V. **TORRAGIL, Manuel.**

* **TORROJA, Dionís.** — V. **TARROJA, Dionís.**

5.440. **TORROJA i BAJES, Antoni.** Doctor en Medicina de la segona meitat del segle XIX. Autor d'un *Estado de las enfermedades reumáticas reinantes en Reus* (1878). (59, II, pàg. 695)

5.441. **TORROLL, Josep.** N. a Pineda (Maresme). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1798. (309)

5.442. **TORRUELLA.** N. a Castelló d'Empúries (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1770. (309)

5.443. **TORT, Esteve.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

5.444. **TORT, Eudald.** N. el 1686. Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1720 i 1760. (J. Ra.)

5.445. **TORT, Francesc.** N. a Sant Pere Pescador (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1792. (309)

5.446. **TORT, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1646. (AHPB - cm. 16-XII-1646.) (I. Pe.)

5.447. **TORT i MORA, Josep Francesc.** N. a Mataró (Maresme). Es va graduar, a Cervera, l'any 1792. (241)

5.448. **TORT i NICOLAU, Artur.** N. a Tortosa; m. el 1950. Exercí a Reus. Autor de treballs importants per a l'estudi de la filatelia espanyola.

5.449. **TOST i PUNYET, Modest.** Membre actiu de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears en l'etapa de la fundació de l'en-

titat. Fou membre de la seva junta directiva, en concepte de vocal (1923) i vicesecretari (1925). (371)

5.450. **TOUS i BIAGGI, Francesc.** De la segona meitat del segle XIX i el començament del XX. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas». Traduí l'obra de Seifert i F. Muller: *Manual de exploración clínica y de diagnóstico médico* (Barcelona, 1908), a la qual posà pròleg Eusebi Oliver, i la de H. French: *Indice de diagnóstico diferencial, fundado en los principales síntomas* (Barcelona, 1928, en dos volums). L'any 1918 era redactor en cap de la publicació «Revista Española de Medicina y Cirugía», que van dirigir Ramon y Cajal, P. Esquerdo i S. Cardenal.
(77, pàg. 428)

5.451. **TOUS i OLIVER, Mateu.** Metge mallorquí, de la segona meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca (1857). Autor de *El cólera morbo asiático enfermedad epidémica y contagiosa* (Palma, 1866), i *Influencia patológica de la materia y el espíritu* (1873). (20/480)

5.452. **TOYA, M.º Francesc.** Cirurgià, documentat a Balaguer, els anys 1606 i 1615. (M. Ca.)

5.453. **TRABAL i SANS, Josep Antoni.** N. a B. el 1896; m. a Puigcerdà, el 30-VI-1980. Llicenciat en Medicina i en Dret. Secretari de la ponència d'Educació Física de la Mancomunitat. Posteriorment ocupà altres càrrecs relacionats amb l'atletisme i les activitats esportives. Fou membre fundador d'Esquerra Republicana de Catalunya i secretari particular de Lluís Companys, quan aquest era governador de B. (1931). Diputat del Parlament de Catalunya i després Diputat a Corts a Madrid, formà part de la secretaria del Congrés dels Diputats de 1933 a 1936. Director de «La Jornada Deportiva», «La Raça» (1922) i «Sports» (1923) i collaborador de diversos periòdics. Exiliat el 1939, tornà anys més tard. L'any 1977 va fundar el partit Unió Democràtica del Progrés Social, que tingué escàs ressò en la vida política catalana. (308, IV, pàg. 380)

5.454. **TRAGANT i CARLES, Josep.** M. a B. el 1980, als noranta-quatre anys. Dermatòleg, deixeble de l'escola del prof. Peyrí, del qual fou collaborador, durant molts anys, en el seu servei de l'Hospital Clínic. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana.

5.455. **TRAGINER, Joan.** N. a Vilanova de Meià (Noguera). Es va graduar, a Cervera, l'any 1797 i com a cirurgià, al R.C.C. de B., el 1811. (J. Ma.)

5.456. **TRALLERO, Miquel.** Al començament del segle XX, era inspector de Sanitat a Barcelona. Autor de: *Proyecto de bases para una ley de Sanidad* (Canet de Mar, 1911), i *Relación sucinta de la campaña sanitaria de Barcelona y su provincia en el año 1911, durante el mando del Excmo. Sr. D. Manuel Portela, Gobernador Civil* (Barcelona, 1912).
(77, pàg. 429)

5.457. **TRANQUET, Josep Antoni.** N. a Falset (Priorat). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1746. (309)

5.458. **TRAVER, Jacme.** Metge, que, va exercir cap a la meitat del segle XIV, probablement a Manresa. És el qui féu la primera prescripció que consta al *Receptari de Manresa* (1347), destinada a un home de Sallent. (433, pàg. 7)

5.459. **TRELLAS, Josep.** Cirurgià, de Caldes de Malavella (Selva), documentat l'any 1730. (B. Ju.)

5.460. **TRELLAS, Tomàs.** Cirurgià, de Caldes de Malavella (Selva), documentat l'any 1730. (B. Ju.)

5.461. **TRÈMOLS, Francesc.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

5.462. **TRÈMOLS, Josep.** El 13 d'abril de 1769, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. El seu fill, Josep, també va exercir la Cirurgia a Girona (1816).
(408, pàgs. 24 i 32)

5.463. **TRENCHS i CODOÑÉS, Josep.** Membre molt actiu de la Mutual Mèdica de Catalunva i Balears. Formà part de la seva junta directiva en qualitat de vocal (1928), secretari (1929-32); membre de la comissió tècnica gestora (1940-46) i novament secretari (1946-52). L'any 1932 fou membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona.
(371)

5.464. **TREPAT, Bernat.** El 14 de desembre de 1670, consta com a universitari de la Facultat de Medicina de Lleida.
(6, pàg. 446)

* **TRESBENTS, Bartomeu de.** — V. **BARTOMEU de TRESVENTS.**

5.465. **TRESERRA, Manuel.** N. a Manlleu (Osona). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1803, i el mateix any, també es va graduar. Havia fet estudis a l'Hos-

pital de B., i a Montpeller. Va intervenir en la Guerra del Francès, contra els invasors. (309)

5.466. **TRESERRAS i FERRER, Josep.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. Va exercir a B., on va morir el 1793. (309)

5.467. **TRESERRES, Joan.** Metge, de l'Hospital de Girona, l'any 1764. (B. Ju.)

* **TREVÍ, Rabí Josep Aben.** — V. **JOSEP ABENTREVÍ, Rabí.**

5.468. **TRIAS, Carles.** El novembre del 1730, era practicant segon a l'Hospital de la Santa Creu, de B., i passà a practicant primer el 1734; visitava els malalts de «l'obra nova». Metge supernumerari, el 1738 i metge segon, el 1740. (54, pàg. 231)

5.469. **TRIAS, Gaspar.** N. a Figueres (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1758. (309)

5.470. **TRIAS, Gaspar.** N. a Figueres (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1795. També graduat, a Osca, el 1796. (309)

5.471. **TRIAS, Pere.** N. a Ciutat de Mallorca, visqué a la meitat del segle XIX. Era fill del doctor Trias i Sampol. Traduí el poema de Thomas Moore: *El paraíso y la Peri* (Palma, 1856). (10, II, pàg. 469)

5.472. **TRIAS de BES i GIRÓ, Lluís.** N. a B. el 18-IV-1896; m. a B. el 25-VIII-1974. Fill d'un catedràtic de Dret. Llicenciat a B., l'any 1918. L'any 1921 era cap del departament de medicina interna del Laboratori d'Orientació i Selecció professional, on va treballar juntament amb Emili Mira i Carles Soler. Simpatitzà amb la Lliga Catalana. Professor auxiliar de Patologia Mèdica (1926-1927). Durant la guerra civil, passà a la zona de Burgos, i treballà a l'Hospital Militar de Santander, installat al Collegi Càntabre, dels pares agustins. Va dirigir l'Hospital d'Infecciosos de B. (o de Nostra Senyora del Mar), fins el 1960. Va crear l'Institut de Medicina Tropical. Cap del Servei de Cardiologia de l'Hospital de la Creu Roja. Defensor de l'exercici professional privat, en contra de les tendències socialitzants de l'exercici mèdic. Com a president del Collegi Oficial de Metges, de B. (1958-1968), contribuí a la construcció d'un nou edifici collegial a la Bonanova. L'any 1948, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *La lucha contra las enfermedades cardiovasculares y la protección médico social del cardíaco*, i el 1968 hi va fer el discurs inaugural de curs, amb *La figura contemporánea de la responsabilidad moral y jurídica del médico.* Redactor de la revista «Ars Médica» i collaborà en d'altres. Autor de *El tabaco y sus secuelas.* (26, 1976, núm. 243)

5.473. **TRIAS i JAUME, Antoni.** N. a Esporles (Mallorca): m. a Ciutat de Mallorca el 24-IV-1818. Doctorat en Medicina, a la Universitat mallorquina, el 23 d'octubre de 1789. Va exercir a Bunyola (Mallorca). Membre numerari de l'Acadèmia de Medicina, de Ciutat. Autor de: *Discurso sobre la preparación de los remedios antimoniales* (1794), on aconsella que el mateix metge que receptava fos qui havia de preparar els medicaments. (10, II, pàg. 467)

5.474. **TRIAS i MAXENCS, Alfons.** N. a B. el 26-IX-1896; m. a B. el 5-V-1977. Llicenciat a B., el 1919. El 1921, era delegat de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana, mentre ampliava estudis a París. El 1923, treballà a Suïssa, amb Rollier. Féu el doctorat amb la tesi *Los anaerobios en las infecciones pútridas.* El 1925, féu una estada a Viena, on va estar al costat de Von Pirquet. Redactor en cap, el 1927, dels «Annals de Medicina». Professor auxiliar de Pediatria, el 1934, a la Universitat Autònoma, passà, el 1935, a ésser professor de Puericultura. L'any 1936, era secretari de l'Escola d'Infermeres de la Generalitat, i el 1938, director de la Maternitat. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana i el Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana (1970). Collaborà a «Revista Médica de Barcelona», «Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria», «Ars Medica», «Paidoterapia», «La Medicina Catalana», «Butlletí del Sindicat de Metges de Catalunya», «Wiener Medizinischen Wochenschrift», «Treballs de la Societat Catalana de Biologia», «Jahrbuch fur Kinderheilkunde», «Zeitschrift fur Kinderheilkunde», i en el diari «La Publicitat» (a partir del 1927). Autor de: *Bibliografia Mèdica Catalana* (anys 1907-1931) (V. «Annals de Medicina, XXVI, núm. 1, gener, número extraordinari); *El niño de pecho* (Barcelona, 1945), i *La Medicina i la Universitat Autònoma de Barcelona, anys 1933-1939* (Barcelona, 1975). Autor del capítol *El recién nacido,* dintre l'obra de Nubiola i Zárate: *Tratado de Obstetricia* (Barcelona, 1951). (285)

5.475. **TRIAS i PUJOL, Antoni.** N. a Badalona el 2-VIII-1891; m. a Santa Cristina d'Aro (Baix Empordà) el 29-VI-1970. Germà d'en Joaquim i gendre del doctor Fargas. Llicenciat, a B., el 1914. Catedràtic de Patologia Quirúrgica, a Salamanca (1920) després, a B., on substituí Torres i Casanovas (1927). Projectà i organitzà l'Escola d'Infermeres de la Generalitat, que va dirigir el doctor Pijoan. Membre, dels més actius, del Patronat de la Universitat Autònoma, va ser el motor de la reforma universitària. Membre d'Acció Catalana. Creia que feia una tasca de catalanitat, enlairant el nivell de la Universitat. «És autonomia —deia— trencar els lligams directes que la feien (a la Universitat) sotmesa a la tutela directa de l'Estat, i no passar, tampoc, a la tutela directa de la Generalitat, sinó restar en un règim d'autonomia respecte als poders polítics» («Butlletí de l'Agrupament Escolar de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya», 1933, pàg. 246). President de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1936-1938). Un dels iniciadors a treballar a tòrax obert, i a practicar les primeres toracoplàsties selectives, i fou també entre nosaltres un dels peoners de la neurocirurgia i de la cirurgia vascular. El 26 de de gener de 1939, va abandonar B. i començà el seu llarg exili polític. Fou catedràtic a Bogotà (Colòmbia). Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana i en el Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana, on ens parlà, dins una atmosfera de densa emoció, sobre la Universitat Autònoma (Vegeu, també, «Serra d'Or», 1968, març, pàg. 27). Pels fets revolucionaris del 1934, fou empresonat al vaixell «Uruguay». Collaborà a «Annals de Medicina», «Los Progresos de la Clínica», «Revista Médica de Barcelona», «Revista Española de Medicina y Cirugía», «Butlletí de la Societat Catalana de Cirurgia», «Gaceta Médica Española», i d'altres. Juntament amb el seu germà, fundà i codirigí «Revista de Cirugía de Barcelona». Autor de: *Experiencias sobre el pneumotórax abierto en el conejo* (1912); *Los tumores intracraneanos perforantes* (1923); *Experiencias sobre el pneumotórax cerrado y abierto en el perro* (1925); *El tratamiento de los quistes hidatídicos del pulmón por un método personal* (1926); *El pneumotórax operatorio* (1927); *Estado actual de la Cirugía pancreática* (1929); *Sèrum citratat en les greus hemorràgies i en el xoc* (1930); *Una modificación personal en el material de drenaje de las vías biliares* (1930); *La Cirugía del sistema neurovegetativo en la Patología gástrica* (1931); *La arteriografía intracraneana en los tumores cerebrales* (1932); *La anestesia regional por el bloqueo químico de los nervios como medio terapéutico y de diagnóstico* (1932); *La collapsoteràpia quirúrgica parcial en el tractament de la tuberculosi pulmonar* (1932); *L'ensenyament de la Medicina en la nova Universitat Autònoma de Barcelona* (1934); *L'Autonomia de la Universitat de Barcelona* (1935) i molts altres treballs. (53, 1970, X, núm. 47)

5.476. **TRIAS i PUJOL, Joaquim.** N. a B. el 4-XII-1887; m. a B. el 9-I-1964. Cursà simultàniament Medicina i Farmàcia a B. Llicenciat el 1910; doctorat, a Madrid, en les dues ciències, féu la tesi de Medicina: *La importancia de los lipoides en Biología.* Amplià estudis a Viena, amb Böhler. L'any 1911, ingressà a Sanitat Militar, per oposició, i passà a Àfrica del 1911 al 1913, com a tinent metge. Arribà a capità metge. El 1915, obtingué, per oposició, la càtedra de Tècnica Anatòmica, de Granada. El 1918, es traslladà a la càtedra d'Anatomia Topogràfica, de Saragossa, i passà, l'any següent, a la mateixa càtedra de Barcelona. Vice-president del Quart Congrés de Metges de Llengua Catalana i president del Setè, celebrat a Ciutat de Mallorca, l'any 1932. El 1925, ingressà a l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona. L'any 1926, passà a la càtedra de Terapèutica Quirúrgica, que, el 1931, va rebre el nom de Patologia i Clínica Quirúrgica. Secretari de la Junta Administrativa de l'Hospital Clínic i degà de la Facultat (1931-1939). President de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1928-1930). Amb el desenllaç de la guerra civil, va haver d'abandonar la càtedra per la seva catalanitat i les seves idees progressistes. Se'n va anar a Carcassona. Acceptà de treballar a la Universitat argentina de Cuyo (Mendoza). Retornat entre nosaltres, exercí a Andorra (on obrí una clínica) i a Barcelona. Fou acusat d'haver guarit un guerriller i per aquest motiu va ésser empresonat. Alguns metges, molt pocs, i entre ells el doctor Gallart, van demanar l'indult a les forces d'ocupació. L'any 1962, va rebre el premi «Pere Virgili». Cofundador de les publicacions «Revista de Cirugía de Barcelona» i el «Butlletí de la Societat de Cirurgia de Barcelona». Autor de: *La inyección de las redes de Purkinje y los linfáticos del endocardio; Tumores perforantes del cráneo; Hemorragias subdurales y subaracnoideas; Secciones del nervio radial y sutura; Los muñones dolorosos; Variaciones de la presión del líquido cefalorraquí-*

deo y sus aplicaciones quirúrgicas; Las fístulas gastrocutáneas; El Mal de Pott en el adulto; Tratamiento cruento de los abscesos fríos; Úlcera gastrointestinal y estasis esplénica; Cálculos de colédoco sin ictericia; Quistes hidatídicos en los huesos largos; Las exostosis osteogenéticas; El dolor en las fracturas; Influencia de las osteosíntesis en la osteogénesis; La punción en las hepatitis no supuradas; La temperatura local y la circulación periférica en Cirugía; Fistular following the marsupialization of hydatid Cysts (1931), al llibre d'homenatge a Rodolf Matas, i *Deberes de las escuelas médicas.*
(308, IV, pàg. 387)

5.477. **TRIAS i SAMPOL, Joan.** N. a Esporles (Mallorca); m. a Ciutat de Mallorca el 23-II-1840. Fill del botànic Pere Vicenç Trias del Coll. Cursà Medicina a Ciutat, essent deixeble de Bernat Fiol i Miquel Noguera. Metge major de l'Hospital General de Ciutat i membre de l'Acadèmia de Medicina de Mallorca, on ingressà amb el discurs *Influencia de la Higiene en la educación física y moral del hombre* (1836). Collaborà en el «Periódico Mensual de Medicina y Cirugía» (1830), de Pamplona. Traduí, de J. M. A. Coupil: *Esposición de los principios de la nueva doctrina médica con un resumen de las téses sostenidas sobre sus diferentes partes* (València, 1828), en dos volums; de Ch. Londe: *Nuevos elementos de Higiene* (Madrid, 1829), en dos volums; *Lecciones de Alfonso Leroy, profesor de la escuela de Medicina de París, acerca de las pérdidas de sangre, durante el embarazo, al tiempo y después del parto; Sobre abortos y sobre todas las hemorragias* (Palma, 1830); de Magendie: *Investigaciones fisiológicas y médicas sobre las causas, los síntomas y el tratamiento de la litiasis o mal de piedra* (Palma, 1830); de Barbier: *Compendio de Nosología y de Terapéutica* (1830), i, juntament amb Ramon Frau, traduí de F. Magendie: *Compendio elemental de Fisiología* (Barcelona, 1828-1829), en tres volums. Autor de: *Discurso en que se determina el carácter anatómico del hidrocéfalo agudo, se indican los signos precursores de tan mortífera enfermedad y se resuelven los remedios eficaces para su curación* (1836).
(10, II, pàg. 468)

5.478. **TRIBÓ, Francesc.** Cirurgià, documentat a Almenar (Segrià) el 1660, quan ja era mort. (M. Ca.)

5.479. **TRIES, Mossèn.** Cirurgià de la morberia, que exercia, a Manresa, durant la peste de l'any 1654 (8, pàg. 122)

5.480. **TRIES, Carles.** N. a Figueres (Alt Empordà). Féu estudis al Collegi de Medicina de Montpeller. Sembla ésser que s'hi va matricular l'anv 1716, però el 1729, encara no s'havia llicenciat.
(108, pàg. 101)

5.481. **TRIES, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1655.
(AHPB, Cm. 10-VII-1655.) (I. Pe.)

5.482. **TRIES, Josep.** Cirurgià de Manresa, documentat els anys 1678 i 1680, quan ja era mort. (J. Ra.)

5.483. **TRINCHET i CORTACANS, Ramon.** N. el 1889; m. a B., el 30-XII-1976. Féu estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1911. Fou professor auxiliar de Medicina legal a la Facultat de Medicina de B., amb el professor Saforcada. Fou vice-secretari de la Facultat i metge del Tribunal de Menors. S'interessà per aspectes de la medicina esportiva, essent assessor mèdic d'«El Mundo Deportivo»; per la sexologia mèdico legal, amb estudis sobre l'hermafroditisme; per l'ensenyament de la Toxicologia. Fou un dels fundadors de Unió Democràtica de Catalunya. Va collaborar, amb C. Bassols, a impulsar els Arxius de Psicologia i Psiquiatria Infantil, en els quals publicà alguns treballs (1933).
(Edelmira Domènech)

5.484. **TRISTANY, Antoni.** Doctor en Medicina, d'Ivorra (Segarra), documentat a B., l'any 1640.
(AHPB, Cm. 14-I-1640.) (I. Pe.)

5.485. **TROCH, Francesc.** Doctor en Medicina, que, a les darreries del segle XVII, exercia a Barcelona. Autor de: *Oratio in laudem theriacae magnae Andromacgi senioris a Galeno transcriptae lib. I. de Antidotis. Dicata excellentissimae civitati, foecundae herorum matri* (Barcelona, 1695). (77, pàg. 429)

5.486. **TROCH, Pau.** Metge-cirurgià, de la meitat del segle XVIII. Deixeble, a Cervera, féu una denúncia contra el Collegi de B., perquè aquest li impedia l'exercici professional en aquella ciutat. (89, pàg. 304)

5.487. **TRUETA i PUIGREDON, Antoni.** N. a Artesa de Segre (Noguera), el 20-IV-1763. Fill del cirurgià Antoni Trueta. El seu avi, Antoni Puigredon, també exercia la Cirurgia a Artesa de Segre. Llicenciat en Medicina, a la Universitat d'Osca, el 1790. Tres anvs més tard, passà l'examen, a B., del protometge Francesc Llorens i Masdevall. Cirurgià de l'exèrcit del general Lancaster, a la guerra del Rosselló, l'any 1795. (288)

5.488. **TRUETA i RASPALL, Josep.** N. a B. el 27-X-1897; m. a B. el 19-I-1977. Fill del metge Rafael Trueta i Secchi. El seu avi, Josep Trueta, fou un farmacèutic liberal i progressista, que exercí a Lleida. Rafael Trueta i Secchi inicià estudis de Farmàcia, que abandonà. Es féu practicant i, finalment, es llicencià en Medicina, a B., l'any 1898. Josep Trueta i Raspall féu els estudis a B. Practicà molts esports: natació, tennis, boxa, esgrima... Llicenciat, el 1921, féu el doctorat a Madrid, el 1922. Collaborà i treballà al Laboratori de Cirurgia experimental, del doctor Corachan. Cap de cirurgia de la Caixa de Previsió i Socors (1928). Simpatitzà amb Acció Catalana. El 1933, era professor auxiliar de Patologia Quirúrgica, a la Universitat Autònoma. El 1936, en morir Enric Ribas i Ribas (17-X-1935), i amb el suport de Corachan, fou nomenat cap del Servei de Cirurgia a l'Hospital de Sant Pau. Després de la guerra civil, s'exilià a Anglaterra, i els seus mobles foren incautats, i s'emportaren la seva biblioteca. El 4 de setembre de 1939, va arribar a Oxford. Quan va començar la segona guerra europea, fou nomenat director del servei d'accidents del Radcliffe Hospital. El 1943, era nomenat Doctor «honoris causa», en Ciències, per la Universitat d'Oxford. Membre del Consell Nacional de Catalunya, creat a Londres, durant la Segona Guerra Mundial. Les activitats d'aquest Consell van tenir continuïtat, fins a l'any 1945, en el qual, Carles Pi i Sunyer formà un govern català a l'exili, sota la presidència d'Irla, i en el qual va quedar inclosa la participació comunista, en contra del parer de Trueta. L'1 de juliol de 1949, era nomenat professor de Cirurgia Ortopèdica del Nuffield Orthopaedic Centre, vinculat a la Universitat d'Oxford. Els seus amics anglesos li deian J. T. (pronunciat *Jeiti*). El 1952, de pas cap a un Congrés que es feia a Portugal, tornà per primer cop a Catalunya, sota el patrocini de l'Anglo-Catalan Society, a la qual pertanyia. L'any 1957, durant una nova estada a Barcelona, amb motiu de celebrar-se un altre Congrés, només pogué parlar en anglès, i se l'impedí, que donés una conferència a l'Hospital de Sant Pau. L'any 1962, assistí de polifractures el banquer Joan March, a Madrid, i el seu nom començà a no ésser silenciat en els mitjans d'informació governamentals. Jubilat de la càtedra d'Oxford, el 1965, retornà definitivament a Barcelona, el 1967. (V. «Tribuna Médica», del 25-XI-1966, pàg. 5). S'acomiadà d'Anglaterra amb una sentida carta publicada al «The Times», el 3 de novembre de 1966. Participà en el primer i en el segon Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana (1970 i 1975). El 20 de desembre de 1970, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs *La contribució de la Cirurgia al progrés de la Ciència Mèdica* (B., 1970). Membre de l'Institut d'Estudis Catalans. Féu estudis i bàsiques aportacions sobre la doble circulació renal, juntament amb Kenneth Franklin, Albert Barclay i Peter Daniel (és el «shunt» o curt circuit de Trueta, que es produeix en el shock). També s'ocupà d'investigar la fisiopatologia òssia. Sobre aquest últim punt, expressant el seu pensament molt sintetitzat, considerà que el teixit ossi no era més que un segment de l'arbre vascular. Són notables els seus estudis i investigacions sobre l'artrosi, juntament amb Max Harrison. També ha destacat Trueta per la cura oclusiva en el tractament de les ferides —particularment les d'extremitats amb fractures—, fent un tractament quirúrgic immediat, neteja de la ferida, excisió i drenatge, seguit d'una immobilització amb un enguixament asèptic. Aquest tractament és fonamentat en una ampliació del mètode de Winner Orr (publicat el 1924), i que Trueta, va començar a assajar a Barcelona. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana, i el 23 de setembre de 1976, havia de fer el discurs inaugural del desè, que se celebrà a Perpinyà, però no ho va poder fer per estar ja molt afectat de la seva última malaltia. El 25 de novembre de 1976, va fer la seva última aparició en públic, per a rebre el nomenament de doctor «honoris causa» de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'acte tingué lloc a l'Hospital de Sant Pau, i allí va dir: «La llibertat ha estat consubstancial a la meva vida (...), cap dels nomenaments no ha tingut el significat d'aquest, que és el retorn de debò a la terra que vaig deixar, perquè no volia veure morir la llibertat a casa nostra (...), i em plau de rebre aquest títol quan la llibertat hi torna». L'any 1975 fou proposat pel premi Nobel, per la Universitat de Birmingham. Catòlic practicant, cultivà la pintura i féu alguna exposició. Féu donació de la seva biblioteca (V. «Tribuna Médica» del 19-XII-1980). Collaborà a «Revista de Cirugía de Barcelona», «Annals de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau», «Revue d'Orthopédie et de Chirurgie de l'appareil moteur», de París; «Butlletí del Collegi Oficial de Metges de Barcelona», «The Lancet», «Physiological Review», «British Medical Journal» i altres revistes. Autor de: *Els tumors malignes primitius dels ossos*

(Barcelona, sense data); *Hidatidosi òssia* (Barcelona, sense data); *El tractament de les fractures de guerra* (B., 1938); *The principles and practice of war surgery, with reference to the Biological method of treatment of war wounds and fractures* (St. Louis, 1943); *The Spirit of Catalonia* (Oxford University Press, 1946), publicat amb la finalitat de fer conèixer la nostra identitat de poble a les democràcies occidentals i que l'autor dedicà a Pau Casals (V. «Serra d'Or», 1977, pàgina 101); *Studies of the renal circulation* (Oxford, 1947); *An Atlas of Traumatic Surgery* (Oxford, 1949); *Handbook on Poliomyelitis* (Oxford, 1956), juntament amb A. B. Kinnier Wilson i M. Agerholm: *Orthopaedics at Oxford. Past, present ad future. Reflections after ten years in the Oxford Chair of orthopaedic Surgery* (Oxford, 1960); *Studies of the Development and Decay of the Human Frame* (1968); *Gathorne Robert Girdlestone* (Oxford, 1971); *Estructura del cuerpo humano* (1975), i altres títols (Vegeu sobre aquesta figura: «Serra d'Or», 1968, febrer).
(287/288)

5.489. **TRULL, Joan.** Esmentat com a metge en una memòria de Ramon Vidal, sobre amputació natural d'un peu, presentada a les Juntes Literàries del Reial Collegi de Cirurgia de Barcelona.
(474, pàg. 81)

5.490. **TRULLOL i SOLER, Manuel.** De la segona meitat del segle XIX. Residí a Burguillos (Badajoz). Autor de: *Epidemia del cólera morbo asiático ocurrido en Lepe (Huelva), en 1865* (1865).
(59, II, pàg. 701)

5.491. **TRULLOLS, Mestre.** N. a Montblanc (Conca de Barberà), el 26 de febrer de 1497, fou aconductat per la ciutat de Reus. (64, pàg. 26)

5.492. **TRULLOS, Gaspar.** Doctor en Medicina. Exercia a Balaguer, on és trobat documentat, entre els anys 1605 i 1607.
(M. Ca.)

5.493. **TRULLS, Joan.** Metge cirurgià barceloní, de les darreries del segle XVIII i el començament del XIX. Morí, l'any 1821, a conseqüència de l'epidèmia de febre groga.
(90)

5.494. **TRULLS, Josep.** Doctor en Medicina, mort a B., l'any 1821, a conseqüència de l'epidèmia de febre groga. (90)

5.495. **TUBAU, Joan.** N. a Borredà (Berguedà). Batxiller a Irache, l'any 1750. Revalidat el 1773. Exercí a Manresa.
(J. Ra.)

5.496. **TUIXANS i PEDRAGOSA, Joaquim.** De les darreries del segle XIX i el començament del XX. Participà al Primer Congrés d'Higiene de Catalunya. Autor d'uns *Apuntes topográficos-médicos de Badalona* (B., 1903), amb un pròleg del doctor Rodríguez Méndez, i escrits quan encara no havia acabat la llicenciatura; *El Cuaternario y la Prehistoria* (Vila-real, 1923), i *Noticiari de la familia del Mestre Arnau de Vilanova: metge valencià (segle XIII)* (Vila-real, 1926).
(77, pàg. 429)

5.497. **TULLO, Eudald.** N. a Ripoll. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1750. Amb el mateix nom es troba documentat, a Lleida, l'any 1763. (309/ M. Ca.)

* **TUÑI, Miquel.** — V. **TUNYÍ, Miquel.**

5.498. **TUNYÍ, Josep Calasanç.** N. a Mataró (Maresme), es va graduar, a Cervera, l'any 1795. Féu oposicions per a entrar, com a metge, a l'Hospital de la Santa Creu, de B. El 7 de febrer de 1803, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, una *Observación de calenturas intermitentes curadas con el arsenito de potasa.* (241/54, pàg. 236)

5.499. **TUNYÍ, Marc.** N. a Mataró (Maresme). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1777. També graduat, a Osca, el 1778.
(309)

5.500. **TUNYÍ i BAIHAL, Miquel.** N. a Argentona (Maresme). Era graduat en Medicina, a Osca, l'any 1765. Exercí a Mataró i, l'any 1791, consta com a «soci íntim», de l'Acadèmia de Medicina, de B. L'any 1771 hi va presentar la comunicació: *Observación de una calentura.* (309)

5.501. **TUR i RIQUER, Josep.** N. a Eivissa. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

5.502. **TURBAU, Joan.** N. a Garriguella (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1785. (309)

5.503. **TURLAN, Joan Baptista.** N. a Tortosa (Baix Ebre). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'anv 1754. (309)

5.504. **TURLAN i MASSANA, Josep.** N. a Tortosa (Baix Ebre). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1803. Era parent de Pere Virgili, i també es doctorà en Cirurgia, al Reial Collegi de Cirurgia, de B. Va ésser professor d'Anatomia a la Uni-

versitat d'Osca, i catedràtic de Cirurgia, a B. Quan s'inicià l'etapa absolutista (1824), fou membre de la Reial Junta Superior Governativa, i pronuncià el discurs inaugural del curs 1824-1825, al Collegi Sant Carles, de Madrid.

(38, pàg. 172/309)

5.505. **TURLLÓ, Eduard.** Metge, que exercia, a Lleida, a la segona meitat del segle XVIII. (V. t. núm. 5.509).

* **TURRILIS, Berenguer de.** — V. **BERENGUER DE TURRILIS.**

* **TURNER, Josep.** — V. **TORNER, Josep.**

5.506. **TURRÓ i CAUSSA, Mateu.** N. a Palau-saverdera (Alt Empordà), el 23-XII-1880; m. a Palau-saverdera el 31-VIII-1974. Llicenciat a B., el 1905, va exercir al seu poble nadiu, on té dedicat un carrer.

5.507. **TURRÓ i DARDER, Ramon.** N. a Malgrat de Mar (Maresme), el 8-XII-1854; m. a B., el 5-VI-1926. No fou metge. La grafia dels seus cognoms era Torró i Dardé, que ell modificà per a donar-li un caire més correcte, des d'un punt de vista gramatical. Sembla que no sentia simpaties pels malgratins i alguns dels seus biògrafs l'han considerat fill de Girona (V. «La Veu de Catalunya», del 22-VI-1926). Féu els primers estudis a Girona, sota el guiatge d'un oncle seu. Començà a cursar Medicina, a B., l'any 1871, però ho deixà córrer durant la guerra civil (1872-1876), i no l'acabà, malgrat les simpaties amb què comptava entre els catedràtics de l'època: Giné i Partagàs, Robert... Participà a la tercera guerra carlina, com a voluntari liberal, possiblement més per esperit aventurer, que per conviccions ideològiques. Del 1874 al 1883, fa una estada a Madrid. Va escriure versos, estudià Filosofia i Lletres, fou Periodista i, un cop acabada la guerra, continuà els seus estudis mèdics. Però els abandonà de nou. Es llançà amb ardidesa al món de les finances, i fou ric i pobre. Durant una temporada, treballà a Portugal com a apotecari. Tornat a Catalunya (1884), emprengué una tasca d'investigació biològica, amb finalitats comercials, juntament amb el seu oncle matern, el veterinari Antoni Darder i Llimona, director del Parc Zoològic, de B. Darder era amic personal del director de l'Escola de Veterinària, de Santiago de Compostela, senyor Alarcón. Turró fou pressionat per Jaume Pi i Sunyer, el seu amic i protector, i pel doctor Mascaró, perquè anés a Santiago, on cursà Veterinària, en poc temps. Passà després a treballar al laboratori annex a la càtedra de Patologia General, de la vella Facultat de Medicina, de B. (1887). Dirigí el Laboratori de Bacteriologia de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, situat en un pis antic del carrer de la Portaferrissa. Entrà, més tard, al Laboratori Municipal de B., amb el doctor Ferran. Arribà a ésser director d'aquest laboratori. L'Ajuntament de B. l'havia eximit de la jubilació en aquest últim càrrec, però la Dictadura el va rellevar, l'any 1924. Ingressà a l'Acadèmia de Medicina, amb el discurs *La Inmunidad* (B., 1894), que fou contestat pel doctor Mascaró i Capella. L'any 1906, com a director del departament de Microbiologia, del Laboratori Municipal, inicià uns cursos de Tècnica Bacteriològica, oberts a tots els estudiants. L'any 1915, polemitzà amb el doctor Pla i Armengol, sobre l'etiologia d'una epidèmia. El 1917, va donar un curs de Filosofia Crítica, a l'Institut d'Estudis Catalans. President de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (1908-1910). Partidari de la collegiació mèdica obligatòria, en contra del criteri dels metges més progressistes de l'època. Féu estudis sobre la mecànica circulatòria. Intuí, l'any 1880, el tonus arterial i la influència de la vasomotricitat. Fou un home de gran ambició científica, de fina intuïció i de criteris sintetitzadors. Més donat a estimular inquietuds científiques que a una pacient i silenciosa recerca, aspirà a protagonitzar una sèrie de reformes. Segons ens diu August Pi i Sunyer: «Turró, que en ciència ha estat sempre un atrevit innovador, en política és impenitent reaccionari, s'indigna i tots els mals de l'època els atribueix a les concupiscències dels polítics a les conquestes democràtiques» (V. «Revista Médica de Barcelona», 1925, II, pàg. 422). Però durant la guerra 1914-1918 fou partidari dels aliats. Passà els últims anys a Sant Fost de Campcentelles. Collaborà a «El Progreso», de Madrid, que dirigia Comenge; «El Siglo Médico» (1879-1883), de Madrid, des d'on polemitzà amb Letamendi; «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica Catalana», «Revista de Medicina y Cirugía Prácticas», «La Independencia Médica», «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «La Gynecologia Catalana», «Revue de Philosophie», «Revista de Veterinaria Española», «Revista Científica y Profesional», «Revista de Catalunya», on publicà, el 1925, els seus *Diàlegs sobre coses d'art i de ciència;* «Centralblatt für Bakteriologie» (1903) i altres revistes. Autor de: *Composiciones literarias* (B., 1878); *El mecanismo de la circulación arterial* (Madrid,

1880); *La circulación de la sangre. Examen crítico de la teoría reinante sobre el movimiento circular de la sangre, y ensayo sobre la teoría con que debe sustituirse aquella* (Madrid, 1883); *Contribución al estudio de la esporulación del Bacillus Anthracis* (B., 1891); *La medicación tiroidea* (B., 1897); *Monografías clínicas. La medicación tiroidea. Nuevo tratamiento del mal de Bright por la nefrina Turró. La procreatina absoluta* (B., 1901); *Verdaguer vindicado por un catalán* (Barcelona, 1903), amb un pròleg d'Eduardo Marquina; *Réplica al Dr. Ferran* (B., 1905); *Las defensas orgánicas y la infección* (Barcelona, 1906); *Orígens del coneixement. La Fam* (B., 1912), en dos volums; *Los fermentos defensivos de la inmunidad natural y adquirida* (B., 1916); *La inmunidad y los fermentos defensivos* (Madrid, 1917); *Endemias y epidemias tíficas* (B., 1917); *La base trófica de la inteligencia* (Madrid, 1918); *Filosofia Crítica. Curset donat a l'Institut d'Estudis Catalans l'any 1917* (B., 1918); *La disciplina mental* (Madrid, 1924); *El Mètode objectiu* (B., 1927), dins la col·lecció de monografies mèdiques; *Orígens de les representacions de l'espai tàctil* (B., 1932) i altres treballs. Vegeu de Tolosa Latour: *Las fuerzas físicas y la fuerza psíquica* (Madrid, 1886).
(150/206/289/78, 1934, I)

5.508. **TUTAU, Josep.** De la segona meitat del segle XIX. Fou secretari de la secció de Ciències Naturals i Exactes de l'Ateneu Barcelonès. Autor del fulletó *El cólera* (B., 1885). (77, pàg. 430)

5.509. **TUTLLÓ i PICONS, Eudald.** N. a Ripoll, fou batxiller, a Osca, el 1750, i es va doctorar, a Gandia, l'any 1751. Revalidat, el 1774, residí a Lleida. (24)

5.510. **TUTUSAUS, Joan.** N. a l'Arboç (Baix Penedès). Es va graduar, a Cervera, l'any 1794. (28, 1976, IX, pàg. 4)

u

5.511. **UBACH i JANER, Ignasi.** Metge, a Sabadell, a la segona meitat del segle XIX. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas». (7)

* **UGUET, Francesc.** — V. **HUGUET, Francesc.**

* **ULIBARRI, Ciprià.** — V. **URIBARRI, Cebrià.**

5.512. **ULLASTRES, Antoni.** Cirurgià de la Marina, originari de la diòcesi de Girona. Consta que ingressà, l'any 1756, en el R. C. de Cirurgia, de Cadis. Estigué destinat a Lima.

5.513. **ULLERPERGER, Johann.** Metge alemany. Va morir, a Munich, el 1878, als vuitanta-un anys. Autor d'una *Historia de la Psicología y la Psiquiatría en España*, publicada en alemany, a Wurzburg, l'any 1871, i en espanyol, en traducció de Vicenç Peset i Llorca, el 1954. Fou metge de cambra del duc de Leuchtenburg. S'interessà principalment pels aspectes històrics i higiènics de la medicina i per la patologia nerviosa. Viatjà per Espanya. Fou membre de l'Institut Mèdic Valencià, que li premià una memòria *Cartilla higiénica para el cultivador de arroz habitante en tierras pantanosas* (València, 1863) i una altra sobre tumors escrofulosos. Va collaborar a «El Siglo Médico». La Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona li va atorgar el premi Salvà i Campillo els anys 1862 i 1863.

(Edelmira Domènech)

5.514. **ULLÉS i JOVER, Josep.** Metge de Terrassa, ciutat de la que fou alcalde. L'any 1940, es va donar el seu nom a un carrer.

5.515. **UMBERT i CORDERAS, Pau.** N. a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental), el 1877; m. a B. el 9-V-1922. Cursà Medicina a B. Amplià estudis a l'Hospital Saint-Louis, de París (des d'octubre de 1902 al mes de maig de 1904). Allí treballà, juntament amb els doctors Gastou, Darier, Sabourad i Tibierge. Exercí l'especialitat dermatològica a l'Hospital de Sant Pau, un cop retornat a B. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a les revistes «Actas Dermatosifiliográficas», «Revista de Medicina y Cirugía», «Revista Barcelonesa de Enfermedades de Oído, Garganta y Nariz», «Revue de Dermatologie», «Revista Española de Dermatología y Sifiliografía», «Ann. Derm. Syphil.», «Bull. Soc. Franc. Derm. et Syphil.», «Annals de Medicina», i alguna altra. Autor de: *Notas sobre la sífilis, dedicadas a los sifilíticos* (B., 1905); *Diagnóstico retrospectivo de la sífilis* (Barcelona, 1914), i *Las nuevas ideas sobre la parasífilis* (B., 1921). (103/291)

5.516. **URGELLÉS, Bartomeu.** Metge que, l'any 1409, fou enviat pel rei Martí a Sicília, per a tractar al príncep Martí, fill del monarca català. (9, pàg. 65)

5.517. **URGELLÉS, Bonaventura.** N. a la Guàrdia de Noguera. Batxiller a Osca el

1771. Es revalidà el 1777. Practicà a Samper de Calanda els anys 1772-1774.
(24, pàg. 94)

5.518. **URIBARRI, Cebrià.** Metge del segon terç del segle XIX, nascut a Bilbao. Membre de Sanitat Militar, es trobava, l'any 1811, a València d'Alcàntara. L'any 1829, ingressà al professorat del Collegi de Medicina i Cirurgia, de Navarra. El 1845, assistí al Congrés Científic de Nàpols. Fou catedràtic d'Història Natural Mèdica, de la Facultat de Medicina, de Barcelona. Collaborà al «Periódico Mensual de Medicina y Cirugía», de Pamplona. Autor de: *Tialismo precoz* (1829); *Beneficios y peligros de los flujos de sangre* (1829); *Tumor aneurismático* (1830); *Utilidad de la moxibustión en las tisis y otros males* (1831); *Reflexiones sobre la vacuna* (1831); *Efectos del calor en los animales y principalmente en el hombre* (1832); *Gastroenteritis intensa degenerada ocasionando una tisis pulmonar* (1832); *Inflamación de carácter gangrenoso, con signos de pústula maligna* (1833); *Caso de escorbuto* (1833); *Monomonía suicida, suicidio y melancolía* (1834); *Heridas por armas de fuego* (1834); *La retracción permanente de los dedos: Teoría de Dupuytren* (1835); *Caso de una niña que se tragó una moneda de un cuarto* (1835); *Tisis pulmonar* (1835); *Vacuna* (1835); *Sobre la existencia y contagio del virus sifilítico y de su específico remedio, el mercurio* (1836); *Anginolaringitis gangrenosa* (1836); *Generalidades de la Fisiología* (1836); *Los órganos y los tejidos* (1837); *El ojo y sus funciones. Noticia de la visión* (1838); *La influencia de lo físico en lo moral del hombre en estado enfermo* (1839); *Flegmasias agudas, Sarna, Encefalitis. Memoria acerca de los polvos de la viborea. El cardo corredor Eryngium campestre de Linneo, Tratado de Higiene,* i *Memoria sobre las aguas minero medicinales y carbónico-salino-ferruginosas, conocidas vulgarmente con el nombre de Aguas de la Muera de Orduña.*
(161, pàgs. 90 i 166/280, pàg. 96)

5.519. **USANDIZAGA SORALUCE, Manuel.** N. a Sant Sebastià (Euzkadi), el 29-XII 1898; m. a B., el 20-I-1982. Alumne pensionat a l'Hospital de Basurto (Bilbao). Llicenciat a Madrid, l'any 1921, i doctorat, també a Madrid, el 1931. Amplià estudis a Alemanya i a Àustria. Des del 1926, i fins el 1929, va exercir a l'Hospital de Sant Sebastià. El 1930, era subdirector de la Casa de Salut, de Valdecilla (Santander), i cap del servei de Ginecologia. Allí també va ésser director de l'escola d'infermeres. El 1935, va guanyar, per oposició, la càtedra d'Obstetrícia i Ginecologia, de Salamanca. El 1937, tornava a ser a la Casa de Salut de Valdecilla. Posteriorment, va ser catedràtic a Saragossa i a Valladolid, i, l'any 1949, es va traslladar a B. Director de l'Hospital Clínic, de B., i fundador de l'Escola Professional de Postgraduats d'Obstetrícia i Ginecologia. L'any 1956, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, amb el discurs *Juntas literarias del Real Colegio de Cirugía de Barcelona* (B., 1956). Director de la Residència Maternal de la Seguretat Social, a la Residència de la Vall d'Hebron (1966-1975). Fundador i director de la revista «Acta Obstétrica y Ginecológica Hispano-Lusitana». A Barcelona, durant molts anys, va ésser professor d'Història de la Medicina. Va collaborar en moltes revistes i és autor de *Historia de la Obstetricia y de la Ginecología en España* (Santander, 1944); *Historia del Real Colegio de Cirugía de San Carlos de Madrid (1787-1828)* (Madrid, 1948), *Historia del Real Colegio de Cirugía de Barcelona (1760-1843); Cuidados a la madre y al recién nacido según el arte medieval catalán* (Vegeu «Actas Obs. y G. His.-Lus.», 1970, XII, núm. 4, suplement) i molts altres treballs. La revista «Acta Obstétrica y Ginecol. Hisp. Lusitana» li dedicà un número monogràfic d'homenatge (octubre 1982, pàgines 419-682).
(Edelmira Domènech)

* **USINA, Nicolau d'.** — V. **NICOLAU d'USINA.**

5.520. **UTGÉS, Josep.** Cirurgià, contractat per l'Ajuntament de Solsona, l'any 1736, amb una iguala de sis lliures per any.
(503, pàg. 100)

5.521. **UTGÉS, Tomàs.** Metge de Bàlaguer (Noguera), a les darreries del segle XVIII. El 16 de desembre de 1793, va lliurar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., una dissertació llatina sobre l'alimentació dels infants.

5.522. **UTJES.** L'any 1770, va fer oposicions a la càtedra de Mètode, de Cervera.
(77, pàg. 431)

V

* **VAHI. — V. BAHI.**

* **VALCERIL, Guillem. — V. GUILLEM DE VALCERIL.**

* **VALENCHANA, Joan Andreu. — V. BALENCHANA, Joan Andreu.**

5.523. **VALENTE, Francesco.** Barber, natural de la vila de Trano, regne de Nàpols, documentat a Lleida, l'any 1645. El seu pare, del mateix nom, també era barber. (493)

5.524. **VALENTÍ, Casimir.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de: *El cólera. Estudio con motivo de la epidemia de dicha enfermedad que sufrió la villa de Torroella de Montgrí, en 1885* (B., 1886). (50, t. XXV, pàg. 52)

5.525. **VALENTÍ, Melcior.** A la primera meitat del segle XVII, va obtenir una autorització del protometge, per a fer de sagnador a la població d'Ascó. (28, 1973, V, núm. 24, pàg. 14)

5.526. **VALENTÍ-MARROIG, Joan.** N. a Ciutat de Mallorca el 26-IV-1901; m. a Ciutat de Mallorca el 16-VI-1936. El 1923, era llicenciat en Ciències Naturals. El 1926, llicenciat en Medicina. El 1927, metge, per oposició, i subdirector del manicomi provincial de les Balears. El maig del 1930, seguí un curs de Psiquiatria a l'Hospital de Sainte-Anne, de París. El 1933, va obtenir el títol de mestre de primer ensenyament. Vocal del Tribunal Tutelar de Menors. Psiquiatre municipal de Ciutat. Vice-president segon del Comitè organitzador del IX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. Escriví sempre en català. Autor de: *Escoles per a anormals i escoles per a superdotats; Dues crisis en la vida de Ramon Llull; La lluita contra la follia; La paràlisi general masculina al manicomi de Palma; Concepte actual de la Patologia tetrapiramidal; Psicologia de Ramon Llull*, i *Alcoholisme i criminalitat.* (78, 1936, II, pàg. 124)

5.527. **VALENTÍ i MARSAL, Ignasi.** Tingué una actuació destacada en el setge de Girona, de 1809. Més tard exercí a Vilanova i la Geltrú. Pare d'Ignasi Valentí i Rovira. (499, pàgs. 65 i 66)

5.528. **VALENTÍ i ROVIRA, Ignasi.** Metge, que va exercir molts anys a Vilanova i la Geltrú cap a la meitat del segle XIX. Tingué una actuació molt destacada quan l'epidèmia de còlera de 1854 i fou personalitat de gran prestigi local. Pare d'Ignasi Valentí i Vivó. (497, pàgs. 24-26)

5.529. **VALENTÍ i VIVÓ, Ignasi.** N. a Vilanova i la Geltrú, el 12-III-1841; m. a B. l'agost de 1924. Fill i nét de metges, féu estudis de Medicina a Madrid, on hi havia un oncle, Buenaventura Vivó i Díaz, ambaixador de Mèxic a Madrid, que el protegí. Llicenciat el 1864; doctorat amb la tesi *¿Qué importancia tienen las metamorfosis orgánicas en la vida moderna?*; exercí poc temps a Vilanova i des del 1868 a Barcelona. Fou professor lliure de Fisiologia a l'Institut Mèdic de Barcelona,

que havia fundat Giné. Collaborà amb aquest i Robert a fundar «La Independencia Médica». El 1869 ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona. El mateix any fou professor auxiliar de Fisiologia i més tard (1872) d'Higiene. A la mort de Ferrer i Garcés s'encarregà de la càtedra de Medicina Legal (1872), que va guanyar, per oposició, el 1875; i regentà més de quaranta anys. Fou home molt preocupat per les qüestions socials. Fou republicà i lliurepensador, i en alguns dels seus escrits hi ha una defensa apassionada del socialisme, amb la visió del seu temps. Fou un dels membres més actius de la generació mèdica catalana del 88. Collaborà molt activament en les tasques d'extensió universitària en forma de conferències en els ateneus obrers, especialment el de Sant Andreu. Estudià molts aspectes de l'antropologia mèdica i jurídica i s'interessà per la trascendència social de les qüestions mèdiques. La seva obra escrita fou molt vasta. La Bibliografia Medical de Catalunya esmenta 57 treballs seus, entre els quals cal destacar: *Tratado elemental de Medicina legal* (1873); *Tratado elemental de Toxicología general y descriptiva* (1877); *Tratado de antropología médica y jurídica* (1889, 1894); *Toxicología popular* (1903); *Atlas de microquímica...* (1878); *Analítica biológica del socialismo. Breve ensayo antropológico* (1898); *Biología y política. Notas críticas* (1894, 1899); *Criminales lujuriosos y agresividad psicosexual* (1911); *Enseñanza y aprendizaje* (1908); *La pena de muerte. Un análisis antropográfico* (1915), i diversos treballs sobre frenocomis, suïcidi, alcoholisme, associacionisme obrer, i altres.

(Edelmira Domènech)

5.530. **VALENZUELA i ALCARÍN, Víctor.** De les darreries del segle XIX i començament del XX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor de *Fermentación y su importancia* (1895); *La Cruz Roja. Su origen. Breve reseña de sus servicios* (Palma, 1908), i *La medicación antigua y moderna en el cuerpo humano* (Palma, 1925). (480)

5.531. **VALERO, Pere.** Metge del segle XVII. Autor de: *Castigationes in secundam satisfactoriam reclamationem recastigatio* (Girona, 1623). (57, pàg. 636)

5.532. **VALDÉS i GUZMAN, Francesc.** De la meitat del segle XX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor del discurs inaugural de curs *Nuestra actitud ante los problemas biológicos* (Palma, 1949). (480)

5.533. **VALL, Josep.** N. a Girona, es va graduar, a Cervera, l'any 1776. (241)

5.534. **VALLEJO LOBÓN, Martí.** N. a Villaviudas (Palència), l'11-XI-1861; m. a B. el 7-IV-1919. Fill del metge titular de Villaviudas, Antonio Vallejo Sicília. Féu els primers estudis a Palència. Llicenciat, el 1880, a Valladolid. Va exercir la medicina rural a Pradoluengo (Burgos), del 1881 al 1887, a Torrecilla en Cameros (Logronyo), del 1887 al 1888, i a Casalarreina (Logronyo), del 1888 al 1890. El 1891, era professor clínic de la Facultat de Medicina de Valladolid. Després de diverses oposicions, guanyà les del 1898, i va obtenir la càtedra de Pediatria de Cadis, que va permutar per la de Patologia Mèdica, de la mateixa Facultat. En morir el doctor Robert, ocupà la seva vacant (1903). L'any 1908, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de B., amb el discurs «La voluntad como recurso higiénico». Membre de l'Acadèmia dels sants Cosme i Damià, l'any 1911, féu el discurs inaugural de curs, amb «La predisposición neuropática». Aprengué la llengua catalana. Collaborà en «El Siglo Médico», de Madrid; «Revista de Medicina y Cirugía prácticas»; «Anales de Obstetricia, Ginecología y Pediatría»; «La Medicina Castellana»; «El Eco de Castilla»; «Gaceta Médica Catalana»; «El Criterio católico de las Ciencias Médicas»; «La Clínica Moderna»; «Revista de Ciencias Médicas»; «Revista Frenopática Barcelonesa», i d'altres. Autor de *Memoria (...) sobre la alimentación de los niños recién nacidos* (Valladolid, 1897); *Preliminares de Obstetricia y Ginecología* (Valladolid, 1899); *Revisión y crítica de las indicaciones del aborto provocado; Estudio psicosociológico del peritaje médico-legal* (1916), i va prologar el llibre de Lluís Noguer i Molins: *Exploración clínica práctica.*

(José Manuel López Gómez)

5.535. **VALLEMONTANO, Ventura de.** Cirurgià jueu, que exercí, a Nàpols, en temps d'Alfons Vè. (4, pàg. 114)

5.536. **VALLERIOLA, Gabriel.** Metge valencià del segle XV. Es va graduar en Filosofia i Medicina, a Pisa. L'any 1482, passà a Avinyó, on professà Medicina, des del 1491 al 1502. Va morir en aquella ciutat, l'any següent. (5, pàg. 138)

5.537. **VALLÈS, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1652 i 1660. (M. Ca.)

* **VALLÈS, Jaume de.** — V. **JAUME DE VALLÈS.**

5.538. **VALLÈS, Jaume.** N. a Tortosa (Baix Ebre). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1776. (309)

5.539. **VALLÈS, Josep.** N. a Vilafranca del Penedès. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

5.540. **VALLÈS, Nicolau.** Barber-cirurgià, a Reus, a la primera meitat del segle xv. (64, pàg. 85)

5.541. **VALLÈS, Vicenç.** N. als Hostalets (?); es va graduar, a Cervera, l'any 1778. (241)

5.542. **VALLÈS i SOLÉ, Magí.** De les darreries del segle XIX. Autor de: *Cardiopatías arterioesclerósicas y su tratamiento* (Falset, 1890).

5.543. **VALLESCÀ, Pere Joan.** Metge al començament del segle XVIII. L'any 1737, era practicant segon a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Metge supernumerari, un any més tard, passà a practicant primer poc temps després. (54, pàg. 231)

5.544. **VALLESPIR, Josep.** N. a Lleida el 22-III-1882; m. a París, el 1975 (?). El seu nom de pila era el de Josep Martínez Ballespí. Fill d'un capità d'Infanteria, resident a Filipines, en el moment del seu naixement. Féu el batxillerat a Lleida. Va ingressar a l'Acadèmia d'Infanteria de Toledo el 26 d'agost de 1898, on fou graduat tinent, el dia 5 d'abril de 1900. Fou ascendit a capità el dia 30 de juliol de 1910, després d'haver fet campanyes en diferents llocs de l'Àfrica. El desastre del Marroc, de l'any 1909, el portà a fer estudis a la Facultat de Medicina, de B., on obtingué el títol de metge, sense renunciar a la seva professió de militar. Per haver-se dedicat tota la vida a l'exaltació i a la divulgació de la Seu Vella, de Lleida, era conegut com «el capità Vallespir», tot i haver aconseguit el grau de comandant. Va exercir esporàdicament de metge civil, vers l'any 1924, a Manresa, on hi fou destacat amb el càrrec de Comandant de Sometents, de la comarca de Bages. A ell es deu l'apropament del poble de la ciutat de Lleida a la seva catedral profanada i convertida en caserna des del 1707 al 1945, motiu pel qual també era conegut com l'*apòstol de la Seu Vella*, ja que alentà amb gran dinamisme totes les campanyes en defensa de la seva restitució al poble que la va bastir, esdevenint el guia preclar i abrandat de les visites de personalitats i de collectius que s'hi feien tot sovint. Va publicar un estudi a base d'exercicis físics per a la tropa en un pla cíclic i per cada dia del mes, que fou protegit i declarat d'utilitat a la IV Regió Militar. L'any 1939, es va exiliar a França, on donada la seva gran cultura humanista li va permetre acollir-se a una residència per a intellectuals prop de París, on sembla que hi va morir. (A. Bergós)

5.545. **VALLESPIR i PONS, Lluc.** N. a Ciutat de Mallorca el 5-VIII-1759; m. a Ciutat de Mallorca el 22-I-1820. Fill del metge Jaume Vallespir. Doctorat, a Ciutat, el 1789. Influenciat per Van Swieten. Autor de *Observación sobre una calentura remitente* (1794); *Observación sobre una hemiplejia de funesto resultado* (1794); *Observación de un constipado que pasa a pulmonía* (1794); *Observación de una hemiplejia* (1795); *Observación de una angina* (1795); *Memoria sobre la inoculación de mis hijos* (1795); *Observación sobre una erisipela* (1796); *Memoria de una oftalmia, que sobrevino a un joven soltero de 20 años después de una gonorrea suprimida* (1798), i *Observación sobre una gonorrea habitual* (1798). (10, II, pàg. 488/20)

5.546. **VALLMAJOR, Joan.** Des del mes de juliol de 1655, fou cirurgià major a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54, pàg. 239/396, XV, pàg. 499)

5.547. **VALLMAJOR, Pere.** Cap al 1592, exercia la cirurgia a Granollers. (333)

5.548. **VALLORY i CARRERAS, Juli.** N. a B. el 12-III-1887; m. a B. l'11-III-1962. Llicenciat a B., l'any 1911, i doctorat a Madrid, el 1913, amb la tesi *Tratamiento de elección en la tuberculosis renal.* Amplià estudis a Alemanya (1913), a París (1914), a Itàlia, a Anglaterra i a Àustria. Va obtenir el títol de «Metge-cirurgià de Guerra». Establert a Lleida, gaudí de gran prestigi, com a cirurgià. Allí hi va fundar i dirigir la clínica Vallory. Va participar en el cinquè, el sisè i el setè Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a les revistes «Boletín del Colegio Oficial de Médicos de Lérida» i a la «Revista Española de Medicina y Cirugía». Autor de: *Carrera de practicante, conforme al programa oficial* (B., 1916), que va prologar el doctor A. Morales i Llorens, i de les monografies que va editar la clínica Vallory, *Últimas novedades en cirugía gástrica* (Lleida, 1923), i *Tratamiento quirúrgico en las pleuresías crónicas* (Lleida, 1924). (Emili-Albert Lladós)

5.549. **VALLS, Mestre.** Cirurgià, que, cap a l'any 1500, exercia a Barcelona. (396, III, pàg. 169)

5.550. **VALLS, Antoni.** N. a Tarragona. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1759. (309)

5.551. **VALLS, Francesc.** N. a Santa Maria d'Arenys (sic), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1738. (309)

5.552. **VALLS, Joan.** Cirurgià barceloní, de les darreries del segle XV, mort l'any 1517. Exercí a l'Hospital de la Santa Creu. Segons ens diu el doctor Cardoner, ajudà Antoni Amiguet en l'ensenyament lliure de Cirurgia, que inicià Amiguet a B., cap al 1490. Més tard, fou substituït per Jaume Bofill. Juntament amb Antoni Amiguet, col·laborà a publicar i comentar una obra de Guy de Chauliac: *Lectura feta per lo reverent mestre en Medicina, Antoni Amiguet sobre lo tractat segon del Rev. Mestre Guidó, lo qual tracta de Apostemas en general* (Barcelona, 1501). (57, pàg. 43/54, pàg. 239/396, III, pàg. 169/38, pàg. 126)

5.553. **VALLS, Magí.** Cirurgià de la marina mercant, originari del bisbat de Tarragona. Consta que l'any 1773 va ingressar en el Reial Col·legi de Cirurgia de Cadis. (461)

5.554. **VALLS, Martí.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1747. Exercí a B., i s'oposà al grup promotor de la creació de la Reial Acadèmia de Medicina, de B. L'any 1803, encara exercia. (309/141, pàg. 15)

5.555. **VALLS, Mateu.** Tocoginecòleg de la segona meitat del segle XIX. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona. Col·laborà en «El Restaurador Farmacéutico» i la «Revista de Ciencias Médicas». Autor de: *Patogenia y tratamiento de la eclampsia puerperal. Pronóstico de la misma* (Barcelona, 1887). (77, pàg. 443)

5.556. **VALLS, Miquel.** Metge de Sant Gregori (Gironès), documentat l'any 1754. (B. Ju.)

5.557. **VALLS, Pau des.** Metge, que, cap a l'any 1433, exercia a Reus. (64, pàg. 55)

5.558. **VALLS i BOFARULL, J.** De les darreries del segle XIX. Autor de: *Concepto y ordenamiento de la vida humana* (Vic, 1892). (76, pàg. 365)

5.559. **VALLS i MOLTÓ, Salvador.** Metge matat pels insurrectes, l'any 1897, a Noveleta (Filipines). (469, pàg. 64)

5.560. **VALLS i ROVIRA, Josep.** Doctor en Medicina de la meitat del segle XIX. Un dels primers a dedicar-se a la Reumatologia. L'1 de febrer de 1845, va inaugurar en el carrer Major, número 15, de Gràcia (Barcelona) (ex-Fonda del Sol), un establiment antireumàtic i antigotós (V. «Diario de Barcelona», 1845, pàg. 25). Per a guarir els reumàtics tenia un «elixir específic» i una «solució calmant extractiva» (V. «Diario de Barcelona», 1845, desembre, pàg. 5.028). També tenia intenció d'obrir un pensionat per a reumàtics (Vegeu «Diario de Barcelona», 1844, agost, pàgina 3.561 i octubre, pàg. 4.081). Autor de: *Consejos a los que padecen del reumatismo y de la gota* (B., 1845). (59, II, pàg. 710)

5.561. **VALLVERDÚ, Francesc.** N. a la Selva del Camp. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1793. (309)

5.562. **VALLVERDÚ i SUQUÉ, Antoni.** N. a la Selva del Camp. Batxiller, a Cervera, el 1755, no va ser revalidat fins el 1773. El seu fill Francesc, nascut a la Selva del Camp, l'any 1771, també fou metge. (24)

5.563. **VALÓ i SANTAMARIA, Ramon.** N. a Sant Pere Pescador (Alt Empordà), inicià els estudis mèdics, a Montpeller, el 26 d'octubre de 1807. (108, pàg. 101)

* **VALSERIL, Guillem.** — V. **GUILLEM de VALCERIL.**

5.564. **VANRELL, Antoni Maria.** De la segona meitat del segle XIX. Autor de: *Tratado completo del Arte de Partear* (Barcelona, 1887). (76, pàg. 37)

5.565. **VANRELL i CAMPS, Bartomeu.** M. el 14-VII-1935. L'any 1920, era rebut com a numerari a la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, de Ciutat de Mallorca, amb el discurs *Sobre el arte de partear.* L'any 1929, hi feia el discurs inaugural de curs, amb el tema *Profilaxis de la tuberculosis infantil en Mallorca* (Palma, 1929). (20)

3.566. **VANRELL i CRUELLS, Joan.** N. a B. el 6-VII-1896; m. a B. el 26-III-1973. Cursà Medicina, a Barcelona. Llicenciat, l'any 1918, amplià estudis a París i a Berlín. L'any 1918, pensionat pel govern francès, estudià Cirurgia de guerra, als hospitals de sang del front francès. Passà des-

prés, el 1920, a Nova Orleans, on va estar treballant amb el professor Rodolf Matas (descendent de catalans). Retornat a B., es dedicà a la tocoginecologia. Treballà i dirigí l'Institut Municipal de Maternologia, de B. Director de l'Hospital de Nostra Senyora de l'Esperança. Collaborà a les revistes «Annals de Medicina», «Ars Médica», «Revista Española de Ginecología», «Toko-Ginecología Práctica», «Revue Française de Gynecologie», «Zentralblatt für Gynakologie» i altres revistes. Durant una època, dirigí «Ars Médica». Collaborà en el *Tratado de Obstetricia*, de Nubiola-Zárate. Traduí la *Coprología clínica*, de Goiffon, i la *Terapéutica quirúrgica*, de Lecène. Autor de: *La esterilidad conyugal* (1928); *La aplicación de los rayos X en Ginecología; Diagnòstic i tractament de l'esterilitat femenina* (col. Monografies Mèdiques, núm. 34-35) i altres treballs.
(53, 1973, VII, núm.30)

5.567. **VAQUER, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1701.
(AHPB - T. 25-III-1701.) (I. Pe.)

5.568. **VAQUER, Magí.** Cirurgià del segle XVIII, nascut a Porreres (Mallorca). Essent molt jove encara, va dirigir-se a Itàlia, on exercí la professió. L'any 1750, va ésser nomenat catedràtic de Cirurgia, a la Universitat de Salamanca, on es creu que va morir. (10, II, pàg. 489)

5.569. **VARELA DE LA IGLESIA, Ramon.** N. a Lerma (Burgos) el 10-XI-1845; m. a Santiago de Compostela el 21-IX-1922. L'any 1874, guanyà la càtedra de Fisiologia de Granada. Traslladat a la de B., el mateix any. Els dies 20 i 21 d'octubre de 1874, hi hagué aldarulls (dels quals ignorem els motius) dels alumnes de la seva classe. Fou expedientat pel rector i se'l va invitar a traslladar-se a un altre districte universitari. Va anar a Santiago de Compostela, el 1875. Va estar a B., doncs, des de l'1 de setembre de 1874 fins al 12 de juny de 1875. Interinament el substituí Antoni Vilató. Traduí la *Colección de Monografías Clínicas*, publicades sota la direcció de R. Wolkmann, pels professors de clínica de les universitats d'Alemanya. Autor de: *Compendio de Fisiología*, i *Contribución al estudio de la médula espinal* (Madrid, 1904), que presentà al catorzè Congrés Internacional de Medicina. Fou personalitat important de la Medicina gallega.
(50, t. XXV, pàg. 261/292)

5.570. **VARÓ, Bautiste.** N. a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1749. (309)

5.571. **VAS, Joan.** Del segle XVII. Autor de: *De iudicis urinarum*, i d'unes taules sobre *De re anatomica*.
(58, pàg. 269)

5.572. **VASQUES, Alfons.** Exercí la Medicina als pobles de la Vall de Cornellà (Gironès), on és documentat l'any 1524.
(J. Mo; N. Ca.)

5.573. **VAYO, Joan Pere del.** Cap a l'any 1508, era catedràtic a l'antiga Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. Fou company de càtedra de Climent de Soldevila. (63, pàg. 35/6, pàg. 447)

5.574. **VAZQUEZ, Melcior.** Metge militar, que, exercí a B., a la primera meitat del segle XIX. Fou un dels signants de la declaració en la qual considerava l'epidèmia de febre groga del 1821, de caràcter «contagiosa» i «exòtica».

5.575. **VERGER, Cristòfol.** Cirurgià, que exercia, a B., cap a l'any 1650.
(67/396, XV, pàg. 454)

5.576. **VEGUER, Jaume.** Doctor en Medicina, de Santa Coloma de Farners, documentat a B., l'any 1720.
(AHPB, Cm. 3-I-1720.) (I. Pe.)

5.577. **VEGUER, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1752.
(AHPB, Cm. 20-V-1752.) (I. Pe.)

5.578. **VEGUER i RIUTET, Antoni.** Metge, que, a les darreries del segle XVIII, exercia a Madrid. (J. Ma.)

5.579. **VEHÍ, Narcís.** El 29 de setembre de 1679, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1709. (408, pàg. 30)

5.580. **VEHÍ i CODERCH, Joan.** N. a Blanes (Selva), el 4-II-1750. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1782. Revalidat el 1784. (24)

5.581. **VELADA, Rafael.** Cirurgià de la marina, originari del bisbat de B. Consta que ingressà, l'any 1759, en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis, del qual fou vice-rector. (461)

5.582. **VELASCO, Diego.** N. a San Mamés (Oviedo) el 1720; m. el 1773 (?). El 1756, era practicant major, i el 1758, va ampliar estudis a París. Fou professor al Reial Collegi de Cirurgia, de B. (1764). Ajudant consultor de l'exèrcit. Autor de: *Curso theórico práctico de operaciones de Cirugía, en que se contienen los más célebres descubrimientos modernos* (Madrid,

1763), amb la col·laboració de Francisco Villaverde; *Discurso que en la primera abertura del Real Colegio de Cirugía, presidido por el excelentísimo señor Marqués de la Mina, capitán general de los exércitos de su Majestad, y de éste Principado de Cataluña, dixo don Diego Velasco* (B., 1764), i *Oración inaugural, que, para la renovación de los estudios celebrada en el Real Colegio de Cirugía de Barcelona, el día 7 de octubre de 1771, dixo don Diego Velasco* (B., 1771).

(41, VII, pàgs. 380-381/50, XXVI, pàg. 21/ 60, IV, pàgs. 122-123)

5.583. **VELASCO i CAMENCIA, Pau.** Guanyador del premi Salvà i Campillo, de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, els anys 1866, 1868 i 1869, i tingué l'accèsit del de 1870, per estudis sobre epidèmies de verola, tifoidea i xarampió, observades a Montoria de Valdearados (Burgos) i de laringitis seudo-membranosa observada a Manlleu (la del premi de 1869).

5.584. **VELEZ, F. J.** Del començament del segle XX. Dirigí la revista mensual de terapèutica física i rehabilitació: «Ortopedia» (1914).

5.585. **VENDRELL, Antoni.** N. a Moià (Bages). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1743. (309)

5.586. **VENDRELL, Baltasar.** Consta, que, exercia a Bellpuig (Urgell), durant la pesta de 1599. (M. Ca.)

5.587. **VENDRELL, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1637.
(AHPB, T. 4-V-1637.) (I. Pe.)

5.588. **VENDRELL, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1681.
(AHPB, Cm. 14-VIII-1681.) (I. Pe.)

5.589. **VENDRELL DE PEDRALBES i ESTAPER, Josep Francesc.** N. a B. el 23-II-1776; m. a Santiago de Compostela el 21-XII-1850. Cursà Medicina a Cervera. Deixeble del doctor Benet Pujol a l'Hospital de la Santa Creu, de B. El 1802, fou comissionat per a estudiar l'epidèmia que afligia Sevilla. El 1804, li fou concedida una càtedra en el Col·legi de Cirurgia Mèdica establert a Santiago. Diputat a Corts els anys 1820, 1823 i 1824. Membre de l'Acadèmia de Medicina de B. Molt influït pels enciclopedistes francesos. Autor de: *Caso de una mujer connaturalizada con el arsénico, y cuyos tres maridos murieron por esta causa* (1801); *Extracto y juicio de la memoria del licenciado D. Juan Camiño sobre una fiebre nerviosa productora del aborto* (1804); *La vida del Universo evidenciada* (1804); *Análisis de la razón humana* (1810); *Influjo de las costumbres en el estudio y práctica de la Medicina* (1819); *Discurso acerca la perfección vital del hombre sobre todos los seres de la naturaleza* (1821); *Extracto y juicio de la memoria del Dr. D. Benito Rodríguez sobre algunas cuestiones que acerca las enfermedades de las mujeres presenta a la Academia de Cirugía de la Coruña; Memoria sobre la división topográfica de Santiago* (1821); *Instrucción para los alcaldes de barrio y celadores; Discurso sobre las mejoras de cárceles; La Emulación. Discurso inaugural que en la instalación pública de la Real Academia de Medicina y Cirugía para Galicia y Asturias (...) el día 19 de julio de 1833, pronunció...* (La Coruña, 1833); *Diseño de un plan de instituciones para la completa enseñanza de la Medicina* (1826); *Parangón entre la carrera de la jurisprudencia y de la medicina* (B., 1841), i *Ensayo de un catecismo social para la educación primaria* (Santiago, 1845).

(141, pàg. 90/59, II, pàgs. 308-309)

5.590. **VENDRELL i SOLER, Joan.** N. a Canyelles (Garraf) el 10-VII-1870; m. a B. el 3-XI-1948. Es dedicà a la Kinesoteràpia. Metge dels hospitals del Sagrat Cor i de la Santa Creu, de B. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Col·laborà a la «Revista Homeopática» i «El Criterio Católico de las Ciencias Médicas». Autor de: *Vibrador de Liedbeck. Aplicaciones. Resultados* (Barcelona, 1901); *Del masaje y movilización en las fracturas de la extremidad inferior del radio* (B., 1909), i amb la col·laboració de J. Solé i Forn: *Masaje terapéutico. Técnica* (B., 1914, segona edició).

(77, pàg. 446)

5.591. **VENTALLÓ.** Doctor en Medicina, que, l'any 1651, exercia a Barcelona.
(396, XV, pàg. 499)

5.592. **VENTALLÓ, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1622.
(AHPB, Cm. 5-XI-1622.) (I. Pe.)

5.593. **VENTALLÓ i VINTRÓ, Josep.** N. a Terrassa (Vallès Occidental) el 20-IV-1856; m. a Terrassa el 28-III-1919. Fill de farmacèutic. Cursà Medicina a Granada. Llicenciat el 1878. A Granada fundà diverses publicacions: «El Mensajero Andaluz», «La Cuaresma política» (de caràcter satíric), «La Tribuna» i «La Provincia». Es dedicà al periodisme i col·laborà a «La Vanguardia», de B. Alcalde de Terrassa

en dues ocasions: 1895 i 1900-1915. Cultivà la poesia castellana i la catalana. Fundà i dirigí els setmanaris «La Revista Tarrasense», «La Comarca del Vallés» i «El Terrasense». Autor de: *Viaje a Sierra Nevada* (Granada, 1874); *Ratos de ocio. Poesías catalanas y castellanas* (València, 1875); *Tarrasa antigua y moderna. Ensayo histórico* (Terrassa, 1879); *Historia de Tarrasa. Tomo I* (Terrassa, 1886); *Viaje a la nueva Cataluña. Desde Andalucía. Los terremotos en 1884* (Terrassa, 1890, segona edició); *Estudio crítico-histórico de la antigua ciudad de Egara* (Terrassa, 1890); *Llibre de privilegis concedits a la Vila de Tarrasa en els segles* XIV, XV, XVI *y* XVII, *trobat avuy per un oficial del Excm. Ajuntament* (Terrassa, 1898); *Historia de la industria lanera catalana. Monografía de sus antiguos Gremios, con profusión de notas y apéndices de documentos inéditos* (Terrassa, 1904); *Sant Llorens del Munt. Cant del excursionista* (Terrassa, 1913), i *Viviendas higiénicas para familias obreras* (1918). Deixà escrites les primeres dues-centes vint pàgines del que havia d'ésser la *Historia religiosa, militar, industrial y política de Tarrasa, desde antes de J. C. hasta nuestros días.* També va collaborar a la «Gaceta Médica de Cataluña».

(31, pàgs. 157-160/50, XXVI, pàg. 113)

5.594. **VENTOSA, Salvador.** Abans de l'any 1800, era membre de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona. (141, pàg. 15)

5.595. **VENTOSA i LLEDÓ, Tomàs.** N. a B. el 14-X-1759. Fill de Salvador Ventosa. Graduat, a Cervera, el 1782. Doctor en Medicina i llicenciat en Cirurgia. Metge honorari de la família reial i de l'exèrcit. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de B. El 1784, va fer oposicions a una càtedra de Cervera, i fou, més tard, examinador de la subdelegació de Medicina i Cirurgia. Durant la Guerra Gran va ser destinat a l'Hospital d'Arenys de Mar. Comissionat pel govern per a inspeccionar l'epidèmia d'Astúries del 1804. Catedràtic al Reial Collegi de Cirurgia de la Puríssima Concepció, de Burgos. Autor de: *Quaestiones Medicae* (Cervera, 1784); *Disertación sobre los remedios oportunos en las calenturas biliosas* (1791); *Calentura de los soldados del Rosellón* (1794); *Disertación para manifestar un nuevo método para impedir los efectos regulares del contagio virulento* (1797); *Relación epidémica observada en el Ejército, en la última guerra contra Francia* (1803); *Descripción de una disenteria epidémica que observó en el exército de campaña de Cataluña en la última guerra con la Francia, en 1795* (1807); *Observaciones sobre una calentura pútrida puerperal,* i *Elementos de Fisiología* (Madrid, 1818).

(57, pàg. 647/59, II, pàg. 727/28, 1976, V, núm. 57, pàg. 4)

5.596. **VERDAGUER, Jaume.** N. a Sentmenat (Vallès Occidental). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1795. També graduat, a Osca, el 1798. (309)

5.597. **VERDAGUER, Joan.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1756. (309)

5.598. **VERDAGUER, Lluís.** N. a Artés (Bages). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1756. (309)

5.599. **VERDAGUER i CARXOLES, Francesc.** N. a Andorra. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1756. (309)

5.600. **VERDAGUER i FERRER, Jaume.** N. a Blanes (Selva) el 26-II-1763. Fill del cirurgià de la vila, Jaume Verdaguer i Sans. Batxiller, a Osca, el 1794 i graduat, el 1795. (24)

5.601. **VERDAGUER i SANS, Jaume.** Cirurgià de la vila de Blanes, cap a la meitat del segle XVIII. (24)

5.602. **VERDE, Bartomeu.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1727.

(AHPB, Cm. 22-V-1727.) (I. Pe.)

5.603. **VERDENY, Jeroni.** N. a Oliana (Urgellet). Es llicencià, a l'Estudi General de B., el 5 de desembre de 1569. Doctorat el 1571, fou membre del Collegi de Doctors en Medicina, de B. Arribà a catedràtic de Medicina. (66, pàg. 199)

* **VERDERA, Jeroni.** — V. **VERDENY, Jeroni.**

5.604. **VERDERA, M.** De la primera meitat del segle XIX. Juntament amb S. Gelabert és autor de: *Descripción topográfica de la villa de Porreras.*

5.605. **VERDERAU i SOLÀ, Lluís.** N. a B. el 6-V-1875; m. a B. el 19-XI-1914. Nebot del doctor Carreras i Aragó. Cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1898 i doctorat, l'any següent, a Madrid, amb la tesi *La Disentería.* Oftalmòleg i estudiós de la Medicina Legal. Es dedicà també al guariment de les opacitats senils incipients de la còrnea. Membre de l'Acadèmia Oftalmològica, de Barcelona; de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques, de la qual va ser secretari general, i de la Reial Acadèmia de

Medicina, on va ingressar l'any 1910, amb el discurs *La Higiene grafológica* (Barcelona, 1910). Vocal de la Comissió de Propaganda i Estadística del Patronat de Catalunya per la Lluita contra la Tuberculosi. Participà en el primer Congrés d'Higiene de Catalunya i en el primer Congrés de Metges de Llengua Catalana, amb la ponència *Vàlua semiològica de l'examen de la sang en Medicina Legal.* (123, 1915, gener)

5.606. **VERDIER, Jeroni.** Metge, a Olot, a les darreries del segle XVIII. Doctor en Medicina de la Universitat de Cervera. Traduí, de Marcé: *Disertación en forma de carta sobre la naturaleza, virtudes y usos de las aguas thermales de la Presta* (Olot, 1768). Autor de: *Uso y abuso del vino y utilidad del agua* (Girona, 1770). (57, pàg. 648)

5.607. **VERDÓS i MAURI, Pere.** N. a Terrassa (Vallès Occidental), l'11-IV-1855. Llicenciat l'any 1878 i doctorat, a Madrid, el 1882. Dedicat a l'Oto-rino-laringologia, l'any 1880, dissenyà l'aparell «Otoscopprensor». Membre del Cos Mèdic Municipal de B. Soci fundador de la Sociedad Española de Laringología, Otología y Rinología. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a B. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica de Cataluña», «Gaceta Médica Catalana», «Revista de Laringología, Otología y Rinología», «Crónica de Higiene y Terapéutica», «Gaceta Sanitaria de Barcelona», «Boletín Clínico de la Casa de Salud de Nuestra Señora del Pilar» i «Bolletino della malattie dell'Orechio, della gola e del naso», de Florència. Traduí, de S. Botkin: *Curso de Clínica Médica. De la fiebre* (B., 1878); de Lermoycz: *Enfermedades de las fosas nasales,* i d'A. Moitessier: *Elementos de Física aplicada a la Medicina y a la Fisiología* (B., 1880). Autor de: *Los cuerpos extraños en el conducto auditivo y su extracción por un instrumento nuevo* (B., 1880); *De la metaloscopia en las neurosis tíficas* (B., 1880); *Acción terapéutica del alcohol en las pneumo y cardiopatías agudas* (Madrid, 1884); *Comentarios teóricos y prácticos sobre la patología del oído* (Alcalá de Henares, 1885-1887, en dos fascicles); *Clínica de Obstetricia* (B., 1886); *Literatura otológica española* (B., 1886), i *La sordomudez y su curabilidad* (B., 1892).

* **VERGA i OLIVER, Miquel.** — V. **BERGA i OLIVER, Miquel.**

5.608. **VERGARA, Melcior de.** Doctor en Medicina, que, exercí a Fraga, documentat a Lleida, l'any 1646. (493)

5.609. **VERGARA, Pau.** N. a Ponts (Noguera). Es va graduar, a Cervera, l'any 1780. (241)

5.610. **VERGARA i BENET, Josep.** N. a Ponts (Noguera). Es va graduar, a Cervera, l'any 1789. (241)

5.611. **VERGER, Joseph.** Mestre albèitar i cirurgià, n. a Almudévar (Aragó). Documentat a Lleida el 26-VIII-1758, data de la seva mort (M. Ca.)

* **VERGER, Pere.** — V. **PERE VERGER.**

5.612. **VERGER i FRAU, Damià.** N. a Ciutat de Mallorca el 1787; m. el 19-VIII-1849. Deixeble d'Antoni Almodóvar. Doctorat en Cirurgia, a B., el 14 d'octubre de 1814 i llicenciat en Medicina, el 5 de maig de 1820. Metge major de l'Hospital General, de Ciutat. Membre fundador de l'Acadèmia de Medicina mallorquina (1828), de la qual fou vice-president. Durant els anys 1840 i 1841 va ésser catedràtic de Patologia externa, Parts i Malalties venèries, a la Facultat de Medicina, de Ciutat de Mallorca. El 1844, era membre de la Societat Frenològica balear. Collaborà a «La Abeja Médica», de B. Intentà escriure una *Historia Médico-topográfica de las Baleares.* Autor de: *Memoria sobre el vicio sifilítico* (1832); *Breve resumen de la Historia de la Cirugía hasta la época de Hipócrates; Observación médico práctica de una chorea o bayle de San Vito; Melanosis sufrida en el Hospital de Caridad; Memoria que sobre el cólera morbo asiático leyó...* (1833); *Memoria sobre la fiebre tiphoidea* (1833); *Necesidad y pública utilidad del estudio de los elementos que constituyen la topografía* (1835); *Gangrenismo seco y húmedo* (1836); *¿Existe o no el virus sifilítico?; Los medios antiflogísticos ¿Pueden por sí solos curar la sífilis?* (1837); *Observación de una criatura monstruosa por defecto* (1845), i *La Medicina ecléctica en los justos límites de la razón y de la experiencia, es la doctrina más generalmente admitida* (1849). (10, II, pàg. 493)

5.613. **VERGÉS, Domènec.** N. a Font-rabiosa (Vall de Capcir) el 1775; m. a Vinçà (Conflent) el 25-VIII-1855. Cursà Medicina a Montpeller, on es doctorà, el 1800, amb una tesi sobre les conseqüències de l'envelliment en l'home i les regles que han de seguir-se per a limitar aquestes conseqüències. (290)

5.614. **VERGÉS, Francesch.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1638. (493)

5.615. **VERGÉS, Joan.** N. a Lleida el 1759. Es va graduar, a Cervera, l'any 1779. Doc-

tor en Medicina. Va exercir a Lleida, i el 1794, era nomenat «subinspector d'epidèmies», a la Seu d'Urgell, i el 1795, inspector amb residència a Arenys de Mar. Posteriorment, va tornar a residir a Lleida, fins, almenys, a l'any 1808.
(241/413, pàg. 45)

5.616. **VERGÉS, Joan.** Cirurgià de Vic, del primer terç del segle XVII. (211)

5.617. **VERGÉS, Joan.** N. a Castelló d'Empúries (Alt Empordà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1791. (309)

5.618. **VERGÉS, Llorenç.** N. a Lleida. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1793. (309)

5.619. **VERGÉS i PAYRÓ, Joan.** N. a B. l'1-VIII-1890; m. a B. el 2-VIII-1958. Llicenciat, el 1913. Membre de l'Acadèmia Mèdico Homeopàtica, de B. Cofundador de la Liga Ibero Americana de Homeopatía. El seu fill, Jordi Vergés i Calduch, també fou metge homeòpata i morí l'agost del 1968. Joan Vergés col·laborà a la «Revista de Homeopatía Práctica».
(74, pàg. 56)

5.620. **VERGÉS i VERNIS, Pere.** De la segona meitat del segle XIX. D'acord amb l'ortodòxia vaticana va escriure: *Refutación del Tratado Fuerza y Materia del doctor en Medicina Luis Büchner* (Barcelona, 1883), i una *Topografía médica de Castellar (San Esteban) o del Vallés* (Barcelona, 1895). (59, II, pàg. 739)

5.621. **VERGONYÓS, Mateu.** Barber-cirurgià, a Reus, al començament del segle XVI. (64, pàg. 85)

5.622. **VERNEDA, Pau.** Doctor en Medicina, que, l'any 1668, exercia a Reus.
(397, pàg. 28)

5.623. **VERNÉS i MASJUNY, Joan.** N. a Santa María d'Ullà (Baix Empordà), el 1786. Batxiller en Medicina a València el 1810. (24)

5.624. **VERNET, Francesc.** Barber, que, vers l'any 1525, exercia a Barcelona.
(396, III, pàg. 371)

5.625. **VERNET, Narcís.** Doctor en Medicina, de Sant Celoni (Vallès Oriental), documentat a B., l'any 1727.
(AHPB, Cm. 3-XI-1727.) (I. Pe.)

5.626. **VERNIGÓ, Josep.** L'any 1773, era examinador a l'Estudi de Perpinyà.
(24)

5.627. **VERT, Rafael.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), i després de Canet d'Adri (Gironès). Documentat entre 1719 i 1735. (B. Ju.)

5.628. **VESACH, Joan de.** Mestre en Arts i Medicina. Protometge de Joan II, l'any 1460, a l'Estudi de Medicina de Barcelona.
(52)

5.629. **VESAGANYES, Macià,** «Teyxidor de lli», de la segona meitat del segle XVI, que exercí la Cirurgia, a Reus.
(64, pàg. 78)

5.630. **VEYA, Joan Gaspar.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, entre els anvs 1635 i 1639. (493)

5.631. **VEYA, Miquel Joan.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1635.
(493)

5.632. **VIA, Josep.** N. a Sant Feliu Sasserra (Bages). Es va graduar a Cervera, l'any 1774. (241)

5.633. **VIADER i ARBELL, Josep.** N. a Santa Coloma de Farners (Selva). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. Graduat, a Saragossa, el mateix any.
(309)

5.634. **VIADER i PASQUAL, Narcís.** Doctor en Medicina, de Granollers, documentat a B., l'any 1632.
(AHPB, Cm. 28-X-1632.) (I. Pe.)

5.635. **VIADER i PAYRACHS, Josep Antoni.** N. a Santa Coloma de Farners el 22-X-1756; m. a Ripoll el V-1816. Graduat a Cervera, l'any 1780. . L'any 1791, consta com a «soci íntim» de la Reial Acadèmia de Medicina, de B. El 1801, era protometge del corregiment de Girona i Figueres. Durant els setges de 1808-1809, exercí el càrrec de metge dels hospitals civil i militar. El 1809, publicà, en el «Diario de Gerona», un *Informe sobre el uso de las carnes de caballo,* a causa del qual s'autoritzà el seu consum com a aliment. D'idees progressistes, fou afrancesat i, durant la dominació francesa, fou confirmat en el càrrec de director dels hospitals de Girona. El 1811, era president de la Junta de Sanitat de Girona, i fou nomenat inspector d'epidèmies de la Catalunya alta. Autor de: *Discurso médico-moral de la información del feto por el alma desde su concepción, i administración de su bautismo* (Girona, 1785); *Disertatio medico-legalis supra verum contrahentes phisicae habilitundi modum ad matrimonii validitatem* (Girona, 1794); *Reflexiones sobre las enfermedades del ejército del Rosellón* (Girona, 1794); *Reflexiones sobre la hidrofobia* (1802); *La*

Facultad de Medicina vindicada (Girona, 1803), i *Memoria sobre las enfermedades que han afligido a los moradores y guarnición de esta plaza de Gerona y demás pueblos de su departamento desde junio de 1808 a últimos de 1810* (Girona, 1810), que dedicà al general francès Augereau, que havia rendit Girona. També va publicar un treball de caràcter filosòfic: *Du danger des mots qui expriment les forces vitales.* (59, II, pàg. 739) Ramon Alberch el considera n. a Santa Coloma de Farners, però altres autors el creuen n. a Girona.

5.636. **VIADER i SEGUY, Salvador.** N. a Girona a les darreries del segle XVIII. Fill del metge Josep Antoni Viader i Payrachs. Es doctorà, a Montpeller, amb la tesi *De l'influence des climats sur l'homme* (Montpeller, 1814). (108, pàg. 102)

5637. **VICENÇ DE COLUNYA (Colònia).** Barber-cirurgià alemany, del segle XV, que exercí a Barcelona. (4, pàgs. 119 i 276)

5.638. **VICENÇ, Pere.** Mestre en Arts i Medicina, que l'any 1453, assistí a l'elecció de canceller de l'Estudi de Medicina, de B., i fou amb Avella, Pons i Jorba, un dels quatre àrbitres. (40, pàg. 37)

5.639. **VICENS, Agustí.** El 5 de febrer de 1635, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

5.640. **VICENS, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1639. (AHPB, Cm. 6-III-1639.) (I. Pe.)

5.641. **VICENS, Francesc.** Doctor en Medicina, de Caldes de Montbui (Vallès Oriental), documentat a B., l'any 1640. (AHPB, Cm. 28-VIII-1640.) (I. Pe.)

5.642. **VICENS, Francesc.** Doctor en Medicina i Filosofia. Fou metge de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa des del 1662 a l'any 1681 en que va morir. Autor de: *Manifiesto en hecho de la verdad y unidad de la santa y prodigiosa Cueva que se venera en la ciudad de Manresa, y posee allí la Compañía de Jesús, por verdadera y única, en que S. Ignacio de Loyola, se retiró,* amb llicència d'impressió datada el 1664. Consta que va intervenir en la pesta del 1653, a Santpedor. (57, pàg. 650)

* **VICENS, Joan.** — V. **JOAN VICENS.**

5.643. **VICENS, Josep Maria.** M. el 22-IV-1924. Llicenciat a vint-i-un anys, exercí a Lleida, des de l'any 1884. President del Col·legi de Metges de Lleida (1911-1920). Conseller de l'Ajuntament de Lleida.

5.644. **VICENS, Miquel Climent.** Barber, que, l'any 1495, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 159/396, III, pàg. 122)

5.645. **VICENS, Perot Alfons.** Cirurgià, a B., l'any 1544. (396, IV, pàg. 156)

5.646. **VICENS i ROU, Francesc.** Metge de Manresa, que exercí a la primera meitat del segle XVIII. (J. Ra.)

* **VICENTS, Guillem.** — V. **GUILLEM VICENTS.**

5.647. **VICENTS i FELIU, Josep.** N. a Navata (Alt Empordà). Batxiller en Medicina, a Gandia, el 1758. Revalidat el 1778. (24)

5.648. **VIDAL.** Metge jueu, de la meitat del segle XIV, que va estar al servei de la Casa reial catalana. Era fill del també metge del rei, mestre Alatzar. (1, pàg. 497)

5.649. **VIDAL.** Metge, a Reus, a les darreries del segle XVI. L'any 1599, va deixar de prestar serveis a l'Hospital de Tarragona. (64, pàg. 49/113, pàg. 92)

5.650. **VIDAL, Mestre.** Metge jueu, a B., al començament del segle XIV (1313). (407, pàg. 325)

5.651. **VIDAL, Mestre.** Metge, documentat a Cardona (Bages), en el fogatge de 1553. (451, II, pàg. 465)

5.652. **VIDAL, Agustí.** N. a Comenge (sic). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771. (309)

5.653. **VIDAL, Agustí.** N. a B. Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1797. També graduat, a Osca, el mateix any. (309)

5.654. **VIDAL, Andreu.** N. a la Selva (?). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1759. (309)

5.655. **VIDAL, Antoni.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols. Documentat l'any 1600. (B. Ju.)

5.656. **VIDAL, Benet.** De la primera meitat del segle XIX. N. a Garriguella (Alt Empordà), es va doctorar, a Montpeller, amb la tesi *Essai sur la Gale* (Montpeller, 1827). (439, pàg. 71)

5.657. **VIDAL, Bernadí.** El 30 de juny de 1687, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1702. (408, pàg. 30)

5.658. **VIDAL, Bernat Jeroni.** Metge mallorquí de la meitat del segle XVI. (2, II, pàg. 85)

5.659. **VIDAL, Esteve.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols. Documentat els anys 1733-1739. (B. Ju.)

5.660. **VIDAL, Feliu.** N. a Sant Feliu de Pallarols (Garrotxa). Va rebre el títol de doctor en Medicina, a la Universitat de B., el 15 de maig de 1696. (152)

5.661. **VIDAL, Francesc.** L'any 1695, va fer oposicions a una plaça de cirurgià de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54, pàg. 241)

5.662. **VIDAL, Francesc.** Cirurgià, documentat a Belianes (Urgell), l'any 1790. (M. Ca.)

5.663. **VIDAL, Francesc.** Metge cirurgià militar de B., que, l'any 1821, signà una declaració en què es considerava «exòtica» i «contagiosa», l'epidèmia de febre groga d'aquell any. (7)

5.664. **VIDAL, Ignasi.** Metge, que, l'any 1716, fou cònsol en cap de la Seu d'Urgell i regidor tercer en el primer ajuntament borbònic. (276, pàg. 42)

5.665. **VIDAL, Ignasi.** De la meitat del segle XIX. Traduí l'obra de C. Guillem Hufeland: *Manual de Medicina práctica* (Barcelona, 1839). («Diario de Barcelona», 1839, febrer, pàg. 799)

5.666. **VIDAL, Jeroni.** Metge, que, l'any 1555, exercia a Mallorca. (Potser es tracta de Bernat Jeroni VIDAL.) (28, 1972, III, núm. 11, pàg. 30)

5.667. **VIDAL, Joan.** L'any 1520, era mestre en Medicina amb exercici a Lleida. Segons Lladonosa, l'any 1474, hi havia a Lleida el mestre-catedràtic Joan Vidal, que regentava una càtedra. (6, pàg. 303/43, pàg. 120)

5.668. **VIDAL, Joan.** Doctor en Medicina, de La Bisbal, en el segle XVII (B. Ju.)

5.669. **VIDAL, Joan Antic.** N. a Peralada (Alt Empordà), es llicencià i doctorà en Medicina, a l'Estudi General de B., l'any 1587. (66)

5.670. **VIDAL, Josep.** Doctor en Medicina de Vilafranca del Penedès, documentat a B., l'any 1620. (AHPB, Cm. 10-IX-1620.) (I. Pe.)

5.671. **VIDAL, Josep.** Des del 15 de setembre de 1640 era batxiller en Medicina. Exercí a l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54, pàg. 228)

5.672. **VIDAL Josep.** Nom de dos metges de Calonge (Baix Empordà), al segle XVIII. (B. Ju.)

5.673. **VIDAL, Josep.** N. a la Seu d'Urgell. Era batxiller en Medicina, a Osca el 1749. (309)

5.674. **VIDAL, Josep.** Cirurgià mallorquí, de la meitat del segle XIX. Autor de: *Observación de una enfermedad herpética curada por una medicación racional* (1849), i *Absceso curado a beneficio de repetidos fonticulos* (1856). (479)

5.675. **VIDAL, Marià.** N. a Ger (Cerdanya). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1760. (309)

5.676. **VIDAL, Pau.** De les darreries del segle XVIII. El 25 d'octubre de 1790, va lliurar, a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, dos exemplars de la monografia que va publicar, amb el títol *Reflexiones sobre la memoria de las aguas minerales de la Espluga, escrita por D. Jaime Menós.*

5.677. **VIDAL, Pere.** Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1742. (309)

5.678. **VIDAL, Pere.** N. a Sant Jordi (Tortosa). Cirurgià de dos exàmens, graduat al R. C. C. de B., l'any 1782. El seu cognom és **RONGERA.** (J. Ma.)

5.679. **VIDAL, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1792. (AHPB, Cm. 16-VII-1792.) (I. Pe.)

5.680. **VIDAL, Ramon.** A les darreries del segle XVIII, era professor substitut temporer en el Reial Col·legi de Cirurgia de Barcelona. Autor de les memòries: *Cálculo extraído de la uretra de una muger; su figura muy parecida a un riñón* (1799); *Amputación natural del pie derecho, en su articulación con la pierna de un muchacho* (1800); *Trismus causado por una contusión en el dedo gordo del pie derecho* (1804); *Herida penetrante en la cavidad natural con salida de una porción de epiplon* (1805); *Traqueotomía* (1806), i *Consolidación de los huesos* (1806). (51, pàg. 187/179)

5.681. **VIDAL, Ramon.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1712. (496, pàg. 144)

5.682. **VIDAL, Salvador.** Mestre cirurgià, a Lleida, a la segona meitat del segle XVIII (1763). (2, II, pàg. 314)

5.683. **VIDAL i ABAD, Domènec.** N. a Vilaller (Pallars Jussà) el 3-IV-1741; m. el 22-IX-1800. Inicià l'estudi de la Cirurgia al Reial Collegi de Cirurgia, de B. (1762), que hagué d'interrompre per a intervenir en la campanya de Portugal. L'any 1769, era cirurgià llatí. Com a cirurgià militar exercí en el Regiment de Cavalleria de la Reina, a Burgos i a Alcalá de Henares. El 1775, era bibliotecari del Reial Collegi de Cirurgia, de B. El 1777, el trobem a Utrera. Llicenciat, el 1780. Durant la guerra de 1793-1795, era cirurgià major de l'exèrcit. Professor i vice-director del Reial Collegi de Cirurgia de Cadis (1796). Fou Catedràtic del Collegi de B. Autor de: *Tratado patológico teórico práctico de los tumores humorales, arreglado para la instrucción de los alumnos del Real Colegio de Cirugía de Barcelona* (B., 1782); *Tratado patológico teórico práctico de las heridas y úlceras, arreglado para instrucción de los alumnos del Real Colegio de Cirugía de Barcelona* (B., 1783); *Cirugía forense o arte de hacer las Relaciones Chirúrgico-legales. Obra útil a los médicos, cirujanos y jurisperitos, así seculares como eclesiásticos* (B., 1783), que fou el primer llibre d'ensenyament de l'especialitat a Espanya; *Tratado de las enfermedades de los ojos, para instrucción de los alumnos del Real Colegio de Cirugía de Barcelona* (B., 1785), basada en els treballs de Deshais-Gendron; *Observación de una enfermedad venérea curada con arrope antisifilítico* (1793); *Instrucciones para los individuos de cirugía de la Armada dadas por el Cirujano Mayor, D. ...* (1797), i *Cuerpo extraño en el esófago arrojado por medio de un emético* (1800). Traduí, de Plenck: *Tratado de las enfermedades de los ojos* (1797). També va preparar un *Tratado de enfermedades sexuales*, i una *Historia de la Cirugía española.*

(295)

5.684. **VIDAL ABIB.** Jueu examinat, a B., l'any 1333, per a exercir la Medicina.

(492, pàg. 74)

5.685. **VIDAL ALBAR.** Metge jueu, a Balaguer, l'any 1390. (407, pàg. 312)

5.686. **VIDAL i AUTÉ, Esteve.** N. a Puigcerdà el 1828; m. a Puigcerdà el 22-XII-1886. Llicenciat a B., l'any 1853. Metge-director de les aigües de la Vall de Ribes (1859), de Santa Filomena de Gomillaz (1877), de Nuestra Señora de las Mercedes (1878) i de Sant Hilari Sacalm (1880).

(34, II, pàg. 781)

5.687. **VIDAL i AUTÉ, Llorenç.** N. a Puigcerdà; m. el 14-XI-1876. Llicenciat en Medicina el 1842 a B., doctorat el 1843; s'inicià en la docència a la Facultat el 1845. Fou secretari (1848), bibliotecari (1853) i substitut de moltes càtedres, segons l'estil del temps, de 1845 a 1861. En aquests anys fou també, amb caràcter particular, professor dels qui aspiràven al títol de «ministrante o cirujano sangrador». L'any 1861 fou catedràtic supernumerari de la Facultat de Medicina, encarregant-se de diverses assignatures, principalment dels «Exercicis d'osteologia i dissecció» (1861-65) i d'obstetrícia (1865). El 27-XI-1867 passà a catedràtic numerari i fou adscrit a l'ensenyament de l'«Embriologia, Clínica d'Obstetrícia i malalties de les dones i els nens». Autor de *Nuevo manual del sangrador* (B., 1849), que signà amb el criptònim D.J.O.S., i traduí també un text d'història natural mèdica.

5.688. **VIDAL i BALMANYA, Josep.** Metge de Calonge (Baix Empordà), en el segle XVIII. (B. Ju.)

5.689. **VIDAL BENVENIST DE PORTA.** Jueu de la segona meitat del segle XIII. Traduí, de l'àrab al català, diversos llibres de Medicina, per encàrrec del rei Jaume II. (4, pàg. 267)

5.690. **VIDAL i CABAÑAS, Manuel.** N. a Garriguella (Alt Empordà), el 1789. Batxiller en Medicina, a Saragossa, el 1816.

(24)

5.691. **VIDAL CABRIT.** Cirurgià jueu, de Girona, a la primera meitat del segle XIV (1326), i a Besalú (1343).

(1, pàg. 497/407, pàg. 316)

5.692. **VIDAL CARAVIDA.** Metge jueu, documentat a Manresa, els anys 1346 i 1347.

(J. Ra.)

5.693. **VIDAL i CARETA, Francesc.** N. a B. el 1860; m. a Madrid el 1923. Metge i naturalista. Llicenciat, el 1880. El 1885, guanyà, per oposició, la càtedra de Paleontologia Estratigràfica, de la Universitat de l'Havana. Després, fou catedràtic de Geografia i Geologia dinàmica, de Madrid. Collaborà, quan encara era estudiant, a la «Gaceta Médica de Cataluña» i, més tard, a la «Gaceta Médica Catalana». Autor de l'òpera *Cristóbal Colón*, i de *La Música en sus relaciones con la Medicina* (B., 1882); *Los insectos y las plantas. Discurso* (L'Havana, 1888); *Clasificación de las voces* (L'Havana, 1890); *Cuadro sinóptico de Paleontología estratigráfica* (L'Havana, 1891); *La Guanabaquita* (L'Ha-

vana, 1893); *Viaje de la nao Santa María en el siglo* XIX (L'Havana, 1894); *Curso de Paleontología estratigráfica* (Madrid, 1895, tom I); *Suelo, lenguaje y canto. Primera monografía. España y Portugal* (Madrid, 1897); *Estudio de las razas humanas que han poblado sucesivamente la Isla de Cuba. Los cubanos retratados por sí mismos* (Madrid, 1897); *Excursiones geológicas por España. N.º 1. La Silla de Felipe II* (Madrid, 1901), i *Bellezas geológicas de España* (Madrid, 1903).
(50, t. XXVI, pàg. 439/118, IV, pàg. 767)

* **VIDAL CASCALETE, Salomó.** — V. **SALOMÓ VIDAL.**

5.694. **VIDAL DE CASTELLFOLLIT.** Metge jueu, que, va exercir, a Cervera, a la meitat del segle XIV (1334).
(407, pàg. 317)

5.695. **VIDAL CESCALETA.** Metge jueu, que, l'any 1391, exercia a Manresa.
(407, pàg. 318)

5.696. **VIDAL i COLOMER, Enric.** N. a B., l'11-IX-1901; m. el 1978. S'especialitzà en l'estudi de les malalties de l'aparell digestiu, treballant durant molts anys a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Traduí el segon volum de la Gastroenterología de Bockus i collaborà en el Tractat de Patologia i Clínica Mèdiques dirigit per A. Pedro i Pons, amb el capítol *El estómago caído.* Autor també de *Diagnóstico precoz del cáncer gástrico* (1944).
(293, pàg. 538)

5.697. **VIDAL DEÇ CORTAL.** De la segona meitat del segle XIV. Probablement, de Perpinyà. «Físic», a Barcelona, i metge de la Casa reial. Va residir a Castellnou d'Arre, cap a l'any 1385.
(117/37, pàg. 45)

* **VIDAL ESTRUC.** — V. **FRANCESC DE BESALÚ.**

5.698. **VIDAL FERRER.** Metge jueu, de Besalú (Garrotxa), a les darreries del segle XIV. (151, pàg. 16)

5.699. **VIDAL i FRAXANET, Joan.** N. a Torroella de Fluvià (Alt Empordà) el 31-I-1884; m. a B. el 4-IX-1959. Féu el doctorat amb la tesi *Estudio clínico de las queratitis parenquimatosas* (B., 1917). Cultivà l'Anatomia Patològica. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. (77, pàg. 449)

5.700. **VIDAL GRACIA.** Metge jueu, de Cervera, que va assistir a Jaume II (1327).
(407, pàg. 320)

5.701. **VIDAL GRACIA.** Metge de la Casa reial catalana, a les darreries del segle XIV. Sembla ésser jueu. (117)

5.702. **VIDAL i JORDANA, Gregori.** N. a Saragossa l'1-XII-1896; m. a B. el 19-XII-1980. Cursà Medicina a Saragossa, on es va llicenciar l'any 1918. Amplià estudis a París. Doctorat, el 1922, amb la tesi *Nuevas orientaciones en fisiología y fisiopatología de la nutrición del lactante* (Saragossa, 1923). Catedràtic de Pediatria, per oposició, a Valladolid, l'any 1926, passant el 1933 a la mateixa càtedra de Barcelona. Fou també un bon cirurgià. Durant la guerra civil fou director de l'Hospital Clínic. Després de la guerra civil, fou denunciat i va perdre la càtedra. Va estar empresonat, fins al 1941. Collaborà a «Clínica y Laboratorio»; «Universidad», de Saragossa; «Archivos de Pediatría»; «Archivos de Medicina, Cirugía y Especialidades»; «Anales de Pediatría»; «Acta Pediátrica Española» i a altres revistes. Autor de: *Tratamiento del raquitismo por los alimentos irradiados* (Valladolid, 1928); *Nuevos resultados de la profilaxis de la Difteria* (Valladolid, 1928); *La diátesis en Pediatría* (Valladolid, 1930); *Trastornos nutritivos del lactante* (Madrid, 1935); *Enfermedades por carencia en la infancia* (B., 1946), i *Nefropatías en la infancia* (B., 1949).

5.703. **VIDAL i LLAMPAYAS, Pere.** N. a Selva (Mallorca); m. el 3-III-1821. Graduat a la Universitat, de Ciutat, el 2 de febrer de 1793. Fou catedràtic d'Anatomia. Autor de: *Institutiones phisiologicae ad tyronum usum dilineate a Doctore...* (1812); *Memoria de las precauciones que deben tomarse en caso de invasión de peste; Discurso físico-médico sobre las utilidades del prudente uso del agua enfriada con nieve, así en el estado sano como morboso, dando los medios para hacer la nieve artificial,* i *Tratado de la peste bubónica, sus síntomas y método de curación.* (10, II, pàg. 528)

5.704. **VIDAL DE NARBONA.** Metge jueu, a Sineu (Mallorca), a la meitat del segle XIV. Va morir a conseqüència de la pesta negra. (465, pàg. 171)

5.705. **VIDAL i PERERA, August.** Fou professor i secretari de l'Escola Normal de Magisteri de B. President de l'Acadèmia de Ciències Pedagògiques. No ens consta que fós metge. Autor de *Compendio de Psiquiatría Infantil* (B., 1907), llibre de 210 pàgines, autèntic precursor d'aquest tema entre nosaltres. L'autor diu

que era catedràtic de psiquiatria infantil i recull les explicacions que donava als seus alumnes. Autor també de *Teoría y arte de la Educación, Finalidad de la Escuela Primaria en los tiempos actuales* i de tres resums de Prehistòria, Aritmètica i Geografia d'Espanya, que servien de text a les Escoles Normals.

(Edelmira Domènech)

5.706. **VIDAL i ROSELLÓ, Francesc.** Doctor en Medicina i en Ciències Naturals de mitjan segle XIX. Auxiliar de càtedra de Zoologia, Botànica i Minerologia a la Universitat de Barcelona. Va escriure diversos treballs sobre Ciències. Cal recordar: *Cronología de los terrenos; Leyes armónicas de los seres y de la creación,* i *Relación de la organización que existe entre los peces y los anfibios.*

(59, II, pàg. 747)

5.707. **VIDAL ROUEN, Mestre.** Metge jueu barceloní, al començament del segle XIV (1315). Metge d'Alfons III i de Jaume II. (1, pàg. 497)

5.708. **VIDAL i RUBIOL, Josep.** N. a Cervera el 1733; m. el 1806. Estudià Medicina a Montpeller del 1747 al 1752, i va revalidar el títol a Cervera. Doctorat el 1753. L'anv 1760, era catedràtic d'Anatomia a la Universitat de Cervera. El 1767, va passar a ésser-ho de Mètode, i després, de Vísperas (1778) i, finalment, de Prima (1785). Fou comissionat per a estudiar l'epidèmia del 1785 a l'Urgell.

(6, pàg. 448/49, I, pàg 413)

* **VIDAL SENYORET.** — V. **SENYORET, Vidal.**

5.709. **VIDAL SOLARES, Francesc.** N. a Cárdenas (Cuba) el 24-VII-1854; m. a B. el 6-VII-1922. Quan tenia cinc anys, vingué a B., on féu els seus estudis. Llicenciat, el 1874 i doctorat, el mateix any, a Madrid. Després, va estar algun temps a París, treballant a l'hospital d'Enfants Malades en el servei de Bouchut. L'any següent, a l'hospital «des Cliniques», amb Depaul, on estudià Obstetricia i el 1879, a l'hospital «de la Pitié», amb Gaillard. També era doctor, per la Universitat de París. Vers l'any 1880, tornà a B. El 15 de maig de 1890, creà, a B., una «Gota de llet», en el seu Consultori gratuït de nens de pit. L'any 1892, va crear l'Hospital de Nens Pobres de Barcelona, al carrer del Consell de Cent, número 467. Collaborà a les revistes «La Independencia Médica», «Revista de Ciencias Médicas», «Enciclopedia Médico-Farmacéutica», on tenia al seu càrrec la secció *Aparatos e instrumentos nuevos*; «Gaceta Médica de Cataluña»; «Gaceta Médica Catalana» i «Archivos de Terapéutica Médica y Quirúrgica». Amb Enric Gelabert, fundà i dirigí «La Higiene para Todos», i quedà sol a la direcció a partir del 1883. També és fundador i director de les revistes següents: «Archivos de Ginecopatía, Obstetricia y Pediatría» (1888); «La Medicina Popular» (1889) i el «Boletín del Dispensario y Hospital de Niños Pobres de Barcelona» (1890). Autor de: *Reseña médico quirúrgica de la exposición de París de 1878* (Barcelona, 1879); *Estudio sobre la difteria. Oportunidad y conveniencia de la traqueotomía en la forma crupal* (París, 1879); *Contribución al estudio de los tumores fibrosos del útero* (1879), amb la qual es doctorà, a París, i que publicà, a Barcelona, el 1881; *Del prolapsus o descenso de la matriz* (B., 1880); *El peso de los recién nacidos* (B., 1881); *Preceptos higiénicos que debe observar la mujer durante el embarazo, parto y puerperio* (Barcelona, 1882); *De los diversos métodos y medios exploratorios de la matriz* (Barcelona, 1883); *Consejos prácticos sobre la higiene de la primera infancia* (Barcelona, 1885, quarta edició); *Instrucción dialogada acerca la higiene de la primera infancia* (B., 1886); *Aphorismes sur l'hygiène de la première enfance* (Barcelona, 1888); *Oportunidad de la traqueotomía en el crup y medios operatorios de la incisión traqueal* (B., 1888); *Aforismos sobre la higiene del embarazo* (B., 1889); *Conseils pratiques sur l'Hygiène de la première enfance* (París, 1889); *Manual de Ginecología operatoria* (B., 1891); *Del entubamiento de la laringe en el crup* (Barcelona, 1893); *Aplicaciones del suero fisiológico equino al tratamiento de algunas enfermedades de la infancia* (B., 1897); *Empleo terapéutico del suero fisiológico bovino* (B., 1900); *Sobre el empleo terapéutico del plasma sanguíneo bovino en el Hospital de Niños pobres de Barcelona* (Barcelona, sense data); *Preceptos higiénicos sobre el embarazo, parto y puerperio. Manual de la comadre y del estudiante de Medicina* (B., 1900); *Consejos a las madres. Aforismos sobre higiene de la primera infancia* (B., 1902); *Consejos a las madres. Aforismos sobre puericultura e higiene de la primera infancia* (Barcelona, 1903); *Consejos prácticos sobre puericultura e higiene de la infancia, con 170 aforismos* (B., 1903); *De los pies deformes y su tratamiento ortopédico y quirúrgico* (Barcelona, 1904); *Del eczema y su tratamiento en el Hospital de Niños pobres de Barcelona* (B., 1905); *Consejos a las ma-*

dres. Preceptos sobre puericultura e higiene de la primera infancia (B., 1908) (edició castellana - catalana, amb un pròleg de Francesc Cambó); *Preceptos acerca el embarazo, parto y puerperio* (Barcelona, 1909); *Preceptos higiénicos que debe observar la mujer durante el embarazo, parto y puerperio. Manual de Partos* (B., 1914, novena edició); *Caracteres histológicos y clínicos diferenciales entre el lupus, el epitelioma y el cáncer ulcerados; De los diversos métodos y medios exploratorios de la matriz; Aplicaciones terapéuticas del oxígeno,* i *Puericultura e Higiene de la primera infancia* (Barcelona, 1915, desena edició). (El canvi de títol constant en els seus treballs, fa difícil de reconèixer les reedicions).

(«La Ilustració Catalana», 30-IX-1884)

* **VIDAL STRUC.** — V. **FRANCESC DE BESALÚ.**

* **VIDAL VIVES, Mosse.** — V. **MOSSE VIDAL VIVES.**

5.710. **VIDAL - BARRAQUER i MARFÀ, Francesc.** N. a B. el 12-IX-1916; m. l'1-VI-1976. Nebot del cardenal Vidal i Barraquer. Féu la llicenciatura a B. Doctorat, l'any 1958, amb la tesi *Estudio arteriográfico de la arterioesclerosis de las extremidades.* Professor adjunt de Patologia Quirúrgica. Des del 1972, era cap del servei de Cirurgia vascular de l'Hospital Clínic, de Barcelona. Durant uns mesos va treballar al Centre Quirúrgic de Sant Jordi. Collaborà a «Angiología», «Anales de Medicina», «Medicina Clínica», «La Presse Medicale», «Revista Clínica Española», «Práctica Médica», «Archivos Pediátricos», «Barcelona Quirúrgica» i altres revistes. Autor de: *Patología vascular* (Barcelona, 1973).

5.711. **VIDALIER, Agustí.** L'any 1773, era canceller de l'Estudi de Perpinyà. (24)

5.712. **VIDIELLA i ALEU, Felip.** N. a Alforja (Baix Camp). Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1793. Metge a l'Hospital Militar de Girona, el 1795. (24)

5.713. **VIDOS i MIRÓ, Joan.** Del segle XVII. Autor de: *Medicina y Cirugía racional y espargírica, sin obra manual de hierro, ni fuego, purificada con el de la caridad en el crisol de la razón y esperiencia, para alivio de los enfermos. Con su Antidotario de raíces, yerbas, flores, semillas, frutos, maderas, aguas, vinos, etc., medicinales, que usa la medicina racional y espargírica; y la Pharmacopea donde se esplican el modo y composición de los remedios, con el uso, dosis, y aplicación de ellos, sacados de la doctrina de sus maestros y de autores clásicos de Medicina y Cirugía* (Saragossa, 1674, en dos volums).
Torres Amat l'inclou entre els catalans. Hernández Morejón i Chinchilla el consideren n. a Saragossa. (57, pàg. 653)

5.714. **VIETA, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1694.
(AHPB, Cm. 16-II-1694.) (I. Pe.)

5.715. **VIETA i CALOPA, Antoni Francesc.** Doctor en Medicina, de Sant Andreu de Llavaneres (Maresme), documentat a B., els anys 1755 i 1780.
(AHPB-CM. 27-VIII-1755; T. 30-X-1780.) (I. Pe.)

5.716. **VIETA i GALCERÀ, Antoni.** Cirurgià barceloní, de les darreries del segle XVIII, que s'oposà al grup que promocionava la creació de la Reial Acadèmia de Medicina. (141, pàg. 15)

5.717. **VIETA i GIBERT, Pere.** N. a Sant Andreu de Llavaneres (Maresme); m. el 7-X-1856. Fill del cirurgià Antoni Vieta. El 1804, era llicenciat en Medicina i Cirurgia. El 1814, la Junta de Comerç el nomenà catedràtic de Física Experimental. El 1818, va fer el doctorat en Cirurgia mèdica i el 1831, era doctor en Medicina i Cirurgia. Fou ajudant del doctor San Germán. Després del 1804, fou cirurgià militar. El 1810, donà classes de Cirurgia, a Tarragona, i el 1813, passà a Vic. L'any 1815, era primer ajudant de Cirurgia, a l'Hospital Militar, de B. El 1822, signà una declaració, en la qual considerava l'epidèmia de febre groga com a malaltia «exòtica» i «contagiosa». El 1831, era vice-director del cos de Cirurgia Militar de Catalunya. Estudià les febres que afectaren al castell de Sant Ferran, de Figueres (1832). Professor substitut temporer al Reial Collegi de Cirurgia de B. (1835), per renúncia de Magí Alegret. El 1834, lluità, a B., contra el còlera. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de B., des del 1833, i va ésser vice-president de la institució els anys 1842-1846. Formà part de la Societat Mèdica d'Emulació. Es va jubilar, l'any 1837. Juntament amb Feliu Janer, Joan López i Raimon Duran, va donar una clau per a fer una Topografia mèdica de Catalunya. Traduí, d'A. Libes: *Tratado de Física, completo y elemental* (B., 1818), i de Pouillet: *Elementos de Física experimental y meteorológica* (B., 1841). Autor de:

Discurso inaugural que en la abertura de la Cátedra de Física experimental, establecida en esta ciudad por la Real Junta de Comercio del Principado de Cataluña... (Barcelona, 1814); *Memoria sobre la aurora boreal* (B., 1815); *Consideraciones histórico-físicas* (Barcelona, 1816); *Memoria sobre la doble refracción* (B., 1818); *Reflexiones físico-geológicas sobre fuentes ascendentes o artificiales* (B., 1835), amb la col·laboració de Josep Roura; *Formulario de medicamentos, plan de alimentos y método para las traslaciones correspondientes a los hospitales de los ejércitos del Norte y de reserva* (1839); *Reflexiones físico-químicas sobre incendios* (B., 1840); *Apuntes acerca la catarata* (B., 1842), com a discurs inaugural del curs acadèmic; *Sobre las fiebres intermitentes; Memoria sobre la sequía de los veinte y cuatro años,* i *Memoria sobre el eclipse de Sol acaecido en 8 de agosto de 1842* (B., 1843). (175)

5.718. **VIETA i SALA, Antoni.** N. a Mataró. Metge-cirurgià de la meitat del segle XIX. Metge en cap del departament de dements de l'Hospital de Saragossa. Autor de la *Memoria médico-manicómica, o sean observaciones médicas acerca de los dementes.*

(«Diario de Barcelona», 1844, març, pàgs. 1.170 i 1.232)

5.719. **VIETA i SANS, Francesc.** N. a Llavaneres (?). Es va graduar, a Cervera, l'any 1775. (28, 1976, VI, pàg. 4)

5.720. **VIGO, Josep.** N. a Mollet (?). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1755. (309)

5.721. **VIGO i AREÑAS, Eudald.** Metge, resident a Mataró, a les darreries del segle XIX. Autor de: *Gimnasia de salón: médica e higiénica* (1896).

5.722. **VIGUÉ, Pascual.** Esmentat, com a metge que féu una consulta, amb Antoni de San Germán, l'any 1793, en una memòria d'aquest sobre un cas d'hidropesia enquistada, presentada al Col·legi de Cirurgia, de B. (1806). (474, C. 135)

* **VIGUER.** — V. **VEGUER.**

5.723. **VILA, Agustí.** Cirurgià, de Manresa, que fou ajudant del cirurgià Maurici Planas. Documentat cap els voltants de 1760. **(J. Ra.)**

5.724. **VILA, Antoni.** Cirurgià barber, de Sallent (Bages), a la segona meitat del segle XV (documentat el 1453 i el 1470). (414, pàg. 414)

5.725. **VILA, Antoni.** Cirurgià a Besalú (Garrotxa), l'any 1766. (B. Ju.)

5.726. **VILA, Bonaventura.** N. a Vilabertran (Alt Empordà); m. el 30-XI-1814. Es va graduar, a Cervera, l'any 1779. Va exercir a Figueres, i a B. El 25 d'abril de 1803, va llegir una comunicació a la Reial Acadèmia de Medicina de B. (241)

5.727. **VILA, Fèlix.** Metge, a Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa). Documentat l'any 1696. (B. Ju.)

5.728. **VILA, Francesc.** Cirurgià de Regiment, originari del bisbat de Girona. Consta que, l'any 1762, va ingressar en el reial Col·legi de Cirurgia de Cadis. (461)

5.729. **VILA, Francesc.** N. a Igualada (Anoia). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1792. El mateix any, es va graduar, a Cervera. Exercí a B. Metge militar. (309/241)

5.730. **VILA, Gaspar.** N. a Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1753. (309)

5.731. **VILA, Gonçal.** Cirurgià del regne de Castella, que, al segle XV, vivia a Girona. (4, pàg. 118)

5.732. **VILA, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, els anys 1629 i 1637. (493)

5.733. **VILA, Jaume.** N. a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès). Documentat a Benavent de Lleida, el 3-IV-1786, data de la seva mort, als 70 anys. **(M. Ca.)**

5.734. **VILA, Joan.** Del segle XV. Traduí, al català, l'obra del mestre Taranta: *De epidemia peste* (B., 1475). (118, IV, pàg. 772)

5.735. **VILA, Joan.** N. a Gironella (Berguedà). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1750. (309)

5.736. **VILA, Joaquim.** N. a Bordils (Gironès). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1796. (309)

5.737. **VILA, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1674. (AHPB, Cm. 28-I-1674.) **(I. Pe.)**

5.738. **VILA, Josep.** Graduat en Medicina, l'any 1689, a l'antiga Facultat de Medicina, de la Universitat de Lleida. (63, pàg. 55)

5.739. **VILA, Josep.** Cirurgià, a Guissona (Segarra), al començament del segle XVIII. (255)

5.740. **VILA, Joseph.** L'any 1704, consta com a cirurgià de l'exèrcit, destinat a l'Hospital de Girona. (J. Ma.)

5.741. **VILA, Josep.** N. a Santa Coloma de Farners (Selva). Es va graduar a Cervera l'any 1780. (241)

5.742. **VILA, Josep.** Esmentat, com a cirurgià militar en una memòria de V. Pozo, sobre un cas de «tumor canceroso», presentat a les Juntes Literàries del R. C. de Cirurgia de B. (1803). (474, C. 105)

* **VILA, Montserrat.** — V. **VILAR, Montserrat.**

* **VILA, Pere ça.** — V. **PERE ÇA VILA.**

5.743. **VILA, Pere.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1603. (M. Ca.)

5.744. **VILA, Ramon.** Cirurgià, a Vic, al començament del segle XIX. Autor d'una *Relación del estado actual de la vacuna en la ciudad de Vich, para satisfacción y desengaño del público* (Vic, ¿1805?). (77, pàg. 453)

5.745. **VILA, Ramon.** M. a l'Havana, l'any 1879. Fundador del sanatori conegut, a l'Havana, per la Quinta del Rey, que més tard va passar a ser propietat del doctor Joan Veguer i Flaquer, que la va deixar, en morir, el 29 de gener de 1888, a la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya. Posteriorment, la Quinta del Rey va ser dirigida pel doctor Antoni Jover. (445, pàg. 221)

5.746. **VILA, Salvador.** Esmentat, com a cirurgià i metge, a Vic, en una memòria de F. Junoi sobre ferides abdominals, presentada a les Juntes del R. C. de Cirurgia, de B., l'any 1801. (474, C. 84)

5.747. **VILA, Tomàs.** N. a Organyà (Urgellet). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1775. (309)

5.748. **VILA, Vicenç.** Batxiller en Medicina, graduat, a B., el 1812, que va fer oposicions a «metge de casa», de l'Hospital de la Santa Creu, l'any 1819. (54, pàg. 237)

5.749 **VILA i d'ABADAL, Lluís.** N. a Vic (Osona), el 1889; m. a B. el 10-IX-1937. Fill de Pilar d'Abadal i Calderó, germana del president de la Lliga. Llicenciat, a B., el 1913, s'especialitzà en oto-rino-laringologia. Militià en el carlisme i, amb motiu de la Solidaritat Catalana (1906), s'enfrontà amb els lerrouxistes. Amb Josep Maria Gich i Pi, fundà l'Agrupació Escolar Tradicionalista; censurats públicament per la tendència catalanista d'aquesta entitat, se'n donaren de baixa. En iniciar-se la Primera Guerra Mundial, trencà amb els carlistes, al temps que aquests es declaraven germanòfils. L'any 1922, va participar a la Conferència Nacional Catalana, fruit de la qual naixeria Acció Catalana. El 7 de novembre de 1931, fou un dels fundadors de la Unió Democràtica de Catalunya. Així, collaborà en els periòdics d'aquest partit: «La Nau» (vespertí), i «El Temps» (setmanari). Fou un dels fundadors del «Diari de Vic», que hauria d'enfrontar-se a la vella, conservadora i integrista «Gazeta de Vic». S'oposà a la identificació del catalanisme amb la dreta. President del Casal de la Plana de Vic, a B. Féu el doctorat a Madrid. El 1928, va ingressar a la Policlínica Plató, de la qual va ésser director. Membre de la Junta directiva del Sindicat de Metges, de Catalunya. Participà a la fundació de la Mutual Mèdica i collaborà en la redacció dels estatuts del Casal del Metge. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Quan esclatà la guerra civil collaborà en la formació de la columna Pau Claris, i ajudà al salvament de persones amenaçades. Passà, més tard, a l'estranger i muntà una xarxa d'ajut econòmic als sacerdots i als religiosos catalans. Autor de: *La etiología y síntomas clásicos de las sinusitis; Las mastoiditis en la infancia; Malalties de l'orella* (1930), en dos volums, i d'altres treballs. (32, XV, pàg. 461/446)

5.750. **VILA i ARMENGOU, Joan.** N. a Avinyó (Bages). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1746. (309)

5.751. **VILA i CANALS, Jaume Salvador.** Metge, d'Amer (Selva), de les darreries del segle XVIII. Cursà Medicina a Montpeller, on féu el doctorat, amb la tesi *Tentamen medico-chirurgicum circa erisipelas* (Montpeller, 1791). (221, pàg. 141)

5.752. **VILA CORO, Antoni.** N. a Madrid el 12-VII-1895; m. a B. el 17-I-1977. Inicià els estudis mèdics a Salamanca. Llicenciat a B., l'any 1917. Doctorat a Madrid, el 1920. Preparador d'Anatomia, per oposició, i professor de Tècnica Anatòmica. L'any 1918, era professor ajudant a la càtedra d'Oftalmologia, de la qual va ésser professor interí (1923), i, més tard, professor auxiliar, per oposició, el 1925. Treballà al Eye, Ear, Nose, and Throat College, i a l'Institut Fischer, de Chicago, fins el 1957, que va tornar a Catalunya. Va dirigir els serveis d'Oftalmologia dels hospitals Militar, del Sagrat Cor, i de la Creu Roja,

de B. També va treballar a l'Hospital Municipal de Nostra Senyora de l'Esperança. Campió nacional de water-polo, va intervenir a les Olimpíades d'Anvers i de París. Va collaborar a «Higia», i a altres revistes. Entre els seus treballs esmentem: *Profilaxis de la conjuntivitis gonocócica; Iridociclitis amebiana; Estudio crítico de la facoeresis; Nuevas orientaciones en el tratamiento de la oftalmia simpática; Anatomía de los músculos de la órbita; Historia de la Oftalmología catalana* (Barcelona, 1971), i molts d'altres.

5.753. **VILA i CUÑER, Eladi.** Inspector mèdic-escolar i metge consultor de l'Institut d'Orientació Professional de Sabadell. Membre de la Junta del Sindicat de Metges de Barcelona. Autor de: *Carácter y trascendencia de la actuación médico escolar* (Barcelona, 1922). M. el 1926.

(«Revista Médica de Barcelona», 1926, març)

5.754. **VILA i GUYTÓ, Antoni.** N. a Vilabertran (Alt Empordà); m. a Figueres, el 24-XI-1878. Cursà Medicina, a B, i va exercir a Figueres. Membre de diverses entitats culturals, cultivà la poesia. Collaborà a la «Revista de Gerona»; «Calendari Català»; «La Renaixença», i altres revistes. Fou també un promotor de l'excursionisme. (427, pàg. 181)

5.755. **VILA i MORENO, Ernest.** N. a Figueres (Alt Empordà), el 2-I-1884; m. el 1960. Féu els primers estudis a l'Institut de Girona. Llicenciat a B., el 1907. Amplià estudis a París. Va exercir la Cirurgia general. Juntament amb el doctor Brusés va fundar i dirigí la Clínica del doctor Vila, des del 1944, a Figueres. Durant la guerra civil va treballar a l'Hospital Víctor Hont (o de la caritat), situat a la plaça de la Font, que avui porta el seu nom. Home d'una gran personalitat, va tenir un gran prestigi local.

5.756. **VILA i OLESA, Manuel.** N. a Tortosa (Baix Ebre), el 14-X-1881; m. el 16-III-1963. Fill del metge Felip Vila i Oliva. Primers estudis a Tortosa. Cursà Medicina a València, on es va llicenciar, l'any 1902. Es doctorà, l'any 1913, amb la tesi *Contribución al estudio del Kala-Azar infantil en el partido judicial de Tortosa* (Tortosa, 1913). Militià en el carlisme, influenciat pel seu oncle matern, Víctor J. Olesa. Després de l'epidèmia de grip del 1918, tingué una crisi depressiva i va estar internat a l'Institut Pere Mata, de Reus. Poc temps més tard, emmalaltia de tuberculosi, fent múltiples autoassaigs terapèutics. Tardà molts anys a guarir-se. Va tenir una destacada intervenció, juntament amb Gustau Pittaluga, en la lluita contra el paludisme que portà a cap la Mancomunitat, des de l'any 1915. L'any 1919, publicà el primer cas d'una leptospirosi, descoberta al nostre país. Collaborà en «El Estandarte Católico», del qual fou director; «El Correo Ibérico», «Ibérica», «El Restaurador», «La Tradición», «El Siglo Médico» (8 i 15 de febrer de 1919), «Boletín del Instituto Nacional de Higiene de Alfonso XIII» i altres revistes. Autor de: *Consideraciones del paludismo como enfermedad social; Observaciones y estadísticas personales sobre el tratamiento del cáncer uterino, por medio del radio.* L'any 1901, féu una topografia mèdica de Tortosa, que li premià la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona. L'any 1929, féu una edició restringida de dos-cents exemplars d'un llibre de poesies: *Quan l'amor dictava* (Tortosa, 1929). (25/297)

5.757. **VILA i OLIVA, Felip Santiago.** N. a Tarragona, l'any 1850; m. a Tortosa, el 1906. Installat a Tortosa, el 1872. Autor de: *Caracteres especiales de las enfermedades de los niños,* memòria premiada per la Societat Ginecològica, de Berlín, l'any 1881; *Juicio de la medicina española en comparación con la de otras naciones,* i *Estudio médico-topográfico de Tortosa,* que va obtenir un premi de la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, l'any 1891. (Pere Vallribera)

5.758. **VILA i PONS, Jaume.** Can a l'any 1832 era «metge de casa» de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. Autor de: *El muermo de los animales, ¿puede propagarse al hombre? y ¿es también contagioso entre los hombres?,* i *Historia clínica de un caso de muermo* (1852).

(54, pàg. 238/138, pàg. 158)

5.759. **VILA i TORRES, Joan.** N. a Guissona (Segarra) el 1718. Fill del cirurgià Josep Vila, també va exercir la Cirurgia, a Guissona. (255)

5.760. **VILA i TORRES, Josep.** N. a Guissona (Segarra), el 1722; m. el 1805. Fill del cirurgià Josep Vila, també va exercir la Cirurgia a Guissona. (255)

5.761. **VILA-ABADAL i VILAPLANA, Francesc.** N. el XI-1928; m. a B., el 16-IX-1978. Cursà Medicina a B. Féu també estudis de periodisme. Detingut arran de la vaga dels tramvies (1957), es dedicà intensament a la política. Per haver estat acusat de donar ajut sanitari a un membre

d'E.T.A. (1975), passà a l'exili. Membre fundador de l'Assemblea de Catalunya. El 15 de setembre de 1976, tornà de l'exili. Militant del partit dels Socialistes de Catalunya. Collaborà a l'«Avui», on publicà el seu últim article, l'1 de novembre de 1977. Director de les Edicions Catalanes, de París, i de «L'Hora Socialista».
(«Avui», 17-IX-1978 i 20-IX-1978)

5.762. **VILADECANS, Antoni.** N. a Sant Boi de Lluçanès (Osona), el 1770. Féu estudis al Seminari de Vic, i de Medicina, a Cervera i València. Doctor, a Cervera, el 1810. Va exercir, a Vic, durant la guerra del francès, i després a Santa Eulàlia de Riuprimer i a Gurb. Fou subdelegat de Medicina, a Granollers.

5.763. **VILADOT, Francesc.** N. a Cervera. Es va graduar, a la Universitat d'aquella població, l'any 1762. (241)

5.764. **VILADOT i AMORÓS, Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer, el 23-IV-1768, data de la seva mort, als 58 anys.
(M. Ca.)

5.765. **VILAFRANCA, Jacint.** N. a les Borges Blanques (Garrigues); era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1773. (309)

5.766. **VILAFRANCA, Lluís de.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1591.
(496, pàg. 142)

* **VILALLONGA, Pere de.** — V. **PERE DE VILALLONGA.**

5.767. **VILAMAJOR, Jaume.** Graduat, a la Facultat de Medicina, de Lleida, el 10 de maig de 1633. (6, pàg. 448)

5.768. **VILAMAJOR, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1629 i 1631.
(AHPB, CM. 4-VIII-1629 i T. 15-VII-1631.) (I. Pe.)

5.769. **VILANERA, Lluís.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1661.
(AHPB, Cm. 27-II-1661.) (I. Pe.)

5.770. **VILANERA, Miquel.** L'any 1651, era professor al Collegi de Medicina, de B. Els anys 1634, 1655 i 1659, era conseller de l'Ajuntament de B., i el 1660, conseller en cap.
(123, 1914, juliol/243, I, pàg. 167/396, XVII, pàg. 52)

5.771. **VILANOVA, Agustí.** Cirurgià, documentat, a Lleida, l'any 1683. (493)

5.772. **VILANOVA, Aleix.** Cirurgià documentat, a Lleida, els anvs 1725 a 1728.
(M. Ca.)

5.773. **VILANOVA, Andreu.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1701.
(M. Ca.)

5.774. **VILANOVA, Joan.** Metge, de Besalú (Garrotxa), documentat l'any 1702.
(B. Ju.)

5.775. **VILANOVA, Joan de.** Cirurgià, de Roses (Alt Empordà), documentat l'any 1664. (B. Ju.)

5.776. **VILANOVA, Joseph.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1711 i 1732.
(M. Ca.)

* **VILANOVA, Pere de.** — V. **PERE DE VILANOVA.**

5.777. **VILANOVA, Pere.** N. a Joanetes (Garrotxa). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1753. (309)

5.778. **VILANOVA, Pere.** N. a Maçanet de Cabrenys (Alt Empordà). Es va graduar, a Cervera, l'any 1796. Fou metge militar i va ocupar diversos càrrecs, a Tarragona.
(241)

5.779. **VILANOVA, Visent.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1658. (493)

5.780. **VILANOVA i MASSANET, Pelai.** N. a Terrades (Alt Empordà), el 10-VI-1868; m. a B. el 24-XII-1953. Nebot del republicà empordanès Pelai Massanet. Cursà Medicina, a B. Ingressà al Partit Republicà Progressista, i passà, el 1903, a la Unió Republicana. Més tard, formà part del reformisme, però l'abandonà quan Melquíades Álvarez inicià la seva aproximació als partits monàrquics. President del Centre d'Unió Republicana, del districte sisè. Delegat per la Junta Central del Partit Republicà Progressista, per a reorganitzar aquest partit a B. President de l'Ateneu Reformista. Posteriorment, militià en el Bloc Republicà Autonomista. Participà en els quatre primers Congressos de Metges de Llengua Catalana. Especialitzat en Dermatologia. Collaborà a la «Revista de Medicina y Cirugía»; «Meriatría», «Revista de Ciencias Médicas»; «Boletín Oficial del Colegio de Médicos de Barcelona»; «Revista Clínica», de Madrid, i d'altres. Autor de: *Tratamiento de la sífilis por las inyecciones subcutáneas de los compuestos mercuriales* (B., 1897); *Profilaxis de la sífilis* (B., 1899); *Tratamiento del Eczema* (Barcelona, 1900); *Breves consideraciones*

sobre la sífilis maligna precoz (B., 1901); *Estudio clínico de los epiteliomas cutáneos* (B., 1902); *Estudio clínico de la Leucoplasia bucalis* (B., 1902); *La micosis fungoides, enfermedad infecciosa* (Barcelona, 1903); *Caso de Pitiariasis Rubra* (Barcelona, 1904); *Aplicaciones terapéuticas de «Radium»* (B., 1906); *La sífilis en Barcelona* (B., 1907); *Tratamiento de la sífilis por el aceite gris* (B., 1907); *Tratamiento del Lupus por los rayos X* (Barcelona, 1907); *Tratamiento del cáncer por los rayos X* (B., 1908); *Traitement abortif de la Syphilis par l'Héctine* (B., 1913), i *Tractament de la sífilis pel Galil (1.116)* (Barcelona, 1917). (55/77, pàg. 456)

5.781. **VILANOVA i MONTIU, Xavier.** N. a B., l'1-VIII-1902; m. a París el 8-V-1965. Fill del metge Pelai Vilanova i Massanet. Llicenciat, el 1923, a B. Amplià estudis, a París, a l'Hospital Saint-Louis, juntament amb Sabouraud, Darier, Milian, Ravaut... Cultivà la histopatologia cutània, amb Civatte. Després, passà a Estrasburg, amb Pautrier. El 1928, es va doctorar, amb la tesi *El acetato del protóxido de talio en el tratamiento de las tiñas.* L'any 1936, passà a Amèrica, i fou director de la leproseria «Aguas de Dios», a Colòmbia. El 1942, va guanyar, per oposició, la càtedra de Dermatologia, de Valladolid. El 1944, va passar a la mateixa càtedra de València, i després, a la de Barcelona. Des del 1950, era membre numerari de l'Acadèmia, de Barcelona, on ingressà, amb el discurs *Importancia de la Dermatología en Medicina industrial,* pronunciat el 4 de maig de 1952. Considerat «expert» per la O.M.S. introduí el test de Nelson als Països Catalans. Els seus estudis sobre la vasculitis nodular migradora, han donat peu que aquesta entitat clínica fos coneguda, arreu del món, com a «malaltia de Vilanova». Cap d'escola amb projecció internacional important, de la qual van sortir Dulanto, Piñol, Cabré, Mascaró, Moragas i altres. Fou un dels millors professors de la Facultat del seu temps. Participà en el sisè Congrés de Metges de Llengua Catalana. Collaborà a «Annals de Medicina», «Annales de Maladies Vénériennes», «Ars Médica», «Revista Médica de Barcelona», «Annales de Dermatologie et Syphiliographie», «Boletín de la Sociedad Catalana de Dermatología y Sifiliografía», «Actas Dermo-Sifiliográficas», «Revista de Medicina y Cirugía», «Ecos Españoles de Dermatología y Sifiliografía», «Revista Clínica Española», «Revista de Información Médico-Terapéutica», «Clínica», de Valladolid; «Semana Médica Española», «Medicina», «Medicina Clínica», «Archivos Médico-Quirúrgicos y del Trabajo», «Medicina Española», «The Journal of Clinical Endocrinology», «Arch. Intern. Pharmacodyn», «Archir. für Derm. und Syph.», «International Journal of Leprosy», «Medicamenta», «Bull. de la Soc. Française de Dermatologie et Syphiliographie», «La Presse Medicale», «The Journal of Investigative Dermatology», «Anales Españoles de Odontoestomatología», «Gazzeta Sanitaria», «Journal of Urology», «Minerva Dermatológica», «Trazos», «Progresos de Terapéutica Clínica», «Reumatismo», «Archivos Argentinos de Dermatología», «Brit. Journal Dermatology» i «Archivos de Pediatría». Traduí, de Norman Tobias: *Manual de Dermatologia* (B., 1945). Autor de: *Tratamiento actual de la blenorragia* (Barcelona, 1940); *Las leishmaniosis cutáneas* (Madrid, 1945); *Etiopathogénie et anatomie pathologique des eruptions erythemato-pigmentées fixes* (París, 1955), juntament amb F. Dulanto, *Porphyries* (Ginebra, 1957), i *Porfiria crónica del adulto* (Barcelona, 1957). (298/299)

5.782. **VILANSOLA, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1574, era membre del Consell de Cent, de Barcelona. (396, V, pàg. 151)

5.783. **VILAPLANA, Josep Maria.** De la primera meitat del segle XX. Professor honorari de la Facultat de Medicina, de Barcelona. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Autor d'un *Estudio crítico de las distintas operaciones cesáreas y sus indicaciones* (Girona, 1911). (123, 1917, pàg. 370)

5.784. **VILAR, Damià.** N. a Calonge (?). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1770. (309)

5.785. **VILAR, Francesc.** N. a Figueres (Alt Empordà), va cursar Medicina, els anys 1601 i 1602, a l'Estudi General, de Barcelona. (66, pàg. 210)

5.786. **VILAR, Joan.** Del segle XV. Traduí, del llatí al català, el *Compendi utilíssim contra pestilència,* de Valescus de Taranta. Sembla que fou imprès, a Barcelona, l'any 1507. Segons Cardoner, avui s'ha perdut. (4, pàgs. 43 i 57)

5.787. **VILAR, Manuel.** Des del 29 de setembre de 1686, fou metge de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54, pàg. 230)

5.788. **VILAR, Montserrat.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, els anys 1682 i 1685. (493)

5.789. **VILAR, Pere Francesc.** Metge, de Figueres, del segle XVII. Consta també com VILA.

5.790. **VILAR, Vicenç.** Doctor en Medicina, que va morir, l'any 1821, a B., a conseqüència de l'epidèmia de febre groga. (90)

5.791. **VILAR DE FELABERT, Manuel del.** De la segona meitat del segle XIX. Membre fundador de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya. Va escriure la història d'aquella institució. Collaborà a «La Independencia Médica» i al «Boletín de Hidroterapia». (7)

5.792. **VILAR i FERRAN, Joaquim.** Del començament del segle XX. Autor de: *Manual práctico de la enfermera hospitalaria y doméstica* (B., 1907), i d'una *Topografia mèdica de la vila de Viella i general de la Vall d'Aran* (1914).
(«Ilustració Catalana», 1914, pàg. 137)

5.793. **VILAR i PELL, Enric.** De les darreries del segle XIX i el començament del XX. Autor del treball *La evolución médica. (Bosquejo histórico)* (Girona, 1901).
(77, pàg. 459)

5.794. **VILAR i VIDAL, Miquel.** N. a Cabanelles (Alt Empordà) l'1-XII-1896; m. a B. el 3-X-1967. Primers estudis a Girona. Cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1920. El 4 de desembre de 1929, va presentar, a Madrid, la tesi doctoral *Anatomía comparada de la Vena Porta y venas del hígado* (Barcelona, 1930). Del 1929 al 1934, professor auxiliar d'Anatomia a la Facultat de Medicina, de Barcelona. El 1934, va guanyar, per oposició, la càtedra d'Anatomia, de Santiago de Compostela, de la qual va restar excedent el 1936. Després de la guerra civil, exercí com a metge municipal de Barcelona. Collaborà a «Bios», «Anales de Pediatría», «Laboratorio-Medicina-Cirugía» i «Revista de Cirugía de Barcelona».

5.795. **VILARDAGA, Antoni.** Barber, que, l'any 1533, exercia a Barcelona.
(396, III, pàg. 466)

5.796. **VILARDAGA, Ramon.** N. als Prats (?). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1752. (309)

5.797. **VILARDEBÒ, Teodor Miquel.** N. a Montevideo el 1803; m. a Montevideo el 1857. Fill d'un comerciant català. Féu estudis al Reial Collegi de Cirurgia de B., i treballà a l'Hospital Militar, de B. Féu el doctorat amb la tesi *Sobre los medios que la Cirugía opone a las hemorragias arteriales traumáticas primitivas* (1830). Amplià estudis a París. El 1833, va tornar a Montevideo, passant, més tard, a Río de Janeiro i altra vegada a París (1847). A Montevideo hi ha un Hospital Psiquiàtric que porta el seu nom. Collaborà en el «Diario General de Ciencias Médicas», on comentà l'obra del monjo i metge Antonio José Rodríguez. Autor de: *La operación del aneurisma según el método de Brasdorf*, i d'una història del virregnat del Río de la Plata. (403)

5.798. **VILARDEBÒ i MORET, Josep.** N. a Mataró (Maresme), el 2-II-1815. Llicenciat, el 1843 i doctorat, l'any següent. Ingressà a Sanitat Militar (1844). El 1852, viatjà a Amèrica i va escriure unes *Impresiones de un viaje por las costas e interior de Honduras*, que restaren inèdites, on descriu plantes medicinals, que utilitzaven els indígenes. El 1855, és ascendit a «primer ajudant metge». El 1856, era metge d'enginyers militars de guarnició a Cuba. El 1857, va passar a l'illa de Pinos, on va crear un dipòsit d'aclimatació de les tropes peninsulars. El 1866, formà part d'una expedició que anà a Mèxic, i el 1870, tornà a Catalunya. Autor de: *El tabaco y el café, su historia, su acción fisiológica y propiedades medicinales* (L'Havana, 1860); *Monografía de la fiebre amarilla, sus causas, su naturaleza, su acción contagiosa, su historia, y los medios empleados para su curación desde su primera invasión en Europa en 1730* (Barcelona, 1870); *El papel que representó el general Prim en la campaña de Méjico y las consecuencias políticas de su patriótica conducta* (1887), i *El tabaco y el café* (B., 1888). (59, II, pàg. 756)

5.799. **VILARDELL, Jaume.** Cirurgià a Reus, al segle XV. Es va casar amb Elionor, filla del també cirurgià reusenc Joan Carbó. (64, pàg. 65)

5.800. **VILARDELL, Jaume,** (a) «Moy». Barber-cirurgià reusenc, de la segona meitat del segle XV. (64, pàg. 85)

5.801. **VILARDELL, Joan.** Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1731. (309)

5.802. **VILARDELL i CASAUS, Joan.** Metge, documentat a Manresa, l'any 1762.
(J. Ra.)

5.803. **VILARDELL i CASES, Joan.** N. a Solsona, era graduat en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

5.804. **VILARDELL i PERMANYER, Jacint.** N. a B., el 3-V-1894; m. l'11-V-1967. Fins a catorze anys va estudiar peritatge mercantil, però, a disset anys, va decidir de fer Medicina. Llicenciat, a B., el 1917. Professà Patologia digestiva en els cursets que organitzà Gallart i Monés, a l'Hospital de la Santa Creu. Juntament amb August Pi i Sunyer, Emili Mira i B. Rodríguez Arias, fundaven les Cases Mèdiques de Repòs, o sanatoris privats. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà en el Diccionari de Medicina, que dirigí el doctor Corachan, a «Revista Médica de Barcelona», «Anales del Hospital de la Santa Cruz», «Revista Clínica», de Bilbao; «Archivos de Medicina, Cirugía y Especialidades», de Madrid; «Anales del Instituto Madinaveita», de Madrid; «Práctica Médica», de Tarragona; «Gaceta Médica Española»; «Archivos Españoles de Enfermedades del Aparato Digestivo»; «Archives des Maladies de l'Appareil Digestif»; «Archivos de Medicina de Aragón»; «Práctica Médica», de Santa Cruz de Tenerife, i altres revistes. Autor de: *Sobre algunos puntos de la respiración de los animales* (1914); *Nutrición artificial* (1917); *Coprología clínica* (1919), juntament amb Gallart i Monés; *Quelques variations chimiques du sang dans les hépatites* (1921), juntament amb Grigaut i Brodin; *Uber die Ergebnisser einer sinfachen Zwitropfenmethode der Blutzuckerbestimmung* (1923), juntament amb Brottau; *Ulcus duodenal de la forma ictérica* (1930); *Cirrhose et cholecystite chronique* (1931), juntament amb Cardenal i Llort; *Malaltia d'Addison amb bacilèmia tuberculosa; Tumor vellós del recte; Complicacions digestives de les febres de Malta; Estudi radiològic del bulb duodenal ulcerós*, i altres treballs.

(308, IV, pàg. 482/342)

5.805. **VILARDELL i PERMANYER, Josep Maria.** N. a B., el 15-VII-1891; m. a B., el 20-IX-1959. Cursà Medicina a B. Cirurgià director del Servei d'Ortopèdia de l'Hospital de Sant Pau, de B. Secretari general del VI Congrés de Metges de Llengua Catalana (1930). Creador de la Clínica Solarium. Collaborà en el Diccionari de Medicina, que dirigí el doctor Corachan, i a les revistes: «Anales del Hospital de la Santa Cruz y San Pablo», «Annals de Medicina», «Butlletí de la Societat de Cirurgia de Catalunya», «Presse Medicale», de París, «Revista de Ortopedia y Traumatología», de Buenos Aires, i a d'altres. Autor de: *Exposició de models de bendatges de guix* (1917); *L'embenatge en el tractament del mal de Pott* (1919); *Arthrodesis tibio tarsiana* (1921); *Fractures de la clavícula* (1921); *Tractament de les fractures complicades* (1923); *Tratamiento del cáncer rectosigmoideo* (1928); *Sobre les lesions traumàtiques dels meniscos de genoll* (1930); *Exposició de treballs de Cirurgia ortopèdica i osteoarticular* (1930); *Tractament del mal de Pott en l'adult* (1932); *Le traitement des paralyses spasmodiques* (1934), i altres treballs.

(308, IV, pàg. 483/342)

5.806. **VILARDELL i ROSELL, Gerard.** De la segona meitat del segle XIX. Exercí l'homeopatia a Cuba. Vers l'any 1870, s'establí a Barcelona. Autor de: *Influencia de la educación en la salud y en la sociedad* (Madrid, 1851), i alguns treballs en defensa de l'homeopatia.

(129, Madrid, 1871, pàg. 68)

5.807. **VILARET, Jaume.** Barber, a Girona, l'any 1462. (450, pàg. 68)

5.808. **VILARIX, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1621.

(AHPB, T. 12-IX-1621.) (I. Pe.)

5.809. **VILARÓ i BADELL, Marià Ramon.** N. a B. Cirurgià llatí. de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. Llicenciat en Cirurgia Mèdica el mateix any. Esmentat, com a metge, que ajudà a fer una cesàrea, en una memòria de Carles Figeach, presentada a les Juntes Literàries del R. C. de Cirurgia de B. (1807).

(474, C. 141)

5.810. **VILARROJA, Magí.** Doctor en Medicina. Documentat, com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1719.

(496, pàg. 144)

5.811. **VILARROJA, Magí.** Doctor en Medicina, documentat, com a Rector de la Universitat de Perpinyà, els anys 1764 i 1765. (496, pàg. 145)

5.812. **VILARRÚBIA, Josep.** L'any 1738, va fer oposicions a una càtedra de Medicina de la Universitat de Cervera.

(28, 1973, III, núm. 22, pàg. 4)

5.813. **VILASECA, Gaspar.** Cirurgià de Manresa (n. 1671), documentat entre els anys 1715 i 1748. (J. Ra.)

5.814. **VILASECA, Oleguer.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1710 i 1717.

(AHPB, CM. 24-II-1710 i T. 26-V-1717.) (I. Pe.)

5.815. **VILASECA i ANGUERA, Salvador.** N. a Reus el 17-IV-1896; m. a Reus el 13-IV-1975. Primers estudis a Reus. Cursà Medicina a B. També es llicencià en Ciències Naturals. Fou deixeble del canonge Almera i es doctorà, a Madrid, el 1922. Amplià estudis a Suïssa. Exercí a Montbrió del Camp i a Reus. El 1927 era nomenat metge consultor de l'Institut Pere Mata, de Reus, del qual va ésser director (1939-1961). Vice-president del Centre de Lectura. Fundador i director del museu municipal anomenat Prim-Rull (Rull era un notari que féu les primeres donacions). Director de l'Associació d'Estudis Reusencs i del Museu Municipal, de Reus. Metge forense de Reus i analisíleg. President del Instituto de Estudios Tarraconenses Ramón Berenguer IV, i de les edicions «Rosa de Reus». Apassionat per l'estudi de la prehistòria, féu nombrosos descobriments. Creà una col·lecció particular de peces prehistòriques, de valor extraordinari, especialment els materials de sílex. Participà en el *Diccionari de Medicina,* que dirigí el doctor Corachan. Col·laborà en el «Butlletí del Sindicat de Metges de Catalunya», «Revista del Centre de Lectura», «Butlletí de l'Associació Catalana d'Antropologia», «Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans», «Butlletí de la Societat Arqueològica de Tarragona», «Ampurias», «Acta Arqueológica Hispana», «Archivo de Prehistoria levantina», «Archivo Español de Arqueología», «Estudios Ibéricos», «Treballs de la Societat Catalana de Biologia», «Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural», «Memòries de l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts», de Barcelona; «Boletín Médico», de Reus, i d'altres. Autor de: *Caracterització del silúric superior i devònic inferior a Almoster* (B., 1919); *Descobriment d'una cova històrica i altres recerques pels voltants de Prades* (B., 1919); *Contribució a la prehistòria tarragonina. La pedra-fita de Botarell* (Palamós, 1922); *La Cova del Cartanyà* (B., 1926); *Les coves d'Arboli* (Tarragona, 1934); *La indústria del sílex a Catalunya. Les estacions tallers del Priorat i extensions* (Reus, 1936); *Dos figuritas de barro del poblado ibérico de serra l'Espada de Capsanes* (Albacete, 1942); *Sobre el uso de toberas dobles de barro por algunos pueblos primitivos actuales* (Múrcia, 1947); *Metges, cirurgians i apotecaris reusencs dels segles* XIII-XIV (Reus, 1961); *Nuevos yacimientos tarraconenses de cerámica acanalada* (Reus, 1954); *La pesta de l'any 1530 i el pintor Jaume Segarra, de Reus* (Reus, 1952); *Hospitals medievals de Reus* (Reus, 1958); *La cova del Patou* (Reus, 1963); *Las estaciones prehistóricas del Pla del Maset* (Reus, 1968); *La cueva de Vallmajor y sus pinturas rupestres* (Reus, 1961); *Reus y su entorno en la prehistoria* (Reus, 1973); *La confraria de Sant Cosme i Sant Damià de Reus,* i *Informació sanitària sobre el port de Salou (1805). Metges, Cirurgians i Apotecaris reusencs (1730-1840). El canal, Sunyer i Godoy. La guerra napoleònica a Reus, les lluites polítiques i el redreçament econòmic* (Reus, 1976). L'any 1977 li fou dedicat un volum *Miscel·lània S. Vilaseca,* del Boletín Arqueológico de Tarragona.

5.816. **VILASECA i AUGÉ, Antoni.** N. a Caldes de Montbui (Vallès Occidental); m. a B. el X-1821. Graduat, a Cervera, l'any 1794. Morí a conseqüència de l'epidèmia de febre groga (V. «Diario de Barcelona», del 24-X-1821). Traduí, al castellà, la traducció francesa de l'obra de l'alemany J. Barthelemi Tromsdorff: *Arte de recetar conforme los principios de la Química Farmacéutica, o diccionario manual y portátil para los médicos, cirujanos y boticarios en que se expone el modo de prescribir los medicamentos simples y compuestos, de disponer sus mezclas sin causar en ellos alteración o descomposición alguna, y de evitar en las recetas los errores contra los principios de la Química y de la Farmacia* (B., 1807), que amplià el doctor Francesc Carbonell. També traduí, del llatí al castellà, l'obra de Francesc Carbonell: *Memoria sobre el uso y abuso de la aplicación de la Química en la Medicina* (B., 1813). Autor de: *Observación de una cataphora-coma; Consideraciones de los aforismos de Hipócrates* (B., 1804); *Noticias y reflexiones acerca la calentura amarilla que ha sufrido la tripulación de varios buques ingleses en el puerto de Mahón* (Palma de Mallorca, 1811); *Descripción histórica de algunas aplopegias anómalas* (1818); *Disertación sobre las apoplejías normales* (B., 1819); *Noticia de algunos medios de precaver y curar la peste* (B., 1820), i *Apuntes interesantes sobre la curación de la fiebre amarilla* (B., 1821). (59, II, pàg. 762)

5.817. **VILASSECA, Anton.** Consta com a barber-cirurgià, a Guissona, l'any 1508. Va tenir com deixeble-aprenent, a Andreu Amat, de Sanaüja. (495, pàg. 378)

5.818. **VILATÓ i BASSOLS, Francesc Xavier.** N. a l'Habana l'11-IV-1849; m. el 1903. Fill de pares catalans, passà ja en la seva infantesa a Catalunya. Féu el segon ensenyament a Figueres. Cursà Medi-

cina a B. Doctorat, el 1874. L'any 1877, era professor substitut a la càtedra de Fisiologia. Féu oposicions a la mateixa càtedra. Més tard, va installar un despatx electroteràpic per a les malalties del sistema nerviós. President de l'Acadèmia Médico-Farmacèutica. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a B. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica Catalana», «El Protector de la Infancia» i a la «Revista de Higiene y Policía Sanitaria». Autor de: *Inervación del corazón. Fragmentos de Fisiología* (B., 1876); *Autonomía de los elementos celulares en los organismos compuestos, división del trabajo fisiológico y unidad en el plan de la organización* (Barcelona, 1878); *Teorías acerca de la calorificación animal* (B., 1883); *Introducción al estudio de la constitución química y sinonimia de los compuestos orgánicos* (Barcelona, 1888), i *El hipnotismo agente terapéutico* (B., 1888).

(59, II, pàg. 763/343, pàg. 169)

5.819. **VILATÓ i GÓMEZ, Joan.** N. a B. el 5-VII-1885; m. el 27-VIII-1947. Fill del metge Francesc Xavier Vilató i Bassols. Durant set anys va dirigir l'Institut Psiquiàtric Femení, de Sant Boi. Va collaborar a la «Revista Médica de Barcelona»; «Gaceta Médica Catalana»; «Bios»; «Revista Barcelonesa de Conocimientos Médicos» (1916); «Annals de Medicina»; «La Medicina Catalana»; «Semana Médica Española»; «La Vanguardia» (23-IV-1913, i 2 i 14 de desembre de 1915); «Diario de Avisos», de l'11-V-1913, i a altres publicacions. Féu estudis sobre la neurastènia, l'ansietat, la psicologia de l'art i sobre qüestions de psiquiatria infantil. Membre corresponsal de la Reial Acadèmia de Medicina de B. (1934).

(343, pàgs. 169-170)

5.820. **VILELLA, Bartomeu.** Cirurgià, a les darreries del segle XV. Es va casar amb Isabel, filla del també cirurgià reusenc Francesc Català. (64, pàg. 66)

5.821. **VILELLA, Francesc.** Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1734. (309)

5.822. **VILELLA, Jaume.** Graduat en Medicina, a Osca, l'any 1796. (309)

5.823. **VILETA, Dimas.** L'any 1651, era professor al Collegi de Medicina de B. Va inspeccionar la pesta de Tortosa i de Girona. (123, 1914, juliol)

5.824. **VILETA, Lluís.** Metge de B., al segle XVI. (38, pàg. 122)

5.825. **VILETA, Lluís Joan.** L'any 1602, va fer oposicions, a B., a la càtedra de Medicina i Aforismes d'Hipòcrates. L'any 1604, era membre del Collegi de Doctors en Medicina, de B. Els anys 1612 i 1622, fou conseller de l'Ajuntament de Barcelona.

(66, pàg. 193/243, I, pàg. 164/396, IX, pàg. 170)

5.826. **VILLALONGA, Carmel.** Cirurgià dentista mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor de: *Breves esplicaciones de Odontotegnia* (Palma, 1857).

(10, II, pàg. 550)

5.827. **VILLALONGA, Guillem.** Cirurgià mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor de: *Mecanismo de la reproducción* (1849). (479)

5.828. **VILLALONGA i MUNTANER, Miquel.** Metge-cirurgià, que visqué a la meitat del segle XIX, i que va néixer a Ciutat de Mallorca. Va publicar algunes poesies en els periòdics. Traduí, del francès, el drama en cinc actes: *La mano derecha y la mano izquierda* (Palma, 1844).

(10, II, pàg. 554)

5.829. **VILLALONGA i PONS, Llorenç.** N. a Ciutat de Mallorca el 1897; m. a Ciutat de Mallorca el 28-I-1980. Fill d'un general, visqué al si d'una família de l'aristocràcia rural mallorquina. Estudià Medicina a Madrid i a B. i es llicencià a Saragossa el 1926. Especialitzat en Psiquiatria, amplià estudis a París i allí s'interessà per l'obra literària de Proust i per la història del segle XVIII. Cap al 1930, era secretari del Collegi de Metges de Mallorca. Fou sots-director del manicomi provincial de Mallorca fins al 1967. Quan esclatà la guerra, collaborà amb la Falange i donà conferències per la ràdio sobre feixisme. Des d'unes positures ideològiques primitivament anticatalanes anà evolucionant fins a convertir-se en una figura importantíssima de la cultura catalana. Dirigí una revista de luxe orientada al turisme: «Brisas», i, collaborà en «El Día», de Palma. Autor de: *Mort de Dama* (1931), on intenta ridiculitzar els «catalanistes» de Mallorca; *Centro* (1934), contra l'ambient polític de l'època; *Fedra*; *Dos conferencias sobre neurosis* (Palma, 1936), on combat Freud; *Madame Dillon* (Palma, 1937); *Establecimientos completos para alienados. Algunas orientaciones para la Clínica Mental de Jesús* (Palma, 1938); *La novella de Palmira* (1952); *Faust* (1956); *El lledoner de la clastra* (1958); *L'àngel rebel* (1961); *Bearn* (1961) —la traducció

castellana de *Bearn* es publicà, però, l'any 1956—; *Desenllaç a Montlleó* (1963); *L'hereva de donya Obdúlia* (1964); *Silvia Ocampo*; les obres teatrals: *Aquilles o l'impossible* (1964), i *Desbarats* (1965); *Falses memòries de Salvador Orlau* (1967); *Les fures* (1967); *El llumí; La gran batuda* (1968); *El llumí i altres relacions* (1968); *La «Virreyna»* (1969); *La Lulú* (1970); *Lulú regina* (1972); *Les ruïnes de Palmira* (1972); *El misàntrop* (1972); *La dama de l'Harem* (1974); *Andrea Victrix* (1974); *Flo la Vigne* (1974), i *Un estiu a Mallorca* (1975).

5.830. **VILLAR i PALASÍ, Vicenç.** N. a València el 10-VI-1920; m. a Arenys de Munt (Maresme) el 28-VII-1974. Llicenciat en Ciències Químiques, Farmàcia i Medicina. L'any 1945 era Inspector Farmacèutic Municipal. L'any 1952 fou nomenat catedràtic de Bioquímica estàtica i dinàmica de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Granada, passant posteriorment a la mateixa càtedra de la de B. (1956-1970). L'any 1968 fou encarregat de propulsar la creació de la Universitat Autònoma de B., situada inicialment al carrer d'Egipciaques i a l'Hospital de Sant Pau. Fou catedràtic de Bioquímica de la seva Facultat de Medicina i en fou el primer Rector (1970-72) en un període breu, però molt fèrtil en realitzacions. Dotat d'una gran capacitat per aglutinar un equip de treball i ajudat principalmente per Francesc Noy i Albert Oriol en les tasques bàsiques, donà cos en molts pocs anys a la que ha estat segona universitat de B. Autor d'un Tractat de Bioquímica, junt amb A. Santos Ruiz. Lligat a la política municipal fou regidor de l'Ajuntament de B. en la dècada dels anys seixanta.

5.831. **VILOMARA, Maurici.** Cirurgià, que exercí a Manresa, en l'últim terç del segle XVI. Pare de Maurici i Jaume, també cirurgians. (J. Ra.)

5.832. **VILOMARA, Maurici.** Cirurgià, documentat a Manresa, entre els anys 1594 i 1638. Fill de Maurici, germà de Jaume i nebot de Jaume Navarro, tots ells cirurgians. Fou substitut d'aquest últim com a cirurgià de l'Hospital de Sant Andreu. (J. Ra.)

5.833. **VILOMARA, Jaume.** Cirurgià, de Manresa, documentat entre els anys 1619 i 1640. (J. Ra.)

5.834. **VINADER i DOMENECH, Francesc.** De la meitat del segle XIX. Soci titular resident de la Societat Mèdica d'Emulació de Barcelona. Després, fou primer metge de l'Hospital Militar de Santoña («El Criterio Médico», Madrid, 1862, pàgina 364) i de l'Hospital Militar de Burgos. Participà en el Congrés Mèdic Espanyol del 1864. Va collaborar a la revista «Repertorio Médico». Traduí, de Belliol: *Tratado sobre la naturaleza y curación de las enfermedades crónicas herpéticas, escrofulosas y sifilíticas.* Autor de: *Lavater de damas, o arte de conocer las mujeres por su fisonomía; seguido de un ensayo sobre los medios de procrear los niños de espíritu, con treinta láminas, aumentado de una noticia sobre el carácter de las mujeres de los diferentes países de Europa; y de un resumen del sistema de Gall, o sea del conocimiento de las inclinaciones del hombre por las prominencias de la cabeza* (B., 1839) (V. «Diario de Barcelona», 1839, setembre, pàg. 3.997) i anuncià també un *Lavater de los hombres* (V. «El Constitucional», de l'11-IX-1839); *Pacto social* (Girona, 1848); *Higiene fundamental* (Palma de Mallorca, 1859); *Causas de la tisis pulmonar y medios de disminuir sus estragos* (Madrid, 1865); *Doctrina racional, superior a todas las religiones* (Madrid, 1870, en dues parts); *El libro de la vejez y su curación* (Madrid, 1878), i *Compendio de la lengua universal* (1885).
(77, pàg. 460/50, XXVII, pàg. 281)

5.835. **VIÑAS, Albert.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

5.836. **VIÑAS, Jaume.** N. a l'Aleixar (Baix Camp), inicià els estudis mèdics, a Osca, l'any 1792. (397, pàg. 61)

5.837. **VIÑAS, Josep.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

5.838. **VIÑAS i BARNOVA, Narcís.** N. a Girona, a les darreries del segle XVIII. Cursà Medicina a Montpeller i exercí a Girona. Sogre de Miquel Ametller i Marill. Autor de: *Essai sur les passions de l'âme considérées comme cause de maladies* (Montpeller, 1809).
(59, I, pàg. 75 i II, pàg. 766)

5.839. **VIÑAS i CUSÍ, Frederic.** De la segona meitat del segle XIX. Formà part, juntament amb Ferran i Grau, de la comissió que passà a Oporto a estudiar l'epidèmia de pesta (1899). President de l'Acadèmia del Cos Mèdic Municipal de Barcelona. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona. Collaborà a la «Gaceta Sanitaria de Barcelona». Autor de: *Naturaleza de la fiebre amarilla* (1880), i *La Glànola a Barcelona. Estudi d'una de sas epidemias* (1651-54);

Acció de l'Administració pública en l'antigor, en lo present y en lo pervindre (Barcelona, 1901). (59, II, pàg. 765)

5.840. **VIÑAS i PEIXAGUT, Jaume.** N. a La Jonquera (Alt Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. S'establí a la Jonquera (1781) i després a Girona. Un germà seu, Francesc, consta també com a alumne del Reial Col·legi. (J. Ma.)

5.841. **VIÑAYMA, Francesc.** Metge de Tortosa, del segle XVIII. Autor de: *Hidrología o Tratado de las aguas ferrugíneas, rubras, vulgarmente dichas de la Virgen de la Cinta de Tortosa, de sus admirables efectos, y méthodo para su buen uso* (València, 1738). (57, pàg. 670)

5.842. **VIÑETA, Benet.** Batxiller en Medicina, graduat, a Cervera, l'any 1754. S'oposà al grup que promocionà la creació de la Reial Acadèmia de Medicina de B. Exercí a Barcelona. (141, pàg. 15/54, pàg. 233)

5.843. **VIÑETA i BELLASERRA, Josep.** N. a l'Havana el 14-X-1857. Fill de pares catalans oriünds de Sant Pere de Torelló. Cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1877 i doctorat, a Madrid. Després va estar tres anys a París, assistint als hospitals de Saint Louis, Midi i Lourine. El 1882 s'establí a B., dedicant-se especialment a la dermatologia. El 1889, donà a conèixer en el país, el naftol. Col·laborà a «La Independencia Médica», que dirigia el seu mestre Giné i Partagàs; «Revista de Ciencias Médicas»; «El Sentido Católico de las Ciencias Médicas», on tingué al seu càrrec una secció de dermatologia, i en «El Protector de la Infancia». Autor de: *Estudios de Dermatología práctica. La Difteria en la piel* (B., 1882); *La sífilis como hecho social punible y como una de las causas de degeneración de la raza humana* (B., 1883); *Profilaxis de la sífilis en el niño y en la nodriza por medio de la lactancia animal, particularmente en las Maternidades y Casas de Expósitos* (Barcelona, 1889); *Argentona y sus aguas minero-medicinales* (B., 1890); *Action de l'acide picrique sur la peau, étudiée sous le point de vue médico-legal* (B., 1892); *Le Naphtol dans les maladies de la peau* (Barcelona, 1892); *Traitement de la teigne faveuse et de la pelade par le naphtol* (1892); *Los epiteliomas cutáneos* (Barcelona, 1899), i *Bosquejo social de un albergue nocturno* (B., 1906). Traduí, de Lasège: *Técnica de la auscultación pulmonar, para uso de los estudiantes de Medicina.* (59, II, pàg. 766)

5.844. **VIÑOLAS i BORRELL, Carles Josep Francesc.** N. a Lleida el 2-XII-1800; m. el -VIII-1875. Primers estudis a Lleida, i en el seu Seminari. Cursà Medicina a Saragossa. Substituí el professor de Clínica, en el curs 1827-1828. Llicenciat en Medicina, pel Reial Col·legi de Medicina i Cirurgia de B. el 22 d'agost de 1828. Titular de Pina (Saragossa), el 1828. Doctorat a Madrid, el 9 de febrer de 1846. Aquest últim any, era metge director de les aigües minerals de Quinto (Saragossa), però ja tenia el càrrec interinament des del 1834. Del 1836 al 1839, però, en va estar absent perquè estava mobilitzat. Ajudant del Cos de Sanitat Militar. El 6 de març de 1868, es va traslladar a Segura de Aragón. Col·laborà a «La Clínica» (1865). Autor de: *Memoria sobre las aguas minerales de Quinto* (Madrid, 1854); *Noticia de las aguas minero-medicinales de Quinto. Enfermedades principales para las que deben aconsejarse estas aguas* (Madrid, 1865); *Reseña de las importantes mejoras que se han hecho en el establecimiento de las aguas minerales de Quinto*, i *Memoria y cuadros estadísticos de clínica referentes a las aguas minero-medicinales de Segura de Aragón* (1871). (34, II, pàg. 592-593/59, II, pàg. 767)

5.845. **VINTRÓ i BELLVÉ, Joaquim.** N. a B. el 24-VIII-1879; m. el 24-XII-1948. Col·laborà a la primera revista mèdica escrita en llengua catalana: «La Gynecologia Catalana». (7)

5.846. **VINYALS i ROIG, August.** N. a Terrassa el 12-III-1886; m. a B. el 6-V-1951. Llicenciat, el 1910, a Saragossa. Membre de l'Institut Homeopàtic i de l'Acadèmia Mèdico-Homeopàtica, de B. Fou un dels fundadors de la Lliga Homeopàtica Internacional (1928), de la Lliga Ibero-Americana Pro-Homeopatia de B. i de la revista «El Sol de Meissen». També dirigí la «Revista de Homeopatia Práctica». Traduí, de Kent: *Essentials of Homeopathie* (matèria mèdica). El seu germà Miquel (Terrassa, 1888 - Barcelona, 1956), també exercí l'Homeopatia. (74, pàg. 56)

5.847 **VINYES, Bartomeu.** Barber de Manresa, documentat l'any 1503. (J. Ra.)

5.848. **VINYES, Bartomeu.** Metge de Manresa, documentat l'any 1534. Fou conseller (en cap ?). (J. Ra.)

5.849. **VINYES, Geroni.** Cirurgià de Manresa, documentat els anys 1547 i 1558, que ja era mort. (J. Ra.)

5.850. **VINYES, Geroni.** Cirurgià de Manresa, documentat els anys 1645 i 1650. (J. Ra.)

5.851. **VINYES, Joan.** El 27 de novembre de 1637, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1652. (408, pàg. 29)

5.852. **VINYES, Mateu.** Mestre en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1490. (AHPB, T. 1-X-1490.) (I. Pe.)

5.853. **VINYES, Miquel.** Cirurgià, documentat a Manresa, entre els anys 1479 i 1493. (J. Ra.)

5.854. **VINYES, Miquel.** El 9 d'abril de 1649, era examinar per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

5.855. **VINYES, Narcís.** Cirurgià examinador, a Girona, l'any 1637. (408, pàg. 29)

5.856. **VINYES, Rafael.** Cirurgià, examinador d'aspirants, a Girona, l'any 1588. (408, pàg. 29)

5.857. **VINYES, Rafael.** El 30 d'octubre de 1626, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Probablement, era fill de l'anterior. Està documentat fins a l'any 1649. (408, pàg. 28)

5.858. **VINYES i CLARET. Antoni.** Doctor en Medicina, de Ripoll, documentat a B., l'any 1690. (AHPB, Cm. 15-VI-1690.) (I. Pe.)

* **VINYES i PERAGUT, Jaume.** — V. **VIÑAS i PEIXAGUT, Jaume.**

5.859. **VINYES i SERRA, Francesc.** N. a Girona el 1842; m. a Girona el 24-I-1900. Metge, que féu estudis d'Arqueologia. Collaborà a la «Revista de Gerona» i a la «Revista Histórica», de B. També, especialista en numismàtica, és autor de: *Album numismático español.* (308, IV, pàg. 495)

5.860. **VINYETA, Benet.** N. a Sant Pere de Torelló (Osona). Es va graduar, a Cervera, l'any 1769. 241)

5.861. **VINYOLAS i PUJOL, Francesc.** N. a Vulpellac (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

5.862. **VINYOLES, Josep.** Cirurgià de la marina, originari del bisbat de Girona. Consta que ingressà l'any 1755 en el R.C. de Cirurgia de Cadis. Autor d'una obra d'operacions. (461)

5.863. **VIO, Francesc.** Cirurgià, a Girona, cap a l'any 1600. (408, pàg. 28)

5.864. **VIÓ, Joan.** L'any 1588, era cirurgià examinador d'aspirants, a Girona. (408, pàg. 28)

5.865 **VIÓ, Joan.** Cirurgià, documentat a Girona, l'any 1643. (408, pàg. 28)

5.866. **VIONNET, Ramon.** De la primera meitat del segle XIX. Membre del Cos de Sanitat Militar, amb exercici a Barcelona. Signà una declaració en la qual considerava l'epidèmia de febre groga, del 1821, com a malaltia «exòtica» i «contagiosa».

5.867. **VIRCA, Salomó ben.** Rabí i metge del segle XV. Autor d'una història del poble jueu des de la destrucció del temple fins al seu temps. L'obra aparegué a Amsterdam, en traducció llatina, l'any 1451. (308, IV, pàg. 500)

5.868. **VIRGILI i BELLVÉ, Pere.** N. a Vilallonga del Camp el 15-II-1699; m. a B. el 6-IX-1776. Féu estudis a Tarragona. Cap a l'any 1716, ingressà com a practicant a l'Hospital de Tarragona. Després, es va matricular a la Universitat de Montpeller, on treballà amb Levret. Sembla ésser que també va estar a París. El 1724, tornà al nostre país i treballà com a cirurgià militar als hospitals de Tarragona i de València, en la campanya de Gibraltar i la d'Orà. L'any 1728, era cirurgià major de l'Hospital d'Algesires. Fou allí on va conèixer Joan Lacomba, i, possiblement a instàncies d'aquest, passà a servir com ajudant, de Cirurgia a l'Armada. Sembla que el 1729 i el 1730, era a l'Havana. Del 1735 al 1738, va servir a l'Armada en terres americanes. El 1745 tornà a ésser-hi. Va establir hospitals a Cartagena, a l'Havana i a l'Aguada de Puerto Rico. Amplià estudis a París (1743) i féu diversos viatges a ultramar. El 1745, es troba de nou a Cadis. En morir el cirurgià major Joan Lacomba, sollicità la successió en el càrrec, i fou Gaspar Pellicer el seu contrincant. Guanyà Virgili. Fundador dels Collegis de Cirurgia de Cadis i de B., els quals dirigia des de Madrid. Catedràtic d'Anatomia i Operacions al Collegi de Cadis. Fundador de l'Ateneu Quirúrgic de Cadis. Cirurgià de cambra de Ferran VI i de Carles III. Cap a l'any 1770, retornà a Catalunya i s'establí a B., vell i malalt. Autor de *Sur une bronchotomie faite avec succès* (V. «Memòries de la Reial

Acadèmia de Cirurgia de París», tom. I, pàg. 581, any 1743) i se li atribueix *Compendio del arte de partear, compuesto para el uso de los Reales Colegios de Cirugía* (Barcelona, 1765). (89/301)

5.869. **VIRGILI i GUIAMET, Antoni.** Cirurgià de la marina. Consta que l'any 1754 va ingressar en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. Fou pensionat a París i, més tard, destinat a Amèrica. (461)

5.870. **VIRÓS, Josep.** Practicant major de la marina, originari del bisbat d'Urgell. Consta que l'any 1761 va ingressar en el Reial Collegi de Cirurgia de Cadis. S'hi va graduar, com a llatí de nou exàmens, l'any 1774. (J. Ma.)

5.871. **VISA i TUBAU, Miquel.** N. a B.; m. a B. el 9-IX-1926. Metge, que, deixà un capital a la Reial Acadèmia de Medicina de B., amb la finalitat que els seus rèdits fossin destinats a premiar algun treball sobre un tema que escollia l'Acadèmia. L'import del premi era de vint mil pessetes. El doctor Visa va estar vinculat amb la Unió Mèdico Farmacèutica.

5.872. **VISCARRO i PUCHOL, Ignasi.** De la primera meitat del segle XVIII. Metge d'Alcalà de Xivert. Autor d'una *Memoria sobre la elefentiasis o lepra tuberculosa (vulgo mesells) que se padece en Ulldecona, Vinaroz y Alcalá* (València, 1834). (77, pàg. 462)

5.873. **VITAL CARAVIDA.** Metge jueu, a Manresa, l'any 1391. (404, pàg. 25)

5.874. **VIURA i CARRERAS, Joan.** N. a B. el 14-VIII-1851; m. el 7-VI-1933. Cursà Medicina a B. Doctorat, el 1785, a Madrid. Collaborà amb els «Amics dels Pobres» i amb les seves Cases de Socors. Pediatre de l'Hospital del Sagrat Cor i de la Casa Municipal de Misericòrdia. De formació neohipocràtica (V. «Ilustració Catalana», del 31-I-1894), fou un dels fundadors de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a B. Catòlic fervent. L'any 1893, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, amb el discurs *Concepto de la antisepsia interna en las enfermedades infectivas de la infancia* (B., 1893), que fou contestat per Bartomeu Robert. Collaborà a la «Revista de Ciencias Médicas», «Gaceta Médica de Cataluña», «Gaceta Médica Catalana», «Revista Frenopática Barcelonesa», «El Protector de la Infancia» i el «Boletín de Hidroterapia». Traduí l'obra de H. Bourges: *La Difteria* (B., 1895). Autor de: *El examen del peso de los niños durante los primeros meses de la infancia, es el mejor método para reconocer si siguen la ley de crecimiento* (B., 1881); *Ferrocarriles y minas de San Juan de las Abadesas* (B., 1881); *Instrucciones populares para evitar la propagación y los estragos de la difteria* (B., 1886); *La coqueluche: su naturaleza y tratamiento* (Barcelona, 1888); *Diagnóstico diferencial de los procesos morbosos encefalíticos de los niños* (B., 1889); *El problema de la natalidad* (B., 1901); *Bases de la Puericultura* (B., 1902), com a discurs inaugural de curs a la Reial Acadèmia; *Necrología del académico numerario Dr. D. Luis Suñé y Molist, secretario perpetuo de la Corporación (1886-1914)* (B., 1916), i *La parálisis infantil y su proporción en Cataluña.* (59, II, pàg. 768)

5.875. **VIUSA i HUBERT, Salvador.** M. el 1962. Fou durant molts anys professor adjunt de la càtedra d'Anatomia del prof. Gil Vernet.

5.876. **VIUSACH, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1689 i 1719. (AHPB, CM. 14-V-1689/T. 8-II-1719) (I. Pe.)

* **VIVAS i BACO, Ernest.** — V. **VIVES i BACO, Ernest.**

5.877. **VIVES, Andreu.** Metge-eclesiàstic, que féu estudis a Lleida i que, l'any 1515, passà a residir a Roma. (6, pàg. 448)

5.878. **VIVES, Antoni.** N. a Sant Andreu de Palomar (Barcelonès). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1750. (309)

5.879. **VIVES, Cosme.** L'any 1689, va fer oposicions a una plaça de cirurgià de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (54, pàg. 241)

5.880. **VIVES, Francesc.** De la primera meitat del segle XIX. Autor de: *Epidemia grave de viruelas en la villa de Valls y algunos pueblos comarcanos, atacando a vacunados y no vacunados, con la diferencia de ser discretas y benignas en los primeros, y confluentes y nerviosas en los últimos* (1835).

5.881. **VIVES, Franci.** Consta com a Cirurgià, al carrer del Sant Esperit, a Vilafranca del Penedès, en el fogatge del 1553. (458, pàg. 316)

5.882. **VIVES, Joan.** N. a l'Albi (Garrigues). Es va graduar, a Cervera, l'any 1792. Féu oposicions a una plaça de metge de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona. (241/54, pàg. 236)

5.883. **VIVES, Joseph.** Cirurgià, documentat a l'Albi (Garrigues) els anys 1673 i 1678. (M. Ca.)

5.884. **VIVES, Josep.** N. a Maspujols (Baix Camp) el 1766. Fill del metge Magí Vives. Batxiller, a Saragossa, el 1792, i revalidat pel Protomedicat, el 1797. (3)

5.885. **VIVES, Magí.** N. a Cabra del Camp (Alt Camp). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (309)

5.886. **VIVES, Miquel.** Doctor en Medicina, que, l'any 1667, exercia a Girona. (408, pàg. 29)

5.887. **VIVES, Narcís.** El 18 de novembre de 1622, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1643. (408, pàg. 28)

5.888. **VIVES i BACO, Ernest.** De la segona meitat del segle XIX. Autor del treball: *Acción de los medicamentos en la economía humana* (Girona, 1889). (59, II, pàg. 769)

5.889. **VIVES i CASAJUANA, Salvador.** N. a Sant Vicenç de Castellet (Bages), el 22-I-1886; m. a B. el 15-V-1965. Cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1909 i doctorat, a Madrid, el 1911. Amplià estudis a París. Metge intern de l'Institut Frenopàtic de B. i del Sanatori Psiquiàtric de Sant Boi, fou deixeble del doctor Martí i Julià (V. «Annals de Medicina», 1915, pàg. 117). Director, per oposició, del manicomi de Salt (1913). L'any 1920, va ésser comissionat, per la Mancomunitat, per a estudiar els serveis psiquiàtrics a diversos països europeus. El 1926, fundà el Patronat de Malalts Psíquics. Nacionalista sense atenuacions, fou el primer metge de la Mancomunitat que organitzà els serveis mèdics d'assistència als alienats per tot Catalunya (V. «Annals de Medicina», 1916, juliol). Delegat de la Generalitat pels Serveis de Psiquiatria a Catalunya. Secretari general del Sindicat de Metges de Catalunya i Balears; de la Lliga Catalana d'Higiene Mental, i de l'Associació de Metges de Llengua Catalana. Col·laborà amb l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Vice-president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana i fou secretari general del novè, celebrat a Perpinyà. Fou col·laborador del Diccionari de Medicina, que dirigí el doctor Corachan. Creà la Fundació Salvador Vives i Casajuana, que porta a terme una tasca cultural, d'investigació bàsica, molt important. Col·laborà en el «Boletín del Colegio de Médicos de Gerona», «La Publicitat», «L'Autonomista», de Girona; «Butlletí del Sindicat de Metges de Catalunya», i «Annals de Medicina», del que fou redactor en cap. Autor de: *El alcoholismo en la provincia de Gerona* (1919); *Els partits obrers i els intelectuals* (V. «Renaixement», 1915, juliol); *El Dr. Martí i Julià* (1918); *Preservació i lluita contra les malalties mentals* (1922); *Les constitucions psicopàtiques* (Girona, 1925); *L'organització de l'assistència pública dels psicòpates* (Girona, 1925); *El Patronat de malalts psíquics* (1932), i *La réforme de l'assistance psychiatrique en Catalogne* (1937). Formà part del grup literari «Penya Joan Santamaria». (302/343, pàgs. 171-172)

5.890. **VIVES i FARRERES, Manuel.** N. a Morella el 26-XII-1826; m. a B. el 24-II-1902. Féu el batxillerat a Saragossa. Cursà Medicina a B. Llicenciat el 1862, s'establí a Zara (Aragó). El 1866, es traslladà al Bruc. Més tard, passà a Igualada. En aquesta última ciutat, va fer amistat amb el pare Marià Ferrer, company del frare Espanet, que exercia l'Homeopatia a les Filipines. El pare Ferrer aportà molts metges a la doctrina homeopàtica, amb les seves «innumerables i prodigioses curacions» (V. «Revista Homeopática», 1902, pàg. 127). També convertí Vives i Farreres a l'Homeopatia. Aconsellat pel seu mentor, va passar, el 1875, a B. Fou un dels fundadors de la «Revista Homeopática» i de l'Acadèmia Médico-Homeopàtica de B., de la qual fou president en morir el doctor Sanllehy. També cultivà la Frenologia. («Revista Homeopática», 1902, pàg. 50)

5.891. **VIVES i GALERA, Antoni.** Protometge a Mallorca, cap a l'any 1786, que va intervenir en la creació de l'«Academia Médico Práctica», de Ciutat. Autor de: *Observación de una calentura pútrida observada en Soller* (1779). (20)

5.892. **VIVES i LASIERRA, Lluís.** N. a B. l'11-V-1899; m. el 1974. Llicenciat a B. l'any 1920. Fou, molt aviat, metge forense de B., arribant a ésser el degà d'aquest

Cos. Es dedicà també a qüestions de Medicina del Treball. Doctorat amb una tesi sobre *La conservación cadavérica por medio de las radiaciones ionizantes.*
(53, 1974, núm. 38, pàg. 42)

5.893. **VIVES i MAYOL, Antoni.** De la segona meitat del segle XVIII. Fou el primer president de la Reial Acadèmia de Medicina, de Ciutat.

5.894. **VIVET, Feliu.** N. a Olot (Garrotxa). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1758. (309)

5.895. **VOLTES, Mathies.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida el 5-V-1638, data de la seva mort. (M. Ca.)

5.896. **VUSQUET, Antoni de.** Del segle XV. «Físic», ciutadà de B., nascut a Ribalta (ducat de Savoia). (52)

W

5.897. **WEYLER i LAVIÑA, Ferran.** N. a Madrid el 21-XI-1808; m. el 7-V-1879. Fill d'un coronel. Cursà Medicina a B. Llicenciat el 1829, amplià estudis a París. En tornar, ingressà a Sanitat Militar, i intervingué en la guerra carlina (fets de Solsona i Morella). Destinat a l'Hospital Militar de B., va passar més tard al de Granada i, posteriorment, al de Ciutat de Mallorca. El 1859, es trobà a la guerra del Marroc. L'any 1856, ingressà a la Reial Acadèmia de Medicina, de Ciutat, i el 1869, era nomenat Cap de Sanitat de Catalunya. Posteriorment, tornà a Mallorca. Autor de: *Elementos de Botánica o descripción anatómica y filosófica de todas las partes de las plantas; de sus diferentes funciones y principales métodos de clasificación* (Palma, 1843); *Historia de una castración del testículo izquierdo, motivada por un hidro-sarcocele de causa venérea, practicada en el hospital de Palma, y otra a causa de un fungus* (V. «Biblioteca Médico Castrense Española», Madrid, 1851-1852, tom IV); *Topografía físico-médica de las Islas Baleares, y en particular, de la de Mallorca* (Palma, 1854); *De la perfección física del hombre o defensa de la vacuna contra los principales cargos que la hace en Francia el Dr. Verde Delisle* (1856); *La vida, escritos y doctrina de Hipócrates* (1856); *Catálogo de las plantas naturales observadas por don Fernando Weyler y Laviña, Gefe de Sanidad Militar del Primer Cuerpo del ejército de Africa, en las excursiones y expediciones que verificó en la parte del Norte del Imperio Marroquí, durante la última guerra con dicho Imperio en las regiones que ésta tuvo lugar, desde 19 de noviembre de 1859 hasta el 3 de mayo del siguiente año* (Palma, 1860); *Apuntes topográficos sobre la parte del Imperio Marroquí que ha sido teatro de la última guerra con España* (Palma, 1860); *Historia orgánica de las fuerzas militares que han defendido su conquista en 1229 hasta nuestros días, y particularmente desde aquella fecha hasta el advenimiento al trono de la Casa de Borbón* (Palma, 1862); *El Ciprés. Consideraciones sobre este árbol* (Palma, 1863); *Memoria sobre la oftalmia purulenta que padecen nuestras tropas* (V. «Biblioteca Médico Castrense Española», tom I); *Raimundo Lulio juzgado por sí mismo o consideraciones crítico-científico-comparativas sobre varias de las doctrinas que profesaba este Iluminado doctor, según se leen en sus numerosos libros* (Palma, 1866); *¿Cuáles son las causas de la frecuencia de la litiasis en la isla de Mallorca y los medios de remediarla, impidiendo su desarrollo* (Palma, 1868), com a discurs inaugural del curs acadèmic; *Posibilidades terapéuticas de las aguas de San Juan de Campos* (1876); *Epístola al Excmo. Sr. Dr. D. José María Santucho, en la cual se demuestra la falsedad del Avicena, médico cordobés, admitido por Enrique Vaca de Alfaro, en*

1618, en la que dirigió al Dr. Alonso Draper, y adoptado en 1842 por D. Antonio Hernández Morejón, en su Historia de la Medicina española (Palma, 1878); *Consideraciones histórico-críticas-etnológicas sobre el período de la medicina arábiga* (Palma, 1879), i *Historia militar de Mallorca (siglo* XIII *al* XVIII*). Nota preliminar por Luis Ripoll* (Palma, 1968).

(20/50, XXVIII, pàg. 93/303)

5.898. **WORELL, Dídac.** Irlandès, Cirurgià major del Regiment de Dragons de Numància, documentat a B., l'any 1735.

(AHPB, E. 20-IX-1735.) (I. Pe.)

X

5.899. **XALABARDER i PUIG, Conrad. N.** a Caldes de Montbui (Vallès Occidental) el 3-IX-1899; m. a B., el 15-XII-1979. Fill del metge Eduard Xalabarder i Serra. El 1917 era president de la secció escolar de la Societat de Ciències Naturals de Catalunya, i el 1919 va ser-ne secretari general. Llicenciat a B., el 1923. Va ser pensionat per la Mancomunitat per a estudiar la tuberculosi. El 1924 era metge del Sanatori Torrebonica, de Terrassa (fundat el 1911) i del qual va ser director des del 1926. Doctorat el 1927. El 1930 era secretari i fundador de la Societat de Tisiologia de B. Professor a l'Escola d'Infermeres de Santa Madrona. Director de l'Institut Antituberculós de la Caixa de Pensions. El 1937 era vice-president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. Va participar en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. El 1940, va donar classes al Patronato Nacional Antituberculoso, de Madrid. Fou un dels primers entre nosaltres en utilitzar el microscopi electrònic, havent fet interessants investigacions. (El primer que va utilitzar va ésser un AEG-Zeiss). Professor de Microscòpia Electrònica a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials. Membre de la Societat Catalana de Biologia. Va collaborar a les revistes «La Medicina Catalana», «Annals de Medicina», «Annals de la Societat de Tisiologia», «Rev. Española de Tuberculosis», «Publicaciones del Instituto Antituberculoso», «Tubercle» (1949, número 30, i 1951, núm. 32); «Butlletí del Club Muntanyenc», «Rev. de Obstetricia y Ginecología», «Acta Médica Ibero-Americana», «Revista Médica» de B., «Revista de Higiene y Tuberculosis», «Archivos del Instituto de Medicina Práctica», «La Presse Medicale», «Clínica y Laboratorio» de Saragossa, «Medicina Clínica», «Revista Española de Microbiologia», «Núcleo» i a alguna altra. Autor de *La sanocrisina sin oro* (B., 1929); *El origen del bacilo de Koch* (B., 1954), i *Atlas de Genética bacteriana* (B., 1976). (324)

5.900. **XALABARDER i SERRA, Eduard.** N. a Caldes de Montbui (Vallès Occidental), el 15-V-1869; m. a B., el 9-VI-1922. Llicenciat l'any 1892. Va fundar el Patronat de Catalunya contra la tuberculosi, del qual fou director y vice-president. Va fundar i dirigir el primer Dispensari Antituberculós de B. Metge titular de Caldes de Montbui. President de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya. Políticament era nacionalista. En el periodisme mèdic va ésser un dels primers a emprar la llengua catalana, a la «Revista Científica y Profesional» (1898). Va ésser un dels promotors de la creació del Sanatori Torrebonica (Terrassa). Collaborà a «Vida» i «Revue de la Tuberculose», de París. Autor de: *Sobre higiene de la enseñanza* (Barcelona, 1897); *Algunas observaciones sobre los baños tibios y los baños fríos en el tratamiento de las complicaciones*

del sarampión (B., 1900); *Valía higiénico social de los manicomios judiciales* (Barcelona, 1901); *El alma del tuberculoso* (Barcelona, 1909); *Contribución al estudio de la tuberculosis pseudo-asmática* (Barcelona, 1909); *Estudio sobre las epidemias del cólera morbo asiático y sus medios profilácticos* (B., 1911); *Notes demogràfiques referents a la morbositat i mortalitat a Caldes de Montbuy*, i *Tratamiento de la Tuberculosis general por medio de las inyecciones...* (B., 1914). Traduí, de G. Delcuve: *Catecismo de la madre de familia* (Madrid, 1908). (77, pàg. 471)

5.901. **XALABADDER i SERRA, Aveli.** De De la primera meitat del segle XX. Autor d'una *Reseña histórica del Hospital de la villa de Caldes de Montbuy desde su fundación; principales actos de Administración y recopilación cronológica de las disposiciones legislativas de carácter general y particular relativas al mismo y Reglamentos vigentes* (Barcelona, 1914), i *Caldes antic i modern. Apunts per a la història de la Vila de Caldes de Montbui* (Caldes de Montbui, 1935).
(77, pàg. 471)

5.902. **XAMAR, Francesc.** Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1765. (309)

* **XAREFFI, Hamet.** — V. **HAMET XAREFFI.**

5.903. **XATART, Bonaventura.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Fou intendent de les aigües minero-medicinals de la Preste. Després del 1795, s'establí a Banyoles i a Besalú. (28, 1975, VII, pàg. 29)

5.904. **XAUPI i DELARIS, Francesc. M. el** 1724. Metge de la segona meitat del segle XVII i començament del XVIII. De família noble, va contreure matrimoni, el 1683, amb Caterina Maris, a conseqüència del qual fou desheretat pels seus pares. Va ser protometge a Perpinyà, i rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1691.
(476, pàg. 677/496, pàg. 144)

5.905. **XAUPI i MARIS, Francesc.** Doctor en Medicina de la primera meitat del segle XVIII, que va exercir, probablement, a Perpinyà. Era fill de l'anterior.
(476, pàg. 678)

5.906. **XAURADÓ, Sebastià.** N. a Calaf (Anoia). Es va graduar, a Cervera, l'any 1763. (241)

5.907. **XERCAVINS i RIUS, Francesc de P.** N. a Sabadell el 18-III-1855; m. a B. el 1937. Cursà Medicina a B. Llicenciat, el 1878. Doctorat, a Madrid, l'any 1882, amb la tesi *Naturaleza y patogenia de los procesos puerperales.* Metge, per oposició, de les Cases de Socors de Barcelona. Secretari general de l'Acadèmia Mèdico Farmacèutica. Coneixedor de la Frenologia, es dedicà a la Psiquiatria i a l'electroteràpia. Membre organitzador de la Casa de Salut de Nostra Senyora del Pilar. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques del 1888, celebrat a Barcelona, i al primer Congrés d'Higiene de Catalunya (1906). Director de l'Institut Mental o Manicomi de la Santa Creu, de Sant Andreu de Palomar. Membre de l'Acadèmia de Medicina, de Barcelona, i conseller de l'Ajuntament. Promotor de la primera escola mèdico-pedagògica per a subnormals. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Collaborà en el «Boletín de Hidroterapia», «Boletín Clínico de la Casa de Salud de Nuestra Señora del Pilar», «Revista de Enfermedades de la Infancia», «La Vanguardia», «Annals de Medicina», «El Criterio Católico de las Ciencias Médicas», «La Tribuna Médica», «Therapia» i altres revistes. Autor de: *La Fisiología en los fenómenos psicológicos. Plan general de distribución cerebral* (Barcelona, 1881); *El cerebro y sus funciones* (1886); *¿Cabe una institución entre la Escuela y la Cárcel? Institutos de Reforma; su organización* (Barcelona, 1888); *De la localización en las enfermedades del Sistema Nervioso* (B., 1889); *Proyecto de organización de Institutos de reforma* (Barcelona, 1889); *La neurastenia y el histerismo en Barcelona; La Dança de Sant Víctor en Barcelona. Comunicació al Primer Congrés d'Higiene de Catalunya* (Barcelona, 1906); *La faradisation générale et le traitêment spécifique de la Chorée de Sydenham* (Bordeus, 1906); *Escuelas para anormales. Su organización* (Barcelona, 1909); *Las parálisis. Tratamiento psico y electroterápico* (B., 1909); *Nerviosismo social* (B., 1911); *D. Agustín Rius y Borrell, profesor normal y maestro que fue de las Escuelas públicas de Sabadell y Barcelona. Su obra pedagógica* (B., 1912); *Las afecciones morales en las enfermedades de las vísceras, nerviosas y mentales* (B., 1913); *Las dos escorias sociales, la negra (...), y la blanca, ante la Psiquiatría* (B., 1917); *Psicología-Psiquiatría-Psicoterapia. En el individuo. En la colectividad* (B., 1928), i *La inquietud. Angoixa humana* (B., 1934).
(59, II, pàg. 771)

5.908. **XIFRA i BONMATÍ, Joan.** Odontòleg de la segona meitat del segle XIX. Collaborà a «La Lanceta» i a la «Gaceta Sanitaria de Barcelona». (7)

5.909. **XIMENES, Francesc.** Cirurgià, que, exercia a Sort (Pallars Sobirà). Documentat l'any 1704. (M. Ca.)

5.910. **XIMÈNEZ, Miquel.** Metge, que l'any 1624, era conseller de l'Ajuntament de Barcelona. (243, I, pàg. 165)

5.911. **XIMÈNEZ i BOER, Marià.** N. a Sort (Pallars Sobirà). Es va graduar, a Cervera, l'any 1790. (28, 1976, IX, pàg. 4)

5.912. **XIPRE, Benet,** Cirurgià mallorquí, del segle XV. (33, pàg. 37)

5.913. **XIRAU i DEVALL, Josep Antoni.** N. a Peralada (Alt Empordà). Es va graduar, a Cervera, l'any 1784. Autor d'una *Carta al Dr. Francisco Salvá sobre casos de viruelas legítimas sobrevenidas en sujetos vacinados* (1803). (426, pàg. 106)

5.914. **XURIGUERA, Tomàs.** N. a Menàrguens (Noguera). Era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1791. (309)

Y

5.915. **YA'AQB IBN SABARRA.** Metge jueu que visqué a cavall dels segles XIII i XIV. Traduí, de l'àrab a l'hebreu, els aforismes d'Hipòcrates amb el comentari de Galè. (Jaume Riera, 32, XV, pàg. 785)

5.916. **YAÑEZ I FONT, Teodor.** N. a B.; m. a Madrid el 18-X-1901. Catedràtic, per oposició, d'Higiene a la Facultat de Medicina, de Madrid. Passà després a la de Medicina Legal, on explicà molts anys. Membre de l'Acadèmia de Medicina de Madrid, des del 1884, sense haver-ne pres, però, possessió. Redactor d'«El Pabellón Médico», de Madrid. Traduí el *Tratado de Medicina Legal,* de Legrand du Salle. Autor de: *¿Qué utilidad ha reportado la medicina de la anestesia?* (Madrid, 1856); *Lecciones de Medicina Legal y Toxicología tomadas de las explicaciones de D. Teodoro Yáñez (...), redactadas según el plan del Dr. Mata por Diego Aguilera y Sánchez y Félix Templado y Sánchez* (Madrid, 1878), i *Elementos de Medicina Legal y Toxicología* (Madrid, 1884).
(50, XXVIII, pàg. 253)

5.917. **YAÑEZ I GIRONA, Agustí.** N. a B. el 9-IX-1789; m. a B. el 3-V-1857. Fill d'un farmacèutic de Vilafranca del Penedès, Lluís Yáñez. Féu estudis al seminari, a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts i al Reial Col·legi de Cirurgia, de B. Llicenciat i doctorat en Farmàcia, el 1816, al Col·legi de Sant Ferran, de Madrid. L'any 1816, era nomenat catedràtic d'Història Natural, per oposició, del Col·legi de Sant Victorià, de B., i, després, va continuar a la Facultat de Farmàcia. Diputat a Corts, el 1821. El 1822, era un dels fundadors de la Societat Econòmica d'Amics del País, de la qual va ésser secretari fins al 1823, en què fou clausurada, i, en reinstal·lar-se el 1834, hi va continuar col·laborant. Alcalde segon, constitucional, el 1823, va ésser separat de la càtedra el 1823, amb la repressió política de Ferran VII (V. «El Constitucional, del 21-IX-1837). Va ésser reposat a la càtedra, l'any 1830. Diputat del Congrés el 1836, i nomenat alcalde segon, de B., el 1839. Diputat provincial del 5 d'octubre de 1836 a l'1 de desembre de 1837, i del 8 d'octubre de 1840 a l'1 de gener de 1841. L'any 1839, es va presentar a les eleccions per a diputat, per la candidatura progressista (V. «Diario de Barcelona», 1839, juliol, pàg. 2.922). Membre de la Societat de Foment de la Il·lustració, i professor al Col·legi de Carreras (V. «Diario de Barcelona», 1840, maig, pàgina 2.084, i agost, pàg. 3.422). Formà part de la Junta Auxiliar Consultiva, que va ajudar a la Junta Popular directiva provisional, creada el 16 de novembre de 1842, que comandava als revoltats contra el general Espartero (V. Vicens Vives: *Cataluña en el siglo* XIX, pàg. 379). El 1843, era nomenat catedràtic de Botànica i Zoologia Mèdica, a la Facultat de Ciències Mèdiques, de Barcelona. El 1849, fou mem-

bre representant de Manresa, a la secció creada a Barcelona, de la Confederació Mèdica. Collaborà al «Periódico de la Sociedad de Salud Pública de Cataluña», «Diario General de Ciencias Médicas», «La Botica», «Boletín de la Academia de Ciencias Naturales», i a altres revistes. Autor de: *Lecciones de Historia Natural explicadas en el Colegio Nacional de Farmacia de San Victoriano de Barcelona* (Barcelona, 1820); l'elogi històric de Francesc Carbonell i Bravo (1838) i de Marià La Gasca (1842); *Reflexiones sobre algunas faltas que se notan en el Diccionario de la Lengua Castellana y los medios de enmendarlas en lo sucesivo* (1836); *Colección de inaugurales leídas al ex-Colegio de Farmacia, en Barcelona* (1845), que comprèn les del 1830, el 1836 i el 1840, i *Elogio Histórico del Dr. D. Francisco Bolós Germá de Minuart* (B., 1847). Sobre aquest autor, vegeu «Revista Farmacéutica Española», del 30 d'octubre de 1861.

5.918. **YAÑEZ i GIRONA, Ramon.** N. a B. el 1798. Fill d'un apotecari de Vilafranca del Penedès i germà del també farmacèutic Agustí. Llicenciat, el 1826. Redactor del «Periódico de la Sociedad de Salud Pública de Cataluña» i del «Diario General de Ciencias Médicas». (7)

5.919. **YEDA'YA BEN ABRAHAM HA-PENINÍ.** Metge nascut a Perpinyà, que visqué a cavall dels segles XIII i XIV. Poeta, filòsof i moralista jueu, fill d'Abraham ha-Bedersi. Sembla que després del 1306 visqué a Barcelona. Com a rèplica a l'excomunió del 1305 redactà el *Ketab Hitnaslut* defensant els savis de Provença i els estudis de la filosofia. A divuit anys escriví una rèplica al *Sone Nasim*, de Yehudà ibn Sabbetay, en defensa de les dones. Escriví també comentaris filosòfics a l'Haggadà i al Talmud, i també a tractats d'Avicenna, Averrois, Alfarabí i Maimònides i notes al *Cànon* d'Avicenna. Les seves obres més famoses són un poema religiós compost de mil paraules començades totes per la lletra *mem* i el *Behinat 'Olam*, tractat moralitzant que ha tingut més de setanta edicions.

(Jaume Riera, 32, XV, pàg. 789)

5.920. **YEHUDA BEN ISHAQ HA-LEVÍ IBN SABBETAY.** N. a Toledo (?), l'any 1168. Metge i poeta jueu, forjador del llenguatge literari hebreu. Residí un quant temps a B. A 20 anys compongué el llibre *Minhat Yehudà Sone ha-Našim*, fortament antifeminista, que provocà, entre altres rèpliques que no el superaren, la d'un Ishaq i la de Yeda'ya ha-Peniní. Escriví també els llibres *Milhemet ha-Hokmà we-ha-'Oser*, i *Dibré ha-Ella we-ha-Nidduy*, que són divagacions literàries.

(Jaume Riera, 32, XV, pàg. 790)

5.921. **YEHUDA BEN YITZAC.** Metge jueu del segle XIII, que va exercir a Barcelona, i va ser metge del rei Ferran III, de Castella. (407, pàg. 326)

* **YEHUDA BEN MOSE MOSCONI.** — V. **LLEÓ MOSCONI.**

5.922. **YEHUDA BEN YOSEF IBN AL FAJARÍ.** Metge jueu del segle XIII, que va exercir a B., i va ser metge del rei Ferran III, de Castella. (407, pàg. 319)

5.923. **YOSEF BEN MEIR IBN SABARRA.** N. a B., cap a l'any 1140. Fill d'un «físic». Fou a més de metge, escriptor i moralista jueu. Probablement estudià Medicina a Narbona, on és deixeble de Joseph Kimhi. Sembla que va exercir a Barcelona, però fou un constant viatger. Cap al 1190 escriví, a Barcelona, de retorn d'un viatge el *Llibre d'ensenyaments delectables* —versió catalana d'I. M. Gonzàlez i Llubera, 1931—, en prosa rimada, que dedicà a Seset Benvenist. Obra mestra en el seu gènere, és un recull de quinze faules i contes, d'origen divers, aforismes, moralitats i poesies, enllaçats per la relació d'un rodamón desenganyat. Així estudia els aforismes de l'Escola de Salern i parla de dietètica, restrenyiment, dieta i malaltia, vi, enciam, i escriu en forma de preguntes d'interès mèdic sobre les dents, els òrgans de la digestió, els ulls, el ronyó i el tracte urinari, el cap, el coll, la melsa, el refredat i la fatiga, el pols, la plaga i la feridura. Li són atribuïdes també dues obres de medicina i una poesia litúrgica, firmada en acròstic, titulada *Batei Hanefesh*, traduïda com *Les mansions de l'ànima*, o també *L'edifici de l'organisme*. És un poema mèdic que consta de cent trenta versos. Comença amb una exhortació al Déu que creà l'home i els quatre elements. Descriu les funcions de l'ànima, els cinc sentits, els músculs, els òrgans respiratoris, els budells i el fetge. Descriu després els tres humors, el moviment de la sang i l'orina, i segueix amb les interaccions entre els budells, l'estòmac, el fetge i la melsa, i continua amb la descripció del cor i de les funcions relacionades amb ell, les artèries i el pols.

(32, XV, pàg. 794/463)

Z

5.924. **ZACARIAS IBN ISAAC IBN SHEALTIEL HEN.** Jueu barceloní del segle XIII. Traduí, de l'àrab a l'hebreu, el *Tractat de les hemorroides*, de Maimònides. (4, pàgs. 39 i 55)

* **ZAFLOR, Pere.** — V. **PERE ÇA FLOR.**

* **ZARAVIDA, Jacob de.** — V. **JAUME DE ZARAVIDA.**

5.925. **ZARIQUIEY i CENARRÓ, Ricard.** N. a Caparroso (Navarra) el 3-IV-1870; m. el 9-IX-1943. Llicenciat, el 1892. Pediatre. Director de la Casa de Maternitat, de B. Autor de: *Algo sobre tuberculosis en la primera infancia* (B., 1894); *Memòria (...), amb motiu del viatge realitzat per a visitar els Asils (...) de Suïssa i Alemanya* (Barcelona, 1917), i *Contribución al estudio de las Bathysaïnae catalanas* (Barcelona, 1924).

5.926. **ZEDACER, Mestre G.** Metge, «físic» i cirurgià de Cervera, cap a l'any 1388. (6, pàg. 448)

* **ZELVIR, Mestre Nadal.** — V. **NADAL ZELVIR.**

5.927. **ZENITRAM. F.** De les darreies del segle XIX. Probablement, Zenitram és el pseudònim de Martínez. Autor d'un *Ensayo de nuevas teorías fisiológicas sobre la función asimilatriz* (B., 1892). (77, pàg. 477)

5.928. **ZERAHIYA BEN ISAQ HALEVI GERUNDI.** Metge jueu, nascut a Girona, l'any 1130, que va emigrar a Provença. Fou també poeta, talmudista i astròleg. (407, pàg. 320)

5.929. **ZULUETA, Federic.** De la meitat del segle XIX. Va ésser soci titular resident de la Societat Mèdica d'Emulació, de Barcelona.

FUNDACIÓ SALVADOR VIVES CASAJUANA

SEMINARI PERE MATA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Josep M. CALBET i CAMARASA
Jacint CORBELLA i CORBELLA

DICCIONARI BIOGRÀFIC DE METGES CATALANS

Tercer volum

ADDENDA

III CONGRÉS
D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA CATALANA/LLEIDA, 1981

BARCELONA,
1983

— A —

5.930. **ABAD, Pere.** De la segona meitat del segle XVIII. N. a Igualada (Anoia), va ingressar a la «Real Sociedad de Medicina», de Sevilla, l'1 de febrer de 1786. (464, pàg. 707)

* **ABAD, Ramon.** (És el número 7). La referència bibliogràfica és el 3, i no el 34.

5.931. **ABADAL, Manuel.** Metge que, l'any 1757, exercia a B. Va ésser acusat, per la Universitat de Cervera, d'exercir amb títol il·legal. (423)

5.932. **ABADAL i CASAS, Joaquim.** N. a B. el 21-XII-1889; m. a B. el 27-I-1972. Llicenciat a B., el 1911, i doctorat, el 1916, a Madrid, amb la tesi: *La acetonuria normal y patológica* (B., 1927). (Pere Vallribera)

5.933. **ABADES i MARTÍNEZ, Josep.** N. a B.; m. l'any 1852. Cursà Medicina a Cervera. Lluità contra els francesos, i, caigut presoner, amplià estudis a Montpeller. Metge titular de Manresa. Va traduir, de Masier, *Descripción del gran simpático.* Autor d'un llibre sobre cirurgia de la regió del coll. (210, pàg. 1)

5.934. **ABADIA, Tomàs.** N. a Tredòs (Vall d'Aran). El 20-IV-1759 li fou atorgat privilegi de Cirurgià del Protomedicat. (J. Ma.)

5.935. **ABELLÓ i ROSET, Joaquim.** N. a Montblanc (Conca de Barberà), el 13-VIII-1893; m. a B. l'11-I-1982. Llicenciat a B., el 1916. Fou metge ajudant del doctor Botey. Més tard, va estar adscrit al servei d'O.R.L., de l'Hospital de Sant Pau, de B., quan era dirigit pel doctor Josep A. Masip i Gumà i pel seu successor, Josep Maria Grau, i del qual ell mateix esdevindria director (1954-1963). També va exercir la seva especialitat a l'Aliança (1931) i al manicomi de Sant Boi (1932). Va col·laborar en la creació del Sindicat de Metges de Catalunya (1919), que va tenir la primera seu a l'Ateneu Empordanès, del carrer del Pi, núm. 11. President i fundador d'Atlàntida Mèdica d'Especialitats. Membre de la junta directiva de la Mutual Mèdica de Catalunya. Va ésser empresonat des del 3 de març de 1939 fins al 27 de juny del mateix any. Els anys 1948-1954, era cap de sala d'O.R.L., a l'Hospital de Sant Pau. Féu estudis sobre la síndrome de Costen, o alteració temporo mandibular per una defectuosa articulació interdentària dels dos maxil·lars. Va col·laborar a les revistes «Annals de l'Hospital de Sant Pau»; «La Clínica»; «Annals de Medicina»; «Acta O.R.L. Iberoamericana»; «Anales del Instituto Corachán»; «Información Dental»; «Medicina Clínica» i d'altres publicacions. Juntament amb J. Pericot i Garcia, va presentar la ponència «El síndrome simpático temporo-mandibular de Costen. (Su sintomatología, patogenia y tratamiento conservador)» (B., 1953), al primer congrés de l'Unió Mèdica Mediterrània.

5.936. **ABENCAYA, David.** Metge jueu, que va exercir, a Tàrrega, entre els anys 1470 i 1480. (407, pàg. 310)

5.937. **ABENNAZAYA, David.** Metge jueu, que va exercir a Tàrrega, a la meitat del segle XV (1457). (407, pàg. 311)

* **ABI HACHOCMAH.** — V. **RAMBAÚ.**

* **ABNADEAN, David.** — V. **DAVID ABNADEAN (Addenda).**

5.938. **ABRAHAM.** Metge jueu, n. a Tortosa, a mitjan segle XIII. Va viatjar per molts països i va viure algun temps a Itàlia. Traductor d'Abulcasis. Adaptador i traductor de moltes grans obres mèdiques aràbigues. El més important és la divulgació del *Liber Servitoris* o llibre del farmacèutic practicant. Correspon al llibre XVIII de la Gran Enciclopèdia Mèdica d'Abulcasis, editada a Venècia per Jenson, l'any 1471. (V. Enric Bayerri: *Historia de Tortosa y su comarca,* Tortosa, 1957, tom setè). (Pere Vallribera)

* **ABRAHAM CABRIT.** — V. **ABRAHAM CABRET.**

5.939. **ABRAHAM CARBÓ.** Cirurgià, que, l'any 1321, exercia a l'Arboç. (407, pàg. 317)

* **ABRAHAM DES CASTLAR.** (Número 26). Fill de David des Castllar. Metge, també, del rei Jaume I, que va autoritzar-lo a casar-se per segona vegada, d'acord amb la llei hebrea. (407, pàg. 317)

5.940. **ABREU, Manuel.** N. a Sant Andreu de Palomar (B.). Batxiller de Cervera. Revalidat el 1771. (24)

5.941. **AÇACH ABENVENIST.** Metge jueu, que, l'any 1269, exercia a B. (407, pàg. 310)

5.942. **ACOSTA, Josep.** Exercia d'oculista a B. i era, ademés, «alcayde de las cárceles secretas del Tribunal de la Inquisición». El 25-IV-1816, se li denegà el permís per a continuar fent d'oculista. (J. Ma.)

5.943. **ADEMA i SAFONT, Andreu.** N. a Viella, el 16-I-1764.; Batxiller a Saragossa, el 1790. Revalidat el 1792. (24)

5.944. **ADRET, Abraham.** Metge jueu, que va exercir, a Santa Coloma de Queralt, a les darreries del segle XIV. (407, pàg. 311)

5.945. **AGOSTÍ, Guillem.** Cirurgià, que, l'any 1475, exercia a B. (396, II, pàg. 523)

5.946. **AGREDA, Francisco Javier.** Autor de l'obra: *Falsificaciones de los alimentos y bebidas o Diccionario de las sustancias alimenticias...* (B., 1877, obra extensa, de 633 pàgines). Consta aleshores com a «sub-inspector de Sanidad Militar retirado».

5.947. **AGUILAR.** Metge del Collegi Llobera, de Solsona, que va morir l'any 1779. (503, pàg. 133)

5.948. **AGUILAR, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1525, exercia a B. (396, III, pàg. 371)

5.949. **AGUILAR, Mn. Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer entre els anys 1547 i 1565. (M. Ca.)

5.950. **AGUILAR, Lois.** Cirurgià, documentat a Balaguer l'any 1588. (M. Ca.)

5.951. **AGUILAR, Pere.** Cirurgià, documentat a Balaguer l'any 1560. (M. Ca.)

5.952. **AGUILÓ i MERCADER, Gonçal.** N. a Ciutat de Mallorca, el 23-II-1912; m. a Ciutat de Mallorca, el 7-III-1980. Llicenciat a B., el 1940. Fou metge intern a la càtedra de cirurgia del professor Bartrina a l'Hospital Clínic de B. Més tard va dirigir l'Hospital-Dispensari de la Creu Roja de Ciutat. El 15 de desembre de 1966, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca, amb el discurs: *Tratamiento del cáncer gástrico.* També féu el discurs inaugural de curs: *Contribución a la Historia de la Cirugía* (Palma, 1968). (Josep Tomàs i Monserrat)

5.953. **AGUILÓ i PUJOL, Bernat.** N. a Cambrils (Baix Camp). Cirurgià, romancista d'un examen, graduat al R.C.C., de B. l'any 1781. (J. Ma.)

5.954. **AGULLÓ, Llorenç.** Metge, n. a Linyola (Noguera). Exercí a Lleida, on morí el 9-V-1615. (493)

5.955. **AGULLÓ, Miquel.** Cirurgià, que exercí a Vallbona (Urgell), probablement cap el any 1638. (M. Ca.)

5.956. **AGULLÓ, M.° Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida l'any 1642. (493)

5.957. **AGULLÓ, Miquel Joan.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Les Garrigues), els anys 1630 i 1635. (M. Ca.)

5.958. **AGUSTÍ, Montserrat.** Metge de Monistrol de Montserrat (Bages), documentat a Manresa els anys 1631 i 1640. (J. Ra.)

5.959. **AGUSTÍ i PLANELL, Domènec.** N. a B., el 10-IV-1886 i m. el 1973. Llicenciat a B., es dedicà a la tocologia i fou, des

de l'anv 1909, un dels membres més actius de l'escola del professor Nubiola, del qual fou professor auxiliar. Director de l'escola de llevadores de la Facultat de Medicina de B. i autor d'un nombre considerable de treballs de l'especialitat, collaborant en diversos capítols del *Tratado de Obstetricia* de Nubiola i Zárate. Fou membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de B. (1943).
(53, octubre 1973, pàg. 27)

* **AIGUADER i CORTÈS, Jaume Anton.** — (És el núm. 58). La referència bibliogràfica és: 390.

5.960. **AIXADA, Benet.** N. a B. Batxiller d'Osca, revalidat l'any 1775. (24)

* **ALABERN i SAEZ, Enric.** (És el número 62). N. a Madrid, es va llicenciar a B., el 1896. La referència bibliogràfica és el 7 i no el 76.

5.961. **ALABART i BRUGUERA, Joan.** Metge militar, matat pels carlins, l'any 1837, a l'acció de Sanaüja.
(469, pàg. 62)

5.962. **ALAIX, Francesc.** Cirurgià primer de l'Armada, originari de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1758. (461)

5.963. **ALANDA, M.ª Nicolau.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1636 i 1643. M. el 14-II-1643 a Lleida. (M. Ca.)

5.964. **ALART, Cosme.** L'any 1698, consta com a cirurgià, a Torelló (Osona).

5.965. **ALAU i RIBOT, Libori.** Cirurgià romancista de Celrà (Gironés), documentat l'any 1784. S'havia graduat al R.C.C. de B. l'any 1775. (B. Ju.)

5.966. **ALAVEDRA i COLOMINAS, Josep.** N. a Olesa de Montserrat (Baix Llobregat) el 18-X-1757. Batxiller de Cervera el 1785 i revalidat el mateix any. Fill del metge Jaume Alavedra. (24)

5.967. **ALBA, Antoni.** N. a Gandesa (Terra Alta). El 4-IX-1759 li fou atorgat privilegi de Cirurgià del Protomedicat. (J. Ma.)

5.968. **ALBANELL, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a Barcelona l'any 1676. (AHPB - T. 9-XII-1676) (I. Pe.)

5.969. **ALBANO, M.ª** Cirurgià, documentat a Balaguer l'any 1605. (M. Ca.)

5.970. **ALBAREDA, Francesc.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B. l'any 1570. (AHPB - Doc. 18-I-1570) (I. Pe.)

5.971. **ALBAREDA, Francesc.** Metge, documentat a Manresa, entre els anys 1574 i 1607. (J. Ra.)

5.972. **ALBAREDA, Miquel.** Metge, a Vic, a les darreries del segle XVIII.

5.973. **ALBAREDA i CASAS, Joan.** Consta revalidat l'any 1784. L'any 1826 exercia a Alforja (Baix Camp). (24)

5.974. **ALBERT, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a Girona, els anys 1737 i 1738. (B. Ju.)

5.975. **ALBERT, Raphael.** Doctor en Medicina, documentat a Besalú (Garrotxa), l'any 1668. (B. Ju.)

5.976. **ALBERT i FABRA, Joan.** N. a Ivorra (Segarra). Cirurgià llatí, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

5.977. **ALBIN, Josep.** Metge de Sarroca de Bellera (Pallars Jussà), cap a la primera meitat del segle XVIII.
(24, pàg. 89)

5.978. **ALBRIC.** Cirurgià, que va exercir, a Girona, al segle XV.
(408, pàg. 33)

5.979. **ALÇAMORA, Joan.** Fadrí cirurgià, documentat a L'Albi (Garrigues), l'any 1681. (M. Ca.)

5.980. **ALCANTARA i RIESTRA. Paulino.** N. a Ilo-Ilo, Filipines, el 7-X-1896; m. a B. el 13-II-1964. Passà part de la seva infantesa a B. i a Filipines. Féu estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1923. Es dedicà principalment a les especialitats d'urologia i venerologia. Destacà com a jugador de futbol, en el F. C. Barcelona, entre els anys 1912 i 1927. Fou dotze vegades campió de Catalunya i cinc d'Espanya, la primera el 1913. Jugavà com a interior esquerra i la força del seu xut fou llegendària dins del futbol del seu temps. Es conegut el fet de que, en partit internacional contra França, a Bordeus, amb un xut féu gol, trencant la xarxa. Fou directiu del F. C. Barcelona (1930-34) i seleccionador espanyol de futbol (1950-1951).

5.981. **ALCANYÍS, mestre Mateu.** Doctor en Medicina. Apareix exercint a Arbeca (Garrigues) els anys 1572-1583. (M. Ca.)

5.982. **ALDEVÓ, Tomàs.** Al començament del segle XIX, exercia a Madrid. Fou gendre de José Severo López, metge de cambra. (J. Ma.)

5.983. **ALDRAFEU, Josep.** Cirurgià, barber, de Sallent (Bages), cap el 1641. (414, pàg. 414)

5.984. **ALEGRE, Jaume.** Doctor en Medicina, de Cervera, documentat a B. l'any 1561. (AHPB - Cm. - 4-III-1561) (I. Pe.)

5.985. **ALEGRE, Joan.** Doctor en Medicina. Exercia a Arbeca (Garrigues), l'any 1612. (M. Ca.)

5.986. **ALEGRE i CASTELLANAS, Jacint.** N. a Sallent (Bages). Cirurgià llatí, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1765. (J. Ma.)

5.987. **ALEGRET, Jerònim.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1580. (AHPB T. 18-II-1580.) (I. Pe.)

5.988. **ALEMANY, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1720. (M. Ca.)

* **ALEMANY i ROSSELLÓ, Francesc.** (És el núm. 97.) La memòria de l'any 1794 és *Sobre una calentura pútrida* (i no *pública*). (Línia 17).

5.989. **ALENYÀ, Antoni.** El 21-VII-1705, consta que fou examinat per exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 30)

5.990. **ALENYÀ,** Cristòfol. El 6 de febrer de 1668, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

5.991. **ALENYÀ, Francesc.** El 14 d'agost de 1702, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 30)

5.992. **ALFONS, mestre.** Cirurgià, documentat a Sant Boi de Llobregat, l'any 1466. (500, pàg. 144)

* **ALFONSO, Miquel.** (Núm. 110.) L'any 1493, era administrador de l'Hospital de Pere dez Vilar. (396, III, pàg. 108)

5.993. **ALFORJA, Anton.** Cirurgià, documentat a Lleida els anys 1736 i 1740, constant com a «Jove cirurgià». (M. Ca.)

5.994. **ALGUERÓ, Baptista.** N. a Móra d'Ebre (Ribera d'Ebre). Batxiller de Gandia, el 1758. Fou revalidat el 1760. (24)

5.995. **ALIES, Francesc.** Cirurgià, que exercia a Cardona (Bages). Documentat a Solsona, l'any 1587. (M. Ca.)

* **ALIES, Jeroni.** — V. **ALIAS, Jeroni.**

5.996. **ALIÓ, Ignasi.** N. a Cervera (Segarra), es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1763. (28, 1976, VI, pàg. 4)

* **ALMEREDÍ, Jucef.** (És el núm. 121.) La referència bibliogràfica és 38.

5.997. **ALOI, Boi.** L'any 1723, exercia la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 31)

* **ALOU, Jaume.** (Núm. 132.) Es parla d'ell a 396, V, pàg. 14.

5.998. **ALOY, Josep.** Metge, documentat a Girona, l'any 1785. (B. Ju.)

5.999. **ALOY, Pere.** Cirurgià, que, al segle XVIII, exercia a Girona. (408, pàg. 33)

6.000. **ALOY, Salvador.** Cirurgià primer de l'Armada, originari de Girona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. Estigué pensionat per a estudiar a Paris. (461)

6.001. **ALQUIÉ, Aleix.** N. a Perpinyà, l'any 1812; m. el setembre del 1865. Doctorat el 1838. Professor de Cirurgia a la Facultat de Montpeller, i cirurgià en cap de l'Hospital l'Hôtel-Dieu. Va descriure una tècnica de fixació de la matriu, mitjançant escurçament dels lligaments rodons. El 1853, va iniciar la publicació dels «Annales Clíniques de Montpellier». Autor de: *Cours élémentaire de pathologie chirurgicale d'après la doctrine de l'école de Montpellier; Traité élémentaire de pathologie médicale; Chirurgie conservatrice ou moyen de restreindre l'utilité des opérations; Clinique chirurgicale de l'Hôtel-Dieu de Montpellier; Étude médicale et expérimentale de l'homicide réel ou simulé par strangulation,* i algun altre treball. (476, pàg. 12)

6.002. **ALSINA i LLOPART, Antoni.** N. a Serinyà (Gironès). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C., de Barcelona, l'any 1778. (J. Ma.)

6.003. **ALTADILL i ARGENTA, Agustí.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1740. (M. Ca.)

6.004. **ALTAMAR, Antoni.** N. a B. Alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1754 i es graduà com a cirurgià segon de l'Armada. Consta també com a Altomar. (J. Ma.)

6.005. **ALVAREZ-ZAMORA, Lluís.** N. a Castelseràs (Terol), el 8-III-1907; m. l'any 1973. Féu els estudis de Medicina a B., dedicant-se a la ginecologia. Treballà en el servei del prof. Bonafonte i després amb el prof. Conill. Fou metge de guàrdia de l'Hospital Clínic (1930-35), cap de sala i del dispensari de lluita contra l'es-

terilitat. Autor de nombrosos treballs, es doctorà amb la tesi: *Contribución al estudio de la incontinencia urinaria de esfuerzo en la mujer y su tratamiento quirúrgico.* (53, octubre 1973, pàgs. 27-28)

6.006. **ALVAREZ ZAMORA, Ramir.** N. a Castelseràs (Terol), el 20-X-1911; m. a B., el 21-III-1981. Féu l'ensenyament secundari i la llicenciatura a B. Llicenciat el 1935. Fou «depurat» després de la guerra civil. Féu el doctorat amb la tesi *Rabdomioblastoma, sarcoma arracimado de la vagina de las niñas* (Madrid, 1950). Va collaborar a «Annals de Medicina»; «Acta Otorrinolaringológica» i altres revistes. Traduí obres de Schumacher, Stöhr Philipp, Hueck Werner... Coautor del llibre *Embarazo ectópico* (B., 1945).
(R. Sales Salom)

6.007. **ALZINA i MELIS, Joan.** N. a Capdepera (Mallorca), el 27-IV-1889; m. a Madrid, el 21-I-1979. Llicenciat a B., i amplià estudis a Bolònia, a Munich i a Roma. Va treballar a la Clínica Psiquiàtrica de Kraepelin. Director del manicomi de Salt, i del de la Santa Creu, i de l'Institut Municipal de Vilajoana. Autor de *Medicina de Urgencia* i de les monografies *Inervación cardiaca* i *La neurosi i els neuròtics.*

6.008. **AMANRICH, Cyr.** N. a Pià (Rosselló); m. a Perpinyà, el 1728. Es va doctorar en Medicina el 12 de febrer de 1676. Va exercir a Pià i a Perpinyà. Autor de *Medicus in conspectu magnatorum extollendus* (Perpinyà, 1702); *Sobre la dignitat de la Medicina; De insania circulationis et circulatorum* (Perpinyà, 1705) i *Disquisitiones de adversa medicina* (Perpinyà, 1706). El seu fill, del mateix nom, també va ésser metge. (476, pàg. 13)

6.009. **AMAT, Jaume.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1642.
(AHPB - CM. 17-VIII-1642.) (I. Pe.)

6.010. **AMAT i BARGUÉS, Miquel.** N. a Gavà (Baix Llobregat), el 30-IV-1910; m. el 1973. Catedràtic de Química inorgànica de la Facultat de Farmàcia de B. (1943). Membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual ingressà el 31-V-1953 amb un discurs sobre el tema *Las macromoléculas y sus aplicaciones en biología y medicina,* que fou contestat pel Dr. Gallart i Monés.

6.011. **AMELL i SANS, Agustí.** N. a Sitges (Garraf), l'11-VII-1903; m. a B., el 8-II-1983. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1927. Fou professor ajudant de classes pràctiques a la facultat, del 1927 al 1932 i més tard professor adjunt. Es doctorà el 1958, amb una tesi sobre les cirrosis pulmonars. Fou neumòleg de la beneficència municipal de B. i durant molts anys cap del dispensari d'aparell respiratori de la Clínica Mèdica del prof. Pedro i Pons a l'Hospital Clínic. També s'havia especialitzat en anatomia patològica. Fou membre actiu de la Societat Catalana de Biologia. L'any 1935 va publicar un Atles de Radiologia de l'aparell respiratori intratoràcic. Autor també de *El cor dels pneumòpates i el pulmó dels cardíacs.* (B. 1971).

6.012. **AMER i SERVERA, Miquel.** N. a Manacor, l'any 1847; m. a Manacor, el 1910. Emparentat amb la família Maura. Cursà Medicina a València. Es dedicà a la política local. L'any 1870, creà amb altres propietaris rurals, la revista «Unidad Católica», de Manacor, que lluità a favor de la Restauració. Participà activament en la creació de l'Ateneu (1875). Collaborà a «L'Aurora». Autor de *Dios y el Cosmos* (1889), i *Reforma de la música religiosa* (1900), conjunt d'articles, en defensa del gregorià i la polifonia clàssica.
(32, I, pàg. 772)

6.013. **AMETLLA i PLANELLA, Josep.** N. a Tremp (Pallars Jussà). Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1796. (J. Ma.)

6.014. **AMETLLER i FARRÓ, Josep.** N. a Cervià (Garrigues). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1793. Féu la campanya del Rosselló (1793). (J. Ma.)

* **AMIGÓ, Josep.** (Núm. 162.) Línia 1. Diu: Móra. Ha de dir: Moià (Bages).

* **AMIGUET, Cosme.** (Núm. 165, del primer volum.) No era metge, sinó cirurgià.
(396, XV, pàg. 485)

6.015. **AMORÓS, Bartomeu.** Consta documentat a Arbeca (Garrigues), com a «practicant de cirurgià», l'any 1611.
(M. Ca.)

6.016. **AMOSQUIVAR, Manuel.** Cirurgià, que, l'any 1722 exercia a B.

6.017. **ANCOCHEA i HOMBRAVELLA, Nicanor.** N. a Córdoba (R. Argentina), l'1-X-1908; m. a B., el XII-1983. Llicenciat en Medicina a B., l'any 1932 i en Filosofia i Lletres. Doctorat a Madrid, el 1947 amb la tesi *El dibujo en el enfermo mental.* Fou president de la Germandat dels Sants Cosme i Damià i organitzador de reunions de psiquiatres catòlics. Collaborà a «Sín-

tesis Médica». Fou professor de Fonaments biològics de l'Educació a la secció de Pedagogia de la Universitat de B. Director de la Clínica Mental de Santa Coloma de Gramenet, de la Diputació, des de l'any 1941.

6.018. **ANDREU SOLER.** Barber, documentat a Manresa, entre el 1298 i el 1304. (J. Ra.)

6.019. **ANDREU, Benet.** Cirurgià primer de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1754. (461)

6.020. **ANDREU, Esteve.** Metge de Manresa, documentat els anys 1671 i 1680. (J. Ra.)

6.021. **ANDREU, Josep.** Doctor en Medicina, que, l'any 1651, exercia a B. (396, XV, pàg. 499)

6.022. **ANDREU, Josep.** Metge de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa (1702-1710), aconductat amb la remuneració de 15 lliures per any. Fou conseller de la ciutat (1710). Documentat des del 1693. (J. Ra.)

6.023. **ANDREU, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l' any 1792. (AHPB - CM. 16-VII-1792)
Potser calgui identificar-lo amb Josep Andreu i Aragonés. (I. Pe.)

6.024. **ANDREU, P.** Cirurgià, que exercia, a Girona, al segle XV. (408, pàg. 33)

6.025. **ANDREU i ALDAVERT, Miquel.** N. a Pontons (Alt Penedès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1798. Fill del cirurgià Jaume Andreu i Gaudier. (J. Ma.)

6.026. **ANDREU i ARAGONÉS, Josep.** N. a Vilaseca (Tarragonès), el 6-I-1767. Batxiller a Saragossa, el 1791 i revalidat el 1792. (24)

* **ANDREU DE BELLVER, Joan.** (És el núm. 178.) La referència bibliogràfica ha d'ésser 4, pàgs. 53, 83 i 272.

6.027. **ANDREU i BONAMICH, Pau.** N. a Llinars (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, de 9 exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1765. Fou un dels primers graduats del R.C., constant que va començar els estudis el dia que s'obrí l'escola. (J. Ma.)

6.028. **ANDREU DE CASESNOVES.** Barber i metge, que, l'any 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

6.029. **ANDREU i COMPANY, Joan.** N. a B. Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1785. (J. Ma.)

6.030. **ANDREU i GAUDIER, Jaume.** N. a Pontons (Alt Penedès). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C., de B., l'any 1780. Exercí a Pontons. (J. Ma.)

6.031. **ANDREU i MIQUEL, Josep.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà). Llicenciat en Cirurgia, pel R.C.C. de B., l'any 1799. El mateix any es llicencià en Medicina, sense cap més examen. (J. Ma.)

6.032. **ANDREU i TALAU, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1668 (AHPB - CM. 12-II-1668) (I. Pe.)

6.033. **ANDREU i VIDAL, Antoni.** N. a Sarral (Conca de Barberà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C., de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.034. **ANFRUNS i ARMENGOL, Marià.** N. a B. el 18-II-1887; m. a B. el 27-VIII-1957. Fill del metge Josep Anfruns i Espel, oriünd de Berga i fundador, juntament amb un alemany, d'una clínica d'Electroteràpia. Llicenciat a B., el 1909, i doctorat a Madrid, el 1910, amb la tesi *Contribución al estudio de la fijación del complemento y de sus aplicaciones* (Madrid, 1911). L'any 1911, va ingressar per oposició al Cos de Sanitat Militar. Destinat a Larraix (Marroc) els anys 1915 i 1916. Després d'haver estat uns anys a Madrid, és destinat, com a tinent coronel, a l'Hospital Militar de B., d'on fou cap del Laboratori. Es va preocupar per la Higiene i la Bacteriologia. El mes de febrer de 1938, va ésser detingut pel SIM, i empresonat al vaixell «Uruguay» i a Montjuïc. Es va poder escapar a Amelie-les-Bains. Els anys 1948-1950 era cap de Sanitat militar a les Illes Canàries, amb residència a Santa Cruz de Tenerife. Va collaborar a la «Revista Médica de Barcelona» i a la «Revista Española de Medicina y Cirugía».

6.035. **ANGELET i PUIGRUBI, Raimon.** N. a Tona (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.036. **ANGELET i PUIGRUBI, Pasqual.** N. a Sant Andreu de Tona (Osona). Batxiller de Cervera, el 1784, i revalidat el 1786. (24)

6.037. **ANGELICH DE SIERRA, Magí Antoni.** De la segona meitat del segle XVIII.

Doctorat a Cervera, va opositar a les càtedres de Prima, Mètode i Anatomia. L'any 1765 residia a Sevilla, on va presidir una Societat Mèdico-Quirúrgica. (464, pàg. 249)

6.038. **ANGLADA.** Cirurgià, que exercia, a Girona, al segle xv. (408, pàg. 33)

6.039. **ANGLADA, Anton.** Doctor en Medicina. Consta que exercia a Anglesola (Urgell), el juliol de 1695. (M. Ca.)

6.040. **ANGLADA, Josep.** Metge de Ceret (Vallespir), a la meitat del segle xviii. Pare d'un metge del mateix nom (número 189). (476, pàg. 15)

6.041. **ANGLADA, mossèn Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1635 i 1638. (493)

6.042. **ANGLADA, Nicolau.** Cirurgià de B. L'any 1782 tenia botiga oberta amb dos fadrins. (J. Ma.)

* **ANGLADA i CABANER, Josep.** (És el número 189.) N. a Ceret (Vallespir), el 18-X-1775; m. el 19-XII-1833. Fill del metge Josep Anglada. Autor de: *Dissertation sur les connaissances et les qualités nécessaires au médicin* (Montpeller, 1797); *Mémoires pour servir à l'histoire générale des eaux minérales sulfureuses et des eaux minérales et des établissements thermales du département des Pyrénées Orientales* (París, 1833, en dos volums); i l'obra pòstuma *Traité de toxicologie générale, envisagée dans ses rapports avec la physique, la pathologie, la thérapeutique et la médecine légale* (París, 1835). Juntament amb D. Bouis, va publicar *Notice sur les établissements thermaux de Vernet. Pyrénées Orientales* (Albi, 1837), i amb Bérard, *Notice sur les eaux acidules, alcalino-ferrugineuses du Boulou et de Saint-Martin de Fenouillard. Pyrénées Orientales* (Montpeller, 1840). (476, pàg. 16)

6.043. **ANGLERILL, Joan.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1423. (J. Ra.)

6.044. **ANGLESIL, Honofre.** Doctor en Medicina, que exercí a Balaguer. Documentat els anys 1605-1611. (M. Ca.)

6.045. **ANGLISIL, Andreu.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues), l'any 1591. (M. Ca.)

6.046. **ANGUERA DE SOJO, Jordi Maria.** M. a B. el 14-IX-1919. L'any 1913, era membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina, de B. Va traduir la Medicina Legal de Lacassagne. Autor de *Nociones de Higiene práctica*, i *Cuidados que exige la primera infancia. Higiene del niño sano y del enfermo* (B., 1910), amb un pròleg del doctor Isidor Pujador.

6.047. **ANTICH i SUBIRANA, Josep.** N. a B., el 16-XII-1869; m. a B., el 9-IV-1937. Llicenciat a B., el 1890. Va escriure diversos articles de divulgació mèdica, a «La Vanguardia», durant els anys 1905 i 1906.

6.048. **ANTON.** Metge i cirurgià, documentat a Olot, l'any 1780. (B. Ju.)

6.049. **ANTONI ALEGRE.** Barber-cirurgià, que, el 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

6.050. **ANTONI EROLA.** «Físic», que, l'any 1385, residia a Besalú. (409, pàg. 174)

6.051. **ANTONI DE MALLORCA.** Doctorat en Medicina, el 13 de gener de 1490, a la Universitat de Padua. (J. Pe.)

6.052. **ANTONI i JOVÉ, Josep.** N. a la Granja d'Escarp (Segrià), el 8-IX-1759. Fill i nét de cirurgians. Batxiller d'Osca, el 1789. Revalidat el 1802. Va exercir a la Pobla de Massaluca (Terra Alta). (24)

6.053. **ANTONIO i NAVARRO, Francesc de.** N. a Mequinensa (Baix Cinca). El 20-X-1758 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. Fou examinat per Antoni Fort. Més tard, el 24-XI-1766, el Vice-President del Col·legi li renovà la llicència. (J. Ma.)

6.054. **ANTONIO i NAVARRO, Jordi d'.** N. a Mequinensa (Baix Cinca). Li foren concedits i renovats els mateixos privilegis que al seu germà Francesc (víd.), i en les mateixes dates. (J. Ma.)

* **ANZIZU i YARZA, Joan Josep.** (Número 212). El cognom correcte és ANZIZU.

* **APARICI, Agustí.** — V. **AGUSTÍ APARICI.**

6.055. **ARAGÓ, m. Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1605. (M. Ca.)

6.056. **ARAGÓ, Salvador.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, els anys 1726 i 1740. (496, pàgs. 144 i 145)

6.057. **ARAGONÉS, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1543. (I. Pe.)

6.058. **ARAGONÉS, mestre Joan.** Metge. Exercí a Balaguer, on apareix citat els anys 1551-1564. (M. Ca.)

6.059. **ARAGONÈS, Tomàs.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de Tarragona, alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1759. (461)

6.060. **ARAGONÈS i VILA, Joan.** N. a Vinebre (Ribera d'Ebre). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.061. **ARAJOL, Macià.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1667. (M. Ca.)

6.062. **ARBAT i TORRAS, Gaspar.** N. a Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

6.063. **ARBÓ i GUAL, Thomàs.** N. a Artesa de Segre (Noguera). Alumne del R.C.C. de B., es graduà com a cirurgià romancista de dos exàmens, l'any 1794, i com a llatí, el 1803. (J. Ma.)

6.064. **ARBOIX i NOGUER, Joan.** N. a Sant Quirze de Besora (Ripollès). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., d'un examen l'any 1770, i de dos, el 1775. (J. Ma.)

6.065. **ARBUÉS, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1687. (AHPB - CM. 28-X-1687) (I. Pe.)

6.066. **ARBUÉS, Josep.** Cirurgià, originari de la Seu d'Urgell, documentat a Manresa, entre els anys 1757 i 1809. (J. Ra.)

6.067. **ARBUÉS, Josep.** Cirurgià, establert a B., que el 24-IX-1774 era vocal de la directiva de la Comunitat de Cirurgians de B. (J. Ma.)

6.068. **ARCH, Josep.** Cirurgià, que exercí a Vilafranca del Penedès, a la primera meitat del segle XVIII. Un fill seu, Josep, morí el 28-VII-1740, als vint anys, a Lleida, éssent fadrí-cirurgià. (M. Ca.)

6.069. **ARDÈBOL i RABASCALL, Francesc.** N. a Porrera (Priorat). Alumne del R.C.C. de B., on ingressà, l'any 1793, graduant-se, com a cirurgià romancista d'un examen, el 10-VII-1801. (J. Ma.)

6.070. **ARDÈVOL, Joan.** Cirurgià, nat a Reus i documentat a Granyena de les Garrigues, l'any 1714. (M. Ca.)

* **ARDÈVOL i CABRER, Jaume Josep.** (Número 226.) Segons Vilaseca i Anguera, la data del seu naixement és el 3 de gener de 1773. (397)

* **ARDÈVOL i SARDÀ, Leandre.** (Número 228). Segons Vilaseca i Anguera, la data del seu naixement és el 30 de maig de l'any 1812. (397)

6.071. **ARDID i BERNARD, Llorenç.** N. a Herrera (Aragó ?); m. a B., el 1914. Es dedicà a la política. Combaté els carlins, amb el grau de tinent metge, però amb la Restauració (1875), abandonà la carrera militar. A B., fou un dels dirigents dels republicans radicals i destacat lerrouxista. Es mostrà intransigent amb Solidaritat Catalana i, després de la Setmana Tràgica, amb el seu testimoniatge, comprometè greument Francesc Ferrer i Guàrdia, que fou afusellat. (J. Termes, 32, II, pàg. 396)

6.072. **ARENAS, Josep.** Cirurgià. Consta que l'any 1781 tenia botiga oberta a B. (J. Ma.)

6.073. **ARENY, Josep.** N. a Sant Julià d'Andorra, es va graduar a Cervera, l'any 1780. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.074. **ARENYS, Pere.** N. a Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa). El 9-I-1756, li fou concedit, pel Protomedicat, permís per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

* **ARGELAGÓS i ALTIMIRA, Joan.** (És el núm. 236). N. el 14-IV-1769 (i no el 1679).

6.075. **ARGELAGÓS i RIUS, Llorenç.** N. a Llor (Solsonès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. Pare de Joan Argelagós (número 236). Exercí a Sant Martí de Sesgueioles (Anoia). (J. Ma.)

6.076. **ARGULLÓS i PRATS, Alonso.** N. a Peramea. Llicenciat en Medicina i cirurgia, graduat al R.C.C. de Barcelona, l'any 1830. Havia guanyat una plaça d'ajudant d'anatomia (1827). (J. Ma.)

* **ARIAS CARVAJAL, Pius.** (És el número 245). N. a Avilés (Oviedo), es va llicenciar a B., l'any 1896. La revista «La Medicina», era de l'any 1905, i no del 1950.

6.077. **ARLONI, Jaume.** L'any 1410, era cirurgià del Capítol de Girona. (408, pàg. 26)

6.078. **ARMADAS i MIR, Pere.** N. a Banyoles (Gironès). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.079. **ARMAND.** Cirurgià capitoler, de Girona, documentat l'any 1539. Esmentat com a Armandus. (B. Ju.)

* **ARMENDARIZ i ASPURZ, Benigne.** (Núm. 252.) N. a Olite (Navarra). Batxiller en Medicina el 1836 i llicenciat el 1838. (J. Ma.)

6.080. **ARMENGOL, Felicià.** Cirurgià nat a Balaguer, fill de Matheu, també cirurgià. Documentat a Lleida (1667) i a Balaguer (1671). (M. Ca.)

6.081. **ARMENGOL, m.° Matheu.** Cirurgià documentat a Balaguer entre els anys 1645 i 1667. (M. Ca.)

6.082. **ARMENGOL, Narcís.** Cirurgià d'Igualada, al començament del segle XIX, que va intervenir a la Guerra del Francès.

6.083. **ARMENGOL, Pere.** N. a Montcalt (Canet d'Adri, Gironès). El 15-IV-1761, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.084. **ARMENGOL i PIULATS, Pere Joan.** N. a Foradada (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.085. **ARMENGOL i PLA, Josep.** Cirurgià, nat a Balaguer, on morí el 9-I-1782, a l'edat de 78 anys. (M. Ca.)

6.086. **ARMENGOL i ROIG, Cosme.** N. a Cartellà (Gironès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1794. (J. Ma.)

6.087. **ARMENGOL i ROIG, Narcís.** N. a Montcalt (Canet d'Adri, Gironès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.088. **ARMENTER i QUINTANA, Narcís.** N. a Olost de Lluçanès. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1787. (J. Ma.)

6.089. **ARNALOT i SANSA, Josep Maria.** N. a Alòs d'Àneu (Pallars Sobirà), el 2-XI-1892; m. l'any 1973. Féu estudis de Medicina a B., especialitzant-se en Tocoginecologia. Fou membre actiu del servei del professor Nubiola i cap del departament d'infeccions puerperals de l'Hospital Clínic, de B. Féu uns cursets d'obstetrícia per a metges que tingueren un cert ressò. (53, novbre. 1973, pàg. 26)

6.090. **ARNAU, Carles.** Barber, que, l'any 1699, exercia a B. (396, XXIII, pàg. 3)

* **ARNAU ÇA RIERA.** (És el núm. 265.) M. el 6-VI-1348. Sembla que la mort li sobrevingué a conseqüència de la pesta negra. (440, pàg. 69)

6.091. **ARNAU i COLOMER, Francesc.** N. a Alp (Cerdanya). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C., de B., l'any 1783. (J. Ma.)

6.092. **ARNAU JANER.** Barber i metge, que, l'any 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

6.093. **ARNAUTÓ, Antoni.** Cirurgià de Cistella (Alt Empordà), en el segle XVIII. Avi matern d'Antoni Cibat (núm. 1.177). (B. Ju.)

6.094. **ARNAVAT, Joan.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà). Batxiller de Cervera, l'any 1749. Es revalidà el 1773. Exercí a Flix (Ribera d'Ebre). (24)

6.095. **ARNÚS, Manuel.** Llicenciat en Medicina i Cirurgia, que, consta assistí als cursos de Frenologia que féu Marià Cubí a Igualada, el novembre de 1843. (420, pàg. 504)

6.096. **AROLA i CARNER, Pere.** N. Calders (Bages); m. a Gràcia, el 15-III-1878. Metge, exercí a Manresa, on fou cirurgià de l'Hospital de Sant Andreu (1835), fins el 1872, en què tenint 74 anys, fou substituit per Josep Solà i Abadal. (J. Ra.)

6.097. **AROLA i DOMÈNECH, Francesc d'Asis.** N. a Manresa, el 1842; m. el 1901. Farmacèutic, fou catedràtic de les Facultats de Farmàcia de Santiago i de B. i membre de la R. A. de Medicina de B., en la qual ingressà l'any 1884, ocupant la medalla número 28. Es dedicà principalment als anàlisis de medicaments i d'aliments.

6.098. **AROLA i SALA, Josep.** N. a Manresa, el 26- IV-1875; m. a Manresa, el 25-XII-1933. Exercí tota la seva vida la Medicina General, de primer a Súria i després a Manresa. L'any 1905 fou fundador del Centre Nacionalista Republicà i del seu portantveu, el diari «Bages Ciutat», el 1906. També va ésser fundador del diari «El Día». President del Centre Excursionista de la Comarca del Bages, de 1923 a 1930, regidor i alcalde accidental més d'una vegada. Fou membre del Comité Revolucionari, en proclamar-se la República, el 14 d'abril de 1931. Metge d'estil clàssic, gaudí d'un gran prestigi local i, en morir, li fou dedicat un carrer a Manresa.

* **AROLA i SOLÉ, Joan.** (És el número 276.) La data del 12 de maig de 1880 és la de naixement, no la de la mort.

6.099. **AROMIR, Salvador.** Doctor en Medicina, de Cardedeu (Vallès Oriental), documentat a B., l'any 1666.
(AHPB - Cm. - 5-IV-1666.) (I. Pe.)

6.100. **ARQUÉS, Bautista.** N. a La Fatarella (Terra Alta). El 20-I-1761 li va ésser concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.101. **ARQUÉS i MIARNAU, Ramon.** N. a Juneda (Garrigues). Llicenciat en Medicina a B., l'any 1917, Dermatòleg. Autor de nombrosos treballs sobre la història de la odontologia, entre els quals cal esmentar *Historia anecdótica de la odontología a través del arte y de la literatura* (B., 1945); *El arte dental prehistórico* (Madrid, 1944); *La odontología desde el Imperio Romano hasta el Renacimiento* (Madrid, 1944); *Santa Apolonia, patrona de los dentistas* (B., 1945).

6.102. **ARTIGALAS, Josep.** A les darreries del XVIII, exercia la Cirurgia a Sant Fruitós de Bages.

* **ARTIGAS i RIERA, Vicenç.** (Número 292) n. a B., el 2-I-1908 (no el 1928).

6.103. **ARRÓ i CARRERA, Miquel.** N. a Aubert (Betlan, Vall d'Aran). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

6.104. **ARTIGAS i VIDAL, Pere.** N. a Vilabella (Alt Camp). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

6.105. **ARTIGÓ, Miquel.** Metge, que, l'any 1495, exercia a B. (396, III, pàg. 122)

6.106. **ARTIS i GARCIA, Josep.** N. a Reus. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

6.107. **ARTUS, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida, el 22-V-1699, data de la seva mort. (M. Ca.)

6.108. **ARUMÍ i FARGAS, Joaquim.** N. a Vic (Osona), el 22-XI-1898; m. a B., el 10-I-1980. Llicenciat a B., el 1923, es va doctorar amb la tesi: *Embriogénesis de las vías lagrimales.* Amplià estudis a Londres, amb Elliot. Va treballar al Centre Quirúrgic Oftalmològic (dels carrers Claris-Mallorca), a Vic i a la Garriga. L'any 1934, era professor auxiliar per oposició, havent estat encarregat de la càtedra d'Oftalmologia, en morir el doctor Soria (1955-1956). Després de la guerra civil va presidir la Cooperativa de consum del Col·legi de Metges, de B. També va ésser professor adjunt, amb el doctor Casanovas Carnicer. Col·laborà a diverses revistes i és autor de *Etiopatogenia de la miopía; Carcinomas metastásicos de la coroides; Los síndromes ulcerosos en la conjuntiva y córnea; Cisticerco subconjuntival; Estado actual del problema de la Oftalmia simpática* i d'altres treballs.

6.109. **ARXACH, Dídac.** Doctor en Medicina, que, l'any 1642, exercia a B. (396, XIII, pàg. 182)

6.110. **ASTOR, Francesc.** N. a Canet (?), era batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1805. (309)

6.111. **ASTOR, Pau.** Doctor en Medicina. Consta, que, l'any 1615, exercia a la Seu d'Urgell. (M. Ca.)

6.112. **ASTRUCH, Bonafós.** Consta, com a metge, a B., cap a finals del segle XIV. (347, pàg. 377)

6.113. **ASTRUC DE FALSET.** Metge jueu, que, entre els anys 1335 i 1340, va exercir a Falset. L'any 1346, es va casar amb Bonadona, filla de Samuel, jueu de l'Aleixar. (407, pgs. 313 i 319)

6.114. **ASTRUC HASDAI.** Metge jueu, que, l'any 1360, exercia a B. (407, pàg. 320)

6.115. **ASTRUC JUCEFF.** Metge jueu, que, l'any 1359, exercia a Manresa. (404, pàg. 25)

6.116. **ASTRUCH DEZ PORTELL.** Metge i cirurgià jueu, que, l'any 1368, exercia a Sarral. (407, pàg. 323)

6.117. **ATZDAL BRUNELL.** Metge jueu, que, l'any 1390, exercia a Montblanc. (407, pàg. 316)

6.118. **AUBERGE, P.J.F.** De la segona meitat del segle XIX. Metge de l'Exèrcit francès. Autor de *Hydrologie de l'établissement thermale de la Preste. Pyrénées Orientales* (Perpinyà, 1861). (476, pàg. 34)

6.119. **AUGER, Josep.** Metge, documentat a Riudarenes (Selva), l'any 1780. (B. Ju.)

6.120. **AUGER i SIMON, Francesc.** N. a Castelló (de Farfanya?) (Noguera). Cirurgià, d'un examen graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.121. **AULET, Josep M.** Metge militar, destacat a Sant Feliu de Guíxols, l'any 1795. (B. Ju.)

6.122. **AVALLA, Joan.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1769. (M. Ca.)

6.123. **AVELLA, Alonso.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1729. (AHPB - Cm. - 10-XII-129.) (I. Pe.)

6.124. **AVELLA, Joan.** N. a Sant Salvador de Toló (Pallars Jussà). Batxiller d'Osca, el 1739; revalidat el 1774; exercí a Àger (Noguera). (24)

6.125. **AVELLANA i SALA, Francesc.** N. a Ponts (Noguera). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

6.126. **AVELLANA, Josep.** N. a Ponts (Noguera). El 8-II-1760, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirugia. (J. Ma.)

6.127. **AVELLANET, Joan.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1709. (496, pàg. 144)

* **AVENESAN, David.** — V. **ABENNAZAYA, David.**

6.128. **AVIA i CAPDEVILA, Pau.** N. a Montblanc (Conca de Barberà), graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.129. **AXULÍ, Germà.** Barber, que, l'any 1462 exercia a Girona. (405, pàg. 46)

6.130. **AYALA i NOSAS, Francesc.** N. a B. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. Va servir, com a practicant, en una expedició a Amèrica. (J. Ma.)

6.131. **AYMAR, Guillem.** Practicant major i cirurgià segon de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Càdis, on va ingressar l'any 1765. (461)

6.132. **AYMARICH, m.° Jaume.** Cirurgià, que, exercí al Vilosell (Garrigues), en el segle XVII. (M. Ca.)

6.133. **AYMERICH.** Cirurgià, que, va exercir, a Girona, al segle XV. (408, pàg. 33)

6.134. **AYMERICH, Vicenç.** N. a Ribes de Freser (Ripollès), era graduat en Medicina, a Cervera, l'any 1782. (28, 1976, VII, pàg. 4)

* **AZEMAR, Pere.** (És el núm. 322.) És Azemar, i no Azenar. Autor de *Considerations générales sur les Anus contre-nature* (Montpeller, 1821). (426, pàg. 77)

6.135. **AZEMARIOS, Miquel.** Consta com a estudiant gironí a Montpeller l'any 1517. (B. Ju.)

6.136. **AZEVEDO i ZARAVIA, Juan de.** N. a Arenys de Mar (Maresme). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. Un germà seu, Santiago (n. a Logroño), s'havia graduat l'any anterior. (J. Ma.)

— B —

6.137. **BABOT i BOIXEDA, Pere.** N. a Tarragona, el 10-XII-1898; m. a B., el 8-II-1982. Féu el batxillerat a Tarragona. Llicenciat a B., el 1923. El 1925, fa una estada a Madrid, tot aprovant les assignatures del doctorat. El 1927, va ingressar al servei del doctor Gallart i Monés. Es va dedicar a l'Endocrinologia, i més tard, fou cap del laboratori de la Clínica Corachan (1949-1971). Després de la guerra civil, va mantenir la flama de la Societat Catalana de Biologia, essent casa seva la seu d'aquella societat. El 1963, es va reorganitzar la Societat i foren elegits president Josep Alsina i Bofill i com a secretari general ell mateix. Es va mantenir en aquest càrrec fins al 1979. Va collaborar a les revistes «Annals de Medicina»; «Medicina Española», de València; «Revista de Diagnóstico Biológico» i a d'altres publicacions. Autor, juntament amb F. Gallart i J. Vilardell, de *La prueba de la histamina en el estudio de la secreción gástrica* (B., 1927), i *Sobre la secreción gástrica histamínica* (B., 1927).

6.138. **BACH, Francesc.** Metge, que, l'any 1722, exercia a B.

* **BADA i BORDA, Anaclet.** Els dos cognoms van separats.

6.139. **BADIA, Cristòfol.** Doctor en Medicina, de Manresa, documentat a B., l'any 1621. (AHPB - Cm. - 7-I-1621.) (I. Pe.)

6.140. **BADIA, Francesc.** Consta documentat, com a metge, l'any 1697, a Montblanc (Conca de Barberà).

6.141. **BADIA, Geroni.** Cirurgià, graduat a Cervera, que, l'any 1751, tenia botiga oberta a B. (J. Ma.)

6.142. **BADIA, Jaume.** Doctor en Medicina, que, l'any 1681, exercia a Girona. (408, pàg. 30)

6.143. **BADIA, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1696. (AHPB - Cm. - 23-VII-1696) També consta el mateix nom, l'any 1722. (Cm. - 11-VI-1722.) (I. Pe.)

6.144. **BADIA, Joan.** N. a Sant Quintí de Mediona (Alt Penedès). Batxiller en Medicina, a Osca. Revalidat el 1771. (24)

6.145. **BADIA, Josep.** Entre els anys 1702 i 1724, consta documentat com a metge, a Montblanc (Conca de Barberà).

6.146. **BADIA, Onofre.** Doctor en Medicina que, l'any 1679, exercia a Girona. (408, pàg. 30)

6.147. **BADIA, Pere.** Doctor en Medicina, que, l'any 1649, exercia a Girona. (408, pàg. 29)

6.148. **BADIA, Salvador.** Doctor en Medicina, que, l'any 1667, exercia a Girona. (408, pàg. 29)

6.149. **BADIA i SALA, Marià.** N. a La Llacuna (Anoia). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

* **BADÓS, Llorenç.** — V. **BEDÓS, Llorenç.**

6.150. **BADOSA i SERRAT, Gabriel.** N. a Argelaguer (Garrotxa). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

6.151. **BADOT, mestre Gabriel.** Metge. Consta, que, l'any 1535, exercia a Lleida. (M. Ca.)

6.152. **BADRAS i BORRAS, Jeroni.** Doctor en Medicina, que, l'any 1716, va aspirar a dirigir el Protomedicat.

6.153. **BAELL, Miquel.** El 28-III-1761, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.154. **BAGEHOLT.** Cirurgià, documentat a Sant Boi de Llobregat, l'any 1441. (500, pàg. 142)

6.155. **BAGES, Bartolomé.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1569. (AHPB - Doc. 12-VII-1569.) (I. Pe.)

6.156. **BAGUER, Jaume.** Metge, dè Lloret de Mar (Selva), documentat, l'any 1767. (B. Ju.)

6.157. **BAIGES, Joan.** N. a Móra d'Ebre. Doctorat en Medicina, a Oriola, l'any 1767. Es revalidà el 1774. Exercí, a Móra d'Ebre. (24)

6.158. **BAILLO, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1554. (AHPB - T. 15-III-1554.) (I. Pe.)

* **BAIONA, Joseph.** — V. **BAYONA, Joseph.**

6.159. **BAJÉS, Raimon.** N. a Sant Feliu de Torelló (Osona). El 27-IV-1756, li fou

concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.160. **BALAGUER, Francesc.** N. a B. Féu els estudis de Medicina a B., doctorant-se l'any 1842. Membre de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (1842). (504)

6.161. **BALAGUER, Joan Martí.** Cirurgià capitolar i jurat, de Girona. Fou cirurgià del rei Ferran, el 1460. (B. Ju.)

6.162. **BALASCH, Josep.** Batxiller en Medicina, a Cervera, el 1754. Revalidat, el 1772. Exercí a Cassà de la Selva. (24)

6.163. **BALASCH, Magí.** Metge dels Reials Hospitals de l'Exèrcit de Catalunya, documentat a Lleida, l'any 1698. (493)

6.164. **BALASCH i RUSCADA, Josep.** N. a Caçà de la Selva (Gironès), es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1787. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.165. **BALCELLS, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1673. (493)

6.166. **BALCELLS, Joan Francesc.** Doctor en Medicina. Consta, que, l'any 1603, exercia a Arbeca (Garrigues), i el 1613 a Balaguer. (M. Ca.)

6.167. **BALCELLS i POCORULL, Antoni.** Metge, n. i m. a Balaguer (1749-1815), ciutat en la que va exercir. (M. Ca.)

6.168. **BALDRIC, m.°** Cirurgià. Documentat a Valls, l'any 1652. (M. Ca.)

6.169. **BALDRICH, Josep.** Cirurgià de Valls, de la primera meitat del segle XVIII, membre d'una nissaga mèdica, de la qual coneixem també el seu fill, Ramon Baldrich, cirurgià; i el seu nét Josep Baldrich i Canals (n. 1751), que fou metge (v. número 360). (24, pàg. 27)

6.170. **BALDRICH, Ramon.** Cirurgià que exercí a Valls (Alt Camp), cap a la meitat del segle XVIII. (24, pàg. 27)

6.171. **BALESA i PALMÉS, Baltasar.** N. a Balaguer (Noguera), es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1772. (28, 1976, VI, pàg. 4)

6.172. **BALLASCA, Pere Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1757. (AHPB - 17-XI-1757.) (I. Pe.)

6.173. **BALLE, Pau.** Cirurgià de Manresa, documentat els anys 1645 i 1650. (J. Ra.)

6.174. **BALLELL i GERONI, Grau.** N. a Llagostera (Gironès). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.175. **BALLESTER, Agustí.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1626. (AHPB - Cm. 29-II-1626) Potser cal identificar-lo amb el número 365. (I. Pe.)

6.176. **BALLESTER, Jacint.** Doctor en Medicina, que, l'any 1644, era conseller segon del Consell de Cent, de B. Set anys més tard, encara es té constància d'ell. (396, XIV, pàg. 55 i XV, pàg. 499)

6.177. **BALLESTER, Jaume.** N. a Almatret (Segrià), va exercir la Cirurgia, a Soses, a les darreries del segle XVIII (1777). (410, pàg. 73)

6.178. **BALLESTER, Salvador.** Cirurgià de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1754. (461)

6.179. **BALLESTER i ROSELL, Cristòfor.** N. a Vilanova i la Geltrú. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. Morí a Madrid, a començament de l'anv 1808, éssent consultor supernumerari de l'exèrcit.; Oncle de Salvador Ballester i Galtés (núm. 368). (J. Ma.)

* **BALMANYA, Mestre.** — V. **Mestre Balmanya.**

6.180. **BALS, Joan.** Metge, de les darreries del segle XVIII, que exercia a Maó. L'any 1793, va lliurar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., de la que era soci corresponsal, unes taules meteorològico-necrològiques, de Maó.

6.181. **BALSEGURA, Jaume.** N. a B. Batxiller en Medicina, a Cervera, revalidant-se el 1771. (24)

6.182. **BANQUELLS, Antoni.** Cirurgià, que, l'any 1722, exercia a B.

6.183. **BANQUELLS, Francesc.** Cirurgià, «antic collegial» de la Comunitat de B., l'any 1751. (J. Ma.)

* **BAR NACHMAN.** — V. **RAMBAU.**

* **BARACONS, Antoni.** (És el núm. 383.) Vegeu també Bracons.

6.184. **BARADAT, Joan.** Cirurgià, originari del bisbat de Tarbes. Document a Lleida, l'any 1717. Fill de Pere Baradat, també cirurgià. (M. Ca.)

6.185. **BARADAT, Pere.** Cirurgià de l'exèrcit, documentat a Lleida, l'any 1717. (M. Ca.)

6.186. **BARADIAS i FRANCESCH, Antoni.** N. a Cardedeu (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. El 1774, s'havia graduat com a romancista d'un exàmen. També consta, com a **BRANDIAS**. L'any 1780, exercia a Altafulla (Tarragonès). (J. Ma.)

6.187. **BARADIAS i FRANCESCH, Tomàs.** N. a Cardedeu (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, d'un exàmen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

6.188. **BARADIAS i VILA, Josep.** N. a Cardedeu (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.189. **BARANDIAS, Francesc.** Cirurgià, ajudant del cirurgià de Manresa, Bonaventura Llaurador. Documentat l'any 1766. (J. Ra.)

6.190. **BARARAD i BIOSCA, Joan.** N. a Albesa (Noguera). Cirurgià romancista, d'un exàmen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.191. **BARARAD i GOVIN, Cristòfor.** N. a B. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. Fou un dels primers alumnes d'aquest Col·legi. (J. Ma.)

6.192. **BARARAD i GOVIN, Josep.** N. a B. Cirurgià, romancista, de dos exàmens, alumne del R.C.C. de B., graduat l'any 1766. Consta que fou examinat a Madrid. (J. Ma.)

6.193. **BARBA, Fèlix.** Metge barceloní, a les darreries del segle XVIII. (141, pàg. 15)

6.194. **BARBARÀ i GARRIGA, Josep.** N. a Alcover (Alt Camp), el 16-XII-1764. Batxiller en Medicina a Saragossa, el 1793, es revalidà el 1798. (24)

6.195. **BARBER, Simó.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1618. (493)

* **BARÇALÓ, Joseph.** — V. **BARCELÓ, Josep.**

6.196. **BARCELÓ, Antoni.** N. a Begur (Baix Empordà). El 19-I-1758 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.197. **BARCELÓ, Fèlix.** Metge de Peratallada (Baix Empordà), de l'últim terç del segle XVIII i començaments del XIX. Pare de Fèlix Barceló i Romaguera, n. a la mateixa vila i graduat a València l'any 1809. (24, pàg. 28)

6.198. **BARCELÓ, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1610. (M. Ca.)

6.199. **BARCELÓ, Hieroni.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1675. (M. Ca.)

6.200. **BARCELÓ, Pere.** Cirurgià, que, exercí a Peratallada (Baix Empordà) cap a la meitat del segle XVIII. (24, pàg. 28)

6.201. **BARCELÓ, Sebastià.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1617. (M. Ca.)

6.202. **BARCELÓ, m.° Simon.** Cirurgià, documentat a Balaguer, els anys 1607 i 1608 i a Lleida el 1620, i el 2-I-1623, data de la seva mort. Potser cal identificar-lo amb el núm. 395. (M. Ca.)

6.203. **BARCELÓ i CLAPERA, Francesc.** N. a Peratallada (Baix Empordà), el 20-VIII-1754, fill del cirurgià Pere Barceló. Batxiller de Cervera, el 1787 i revalidat, el 1788. (24)

6.204. **BARCELÓ i FERRER, Josep.** N. a La Llacuna (Anoia). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

6.205. **BARCELÓ i GELI, Francesc.** N. a Begur (Baix Empordà), el 17-IX-1771. Fill i nét de cirurgians. Batxiller en Medicina, a Cervera, el 1792 i revalidat, el 1795. (24)

6.206. **BARCELÓ i PUIG, Josep.** Metge gironí, inscrit a Montpeller, l'any 1798. (B. Ju.)

6.207. **BARCELÓ i RAMON, Sebastià.** De la segona meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor del discurs inaugural de curs *Consideraciones sobre la Geología y sus relaciones con las Ciencias Naturales* (1885). (480)

6.208. **BARCELÓ i ROVIRA. Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida entre els anys 1668 i 1691. (M. Ca.)

* **BARDAJÍ i LÓPEZ, Enric.** (És el 400.) Línia 15, ha de seguir: de Sanitat de Madrid, com a assessor tècnic de la subsecretaria de Sanitat.

6.209. **BARDALA i CALULL, Antoni.** N. a Balaguer. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.210. **BARDINA, Joseph.** Mestre cirurgià, n. a Agramunt (Urgell). Documentat a Balaguer, l'11-X-1777, data de la seva mort. (M. Ca.)

6.211. **BARDINA, Pere.** Cirurgià, n. a Agramunt (Urgell). M. a Lleida el 23-IX-1760. (M. Ca.)

6.212. **BARENYS, Bartomeu.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1747. (AHPB - T. 20-IX-1747) (I. Pe.)

6.213. **BARENYS, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1708. (AHPB - Cm. 26-I-1708) (I. Pe.)

6.214. **BARILLAS, Josep.** N. a Ger (o Lles) (Cerdanya). El 16-I-1759, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.215. **BARINOVO, Melcior.** Cirurgià, documentat a Balaguer, entre els anys 1607 i 1616. (M. Ca.)

6.216. **BARLET, Bonaventura.** Cirurgià, que, l'any 1628, era membre del Consell de Cent, de B. (396, X, pàg. 331)

6.217. **BARNADA, Joan.** L'any 1665, consta com a metge, a Montblanc (Conca de Barberà).

6.218. **BARNOLA i CLUSA, Francesc.** N. a Llívia (Cerdanya). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.219. **BARNUESCOS, Melcior.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1616. (M. Ca.)

6.220. **BARÓ, Francesc.** Doctor en Medicina, de Cardedeu (Vallès Oriental), documentat a B., l'any 1687. (AHPB - Cm. 8-III-1687.) (I. Pe.)

6.221. **BARÓ, Miquel.** Llicenciat en Medicina, documentat a B., l'any 1498. (AHPB - T. 3-VIII-1498.) (I. Pe.)

6.222. **BARÓ i SOLER, Joan.** Cirurgià de tercera classe, que exercí a Balaguer, distingint-se durant l'epidèmia de còlera de 1854. Consta, que, l'any 1868, portava 31 anys de servei. (M. Ca.)

6.223. **BARRAFÓ, Salvador.** Fadrí cirurgià, natural de Fraga, documentat a Lleida, l'any 1621, en què va morir. (493)

6.224. **BARRAFON, Marià.** N. a Fraga. Revalidat el 1797, pel Protomedicat d'Aragó. Exercí a Flix (Ribera d'Ebre). (24)

6.225. **BARRAFON, Salvador.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1620. (M. Ca.)

6.226. **BARRAL, Antoni.** N. a Lunel, bisbat de Montpeller. Consta, com a cirurgià major de la reial plaça de Lleida. Documentat entre els anys 1716 i 1723. (M. Ca.)

6.227. **BARRAU i CASENY, Josep.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.228. **BARRER, Joan Alexandre.** Entre els anys 1613 i 1630, consta com a metge, a Torelló (Osona). Potser sigui barber.

6.229. **BARRERA, Climent.** N. a Perpinyà, el 17-III-1789; m. el 8-I-1863. Fill de Pere de Barrera, metge que fou condemnat a mort pel tribunal revolucionari de Perpinyà, fou adoptat per un oncle-avi, Pere de Barrera i Bordas (núm. 419). Estudià Medicina a Montpeller, on fou deixeble de Gouan i profunditzà en el coneixement de les plantes medicinals. Doctorat el 1812, fou durant tres anys metge militar de l'exèrcit francès a Espanya, tornant-hi quan la invasió de 1823. Més tard fou metge de les aigües minerals de Molitg i el 1829 s'establí a Prada. Autor d'un estudi sobre aquelles aigües. Continuà la gran obra sobre la flora dels Pirineus Orientals del seu oncle. (476, pàgs. 42-43)

6.230. **BARRERA, Joan.** N. a Bellver. El 5-XI-1767 fou autoritzat per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.231. **BARRERA, Joseph.** Cirurgià, documentat a Valls, on morí el 15-IV-1652. (M. Ca.)

6.232. **BARRERA, Josep.** N. a Anglesola (Urgell). Batxiller en Medicina a Irache, l'any 1744 i revalidat el 1776. Exercí a Gavà (Baix Llobregat). (24)

6.233. **BARRERA, Pere de.** Metge de Perpinyà, de l'últim terç del segle XVIII. Emigrat, fou condemnat a mort per la Revolució. Germà de Pere Joan (núm. 419) i pare de Climent, ambdós botànics i metges. (4765, pàg. 42)

6.234. **BARRERA, Salvador.** N. a Santa Coloma de Farners. El 12-IX-1756 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.235. **BARRERA i ESTRADA, Salvador.** N. a Santa Coloma de Farners. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

* **BARRERA i VOLAR, Pere.** (És el número 418.) M. l'1-XI-1755. Doctorat el 1717, a Perpinyà. El 1722, va passar a Caiena (no a Vaient), de la Guaiana. El 1753, era metge primer del Rosselló. Degà de la Facultat de Medicina de Perpinyà. Quan estava a punt de morir, en rebre el viàtic, li van preguntar si creia en Déu. «Jo crec en tot —va respondre—, menys en la Medicina». Autor de: *Question de médicine, où l'on examine si la théorie de la botanique ou la connaissance des plantes est nécessaire à un médecin* (Narbona, 1740); *Essai sur l'histoire de la France équinoxiale, ou dénombrement des plantes, des animaux et des mineraux qui se trouvent dans l'île de Cayenne et à la Guyane* (París, 1741); *Nouvelle relation de la France équinoxiale* (París, 1743); *Dissertation sur la cause physique de la couleur des nègres, de la qualité de leurs cheveux et de la génération de l'une et de l'autre* (París, 1741); *Dissertatio physico-medica cur tanta humani ingenii diversitas* (París, 1742); *Ornithologie specimen novum sive series avium in Ruscinono, Pyrinaeis montibus atque in Gallia aequinoctiali observatorum* (Perpinyà, 1745); *Sur la manière dont les Espagnols cultivent le riz,* publicat, el 1743, a les «Mémoires de l'Académie des Sciences»; *Observations sur l'origine et la formation des pierres figurées* (París, 1746); *Observations anatomiques tirées de l'ouverture des cadavres* (Perpinyà, 1751), i *Observations anatomiques (...) propres à découvrir les causes des maladies et leurs remèdes* (Perpinyà, 1751). (476, pàg. 43)

* **BARRERE, Pere.** — V. **BARRERA.**

* **BARRIACH, Bernat de.** — V. **BERNAT DE BARRIACH (addenda).**

6.236. **BARRIER i ARGELINA, Agustí.** N. a Sort. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

6.237. **BARRIS, Francesc Xavier.** N. a Llers (Alt Empordà). Doctorat en Medicina a Gandia, i revalidat l'any 1771. (24)

6.238. **BARRIS, Joan.** N. a Sant Climent de Llobregat (Baix Llobregat). Batxiller en Medicina a Cervera, l'any 1785. Revalidad el 1792. (24)

6.239. **BARRIS, Josep.** Metge de Palafrugell (Baix Empordà), documentat l'any 1772. (B. Ju.)

6.240. **BARROT.** Doctor en Medicina, documentat a Girona, l'any 1707. (B. Ju.)

6.241. **BARSALÓ, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1685 i 1695. Morí el 17-I-1695. (M. Ca.)

6.242. **BARTHOMEU, Joan.** El 30 d'abril de 1744, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg, 32)

6.243. **BARTOLÍ, Pere Màrtir.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1661. (AHPB - Cm. 29-VI-1661.) (I. Pe.)

6.244. **BARTOMEU D'EN AM.** Barber, documentat a Manresa, els anys 1303 i 1304. (J. Ra.)

6.245. **BARTOMEU, Joan.** Barber de Tàrrega, documentat a Verdú (Urgell), els anys 1433 i 1436. (M. Ca.)

6.246. **BARTOMEU i SARAÑA, Felip.** N. a Arfa (Alt Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

6.247. **BARTRA i ROGER, Francesc.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. Fou fadrí de la botiga de Josep Prenafeta. (J. Ma.)

6.248. **BARTRINA i CALVO, Josep Maria.** N. a B., el 22-IX-1920; m. a B., el 6-II-1983. Llicenciat a B., el 1945. Especialista en Urologia. Va ésser director de l'Hospital de Sant Pere Claver, de B. Autor de molts treballs, entre els quals esmentem *Las uretritis no gonocócicas; La hipertrofia prostática; Cistometograma vesical,* i, juntament amb el doctor Bartrina i Thomàs *Tratado de Urología Clínica y Quirúrgica* (Madrid, 1954).

* **BARZALÓ, Josep.** — V. **BARCELÓ, Josep.**

6.249. **BARZELAY CARACOSA.** Metge jueu, que, sembla que va exercir, a B., al segle XIV. (407, pàg. 317)

6.250. **BAS, Francesc.** Amb el mateix nom hi ha documentats l'any 1745, dos cirurgians de Castell d'Aro (Baix Empordà), que eren pare i fill. Un dels dos tenia com a segon cognom: Roquer. (B. Ju.)

6.251. **BAS, Jaume.** Doctor en Medicina, que, l'any 1689, era conseller de l'Ajuntament de B. (396, XX, pàg. 379)

6.252. **BAS, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1690. (AHPB - T. 22-II-1690.) (I. Pe.)

6.253. **BAS, Pere Feliu.** Cirurgià, que, l'any 1462, exercia a Girona. (405, pàg. 59)

6.254. **BAS i MUNTANER, Benet.** N. a Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà). Fou cirurgià major del Regiment de Caballeria de B., l'any 1753. (B. Ju.)

6.255. **BASEDAS i JANER, Pere.** N. a Mieres (Garrotxa). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

6.256. **BASEYA, Joan.** Metge o cirurgià d'Olot, documentat l'any 1760. (B. Ju.)

6.257. **BASIL, Agustí.** Doctor en Medicina, de Ripoll, documentat a B., l'any 1692. (AHPB - Cm. 25-XI-1692.) I. Pe.)

6.258. **BASIL, Agustí.** N. a Ripoll, es va doctorar en Medicina, a Tolosa de Llenguadoc, el 22 de juliol de 1720. (423)

6.259. **BASOLS, Jacint.** Doctor en Medicina. Exercia a Arbeca (Garrigues), l'any 1627. (M. Ca.)

6.260. **BASSA, Joan.** Cirurgià de Manresa, documentat entre 1395 i 1438, que ja era m. Fill de Pere, també cirurgià. L'any 1395 va fer un acord per treballar amb els barbers Pere Domingo de Comalba i Tomàs de Comalba. (J. Ra.)

6.261. **BASSA i HIPÒLIT, Joan.** N. a Madremanya (Gironès). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

6.262. **BASSAS i COMPTE, Joan.** N. a Vic. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

6.263. **BASSEA i ORRIOLS, Esteve.** N. a Olot. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Consta també com a Basseya. (J. Ma.)

6.264. **BASSEDAS, Isidor.** N. a Mieres (Garrotxa). El 22-V-1758 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.265. **BASSEDAS i PALLARÈS, Vicenç.** N. a Cambrils (Baix Camp). Doctorat en Medicina, a Gandia, l'any 1751. Revalidat el 1773. Exercí a Vilaplana (Baix Camp). (24)

6.266. **BASSET, m.º Lluís.** Barber, documentat a Vilaseca, els anys 1649 i 1650. Morí el 24-IV-1650. (M. Ca.)

6.267. **BASSOLS, Pere.** Cirurgià gironí, documentat l'any 1574. (408, pàg. 33)

6.268. **BASSOLS i VILAR, Joan.** N. a Olot. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

6.269. **BASTIDA, Joseph.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1699. (493)

6.270. **BASTIDA i TEXIDOR, Joan.** Cirurgià romancista, n. a Tàrrega i documentat a Les Borges Blanques, on morí el 23-VIII-1797, als 50 anys. Va graduar-se al R.C.C. de B., l'any 1779. (M. Ca.)

6.271. **BASTUS, Carles.** Metge. Exercí a Conques de Tremp (Pallars Jussà), a principis del segle XVIII. (M. Ca.)

6.272. **BATELLAS i FLORIT, Francesc.** Metge d'Alcover (Alt Camp), de la primera meitat del segle XVIII, membre d'una nissaga mèdica de la qual coneixem el seu fill Francesc, de Porrera (Priorat), i els seus néts Joan i Francesc Batellàs i Vall, també de Porrera. (24, pàg. 29)

6.273. **BATELLAS i VALL, Joan.** N. a Porrera (Priorat), el 22-X-1763. Batxiller en Medicina a Saragossa el 1789, revalidat el 1790. (24)

6.274. **BATLLE.** Doctor en Medicina de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), documentat l'any 1600. (B. Ju.)

6.275. **BATLLE, Antoni.** N. a Cervera. Batxiller en Medicina a Cervera, fou revalidat l'any 1771. (24)

6.276. **BATLLE, Francesc.** N. a Valls. El 3-XII-1759 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.277. **BATLLE, Pau.** Cirurgià, graduat a Cervera, establert a B., vers el 1751. (J. Ma.)

6.278. **BATLLE i BOFILL, Jaume.** Doctor en Medicina de Palafrugell, documentat l'any 1706. (B. Ju.)

6.279. **BATLLE i ROCA, Josep.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1796. Es revalidà el 1802. (24)

* **BATLLÉS i BERTRAN DE LIS, Marià.** (És el núm. 460.) N. el 13 de febrer de 1845. Pàg. 72, línia 24: diu: mestres; ha de dir: metges.

* **BATLLÉS i TORRES d'AMAT, Marià.** N. a Moià (Bages), l'any 1798. (39, pàg. 563)

6.280. **BATTESTINI i GALUP, Nicolau.** N. a B. el 29-VI-1895; m. a B. el 29-X-1981. El seu avi havia nascut a Ajaccio (Còrsega), i es va exiliar a San Germán (Puer-

to Rico), on va fundar una escola privada. El seu fill, exiliat de Puerto Rico, va passar a B. La mare de Nicolau era de Calella, però d'origen polonès. Llicenciat, a B., l'any 1917. Digestòleg. Cofundador, juntament amb Joaquim Salarich i Torrents, de la revista «Ars Medica». Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Membre fundador, l'any 1919, del Sindicat de Metges de Catalunya. Va pertànyer a la Lliga Regionalista, a Acció Catalana, a Acció Republicana i, finalment, a Esquerra Republicana, partit pel qual fou diputat al Parlament de Catalunya (1932). Durant la guerra civil, fou tinent coronel de Sanitat Militar, i va dirigir l'Hospital General de Catalunya. S'exilià, l'anv 1939, i passà per un camp de concentració. Dirigí els hospitals de Perpinyà i del Voló per als refugiats. Passà, més tard, a Seta i, finalment, a Montpeller. Retornà a B. el 1947. Fou redactor en cap dels «Annals de Ciències Mèdiques» i de «La Medicina Catalana».

6.281. **BAUDINA, Josep.** Cirurgià, que, practicà dos exàmens, com a jutge del Protomedicat, l'octubre de 1758. (J. Ma.)

6.282. **BAULIDA, Pau.** Cirurgià de Palamós (Baix Empordà), documentat l'any 1704 (B. Ju.)

6.283. **BAULÓ i SICART, Pere.** N. a Olost de Lluçanès. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.284. **BAUS i AIMERICH, Jaume.** N. a Sant Pau de Seguries (Ripollès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

6.285. **BAUS i AIMERICH, Joan.** N. a Sant Pau de Seguries (Ripollès). Cirurgrià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

6.286. **BAUSILI i QUINGLES, Francesc.** N. a Vic. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. El segon cognom consta també, com a **PUINGLES.** (J. Ma.)

6.287. **BAUTISTA i MAÑÀ, Rafael.** N. a Gandesa (Terra Alta). Consta com a batxiller en Medicina, a la Universitat de Valladolid i com a graduat a la mateixa l'any 1781. (473, pàg. 42, núm. 269)

6.288. **BAXERES, Joan.** Metge, que, l'any 1651, exercia a B. (396, XV, pàg. 467)

6.289. **BAYER, Narcís.** El 6 de febrer de 1668, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

6.290. **BAYES i CARRERAS, Joan.** N. a Figueres. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

* **BAYES i FUSTER, Antoni.** (És el número 470.) N. a Taradell (Osona, l'any 1842; m. el 26-IV-1899. Autor dels treballs: *Estudio de las enfermedades nerviosas y tratamiento de la epilepsia,* i *Nuevo tratamiento de cura de la tifoidea.*

6.291. **BAYLLO, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1558, exercia a B. (396, XV, pàg. 485)

6.292. **BEGUDA, Martí.** N. a Vilanant (Alt Empordà), es va graduar, a Cervera, l'any 1779. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.293. **BEGUR, Joan.** N. a Girona, exercia la Cirurgia, l'any 1733, a B. Va collaborar amb el cirurgià Francesc Sallent.

6.294. **BEIRAS, Miquel.** N. a La Bisbal (Baix Empordà). Batxiller en Medicina, a Irache, fou revalidat l'any 1771. (24)

6.295. **BELASCO, Steve.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1686 i 1696. (493)

6.296. **BELLAIRE GALLIPAGA.** Metgessa jueva, casada amb Samuel Gallipaga, que l'any 1387 va ésser autoritzada per Joan I, per a exercir la professió, a Lleida. (407, pàg. 319)

* **BELLÍ i CASTELL, Epifani.** (Número 481.) El nom és Epifani.

6.297. **BELLÍ i SPARDI, Francesc.** N. a Almenar (Segrià). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. El 1793, és documentat a Benavent. (J. Ma.)

6.298. **BELLOCH, Llucià.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'anv 1770. Després, va matricular-se com a cirurgià llatí. (J. Ma.)

6.299. **BELLOCH i ROIG, Antoni.** N. a Banyoles (Gironès) Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

6.300. **BELLOCH i ROIG, Francesc.** N. a Banyoles (Gironès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. Potser cal identificar-lo amb el núm. 489. (J. Ma.)

6.301. **BELLOS, Joseph.** Cirurgià, n. a Tremp, documentat a Lleida, l'any 1744. (M. Ca.)

6.302. **BELLVEHÍ, Angel.** Documentat a B., l'any 1645, com a «practicant la Facultat de Medicina».
(AHPB - T. 18-III-1645.) (I. Pe)

6.303. **BELLVEÍ, Angel.** Doctor en Medicina, que, l'any 1649, exercia a Girona.
(408, pàg. 29)

6.304. **BELLVER, Francesc.** Doctor en Medicina. Exercí a Balaguer, on apareix els anys 1613-1621. (M. Ca.)

6.305. **BELLVER, Manuel.** N. a Montclar (Urgell). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771, es revalidà el 1774. Exercí a Tragó de Noguera. (24)

6.306. **BELLVER, Pere.** Doctor en Medicina. Exercí a Arbeca (Garrigues), on morí el 4 d'agost de 1717. (M. Ca.)

6.307. **BENACH, Joan.** Metge, que, consta assistí al curs de Frenologia, que féu Marià Cubí, a Vilanova i la Geltrú, el febrer de 1844. (420, pàg. 510)

6.308. **BENALAZAR, Mahir.** Metge jueu, procedent de Lleida, que, a la meitat del segle XV, va exercir a Cervera (1453).
(407, pàg. 314)

6.309. **BENAPRÉS i MESTRE, Gaietà.** N. a Sitges (Garraf), el 4-I-1848; m. a Sitges el 6-I-1907. Llicenciat, a Barcelona, el 1873. Exercí sempre a Sitges, d'on va ésser alcalde (1902-1903) i president de la societat El Foment (1906). Va tenir una intensa relació amb el món cultural i artístic sitgetà del seu temps.

6.310. **BENAVENT, Isidre.** N. a Ribera de Cardós (Pallars Sobirà). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1753. Es revalidà el 1781. Exercí a Arsèguel (Alt Urgell).
(24)

* **BENAVENT, Joan.** (Núm. 500.) (Línia 4. Diu 1711, ha de dir: 1771.)

6.311. **BENAVENT i BUSQUETS, Josep.** N. a Escaló (Pallars Sobirà). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1793. Revalidat el 1797. (24)

6.312. **BENAVENTE i JOLI, Pere Joan.** N. a Ribera de Cardós (Pallars Sobirà). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

6.313. **BENDAT i BASEDAS, Isidre.** N. a Mieres (Garrotxa). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

6.314. **BENDIT, Mestre.** Metge jueu, que, l'any 1312, exercia a B. (407, pàg. 315)

6.315. **BENDIT ASTRUC.** Metge, jueu, que, l'any 1379, exercia a Perpinyà.
(407, pàg. 313)

6.316. **BENDOSA, Salvador.** N. a Arenys (?), va exercir la Medicina a B. L'any 1757, va ésser acusat, per la Universitat de Cervera, de no tenir un títol legal.
(423)

6.317. **BENECIA, Joseph.** Cirurgià, natural de Tarragona, documentat a Lleida, els anys 1696 i 1698. (493)

6.318. **BENET, Llorenç.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1564.
(AHPB - T. 8-IV-1564.) (I. Pe.)

6.319. **BENET DE FORN.** Cirurgià, originari de Castellfollit, que va viure a Argelaguer, a la primera meitat del segle XIV. (409, pàg. 174)

6.320. **BENET i PARROT, Marià.** N. a B. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

6.321. **BENET i SENDRA, Pau.** N. a Lleida. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775.
(J. Ma.)

6.322. **BENET SENTOU, Mestre.** Metge jueu, que, l'any 1387, exercia a B.
(407, pàg. 325)

6.323. **BENEVIST, Mestre.** Metge, documentat a Manresa, l'any 1320. (J. Ra.)

* **BENEYT, Antoni.** — V. **BENEIT** (número 511).

6.324. **BENLOVÍ, Joan.** Cirurgià, que, actuà com a examinador del Protomedicat, en una ocasió, el 8-IX-1759. (J. Ma.)

6.325. **BENLOVÍ, Marià.** N. a Vallfogona. El 15-I-1761 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia.
(J. Ma.)

6.326. **BENMENUF, Mestre.** Metge jueu, que, l'any 1486, exercia a Lleida.
(407, pàg. 315)

6.327. **BENOIT, Llorenç.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1510.
(496, pàg. 141)

* **BENVENIST DURAN.** — V. **BENEVIST DURAN** (núm. 519).

6.328. **BERALL, Joseph.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1658. (M. Ca.)

6.329. **BERARD, Gaspar.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1583. (AHPB - T. 19-V-1583.) (I. Pe.)

6.330. **BERARD i DE BORDOY, Josep.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1636. (AHPB - T. 23-VIII-1636.) ((I. Pe.)

6.331. **BERART, Joseph.** Doctor en Medicina. Exercí a Balaguer, on és citat l'any 1617. (M. Ca.)

6.332. **BERDAGUER i FERRER, Jaume.** N. a Blanes (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

6.333. **BERENGUER BLANC.** Cirurgià, aconductat pel Consell de Manresa, a raó de 200 sous, el desembre de 1294. (J. Ra.)

6.334. **BERENGUER JORDÀ.** Cirurgià, que, l'any 1370, exercia a Besalú. (409, pàg. 174)

6.335. **BERENGUER, Manuel.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de Tarragona, alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1755. (461)

6.336. **BERGA, Joan.** Barber, n. a l'Alguer (Sardenya), documentat a Manresa, els anys 1426 i 1430. (J. Ra.)

6.337. **BERGADÀ, Agustí.** N. a Cervera. Batxiller en Medicina, per aquesta universitat, l'any 1745. Es revalidà el 1773. (24)

6.338. **BERGADÀ, Pau.** N. a Ponts (Noguera), es va graduar en Medicina, a Cevera, l'any 1780. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.339. **BERGADÀ i BENET, Josep.** N. a Ponts (Noguera), es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1789. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.340. **BERGADÀ i FONT, Francesc.** N. a Cervera. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. L'any 1783 era establert a Cervera, i era tinent del Protocirurgianat. (J. Ma.)

6.341. **BERGADÀ i FONT, Gabriel.** N. a Cervera. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

6.342. **BERGARA.** Metge, que, l'any 1655, exercia a Fraga. (411, pàg. 41)

6.343. **BERGÈS, Joan,** Metge consultor de l'Exèrcit, documentat a Arenys de Mar (Maresme), els anys 1793 i 1794. (24)

6.344. **BERGÈS, Josep.** Cirurgià i mestre manescal, documentat a Lleida, l'any 1758. (M. Ca.)

6.345. **BERGÈS, Manuel.** Metge, que, exercí a Arties i Viella (Vall d'Aran), documentat els anys 1790 i 1791. (24, pàg. 47)

6.346. **BERGÈS, i SASALET, Joan.** N. a Lleida, l'any 1763; m. el 13-XII-1837. Fou subdelegat a Lleida. (M. Ca.)

6.347. **BERINGO, Francesc.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1761. (496, pàg. 145)

6.348. **BERNADET i CORNELL, Antoni.** N. a Arenys de Munt (Maresme). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.349. **BERNADET i CORNELL, Francesc.** N. a Arenys de Munt (Maresme), Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.350. **BERNAT, mestre.** Consta, com a cirurgià, a Santa Coloma de Centelles (Osona), en el fogatge de 1553. (458, pàg. 440)

6.351. **BERNAT i ANDREU, Miquel.** N. a Batea (Terra Alta). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1789. Es revalidà, el 1791. (24)

6.352. **BERNAT DE BARRIACH.** De la primera meitat del segle XIV. Va exercir al Palau Reial de Perpinyà, on va ser metge de Sanç I (1311-1324). (476. pàg. 44)

6.353. **BERNAT DE FONTANES.** De la segona meitat del segle XIV. Prior de Solsona, que va exercir probablement la Medicina, i que Serra i Vilaró i Oleguer Miró, creuen que és el «Prior de Solsona», que figura com un dels metges que van tractar l'infant Jaume, comte d'Urgell, l'any 1347, a Manresa, segons consta en el Receptari de Manresa (fol. 39). (433, pàgs. 25-26)

6.354. **BERNAT i LAPEDRA, Tomàs.** N. a Batea (Terra Alta). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

* **BERNAT MAS.** (És el núm. 586.) És del segle XIV i no del XVI.

6.355. **BERNAT DE PRAT.** Barber, documentat a Manresa, entre 1280 i 1329. (J. Ra.)

6.356. **BERNAT DE SANTPEDOR.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1293. (J. Ra.)

6.357. **BERNAT i VILLALONGA, Tomàs.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tortosa, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1756. Fou destinat a Amèrica. (461)

6.358. **BERNET DE MANSO.** Cirurgià, que, l'any 1373, exercia a Besalú. (409, pàg. 174)

* **BERNICH. — V. T. BERNI.**

6.359. **BERNICH, Jaume.** Metge de Ribes de Freser (Ripollès). A la primera meitat del segle XVIII. Membre d'una nissaga de metges de la mateixa vila de la qual coneixem el seu fill, Francesc, i el seu nét Joan. Coneguts també amb el cognom BERNI. (24, pàg. 30)

6.360. **BERTOMEU, Mestre.** Queixaler —dentista—, de la segona meitat del segle XIV. (465, pàg. 158)

6.361. **BERTRAN, Bonaventura.** N. a Agramunt (Urgell). El 17-III-1758 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. El 26-III-1761 fou concedit, també, a un altre cirurgià del mateix nom. (J. Ma.)

6.362. **BERTRAN, Honorat.** Cirurgià francès, que, exercí a Sant Feliu de Guíxols. Documentat entre 1724 i 1734. (B. Ju.)

6.363. **BERTRAN, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1737. (AHPB - T. 14-V-1737.) (I. Pe.)

6.364. **BERTRAN, Josep.** Metge, que, exercí al Catllar (Tarragonès), on és documentat l'any 1756. (24, pàg. 62)

6.365. **BERTRAN, Josep.** N. a Torelló (Osona). El 23-V-1760 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.366. **BERTRAN i ALEGRE, Raimon.** N. a Agramunt (Urgell). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. L'any 1775 va participar a l'expedició a Melilla. (J. Ma.)

6.367. **BERTRAN i ARÍS, Antoni.** N. a Prats de Lluçanès. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. El segon cognom també consta com a ARIÓ. (J. Ma.)

6.368. **BERTRAN i BOLDÚ, Josep.** N. a Les Penelles (Noguera), el 21-II-1760. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1789, i revalidat el 1790. (24)

6.369. **BERTRAN ÇA MORA.** Cirurgià, que, l'any 1384, exercia a Besalú. (409, pàg. 174)

6.370. **BERTRAN DE MAGUESSA.** Va exercir, a Besalú, entre els anys 1356 i 1363. (409, pàg, 174)

6.371. **BERTRAN i FONT, Josep.** N. a Alforja (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. Fou fadrí a la botiga de Josep Prenafeta. El segon cognom, pot ser FORT. (J. Ma.)

6.372. **BERTRAN i FORT, Raimon.** N. a Alforja (Baix Camp). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

6.373. **BERTRAN i RUBIO, Eduard.** N. a Saragossa l'11-VIII-1838; m. a B. el 28-VI-1909. Fill de M. Bertran i Pastor. Féu els primers estudis a València. Inicià la llicenciatura a València i la va acabar a Barcelona. Doctorat amb la tesi: *¿Cuál es la educación física y moral de la mujer más conforme con los altos fines a que la ha destinado la Providencia?* Amplià estudis a França —durant la Comuna, estava a l'Hôtel Dieu, de París—, Itàlia i Alemanya. Professor auxiliar d'Higiene i Medicina Legal. Es dedicà a la Neurologia i a l'Electroteràpia, de la que va ser un dels iniciadors a Catalunya. Participà en el Congrés de Ciències Mèdiques de 1888. El 1865, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Barcelona, amb el discurs: *Bosquejo de la Higiene de la primera infancia,* i l'any 1877, hi feia el discurs inaugural de curs: *El médico contemporáneo* (B., 1877). Com a secretari, d'aquesta Academia, va demanar al Govern, l'any 1866, el sanejament de la presó de dones —la Galera—, del carrer Sant Pau. Va collaborar a les revistes: «El Compilador Médico»; «La Independencia Médica»; «Gaceta Médica Catalana»; «Revista de Ciencias Médicas»; «El Barcelonés», quan era dirigit per Lluís Comenge; «La Vanguardia», on hi publicava contes i novelles: *Sebastián, El Doctor Storm, El violoncelista, Cartas de un tísico a otro tísico, Cartas a un crítico,* etc. Autor de: *Apuntes sobre las alteraciones y sofisticaciones de algunas substancias alimenticias y principales medios de reconocerlas* (Barcelona, 1865); *Ojeada sobre la historia y aplicaciones de la electricidad médica* (B., 1871); *Tratado de electroterapia* (Bar-

celona, 1872); *Métodos y procedimientos de electrización; Del tratamiento eléctrico de las neuralgias en general y de la ciática en particular; Tratamiento eléctrico de la intoxicación, por las sales de plomo y por las de mercurio; Algo acerca del tratamiento de las neuralgias por medio de la electricidad* (B., 1872); va collaborar en la redacció de la *Memoria histórico-científica sobre la epidemia de Fiebre Amarilla sufrida en Barcelona, en 1870* (B., 1872) i en el *Extracto de la sesión extraordinaria del 9 de febrero de 1872 y exposición elevada al Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación, acerca del proyectado emplazamiento del nuevo Matadero de esta Ciudad* (B., 1872); *Unas cuantas palabras acerca de la electropuntura en el tratamiento de los aneurismas* (B., 1873); *El doctor D. Francisco Salvá y Campillo. Apuntes biográficos* (B., 1886); *Sobre hipnotismo y otras cosas* (B., 1894); *Los modernos derroteros de la Higiene. Un problema de Higiene resuelto. La habitación del obrero. Epístolas a Plácido* (B., 1896); *Apuntaciones para una biografía del Dr. D. Francisco Campá y Porta* (B., 1896); *Hipnotismo y sugestión* (B., 1896); *El Arte más difícil* (B., 1909), i altres treballs. (148)

6.374. **BERTRAND-CARCASONNE.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1789. (496, pàg. 146)

6.375. **BERTRANS, Francesc.** L'any 1738, consta com a metge, a Torelló (Osona).

6.376. **BERTRANS, Josep.** Entre els anys 1733 i 1744, va exercir la Cirurgia, a Torelló. Amb el mateix nom consta un cirurgià, al mateix poble, entre els anys 1698 i 1714.

6.377. **BERTRANS, Josep.** Exercí, com a cirurgià, a Torelló (Osona), durant l'últim terç del segle XVIII. M. l'any 1809.

6.378. **BERULTER, m.° Martí.** Barber, documentat a Solsona, l'any 1576. (M. Ca.)

6.379. **BESORES, Joan.** Doctor en Medicina. Exercí a Arbeca (Garrigues), on és esmentat els anys 1619-1621. (M. Ca.)

6.380. **BESTAR i POCOVÍ, Jacint.** De la segona meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca, de la qual va ésser secretari, l'any 1879. L'any 1884, hi va fer el discurs inaugural de curs. (480)

6.381. **BETESA, Pere.** El 16-II-1761 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.382. **BIETO, Jaume.** N. a Vinebre (Ribera d'Ebre). Batxiller en Medicina, a Oriola l'any 1765. Revalidat el 1774. Exercí a Tortosa. (24)

6.383. **BIFATERRA, Josep.** Metge, que exercí a Horta de Sant Joan (Terra Alta), on és documentat l'any 1774. (24, pàg. 86)

6.384. **BIGO, Josep.** Cirurgià, que, l'any 1766, era ajudant del cirurgià de Manresa, Maurici Planas. (J. Ra.)

6.385. **BILLET, Grau.** Veí de Riudarenes (Selva). L'1-I-1759, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.386. **BILLON, Claudi.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1673. (AHPB - Cm. 13-VIII-1673.) (I. Pe.)

6.387. **BIOSCA, Josep.** Metge, que exercí a B., on és documentat l'any 1784. (24, pàg. 24)

6.388. **BISBAL, Antoni.** Cirurgià, documentat a Manresa els anys 1599 i 1617. (J. Ra.)

6.389. **BISCHOFF, Joan Enric.** Era d'origen suís. El 8-III-1769, consta com a cirurgià llatí, de 2 exàmens, sense haver cursat estudis al Col·legi de B. Després, consta amb cinc exàmens. (J. Ma.)

* **BISQUERRA, Bartomeu.** (És el número 622.) No és Bisuerra, sinó Bisquerra.

6.390. **BLADÓ i BRUNET, Antoni.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà), el 17-IV-1753. Batxiller en Medicina a Cervera, l'any 1775; es revalidà el 1781. (24)

6.391. **BLAHA i ANDREU, Antoni.** N. a Centelles (Osona). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

6.392. **BLANC, Francesc.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat entre els anys 1635 i 1645. (B. Ju.)

6.393. **BLANC, Joan.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat entre els anys 1635 i 1645. (B. Ju.)

6.394. **BLANCH, Jacint.** Amb aquest nom és documentat a B., com a doctor en Medicina, en Cm. dels anys 1665, 1670 i 1675. (I. Pe.)

6.395. **BLANCH, Joan.** N. a La Bisbal d'Empordà. El 26-IX-1759 fou examinat, pel Protomedicat, per ésser autorizat a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.396. **BLANCH, Joan B.** Cirurgià, de Sant Joan de les Abadesses (Ripollès), on consta, que exercí cap a l'any 1759. (J. Ma.)

6.397. **BLANCH, Montserrat.** Doctor en Medicina. Exercia a Balaguer, els anys 1617-1618. (M. Ca.)

6.398. **BLANCH i BADIA, Pere M.** N. a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

6.399. **BLANCH i BLANXART, Antoni.** N. a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.400. **BLANCH i FELIP, Pau.** Doctor en Medicina, n. i m. a Lleida (1733 - 28-VIII-1763), ciutat en la que va exercir. (M. Ca.)

6.401. **BLANXART, Francesc.** N. a Tarragona. El 9-III-1758 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.402. **BLASCO, Jeroni.** Cirurgià, que, l'any 1588, era examinador d'aspirants, a Girona. (408, pàg. 28)

6.403. **BLASCO i ECHAGÜE, Pere.** N. a Osca, el 1905; m. a Manresa, el 1975. Llicenciat en Medicina, a B., l'any 1930. Metge forense. Destacà com a pintor, havent participat en diverses exposicions col·lectives, entre elles la Nacional de Belles Arts de Madrid (1960). Va guanyar el primer premi de la XXXV Exposició d'artistes manresans, l'any 1964. (505, pàg. 29)

6.404. **BLASI DE BARCELONA.** Autor d'un *Règim de pestilència* del qual es coneixen dos manuscrits. Va dedicar-lo al rei Martí. Va exercir durant més de quaranta anys a Tolosa del Llenguadoc, Montpeller i Sicília, retornant finalment a B. (483, I, pàg. 258)

6.405. **BLASI, Miquel.** N. a Bellver (Cerdanya). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1777, es revalidà el 1779. (24)

6.406. **BLET, Pau.** Consta com a cirurgià, a Montblanc, l'any 1665.

6.407. **BOADA, Francesc.** N. a Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa). L'1-IV-1759 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.408. **BOCAMY, Josep Francesc Abdó.** N. a Saint-André, el 25-V-1823; m. a Perpinyà, el 16-VI-1886. Féu estudis clàssics al Col·legi Reial, de Perpinyà. Llicenciat el 1842, a Montpeller. El 1842, era cap intern dels hospitals de Toló. Doctorat el 28 de desembre de 1849, a Montpeller. Amplià estudis a París, i a les darreries del 1850 es va establir a Perpinyà. Va tenir una actuació destacada, com a metge d'epidèmies, durant el còlera del juliol del 1845. Autor de: *Mémoire sur les caustiques employés dans les phlegmons diffus; Mémoire sur un nouveau procédé pour l'ongle incarné; Mémoire sur les opérations pratiquées à l'aide de l'éther et du chloroforme; Mémoire sur les injections iodées dans les caries osseuses; Mémoire sur l'auscultation obstétricale; Sur l'épidémie du choléra observée à Toulon; Mémoire sur les causes du choléra,* i *Observations médicales diverses.* (476, pàg. 63)

6.409. **BOFILL, Jaume.** Cirurgià gironí, de la primera meitat del segle XVI. (408, pàg. 33)

* **BOFILL, Jaume.** (És el núm. 645.) La referència bibliogràfica ha d'ésser: 132, 1959, pàg. 349.

* **BOFILL i PICHOT, Josep Maria.** (És el núm. 650.) N. a B., l'any 1860; m. a Sant Julià de Vilatorta (Osona), el 1938. President per dues vegades de la Institució Catalana d'Història Natural (1906-1911). (32, III, pàg. 657)

6.410. **BOGUÑÀ i PORTA, Isidre.** N. a B. el 30-VI-1899; m. a B. el 14-X-1960. Llicenciat a B., l'anv 1923. Tocoginecòleg. Fou director de la residència maternal de l'Obra Maternal i Infantil. Autor d'unes monografies sobre la cirurgia conservadora del mioma uterí, tècnica de la cesària i sobre prolapses. (293, pàg. 565)

6.411. **BOHER, Antoni.** N. a Sort. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1751. Es revalidà l'any 1786. (24)

6.412. **BOHER, Pau.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de Solsona, alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1758. (461)

6.413. **BOHIGAS, Anton.** Metge, de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), documentat entre els anys 1730 i 1750. (B. Ju.)

6.414. **BOIGUES, Maurici.** Cirurgià, documentat a Manresa, entre els anys 1594 i 1604. (J. Ra.)

6.415. **BOIGUES i ROJAS, Pere.** N. a Sallent (Bages). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. Consta també, com a **BOHIGUES.** (J. Ma.)

6.416. **BOIRA, Antoni.** L'any 1770, consta com a fadrí cirurgià, ajudant del cirurgià de Manresa, Maurici Planas. (J. Ra.)

6.417. **BOIX, Francesc.** N. a La Jana (Castelló). Es revalidà l'any 1795. Exercí a La Sénia (Montsià). (24)

* **BOIX, Joan Rafael.** (Núm. 653.) El cognom correcte és **MOIX** (núm. 3090).

6.418. **BOIX i BERENGUER, Francesc.** N. a Tivenys (Baix Ebre), el 5-I-1750. Batxiller en Medicina, a Gandia, l'any 1772 i doctor, també a Gandia, el 1778. Revalidat el 1784. Fill d'un cirurgià del mateix nom. (24)

6.419. **BOIX i BERENGUER, Francesc.** N. a Tortosa. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B. l'any 1784. (J. Ma.)

6.420. **BOIXADORS i CASTELLS, Francesc.** N. a Sant Salvador de Toló (Pallars Jussà), es va doctorar, a Tolosa de Llenguadoc, el 9 de juliol de 1725.

6.421. **BOIXEDA, Joan.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1624. (J. Ra.)

6.422. **BOLÓS, Josep.** Metge, d'Olot. Consta que féu un informe mèdico-legal, junt amb el doctor Pere Casellas i Coll, d'un cadàver trobat a Rivelles i que fou publicat a «La Abeja Médica» (I, 1846, pàgs. 106-107).

6.423. **BONACORSI, Joan Domènec.** El 19-XII-1770 li fou concedit títol de dentista, sense haver cursat estudis en el R.C.C. de B. (J. Ma.)

6.424. **BONADONA.** Llevadora procedent de València, que, l'any 1381, exercia a B. (407, pàg. 315)

6.425. **BONADONA i CANYADOR, Bartolomé.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1681. (AHPB - Cm. 27-I-1681.) (I. Pe.)

6.426. **BONAFÓS.** Metge jueu, que, l'any 1363, exercia a Falset. (407, pàg. 316)

6.427. **BONAFÓS, Isaac.** Metge jueu i poeta, que va exercir, a Cervera, al segle XV. (407, pàg. 316)

6.428. **BONAFÓS, Joan.** Entre els anys 1792 i 1855, va exercir la Cirurgia, a Torelló (Osona).

6.429. **BONAFÓS, Josep.** N. a Perpinyà el 4-XII-1725; m. el 5-II-1779. Metge militar, fill de Manuel Bonafós. Va ser degà de la Facultat de Medicina, de Perpinyà i protometge del Rosselló. Autor de: *Dissertation sur la qualité de l'air et des eaux, et sur le tempérament des habitants de la ville de Perpignan* (a «Recueil des Hôpitaux militaires», tom II); *Mémoire sur la nature et les propriétés des eaux minérales de la Preste* (a «Mémoires de la Société Royale de Médecine», 1776); *Observation sur une imperforation du rectum dans un enfant* (a «Journal de Médecine», tom. VII, pàg. 760). També va collaborar al *Traité de l'Hydropésie,* de Bacher. (476, pàg. 70)

6.430. **BONAFÓS, Manuel (I).** De la primera meitat del segle XVIII. Va ser professor de Medicina a la Universitat de Perpinyà. Autor d'un manual: *Traité de Physiologie.* Els seus dos fills, Josep i Francesc, també van exercir la Medicina, a Perpinyà. (476, pàg. 70)

6.431. **BONAFÓS, Manuel (II).** N. a Perpinyà el 14-I-1774; m. el 9-XII-1854. Fill de Josep Bonafós. Doctorat en Medicina, a Montpeller, el 14 de gener de 1793. Amplià estudis a París. El juny del 1794, era nomenat professor d'Història Natural a l'Escola Central de Perpinyà, on feia tots els anys un curs de Botànica. El 1795, era nomenat metge-adjunt de l'Hospital Civil. L'any 1800, fou un dels primers a iniciar la vacunació antivariòlica, a Perpinyà. Metge de les presons (1818), va lluitar contra el còlera, els anys 1835 i 1837. President de la Societat Agrícola, Científica i Literària dels Pirineus Orientals. La República del 1848, el va suspendre en les seves funcions. Va deixar nombrosos treballs inèdits. (476, pàg. 70)

6.432. **BONAFÓS i BLANCH, Joan.** N. a Sant Llorenc de la Muga (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

6.433. **BONAFÓS i LAZERME, Manuel (III).** N. a Perpinyà el 24-XII-1824; m. a Perpinyà el 5-II-1885. Fill de Manuel Bonafós (II). Metge en cap de l'Hospital Civil, de Perpinyà. Autor de: *Ovariotomie; Anévrisme de l'aorte; Compte rendu de service de l'Hôpital civil de Perpignan*

(V. «Revue Médicale de Toulouse», 1868). (476, pàg. 71)

6.434. **BONAFÓS i PLA, Josep.** N. a Sant Llorenç de la Muga (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.435. **BONAFÓS i SERRA, Jaume.** N. a Capmany (Alt Empordà). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.436. **BONANAT MATEU.** Barber i metge, que, l'any 1349 estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

6.437. **BONASTRE i DE GASSÓ, Rodolf.** N. a B.; m. el 1970, als 44 anys. Féu estudis de Medicina a B. S'especialitzà en anàlisis clínics, treballant en el servei del professor Soriano, a l'Hospital Clínic i collaborant en els cursos per a postgraduats que es feien en aquest servei. Junt amb Permanyer i Corominas féu estudis sobre la lactodeshidrogenasa, els enzims de l'esperma i altres temes.

6.438. **BONELLS, Manuel.** N. a Olost de Lluçanès. Batxiller en Medicina, a Osca, es revalidà l'any 1773. Exercí, a Borredà (Berguedà). (24)

6.439. **BONELLS, Pere.** Cirurgià, «antic collegial» de la Comunitat de B., l'any 1751. (J. Ma.)

6.440. **BONET.** Cirurgià, que va exercir, a Girona, al segle XV. (408, pàg. 33)

6.441. **BONET, Joan.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Doctor en Medicina per la Universitat de Gandia, fou revalidat l'any 1771. (24)

6.442. **BONET, Joan Celedoni.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, els anys 1638, 1646, 1655 i 1658. (496, pàg. 143)

6.443. **BONET, Pere.** Cirurgià, de Lleida, extensament documentat durant tot l'últim terç del segle XVII, a partir de l'any 1668. (493)

* **BONET i AMIGÓ, Joaquim.** (Número 687.) Línia 1. Diu: N. a el. Ha de dir: N. a B. el.

6.444. **BONET COHEN.** Cirurgià jueu, que, l'any 1321, exercia a Puigcerdà. (407, pàg. 318)

6.445. **BONET i COY, Vicenç.** N. a Àger (Noguera); cirurgià romancista l'any 1814; doctor en cirurgia al R.C.C. de B., l'any 1818. Es revalidà el 1822. (J. Ma.)

6.446. **BONET PERFET.** Metge jueu, que, l'any 1270, exercia a Perpinyà. (407, pàg. 323)

6.447. **BONEU, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1570. (AHPB - Cm. 5-IV-1570.) (I. Pe.)

6.448. **BONEU, Francesc.** Doctor en Medicina, que, l'any 1684, era membre del Consell de Cent, de B. (396, XX, pàg. 200)

6.449. **BONEU, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1676. (AHPB - T. 1-III-1676.) (I. Pe.)

* **BONEU, Miquel.** (Núm. 693.) Va ésser clavari del Consell de Cent, cònsol de llotja (1661) i diputat reial (1665). Cap al 1650, hi ha, a B., un altre metge: Boneu (menor), que és possible que fos el fill. (396, XVII, pàgs. 117 i 393 i XV, pàg. 500)

* **BONJUA.** (És el núm. 699.) La referència bibliogràfica ha d'ésser: 118, I, pàg. 421.

6.450. **BONGAN, Joan.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1621. (493)

6.451. **BONJUA BARÓ.** Metge jueu, que, l'any 1383 exercia a Manresa i que fou contractat per l'Ajuntament de Moià. (404 pàg. 26)

6.452. **BONJUHA CARAVIDA.** Cirurgià jueu, de Manresa, aconductat pel Consell a raó de 11 lliures per any. Documentat el 1385. (J. Ra.)

6.453. **BONJUA COHEN.** Cirurgià jueu, que, l'any 1321, exercia a Puigcerdà. (407, pàg. 318)

6.454. **BONJUHA BARÓ.** Metge jueu, que, l'any 1425, exercia a Cervera. (407, pàg. 314)

6.455. **BONJUHA NATZANELL.** Metge jueu de la segona meitat del segle XIV, que va exercir a B. (407, pàg. 322)

* **BONNAFÓS, Josep.** — V. **BONAFÓS.**

6.456. **BONS i PALLAROLA, Miquel.** N. a Andorra. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.457. **BONS i PALLAROLA, Pere.** N. a Andorra. Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.458. **BONSENYOR BRUNELL.** Metge jueu que l'any 1391 exercia a Montblanc. El 1395 fou metge del rei Joan I. (Vegeu, també, BRUNELL, Bonsenyor.) (407, pàg. 316)

6.459. **BOQUET, Antoni.** Metge del Collegi Llobera, de Solsona, documentat l'any 1700. (503, pàg. 91)

6.460. **BOQUET, Guerau.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1587. (AHPB - T. 15-I-1587.) (I. Pe.)

6.461. **BOQUET i VIVES, Raimon.** N. a Vilassar de Dalt (Maresme), el 30-IV-1855; m. a Artesa de Segre (Noguera), el 13-VI-1945. Llicenciat a B., el 1880, es va establir a Lleida. Al primer Congrés de Metges de Llengua Catalana, hi va presentar el treball «Infeccions i esterilitat; regeneració de la raça o nissaga catalana; higiene política sociològica», i molts altres treballs. Va collaborar al «Butlletí del Collegi de Metges de Lleida». Autor de *Catecisme sanitari dialogat* (1932) i *Meditacions* (1945).

6.462. **BORDANS, Pau.** Doctor en Medicina. Natural de Solsona. Exercí a Bellpuig (Urgell), on va morir el 8 de gener de 1643. (M. Ca.)

6.463. **BORDAS, Jaume.** Metge, que, exercí a Bossost (Vall d'Aran), cap a la meitat del segle XVIII. Membre d'una nissaga mèdica, de la qual coneixem el seu fill, Andreu Bordas i Benosa i el seu nét, Andreu Bordas i Rodríguez. (24, pàg. 32)

6.464. **BORDAS i BENOSA, Andreu.** N. a Bossost (Vall d'Aran). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1768 i revalidat el 1775. Exercí a Bossost, estant documentat fins el 1816. (24)

6.465. **BORDAS i JANÉ, Ricard.** N. al Vendrell (Baix Penedès) el 12-VIII-1904; m. a Santa Coloma de Gramenet el 2-XII-1981. Llicenciat a B., el 1928 i doctorat a Madrid amb la tesi «La V.S.G. en los enfermos mentales» (1933). Va exercir al Campell (Llitera), poble del qual, juntament amb Josep Amorós i el mestre Josep Maria Calbet i Vidal, en va fer un plànol. Metge psiquiatre, per oposició, de la Diputació de B., va treballar a la Clínica Mental de Santa Coloma de Gramenet. Autor de: *Higiene infantil* (1937) i *Manual del Auxiliar psiquiátrico* (B., 1955).

6.466. **BORGES, Pere.** Barber, documentat a Manresa, els anys 1416 i 1438. (J. Ra.)

6.467. **BORI i SANTINYÀ, Domènec.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1715. (AHPB - Cm. 19-III-1715.) (I. Pe.)

6.468 **BÒRIA i COXIGÓS, Miquel.** Doctor en Medicina. N. a Os de Balaguer (Noguera). Exercí a Balaguer, on consta documentat el 1707. (M. Ca.)

6.469. **BÒRIA i SALLARÉS, Antoni.** N. a Calaf (Anoia). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Possiblement era el pare d'Antoni Bòria i Figueras (núm. 720). (J. Ma.)

6.470. **BORJA I MARTÍ, Antoni.** N. a Sant Andreu de la Barca (Baix Llobregat). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de Barcelona, l'any 1775. (J. Ma.)

6.471. **BORRALLERAS i GRAS, Joaquim.** N. a B., el 28-XII-1880; m. a B., el 1946. Llicenciat a B., el 1906. Sembla que mai no va exercir la professió. Promotor d'activitats literàries i artístiques barceloninas, fou animador de l'Associació Wagneriana, del premi Creixells, i de la penya de l'Ateneu, que va formar amb Josep Maria de Sagarra, Francesc Pujols, Alexandre Plana i d'altres. Fou secretari de la Junta de Museus de B., en dues ocasions (1931-1939) i (1945). Va collaborar en l'adquisició de la collecció Plandiura el 1933 i al salvament d'obres artístiques durant la guerra civil.

6.472. **BORRÀS, Jeroni.** N. a Agramunt (Urgell). Batxiller en Medicina a Cervera, l'any 1752, es revalidà el 1778. Exercí a Puigverd (Urgell). (M. Ca.)

6.473. **BORRÀS, Pere.** Cirurgià establert a Batea (Terra Alta). Fou cirurgià major del Regiment de Milà. Es retirà després «de la coronació del nostre rei a Nàpols» (Carles III, 1734). Pels voltants de 1780, en una carta a Francesc Puig, denunciava una gran quantitat d'errors i accidents quirúrgics dels seus contemporanis. (J. M. Massons)

6.474. **BORRÀS i BARROFET, Ignasi.** N. a Puigverd. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.475. **BORRÀS i GIOL, Josep,** N. a Cambrils (Baix Camp). Doctor en Medicina, a Gandia, l'any 1766, i revalidat el 1773. (24)

6.476. **BORRÀS i NEBOT, Josep.** N. a Tivissa (Ribera d'Ebre), el 19-II-1763. Batxiller en Medicina, a Saragossa, el 1788, es revalidà el 1790. Tenia el títol de ciutadà honrat de B. (24)

* **BORRÀS i TORRES, Pere.** (És el número 732). N. a Algerri (Noguera), el 2-XI-1866; m. a B., el 14-XI-1951.

6.477. **BORRAT i FONS, Josep.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. De 1766 a 1770 havia fet estudis a la Universitat de Perpinyà. (J. Ma.)

6.478. **BORRELL, Jaume.** Doctor en Medicina. N. a Agramunt (Urgell), on hi exercia l'any 1771. (M. Ca.)

6.479. **BORRELL, Joan Baptista.** Metge, que, vers l'any 1650, exercia a B. (396, XV, pàg. 500)

6.480. **BORRELL i COLTRÉS, Josep.** N. a B. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., amb un examen, l'any 1774, i amb dos, el 1777. El segon cognom també consta com a **CULTIAS.** (J. Ma.)

6.481. **BORRELL i SERRA, Josep.** N. a Santa Linya (Noguera). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.482. **BORRÓ, Antoni.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1471. (J. Ra.)

6.483. **BORT, Bernat.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1644. (AHPB - T. 20-XII-1644.) (I. Pe.)

6.484. **BORT, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1708. (AHPB - Cm. 11-XI-1708.) (I. Pe.)

6.485. **BORTIELLA, M.ª.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1603. (M. Ca.)

6.486. **BOSCH, Bn.** Barber i metge, que, l'any 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

6.487. **BOSCH, Pere.** Cirurgià, que, l'any 1618, era membre del Consell de Cent, de B. (396, IX, pàg. 397)

6.488. **BOSCH i CLOS, Lluís.** N. a Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa), el 1884; m. el 1936. Fill del metge Bosch i Mir (número 753), fou metge de Sant Hilari Sacalm. Publicà sobre golls en el *Butlletí* del Col·legi de Girona. (B. Ju.)

6.489. **BOSCH i MERICH, Felip.** N. a Cotlliure (Vallespir). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

6.490. **BOSCH i PEGUERA, Ramon.** N. a Juneda (Garrigues). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1791, i revalidat el 1792. (24)

6.491. **BOSCH i POU, Francesc.** N. a Llers (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

6.492. **BOSOMBA, Francesc.** Cirurgià, que exercí a Puigcerdà, cap el segon terç del segle XVIII. Pare del metge Francesc Bosomba i Sacasas (núm. 754). (24, pàg. 34)

* **BOSOMBER, Josep. — V. BOSOMBES, Josep** (núm. 755).

6.493. **BOSQUETS, Antoni.** Cap a l'any 1768, exercia la professió a l'Exèrcit. (J. Ma.)

6.494. **BOTETS, Francesc.** Practicant major de l'Armada, originari del bisbat de Girona, alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1762. Fou Cirurgià militar. (461)

6.495. **BOTETS i BOTETS, Gaspar.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Girona, alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1779. (461)

6.496. **BOTEY i CASELLAS, Joaquim.** De les darreries del segle XIX. Va exercir la Medicina a Guantánamo (Cuba), on, l'any 1877, era director facultatiu de l'Associació Benèfica del Comerç. A Guantánamo, li van dedicar un monument. (445, pàg. 221)

* **BOTEY i DUCOING, Ricard.** (És el número 763). A la primera columna de la pàgina 94, i a la ratlla 16, ha de continuar així: ...; «El Progreso Médico», de l'Havana; «El Recopilador»...

6.497. **BOTINYÀ, Roc.** Cirurgià, que, vers l'any 1685, exercia a B. (396, XX, pàg. 230)

6.498. **BOTXES, Antoni.** Barber de Cardona, documentat a Manresa, l'any 1418. (J. Ra.)

6.499. **BOU, Joan.** N. a Palamós (Baix Empordà). Membre de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (1842). (504)

6.500. **BOXA, Domènech.** Cirurgià gironí del segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.501. **BOXA, Joan B.** Cirurgià, que exercí a Girona, en el segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.502. **BOXADELL, Jaume.** Cirurgià, que, vers l'any 1465, exercia a B. (396, II, pàg. 452)

6.503. **BOXADER i OBIOLS, Josep.** N. a Berga, es va graduar, a Cervera, l'any 1778. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.504. **BOXEDA, Jeroni.** El 17 d'octubre de 1722, va demanar de ser examinat per a poder exercir la Cirurgia, a B. (66)

6.505. **BRAGÓS, Josep.** Cirurgià. Consta que morí a Lleida, el 6-IX-1685. (M. Ca.)

6.506. **BRAGÓS, M.ª Pere Pau.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1644 i el 2-VII-1670, data de la seva mort. (M. Ca.)

6.507. **BRANCÓ i ROIG, Jaume.** N. a Rupià (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. Doctor en Cirurgia, l'any 1807. (J. Ma.)

* **BRANDIAS.** — V. **BARADIAS.**

6.508. **BRAQUER i CARBONELL, Francesc.** N. a Mollerussa (Segrià), es va graduar en Medicina, a Cervera, l'any 1766. (28, 1976, VI, pàg. 4)

6.509. **BRAUGET, Narcís.** Cirurgià, de la Bisbal (Baix Empordà), documentat l'any 1745. (B. Ju).

6.510. **BRAVO MORENO, Ferran.** Psiquiatre i metge forense de B., autor d'una obra extensa, en el primer terç del segle XX. Parellada n'esmenta 49 treballs, publicats principalment a «Revista Frenopática Española», «Gaceta Médica Catalana» i «Revista Médica de Barcelona». Molts d'ells valoren els aspectes legals de la malaltia mental i en alguns tracta temes de suicidi. (343, pàgs. 40-43)

* **BRAVO i PLANDIURA, Marià.** (Número 779). El primer cognom és **BRETON.**

6.511. **BRET, Josep.** Cirurgià gironí del segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.512. **BRET i CANUT, Martí.** N. a Garrigàs (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

6.513. **BRET i LÓPEZ, Francesc.** N. a Castellterçol (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1797. (J. Ma.)

* **BRETON i PLANDIURA, Marià.** — V. número 779. (El primer cognom és **BRETON.**)

6.514. **BRIANSÓ i BORRAS, Joan.** N. a Maspujols (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

6.515. **BRILLES, Francesc.** N. al Catllar (Tarragonès), es va graduar, a Cervera, l'any 1770. (28, 1976, VI. pàg. 4)

6.516. **BROGER, Jaume.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de Reus, alumne del R. C. de Cirurgia de Cadis, on va ingressar l'any 1757. (461)

6.517. **BROGUERA, Joan.** El Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la cirurgia el 4-III-1758. (J. Ma.)

6.518. **BROQUETAS, Josep.** Doctor en Medicina, de Caldes de Montbui, documentat a B., l'any 1742. (AHPB - Cm. 14-IX-1742.) (I. Pe.)

6.519. **BROQUETAS, Rafael.** N. a Caldes de Montbui (Vallès Occidental), es va graduar, a Cervera, l'any 1775. (28, 1976, VI, pàg. 4)

6.520. **BROS, Eudald.** Cirurgià, que exercí a Sort, on és documentat l'any 1772. (24, pàg. 56)

6.521. **BROS i BELART, Antoni,** N. a Sort (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

6.522. **BROSSA, Josep.** N. a Balaguer. El 3-X-1758 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. El 1767, el vice-president del R.C.C. de B., li renovà la llicència. (J. Ma.)

6.523. **BROTÓ, Jaume.** Cirurgià, de Girona, documentat l'any 1682. Fou prior del Col·legi de Cirurgians local. (B. Ju.)

6.524. **BRU, mestre Pere.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1540 (M. Ca.)

6.525. **BRUCEL, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1720. (M. Ca.)

6.526. **BRUGUER, Francesc.** Cirurgià de Cassà de la Selva, documentat l'any 1732. (B. Ju.)

6.527. **BRUGUERA, Joan.** Cirurgià, de Girona. L'any 1784 consta documentat en una Junta de Sanitat. (B. Ju.)

6.528. **BRUGUÉS i ESCUDER, Casimir.** M. el 28-XII-1940. Farmacèutic, membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual va ingressar el 18-I-1925, amb un treball sobre el tema *Nuevas orientaciones de la Farmacognosia,* contestat per R. Casamada.

6.529. **BRUNA, Agustí.** Doctor en Medicina, que, l'any 1621, era conseller tercer

de l'Ajuntament de B.
(396, X, pàg. 6 i XI, pàg. 8)

6.530. **BRUNET, Joan.** N. a Serrallonga (Vallespir). Batxiller en Medicina per la Universitat d'Oriola, l'any 1760, es revalidà el 1772. Exercí a La Jonquera (Alt Empordà). (24)

6.531. **BRUNO.** Doctor en Medicina, de Llagostera (Gironès), documentat l'any 1750. (B. Ju.)

6.532. **BUBOT, Bernardí.** Barber i cirurgià, documentat a Sant Boi de Llobregat, cap el segon terç del segle XV. Morí l'any 1468. (500, pàg. 141)

6.533. **BUCH i TARRÉ, Miquel.** N. a Calella (Maresme). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. L'any 1781 era a Orà, en un regiment. (J. Ma.)

6.534. **BUFILL, Josep.** Cirurgià de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1753. (461)

6.535. **BUGET i BOSCH, Rafael.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

6.536. **BUHIGAS i ROJAS, Pere.** N. a Sallent (Bages), l'1-VIII-1741. Fou cirurgià, i després batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1782. Revalidat el 1785. (24)

6.537. **BUHIGUES.** Barber, que, a la meitat del segle XIV, exercia a B. (396, II, pàg. 522)

6.538. **BUIXEDA, Lluís.** Estudiant gironí, a Montpeller, l'any 1670. (B. Ju.)

6.539. **BUJONS i SALA, Josep.** N. a Prats de Lluçanès. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

6.540. **BUNYOL, Miquel.** Doctor en Medicina. Exercia a Balaguer, l'any 1660. (M. Ca.)

6.541. **BUQUET, Rafael.** Cirurgià, documentat a B., l'any 1768. Pare de Rafael Buquet i Bosch, que es llicencià l'any 1801. (24, pàg. 34)

6.542. **BURCH, Miquel.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), documentat entre els anys 1600 i 1615. (B. Ju.)

6.543. **BUSCALL, Pere.** N. a Esterri d'Àneu (Pallars Sobirà), es va graduar, a Cervera, l'any 1782. (28, 1976, VIII, pàg. 4)

6.544. **BUSCARONS, Benet.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1750. (B. Ju.)

6.545. **BUSCARONS, Benet.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Girona; alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1752. (461)

6.546. **BUSCARONS, G.** Cirurgià gironí del segle XVI. (408, pàg. 33)

6.547. **BUSCARONS, Gabriel.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1714. (B. Ju.)

6.548. **BUSCARONS, Joan.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), documentat l'any 1718. Consta que en la seva botiga tingué alumnes. Pare de Joan Buscarons i Ferran, i avi de Joan Buscarons i Martí (núm. 816). (B. Ju.)

6.549. **BUSCARONS, Josep.** Doctor en Medicina i Cirurgia, que consta assistí al curs de Frenologia que Marià Cubí féu a Girona, el setembre de 1844. (420, pàg. 526)

6.550. **BUSCARONS, Manuel.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1718. (B. Ju.)

6.551. **BUSCARONS i FERRAN, Joan B.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), documentat els anys 1727 i 1736. (B. Ju.)

6.552. **BUSCARONS i TOMAS, Domènec.** N. a Campllong (Gironès) Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

6.553. **BUSQUÉ i BURCH, Antoni.** N. a Castellterçol (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. Els anys 1780-81 exercia a Copons (Anoia). El 1791, es graduà amb cinc exàmens, per agregar-se al Col·legi de Cirurgians de Manresa. (J. Ma.)

6.554. **BUSQUET i BOYA, Joan.** N. a Lés (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1722. (J. Ma.)

6.555. **BUSQUETS, Antoni.** Practicant major de l'Armada, originari del bisbat de B., alumne del R.C.C., de Cadis, on va ingressar l'any 1762. (461)

6.556. **BUSQUETS i SURÍS, Domènec.** N. a Girona. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

6.557. **BUSQUETS, M.° Gabriel.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1662. Correspon a un dels dos esmentats en el número 819. (M. Ca.)

6.558. **BUSQUETS, Jaume.** Doctor en Medicina, que, entre els anys 1645 i 1655, fou cònsol de llotja, a B. (396, XVI, pàg. 257)

6.559. **BUSQUETS, M.° Joan Pau.** Cirurgià, documentat a Solsona, des de l'any 1603 al 16-XII-1639, data de la seva mort. Correspon a un dels dos esmentats en el núm. 819. (M. Ca.)

6.560. **BUSQUETS, Maurici.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1583. (J. Ra.)

6.561. **BUSQUETS, Narcís.** El 20 de setembre de 1728, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 31)

6.562. **BUSSOT, Jeroni.** L'1 d'octubre de 1753, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 32)

6.563. **BUX, Francesc.** Metge, que exercí a Horta de Sant Joan (Terra Alta), cap els voltants del 1780. (24, pàg. 26)

6.564. **BUXARONS i MARGARIT, Pere.** N. a Peratallada (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de Barcelona, l'any 1799. (J. Ma).

— C —

6.565. **CABALLÉ i MANYÉ, Josep Antoni.** N. a Benissanet (Ribera d'Ebre). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. Consta també com a Cavallé i Mañé. (J. Ma.)

6.566. **CABALLOS, Leopold.** Metge, documentat a Organyà (Alt Urgell), l'any 1793. (24, pàg. 43)

6.567. **CABANELLAS.** Consta com a cirurgià de Pont de Molins (Alt Empordà), el mes de febrer de 1765. (474, C. 1)

6.568. **CABANELLAS, Josep.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

6.569. **CABANES i CASTELL, Josep.** N. a La Sénia (Montsià), el 10-VIII-1764. Batxiller en Medicina, a Cervera, el 1787. (24, pàg. 35)

6.570. **CABAÑES i VIÑOLAS, Feliu.** N. a Sant Feliu de Guíxols. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. S'establí a Sant Feliu de Guíxols. (J. Ma.)

6.571. **CABASER, Damià,** Citat el 6-X-1538, a Balaguer, com a metge del senyor duc de Cardona. (M. Ca.)

* **CABELLOT, Leopold.** (Número 836.) El cognom correcte és **CABELLOL.**

6.572. **CABEROL, Josep.** N. a Sarroca. El 3-VI-1759, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.573. **CABESSA, Magí.** N. a Valls. El 24-VII-1756, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.574. **CABOT, Francesc.** Doctor en Medicina. Citat a Arbeca (Garrigues), l'any 1698. (M. Ca.)

6.575. **CABRA i RENIU, Domènec.** N. a Galliners (Gironès), el 16-XII-1759. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1782. (24, pàg. 35)

6.576. **CABRATOSA, i BUSQUETS, Joan.** N. a Sant Vicenç de Besalú (Garrotxa). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. Fou fadrí a la botiga de Pere Casalprim. (J. Ma.)

6.577. **CABRÉ i FIOL, Vicenç.** N. a Figueres, el 1912; m. a B., 7-2-1983. Llicenciat en Medicina, l'any 1940, i doctorat el 1954, treballà a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, especialitzant-se en l'estudi de les malalties de l'aparell digestiu, de quin servei fou cap de la secció d'exploracions internes. Fou membre fundador de la Societat Espanyola de Citologia.

6.578. **CABRER, Francesc.** L'any 1656, consta com a metge a Montblanc. Havia nascut allí mateix.

6.579. **CABRERA, Antoni Joan.** Metge, documentat a Manresa, entre els anys 1583 i 1604. És el primer metge del qual tenim referència de que visités a l'Hospital de Sant Andreu. També és documentat a B., l'any 1609. (J. Ra).

6.580. **CABRIT, Vidal.** Cirurgià, de Girona, documentat l'any 1226. (B. Ju.)

6.581. **CAHIZ i GEROTINA i DE LA MOGA, Francesc.** N. a Boren (Sorpe, Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. Fou fadrí a la botiga de Josep Salvany. (J. Ma.)

6.582. **CALAF, doctor.** Metge de Lleida, esmentat en un document de l'any 1613, quan ja era mort. (M. Ca.)

6.583. **CALAFI, Joan.** N. al Pla del Penedès. El 12-VI-1759, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.584. **CALANGLA, Guillem.** Metge, que exercí durant poc temps a Manresa, l'any 1404. (J. Ra.)

6.585. **CALASANÇ, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1538. (AHPB - Cm. 5-VI-1538.) (I. Pe.)

6.586. **CALBIS, Joan.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues), l'any 1618. (M. Ca.)

6.587. **CALBIS i BALAGUER, Francesc.** Mestre cirurgià, documentat a Menàrguens (Noguera, entre l'any 1760 i l'11-XII-1801, data de la seva mort, als 66 anys. (M. Ca.)

6.588. **CALBIS i BALAGUER, Magí.** N. a Menàrguens (Noguera). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. Fou practicant a l'expedició d'Alger. (J. Ma.)

6.589. **CALBUS, Pere Joan.** Doctor en Medicina. Morí a Lleida el 18-VII-1630. (M. Ca.)

6.590. **CALÇA, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a Calella de la Costa (Baix Empordà), l'any 1716. (J. Mo. - N. Ca.)

6.591. **CALDERÓN, Bartolomé.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1603. (M. Ca.)

6.592. **CALOPA, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1559. (AHPB - Cm. 1-1-1559.) (I. Pe.)

6.593. **CALVERA, Antoni.** N. a Pont de Suert (Pallars Jussà). Batxiller de Cervera, revalidat el 1772. (24, pàg. 36)

6.594. **CALVET, Agustí.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1630 i 1646. (AHPB - Cm. 28-VIII-1630 i T. 10-IX-1646.) (I. Pe.)

6.595. **CALVET, Antoni.** N. a Agramunt (Urgell). Doctor en Medicina a Gandia, revalidat l'anv 1771. (24)

6.596. **CALVET, Egidi.** N. a Llívia (Cerdanya), es va doctorar, a Tolosa de Llenguadoc, el 17 de març de 1724. (423)

6.597. **CALVET i PATXOT, Rafael.** M. a B., el 9-II-1934. Farmacèutic. El 10-1-1909, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., amb el discurs: *La tinta de escribir desde el punto de vista de la Química y de la Fotografía Legal*, que fou contestat per Pere Genové. El 1921 hi féu la lliçó inaugural de curs, amb el tema: *Los gases asfixiantes en la gran guerra.*

6.598. **CALVET i ROSET, Magí.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

6.599. **CALVETÓ i CABIRÓ, Jaume.** N. a Viella (Vall d'Aran). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.600. **CAMINAL, Isidor.** Doctor en Medicina, de Terrassa, documentat a B., l'any 1673. (AHPB - Cm. 12-XI-1673.) (I. Pe.)

6.601. **CAMÓ, Joaquim.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1699, quan proba-

blement ja era mort (APSJ - M. 18-1-1699). Pare de Sebastià Camó. (493)

6.602. **CAMÓ, Sebastià.** Metge jueu convers, que, al segle XV, fou catedràtic a l'Estudi General de Lleida. (407, pàg. 317)

6.603. **CAMÓ I ALBERT, Jaume.** N. a Madremanya (Gironès). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. Matriculat el 1772, els anys 1773-75 va participar en una expedició a Amèrica. (J. Ma.)

6.604. **CAMÓ I ALBERT, Miquel.** N. a Madremanya (Gironès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.605. **CAMÓ I ALBERT, Pere.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Girona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1777. (461)

6.606. **CAMÓ I MASSOT, Joan.** N. a Madremanya (Gironès). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

6.607. **CAMÓN, Ambròs.** Cirurgià que exercí a Sarroca de Bellera (Pallars Jussà), cap el volts del 1750. El seu fill, Ambròs Camón i Albiny (Núm. 887), n. l'any 1753, exercí a Sarroca de Bellera. El fill d'aquest, Manuel Camón i Montaner (1782-1849), exercí a Menàrguens (Noguera). (24, pàg. 36) (M. Ca.)

6.608. **CAMÓS, Francesch.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1672. (APSJ - B. 26-VII-1672.) (493)

6.609. **CAMÓS, Joan.** Cirurgià, nat a Begur (Baix Empordà), documentat a Sant Feliu de Guíxols, l'any 1717 (B. Ju.)

6.610. **CAMÓS, Miquel.** Cirurgià de Sarrià de Ter (Gironès), documentat l'any 1725. (B. Ju.)

6.611. **CAMPÀ, Esteve.** N. a Bagà (Berguedà) l'any 1780, va exercir a Folgueroles (Osona).

6.612. **CAMPÀ, Joan.** Metge que va morir, a Soses (Segrià), el 27 de març de 1679. (410, pàg. 73)

6.613. **CAMPÀ I CONDET, Joan.** Cirurgià romancista, d'un examen, originari de la Vall d'Aran, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

6.614. **CAMPANYÀ, Pere.** Doctor en Medicina. Documentat com a professor de la Universitat de Perpinyà, l'any 1773. (24, pàg. 44)

6.615. **CAMPBLANCH, Josep.** Doctor en Medicina de la segona meitat del segle XVII. En morir, la seva vídua, Maria Bosch i Barba, es va tornar a casar, el 22 de juliol de 1696, amb el que havia d'ésser conseller en cap de B., Rafael Casanova i Comes. («Avui», 12-IX-1981, pàg 3)

* **CAMPDERÀ I CAMIN, Francesc.** (Número 892.) Línia 1. Diu: **CAMDERÀ.** Ha de dir: **CAMPDERÀ.**

6.616. **CAMPDERÀ I PARÉS, Francesc.** De la meitat del segle XIX. Fill del doctor Campderà i Camín (núm. 892), a qui va succeir en la direcció de la Torre Llunàtica, de Lloret. Va collaborar a la «Revista de Gerona», on, l'any 1878, hi escriu sobre el seu manicomi. Campderà i Parés va ésser succeït, en la direcció de la Torre, pel doctor Joaquim Bernat i Campderà.

6.617. **CAMPLÀ, Joan.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva), on exercí. Batxiller en Medicina, a Osca, es revalidà el 1773. (24)

6.618. **CAMPLLONCH, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1694. (AHPB - T. 29-IV-1694.) (I. Pe.)

6.619. **CAMPLLONCH, Josep.** N. el 1688. Exercí de metge a Monistrol de Montserrat (Bages). El 1717 fou aconductat pel Consell de Manresa, ciutat a la que es traslladà l'anv 1723. (J. Ra.)

6.620. **CAMPLLONCH I BOSCH.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1739. (AHPB - T. 21-V-1739.) (I. Pe.)

6.621. **CAMPMANY, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1622. (AHPB - Cm. 8-V-1622.) (I. Pe.)

6.622. **CAMPMANY, Guillem.** Cirurgià Major dels Reials Exèrcits, documentat a B., l'any 1743. (AHPB - T. 19-11-1743.) (I. Pe.)

6.623. **CAMPO I SIERRA, Josep.** N. a Tremp. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1792, i revalidat el 1797. (24)

* **CAMPOLIER, Rafael.** (Núm. 898.) Es deia **RAFAEL.** (408, pàg. 28)

6.624. **CAMPS.** Doctor en Medicina, que, l'any 1651, exercia a Vic. (396, XV, pàg. 111)

6.625. **CAMPS, Antoni.** Cirurgià de Manresa. Consta que, l'any 1768, era ajudant del cirurgià David Mandres. (J. Ra.)

6.626. **CAMPS, Gabriel.** Cirurgià que exercí a Ciutadella (Menorca), cap a l'any 1780. (24, pàg. 36)

6.627. **CAMPS, Jaume.** El 8 de març de 1709, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 31)

6.628. **CAMPS, Joan.** N. a Rupit (Osona). El 23-XII-1760, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.629. **CAMPS, Josep.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). El 3-VIII-1757, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.630. **CAMPS, Marià.** Documentat com a metge de l'Hospital de Santa Caterina de Girona, l'any 1775. (B. Ju.)

6.631. **CAMPS, Narcís.** Cirurgià de Galliners (Gironès), documentat l'any 1781. (B. Ju.)

6.632. **CAMPS, Rafael.** Metge, que, exercí a Sallent (Bages), a la primera meitat del segle XVII. Documentat el 1628. (414, pàg. 414)

6.633. **CAMPS i CAVA, Eduard.** N. a Guissona (Segarra), el 27-XI-1878; m. a Guissona, el 9-V-1954. Nét del metge-cirurgià Ramon Camps i Vila, que, l'any 1829, es va establir a Guissona, i fill del metge de la mateixa població, Josep Camps i Pararols. Féu el batxillerat a Vilanova i la Geltrú, on sojornà a casa del seu oncle, Joaquim Cava, registrador de la Propietat i autor d'una *Història de Guissona,* inèdita i possiblement perduda, de 322 folis. Llicenciat a B., l'any 1901. Va exercir a Guissona, on va gaudir de gran estima i prestigi. Fou afeccionat a la recerca arqueològica i als estudis històrics sobre la seva vila nadiua. Va collaborar a les revistes lleidatanes «Ilerda» i «Ciudad». Cultivà la poesia i el teatre. Ha donat nom al Museu Municipal, de Guissona i a un carrer d'aquella població. Autor d'unes *Notes històriques de Guissona,* que han estat publicades pòstumament, amb el títol *Guissona* (B., 1982), juntament amb una *Miscel·lània Guissonenca,* de Joan Santaeulària. (495, pàg. 651)

6.634. **CAMPS i EBRIELLAS, Antoni.** N. a Oliana (Alt Urgell). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.635. **CAMPS i MERCADAL, Joan.** N. a Ciutadella (Menorca), c. 1780, fill de Gabriel Camps, cirurgià. Es doctorà a la Universitat de Pisa. Es revalidà l'any 1827. (24, pàg. 36)

6.636. **CAMPS i MIQUEL, Salvi.** N. a Rupit (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

6.637. **CAMPS i MIRÓ, Salvador.** N. a Figueres, el 26-X-1747. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1774, i revalidat el 1779. (24)

6.638. **CANAL, Ot.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar, l'any 1769. (461)

6.639. **CANALDA, P.** Barber, documentat a Verdú (Urgell), l'any 1418. (M. Ca.)

6.640. **CANALS, Antoni.** Cirurgià, que, cap el 1765, exercia a la Conca de Tremp. Fou acusat pel claustre de Cervera d'estar graduat pel «Protobarberato» de Madrid i d'exercir «con corto estipendio». (J. Ma.)

6.641. **CANALS, Marià.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1758. (461)

6.642. **CANALS, Pere.** Barber, que, l'any 1462, exercia a Girona. (405, pàg. 54)

6.643. **CANALS, Pere.** Cirurgià, documentat a Sant Feliu de Guíxols, entre els anys 1575 i 1585. (B. Ju.)

6.644. **CANALS, Rafael.** Cirurgià, de Girona, que fou elegit sub-batlle vers l'any 1521. (B. Ju.)

6.645. **CANALS i BALLANA, Jacint.** N. a Mieres (Garrotxa). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.646. **CANALS i MAYNER, Ricard.** N. a B.; m. a B., el 1963. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1928. Cirurgià, fou cap de sala del servei, d'aquesta especialitat, que dirigia el doctor Prim, a l'Hospital de la Santa Creu. Autor, junt amb J. Ramentol, de *Patología del operado de estómago* (Col. Esp. de Monografías Médicas, núm. 20), (B., 1942).

6.647. **CANALS i ROQUER, Albert.** N. a Vic. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

6.648. **CANALS i ROQUER, Ambròs.** N. a Vic. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

6.649. **CANALS i ROQUER, Francesc.** N. a Vic. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.650. **CANENGE, Joan.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Girona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1755. (461)

6.651. **CANIVELL i DE VILA, Ignasi.** De la primera meitat del segle XVIII. Germà de Francesc Canivell. Fou ajudant de cirurgià major. Va ensenyar Osteologia al R.C.C. de Cadis. Va morir cap el 1755.

* **CANO i MORILLO, Francesc.** (Número 916.) Línia 1. Diu: **ATROSILLO.** Ha de dir: **MORILLO.** (J. Ma.)

6.652. **CANÓS, Pere.** Cirurgià, graduat a Cervera, que, juntament amb el doctor Josep Depaus, fundà l'any 1740 una «Academia anatómico-quirúrgica», que va deixar de funcionar a les darreries de novembre del 1741, en marxar molts dels seus membres amb l'expedició d'Itàlia. (J. M. Massons)

6.653. **CANYADÓ, Bertomeu.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1648 i 1655.

(AHPB - Cm. 29-III-1648; T. 14-VIII-1655) Un metge del mateix nom exercia l'any 1651 a Granollers. (396, XV, pàg. 143/I. Pe.)

6.654. **CAPBLANCH i BERTRAN, Francesc.** N. a Arfa (Alt Urgell). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1747. Exercí a Montgai (Noguera). (24)

6.655. **CAPDEVILA, Agustí.** Doctor en Medicina. Citat a Soses (Segrià), el 31-XII-1736. El dia 1-IV-1764 es cita a Granyena de les Garrigues, on consta com metge de Torres de Segre (Segrià). (M. Ca.)

6.656. **CAPDEVILA, Andreu.** Doctor en Medicina. Citat a Aitona (Segrià), el 26-X-1694, on exerceix. Citat l'any 1695, com a habitant de Torres de Segre. (M. Ca.)

6.657. **CAPDEVILA, Jacint.** Metge, que, l'any 1715, exercia a Torres de Segre. (410, pàg. 72)

6.658. **CAPDEVILA, Joan.** Doctor en Medicina. Citat a Arbeca (Garrigues), el 1695. (M. Ca.)

* **CAPDEVILA, Josep Antoni.** (Número 931.) Línia 2. Diu: m. a Madrid, el XII-1846. Suprimir-ho.

6.659. **CAPDEVILA i GALLARDE, Domènec.** N. a Badalona. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. Autor d'una disertació: *De ossium formatione periostium signe structura* (s.d.) (J. Ma.)

6.660. **CAPDEVILA i PRAT, Isidre.** N. a Les Planes de Sant Feliu. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.661. **CAPELL, Jaume.** Cirurgià, documentat a Aitona (Segrià), on morí el 21-III-1730. (M. Ca.)

6.662. **CAPELLA, Francesc.** Cirurgià, documentat a Conques de Tremp (Pallars Jussà), entre els anys 1789 i 1798. (M. Ca.)

6.663. **CAPELLA, Ignasi.** N. a Conques (Pallars Jussà). El 26-IX-1757 el Protomedicat li concedí privilegi, per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.664. **CAPELLÀ i MASSANET, Josep.** N. a Ullastret (Baix Empordà), el 7-X-1748. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1777, revalidat el 1784. (24)

6.665. **CARABASSA, Josep.** Cirurgià, documentat a l'Albi (Garrigues), l'any 1776. (M. Ca.)

6.666. **CARBASA, Magí.** Cirurgià de Sanaüja (Segarra), documentat a Lleida, l'any 1736. (M. Ca.)

6.667. **CARBASA, Joseph.** Cirurgià, fill de Magí Carbasa, documentat a Lleida l'any 1736. (M. Ca.)

6.668. **CARBÓ, Andreu.** Cirurgià mallorquí del segle XV, pare de Damià Carbó i Malferit (núm. 949). (465, pàg. 193)

6.669. **CARBÓ, Narcís.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). El 20-IX-1759, éssent examinat per Cosme Trescasas, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.670. **CARBÓ i ROVIROSA, Sebastià.** N. a Sant Pere de Ribes (Garraf), l'any 1854; m. el 1922. Llicenciat a B. el 1881. Va emigrar a l'Argentina i va revalidar el títol a la Universitat de Córdoba. Després es va traslladar a Rosario, on va dirigir l'«Hospital Español», fent una tasca assistencial important. (Pere Vallribera)

6.671. **CARBONELL, Antoni.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.672. **CARBONELL, Josep.** Metge de Figuerola (Alt Camp). en el segon terç del segle XVIII. Pare de Pere Carbonell i Ballester (núm. 958). (24, pàg. 37)

6.673. **CARBONELL i BOSCH, Josep.** N. a Girona. Cirurgià, romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

6.674. **CARBONELL i ELIAS, Pere.** N. a Figuerola —bisbat de B.—, era batxiller en Medicina, per la Universitat de Valladolid, el 14 de setembre de 1780. (473, pàg. 54, núm. 421)

6.675. **CARBONELL i FUSTER, Jaume.** N. a Corçà (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.676. **CARBONELL i FUSTER, Josep.** N. a Corçà (Baix Empordà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.677. **CARBONELL i JUANICÓ, Martí.** N. a B. el 23-V-1907. Llicenciat en Medicina a B., l'any 1929. Pediatre, desenvolupà gairebé tota la seva activitat a la secció de Pediatria i Puericultura de la Maternitat, començant com a metge intern, cap de clínica de la secció infantil (1935), fins a director de l'Institut Provincial de Puericultura. Autor de nombrosos treballs, entre ells *El nadó de risc elevat* (Monografies mèdiques núm. 2). M. a B., el 17-IX-1981.

6.678. **CARBONELL i PALLER, Baltasar.** N. a Besalú (Garrotxa). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. El mateix any participà en l'expedició militar a Maó. (J. Ma.)

6.679. **CARBONELL i VILAPLANA, Pere.** N. a Granyena (Garrigues). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

6.680. **CARBÓS, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1736. (M. Ca.)

* **CARCASSONNE, Maurici Mateu.** (És el núm. 963.) N. a Perpinyà el 23-IX-1796; m. a Perpinyà el 24-XII-1847. Fou amic del professor Delpech. Va ésser nomenat cap clínic de Cirurgia i professor adjunt. Després va exercir la Cirurgia a Perpinyà. Autor de: *Notice sur les bains et douches de vapeurs établis à Perpignan* (Perpinyà, 1827), i *Mémoire sur un cétacé échoué, le 27 novembre 1828, sur la côte dépendant de la commune de Saint-Cyprien, Pyrénées Orientales, présenté à l'Académie des Sciences* (Perpinyà, 1829). (476, pàg. 106)

6.681. **CARCELLER i SANZ, Joan.** N. a Arnès (Terra Alta). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. L'any 1781 era a Tivissa. (J. Ma.)

6.682. **CARDELLACH, m.° Ramon.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1633 i 1653, data en què ja era mort. (M. Ca.)

6.683. **CARDENAL i NAVARRO, Felip.** M. a B. l'1-XI-1954. Va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., el 4 de juny de 1916, amb el discurs: *El criterio actual sobre las aguas minero-medicinales y algunas consideraciones higiénicas que del mismo se desprenden,* que fou contestat per Valentí Carulla. L'any 1928 hi llegí la lliçó inaugural de curs, amb el tema *El ejercicio de la Medicina.*

6.684. **CARDENAL i DE SALAS, Carles.** N. a B. el 10-V-1906. Llicenciat en Medicina, a Barcelona, el 1928 i doctorat a Madrid el 1931. S'especialitzà en l'estudi de les malalties de la pell. Treballà a l'Hospital del Sagrat Cor i al servei de Dermatologia de l'Hospital Clínic, amb els professors J. Peyrí i X. Vilanova, éssent cap de dispensari. Autor de nombrosos treballs de la seva especialitat. M. l'1-VII-1959.

6.685. **CARDET i SOLER, Joaquim.** N. a Tàrrega. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.686. **CARDONA, Antoni.** N. a Gòsol (Berguedà), es va graduar, a Cervera, l'any 1786. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.687. **CARDONA, Antoni.** N. a Gurb (Osona), va exerxir de metge a Bagà (Berguedà), a començament del segle XIX.

6.688. **CARDONA, Francesc.** Cirurgià, que, l'any 1733, exercia a B. Durant un temps, va col·laborar amb el seu mestre Pau Batlle.

6.689. **CARLÀ, Francesc.** Cirurgià de l'Armada, originari de la Seu d'Urgell, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1756. (461)

6.690. **CARLES, Antoni.** Doctor en Medicina, de Castelló d'Empúries (Alt Empordà), documentat l'any 1716. (B. Ju.)

6.691. **CARLES, Josep.** N. a Girona. Llicenciat en Medicina, a B., l'any 1832. Fou membre de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (1842). (504)

6.692. **CARLES AMAT, Dídac.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1662. (AHPB - Cm. 27-IV-1662.) (I. Pe.)

6.693. **CARLET, Francesc.** Dentista. Cirurgià francès que exercia a B., i que quan era amonestat deia que marxava a França a buscar els seus títols. El 19-X-1783 fou multat amb 2.000 rals. (J. M. Massons)

6.694. **CARNICER, Raymundo.** Metge, documentat a l'Albi (Garrigues), l'any 1677. (M. Ca.)

6.695. **CARÓS, Francesc.** N. a B. L'any 1841. Essent encara estudiant, fou un dels membres fundadors de la Societat Mèdica d'Emulació de B., a la qual hi presentà una memòria sobre la combustió humana espontània, i una altra sobre observació d'una hipertrofia del cor. (504)

6.696. **CARÓS, Joan.** El 7-I-1757 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. Vivia a Arenys de Mar. (J. Ma.)

6.697. **CARRELL, Francesc.** Doctor en Medicina. L'any 1675, era cònsol en cap de la Seu d'Urgell, càrrec en el que també consta l'any 1685. També hi està documentat l'any 1696. (M. Ca.)

6.698. **CARRERA, Joan.** M. a Elna (Rosselló), l'any 1767. Al contrari del seu germà Josep Carrera (II), va abandonar l'estat eclesiàstic, per a dedicar-se a la Medicina. Va exercir a Elna. (476, pàg. 108)

6.699. **CARRERA, Josep** (I). N. a Perpinyà el 8-XII-1680 (o del 1682); m. a Perpinyà l'11-IV-1737. Nebot de Francesc Carrera. Va estudiar Medicina a Montpeller i a Perpinyà. Graduat, el 1704. Va exercir a Perpinyà, on va ésser rector de la seva Universitat en tres ocasions (1716, 1723 i 1737). Autor de: *Animadversiones in circulatores* (Perpinyà, 1714); *De febribus* (Perpinyà, 1718), i *Essai sur les effets de la méthode du bas peuple pour guérir les fièvres* (Perpinyà, 1721). (476, pàg. 108/496, pàgs. 144-145)

6.700. **CARRERA, Josep** (II). M. a Savona l'any 1739. Era fill de Josep Carrera (I). Es va graduar en Medicina, que va abandonar per a seguir l'estat eclesiàstic. (476, pàg. 108)

* **CARRERA, Josep Bartomeu Francesc.** (És el núm. 984.) N. a Perpinyà el 24-VIII-1740; m. a B. el 20-XII-1803. Va estudiar Medicina, a Perpinyà i a Montpeller. Doctorat, a Montpeller, el 20 de novembre de 1759 (a dinou anys). El 8 de febrer de 1760 es va agregar a la Facultat de Medicina, de Perpinyà, de la qual va ésser elegit professor d'Anatomia i Cirurgia el 1762. Va ésser encarregat de fer un Museu d'Història Natural a Catalunya Nord i del qual va ésser primer director. Inspector general d'aigües minerals de Catalunya Nord i del comtat de Foix. El mes de maig de 1773, va passar a París, i el 1774 va dimitir de les places que ocupava a Perpinyà. Censor reial (1775) i metge reial (1779), va ésser membre de diverses institucions i acadèmies. Conseller mèdic ordinari de Lluís XVI i primer metge de Lluís XVIII, durant l'exili d'aquest monarca. Posteriorment, va passar a B., on va morir. Autor de: *Dissertatio de vitali corporis et animae faedere* (Perpinyà, 1758); *Dissertatio physiologica de sanguinis circulatione* (Perpinyà, 1764); *De digestionis mecanismo* (Perpinyà, 1765); *De revulsione* (Perpinyà, 1770); *Réponse à un ouvrage qui a pour titre: Recherches anatomiques par Louis-Michel Coste, dans lequel l'auteur établit avec évidence la compression que les artères iliaques reçoivent de l'intestin rectum trop distendu* (Perpinyà, 1771); *De retrogrado sanguinis motu* (Perpinyà, 1772); *Traité théorique et pratique des maladies inflammatoires* (París, 1774); *Le médecin ministre de la nature ou Recherches et observations sur le pépasme ou coction pathologique* (París, 1774); *Bibliothèque littéraire, historique et critique de la médecine ancienne et moderne* (París, 1776), projectada en vuit volums, però que va acabar amb el mot: Coivart, ja que sembla que es va desanimar després de les crítiques que va fer al seu treball el «Journal de Médecine», de març-agost de 1777; *Lettres à M. Bacher* (París, 1777); *Dissertation médico-pratique sur l'ouvrage des raffraichissants et des échauffants dans les fièvres exanthématiques* (Amsterdam-París, 1778); *Mémoire sur la douce-amère ou solanum scandens, dans le traitement de plusiers maladies, et sourtout des maladies dartreuses* (París, 1781); *Catalogue raisonné des ouvrages qui ont été publiés sur les eaux minérales en général, et sur celles de la France en particulier* (París, 1785); *Manuel pour le service des malades* (París, 1786); *Précis de la matière médicale, par Venel, avec des notes* (París, 1786), i *Recherches sur les mala-*

dies vénériennes chroniques (París, 1788). Va deixar inèdits sis volums d'un estudi general de l'Estat espanyol, sobre agricultura, indústria, comerç, ciències, cultura, etcètera. (476, pàg. 109)

* **CARRERA, Tomàs.** (És el núm. 986.) N. a Perpinyà l'11-II-1714; m. a Perpinyà el 26-VI-1764. Fill de Josep Carrera (I), i no de Francesc Carrera. Féu estudis de Teologia i de Medicina. Graduat el 22 de gener de 1737, i el mateix any era professor a Perpinyà. El 1752, fou nomenat rector de la Universitat, metge de l'Hospital Militar de Perpinyà (1753), degà perpetu de la Facultat (1761) i protometge del Rosselló. Delegat reial al Consell sobirà del Rosselló (1759). Autor de: *Theses de universa medecina* (Perpinyà, 1747); *Réponse à une question de médecine dans laquelle on examine si la théorie de la botanique, ou la connaissance des plantes, est nécessaire à un médecin* (1740); *Lettre d'un médecin de province à M. Louis XX (Adrien de Lacroix), médecin de la Faculté de Perpignan* (Perpinyà, 1743); *Réponse à la lettre raisonnée de Louis XX, médecin de la Faculté de Perpignan* (Perpinyà, 1743); *Lettre à M. Gourraigne, médecin de la Faculté de Montpellier* (Perpinyà, 1743); *Réflexions sur les observations que MM. F. S. el S. (Fr. Simon et Sébastien) ont donné au sujet de la maladie d'un officier d'artillerie* (Perpinyà, 1744); *Dissertatio medica de hominis generatione* (Perpinyà, 1744); *Dissertatio an verae phtisi pulmonari ultimum gradum nondum essecutae aquae Praestensis, vulgo de La Preste* (Perpinyà, 1748); *Essai sur les eaux minérales de Nossa en Conflans, sur leur nature, sur leurs vertus, sur les maladies auxquelles elles peuvent convenir, et sur la manière de s'en servir* (Perpinyà, 1754); *Réponse à l'auteur d'une lettre sur l'impossibilité de reconnaître, par l'ouverture des cadavres, les causes éloignées et immediates des maladies* (1775), i *Traité des eaux minérales du Roussillon* (Perpinyà, 1756).
(476, pàg. 109)

6.701. **CARRERA i DOU, Feliu.** Metge de les darreries del segle XVIII, n. a Sant Esteve d'En Bas (Garrotxa), que va aspirar a fer estudis al R.C.C. de Sant Carles, de Madrid. (460, pàg. 26)

6.702. **CARRERA i PUIG, Francesc.** N. a Vilallonga de Ter (Ripollès). Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

6.703. **CARRERA i SAFORCADA, Felip.** N. a Aubert (Vall d'Aran). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.704. **CARRERAS, Francesc.** N. a Santa Maria d'Alpens (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

* **CARRERAS, Antoni.** (Núm. 990.) L'any 1653, encara exercia a B. Hi ha constància també d'un Carreras «jove», que, probablement, era el seu fill. També s'escriu Carreres.
(396, XVI, pàg. 151 i XV, pàg. 499)

6.705. **CARRERAS, Joan.** Cirurgià de Blanes (Selva), de la primera meitat del segle XVIII. Un fill seu, del mateix nom, fou també cirurgià. El nét, Joan B. Carreras i Monsó (v. núm. 992), n. a Blanes 1756. i el besnét, Francesc Carreras i Rovira, n. a Blanes 1784, foren metges.
(24, pàg. 38)

6.706. **CARRERAS, Josep.** Cirurgià, documentat a B., l'any 1769. Pare del metge Josep Carreras i Forns (núm. 994).

6.707. **CARRERAS i FORNS, Manuel.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

6.708. **CARRERAS i MONSÓ, Josep.** N. a Blanes (Selva). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.709. **CARRERAS i POUS, Francesc.** N. a Crespià (Gironés). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

6.710. **CARRERAS i VIURA, Domènec.** N. a l'Armentera (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

* **CARRERE, Tomàs.** — V. **CARRERA.**

6.711. **CARRERÓ, Joan.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1704. (B. Ju.)

6.712. **CARRERÓ, Josep.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1711. (B. Ju.)

6.713. **CARREU, m.° Antoni.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1630 i 1649. (M. Ca.)

6.714. **CARRINOY, Miquel.** Metge barceloní, a les darreries del segle XVIII. (179, pàg. 18)

6.715. **CARROVER, Miquel.** Doctor en Medicina. Citat a Balaguer, l'any 1623. (M. Ca.)

6.716. **CARULLA, Jeroni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1674. (AHPB - Cm. 11-XI-1674.) (I. Pe.)

6.717. **CARULLA, Josep.** Metge, que, exercí a Vilagrassa (Urgell), on és documentat l'anv 1793. (24, pàg. 80)

* **CARULLA i MARGENAT, Valentí.** (Número 1.017.) Línia 18, diu: Homs; ha de dir: Massó. Línia 29, diu: «...El 12 d'octubre...». Suprimir la frase.

6.718. **CARULLA i RIERA, Alfred.** N. a B. el 16-XII-1896; m. el 1968. Féu els estudis de medicina a B., llicenciant-se l'any 1920. Es dedicà a la Tocoginecologia i a la Medicina Interna, éssent durant molts anys el cap de la sala de dones de la Clínica Mèdica del professor Pedro i Pons, a l'Hospital Clínic de B. Fou també, cap de Tocologia de la Casa de Maternologia de B. (293)

* **CARTANÀ i CASTELLÀ, Pau.** (Número 1.011.) N. a Valls (Alt Camp).

6.719. **CASABOSCÀ i BOSCH, Josep.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1771, i revalidat el 1774. (24)

6.720. **CASABOSCÀ i CREUET, Antoni.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià, graduat al R.C.C. de B., amb un examen, l'any 1781, i de dos exàmens el 1782. (J. Ma.)

6.721. **CASADEMUNT i SOCIAS, Narcís.** N. a Garrigàs (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

* **CASADESÚS i CASTELLS, Ferran.** (Núm. 1.025.) Línia 12, diu: «Va ser el primer...». Suprimir la frase.

6.722. **CASADEVALL, Antoni.** N. a La Bisbal del Penedès. Cirurgià que exercí a Maçanet de la Selva cap a la meitat del segle XVIII. Pare del cirurgià Miquel Casadevall i avi d'Antoni Casadevall i Rabassa (n. a Maçanet, 1782), que fou metge. (24, pàg. 38)

6.723. **CASADEVALL, Miquel.** N. a Maçanet de la Selva. El 25-II-1761, li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.724. **CASAGRAN, Pere.** Cirurgià de Sant Pere Pescador (Alt Empordà), de la primera meitat del segle XVIII. Membre d'una nissaga mèdica de la qual coneixem el seu fill, Jaume Casagran, cirurgià de l'Armentera (Alt Empordà), el nét Jaume Casagran i Pou, n. a l'Armentera, i batxiller a Osca, el 1770 (núm. 1.026), i els besnéts Jaume (núm. 1.027) i Marià Casagran i Guixeras, nats els dos a l'Armentera, i graduats a Osca, el 1781, i Cervera, el 1800. Aquest últim exercí a Llers (Alt Empordà).

6.725. **CASAGRAN i BERENGUER, Francesc.** N. a Sant Pere Pescador (Alt Empordà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

6.726. **CASAJOANA, Joan.** Cirurgià gironí, del segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.727. **CASAJOANA, Josep.** N. a Monistrol de Montserrat (Bages). El 28-XII-1760 li fou concedit, pel Protomedicat, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.728. **CASAJOANA, Mateu.** Cirurgià, que, era establert a Manresa, l'any 1760. (J. Ma.)

6.729. **CASAJOANA i RAFOLS, Josep.** N. a Monistrol (Bages). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. Exercí a Monistrol de Montserrat. (J. Ma.)

6.730. **CASAJUANA i FAU, Ignasi.** N. a Girona. Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

6.731. **CASALPRIM i FONT, Pere.** N. a La Cellera d'Anglès (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'anv 1775. L'any 1783, era un dels dos cònsuls de la comunitat de cirurgians de B. Eren notables les seves divergències amb Francesc Puig. (J. Ma.)

* **CASALINS, Josep.** (És el núm. 1.030.) Abans del setge de B. (1714), va fer un canvi ideològic, es va escapar de la ciutat i es va refugiar a Mataró. Va collaborar amb els filipistes. L'any 1722, exercia a B., i va aspirar al Protomedicat.

6.732. **CASALS, Anton.** Cirurgià, n. a Calaf (Anoia), l'anv 1696, documentat a Balaguer, on va morir el 19-XI-1782. (M. Ca.)

6.733. **CASALS, Anton.** Cirurgià, n. a Calaf (Anoia), c. 1730. Documentat a Balaguer, on morí el 12-IV-1767. (M. Ca.)

6.734. **CASALS, Josep.** N. a La Pobla de Lillet (Berguedà). Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1790, i revalidat el 1793. (24)

6.735. **CASALS i ANGLÍ, Manuel.** N. a Llers (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.736. **CASALS i ECHEGARAY, Martí.** N. a Mendoza (República Argentina), el 14-XII-1903; m. a B. el 24-XII-1983. Féu estudis de Medicina a B. Exercí alguns anys a Buenos Aires, i després, tota la resta de la seva vida a Sant Feliu de Guíxols i Santa Cristina d'Aro (Baix Empordà). Aquesta última vila li reté un homenatge, l'any 1980, i li dedicà un carrer.

6.737. **CASALS i PILOT, Josep.** N. a Balaguer. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

6.738. **CASAMADA i MAURI, Ramon. M.** el 23-IX-1936. Farmacèutic, membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual va ingressar el 21-V-1922, amb un discurs sobre el tema *Algunas importantes aplicaciones de la luz en análisis clínico,* que fou contestat per B. Oliver Rodés. Féu el discurs de contestació al de l'acadèmic Casimir Brugués (1925).

6.739. **CASAMAYOR i RICART, Francesc.** N. a Llinars (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

6.740. **CASAMITJANA i COLOM, Francesc.** N. a Castelló de la Plana. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.741. **CASAMITJANA i COLOM, Thomàs.** N. a Esparreguera (Baix Llobregat). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

6.742. **CASAMITJANA i MORROS, Josep.** N. a Prats de Rei (Anoia). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. (J. Ma.)

6.743. **CASAMITJANA i PAYRET, Joan.** N. a Sitges (Garraf). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. (J. Ma.)

6.744. **CASANOVA, Joan.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, els anys 1661 i 1667. (496, pàg. 143)

6.745. **CASANOVAS, Antoni.** Cirurgià. Consta, que fou examinador del Protomedicat, en una ocasió l'any 1759. (J. Ma.)

6.746. **CASANOVAS i PUIG, Pere.** N. a B., el 1919 - m. a B., el 18-X-1962. Va fer els estudis de medicina a Barcelona, especialista en malalties de l'aparell digestiu, treballà en el dispensari d'aquesta especialitat de la Clínica Mèdica B (Servei del prof. Soriano) de l'Hospital Clínic de Barcelona. Collaborà a *Síntesis Médica.* Féu treballs sobre sondatge biliar i la utilització del Pas en terapèutica.

6.747. **CASANY, Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1604. (493)

6.748. **CASARES, Miquel.** Cirurgià, graduat a Cervera, i que l'any 1751 tenia botiga oberta a B. (J. Ma.)

6.749. **CASAS. Esteve.** Cirurgià examinador del Protomedicat, en una ocasió l'any 1757. (J. Ma.)

6.750. **CASAS, Ignasi.** N. a B. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1764, revalidat el 1776. Exercí a Casserres (Berguedà). (24)

6.751. **CASAS, Joan.** N. a l'Escala (Alt Empordà). El 14-X-1756, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. Fou examinat per Pau Gibert. (J. Ma.)

6.752. **CASAS, Josep.** N. a Pobla de Lillet (Berguedà). El 13-III-1759, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.753. **CASTELL, Josep.** Cirurgià, «antic collegial», de la Comunitat de B., l'any 1751. (J. Ma.)

6.754. **CASAS, Josep.** N. a Olot. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1756, revalidat el 1772. (24)

6.755. **CASAS i AMORÓS, Raimon.** N. a Reus. Doctor en Medicina, a Gandia, l'any 1748. Revalidat al 1774. Exercí a Reus. (24)

6.756. **CASAS i CASADEJÚS, Joan.** N. a Santa Maria d'Alpens (Osona). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

6.757. **CASAS i TURÀ, Jeroni.** N. a Vilasacra (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. (J. Ma.)

6.758. **CASASAS, Antoni.** N. a Sant Julià d'Andorra, es va doctorar, a Tolosa de Llenguadoc, el 26 de juny de 1725.

6.759. **CASASSAYES, Miquel.** Doctor en Medicina, que, exercí a Sallent (Bages), a la primera meitat del segle XVII. Documentat els anys 1623 i 1647. (414, pàg. 414)

6.760. **CASELLAS i FERRAN, Jaume.** Batxiller en Medicina, que consta assistí, l'agost de 1844, al curs de Frenologia que féu Marià Cubí a Olot. (420, pàg. 525)

6.761. **CASELLES, Joan.** Cirurgià, que l'any 1591, exercia a B. (396, VI, pàg. 334)

6.762. **CASELLES, Joaquim.** Cirurgià, que, entre els anys 1632 i 1640, exercia a B. (396, XI, pàg. 46, i XII, pàg. 766)

6.763. **CASES, m.° Ginés.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1634. (M. Ca.)

6.764. **CASES, Joseph.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1663. (M. Ca.)

6.765. **CASES, Pere de.** N. a Lleida, va morir a Bolònia, l'any 1609. Havia fet estudis a Bolònia. (M. J. Pe.)

6.766. **CASES i MONTSERRAT, Josep.** Farmacèutic, que, l'any 1877, era secretari general de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de B., éssent-ne president el doctor Lluís Góngora.

6.767. **CASES i NOVELL, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1665. (AHPB - Cm. 12-VII-1665.) (I. Pe.)

* **CASESNOVES, Andreu de.** — V. **ANDREU DE CASESNOVES** (addenda).

6.768. **CASIANO, Jaume.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1759. (461)

6.769. **CASQUER, Gabriel.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1652 i 1657. (AHPB - T. 7-XI-1652; Cm. 21-IV-1657.) (I. Pe.)

6.770. **CASSÀ, Antoni.** El 15 de desembre de 1667, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

6.771. **CASSÀ, Miquel.** El 2 de desembre de 1637, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 29)

* **CASSACHS i VILASECA, Salvador.** (Número 1078). La referència bibliogràfica és: 6, pàg. 401.

* **CASSADOR, Miquel.** (És el núm. 1.080.) L'any 1705, ja era perseguit pels austriacistes i, l'any 1707, li van trencar el braç a garrotades i li destruïren la casa. Es va refugiar a Vilafranca del Penedès. L'any 1716, va aspirar a dirigir el Protomedicat. Durant la revolta del 1719, assaltada Vilafranca pels escamots del Tomeu de Pollina, es va refugiar al campanar de l'església.

6.772. **CASSANY, m.° Miquel,** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1629 i 1630. (M. Ca.)

6.773. **CASSANYES, Jaume.** Cirurgià, que va exercir, a Canet de Rosselló, a la primera meitat del segle XVIII. Pare del metge Jaume Josep. (476, pàg. 112)

6.774. **CASSORES, Miquel.** L'any 1765, era cirurgià major militar, a B.

6.775. **CASTANY, Thomas.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1687. (493)

6.776. **CASTANY i COMAS, Magí.** N. a Prats de Rei (Anoia). Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

6.777. **CASTAÑEDA i BOIX, Josep.** N. a Alcanar (Montsià). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

6.778. **CASTANYER, Pau.** Metge de Banyoles (Gironès), de l'últim terç del segle XVIII. Pare de Francesc Castanyer i Brich (núm. 1083). (24, pàg. 40)

6.779. **CASTANYON i SERRANO, m.° Miquel.** Cirurgià, n. a Osca, documentat a Lleida, entre els anys 1679 i 1699. L'any 1699 vivia a Alguaire. També consta com a CASSANYON i CASTAÑÓN. (493)

6.780. **CASTECON i MASSIÀ, Joan.** Doctor en Medicina. Citat a Conques (Pallars Jussà), on exercia, el 6-VI-1793. (M. Ca.)

6.781. **CASTELL, m.°** Metge. Citat a Solsona, el 14-II-1570. (M. Ca.)

6.782. **CASTELL, Josep.** N. a Vilanova de Sau (Osona). El 15-IV-1761, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.783. **CASTELL i GARCIA, Joaquim.** N. a Ulldecona (Montsià). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

6.784. **CASTELLÀ, Salvi.** Metge, de Sant Feliu de Guíxols, documentat els anys 1784 i 1785. (B. Ju.)

6.785. **CASTELLÀ i SANTS, Antoni.** N. a Pont de Suert (Pallars Jussà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.786. **CASTELLÀ i VILA, Antoni.** N. a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779 (J. Ma.)

6.787. **CASTELLÀ i VILA, Joan.** N. a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

6.788. **CASTELLAR, Gabriel.** N. a Calaf (Anoia). Esmentat en un document de Solsona, l'any 1629. Fill de Gabriel, apotecari de Calaf. Amb el mateix nom es troba un metge de Calaf, documentat a Manresa, l'any 1617. (M. Ca./J. Ra.)

6.789. **CASTELL, Josep.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1756. (461)

6.790. **CASTELLARNAU, Cerni.** Doctor en Medicina. Natural de Castellciutat. Citat el 2-V-1760, a la Seu d'Urgell (M. Ca.)

6.791. **CASTELLET, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1592. (AHPB - T. 13-IV-1592.) (I. Pe.)

6.792. **CASTELLÓ, Pau.** Fou aconductat com a metge, pel Consell de Mataró, el 30 d'agost de 1589, ran de l'epidèmia de pesta. (482, pàg. 159)

6.793. **CASTELLÓ i FONSERÉ, Llucià.** N. a Folgueroles (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. Fou cirurgià militar. (J. Ma.)

6.794. **CASTELLÓ i FONSERÉ, Manuel.** N. a Folgueroles (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

* **CASTELLÓ i GINESTA, Pere.** (És el número 1104.) A la segona columna de la pàgina 128, i a la línia 18, ha de dir: ..., hi ha una biografia de Castelló, escrita per Francesc Alonso i Rubio, i en el «Diario General de Ciencias Médicas» (Barcelona, febrer de 1833), hi ha una oda...

6.795. **CASTELLS, Pere Joan.** Cirurgià, que, al començament del segle xv, exercia a Girona. (412, pàg. 12)

6.796. **CASTELLS, Thomas.** Documentat com a «Jove cirurgià», a la Seu d'Urgell, l'any 1757. (M. Ca.)

* **CASTELLS i BALLESPI, Rossend.** (Número 1.119.) Línies 7 i 8: Diu: Titulat. Ha de dir: Titular.

6.797. **CASTELLS i BELLÓS, Bernat.** N. a Tremp. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. Exercí a Ager i a Camarasa. (J. Ma.)

6.798. **CASTELLS i MAGRIÑÀ, Joan.** N. a Tarragona, el 31-X-1766. Batxiller en Medicina a Saragossa, l'any 1793, revalidat el 1795. (24)

* **CASTELLVERD, Guerau de.** — V. **GUERAU DE CASTELLVERD.**

6.799. **CASTELLVÍ, Joan.** Cirurgià de l'Hospital de Sant Andreu, de Manresa, des del 1713 al 1747. Succeí a Josep López i fou succeït per Magí Firmat. (J. Ra.)

6.800. **CASTELO.** Metge, documentat a Arbeca (Garrigues), l'any 1624. (M. Ca.)

6.801. **CASTERA, Andreu.** Cirurgià, que, l'any 1505, exercia a B. (396, III, pàg. 196)

6.802. **CASTILLO, Baptista.** Cirurgià, que, exercí a Juneda (Garrigues), on va morir el 26-VII-1632. (M. Ca.)

6.803. **CASTILLO, Raphel.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1611 i 1615, en que va morir. (493)

6.804. **CASTRO i CALVO, José María.** N. a Saragossa, el 9-VIII-1903. Llicenciat en Medicina i en Filosofia i Lletres. Fou catedràtic de Llengua i Literatura espanyola de la Universitat de La Laguna (1941), i desseguida de la de B. (1942), havent estat degà de la Facultat de Filosofia (1944), i vice-rector. Autor d'una obra extensa, en la qual cal esmentar *Contribución al estudio de la obra de Miguel Servet* (1932).

6.805. **CATALÀ, Josep.** N. a Reus. Féu estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1834. Fou membre de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (1842). (504)

* **CAVA i COMABELLA, Josep.** (És el número 1146). M. el 29 de gener de 1981, i no el 1980.

6.806. **CAVALLER, Isidre.** Cirurgià, «antic collegial» de la comunitat de B., l'any 1751. (J. Ma.)

6.807. **CAVALLOS, Dídac.** Professor en Arts i Medicina, i Protometge, documentat a B., l'any 1551. (AHPB - 29.VII-1551.) (I. Pe.)

6.808. **CAVANES, Bernat.** Doctor en Medicina, que, l'any 1599, exercia a B. Potser cal identificar-lo amb Bernat Queixanes (o Caxanes). (396, VII, pàg. 170)

6.809. **CELLERA, Bernat.** Doctor en arts i medicina, documentat a B., l'any 1567. (AHPB - T. 14-XI-1567.) (I. Pe.)

6.810. **CELLES, Josep.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, els anys 1758 i 1766. (496, pàg. 145)

6.811. **CELLES i PRAT, Josep.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, els anys 1664, 1670, 1676, 1679, 1685 i 1688. (496, pàg. 143)

6.812. **CENDRÓS i FUSTER, Francesc.** N. a la Bisbal del Penedès. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

6.813. **CENDRÓS i FUSTÉ, Francesc.** Cirurgià, nat a l'Espluga Calba (Garrigues), l'any 1743. Documentat a Balaguer, on va morir el 14-VII-1809. (M. Ca.)

6.814. **CENDRÓS i GAYA, Ramon.** N. a Arbeca (Garrigues). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.815. **CENDRÓS i LLORT, Josep.** N. a Figuerola. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. Nebot de Josep Cendrós i Parés, i de Pelegrí Llort. (J. Ma.)

6.816. **CENDRÓS i PARÉS, Josep.** N. a Figuerola. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.817. **CENTENACH, Francesc.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, entre els anys 1706 i el 17-III-1721, data de la seva mort. (M. Ca.)

6.818. **CERDÀ, mestre.** Metge, documentat en una talla de la ciutat de Girona, l'any 1507. (J. Mo. - N. Ca.)

6.819. **CERDÀ, Joan.** N. a Anglesola (Urgell). El 26-I-1760, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.820. **CERDÀ, Josep Ignasi.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1766. (461)

6.821. **CERDÀ i FORTUNY, Pere.** N. a Falset, c. 1790. Llicenciat en Cirurgia Mèdica, al R.C.C. de B., l'any 1819. Autor de la memòria *Quo modo scilicet flores albi vaginales leucorrhea dicti a gonorrhea venerea distingui valeant* (s.d.) (J. M. Massons)

6.822. **CERDÀ i SOLER, Magí.** N. a Constantí (Tarragonès). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

6.823. **CERÉROLS, Salvador.** Doctor en Medicina, Documentat a B., l'any 1649. (AHPB - Cm. 8-VII-1649). (I. Pe.)

6.824. **CERIOLA, Joan.** Cirurgià del Collegi Llobera de Solsona, documentat l'any 1760. (503, pàg. 112)

6.825. **CERVIÀ, Jaume.** Consta com a cirurgià, de B. Testimoni d'un dels miracles en el primer procés de beatificació de sant Raimon de Penyafort (1318) (Jacobus Serbiani). (503, pàg. 42)

6.826. **CETI.** Metgessa jueva, que va exercir a València i a Barcelona, i que, l'any 1368, va assistir a la reina. (408, pàg. 307)

6.827. **CHASALET, Francesc.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1749. (M. Ca.)

6.828. **CHERRY, Joan.** L'any 1736, era cirurgià major de la Ciutadella de B.

6.829. **CIBAT i CABANELLAS, Josep.** N. a B. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

6.830. **CIBAT i JOVÉ, Josep.** Cirurgià, de Cistella (Alt Empordà), on és documentat vers 1770. Pere d'Antoni Cibat (núm. 1177). (B. Ju.)

* **CIRERA, Ermengol.** (És el núm. 258.) L'any 1757, residia a B., i va ésser acusat, per la Universitat de Cervera, d'exercir amb títol ilegal. (423)

* **CIRERA, Montserrat.** — V. **SIRERA, Montserrat.**

6.831. **CISQUER, Joan.** N. a Cervera, l'any 1771; es va llicenciar i doctorar a Cervera, i va exercir a Montblanc.

6.832. **CISQUER i FORASTER, Francesc.** N. a Montblanc (Conca de Barberà), el 1848. El seu avi, Joan Cisquer, i el seu pare, del mateix nom, van exercir la Medicina a Montblanc. Ell també va treballar a Montblanc, d'on va ser conseller de

l'ajuntament. Va passar més tard a Tarragona, on va ser subdelegat de Medicina.

6.833. **CISTERER, Josep.** Cirurgià, documentat a Seròs (Segrià), l'any 1687. (M. Ca.)

6.834. **CIVIS, Antoni.** N. a Llagunes (Pallars Sobirà). Batxiller en Medicina a Osca, l'any 1778. Revalidat el 1780.

* **CLAR, Miquel.** (És el núm. 1191.) N. a l'any 1636 o el 1637. Metge del convent dels frares franciscans de Ciutat de Mallorca (1666). Catedràtic de Prima, de Medicina, a la Universitat de Mallorca (1694). Es va retirar voluntàriament als vuitanta anys d'edat. (V. E. Fajarnés i Tur: «Rev. Bal. de Ciencias Médicas», del 28 de febrer de 1907, pàgs. 13-15.) (J. Tomàs i Monserrat)

6.835. **CLARÀ, Francesc.** N. a Sant Bartomeu del Grau (Osona). L'1-V-1758, el Protomedicat, li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.836. **CLARAMUNT, Joan.** Originari del regne de França, documentat a Balaguer com a barber (1563) i com a Cirurgià (1564). (M. Ca.)

6.837. **CLARET, Esteve.** Cirurgià, barber de Sallent (Bages), cap el 1714. (414, pàg. 414)

6.838. **CLARET, Joan.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1600. (496, pàg. 142)

6.839. **CLARINA, Magí.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1675, quan ja era mort. (M. Ca.)

6.840. **CLARIS, Joan.** N. a Berga; m. el 24-III-1736, a Solsona. Doctor en Medicina. Exercí a Esparreguera, i després a Solsona, on l'aconductaren per vuit anys, per 300 lliures barcelonines a l'any. (411, pàg. 45)

6.841. **CLARÓS, Jeroni.** N. a Arres (Vall d'Aran). Batxiller en Medicina a Osca, es revalidà l'any 1771. (24)

6.842. **CLAUSÓ i VEHÍ, Pau.** N. a Martinet de Montellà (Cerdanya). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.843. **CLAVER, m.°, Joseph.** Cirurgià. Consta que va morir a Lleida el 18-V-1626. (M. Ca.)

6.844. **CLAVER i CAPDEVILA, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida els anys 1766 i 1770. Fill d'Antoni Claver i Mollet; nét de Jaume Claver (núm. 1202), i germà de Francesc (núm. 1201), tots ells metges. (M. Ca.)

6.845. **CLAVER i MOLLET, Anton.** N. a Lleida, el 1705; m. a Lleida, el 23-VIII-1766. Doctor en Medicina, que exercí a Lleida. (M. Ca.)

6.846. **CLAVERIA i VENTURA, Joan Josep.** N. a B., el 30-III-1875; m. a Terrassa, el 16-IV-1980. Llicenciat a B., el 1898. Va exercir a Santa Maria d'Oló, a Moià i, finalment, a Terrassa (1924), on va treballar a l'Hospital de Sant Llàtzer. Féu el doctorat amb la tesi «Peritonitis tuberculosa». Es va dedicar a la pintura y va traduir, de W. Wundt, *Conferencias sobre el alma del hombre y de las bestias.* Autor de *Consideraciones sobre las funciones del sistema nervioso central.* Té una plaça dedicada a Terrassa. (M. C. Pozo)

6.847. **CLAVEROL, Francesc.** N. a Salàs (Pallars Jussà). El 25-I-1761, el Protomedicat, li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.848. **CLAVEROL, Pau.** N. a Salàs (Pallars Jussà). El 7-XII-1759, el Protomedicat, li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. L'1-VI-1798 estava establert a Llimiana, i denuncià a Lluís Sala per intrusisme. Els veïns asseguraren que Claverol, per raons d'edat, no estava en condicions de sagnar ni d'afeitar sense greu risc. (J. M. Massons)

6.849. **CLAVEROL i BAUDINA, Josep.** N. a Salàs de Pallars. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.850. **CLAVEROL i BAUDINA, Ramon.** N. a Salàs de Pallars. Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.851. **CLAVEROL i BAUDINA, Robert,** N. a Salàs de Pallars. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

6.852. **CLAVEROL i TUGÉS, Joan.** N. a Llimiana (Pallars Jussà). Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.853. **CLIMENT, Lluís.** Metge, que, vers l'any 1462, exercia a Girona. (405, pàg. 39)

6.854. **CLIMENT i FERRÉ, Josep.** N. a Tortosa; m., el 18-XII-1888. Féu el batxillerat a Tortosa, graduant-se l'any 1872, i els estudis de Medicina a Barcelona, llicenciant-se el 1881. Va exercir a Tortosa i fou el creador d'un xarop d'hipofosfits, que portava el seu nom, i que era considerat com a tònic i reconstituent. Va continuar el negoci el seu germà Ricard Climent.

6.855. **CLOS.** Doctor en Medicina. Documentat a Lleida, el 15-VII-1715. (M. Ca.)

6.856. **CLUA i SANTJOAN, Miquel.** N. a Alòs. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

6.857. **CODINA, Jaume.** Cirurgià, nat a Sanaüja (Segarra), documentat a Benavent (Segrià), l'any 1753. (M. Ca.)

* **CODINA i CASTELLVÍ, Josep.** (És el número 1228.) A la segona columna de la pàgina 141, i a la cinquena línia, començant per baix, ha de dir: *Acción analgésica del oxígeno puro, su descubrimiento y sus aplicaciones* (1906); *Crítica de la explicación moderna de la tuberculosis pulmonar.*

6.858. **CODINA i LANGLIN, Ramon.** N. a B., el 1842; m. el 20-XII-1905. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual va ingressar el 26-III-1890, amb un discurs sobre el tema: *Consideraciones sobre los distintos procedimientos para la obtención del subnitrato de bismuto medicinal,* que li fou contestat per R. Coll i Pujol. L'any 1900 hi féu la lliçó inaugural de curs, amb el tema *Necesidad de fijar un coeficiente posológico en los medicamentos galénicos.* Fou vice-secretari de la Junta de Govern de l'Acadèmia (1891-1898). Era químic i farmacèutic i va treballar principalment en el camp de l'anàlisi químic. Fou membre del Laboratori de Medicina Legal de B. Entre els seus treballs destaquen els dedicats a l'estudi analític de diverses fonts d'aigües.

6.859. **CODINA i POBLET, Tomàs.** N. a Reus. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

6.860. **CODINA i TORRA, Andreu.** N. a Sanaüja (Segarra). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

6.861. **CODINA i TORRA, Joan.** N. a Sanaüja (Segarra). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

6.862. **CODINA i TORRA, Josep.** N. a Sanaüja (Segarra). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

6.863. **CODOLAR i DURAN, Jaume.** El 31 d'agost de 1716, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. També és documentat a Sant Feliu de Guíxols. (408, pàg. 31)

6.864. **CODORNIU, Manuel.** N. a Piera (Anoia). El Protomedicat li concedí, el 9-VIII-1756, privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.865. **CODORNIU, Sebastià.** Metge que exercí a Piera (Anoia), a la primera meitat del segle XVIII. (24, pàg. 56)

6.866. **COLL, Bernat.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1479. (J. Ra.)

6.867. **COLL, Francesc.** Barber, documentat a Manresa, els anys 1438 i 1451. (J. Ra.)

6.868. **COLL, Francesc.** Documentat com a metge, l'any 1737, a Torelló (Osona).

6.869. **COLL, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1660. (AHPB - Cm. 20-X-1660.) (I. Pe.)

* **COLL, Miquel.** (És el núm. 1253.) Durant els anys 1840-1841, va ésser catedràtic de Terapèutica, Matèria Mèdica i Medicina Legal, a la Facultat de Medicina de la ciutat de Mallorca.

6.870. **COLL i MATALÍ, Ferran.** N. a la Bisbal (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.871. **COLL i PAGÈS, Francesc.** N. a Alàs (Alt Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

* **COLL i PUJOL, Ramon.** (Núm. 1267.) Línia 8. Diu: el 1875. Ha de dir: 1'1-XII-1876.

6.872. **COLL i TARRÉ, Marià.** N. a Alòs. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

* **COLL i TURBAU, Francesc.** (És el número 1.268). N. a Girona, el 18-VII-1886; m. a Girona, el 14-III-1936. Llicenciat a B., el 1907. Cirurgià i ginecòleg. Va ésser mi-

litant de la Lliga. Soci fundador del casino de Girona. Membre del consell de redacció de «La Medicina Catalana». President del Collegi de Metges, de Girona, i de la Caixa de Previsió i Crèdit (1934). L'any 1933, era vice-president del Sindicat de Metges de Catalunya. Va collaborar al «Butlletí mensual del Collegi de Metges de la província de Girona».

6.873. **COLL i VIDAL, Josep.** N. a Vilanova de Cubells (Garraf). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. Es matriculà el 1768. Els anys 1775-77 va estar al setge de Melilla. (J. Ma.)

6.874. **COLLADO, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1632. (AHPB - Cm. 29-II-1632.) (I. Pe.)

6.875. **COLLDECARRERA, Joaquim.** Metge, de les darreries del segle XIX. N. a Capsec (Garrotxa), es va doctorar, a Montpeller, amb la tesi *Les rétrécissements larges de l'urethre* (Montpeller, 1896). (426, pàg. 82)

6.876. **COLLELL, Miquel.** Cirurgià, graduat a Cervera, que consta estava establert a B., l'any 1751. (J. Ma.)

6.877. **COLLELL i VILARRÚBIA, Josep R.** Cirurgià militar, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1777. Fou Cirurgià major del Regiment de Sòria. (461)

6.878. **COLLS i MALGAR, Francesc.** N. a Bescanó (Gironès). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.879. **COLOM, Lluís.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1608. (M. Ca.)

6880. **COLOM, Pere.** Metge, de Manresa, documentat l'any 1717. (J. Ra.)

6.881. **COLOM, i AULET, Josep.** N. a Camallera (Alt Empordà). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.882. **COLOM i PRAT, Geroni.** N. a Prats de Rei (Anoia). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

6.883. **COLOM i ROMEU, Raimon.** N. a Anglesola (Urgell), es va graduar, a Cervera, l'any 1786. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.884. **COLOMER, Joan.** Barber, que, l'any 1697, exercia a B. (396, XXII, pàg. 239)

6.885. **COLOMER, Josep.** Cirurgià, que, l'any 1662, exercia a B. (396, XVII, pàg. 715)

6.886. **COLOMER, Narcís.** El 31 de maig de 1723, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pàg. 31)

6.887. **COLOMER, Pere.** N. a Alp (Cerdanya). El 30-1-1761, el Protomedicat, li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.888. **COLOMER, Pere.** Metge, que, l'any 1797, exercia a Madrid. (J. Ma.)

6.889. **COLOMER i BRUGUERA, Francesc.** N. a Mataró. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

6.890. **COLOMER i CAPDET. Bonaventura.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

6.891. **COLOMER i ESTER, Joan.** N. a Ger (Cerdanya). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

6.892. **COLOMER i MARSAL, Joan.** N. a Alp (Cerdanya). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.893. **COLOMER i MARSAL, Miquel.** N. a Ger (Cerdanya). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

6.894. **COLOMINA i ROIGÉ, Pau.** Cirurgià, documentat a Menàrguens (Noguera), l'any 1753, i a Balaguer, el 14-III-1760, data de la seva mort. (M. Ca.)

6.895. **COMA, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1666. (AHPB - Cm. I-VII-1666.) (I. Pe.)

6.896. **COMA, Francesc.** Cirurgià, establert a B. que, el 24-IX-1774, era degà de la Comunitat de Cirurgians de B.

6.897. **COMA, m.°, Saldoni.** Cirurgià, documentat a Solsona, entre els anys 1600 i 1609. (M. Ca.)

6.898. **COMABELLA i GUIMET, Felip.** M. el 9-V-1901. Farmacèutic, membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual ingresà el 14-V-1895, amb un discurs sobre el tema *Ejercicio teórico práctico de la profesión de farmacéutico*, que fou contestat per Joan Giné i Partagàs.

6.899. **COMADURAN i ROVIRA, Antoni.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

6.900. **COMAJUNCOSA, Francesc.** N. a Altafulla (Tarragonès). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1753. Revalidat, el 1773. (24)

6.901. **COMALAT, Joan.** Cirurgià gironí del segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.902. **COMALAT i MIQUEL, Josep.** N. a Lledó (Alt Empordà). Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. Va exercir a Vilanova de Sitges. (J. Ma.)

6.903. **COMALAT i TREMOLEDA, Josep.** N. a Lledó (Alt Empordà) Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. El 1786 s'havia graduat amb un examen. Fou fadrí a la botiga de Francesc Fontcuberta. (J. Ma.)

* **COMALBA.** Dinastia de barbers de Manresa, documentada en els segles XIV i XV, de la qual se'n coneixen els següents membres:

1. Ferrer (I) de Comalba, documentat entre 1319 i 1334.
2. Pere de Comalba (1330), germà de Ferrer (I).
3. Ferrer (II) de Comalba (1368-1388), fill de Ferrer (I).
4. Pere Domingo de Comalba (1368-1407), fill de Ferrer (I) i germà de Ferrer (II).
5. Ferrer (III) de Comalba, fill de Ferrer (II) (1382-1442).
6. Tomàs de Comalba (1395-1431), fill de Pere Domingo, cosí de Ferrer (III).
7. Bartomeu Solà (1417), barber de Fals, casat amb Francescona, filla de Tomàs.
8. Pere de Santacreu (1403-1451), nebot i hereu de Ferrer (III).
9. Pere Galceran de Santacreu (1431-1440), fill de Pere.

(Joan Rafat i Selga)

* **COMALBA, Ferrer de.** — V. **FERRER DE COMALBA.**

6.904. **COMALBA, Tomàs de.** Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1395 i 1431. Fill de Pere Domingo, també barber. (J. Ra.)

6.905. **COMALLS.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1755. (496, pàg. 145)

6.906. **COMAMALA, Josep.** Doctor en Medicina i Cirurgia, que consta assistí, el setembre de 1844, al curs de Frenologia que féu Marià Cubí, a Girona. (420, pàg. 526)

6.907. **COMAPREGONA, Antoni.** Metge de Torelló, oriund de Sant Joan de les Abadesses, que va morir l'any 1690.

6.908. **COMAS, Francesc.** Cirurgià, de Manresa, documentat entre els anys 1743 i 1780. (J. Ra.)

6.909. **COMAS, Joan.** Cirurgià, de Girona, on es troba vers l'any 1462. (B. Ju.)

6.910. **COMAS, Josep.** N. a Calaf (Anoia), exercia la Cirurgia, a B., l'any 1733.

6.911. **COMAS, Rafael.** N. a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental). El 28-X-1756, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.912. **COMAS i MARTORELL, Llucià.** N. a B. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

6.913. **COMAS i RECHULÍ, Fortunat.** N. a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

6.914. **COMAS i VERDAGUER, Joan.** Cirurgià gironí del segle XVIII. (408, pàg. 33)

6.915. **COMBA, Francesc de.** Cirurgià de Besalú (Garrotxa), documentat entre els anys 1348 i 1368. (408, pàg. 174)

6.916. **COMELLAS i BRAMOND, Francesc.** N. a Borrassà (Alt Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. Consta que començà els estudis el primer dia que s'obrí el Collegi. (J. Ma.)

6.917. **COMERMA, Joan.** N. a Sant Quirze de Besora (Ripollès). El 15-I-1761, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.918. **COMES, Guillem-Francesc.** Professor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1543. (I. Pe.)

6.919. **COMES, Guillem-Pere.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1515. (AHPB - T. 19-VI-1515.) (I. Pe.)

6.920. **COMES, Johan.** Barber-cirurgià, que, l'any 1462, exercia a Girona. (405, pàg. 54)

6.921. **COMES, Joan.** Cirurgià documentat a Calaf (Anoia), l'any 1650. (M. Ca.)

6.922. **COMES, Josep.** Metge d'Organyà (Alt Urgell), on exercí cap a la meitat del segle XVIII. Pare d'Antoni Comes i Ramonet (núm. 1.300). (M. Ca.)

6.923. **COMES, mestre Tomàs.** Metge, documentat a Girona, l'any 1540, en què fou declarat elegible per a diferents càrrecs municipals. Morí el 1567. (J. Mo./N. Ca.)

6.924. **COMES i PEREMATHEU, Antoni.** N. a Lleida, es va graduar, a Cervera, l'any 1781. (28, 1976, VII, pàg. 4)

6.925. **COMO, Joaquim.** Cirurgià, que exercia a Camarasa (Noguera), documentat a Lleida, l'any 1699, quan ja era difunt. (M. Ca.)

6.926. **COMO i JOVÉ, Sebastià.** Cirurgià, n. a Camarasa (Noguera). Documentat a Lleida, l'any 1699. (M. Ca.)

6.927. **COMPAÑÓ, Tomàs.** Cirurgià documentat a Sant Feliu de Guíxols, l'any 1745. (B. Ju.)

6.928. **COMPAÑÓ i BARCELÓ, Feliu.** N. a Sant Feliu de Guíxols. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.929. **COMPANY i POMER, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1715. (AHPB - T. 29-V-1715) (I. Pe.)

* **COMPANYÍS, Joan.** (És el núm. 1.307). No és Companys, sinó Companyís. L'any 1823, exercia la Medicina a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà).

6.930. **COMPANYÓ, Francesc.** Doctor en Medicina, de Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa), documentat a B., l'any 1671. (AHPB - Cm. 15-X-1671) (I. Pe.)

* **COMPANYÓ i LANQUINE, Baudili-Joan-Lluís.** (És el núm. 1.308). N. a Ceret (Vallespir) el 16-XII-1781; m. a Perpinyà el 10-IX-1871. Fill d'un doctor en Medicina, que havia publicat unes observacions sobre les aigües d'Amélie-les-Bains. Va estudiar Medicina a Montpeller. Ingressà al cos de Sanitat Militar. L'any 1807, era cirurgià ajudant del quarter general del príncep de Murat, a Espanya, i al mateix temps es va lliurar a investigació científica sobre entomologia, coleòpters, etc. Després de la Guerra del Francès, va ésser cap del servei de l'Hospital Militar, de Prades. Posterioment, es va doctorar en Medicina el 17 de juny de 1812. L'any 1837, va lliurar al Museu de Perpinyà una col·lecció d'Història Natural. El 1840, era director d'aquest Museu. Durant la restauració francesa (1830-1848), va veure reconeguts els seus treballs sobre estadística, instrucció pública, salubritat, vigilància de les presons, etc. President de la Societat Agrícola, Científica i Literària, de Perpinyà (1844-1845). Però, el 1852, després d'haver refusat de fer un jurament polític, fou destituït de les seves funcions de metge de les presons i director del servei de planters botànics. Féu estudis sobre el curs dels rius de Catalunya Nord. Va col·laborar al «Bulletin de la Société Agricole, Scientifique et Litéraire des Pyrénées Orientales», on va publicar nombrosos treballs. És autor d'una *Histoire naturelle du département des Pyrénées Orientales* (1864), en tres volums. (476, pàg. 135)

* **COMPANYS, Fost.** (És el núm. 1.309). Ha de dir: Catedràtic de la Facultat de Medicina, de Lleida, des del 1672 al 1694. Fill del cirurgià Ramon Companys, que havia exercit a Alcarràs. (6, pàg. 410)

6.931. **COMPANYS, Ramon.** Cirurgià de la segona meitat del segle XVII. Exercí a Aitona (1658), i a Alcarràs (1667-1686). Pare del metge Fost Companys, que va exercir a Lleida. (410, pàg. 72)

6.932. **CONCAS i CREUS, Antoni.** Metge, de Torroella de Montgrí (Baix Empordà), cap el segon terç del segle XVIII. Pare d'Antoni Concas i Ospital, també metge. (24)

6.933. **CONCAS i OSPITAL, Antoni.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà), on exercí. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. (24)

6.934. **CONCHS i MASET, Benet.** Doctor en Medicina, de Girona, documentat l'any 1763. Pare d'Enric (núm. 1.315). (B. Ju.)

6.935. **CONCHS i PAGÈS, Josep.** Doctor en Medicina, de Girona, documentat l'any 1775. Presidí exàmens públics d'apotecaris. (B. Ju.)

6.936. **CONCUSTELL i BAS, Enric.** N. el 14-IV-1935; m. a Feldkirch (Àustria) el 21-VI-1980. Llicenciat en Farmàcia, a B. el 1958. Col·laborador del doctor Vicenç Villar i Palasí. Féu el doctorat amb la tesi *Distribución cromotográfica de las enzimas séricas* (1963). L'any 1966, era professor de Bioquímica, per concurs oposició. El 1972, era director del Servei de Bioquí-

mica, de l'Hospital de la Santa Creu, i el 1975, professor agregat de Bioquímica a la Facultat de Medicina, de la Universitat Autònoma de B. Collaborà a les revistes «Medicamenta» i «Revista Española de Fisiología». Juntament amb Villar Palasí, va traduir, d'Hugh Davson i M. G. Eggleton: *Fisiología Humana* (1968). Va morir d'accident de trànsit.

6.937. **CONDÍS, Carles.** De les darreries del segle XIX i començament del XX. Autor de la topografia mèdica de Vilafranca, primera de les escrites en català, a la qual va seguir la topografia de Ponts, del doctor F. Montanyà i Santamaria.
(«La Veu de Catalunya», 14-I-1911, pàg. 1)

6.938. **CONDÓ i FERRER, Joaquim.** N. a Vilamós (Vall d'Aran). Batxiller en Medicina a Saragossa, l'any 1791, i revalidat el 1793. (24)

6.939. **CONSTANS, Joan.** Cirurgià de l'Armada, originari d'Olot, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1757. (461)

6.940. **CONSTANSÓ, Jaume.** Metge, que, l'any 1757, residia a B., i va ésser acusat per la Universitat de Cervera, de exercir amb un títol il·legal. (423)

6.941. **CONSTANTÍ, Antoni.** N. a la Bisbal d'Empordà. El 19-II-1756 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.942. **CONSTANTÍ, Antoni.** Cirurgià de Peralada, documentat vers l'any 1778. Pare de Josep (núm. 1.328). També es troba com a: **CONTASTÍ.** (B. Ju.)

6.943. **COQUET, Esteve.** Cirurgià de Girona, documentat l'any 1785. (408, pàg. 33)

6.944. **CORA, Miquel.** Jove cirurgià, documentat a Lleida l'any 1692. (493)

* **CORACHAN i GARCIA, Manuel.** (Número 1.332). Línia 2. Diu: (Ports de Morella). Ha de dir: (Foia de Bunyol).

6.945. **CORAL.** Cirurgià, que, al segle XV, va exercir a Girona. (408. pàg. 33)

6.946. **CORBELLA i COLL, Marià.** N. a Bellvís (Noguera). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. Fou metge militar. M. a Alacant, el 23-V-1810. J. M.a.)

6.947. **CORBELLA i FONDEBILA, Antoni.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de B. Fou alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1767. Destinat a Amèrica, fou Tinent-Protometge de les províncies de Río de la Plata, Paraguay i Tucuman. Autor de *Disertación médico-chirúrgica* (Madrid, 1794), llibre de 198 pàgines, en que tracta de l'escorbut, reumatisme, la formació i nutrició del fetus, i altres aspectes, i de *Tratado de las enfermedades más principales, agudas y crónicas del pecho* (Madrid, 1795), text de 359 pàgines que cal considerar potser com la primera monografia específica sobre patologia respiratòria d'autor català.

6.948. **CORBERÓ, Joseph.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1625. (493)

6.949. **CORÇA, Bartomeu.** Doctor en Medicina, documentat a Balaguer, el 14-XII-1618. (M. Ca.)

6.950. **CORCHEL, Jaume.** Jove cirurgià documentat a Lleida, el 7-IV-1678, data de la seva mort. (M. Ca.)

6.951. **CORNET, Lluís.** Barber de Manresa, documentat entre el anys 1452 i 1475. (J. Ra.)

* **COROLEU i BORRAS, Wifred.** (Número 1346.) M. el 29-V-1951 i no el 1940.

6.952. **COROMINAS, Antoni.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Cirurgia de Cadis, on va ingressar l'any 1755. (461)

9.653. **COROMINAS i ALDEIX, Joan.** N. a Pineda (Maresme). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

6.954. **COROMINAS i MANORI, Joan.** N. a Pineda de Mar (Maresme). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.955. **COROMINES, Geroni.** Metge de Manresa, documentat l'any 1602. (J.Ra.)

6.956. **COROMINES, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1465, exercia a B. (396, II, pàg. 452)

6.957. **COROMINES, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1576 i 1581.
(AHPB - T. 30-IV-1576; Cm. 13-IV-1581.) (I. Pe.)

6.958. **CORÓS, Jaume.** Metge, documentat a Torroella de Montgrí, l'any 1775. (24, pàg. 31)

* **CORTADA i CASTAÑER, Pere.** (Es el número 1357.) N. el 1800 i no el 1809.

6.959. **CORTADA i LLORETA, Francesc.** N. a Ullastret (Baix Empordà). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

6.960. **CORTADELLAS i BASORA, Joaquim.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1790. (461)

6.961. **CORTÈS, Bartomeu.** Cirurgià, que, exercí a la Pobla de Segur (Pallars Jussà), cap el segon terç del segle XVIII. (24)

6.962. **CORTÈS, Benet.** N. a Bagà (Berguedà). El 24-IX-1757 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.963. **CORTÈS, Fèlix.** Consta, que, l'any 1777 era fadrí-cirurgià, ajudant del cirurgià de Manresa David Mandres. (J. Ra.)

6.964. **CORTÈS, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1703. (AHPB - Cm. 19-I-1703.) (I. Pe.)

6.965. **CORTÈS, Jacint.** Doctor en Medicina, n. a Tamarit de Llitera, que, l'any 1631, fou aconductat pel poble d'Albelda (Llitera). (411, pàg. 46)

6.966. **CORTÈS, i BARÓ, Fèlix.** N. a Peramea (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. El 1782 era fadrí a la botiga d'Alexandre Desumvila. (J. Ma.)

6.967. **CORTÈS i BARÓ, Francesc.** N. a la Pobla de Segur (Pallars Jussà) el 24-VIII-1760. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1788 i revalidat el mateix any. Exercí a la seva vila nadiua. Fill del cirurgià Bartomeu Cortès. (24, pàg. 43)

6.968. **CORTI, Simó.** N. a Fraga. El 10-II-1761 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. Fou examinat per Josep Grau. (J. Ma.)

6.969. **CORTIELLA, Ferran.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1756. (461)

6.970. **CORTINA, Esteve.** Cirurgià, n. a la Seu d'Urgell. Exercí a La Sentiu (Noguera). Documentat a Balaguer, l'any 1791, quan ja era difunt. (M. Ca.)

6.971. **CORTS, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1676. (AHPB - Cm. 8-VI-1676.) (I. Pe.)

6.972. **CORTS, Pere.** Metge i cirurgià («Fisicus et cirurgicus»), documentat a B., l'any 1490. (AHPB - T. 28-VIII-1490.) (I. Pe.)

6.973. **COSIDOR, Salvador.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1765. Va casar-se a Lima (Perú). (461)

6.974. **COSP, Francesc.** N. a Puigcerdà. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1761. Revalidat el 1775. Exercí a la Seu d'Urgell. (24)

6.975. **COSP i CIVIT, Esteve.** N. a Puigcerdà. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. El 1782 tenia botiga oberta a B., amb 4 fadrins. (J. Ma.)

6.976. **COSTA.** Cirurgià, que exercia, a Girona, al segle XV. (408, pàg. 33)

6.977. **COSTA, Benet.** N. a Vilobí d'Onyar (Selva). El 23-IX-1756 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. Fou examinat per Joan Ros. (J. Ma.)

6.978. **COSTA, Bonaventura.** N. a Sanpedor (Bages). El 5-IX-1759 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.979. **COSTA, Damià.** Doctor en Medicina. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1729. (476, pàg. 351/496, pàg. 144)

6.980. **COSTA, Joan.** Cirurgià, que, al començament del segle XV, exercia a Girona. (412, pàg. 12)

6.981. **COSTA, Joan.** N. a Sástago (Saragossa). El 26-II-1761 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.982. **COSTA, Joan.** Cirurgià. Consta que l'any 1767 exercia a Alcarràs (Segrià). (M. Ca.)

6.983. **COSTA, m.º Llorens.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1630 i 1631. (M. Ca.)

6.984. **COSTA, Pere.** Consta, com a metge, a Vilaplana (Baix Camps), l'any 1734. (475, pàg. 35)

6.985. **COSTA i LASALA, Manuel.** N. a Móra d'Ebre, l'1-I-1759. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1786. Revalidat el 1787. (24)

6.986. **COSTA i SARRIS, Josep.** N. a Anglesola (Urgell), va exercir, a Seròs, a la segona meitat del segle XVIII (1776). També hi va exercir el seu fill, Josep Costa i Aran, que va morir a setanta-set anys, el 20 de juny de 1844. (410, pàg. 74)

6.987. **COSTA i TUBAU, Francesc.** N. a Sant Cristòfol de Campdevànol (Ripollès), el 1764. Va exercir a Sant Boi de Lluçanès.

6.988. **COSTURER, Nicolau.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat entre els anys 1707 i 1719. (B. Ju.)

6.989. **COTER, Esteve.** Doctor en Medicina. Documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1615 i 1620. (M. Ca.)

6.990. **COTS, Ramon.** Doctor en Medicina. Va morir a La Fuliola (Urgell), el 23-XI-1701. (M. Ca.)

6.991. **COY i ANDREU.** N. a B. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

6.992. **COY i MALUES, Antoni.** N. a Gessa (Vall d'Aran). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.993. **COY i MOGA, Antoni.** N. a Salardú (Vall d'Aran). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

6.994. **CREHUET i CAHIS, Josep.** N. a Santa Coloma de Farners. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. El 1780 estava establert a Breda. Viatjà a Amèrica amb la fragata «San Francisco de Paula», com a cirurgià de la marina. (J. Ma.)

* **CRESQUES, Mestre.** (És el núm. 1402.) La segona font bibliogràfica esmentada ha d'ésser: 4, pàg. 102.

6.995. **CRESQUES VIDAL,** Metge jueu, que va assistir a Jaume II. (407, pàg. 325)

* **CRESQUES VIDAL DE CASLAR.** — V. **ISRAEL CASLARI.**

6.996. **CREUS, Salvador.** Barber, que, l'any 1542, exercia a B. (396, IV, pàg. 116)

* **CREUS i COROMINAS, Teodor.** (És el núm. 1409.) A la segona columna de la pàgina 158, i a la quarta línia dedicada a aquest autor, ha de dir: Però cultivà la Frenologia, collaborant a la «Revista Frenológica» (1852).

6.997. **CROS, Ignasi.** N. a Olost de Lluçanès (Osona). El 20-II-1761 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

6.998. **CROS, Jeroni.** N. a Perpinyà el 13-IV-1582; m. l'octubre del 1639. Exercí la Cirurgia a Perpinyà, des de l'any 1611, i, durant molts anys, a la plaça dels Tres Reis, fins a la seva mort. La seva nomenada és deguda a les Memòries que escriví, en les quals dóna notícia dels principals fets que es visqueren a Perpinyà durant la primera meitat del segle XVII, en particular fenòmens naturals, els processos de bruixeria de 1618, fets religiosos i les fortificacions que es feren per por d'una invasió dels francesos. (476, pàg. 145)

6.999. **CROSI, m.° Antoni.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1629 i 1630. (M. Ca.)

7.000. **CROSI, Joseph.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, entre els anys 1649 i 1667. (M. Ca.)

7.001. **CROSSES, Joan Francesc.** Doctor en Medicina i Filosofia. Documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1560. (496, pàg. 141)

7.002. **CROUS, Esteve.** De la primera meitat del segle XIX. L'any 1832, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina, de B., la comunicació «El extracto de la tercera memoria de Mr. Lugol, sobre el uso del yodo en las enfermedades escrofulosas».
(«Diario de Barcelona», 13-I-1832, pàg. 100)

7.003. **CRUELLES i BLANCHON, Joan Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1672. (M. Ca.)

7.004. **CRUS, Feliu.** El 8-I-1760 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.005. **CRUSET, i POU, Josep.** N. a Celrà (Gironès). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

7.006. **CUADRA, Melchor.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1625 i 1628. (493)

7.007. **CUBERAS, Josep.** N. a Gerri (Pallars Sobirà). El 27-V-1759, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.008. **CUCURELLA, Francesc.** N. a Pierola (Anoia). El 10-III-1761, el Protomedi-

cat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.009. **CUEVA, Joan Francesc de la.** Metge, que, l'any 1722, exercia a B.

7.010. **CUGUL, Antoni.** Metge, documentat a Guissona (Segarra), l'any 1774. (24, pàg. 32)

7.011. **CUGULLADA, Pere.** L'any 1626, era nomenat catedràtic d'Anatomia, a l'Estudi General de Mallorca. (465, pàg. 181)

7.012. **CUIN, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1680 i 1681. (493)

7.013. **CUMBERT.** Cirurgià francès, que, l'any 1651, exercia a B. (396, XV, pàg. 499)

* **CUNY, Joan.** — V. **CUIN, Joan.**

7.014. **CUSCULLANA, Jacint,** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1662. (AHPB - Cm. 19-IX-1662.) (I. Pe.)

— D —

7.015. **DACICO, Llorenç.** Doctor en Medicina, «de la tierra de Cursano», del regne de Nàpols, documentat a B., l'any 1627. (AHPB - T. 7-I-1627.) (I. Pe.)

7.016. **DAGÈS, Pere Joan.** L'any 1727 exercia, la Cirurgia, a Torelló (Osona).

7.017. **DALFAU i MONER, Pere.** N. a Llançà (Alt Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.018. **DALMASES, Joan.** N. a Flix (Ribera d'Ebre). Llicenciat en Medicina, a Cervera, l'any 1797. Exercí a Corbera (Terra Alta). (24, pàg. 45)

7.019. **DALMAU, Ermengol.** N. a la Seu d'Urgell. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1767. Revalidat el 1775. Exercí, a Martinet de Cerdanya. (24)

7.020. **DALMAU, Gaspar.** Cirurgià barber, de Sallent (Bages), de la segona meitat del segle XVI. Consta documentat el 1563 i el 1576. (414, pàg. 414)

7.021. **DALMAU, Jaume.** Cirurgià barber, de Sallent (Bages), en el segle XVI. Consta documentat el 1518 i el 1557. (415, pàg. 414)

7.022. **DALMAU, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1458, exercia a l'Hospital Pere dez Vilar, de B. (396, II, pàg. 297)

7.023. **DALMAU, Pelegrí.** Cirurgià barber, de Sallent (Bages), cap el 1550. (414, pàg. 414)

7.024. **DALMAU, Sebastià.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1740. (AHPB - T. 14-X-1740.) (I. Pe.)

7.025. **DALMAU i BRANCÓS, Jaume.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.026. **DALMAU i COLL, Narcís.** N. a Santa Maria de Camós (Gironès), el 19-VIII-1764. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1790. Revalidat el 1792. (24)

7.027. **DALMAU i PONS, Antoni.** N. a Gòsol (Berguedà), el 20-X-1754. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1780 i revalidat el 1781. (24)

7.028. **DALMAU i SISAR, Francesc.** Metge que exercí a Gòsol (Berguedà), cap a la meitat del segle XVIII. Pare d'Antoni Dalmau i Pons, també metge. (24)

7.029. **DALMAU i SITJES, Joaquim.** N. a Manresa, el 14-VIII-1904; m. a Manresa, el 17-V-1950. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1926. Féu l'aprenentatge de l'especialitat de Ginecologia a l'Institut Rubio de Madrid. Es doctorà amb la tesi *Contribución al estudio de los efectos fisiológicos del baño artificial carbogaseoso.* Autor, amb E. Planell i Monros de la monografia *Peritonitis tuberculosa* (B., 1945), que era el número 80 de la col·lecció de Manuals de Medicina Pràctica. Fou membre d'Acció Catalana i cirurgià de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa.

* **DALTA, Joan.** (És el núm. 1447.) Ha de dir: El 5 d'abril de 1596, era nomenat... L'any 1592 era membre del Consell de Cent de B. Amb la mateixa grafia hi ha un cirurgià examinador, l'any 1595, a Girona. (396, VI, pàg. 427/408, pàg. 28)

7.030. **DANÉS, Antoni de.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1626. (AHPB - Cm.) (I. Pe.)

7.031. **DANÉS, Francesc.** Cirurgià de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. Estigué destinat a Honduras. (461)

7.032. **DANGLA i ROLAN, Josep.** N. a Perpinyà. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. El segon cognom pot ser Bolau. (J. Ma.)

7.033. **DARAN i GRASSET, Antoni.** N. a Verdú (Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

7.034. **DARAN i GRASSET, Josep.** N. a Verdú (Urgell). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

7.035. **DARGAIO, Cosme.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1683. És probablemente Dargalo o Dargallo. (493)

7.036. **DARGALLO, Domingo.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1747. (M. Ca.)

7.037. **DARGALLO, m.º Joan.** Cirurgià n. a Barbastro (Aragó), documentat a Lleida, l'any 1691. (M. Ca.)

7.038. **DARGALLO, Josep.** Cirurgià, documentat a Menàrguens (Noguera), l'any 1748.

7.039. **DARNS i SUÑOL, Domènec.** N. a B. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

7.040. **DAUSA, Agustí.** N. a Cassà de la Selva el 1839; m. a Nova York (?) el 1896. Llicenciat en Medicina, l'any 1864, amb excellent. Va exercir a Puerto Rico, passant a Nova York, on comerciant amb taps de suro, fundà la casa més important dels Estats Units. Potser cal identificar-lo amb el núm. 1469. (B. Ju.)

7.041. **DAVÍ, Pere M.** Metge de Manresa, documentat l'any 1680, en que va morir. (J. Ra.)

7.042. **DAVID ABNADEAN.** Procedent d'Agramunt, era nomenat, l'any 1210, metge de Pere II. (407, pàg. 310)

7.043. **DAVID CRESQUES.** Metge jueu, que va exercir, a Perpinyà, i després a B. (1372), i fou metge reial. (407, pàg. 318)

7.044. **DECOMIS i BRUELLS, Joan.** N. a Grasse (Provença). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. Els cognoms poden ser també Decormis i Brueris. (J. Ma.)

7.045. **DEDEU, Onofre.** Doctor en Medicina, que, l'any 1681, exercia a Girona. (408, pàg. 30)

7.046. **DELATE i SAGAZ, Antoni.** N. a B. El 16-I-1761, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.047. **DELCLÒS i CLANCHET, Jordi.** N. a Tarragona el 2-V-1868; m. a Tarragona el 30-I-1954. Féu els primers estudis a Tarragona, i es llicencià en Medicina a B., l'any 1890. Co-fundador de la Creu Roja a Tarragona. Fou president del Col·legi de Metges de Tarragona, i regidor de l'ajuntament d'aquesta ciutat (1912-1916).

7.048. **DELFORN, Francesc.** Doctor en Medicina, de Llinars (Vallès Or.), documentat a B., l'any 1684. (AHPB - Cm. 13-II-1684.) (I. Pe.)

7.049. **DELGADO FERNANDEZ, Antoni.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat

de Girona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar, l'any 1784. (461)

7.050. **DELOM i VIDAL, Joan.** N. a Sant Sadurní d'Anoia (Alt Penedès). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

7.051. **DELOM i VIDAL, Raimon.** N. a Sant Celoni (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.052. **DEMEUS, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1646. (AHPB - Cm. 3-VII-1646) (I. Pe.)

7.053. **DEMEUS, Ramon.** Cirurgià, que exercí a Súria (Bages), a la segona meitat del segle XVIII. (24, pàg. 45)

7.054. **DEMEUS i PUIG, Galdric.** N. a Súria (Bages). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1787. Revalidat el 1799. Fill del cirurgià Ramon Demeus. (24)

7.055. **DENCAS, Joan.** N. a Gironella (Berguedà). El 17-IV-1761, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.056. **DENCAS i COMAS, Joan.** N. a Gironella (Berguedà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

* **DESPAUS, Josep.** (És el núm. 1489.) Cirurgià, graduat a Cervera. Fou el principal organitzador d'una Acadèmia a primers de gener de 1751. Aquesta Acadèmia era una resurrecció de la que ell mateix havia fundat l'any 1740 i que va desaparèixer en marxar els seus components amb l'exèrcit expedicionari d'Itàlia els darrers dies de novembre del 1741. L'octubre del 1782 escrivia a Francesc Puig, amb lletra senil, informant-lo que tenia quatre fadrins, dos a mitjes (Tomàs Saborit i Roc Casajuana) i dos al quart (Gabriel Pasot i Ramon Farrús). (J. Ma.)

7.057. **DESPAUS i COMAS, Ramon.** N. a B., Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. Autor de *Observación de una contusión en el vientre por haberle pasado una rueda de una diligencia con mucho peso* (dissertació acadèmica, 28-XI-1768). (J. Massons)

7.058. **DESCROIX i NISET, Benet.** Consta com a dentista a B., l'11-I-1772, i com a oculista el 13-X-1777. No havia cursat estudis en el R.C.C. de B. (J. Ma.)

7.059. **DESLLOR, Bernat.** Metge, a Girona, que fou oïdor de comptes del General de Catalunya, en el trienni 1458-1461. L'any 1446 és documentat com a metge del capítol de la Catedral. (405, pg. 37)

7.060. **DESPRAT, Ignasi.** N. a Olot. Batxiller en Medicina a Cervera; revalidat el 1772. Exercí a Olot. (24)

7.061. **DESUMBILA, Alexandre.** Cirurgià, de Manresa. Consta que pels anys 1769-1770 era ajudant del cirurgià Maurici Planas. (J. Ra.)

7.062. **DESUMVILA i PERICOT, Alexandre.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Exercí a B. on, l'any 1782, consta que tenia botiga oberta amb dos fadrins. Els cognoms també consten com Desombila i Panicot. (J. Ma.)

7.063. **DESUMVILA i PERICOT, Francesc.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. El 1781 estava a la campanya de Maó. (J. Ma.)

7.064. **DESUMVILA i PERICOT, Valentí.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. El mateix any embarcà cap a Amèrica. (J. Ma.)

7.065. **DEU, Jaume de.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1617, 1624 i 1630. (AHPB - Cm. 9-IX-1617/Cm. 25-V-1624/T. 4-V-1630.) (I. Pe.)

7.066. **DEULOFEU i JOFRA, Antoni.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.067. **DEUSLOGAR, Mestre.** Metge jueu, que, l'any 1366, exercia a la Seu d'Urgell. (407, pàg. 319)

7.068. **DEVESA, Guillem.** Físic, documentat a Girona, l'any 1484. (B. Ju.)

7.069. **DEYPES, Pere.** Cirurgià, d'origen aragonès, documentat a Manresa, l'any 1605. (J. Ra.)

7.070. **DIAS, Josep.** Cirurgià, graduat a Cervera, que l'any 1751 tenia botiga oberta a B. (J. Ma.)

* **DIEGO, Mestre.** (És el núm. 1509.) La referència bibliogràfica ha d'ésser: 123, 1918, pàg. 229, cobertes.

7.071. **DIEZ, Joan Baptista.** Cirurgià militar, del Terç de Navarra, documentat a Lleida, l'any 1646. (M. Ca.)

7.072. **DILLA, Antoni.** N. a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà). El 4-IX-1767 li fou concedida llicència, pel vice-president del col·legi, per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.073. **DILLA i CAMARASA, Antoni.** N. a Santa Linya (Noguera). Cirurgià d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

7.074. **DILLA i CAMARASA, Jaume.** N. a Santa Linya (Noguera). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.075. **DILLET, Joan.** Cirurgià, que, entre els anys 1687 i 1701, va exercir a Girona. (408, pàg. 30)

7.076. **DILLET, Joan.** Cirurgià, documentat a Caldes de Malavella (Selva), l'any 1747. (B. Ju.)

7.077. **DILLET, Josep.** Cirurgià, que, entre els anys 1692 i 1709, va exercir a Girona. (408 pàg. 30)

7.078. **DILLET i FELIU, Dalmau.** Cirurgià, documentat a Riudarenes (Selva), l'any 1747. (B. Ju.)

7.079. **DINER i GARRIGÓ, Maurici.** N. a Manresa. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. (J. Ma.)

7.080. **DINER, i PUIGDEMON, Ramon.** N. a Sant Andreu de Palomar (Barcelona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. Era fill del cirurgià Maurici Diner. Consta també com a Diné. (J .Ma.)

7.081. **DO, Joan.** Fadrí cirurgià, originari de Salen (Borgonya, França), documentat a Lleida, el 7-I-1710, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.082. **DOLCET, mestre Antoni.** Barber gascó, documentat a Lleida, l'1-V-1598, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.083. **DOLCET, Llorenç.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1607 i 1617. (M. Ca.)

7.084. **DOLCIC GALLIPAGA.** Metgessa jueva, que va exercir, a Lleida, a les darreries del segle XIV (1384). Era muller de Maymó Gallipaga. (407, pàg. 307)

* **DOLSA i RAMON Lluís.** (És el número 1517.) Va morir el 3-XII-1908, i no el 1909.

* **DOLSA i RICART, Tomàs** (núm. 1518). N a La Canonja (Tarragonès), el 23-XI-1819; m. a B., el juliol de 1909.

7.085. **DOMÈNEC, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1654. (AHPB - Cm. 25-I-1654.) (I. Pe.)

7.086. **DOMÈNEC, Honorat.** Doctor en Medicina, de Granollers, documentat a B., l'any 1605. (AHPB - T. 22-III-1605.) (I. Pe.)

7.087. **DOMÈNEC, Miquel.** Batxiller en Medicina, documentat a B., l'any 1612. (AHPB - Cm. 31-VII-1612.) (I. Pe.)

7.088. **DOMÈNECH, Antoni.** Cirurgià, nat a Cervera, documentat a Manresa, l'any 1801. (J. Ra.)

7.089. **DOMÈNECH, Domènec.** N. a Camprodon (Ripollès). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1748. Revalidat el 1774. Exercí a Camprodon. (24)

7.090. **DOMÈNECH, m.° Francesc.** Practicant en Medicina, documentat a la Seu d'Urgell, el 7-II-1650. (M. Ca.)

7.091. **DOMÈNECH, Jaume.** Doctor en Medicina, de la vila de les Borges Blanques, documentat a Lleida, l'any 1697. Es va casar amb una filla de Francesc Paris, catedràtic de Prima de Medicina, de Lleida. (APSJ - M. 5-V-1697) Pare de Bernat Domènech (núm. 1522) i avi de Jaume Domènech i Mor (número 1532). (M. Ca.)

7.092. **DOMÈNECH, Miquel.** Doctor en Medicina, que, l'any 1617, exercia a Girona. (408, pàg. 28)

7.093. **DOMÈNECH, Nicolau.** N. a B. Doctor en Medicina, a B., l'any 1842. Aquest mateix any ingressà a la Societat Mèdica d'Emulació de B. (504)

7.094. **DOMÈNECH i BONANSIA, Josep.** N. a Vilalba dels Arcs (Terra Alta). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.095. **DOMÈNECH i CAPDEVILA, Albert.** N. a Camprodon (Ripollès), el 13-V-1762. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1783, revalidat el 1785. (24)

7.096. **DOMÈNECH i BARTRA, Pere.** N. a Manresa, el 19-I-1929; m. el 14-VII-1980. Llicenciat a B., el 1952, s'especialitzà en

Urologia, en el servei del prof. Puigvert, a l'Hospital de Sant Pau. Exercí aquesta especialitat a Berga (1961) i a Manresa (1963). Fou director de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa (1975), el qual va contribuir a ampliar. Va morir com a conseqüència d'una infecció adquirida durant el seu treball com a metge. El servei d'Hemodiàlisi de l'Hospital de Sant Andreu, porta el seu nom.

7.097. **DOMÈNECH i FUSTER, Joaquim.** M. a B. el 1857. L'any 1827, es va revalidar de Cirurgia Mèdica i, el 1832, de Medicina. Va passar a Madrid, i va ésser secretari de la Junta Governativa de Sanitat i metge de cambra. (J. Ma.)

7.098. **DOMÈNECH i MARTÍ, Joan.** N. a B., el 10-III-1889; m. a B., el 22-IX-1964. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1912. Va ésser cap dels serveis d'Oftalmologia de l'Ajuntament de B. i coronel i cap dels serveis mèdics de la Creu Roja a B. Fou membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de B.

7.099. **DOMÈNECH i MIRÓ, Joan.** N. a Reus (Baix Camp) el 26-VIII-1924; m. a Tarragona el 14-IV-1980. Fill del metge Joan Domènech i Mas (1893-1975), que va ésser un dels fundadors del Club Reus Deportiu. Llicenciat a B., el 1948. Amplià estudis a l'Hospital de la Creu Roja de B. i de Madrid. Tinent metge a l'hospital de Marina, de Cartagena. Establert a Tarragona, va treballar a l'Hospital de Santa Tecla. President del Col·legi de Metges de Tarragona (1970) i reelegit el 1976. Construí el nou edifici col·legial a la via Imperi, núm. 11. Practicà l'excursionisme i fou membre de la Federació Catalana de Muntanyisme. President del Casino Tarragoní (1964) i de la Reial Societat Arqueològica Tarragonina, des del mes d'octubre de 1959, al mes d'octubre de 1970. Després de la Segona Guerra Mundial, va facilitar l'acolliment, a Tarragona, de refugiats, procedents d'Àustria. Especialista en Oto-rino-laringologia. Va col·laborar activament en l'inici de l'ensenyament de la delegació de la Facultat de Medicina a Tarragona.

7.100. **DOMÈNECH i TARRUELLA, Josep.** N. a Cervera, el 1779; m. a Manresa, el 12-IX-1849. Cirurgià-metge. El juny de 1806 succeí a Albert Planas com a cirurgià de l'Hospital de Sant Andreu, de Manresa. Li trobem fins el 1834. El 1847 entra de nou a l'hospital, com a metge, substituïnt Gaietà Oliveras, i va compartir la titularitat amb Pere Arola. Fou substituït per Tomàs Pujol. (Joan Rafat)

7.101. **DOMINGO, Dimas.** N. a Alcover (Alt Camp). Llicenciat en Medicina a B. (1836). Membre de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (1842). (504)

7.102. **DOMINGO i ALCUSA, Ignasi.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingresar, l'any 1791. (461)

7.103. **DOMINGO i CABAÑAS, Martí.** N. al Morell (Tarragona). Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790.

7.104. **DOMINGO i GIRALT, Josep.** N. a L'Esquirol (Osona). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

7.105. **DOMINGO i GUARDIA, Llorenç.** N. a Vila-rodona (Alt Camp). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

7.106. **DONADEU, Ignasi.** Cirurgià de l'armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. Estigué destinat a Amèrica. (461)

7.107. **DONAT, Joan.** Barber, documentat a Verdú (Urgell), l'any 1431. (M. Ca.)

7.108. **DORCA, Francesc.** N. a Ridaura (Garrotxa). El 7-VII-1759, el Protomedicat, li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.109. **DORCA, Josep.** Entre els anys 1773 i 1779 va exercir la Medicina, a Torelló (Osona).

7.110. **DORCA, Miquel.** Cirurgià gironí del segle XVIII. (408, pàg. 33)

7.111. **DORCA i MUIXÍ, Antoni.** N. a Olot. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

7.112. **DORCA i PUIGMARÍ, Antoni.** N. a Ridaura (Garrotxa). Cirurgià llati, de nou exàmens, fill de Magí Dorca. Format al R.C.C. de B., Es va establir, a Girona, l'any 1765, i està documentat fins a l'any 1787. (408, pàgs. 25 i 32)

7.113. **DORCA i PUIGMARÍ, Magí.** El 21 d'octubre de 1728, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1753. (408, pàgs. 25 i 31)

7.114. **DÒRIA i ABETA, Joan.** N. a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.115. **DÒRIA i MARSAL, Joan.** N. a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de Barcelona, l'any 1778. (J. Ma.)

7.116. **DORICH i ROCA, Antoni.** N. a Castellbó (Alt Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

7.117. **DUART, Bonaventura.** Cirurgià, documentat a Lleida, el 8-VIII-1747, data de la seva mort, als 47 anys. (M. Ca.)

7.118. **DUBRAU i BASSEDAS, Antoni.** N. a Esponellà (Gironès). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. El 1783 exercia a Espolla (Alt Empordà). Consta també com a **Dubau.** (J. Ma.)

7.119. **DUCUIN, Joan.** Cirurgià, originari del bisbat de Comenge (França), documentat a Lleida, entre l'any 1681 i el 28-V-1694, data de la seva mort. (M. Ca.)

* **DUCUIR, Joan.** — V. **DUCUIN, Joan.**

7.120. **DUFORT,** Lluís. Cirurgià major de l'hospital del Rei, de la Seu d'Urgell, documentat l'any 1725. (M. Ca.)

7.121. **DUFROU.** Cirurgià francès, que, l'any 1651, exercia a B.
(396, XV, pàg. 499)

7.122. **DULL, Raphel.** Practicant de Cirurgia, documentat a Lleida, l'any 1603.
(M. Ca.)

7.123. **DURAN, Mestre.** Originari de Banyoles, va exercir a Besalú, a les darreries del segle XIV (1370).
(409, pág. 174)

7.124. **DURAN, Ignasi.** Doctor en Medicina, que, l'any 1667, exercia a Girona.
(408, pàg. 29)

7.125. **DURAN, Joan.** Doctor en Medicina, de Terrassa, documentat a B., l'any 1620. (I. Pe.)

7.126. **DURAN, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1686 i 1697.
(AHPB - Cm. 16-II-1686; T. 25-V-1697.) (I. Pe.)

7.127. **DURAN, Josep.** Doctor en Medicina, que, l'any 1635, exercia a Girona, on consta com a veí de la Força Vella. El 1652 fou declarat elegible pel càrrec de Jurat de la mà major. (J. Mo. - N. Ca.)

* **DURAN i ARROM, Domènec** (És el número 1569). M. el 1953, i no el 1935.

7.128. **DURAN MOSE DES PORTAL.** Metge jueu, que, l'any 1384, exercia a Besalú.
(409, pàg. 168)

7.129. **DURAN i JULIÀ, Vicenç.** N. a Llançà (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

7.130. **DURAN i PUIG, Antoni.** N. a Sabadell. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

7.131. **DURAN i PURJA, Narcís.** N. a Besalú (Garrotxa). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.132. **DURAN i SOLER, Antoni.** N. a Canyelles (Garraf). Doctor en Medicina, a Gandia, l'any 1727. Revalidat el 1773. Exercí a Riudecols (Baix Camp). (24)

7.133. **DURAN i TATGER, Fidel.** N. a Manresa. Batxiller en Medicina a Saragossa, l'any 1773. Va exercir a Copons (Anoia) i més tard a Manresa, on és documentat, entre els anys 1794 i 1812.
(J. Ra.)

* **DURAND, Joseph.** — V. **DURAN, Josep.**

1.734. **DURBAN, Pere.** Cirurgià del segle XV, que va exercir a Girona (V. també **PERE DURBAN.)** (408, pàg. 33)

— E —

7.135. **EGURRA, mestre Pasqual.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1596. (M. Ca.)

7.136. **EIXULI, Miquel.** Cirurgià gironí del segle XVI. (408, pàg. 33)

7.137. **ELIAS, Jaume.** Doctor en arts i Medicina, documentat a B., l'any 1681. (AHPB - Cm. 26-I-1681.) (I. Pe.)

* **ELIES, Jeroni.** — V. **ALIES, Jeroni** (Addenda).

7.138. **ELLIAS, mestre Johan.** Cirurgià, documentat a Balaguer, els anys 1571 i 1574. (M. Ca.)

7.139. **ENOCH, Mestre.** Metge jueu, que va exercir a B., i que l'any 1391, convertit al cristianisme, va adoptar el nom de Pere Pujol. (407, pàg. 319)

7.140. **ERES, mestre Damià.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1588. (M. Ca.)

* **EREU, Mateu.** (És el núm. 1583.) No és **BREU**, sinó **EREU** (v. núm. 2.342).

7.141. **EREU i VILALTA, Mateu.** Cirurgià, «antic collegial» de la comunitat de B., l'any 1751. (J. Ma.)

7.142. **ERITJA i BONET, Josep.** N. a Sudanell (Segrià). Batxiller en Medicina a Osca, l'any 1782, revalidat el 1786. (24)

* **EROLA, Antoni.** — V. **ANTONI EROLA.**

* **ESCALAS i REAL, Jaume.** (És el número 1.590.) N. a Ciutat de Mallorca, el 3-IV-1893; m. a Ciutat de Mallorca, el 8-XI-1979. Llicenciat a B., el 1916 i doctorat a Madrid l'any següent. Metge, per oposició, del Manicomi Provincial, de Ciutat (1920), que va dirigir des de l'any 1921. Secretari del Cos de Metges de la Beneficència. President del Collegi de Metges (1936). Organitzador del primer Saló d'Art Psiquiàtric, a les Illes Balears (1949). A la ratlla 12, dedicada a aquest autor, ha de dir: Autor de: *La asistencia psiquiátrica en Baleares: su historia y su estado actual* (Palma de Mallorca, 1937) i *La asistencia psiquiátrica en Baleares: 1935-1945* (Palma de Mallorca, 1947). (Josep Tomàs i Monserrat)

7.143. **ESCARDÓ, Bautista.** N. a Tortosa. El 23-III-1760, el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.144. **ESCOFET i RIBOT, Antoni.** N. a Borrassà (Alt Empordà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. Exercí a Ventalló. El seu fill, Antoni Escofet i Pujolà, fou també cirurgià. (J. Ma.)

7.145. **ESCOLÀ, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, els anys 1655 i 1657. (493)

7.146. **ESCOLÀ, Joan-Antoni.** Doctor en medicina, documentat a B., els anys 1642 i 1648. (AHPB - Cm. 15-VI-1642 i T. 26-IV-1648.) (I. Pe.)

7.147. **ESCOLÀ i MORET, Dídac.** N. a Molins de Rei (Baix Llobregat). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.148. **ESCOLÀ i MORET, Francesc.** N. a Molins de Rei (Baix Llobregat). Cirurgià, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773, com a romancista i l'any 1775 com a llatí, de nou exàmens. (J. Ma.)

7.149. **ESCOLÀ i PUNSOLA, Josep.** N. a Ribera de Cardós (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.150. **ESCOLÀ i SOLER, Joan.** N. a Molins de Rei (Baix Llobregat). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

7.151. **ESCORCELL i RIBERA, Joan.** N. a Ripollet (Vallès Occidental). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. Consta també com a Escursell. (J. Ma.)

* **ESCOT, Nicolau.** — V. **SCOT, Nicolau.**

7.152. **ESCURA, Geralt.** Doctor en Medicina. Consta que exercí a Girona vers l'any 1595 (B. Ju.)

7.153. **ESCURIACO.** L'any 1538, consta com a protometge, a B., juntament amb Nicolau de Florensa.

7.154. **ESPAÑA, Miquel.** Metge, originari de Terrades, bisbat de Comenge, que l'any 1760, fou aconductat com a metge dels

militars malalts a l'hospital de Sant Andreu de Manresa. Documentat fins l'any 1792. (J. Ra.)

7.155. **ESPAÑA i ANGLADA, Francesc.** N. a Arties (Vall d'Aran), el 24-XI-1764; Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1791, revalidat el 1793. (24)

7.156. **ESPAÑA i ESPINET, Francesc.** N. a Sant Cristófor de les Planes (sic). Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

7.157. **ESPAÑOL, Ramon.** Metge militar, documentat a l'Hospital de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà), l'any 1795. (24, pág. 52).

* **ESPARRAGOSA i GALLARDO, Narcís.** (És el núm. 1613.) Aquest és el nom que figura a la portada de la memòria. Elies de Molins l'esmenta erròniament com Esparraguera. Fou proto-metge de Guatemala, i cirurgià honorari de cambra. (60, IV, pàg. 321)

7.158. **ESPERT, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1729. (AHPB - Cm. 31-XII-1729.) (I. Pe.)

7.159. **ESPERT, Josep.** Doctor en Medicina, que, l'any 1722, exercia a Balaguer. (411, pàg. 43)

7.160. **ESPINÓS i MAGRIÑÀ, Jaume.** N. a Vilaseca (Tarragonès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. L'any següent embarcà cap a Amèrica. (J. Ma.)

7.161. **ESPINOSA i ARNAU, Manuel.** Metge, que, a les darreries del segle XVIII, exercia a Alcanar (Montsià). El 8 de febrer de 1796 va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., un estudi sobre la patologia dels habitans d'Alcanar, durant l'any 1795. Posteriorment va escriure una topografia mèdica d'Alcanar.

* **ESPINOSA i FITÓ, Miquel.** (És el número 1622.) N. a B., el 24-XII-1888; m. a B. el 10-III-1956.

7.162. **ESQUENA i FORROLL, Salvador.** N. a Malgrat (Maresme), el 9-X-1880; m. el 1971. Fill del metge Joan Esquena i Torró. Fou metge d'APD de Malgrat, des de l'anv 1908. Tota la seva vida va desenvolupar-se en el Maresme-nord, éssent una personalitat de la vida malgratina i rodalies, i presidint entitats esportives i culturals, com «La barretina» i el Casino de Malgrat. (53, juliol 1971, pàg. 33)

* **ESTADELLA i BOTHA, Salustià** (número 1638). El nom correcte és **Salustià.**

7.163. **ESTANYOL, Joan.** Metge, documentat a Girona, l'any 1609. (B. Ju.)

7.164. **ESTANYOL, Marià.** Doctor en Medicina, que, l'any 1679, exercia a Girona. El mateix nom es troba documentat a B., l'any 1678; i altra vegada a Girona el 1716. (408, pàg. 30/J. Mo.)

7.165. **ESTANYOL, Pere Salvi.** Doctor en Medicina, documentat a la ciutat de Girona, l'any 1716. (J. Mo. - N. Ca.)

7.166. **ESTAVILL i CARCOLER, Josep.** N. a Cornudella (Priorat). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1766, i revalidat el 1773. (24)

7.167. **ESTEFANELL, Francesc.** N. a Pineda de Mar (Maresme). L'1-III-1759 el Protomediat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.168. **ESTELA, Pere A.** El 30 de desembre de 1706, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. Està documentat fins a l'any 1730. (408, pág. 31)

7.169. **ESTELA i PASCUAL, Pere.** El 6 de novembre de 1681, era examinat per a exercir la Cirurgia, a Girona. (408, pág. 30)

7.170. **ESTEVA, Francesc,** N. a Malgrat (Maresme). Batxiller en Medicina a Cervera, l'any 1730. Exercí a Malgrat. (24, pág. 48)

7.171. **ESTEVA, Joan.** Doctor en Medicina, que va morir a B., cap a l'any 1770. En morir, va ésser substituït, en el seu càrrec de Tinent del Protomedicat, per Pere Güell.

7.172. **ESTEVE.** Cirurgià gironí del segle xv. (408, pág. 33)

7.173. **ESTEVE, Joan.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Doctorat en Medicina, a Gandia, l'any 1769, i revalidat el 1772. (24)

7.174. **ESTEVE, Magí.** N. a Cabanabona (Noguera). El 31-V-1759 el Protomedicat li concedí privilegi per a exercir la Cirurgia. (J. Ma.)

7.175. **ESTEVE i CAMBÓ, Lluís.** N. a Montpeller. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.176. **ESTIBALCA, Salvi.** Doctor en Medicina, de Torroella de Montgrí (Baix Empordà), l'any 1781. (B. Ju.)

7.177. **ESTIVILL i SOLER, Jaume.** N. a La Selva del Camp. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

7.178. **ESTRADA, Jaume.** Cirurgià segon de l'Armada, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1752. (461)

7.179. **ESTRADA i ESCALA, Bartomeu.** N. a Bargergue (Vall d'Aran). Cirurgià, romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

7.180. **ESTRADÉ, Pere Joan.** Cirurgià, de Reus, de la primera meitat del segle XVIII. (24, pàg. 63)

7.181. **ESTRADÉ i VALLS, Josep.** N. a Els Omells de Na Gaia (Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'anv 1799. (J. Ma.)

7.182. **ESTRUCH i OLIVER, Bernat.** Consta com a cirurgià a Torelló (Osona), entre els anys 1626 i 1648.

7.183. **EXARCH, Dídac.** Doctor en arts i Medicina, documentat a B., l'any 1626. (AHPB - Cm.) (I. Pe.)

7.184. **EXARQUE, Joan.** N. a Mirambel. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. El 1805 es doctorà en Cirurgia. El 1791 participà en l'expedició a Orà. (J. Ma.)

7.185. **EXULI, Miquel.** Cirurgià, de Girona, documentat entre els anys 1509 i 1525. Fou Cirurgià capitolar i Jurat de la mà menor. (B. Ju.)

7.186. **EXYMENO, Mestre.** Cirurgià, del segle XIV, mestre de Francesc Clota. (37, pág. 37)

— F —

* **FABRA, Lluís.** (És el núm. 1669.) L'any d'edició del llibre, és el 1589.

7.187. **FABREGA, Joan.** N. a L'Armentera (Alt Empordà). Exercí a Lloret de Mar, on és documentat l'any 1780. (24, pàg. 49)

7.188. **FABREGA i CLOET, Joaquim.** Metge militar, n. a Berga, que va exercir a la seva població nadiua, on va morir, a conseqüència del còlera, el 16 de setembre de 1854.

7.189. **FABREGA i VALLESCÀ, Josep.** N. a Ripollet (Vallès Occidental), el 13-VII-1760. Fill del metge Ramon Fàbrega. Fou batxiller en Medicina, a València, el 1781, i revalidat el 1784. (24, pàg. 49)

7.190. **FABREGAS, Jaume** N. a Concabella (Segarra). Batxiller en Medicina, a Cervera; revalidat el 1771. Exercí a Vilamajor (Vallès Oriental). (24)

7.191. **FABREGAT i GUIXERAS, Joan.** N. a Verges (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.192. **FABREGÓ i ARMADANS, Josep.** N. a Monistrol de Calders (Bages). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.193. **FABRER i TORRAS, Joan.** N. a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental), el 17-XI-1760. Batxiller en Medicina, a Cervera, el 1786. Revalidat el 1787. (24)

7.194. **FABRÉS i ANGLADA, Bartomeu.** N. a Mataró (Maresme), el 21-X-1902; m. a Garraf l'11-IX-1936. Membre de la Joventut Nacionalista, branca juvenil de la Lliga Regionalista. Més tard, es va vincular a Acció Catalana i, després, a l'Esquerra Republicana de Catalunya. Llicenciat a B., el 1925. Va exercir a Begues i, al cap d'un any, a Gavà (1926). Metge d'empresa de la companyia Roca. El 1930, va ésser un dels fundadors, a Gavà, del Foment Català Republicà, que va presidir. El 1931, era elegit tinent d'alcalde, i el 1936, alcalde, com a cap local del Front d'Esquerres de Catalunya. Va dimitir del càrrec des-

prés de l'aixecament militar del juliol del 1936, i assassinat pels incontrolats. El 1965, les seves despulles van passar a Mataró. A honor seu ha estat creat, a Gavà, el Centre d'Estudis doctor Fabrés. (467)

7.195. **FAGET, Cosme.** Cirurgià barber, documentat a Lleida, l'any 1609. (493, pàg. 55)

7.196. **FAGET, Francesc.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida el 12-VII-1724, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.197. **FAITX i SERRAT, Joan.** N. a Sant Llorenç de Cerdans (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de Barcelona, l'any 1795. (J. Ma.)

7.198. **FAJARDO i MATEOS, Carles.** N. a Múrcia; m. el 1971. Féu estudis de Medicina, a Saragossa i B., llicenciant-se a la Universitat de Saragossa. Es dedicà a la Pediatria, éssent director de l'Hospital de Nens de B. (1959-1971). Autor d'un estudi sobre l'acrodínia mutilant (1950). (53, setembre 1971, pàg. 38)

* **FALGAROLAS, Joan.** — V. **FOGAROLAS, Joan** (núm. 1832).

7.199. **FALGARONA i PALAU, Andreu.** N. a Roses (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

7.200. **FALGARONA i PALAU, Ramon.** N. a Roses (Alt Empordà). Cirurgià romancista de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.201. **FALGUERAS i CARÓS, Antoni.** N. a Hostalric (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.202. **FALP, Thomàs.** Doctor en Medicina, que exercí a Sant Feliu de Guíxols. Documentat l'any 1765. (B. Ju.)

* **FALQUÉS, Antoni.** — V. **FALGUÉS, Antoni** (núm. 1692).

7.203. **FALQUÉS i LÓPEZ, Joan.** N. a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. (J. Ma.)

7.204. **FALQUÉS i SALA, Nicolau.** N. a Sant Pere de Riudebitlles (Alt Penedès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

7.205. **FAR i BONACASA, Josep.** N. a Terrades (Alt Empordà). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

7.206. **FARALL, Pere.** N. a Sant Marçal de Quarentelles (Gironès). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1749. Revalidat el 1773. Exercí a Cardedeu (Vallès Oriental). (24)

7.207. **FARRAN i SALVÀ, Boi.** N. a Palau-Sator (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.208. **FARRÀS, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1693. (AHPB - Cm. 18-IX-1693.) (I. Pe.)

7.209. **FARRÉ, Antoni.** Cirurgià, de Lleida, del qual consta que, l'any 1808, formava part de la Junta de defensa front a la invasió francesa. (M. Ca.)

7.210. **FARRÉ, Francesc.** L'any 1751 consta com a cirurgià, a Montblanc.

7.211. **FARRÉ, Gaietà.** Llicenciat en Cirurgia, documentat a Lleida els anys 1793 i 1795. (M. Ca.)

7.212. **FARRER i MIR, Joan.** Metge, documentat a Cervià de Ter (Gironès), l'any 1764. (B. Ju.)

7.213. **FARRERONS i PONT, Francesc.** N. a Les Preses (Garrotxa). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

7.214. **FARRÉS, Lluís.** Metge, que, exercí a Sant Climent de Llobregat, cap a la meitat del segle XVIII. Pare del també metge Joan Farrés i Castany. (24, pág. 49)

7.215. **FARRÉS i CASTANY, Joan.** N. a Sant Climent de Llobregat, el 7-VIII-1757. Batxiller en Medicina, a Cervera, el 1785. Es revalidà el 1792. (24)

7.216. **FARRIOLS i CENTENA, Josep.** N. a B. el 3-VIII-1886; m. a B. el 24-V-1954. Fill d'Agustí Farriols i Anglada. Es llicencià en Medicina, a B., l'any 1911, i es doctorà el 1913. Fou el cinquè director de la Casa de Maternologia de B., des de l'any 1946. (339)

7.217. **FARRIOLS i GARRIDO, Francesc.** A les darreries del segle XIX, va ésser catedràtic, a la Facultat de Medicina, de Manila (Filipines). El 10 d'abril de 1907, va presentar, a l'Associació Protectora de la Maternitat, un treball sobre «Diagnòstic i tractament de la deslliurança». («La Vanguadia», 10-IV-1907)

7.218. **FAU, Joan.** Entre els anys 1644 i 1668, consta com a cirurgià, a Montblanc.

7.219. **FAURA i BARRIS, Pere.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. El 1790 es graduà com a romancista de dos exàmens. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

7.220. **FAURA i BIAL, Josep.** N. a Serrallonga (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. S'establí a Olot, on va morir el 9-IX-1779. (J. Ma.)

7.221. **FAURA i SALA, Joaquim.** N. a Olot. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.222. **FAURÓ i ASPINAL, Raimon.** N. a La Sentiu (Noguera). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

7.223. **FAYÒS, Gaspar.** Metge del segle XVII, a Girona. Fou padrí de Gaspar Casal. Documentat l'any 1680. (B. Ju.)

7.224. **FEIOL, Bartomeu.** Mestre en arts i Medicina, documentat a B., l'any 1529. (AHPB - T. 1-IV-1529.) (I. Pe.)

7.225. **FEIXAS, Francesc.** Metge, de Sant Quirze de Besora (Ripollès), a la primera meitat del segle XVIII. Fou pare de Benet, metge a Manresa. (J. Ra.)

7.226. **FEIXAS, Joan.** Cirurgià, documentat a Vilobí d'Onyar (Selva), l'any 1788. (B. Ju.)

7.227. **FEIXAS i MIRALPEIX, Benet.** Metge de Monistrol de Montserrat (Bages). Casat amb una filla del metge de Manresa, Pau Nadal, passà a aquesta ciutat, on es troba documentat entre els anys 1742 i 1762. (J. Ra.)

7.228. **FELIP, Joan.** N. a Cardona (Bages). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1759. Revalidat el 1772. Exercí a Prats de Rei (Anoia). (24)

7.229. **FELIP, Josep.** Metge, documentat a Lleida, els anys 1750 i 1778. (24, pàgs. 25 i 52)

7.230. **FELIP i BOSCH, Antoni.** N. a Bellpuig (Urgell). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.231. **FELIU i BARCELÓ, Antoni.** Cirurgià, documentat a Begur (Baix Empordà), l'any 1771. Fill d'un cirurgià del mateix nom. (24, pàg. 28)

7.232. **FELIU i MULLOL, Antoni.** N. a Isona (Pallars Jussà). Cirurgià, romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

7.233. **FEMENIA i PERELLÓ, Joan.** N. a Búger (Mallorca), el 1905; m. el 24-XI-1962. Llicenciat a B., va exercir a Llubí i a Inca entre els anys 1932 i 1935. Durant la guerra civil va treballar a B., al servei de Cirurgia de l'Hospital Clínic. El 14 de novembre de 1957, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca amb el discurs *Conducta terapéutica ante las hemorragias masivas de estómago.* Va collaborar al butlletí del Collegi de Metges de Mallorca. Autor de *Invaginación intestinal en el adulto* (1949), i *Contribución a la técnica de la resección del cáncer de recto* (1953).

(Josep Tomàs i Monserrat)

7.234. **FERNANDEZ, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, el 22-X-1750, data de la seva mort als 40 anys. (M. Ca.)

* **FERNANDEZ-VICTORIO i COCIÑA, Antoni.** (És el núm. 1.733.) N. a Madrid el 1855. Cursà la llicenciatura a Madrid. Cultivà la Psiquiatria, i va dirigir el manicomi de Ciempozuelos. Metge militar, va arribar a la categoria de general. L'any 1880, va passar a les Filipines, i va ésser catedràtic de Patologia a la Universitat de Manila, fins el 1898. Cap clínic del manicomi Pere Mata, de Reus. Collaborà activament a la «Revista Frenopática Española». Autor de *Anatomo-Fisio-Patología del Sistema Nervioso o diagnóstico clínico de las enfermedades nerviosas y mentales* (Barcelona, 1911), *Diagnóstico y terapéutica de la epilepsia esencial, Los problemas de la esquizofrenia, La psiquiatría del médico práctico* (2.ª edició, B. 1922), *Las psicosis en el ejército. Páginas de Freniatría clínica* (B. 1907), *Locuras latentes* i d'altres treballs. Un germà seu, Francisco, fou oftalmòleg en el servei de Josep A. Barraquer a l'hospital de Santa Creu de Barcelona.

7.235. **FERRAGUT i FONT, Josep.** N. a Sant Sadurní de l'Heura (Baix Empordà). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

7.236. **FERRAN, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1693. (493)

7.237. **FERRAN i GIOL, Josep.** N. a Borges Blanques (Garrigues). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.238. **FERRANDIZ i GARCIA, Vicenç.** N. a Orxeta (Marina) el 22-IX-1893; m. a B. el 6-IX-1981. Durant la seva joventut, va fer una cura al sanatori del doctor Forst, prop del llac Leman (Suïssa), i es féu adventista. Féu també estades a Àustria, i als Estats Units (Schools of Naturophaty, del doctor Lust) i al Naturophatic Institute of California. Després va obrir, a B., un gabinet de massatges i dutxes escoceses i estudià Magisteri, havent obtingut el títol l'any 1918. Objector de consciència, es va negar a fer el jurament a la bandera i fou empresonat. El 1919 va obtenir el títol de practicant i obrí un consultori naturista al carrer de Mallorca, número 236, el 1922. El 1923, va fundar la revista trimestral «Salud y Vida», i el 1929, es va casar amb Roser Santiveri i Margarit. Llicenciat en Medicina, a B., el 1931. L'any 1936, va fundar l'Escola Espanyola de Quiromassatge. Passà a Lourdes per a estudiar els miracles, i retornà al catolicisme. Doctorat amb la tesi «La peste bubónica en Barcelona» (1943). Va estar en constants conflictes amb la Medicina oficial, topant amb el Sindicat de Metges de Catalunya i, el 1944, el Col·legi Oficial de Metges li va imposar una multa de 100.000 pessetes. Autor de: *El caldo vegetal como alimento y medicamento; Cuidando su boca salvará sus dientes; El huevo como alimento y golosina; La gripe; Iridodiagnosis; Nuevas orientaciones en quiromasaje; Alimentación racional humana; Peligros de la alimentación inadecuada; Hipnotismo, magnetismo y autosugestión; Presión sanguínea; Armonías alimenticias; Poliomielitis (parálisis infantil); Baños de sol y de aires; ¡Salve su oído!; ¡Evite el cáncer!; Guía de Medicina vegetal; Sexualidad y matrimonio; Las ensaladas, como alimento, medicamento y golosina; No sufra más de reumatismo; No sufra más de próstata; No sufra más de enfermedades de origen emocional; No sufra más de hemorroides y de varices; El primer año de mi hijo; El yoghourt contra el cáncer; Ocularvigor salva tus ojos; No sufra más de estreñimiento; La cura mental y espiritual*, i d'altres títols.

(Lluís Bernet i Montserrat Julià)

7.239. **FERRANDO i BELDA, Pascual.** N. a València. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

7.240. **FERRARONS i GRAUGÉ, Jaume.** N. a Borges Blanques (Garrigues). Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. Exercí a Lleida. (J. Ma.)

7.241. **FERRATES, Josep.** N. a la Selva del Camp (Baix Camp). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1743. Revalidat el 1773. (24)

7.242. **FERRATER i PAMIES, Joan de la Creu.** De la primera meitat del segle XIX. L'any 1832, va presentar a l'Acadèmia de Medicina, de B., el treball «Descripción de los vegetales que crecen espontáneamente y de los que se cultivan en el territorio de la Selva de Tarragona».

(«Diario de Barcelona», 24-I-1833, pàg. 188)

7.243. **FERRAZ, Pere.** Metge, documentat a Lleida, entre els anys 1677 i 1684, en què va morir. També consta com a FERRAS i FERRER. (M. Ca.)

7.244. **FERRER, Antoni.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat entre els anys 1635 i 1645. (B. Ju.)

7.245. **FERRER, Antoni.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tortosa, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar, l'any 1753. (461)

7.246. **FERRER, Benet.** Mestre cirurgià, natural de Lleida. Consta, que, l'any 1798 exercia a Palau d'Anglesola (Segrià). Documentat a Aitona (Segrià), l'any 1800. (M. Ca.)

7.247. **FERRER, Guillem.** Cirurgià de Manresa, documentat l'any 1680, quan ja era mort. (J. Ra.)

7.248. **FERRER, Lluís.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1752. (AHPB - Cm. 13-V-1752.) (I. Pe.)

7.249. **FERRER, Manuel.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1755. (461)

7.250. **FERRER, Miquel.** Metge, documentat a Banyoles (Gironès), l'any 1714. (B. Ju.)

7.251. **FERRER, Pau.** Cirurgià, que, l'any 1765, exercia a Torrelles de Foix (Alt Penedès).

* **FERRER, Pere.** — V. **FERRAZ, Pere.**

7.252. **FERRER, Quirze.** Metge, documentat a B., l'any 1779. (24, pàg. 45)

7.253. **FERRER, Vital.** Metge jueu, documentat a Besalú (Garrotxa), l'any 1385. (B. Ju.)

* **FERRER i CAGIGAL, Angel Antoni.** (És el 1784.) A la línia dinou, dedicada a

aquest autor, ha de dir: «Mèdica, que tenia acumulada. Intentà...».

7.254. **FERRER i CALVÍS, Benet.** N. a Borges Blanques (Garrigues). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. El 1805, es graduà amb dos exàmens. (J. Ma.)

7.255. **FERRER i CALVÍS, Francesc.** N. a B. Cirurgià romancista de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.256. **FERRER i CALVÍS, Galeta.** N. a Tàrrega (Urgell). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. S'establí a Lleida. (J. Ma.)

7.257. **FERRER i CARBONELL, Josep.** N. a Sarral (Conca de Barberà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.258. **FERRER i CASTRO, Antoni.** Cirurgià, n. a Solivella (Conca de Barberà), que va exercir a Seròs i a Aitona (Segrià), on es troba documentat l'any 1803. Pare de Ramon Ferrer i Garcès. S'havia graduat, com a romancista de dos exàmens, al R.C.C. de B., l'any 1799. (M. Ca.)

7.259. **FERRER DE COMALBA** (I). Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1319 i 1334. Pare dels també barbers, Ferrer i Pere. (J. Ra.)

7.260. **FERRER DE COMALBA** (II). Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1368 i 1393, que ja era mort. Fill i pare de dos barbers, també nomenats, Ferrer i germà de Pere Domingo, també barber. (J. Ra.)

7.261. **FERRER DE COMALBA** (III). Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1382 i 1442, en el que ja era mort. Fill i nét de dos barbers del mateix nom. (J. Ra.)

7.262. **FERRER i DALMAU, Narcís.** N. a la Seu d'Urgell. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.263. **FERRER D'ESPINA.** Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1309 i 1329. (J. Ra.)

7.264. **FERRER i FERRER, Antoni.** N. a Avinyó (Bages). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.265. **FERRER GUERAU.** Metge, n. a Inca (Mallorca) i que va viure a la primera meitat del segle XV. Fou comissionat pel rei Alfons el Magnànim per a resoldre una revolta que hi hagué a Mallorca. També exercí en els dominis napolitans d'Alfons V. Així, l'any 1434, era a Nàpols, on exercia la Cirurgia. (4, pàg. 133/5)

7.266. **FERRER i LLEONART, Josep.** N. a Anglesola (Urgell); m. a Lleida el 4-VIII-1809. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. Establert a Lleida, fou tinent del Protocirurgiat. Anys més tard es llicencià en Medicina, a Osca. Consta, també, com a FARRÉ. (J. Ma.)

7.267. **FERRER i MALLOL, Joan.** N. a B.; m. a B. el 22-VI-1849. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. El 1791 havia participat en l'expedició militar, a Orà. (J. Ma.)

7.268. **FERRER i MANCA, Agustí.** Metge, a Girona, a la primera meitat del segle XIX. L'any 1832, va lliurar, a l'Acadèmia de Medicina, de B., la comunicació «Memoria acerca la causa de los bocios o lobanillos que padecen algunos habitantes de Cataluña».

(«Diario de Barcelona», 24-I-1833, pàg. 188)

7.269. **FERRER i MIR, Domènec.** N. a La Bisbal. Batxiller en Medicina, a Oriola, l'any 1755. Revalidat el 1772. Exercí a Garriguella (Alt Empordà). (24)

* **FERRER i PIERA, Pau.** (És el número 1.793). Línia 33. Diu: «Ho fou...». Ha de dir: «Ho fou durant pocs mesos». Bibliografia. Diu: 221. Suprimir.

7.270. **FERRER i PUJOL, Pere.** N. a Andraitx l'1-II-1855; m. l'11-IX-1936. Féu els primers estudis a Ciutat de Mallorca. Llicenciat a B., retornà a Andraitx, on va exercir sempre, l'any 1879. Cap de la secció republicana municipal, i alcalde durant sis mesos, l'any 1885. President del Casino Republicà d'Andraitx. L'any 1911, va fundar el setmanari «Villa de Andraig». També va collaborar als setmanaris «Pueblo de Andraitx» i «Andraitx», publicats gràcies al seu esforç. És autor d'unes fulles de Dermocultura.

(Pere J. Palmer)

7.271. **FERRER i SALA, Leopold.** N. a La Llacuna (Anoia). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

7.272. **FERRER i VIÑALS, Narcís.** N. a Girona. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

7.273. **FERRÉS, Antoni.** N. a la Seu d'Urgell. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1753. Revalidat el 1775. Exercí a Alins (Pallars Sobirà). (24)

7.274. **FERRÉS, Ramon.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, entre els anys 1667 i 1676. (493)

7.275. **FERRIS, Francesc.** Batxiller en Medicina, documentat a B., l'any 1490. (AHPB - T. 26-IV-1490.) (I. Pe.)

7.276. **FERRIS, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1687. (AHPB - Cm. 10-VI-1687.) (I. Pe.)

7.277. **FERRO, Josep.** Cirurgià de Tossa de Mar (Selva), documentat vers l'any 1699. (B. Ju.)

7.278. **FERRO i SURÍS, Geral.** Cirurgià de Tossa de Mar (Selva), documentat l'any 1716. (B. Ju.)

9.279. **FETJÓ, Agustí.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1676. (AHPB - Cm. - 23-VIII-1676.) (I. Pe.)

7.280. **FEXAS, Josep.** N. a Reus. Batxiller en Medicina, a Cervera. Revalidat el 1771. Exercí a Arenys de Mar. (24)

7.281. **FIDALGO, Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1538. (M. Ca.)

7.282. **FIGUERA, Bernat.** Metge, documentat a Manresa, els anys 1448 i 1454. Fill de Pere, també metge. (J. Ra.)

7.283. **FIGUERA, Pere.** Cirurgià i metge, documentat a Manresa, entre els anys 1420 i 1448, pare de Bernat, també metge. (J. Ra.)

7.284. **FIGUERA i GAY, Esteve.** N. a Àger (Noguera). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

7.285. **FIGUERA i ROCA, Antoni.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.286. **FIGUERA i ROMÀ, Esteve.** N. a Regola (Àger, Noguera). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. d'B., l'any 1792. L'any anterior havia participat en l'expedició militar, a Orà. (J. Ma.)

7.287. **FIGUERAS, Dídac.** Metge, n. a Terrassa, i que residia a B., l'any 1757. Va ésser acusat, per la Universitat de Cervera, d'exercir amb títol il·legal.

7.288. **FIGUERAS i FANER, Francesc.** N. a La Selva del Camp (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.289. **FIGUERAS i ROSÀ, Josep.** N. a Bàscara (Alt Empordà), el 15-IV-1766. Batxiller en Medicina, a Saragossa, el 1790. Revalidat el 1795. (24)

7.290. **FIGUEROLA, Ignasi.** Entre els anys 1707 i 1737, consta documentat com a metge, a Torelló.

7.291. **FIGUEROLA, Fortià.** Entre els anys 1749 i 1775, consta documentat com a metge, a Torelló.

7.292. **FINET i BATALLER, Francesc.** N. a Arenys de Mar (Maresme). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de Cadis, l'any 1780. Havia començat els estudis al de B. (J. Ma.)

7.293. **FIOL, Joan.** Metge mallorquí, del segle xv. (465, pàg. 190)

7.294. **FIOL, Josep.** Consta documentat, com a metge, a Torelló, entre els anys 1754 i 1768. Amb el mateix nom, i a la mateixa població hi ha un metge, l'any 1808.

7.295. **FIOL, Salvador.** L'any 1626, era elegit catedràtic de Mètode, a l'Estudi General de Mallorca. (465, pàg. 181)

7.296. **FIRMAT, Magí.** Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1747 i 1763. El 1749, fou aconductat per la Junta de l'hospital, succeint Joan Castellví, fins l'any 1756. Pare de Magí, també cirurgià. (J. Ra.)

7.297. **FIRMAT, Magí.** Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1766 i 1780. Fill d'un cirurgià del mateix nom. (J. Ra.)

7.298. **FITA i ROCA, Raimon.** N. a Olot. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J .Ma.)

7.299. **FLORENSA i VILAR, Francesc.** N. al Portell (Segarra). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

7.300. **FLORÉS, Francesc.** Consta, com a metge, a Torelló, l'any 1623.

7.301. **FLORÉS i POCULL, Sebastià.** Cirurgià de l'Armada, alumne del R.C.C. de Cirurgia de Cadis, on va ingressar l'any 1791. (461)

7.302. **FOGUERES, Domènec.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1737. (AHPB - T. 2-IV-1737.) (I. Pe.)

7.303. **FOLGUEROLA, Mestre Francesc.** Cirurgià, documentat a Balaguer, els anys 1565 i 1568. (M. Ca.)

7.304. **FOLCH i DALMAU, Josep.** N. a Cambrils (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

7.305. **FOLCH i MACIÀ, Antoni.** N. a Montmaneu (Anoia). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.306. **FOLLI, Mateu.** Cirurgià de Santa Cristina d'Aro (Baix Empordà), documentat l'any 1733. (B. Ju.)

7.307. **FOLQUER, Tomàs.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1701. (AHPB - T. 16-III-1701.) (I. Pe.)

7.308. **FONOLL, Pere-Joan.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1585. (AHPB - T. 23-IX-1585.) (I. Pe.)

7.309. **FONOLLEDA i BOADA, Sebastià.** N. a Llagostera (Gironès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

7.310. **FONT, Isidre.** N. a Guils del Cantó (Alt Urgell). Batxiller en Medicina, a Irache, l'any 1741. Revalidat el 1772. (24)

7.311. **FONT, Josep.** Doctor en Medicina, de Premià (Maresme), documentat a B., l'any 1740. (AHPB - Cm. 11-VIII-1740.) (I. Pe.)

7.312. **FONT, Josep.** N. a Artà. Llicenciat en Medicina, a B., l'any 1841. El mateix any fou un dels vint membres fundadors de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (504)

7.313. **FONT, Pau.** Doctor en Medicina, de Sant Celoni (Vallès Or.), documentat a B., l'any 1647. (AHPB - T. 4-X-1647.) (I. Pe.)

7.314. **FONT, Pere.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1622. (AHPB - T. 28-XII-1622.) (I. Pe.)

7.315. **FONT i ESTEVE, Joan.** N. a Gratallops (Priorat). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. El 1784, es graduà com a romancista de dos exàmens. S'establí a Mont-roig (Baix Camp). (J. Ma.)

7.316. **FONT i GELPÍ, Jaume.** N. a Tossa (Selva). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.317. **FONT i PI, Jaume.** N. a Vacarisses (Vallès Occidental). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.318. **FONT i VILLALONGA, Domènec.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

7.319. **FONTANA, Ramon.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1703. (AHPB - T. 14-VI-1703.) (I. Pe.)

7.320. **FONTANALS, Antoni** (major). Cirurgià i barber, de Sant Boi de Llobregat, nebot de Bernardí Bubot, documentat cap el 1468. Morí el 23-IV-1490, durant l'epidèmia de pesta. (500, pàgs. 141 i 144)

7.321. **FONTANALS, Antoni** (menor). Cirurgià, que, exercia a Sant Boi de Llobregat, a la segona meitat del segle XV. Morí com el seu homònim (major) l'abril de 1490, durant l'epidèmia de pesta. (500, pàg. 144)

7.322. **FONTANET, Pau Antoni.** N. a Tàrrega (Urgell), es va graduar, a Cervera, l'any 1779. (28, 1976, VII, pàg. 4)

7.323. **FONTANILLES, Eduard.** De la segona meitat del segle XIX. Va exercir a Vueltabajo (Cuba). Autor del llibre *Apología del médico* (1878), sobre l'exercici professional de la Medicina. (445, pàg. 258)

7.324. **FONTAVILA i ALBINY, Jaume.** N. a Talarn (Pallars Jussà), el 19-X-1766. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1794. Revalidat el 1798. (24)

7.325. **FONTCUBERTA i ARAN, Francesc.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. A les darreries de l'any 1803, va estar encarregat del llatzaret de la Barceloneta i del Port de B., on sembla que s'hi havia declarat una epidèmia de febre groga.

7.326. **FONTDEVILA, Joan.** Cirurgià, n. a Domeran (Biscaia), documentat a Lleida, l'any 1711. (M. Ca.)

7.327. **FONTÉ i CAVALLER, Pere Joan.** N. a Ribera de Cardós (Pallars Sobirà). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1777. Revalidat el 1779. Exercí a Guimerà (Urgell). (24)

7.328. **FONTICH, Melcior.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1634. (M. Ca.)

7.329. **FONTOVA i ROSELL, Francesca.** N. a Lleida. Féu el batxillerat a l'Institut de Lleida (1895), i obtingué la llicenciatura en Medicina a la Facultat de B., l'any 1903. Fou la segona metgessa d'origen lleidatà (la primera fou Martina Castells, el 1882), que va graduar-se a la Universitat de B.

7.330. **FONTS i VILADOMIU, Esteve.** N. a Solsona. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

7.331. **FONTSERÉ i NOGUÉS, Pere.** N. a Maspujols (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'anv 1774. (J. Ma.)

7.332. **FORCADA i GELABERT, Francesc.** N. a Córdoba (Argentina) el 3-IV-1894; m. a B. el 27-XII-1965. Es va collegiar a B., l'any 1920. Va fer el doctorat amb la tesi: *Investigaciones embriológicas sobre la cápsula suprarrenal* (B. 1920).

7.333. **FORN, Antoni.** Barber, documentat a Solsona, l'any 1578. (M. Ca.)

7.334. **FORNELL i CASALS, Miquel.** N. a Manresa; m. el 1981. Féu estudis de Medicina, a B., on es llicencià l'any 1933. Es dedicà principalment a l'estudi de la Patologia de l'aparell digestiu, éssent cap del dispensari d'aquesta especialitat en el servei del professor Gibert (Clínica Mèdica C) a l'Hospital Clínic de B. Dedicà una gran part de la seva activitat a les institucions professionals, éssent durant molts anys membre de la Junta directiva de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears, com a vocal (1946-52) i secretari, de 1952 fins a la seva mort.

7.335. **FORNER, Baptista.** Cirurgià. Consta, que va morir a Vilafranca del Penedès, el 14-VIII-1651. (M. Ca.)

7.336. **FORNÉS, Hieròmim.** Cirurgià documentat a Balaguer, l'any 1660. (M. Ca.)

7.337. **FORNÉS i BALAGUER, Josep.** N. a Setcases (Ripollès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

7.338. **FORNÉS i GOTA, Maximí.** N. a Alcanchel (Osca), el 18-XI-1877; m. a Rubí (Vallès Occidental), el 22-III-1966. Metge, que, va exercir durant molts anys, a Rubí, on fou una personalitat local. En morir, li fou dedicat un dels carrers principals de la vila.

7.339. **FORNÉS i TRESCENS, Josep.** N. a Isona (Pallars Jussà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'anv 1778. (J. Ma.)

7.340. **FORNS i PUJOL, Francesc.** N. a Caldes de Montbui (Vallès Occidental). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

7.341. **FORNS i SEGARRA, Joan B.** N. a Bellpuig (Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.342. **FORS i BOFILL, Josep.** N. a Calella (Maresme). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.343. **FORT, Josep.** Doctor en Medicina, catedràtic de la Universitat de Lleida, on consta documentat l'any 1696. (493)

7.344. **FORT i BATLLE, Josep.** N. a Lleida. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. El 1780, era establert a Tarragona. (J. Ma.)

7.345. **FORT i PONT, Joan A.** N. a Prades (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. El 1775, s'havia graduat amb un examen. (J. Ma.)

7.346. **FORT i SOLANELLAS, Josep.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1790. (461)

7.347. **FORTICH, Josep.** Cirurgià, documentat a B., l'any 1783. Pare del metge Josep Fortich i Solà. (24, pàg. 53)

7.348. **FORTUNY, Josep.** N. al Vendrell. Batxiller en Medicina, a Cervera. Revalidat el 1771. (24)

7.349. **FORTUNY i BOFURULL, Joan.** N. a La Secuita (Tarragonès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

7.350. **FORTUNY i ROMANÍ, Josep.** N. a Granollers. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.351. **FOSSALBA, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1628. (AHPB - Cm. 23-IX-1628.) (I. Pe.)

7.352. **FRAGA, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1682. (493)

7.353. **FRAGO, mestre Joan del.** Consta, com a metge, a Igualada, en el fogatge de 1553. (458, pàg. 420)

7.354. **FRANCESC D'EN AM,** Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1304 i 1333. Fill del també barber, Bartomeu. També esmentat amb els cognoms Denam, D'en Aram, De Nam i De Naam. (J. Ra.)

7.355. **FRANCESC FUXÀ.** Barber i metge, que, l'any 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

7.356. **FRANCESCH, Joan.** N. a Lleida, es va graduar, a Cervera, l'any 1796. (28, 1976, IX, pàg. 4)

7.357. **FRANCESCH, Josep.** Cirurgià de Llagostera (Gironès), documentat l'any 1725. (B. Ju.)

* **FRANCH i BOXER, Feliu.** — V. **JACAS, mestre.**

7.358. **FRANCHUT, Mateu.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1758. (461)

* **FRANQUÈS, Joan.** — V. **FRANQUIS, Joan.**

7.359. **FRANQUESA i SANJOAN, Josep.** Fadrí cirurgià, documentat a Menàrguens (Noguera), l'any 1773. (M. Ca.)

7.360. **FRAYT, Pere.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1625. Potser calgui identificarlo amb Pere Fuit. (M. Ca.)

7.361. **FREIXA, Bernat.** Jove cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1651. Era natural de Sant Llorenç de les Monges del bisbat de Comenge. (493, pàg.)

7.362. **FREIXES i GINESTAR, Joan.** N. a Vilobí d'Onyar (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

* **FRONTERA i BAUZÀ, Antoni.** (És el número 1961.) N. a Sóller, el 1833. Cursà Medicina a París, on va fer la tesi doctoral *L'accouchement premature artificiel* (París, 1861). El mateix any, va tornar a Mallorca i va treballar com a uròleg i cirurgià a l'Hospital Provincial. Va presidir la Reial Acadèmia de Medicina de Mallorca i fou l'introductor del cloroform com a anestèsic a les Illes. Autor de: *Cuerpo extraño en el conducto auditivo* (1874); *Las Hemorragias internas* (1875); *La importancia del diagnóstico* (1877) i *Aforismos hipocráticos* (1898). Sobre aquest autor, vegeu de Josep Llobet i Munné: *Discurso sobre el Dr. Antonio Frontera y su tiempo* (1966).

7.363. **FUIT, Pere M.** Cirurgià de la vila de Cubells, documentat, a Lleida, entre els anys 1622 i 1660. (493)

7.364. **FUSTER.** Consta, com a metge, a Sallent (Bages), en el fogatge de 1553. (458, pàg. 484)

7.365. **FUSTER, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1669. (AHPB - Cm. 28-X-1669.) (I. Pe,)

7.366. **FUSTER, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1750. (AHPB - T. 16-V-1750.) (I. Pe.)

7.367. **FUSTER, Pau.** Doctor en Medicina, de Martorell (Baix Llobregat), documentat a B., l'any 1657. (AHPB - Cm. 27-X-1657.) (I. Pe.)

7.368. **FUSTER, Pere.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1431. (J. Ra.)

7.369. **FUSTER i MARÉS, Marià.** N. a Girona. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al RC.C. de B., l'any 1784. Fou fadrí a la botiga d'Esteve Cosp. (J. Ma.)

* **FUXÀ, Francesc.** — V. **FRANCESC FUXÀ (addenda).**

* **FUYIT, Pere.** — V. **FUIT, Pere M.**

— G —

7.370. **GAFARROT i LLEONART, Pau.** N. a Llimiana (Pallars Jussà). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

7.371. **GAFAS, Valentí.** Metge de Santa Coloma de Farners documentat l'any 1778. (B. Ju.)

7.372. **GALADIES i MARSAL, Emeteri.** N. probablement a Castelldans (Garrigues). Doctorat en Medicina, a Gandia, l'any 1769 i revalidat el 1774. (24)

7.373. **GALAUP i PALLÀS, Josep.** N. a Manlleu (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. Es doctorà en Cirurgia l'1-II-1798. (J. Ma.)

7.374. **GALAUP i PALLAS, Narcís.** N. a Vic. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

* **GALCERAN i GASPAR, Artur.** (Número 1991.) Suprimir. (És el núm. 1992.)

7.375. **GALCERAN GOSCEMPS.** Metge, documentat a Manresa, l'any 1389, quan ja era mort. (J. Ra.)

7.376. **GALCERAN, Carles.** Doctor en Medicina, que exercí, a Vilanova i la Geltrú, cap a la meitat del segle XVIII. Pare de Francesc Galceran i Torrents (núm. 1.990).

7.377. **GALCERAN, Josep.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Batxiller per Cervera. Revalidat el 1771. (24)

7.378. **GALÍ i ROS, Francesc. N.** a Begur (Baix Empordà). Fou batxiller de l'estudi de Medicina de B., l'any 1717. Exercí, a Begur, i es revalidà l'any 1772. (24, pàg. 55)

7.379. **GALCERAN, Ignasi.** Metge-cirurgià, a Cervera, l'any 1738. (6, pàg. 415)

7.380. **GALIMANY i CLEMENT, Josep.** N. a Banys d'Arles (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

7.381. **GALINDO i DESPAX, Ramon.** N. a Tortosa el 27-IV-1769. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1790. Practicà a l'Hospital de Tortosa l'any 1795. (24)

* **GALLART, Antoni.** (És el núm. 1999.) El 6 d'octubre de 1814, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., la comunicació *Descripción histórica de la epidemia de Tremp.*

7.382. **GALLART, Joaquim.** Cirurgià, que, l'any 1723, exercia a B.

7.383. **GALLART i PALAU, Antoni.** N. a Esterri d'Aneu (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

7.384. **GALLECHS, Tomàs.** Vers l'any 1660, consta que exercia a Madrid. (J. Ma.)

7.385. **GALTÉS, Bertomeu.** Cirurgià, documentat a Vilafranca del Penedès, l'any 1651. (M. Ca.)

7.386. **GALVANY, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1615. (AHPB - Cm. 18-VII-1615.) (I. Pe.)

7.387. **GALZERAN DE SANTACREU, Pere.** Barber, documentat a Manresa, els anys 1431 i 1440, fill de Pere de Santacreu, també barber. (J. Ra.)

7.388. **GAMUNDI i BALLESTER, Joan.** M. 4-VIII-1952. L'any 1927, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de Mallorca. Va presidir aquesta institució, entre els anys 1941 i 1944. Autor de *La materia muerta* (Palma, 1933), com a discurs inaugural de curs. (480)

7.389. **GARALDÀ, Galzeran.** Barber de Prats, que exercí a Manresa. Gendre del metge Pere Figuera. Documentat entre els anys 1420 i 1454. (J. Ra.)

7.390. **GARALDÀ i FIGUERA, Valentí.** Barber, documentat a Manresa, els anys 1448 i 1454. Fill de Galzeran, també barber i nét, per part de mare, del metge Pere Figuera. (J. Ra.)

7.391. **GARAU i ARMET, Xavier.** N. a Ciutat de Mallorca el 13-I-1915; m. a Ciutat de Mallorca el 6-IV-1976. Llicenciat, el 1929, a Madrid. L'any 1950, va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca, amb el discurs *Hemorragias gastrointestinales.* Va presidir aquesta institució, entre els anys 1969 i 1974. És també autor del discurs inaugural de curs: *Influencia de los factores psíquicos en gastroentereología* (Palma, 1957).

7.392. **GARAU i MORGULL, Pere.** N. a Seva (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.393. **GARBER, mestre Bernat.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1599 i el 13-VI-1633, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.394. **GARCÉS i MIRÓ, Benet,** N. a Sant Quirze de Besora (Ripollès). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

7.395. **GARCIA, Felip.** N. a Riba-roja (Ribera d'Ebre). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1768. Revalidat el 1772. Exercí a Marçà (Priorat), ón encara és documentat l'any 1826. (24)

7.396. **GARCIA, Fernando.** Doctor en Medicina, originari de l'Aragó. Consta, que, el 8-VI-1553, es va instal·lar a la ciutat de Girona, éssent-li donada franquesa de la meitat de les imposicions sobre el vi i la farina. (J. Mo - N. Ca.)

7.397. **GARCIA, Josep.** N. a B. Féu estudis de Medicina, a Bolònia, entre els anys 1607 i 1611. (M. J. Pe.)

7.398. **GARCIA, mestre Minguet.** Barber. Consta, va morir a Lleida el 23-VI-1599. (M. Ca.)

7.399. **GARCIA i BAUS Llorenç.** N. a Sant Llorenç de Cerdans (Vallespir). Dentista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. (J. Ma.)

7.400. **GARCIA i POMIC, Joan Antoni.** N. a Sant Llorenç de Cerdans (Vallespir), es va doctorar en Medicina, a Perpinyà, el 1789. Després de la guerra del 1795, va treballar a Girona i a Riudarenes. Revalidat el 1797. (28, 1975, VII, pàg. 29)

7.401. **GARCIA i PUJADAS. Francesc.** N. a Vilabertran (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.402. **GARCIA i ROBLES, Josep.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. (461)

7.403. **GARCIA i ROGLA, Marcial.** M. el 15-XII-1980. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca, on hi va ingressar, el 1946, amb el discurs: *El delincuente instintivo.* Va fer el discurs inaugural de curs, de l'any 1953, amb *Investigación médico-legal de la paternidad* (Palma, 1953), i el del 1973, amb *El parentesco de los padres no puede causar la degeneración ni la sordomudez en los hijos* (Palma, 1973).

(Josep Tomàs i Monserrat)

7.404. **GARCIA i VALDÉS, Just.** Metge d'Argentona (Maresme), a les darreries del segle XVIII, i començament del XIX. Durant una epidèmia que hi hagué a Argentona, l'agost de 1800, va demanar la supressió dels tolls i de les aigües estancades.

7.405 **GARDELA i ROMAGOSA. Josep.** N. a Piera (Anoia). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

7.406. **GARÍ, Jacob.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1733. (B. Ju.)

7.407. **GARISSÓ i SOSTRES, Josep.** N. a Tarragona. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.408. **GARRELL, Vicenç.** Metge de Sant Feliu de Guíxols, documentat entre els anys 1556 i 1600. (B. Ju.)

7.409. **GARRIGA, Mestre.** Metge jueu convers, nét del també metge Ramon Garriga. L'any 1488, va ésser penitenciat per la Inquisició, juntament amb la seva muller. (465, pàg. 162)

7.410. **GARRIGA, Josep.** Cirurgià de Manresa, documentat els anys 1646 i 1650. (J. Ra.)

7.411. **GARRIGA, Josep.** Cirurgià, que, des de l'any 1714, es va establir a B.

7.412. **GARRIGA, Sebastià.** Metge, que, exercí a Manlleu (Osona), on és documentat, l'any 1782. (24, pàg. 30)

* **GARRIGA i GORGUIS, Francesc.** (És el núm. 2.047). M. a Cadis el 23 d'abril de 1843.

(«Diario de Barcelona»,, del 28-V-1843)

7.413. **GARRIGA i PALÀ, Josep.** N. a Bergús (Cardona, Bages), el 14-X-1770. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1794. Revalidat el 1795. Durant la Guerra Gran va exercir als hospitals de l'exèrcit de Banyoles i Mataró. (24)

7.414. **GARRIGAS, Miquel.** Esmentat com a metge, en una memòria de R. Vidal, sobre un càlcul de la uretra, presentada a les Juntes del Reial Collegi de Cirurgia de B. (1799). (474, C. 70)

7.415. **GARRIGOLAS i PUIG, Francesc.** N. a Palau-Sator (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. S'establí a B. (J. Ma.)

7.416. **GASOL, Johan.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1538. (M. Ca.)

7.417. **GASSULL, Roc.** Cirurgià, que exercí, a Bellpuig d'Urgell, on és documentat l'any 1767. (24, pàg. 54)

7.418. **GASSULL i BARBER, Josep.** N. a Bellpuig d'Urgell l'11-VI-1767. Batxiller en Medicina, a Cervera, el 1791 i revalidat el 1792. Fill del cirurgià Roc Gassull. (24)

7.419. **GAUSA, Lluís.** Metge de Vilanova i la Geltrú, a la primera meitat del segle XIX. L'any 1832, va presentar, a l'Acadèmia de Medicina, de B., la comunicació «Resumen histórico de los fenómenos más notables observados por espacio de seis años en la enfermedad de un niño de menor edad».

(«Diario de Barcelona», 24-I-1833, pàg. 188)

7.420. **GAUSA i CREIX, Adrià.** N. a Reus el 2-XII-1753. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1791. Revalidat el 1793. El 1801, es doctorà en Cirurgia. Practicà a Igualada i exercí a Capellades (Anoia). Pare de Lluís Gausa i Barceló, també metge. (24)

7.421. **GAVALDÀ, Antoni de.** Consta que, l'any 1785, exercia la Medicina a Reus. Sembla que també va exercir a Tarragona. (397, pàg. 45)

7.422. **GAVALDÀ, Jaume.** Cirurgià, n. a Tarragona, que exercí a Manresa. Documentat entre 1685 i 1712. Gendre del cirurgià de Manresa, Josep Monfar i pare de Jaume i avi de Cosme, també metges. Fou metge de l'hospital de Sant Andreu (1702-1712). (J. Ra.)

7.423. **GAVALDÀ, Salvador.** Cirurgià de Manresa, documentat entre 1750 i 1769. Possiblement el seu pare, Salvador, fou també cirurgià. (J. Ra.)

7.424. **GAVALDÀ i MONFAR, Jaume.** Metge de Manresa, documentat entre els anys 1724 i 1738. Fill de Jaume, cirurgià i pare de Cosme, metge. (J. Ra.)

7.425. **GAVALDÀ i PUJOL, Pau.** N. a Riudoms (Baix Camp), el 24-IV-1768. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1793. Revalidat el 1794. (24)

7.426. **GAVALDÀ i RALLAT, Cosme.** Metge d'Abella de la Conca (Pallars Jussà), documentat entre els anys 1775 i 1806. Era fill del metge de Manresa, Jaume Gavaldà i Monfar, de nissaga de metges i cirurgians. El seu fill Josep, fou també metge d'Abella de la Conca. (J. Ra.)

7.427. **GAY, Josep.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1854, per haver-se distingit durant l'epidèmia de còlera. (M. Ca.)

7.428. **GAYA, Esteve.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1771. (461)

7.429. **GAYA, Sebastià.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1762. Va exercir a El Ferrol. (461)

7.430. **GAZEL, Francesc.** Cirurgià major de l'hospital de la ciutat de Lleida. Morí el 5-IX-1736. (M. Ca.)

7.431. **GELABERT, Francesc.** Metge militar, que, exercí a l'hospital de Girona, on és documentat entre els anys 1795 i 1808. (24, pàgs. 54 i 97)

7.432. **GELABERT i AULÍ, Josep.** N. a Olot. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

7.433. **GELI, Francesc.** Doctor en Medicina, de Begur (Baix Empordà), documentat l'any 1776. (B. Ju.)

7.434. **GENER i CENDRA, Joan.** Cap a l'any 1772, exercia a B. Va fer el batxillerat de Medicina, a Osca, i el doctorat, a Tolosa de Llenguadoc.

7.435. **GIBERNAU, Francesc.** Doctor en Medicina, de Lloret, documentat a B., l'any 1756.

(AHPB - T. 27-III-1756.) (I. Pe.)

7.436. **GIBERT, Jacint.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1661 i 1680.

(AHPB - Cm. 16-III-1661; Cm. 24-II-1680.) (I. Pe.)

7.437. **GIBERT, Ramon.** Doctor en Medicina, de Caldes de Montbui (Vallès Oriental), documentat a B., l'any 1676.

(AHPB - Cm. 16-XII-1676.) (I. Pe.)

7.438. **GIBERT i NABOT, Josep.** N. a Figueres. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

* **GIBERT i OLIVER, Agustí Maria.** (És el 2103.) Ha de continuar així: ...gona, 1904); *Tarragona prehistòrica y protohistòrica* (B., 1909); *Fauna ictiológica de Catalunya. Catàlech rahonat dels peixos observats en el litoral y en les aygües dolces catalanes* (B., 1913); *Temples pagans de la Tarragona romana* (Tarragona, 1916); *Flora algològica marina de les aigües i costes occidentals de Catalunya* (Reus, 1918), i *Els crustacis a Catalunya* (1920). (77, pàgs. 194-195/424)

7.439. **GIL, Bonoso.** N. a Blanes (Selva). Doctorat a Montpeller, l'any 1788 i revalidat el 1790, possiblement amb frau en la inscripció del Protomedicat. (24, pàg. 55)

7.440. **GIL, Manuel.** Cirurgià, natural de Niquella (Aragó), documentat a Lleida entre els anys 1712 i 1740. (M. Ca.)

7.441. **GIL, Manuel.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1739 i el 10-VI-1752, data de la seva m. als 52 anys. (M. Ca.)

7.442. **GILABERT, Manuel.** A les darreries del segle XVIII, va exercir a Madrid, i va ésser metge de la Reial Família. (J. Ma.)

* **GILI, Antoni.** (És el núm. 2111.) També és autor de *La aparición de las calenturas intermitentes entre los presidiarios y tropa destinados en las Reales obras del Canal de Urgel.* L'any 1831, era subdelegat a Agramunt. («Diario de Barcelona», del 24-I-1833, pàg. 188)

7.443. **GILI, Geroni.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues), l'any 1620. (M. Ca.)

* **GIMBERNAT i ARBÓS, Antoni** (És el 2115.) Després de la ratlla trenta-nou, ha de dir: ...Reial Junta Governativa dels Collegis de...

7.444. **GIMBERT, Francesc.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1659. (AHPB - T. 23-X-1659.) (I. Pe.)

7.445. **GIMBERT, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1652. (AHPB Cm. 10-XI-1652.) (I. Pe.)

7.446. **GIMENEZ, Joan.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1758. (461)

7.447. **GINER, Joan.** Barber, documentat a Guimerà (Urgell), l'any 1566. (M. Ca.)

7.448. **GINER, Pere.** Barber, documentat a Guimerà (Urgell), l'any 1566. (M. Ca.)

7.449. **GINESTA i RAFOLS, Antoni.** N. a Vilafranca del Penedès. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. S'establí a Vilafranca. (J. Ma.)

7.450. **GIRAUT, Pere.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1760. (M. Ca.)

7.451. **GIRBAU i SERRAHIMA, Lluís.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

7.452. **GIRON i BADIA, Josep.** N. a Llerena (Badajoz). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. El 1780, era cirurgià de l'hospital de Vilafranca del Penedès. (J. Ma.)

7.453. **GIRONA i ARMENGOL, Francesc.** N. a la Seu Urgell. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

7.454. **GIRONA i ARMENGOL, Odó.** N. a la Seu d'Urgell. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

* **GIRONA i TRIUS, Josep.** (És el número 2150.) M. a B. el 5-III-1938. El febrer de 1903, va proposar a L'Aliança (que estava al carrer Quintana, núm. 3), de fer una clínica pels socis, principalment cambrers. Es va fer a la plaça de la Torre, número 3 (Sant Gervasi), amb capacitat per a nou malalts. Fou inaugurada el 4 de maig de 1904. L'any 1906, va passar al carrer Còrsega 347 i el 18 d'abril de 1915 es va posar la primera pedra de l'edifici actual en uns terrenys del baró de Grinyó. El juny de 1920, es va fer la inauguració.

7.455. **GISPERT, Joan.** Metge de Girona, documentat l'any 1427. Substituí a mestre Roca. (412, pàg. 12)

7.456. **GISPERT, m.º Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1687 i el 14-VII-1706, data de la seva m. (M. Ca.)

7.457. **GISPERT i BRAGULAT, Pere.** N. a Bellver de Cerdanya. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

7.458. **GIVANELL i ALTERACHS, Josep.** N. a Baldomar (Artesa de Segre, Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.459. **GODALL i CANALS, Bonaventura.** N. a Taradell (Osona). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

7.460. **GODALL i CARRERA, Bonaventura.** N. a Taradell (Osona). Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. Consta, també com a Goday. (J. Ma.)

7.461. **GODALL i CARRERA, Facund.** N. a Taradell (Osona). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. Exercí a Taradell. (J. Ma.)

7.462. **GODAS, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1738. (AHPB - Cm. 1-VI-1738.) (I. Pe.)

7.463. **GODAY i CASALS, Salvador.** N. a Mataró (Maresme), el 15-I-1894; m. a B., el 14-III-1960. L'any 1915 va estar internat com a malalt a Davos (Suïssa). Llicenciat, a B. el 1917. Fou ajudant del doctor Zariquiey, a la Maternitat, i, des del 1921, es va dedicar a la Pediatria. Participà en els Congressos de Metges de Llengua Catalana i va collaborar al «Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria». Juntament amb Jaume Bofill i Mates, va ésser membre dirigent d'Acció Catalana. Autor de: *Trastorns digestius de l'infant*, i *Trastorns nutritius de l'infant*, juntament amb M. Carbonell-Juanico. I, amb M. Zamora i J. Pérez, *Conveniencia de la revisión del concepto actual de patria potestad sobre el niño abandonado* (Barcelona, 1954).

7.464. **GODIÑO, Antoni.** Cirurgià mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor d'una *Observación sobre fracturas de las extremidades superiores* (1848). (479)

7.465. **GOMAR, Joan-Baptista.** Doctor en Medicina, de Balaguer, documentat a B., l'any 1729. (AHPB - Cm. 24-V-1729.) (I. Pe.)

7.466. **GOMAR, Macià.** Cirurgià, documentat a Granyena de les Garrigues, l'any 1747. (M. Ca.)

7.467. **GOMAR i ESTALELLA, Josep.** Mestre en Arts i Cirurgia, documentat a B., l'any 1691. Com hereu universal del cirurgià Onofre Estalella, va contribuir a la construcció de la creu del pati de l'Hospital de Sant Pau. (AHPB - Cm. 24-II-1691.) (I. Pe.)

7.468. **GOMBAU, Miquel.** Cirurgià d'Alguaire (Segrià). Va morir a Lleida el 27-X-1601. (M. Ca.)

7.469. **GÓMEZ, Romuald.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tortosa, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. (461)

7.470. **GON, Manuel.** N. al Prats de Lluçanès. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1788. Revalidat el 1789. (24)

7.471. **GONZALEZ, Anastasi.** Fadrí cirurgià. Va morir a Lleida el 21-XII-1716, als 22 anys. (M. Ca.)

7.472. **GONZALEZ, Antoni.** Metge, que exercí a Piera (Anoia), on és documentat l'any 1759. Pare de Joan Gonzàlez i Codorniu (núm. 2.179). (24, pàg. 56)

7.473. **GORDO, Miquel.** Practicant de Cirurgia, documentat a Balaguer l'any 1621. (M. Ca.)

* **GOSCEMPS, Galceran. — V. GALCERAN GOSCEMPS.**

7.474. **GRABALOSA, Antoni.** Metge, revalidat l'any 1789, que exercí a Sant Hilari Sacalm (Selva), on encara és documentat l'any 1826. (24)

7.475. **GRABALOSA, Jeroni.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1782. Revalidat el 1789. (24)

7.476. **GRAELL, Miquel.** Metge de Manresa, documentat entre els anys 1689 i 1710. (J. Ra.)

7.477. **GRANELL i GRANSAÑAS, Miquel.** N. a Lloret de Mar (Selva). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

7.478. **GRAS, Josep.** Cirurgià segon de l'Armada, originari d'Esparreguera, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1752. (461)

7.479. **GRAS, Francesc.** Cirurgià documentat a Lleida l'any 1642. Pot ésser també Gres. (M. Ca.)

7.480. **GRASES, Antoni.** Cirurgià que, cap a l'any 1785, exercia a Reus. (397, pàg. 45)

7.481. **GRASSOT i CORTADA, Francesc.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.482. **GRAU, Antoni.** Metge de Sabadell, que fou alcalde d'aquesta població en el segon quart del segle XIX. (451, pàg. 528)

7.483. **GRAU, Francesc.** N. a Sanaüja (Segarra). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1744. Revalidat el 1773. Exercí a Tiurana (Noguera). (24)

7.484. **GRAU, Ignasi.** Cirurgià de Manresa, documentat l'any 1726. (J. Ra.)

7.485. **GRAU, Isidre.** Cirurgià de Manresa, documentat els anys 1724 i 1727. Fill d'Ignasi, cirurgià. Aviat passà a residir a Barcelona. (J. Ra.)

7.486. **GRAU, Joan.** N. a Talamanca (Bages). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1784. Revalidat el 1789. (24)

7.487. **GRAU, Joan.** Metge de Sabadell, que, pel juny del 1820, va formar part de la Junta de Sanitat, d'aquesta població. (451, pàg. 478)

7.488. **GRAU i MORELL, Josep Antoni.** N. a Linyola (Noguera), el 21-X-1888; m. el 1959. Féu els primers estudis a Lleida. Llicenciat a B., l'any 1914. Sempre va exercir la Medicina Interna, a Lleida. President del Col·legi Oficial de Metges de Lleida (1940-1946). (M. Ca.)

7.489. **GRAVALOSA, Josep.** N. el 1671. Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1720 i 1724. (J. Ra.)

7.490. **GRES i PUIGNOU, Raimon.** N. a Garrigàs (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.491. **GRESA DE MIRANBELL, Anicet.** M. a B. el 26-XI-1942. L'any 1929, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina de B. la *Topografia mèdica de Talamanca.*

7.492. **GRIMANY i SASTRE, Joan.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.493. **GRIMANY i VIDAL, Joan.** Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.494. **GRIVER i FERRAGUT, Sadurní.** N. a Mataró. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. Exercí a Mataró. (J. Ma.)

7.495. **GUAL, Joan.** L'any 1575, era elegit catedràtic de Cirurgia, de l'Estudi General, de Mallorca. (465, pàg. 180.)

7.496. **GUAL, Rafael.** Metge de Sallent, de les darreries del segle XVII. Pare de Rafael Gual i Torres. (J. Ra.)

7.497. **GUAL i TORRES, Rafael.** Metge de Manresa, documentat entre els anys 1682 quan residia a Sallent, d'on era originari, i 1706. (J. Ra.)

7.498. **GUARDIA, Bonaventura.** Metge de Salou (Vila-seca de Solcina, Tarragonès), de la primera meitat del segle XIX. L'any 1832, va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina, de B., la comunicació *Observación de una hemoptisis de un vecino de Calella.*

(«Diario de Barcelona», 24-I-1833, pàg. 188)

7.499. **GUARDIET, Emmanuel.** Doctor en Medicina, exercí a Arfa (Alt Urgell), on és documentat l'any 1760. (24, pàg. 57)

7.500. **GUARDIET, Josep.** Metge de Vilafranca del Penedès. El 28 d'abril de 1828, va lliurar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., un informe sobre les malalties més corrents a la seva població.

7.501. **GUARDIET i GRAMUNT, Antoni.** N. a Arfa (Alt Urgell), el 15-XI-1760. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1784. Revalidat el 1788. Fill d'Emmanuel Guardiet, també metge. (24)

7.502. **GUARDIS i GENOVÉS, Andreu.** N. a Torredembarra (Tarragonès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. L'any 1816 exercia a Torredembarra. (J. Ma.)

7.503. **GUARINA i ROCA, Josep Damià.** N. a Molins de Rei (Baix Llobregat), el 30-VI-1759. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1780 i revalidat el 1786. Fill del metge Miquel Guarina.

7.504. **GUASCH, Francesc.** Cirurgià de l'Armada, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1750. (461)

7.505. **GUASCH, Pau.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues), l'any 1618. (M. Ca.)

* **GUASCH i BATLLE, Ramon.** (És el número 2.264.) Va morir el juliol de 1809.

7.506. **GUASCH i CORS, Joan.** N. a Sant Sadurní d'Anoia (Alt Penedès), es va doctorar a Tolosa de Llenguadoc, el 30 d'octubre de 1724. (423)

7.507. **GUASCH i PINO, Josep.** N. a Montbrió. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. El 1794, es graduà com a romancista de dos exàmens. (J. Ma.)

* **GUAUBERT DE BEZIERS, Guillem.** (Número 2.266.) Suprimir. — V. **GUILLEM GAUBERT** (núm. 2.309).

7.508. **GUERRA i GIFRÉ, Narcís.** Metge, que fou de Sitges. Autor de *Barcelona y Habana,* assaig poètic escrit en alta mar, quan retornava de Cuba (B., 1868).

7.509. **GUERRIS i COSTA, Ramon** N. a Sanaüja (Segarra). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1764. (J. Ma.)

7.510. **GUIAMET i VIRGILI, Antoni.** N. a Gratallops (Priorat), va ingressar l'any 1754, al R.C.C. de Cadis. Posteriorment amplià estudis, a París. (461)

* **GUILERA i MOLAS, Boi.** (Núm. 2.286.) M. el 7-VI-1947.

7.511. **GUILLA, Jaume.** Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1620 i 1639. Pare de Tomàs, metge, i Jaume Joan, cirurgià. (J. Ra.)

7.512. **GUILLA, Jaume Joan.** Cirurgià de Manresa, documentat l'any 1623. Fill de Jaume, també cirurgià. (J. Ra.)

7.513. **GUILLA, Tomàs.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1625. (AHPB - Cm. 9-II-1625.) (I. Pe.)

7.514. **GUILLA, Tomàs.** Metge, de Manresa, fill del cirurgià Jaume, documentat l'any 1639. (J. Ra.)

7.515. **GUILLEM.** Consta com a metge de Gréixer, residint a Bagà (Berguedà) en el fogatge de 1553. (458, pàg. 467)

7.516. **GUILLEM FABRICA,** Originari del bisbat del Tortosa. Documentat com a mestre de Medicina, a Montpeller, l'any 1378. Consta que estava casat amb Agnès. (483, I, pàg. 272)

7.517. **GUILLHERMO, Agustí.** N. a B., es va doctorar, a Tolosa de Llenguadoc, el 14 de març de 1724. (423)

7.518. **GUILLÓ i AULET, Narcís.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.519. **GUIMET i BAGILS, Ignasi.** N. a Vilanova de Meià (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

7.520. **GUIMET i MENESCAL, Antoni.** N. a Àger (Noguera). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.521. **GUISART, Miquel.** Metge, que, l'any 1757, residia a B., i va ésser acusat, per la Universitat de Cervera, d'exercir amb títol illegal. (423)

7.522. **GUITART, Gili.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1615. (M. Ca.)

7.523. **GUIU, Agustí.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1678. (AHPB - Cm. 9-VII-1678.) (I. Pe.)

7.524. **GUIU, Manuel.** Cirurgià segon de l'Armada, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1749. (461)

7.525. **GURSA i VIGO, Jaume.** N. a Sant Llorenç de Cerdans (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. L'any 1822 era primer ajudant de l'exèrcit. (J. Ma.)

— H —

7.526. **HEREU i MATAS, Narcís.** N. a Girona (Pont Major), el 1837; m. a Nova Orleans (Estats Units), el 1904. L'any 1856 es va embarcar cap a Nova Orleans, amb estudis de Farmàcia. Graduat el 1858 de Farmàcia i el 1859 de Medicina, a la Nova Escola de Medicina de la capital de la Louisiana. El 1860 exerceix de metge i granger a Bonnet Carré, on neix el seu fill Rodolf, conegut professor de Cirurgia a la Universitat de Nova Orleans. (Vegeu a l'addenda Rodolf MATAS i JORDÀ.) El 1862, i durant la guerra, va ajudar al general Butler (que va ocupar Nova Orleans) com a «cowboy». També va participar en negocis no massa clars, comprant bestiar per a l'exèrcit, motiu que el va obligar a deixar la ciutat, quan aquell militar va caure en desgràcia. Aleshores va tornar a Europa. El 1864, a París, va estudiar oftalmologia amb Louis de Wecker, antic cirurgià de l'emperador Maximilià, de Mèxic. Durant el curs 1865-1866, es va examinar a B., per a revalidar el títol de metge. Va obrir un despatx a B., i es va relacionar amb Letamendi. Va invertir la seva fortuna en una Societat Ferroviària Transpirinenca i es va arruïnar. El 1867, té lloc el seu retorn a Estats Units, concretament a Fort Brown (Texas), davant de Matamoros, on es relaciona amb les seves amistats catalanes. Posteriorment s'estableix a Tucson (Arizona), on torna a enriquir-se, amb diverses activitats mineres, de transports i d'especulació en béns immobiliaris, tot exercint la Medicina.

(V. Cohn, Isidore i M. D. Deutsch Hermann, B. «Rudolf Matas. A biography of one the great pionners in Surgery». Doubleday and Co. Unc. Barden. N. Y. 1969.)
Benet Julià i Figueras.

7.527. **HERNANDEZ, Antoni.** Visquè al començament del segle XIX. El 24 de març de 1806, va lliurar, a la Reial Acadèmia de Medicina de B., la topografia de l'Hospital Militar, de Maó, on exercia. Autor de *Discurso crítico de la doctrina del Dr. Juan Brown, presidente de la Sociedad Médica de Edimburgo, con algunas reflexiones sobre el pernicioso influxo de los sistemas en el arte de curar, que dirige a los jóvenes que empiezan el exercicio práctico de la Medicina* (València, 1803). (77, pàg. 220)

7.528. **HERNANDEZ i SALVADÓ, Bernat.** N. a Alforja (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

7.529. **HERRERA, Bernardo.** Mestre cirurgià, natural de Lanaja. Consta que exercia a Puigverd (Segrià) l'any 1777. Va morir a Soleràs (Garrigues) el 10-1-1807. (M. Ca.)

7.530. **HERRERO, Salvador.** Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

7.531. **HESPITAL.** Cirurgià, de B. Consta com a testimoni d'un dels miracles en el primer procés de beatificació de Sant Raimon de Penyafort (1318). (503, pàg. 42)

7.532. **HEXARCH, Dídac.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1643. (AHPB -) T. 23-III-1643.) (I. Pe.)

7.533. **HIJADO, m.º Francesc.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1605. (M. Ca.)

7.534. **HILARI, Sebastià.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1683 i el 25-VIII-1697, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.535. **HOMS i PIULATS, Pau.** N. a Sant Llorenç Savall (Vallès Occidental). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

7.536. **HONDILLA, Raimon.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. (461)

7.537. **HORS, Ramon.** Cirurgià, del segle XVIII, a Castell d'Aro (Baix Empordà). (B. Ju.)

7.538. **HORS i CASAS, Pere.** N. a Vilamalla (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

7.539. **HORS i ORRI, Raimon.** N. a Setcases (Ripollès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

7.540. **HORTONEDA, Jaume.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., entre els anys 1602 i 1614.
(AHPB - Cm. 24-IX-1602; T. 22-V-1608; Codicil, 13-IV-1614.) (I. Pe.)

7.541. **HOSTA, Benet.** Cirurgià, de l'Hospital de Sant Feliu de Guíxols, de la primera meitat del segle XVIII. Fill del també cirurgià Dídac. (B. Ju.)

7.542. **HOSTA, Dídac.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1704. No confondre amb el del mateix nom i del segle XVI. (B. Ju.)

7.543. **HOSTA, Emmanuel.** Metge, de Llagostera (Gironès), documentat l'any 1704. (B. Ju.)

7.544. **HUG D'AUSONA.** Documentat com estudiant de Medicina, a Montpeller, l'any 1332. (483, I, pàg. 279)

7.545. **HUGUET, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1671.
(AHPB - Cm. 19-VII-1671)
Amb el mateix nom hi ha un altre document de l'any 1680.
(T. Cm. 20-X-1680.) (I. Pe.)

7.546. **HUGUET, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1703.
(AHPB - Cm. 20-V-1703.) (I. Pe.)

7.547. **HUGUET i PONS, Josep.** N. a Pla de Santa Maria (Alt Camp). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

7.548. **HUGUET i TORRELL, Francesc.** Cirurgià, documentat a l'Albi (Garrigues), on va morir el 16-IX-1784. (M. Ca.)

7.549. **HURT, m.° Pasqual d'.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1598. (M. Ca.)

7.550. **HYSERN, Joan.** Metge, nascut a Banyoles (Gironès), l'any 1764. (28, 1975, VII, pàg. 29)

— I —

7.551. **IBAÑEZ, Pere.** N. a Beseit. Exercí a Bot (Terra Alta). Fou habilitat pel Protomedicat d'Aragó, l'any 1798. El mateix any, fou incorporat al de Catalunya. Exercí a Arnes (Terra Alta). (24)

7.552. **IGLÉSIES, Joan.** Doctor en Medicina, que, l'any 1494 s'installà a la ciutat de Girona. Per aquesta raó li fou concedida franquesa de la meitat de les imposicions sobre la farina i el ví. (J. Mo. - N. Ca.)

* **ILLA i PONSICH, Salvi.**
(És el núm. 2.383). N. a Sant Llorenç de la Muga (Alt Empordà). Féu els estudis al R.C.C. de B., entre 1769 i 1774, graduant-se el 21-VII-1774 com a cirurgià llatí de nou exàmens. Fou cirurgià de l'exèrcit i durant la guerra dels francesos fou una de les màximes autoritats en el camp de la sanitat de guerra. El 1812 i 1813 es trobava a la Isla de León (Cadis) com a cap suprem de cirurgia militar. El seu segon era Francesc Codinach. Després de la guerra desplaçà Gimbernat, que s'havia mantingut a Madrid, com a cap dels serveis sanitaris del país. (J. Ma.)

7.553. **ISAAC ABDALHA.** Metge, mallorquí, de la segona meitat del segle XIV. (465, pág. 172)

7.554. **ISAAC BEN JUDAS DE LATTES.** Metge jueu, que exercí a Montpeller i Perpinyà. Cap els anys 1303-1306 participà en polèmiques religioses. Emprava, com a instrument per a guarir els malalts, una pedra que tenia un lleó gravat. Fou autor de comentaris sobre el Talmud i d'escrits d'astronomia i història natural. (483, I, pàgs. 279-280)

7.555. **ISCLA i SERÉS, Joan.** N. a Cubells (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

7.556. **ISERN, Pere.** Cirurgià, de Banyoles, on és documentat l'any 1761. (24, pàg. 58)

7.557. **ISERN, Salvi.** Cirurgià, de Cornellà de Terri (Gironès), cap el segon terç del segle XVIII. (24, pàg. 58)

7.558. **ISERN i BRUGÉS, Joan.** El seu cognom matern era Moner, encara que ell signava Brugués. N. a Banyoles, el 15-X-1761. Fill de Pere i nét de Salvi, ambdós cirurgians. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1785. Revalidat el 1787. (24)

7.559. **ISERN i CARDONA, Agustí.** N. a Bellver de Cerdanya. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C., de B., l'any 1773. (J. Ma.)

* **ISERN i MONER, Joan.** — V. **ISERN i BRUGUÉS, Joan.**

7.560. **ISERN i RABASCALL, Josep.** N. a l'Hospitalet de Llobregat el 5-III-1902; m. a Manresa el 12-I-1974. Fill del metge i farmacèutic de Porrera (Priorat), Jaume Isern i Hombravella, el qual, traslladat a l'Hospitalet, només va exercir la Medicina. Llicenciat a B., el 1930, va collaborar amb el doctor Trueta. Durant la guerra civil va ésser cap del servei de Cirurgia a l'Hospital de la Sabinosa (Tarragona), i passà, el 1938, a l'Hospital General de Catalunya, on fou cap de servei dels pavellons militars. Acabada la guerra passà a l'Hospital de la Grave (Tolosa de Llenguadoc), on va treballar amb el doctor Ducuing. També allí es va relacionar amb el Comitè Nacional Catòlic de Socors als refugiats espanyols. A les darreries del 1941, va tornar a Catalunya i el van tancar un mes a la presó. El 1945, es va establir a Manresa, on va treballar a l'Hospital de Sant Andreu. Va collaborar en els «Annals de l'Hospital General de Catalunya».

7.561. **IVERN i ESPAÑOL, Joan.** N. a La Règola (Noguera), el 18-XII-1749. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1779. Revalidat el 1787. (24)

— J —

7.562. **JACAS, mestre.** Consta que exercí a Torroella de Montgrí (Baix Empordà) els anys 1616 i 1621. Es deia Feliu Franch i Boxer. (J. Mo.)

* **JACOB BEN DAVID BEN JOMTOB.** — V. **DAVID BONET BONJORN.**

7.563. **JACOB CARAVIDA.** Metge jueu, documentat a Manresa, l'any 1346. (J. Ra.)

* **JANER, Arnau.** — V. **ARNAU JANER** (addenda).

7.564. **JANER, Francesc.** Barber, i posteriorment cirurgià, documentat a Manresa, els anys 1400 i 1410. (J. Ra.)

7.565. **JANER, Joan.** Metge, que, exercí a B., on és documentat entre els anys 1776 i 1792. (24, pàgs. 46 i 47)

* **JANER i BERTRAN, Feliu** (núm. 2429). Bibliografia: línia 3. Diu pàg 721. Ha de dir: pàg. 271; línia 4: diu 79. Ha de dir: 179.

7.566. **JAQUET i MOGA, Joan.** N. a Salardú (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.567. **JARDÍ, Marià.** Doctor en Medicina, de Terrassa, documentat a B., l'any 1713. (AHPB - Cm. 27-IV-1713.) (I. Pe.)

7.568. **JARDÍ, Marià.** Batxiller en Medicina, a B., i doctorat a Tolosa del Llenguadoc. Revalidat l'any 1771. (24)

7.569. **JAUMAR i DULACH, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1681 i 1725.
(AHPB - Cm. 28-III-1681; T. 29-XII-1725.) (I. Pe.)

7.570. **JAUMAR i QUINTANA, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1737.
(AHPB - T. 12-V-1737.) (J. Pe.)

7.571. **JIMENO i VIDAL, Francesc.** N. a Reus (Baix Camp) el 25-VIII-1906; m. a B., l'11-V-1978. Era fill de militar. A tres anys passà a viure a B. Llicenciat a B., el

1929. Deixeble i ajudant del professor Joaquim Trias i Pujol. Amplià estudis a Beck-Plage, amb Etienne Sorel; a Madrid, amb Bastos Ansart, i a Viena (1932), amb Lorenz Böhler. Professor adjunt per oposició de Cirurgia Ortopèdica, a la Universitat Autònoma. Durant la guerra civil, exercí la Cirurgia a l'Institut Pere Mata, de Reus, i a l'Hospital de la Sabinosa (platges de Tarragona), que va dirigir, passant últimament a Banyoles. No va poguer incorporar-se a la Facultat, a l'acabament de la guerra, i va tornar a Viena (1939-1945) amb Böhler. Allí utilitzà la cura oclusiva de Trueta. L'abril de 1945, va tornar a Catalunya. Va fundar i dirigí a B. la clínica que porta el seu nom. Traductor de Böhler, va collaborar a «Annals de Medicina», «Revista de Cirugía de Barcelona», «Medicina Clínica» i a altres revistes. Va fer el doctorat amb la tesi *Evolución histórica de las técnicas de tratamiento de las fracturas del espinazo dorsolumbar* (1977). (459)

7.572. **JOAN DE PORTUGAL.** Metge, documentat a Manresa, l'any 1308. (J. Ra.)

7.573. **JOFFRE, Joan.** Barber, n. a València, documentat a Manresa l'any 1436. (J. Ra.)

7.574. **JOFRE, Joan.** Cirurgià, de Manresa. Consta que l'any 1769 era ajudant del cirurgià Salvador Gavaldà. (J. Ra.)

7.575. **JOFRE, Ramon.** Consta que, pels anys 1769-1770, era aprenent de cirurgià amb Bonaventura Llaurador, cirurgià de Manresa. (J. Ra.)

7.576. **JOHAN G.°.** Cirurgià, de Girona, mort el 28-I-1348, segons un sepulcre que hi havia a l'església de Sant Martí sa Costa. (B. Ju.)

7.577. **JORDAN, Francesc.** Cirurgià primer de l'Armada, originari del bisbat de Tortosa, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1752. Fou destinat a Amèrica. (461)

7.578. **JORDANA i BERTRAN, Ramon.** N. a Solsona. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

7.579. **JORDI i LOBEIRAC, Francesc- Jordi.** Doctor en Medicina, documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1682. (496, pàg. 143)

7.580. **JORNET i SENTÍS, Tomàs.** N. a Torre de l'Espanyol (Ribera d'Ebre). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.581. **JOVENA, Josep.** Cirurgià, que exercí a Juneda (Garrigues), on és documentat l'any 1764. (24)

7.582. **JOVENA i SAMARRA, Bonaventura.** N. a Juneda (Garrigues) el 29-IX-1764. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1787. Revalidat el 1802. (24)

7.583. **JOVER i BASOMBRA, Josep.** N. a Llampaies (Saus, Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1764. (J. Ma.)

7.584. **JOVER i MESTRES, Narcís.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

7.585. **JOVER i MESTRES, Onofre Josep.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

7.586. **JOVER i MESTRES, Salví.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. El 1796 es doctorà en Cirurgia. (J. Ma.)

7.587. **JOVERA, Pere.** Barber mallorquí de la meitat del segle xv (1451). (465, pàg. 186)

7.588. **JUAN i COSTA, Antoni.** N. a Móra d'Ebre (Ribera d'Ebre). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

7.589. **JUANA i VILANOVA, Rafael.** N. a Tossa (Selva). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.590. **JUANEDA i SALOM, Onofre.** M. el 16-IX-1935. Va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca, l'any 1914. Va collaborar a la «Revista Balear de Ciencias Médicas». Autor del discurs inaugural de curs: *Fundamentos y técnicas de la perineorrafia* (Palma, 1917). El 1926 fou president de l'Acadèmia. (480)

7.591. **JUARZ, m.° Jacint.** Cirurgià, documentat a Lleida l'any 1645. (M. Ca.)

7.592. **JUBÉS i AIMAR, Josep.** N. a Sant Julià (Andorra). Batxiller en Medicina, a Tolosa, l'any 1767. Revalidat el 1782. (24)

7.593. **JUCEF SALOMON.** Metge jueu mallorquí, de la meitat del segle XIV. (465, pàg. 171)

7.594. **JUCEF SALOMON BOFILL.** Metge jueu mallorquí de la meitat del segle XIV, fill del també metge Salomó Bofill. (465, pàg. 173)

7.595. **JULIÀ i MAS, Antoni.** N. a Granollers. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

7.596. **JULIOL i BRUNIQUER, Ignasi.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1685. (AHPB - Cm. 11-VI-1685.) (I. Pe.)

7.597. **JUNCOSA, Francesc.** L'any 1710, era cirurgià major a l'Hospital de la Santa Creu, de B.

7.598. **JUNCOSA i ORGA, Joan.** N. a Poboleda (Priorat) el 10-VII-1904; m. a B. el 23-XII-1983. Metge psiquiatre, llicenciat a B. l'any 1929. Treballà a l'Institut Nostra Senyora de Montserrat, de Sant Boi, collaborant amb els doctors Rodríguez-Morini, Rodríguez-Arias i Córdoba Rodríguez. El març de 1954 fou nomenat metge-director del mateix Institut, fins a la seva jubilació. Entre les seves publicacions mereix esmentar-se *Algunas ideas sobre asistencia psiquiátrica* (1965). (Dídac Parellada)

7.599. **JUNQUET i ESTORCH, Isidre.** N. a Berga. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

7.600. **JUNQUET i SAURA, Domènec.** N. a Vernet de Conflent. Cirurgià d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.601. **JUSSÀ, Esteve.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1759. (461)

7.602. **JUST i ESTREMS, Antoni.** N. a Poboleda (Priorat). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1801. Practicà al seu poble amb el metge Joan Carbonell. Revalidat el 1802. (24)

7.603. **JUST i LOREDA, Francesc.** Metge de Sanitat Militar, m. a B. el 1867, que va tenir una actuació destacada a la guerra d'Àfrica i en diferents epidèmies. («El Compilador Médico», 1867, II, núm. 38, pàg. 304)

— L —

7.604. **LABARTA, Narcís.** Doctor en Medicina, documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1694. (496, pàg. 144)

7.605. **LABASTIA, Francesc.** L'any 1800, consta adscrit a la càtedra de Medicina de la Universitat de Cervera. (466, pàg. 415)

7.606. **LABORDA, Lluís.** N. a Bossost (Vall d'Àran). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1768. Revalidat el 1775. (24)

7.607. **LABRÓ i SAMSÓ, Ermengol.** N. a Queralbs (Ripollès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

7.608. **LACASA i FERRÉ, Josep.** N. a Figueres. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.609. **LACROIX, Adrià Jeroni de.** N. el 5-I-1712; m. a Cotlliure (Vallespir) el 1771. Metge de l'Hospital Militar de Cotlliure. El 1743, el doctor Tomàs Carrera li va dedicar la *Lettre d'un médecin de province à M. Louis XX (Adrien de Lacroix), médecin de la Faculté de Perpignan* (Perpinyà, 1743), a la qual Adrià de Lacroix va respondre amb una *Lettre raisonnée de Louis XX de la Faculté de Perpignan à un fameux médecin de Perpignan* (1743), i a la qual va replicar Tomàs Carrera amb *Résponse à la lettre raisonnée de Louis XX, médecin de la Faculté de Perpignan* (1743). (476, pàg. 295)

7.610. **LACUSANT i SOLER, Jaume.** N. a Olesa. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. El 1780 era a l'hospital del monestir de Guadalupe. (J. Ma.)

7.611. **LAFITAU i ROGER, Tomàs.** N. a Montosin (Gascunya). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.612. **LAGOSTERA, mestre Joan.** Consta com a metge, en el carrer de la Parallada, a Vilafranca del Penedès, en el fogatge del 1553. (458, pàg. 317)

7.613. **LANCÉ i BENASIS, Bernat.** N. a Montfort (Llenguadoc). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

7.614. **LAPEIRA, Josep.** Cirurgià, que, exercía a Alpens (Osona), on és documentat l'any 1743. (24, pàg. 60)

7.615. **LAPEIRA, Pere Joan.** Cirurgià, que, exercí a Alpens (Osona) en el primer terç del segle XVIII. Pare de Josep, cirurgià, i avi de Pere Joan Lapeira i Vilamala, metge (núm. 2.559). (24, pàg. 60)

7.616. **LAPUENTE.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida l'any 1622. (493, pàg. 93)

7.617. **LARTIGA i CORS, I.** Entre els anys 1854 i 1858, consta com a redactor de la revista de Madrid «La Década Homeopática». (J. Ma.)

7.618. **LA SALA, (musiu).** Cirurgià francès, a Llagostera (Gironès), documentat l'any 1750. (B. Ju.)

7.619. **LASIERRA i CEREZUELA, Joseph.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1706. (M. Ca.)

7.620. **LATORRE i PERÓN, Domingo.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1669 i 1689, quan tenia 45 anys. (M. Ca.)

7.621. **LAVALL i ALBERT, Pal·ladi.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.622. **LAVALL i RONDONY, Miquel.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

7.623. **LAVEDAN i GALLART, Antoni.** N. a Lleida. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. El 1779 era metge militar a Palència. El 1799 es doctorà en Cirurgia. (J. Ma.)

7.624. **LEGOSTERA, Llorenç.** Mestre en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1538. (AHPB - Cm. 19-III-1538.) (I. Pe.)

7.625. **LENTINI i DIAZ, Josep.** N. a Puerto Rico el 1899; m. a B. el 1962. Des del 1907, va viure a B. Llicenciat a B. i doctorat el 1921. Amplià estudis a París, amb el doctor Bensaude, als hospitals Hôtel Dieu i Saint-Antoine. Tornat a B., va treballar a l'Hospital de Sant Pau, i posteriorment a l'Hospital Clínic, on va fundar i dirigir el servei d'aparell digestiu i proctologia, des del 1932. El 1939 va ésser nomenat professor auxiliar, i, més tard encarregat de càtedra. Autor dels següents volums de les Monografies Mèdiques: *Diagnòstic i tractament de les afeccions ano rectal* (B., 1927); *L'úlcera gastro-duodenal* (B., 1929); *Restrenyiment habitual i estasi intestinal crònica* (B., 1930), i *Diagnòstic i tractament de les diarrees de l'adult* (B., 1933). La primera de les obres citades, ha estat considerada com la primera aportació proctològica moderna, publicada entre nosaltres. (Pere Vallribera)

7.626. **LEON i BAGANÉ, Francesc.** Cirurgià de l'Armada, originari de Mallorca, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1793. Fou batxiller en Arts i Medicina. (461)

7.627. **LINLE, doctor.** Consta com a metge, a Monistrol de Montserrat, en el fogatge de 1553. (458, pàg. 492)

7.628. **LLABARIA, Josep.** N. a Durro (Pallars Jussà). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1759. Revalidat el 1775. Exercí a Durro. (24)

7.629. **LLACAYO, Pere.** N. a Escàs (Pallars Sobirà). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1766. Revalidat el 1775. Exercí a Tírvia (Pallars Sobirà). (24)

7.630. **LLADÓ i NOGUERA, Boi.** N. a Crespià (Gironès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.631. **LLAGOSTERA i BARRULL, Josep.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols (Baix Empordà). L'any 1745 passà a B. (B. Ju.)

7.632. **LLAGOSTERA i PASCUAL, Lluís.** Metge. Fou president del Centre Excursionista de Catalunya (juny de 1919- juny de 1921). (Muntanya, CEC, núm. 684, abril de 1976, pàg 71.)

7.633. **LLAHONSÍ, Francesc.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1711. (B. Ju.)

* **LLAMOSÍ, Jeroni.** — V. **LLEMOSÍ.**

7.634. **LLARCH i JORNET, Pere.** N. a Benissanet (Ribera d'Ebre). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

7.635. **LLATJÓS i PRUNÉS, Ignasi.** N. a Manresa (Bages) el 22-VII-1886; m. a Manresa el 17-VII-1967. Féu estudis de Medicina a B., a Saragossa i a Madrid, on es va llicenciar l'any 1908. Va exercir a Sant Boi

de Lluçanès, a Santpedor (on va presidir el Sindicat Agrícola i va introduir el cinema) i, finalment, a Manresa.

7.636. **LLAURADÓ, Francesc.** N. a Torà (Segarra). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1750. Revalidat el 1774. (24)

7.637. **LLAURADÓ, Raimon.** Cirurgià, documentat a Les Borges Blanques, l'any 1779. (M. Ca.)

7.638. **LLAURADOR, Bonaventura.** Cirurgià, de Manresa, documentat entre els anys 1759 i 1777. (J. Ra.)

7.639. **LLAUSAS, Francesc.** N. a Barcelona. Doctor en Medicina, a Montpeller, l'any 1840. Fou membre fundador de la Societat Mèdica d'Emulació de Barcelona (9-V-1841) (504)

7.640. **LLEMOSÍ, Jeroni.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1684 i 1688.
(AHPB - Cm. 25-XII-1684; T. 7-V-1688.) (I. Pe.)

7.641. **LLENAS i PIGEM, Josep.** N. a Púbol (La Pera, Baix Empordà). Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

7.642. **LLENSA i PLANAS, Joan.** N. a Serrallonga (Vallespir). Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. El 1775 participà en el setge de Melilla. (J. Ma.)

* **LLEÓ GREC.** — V. **LLEÓ MOSCONI.**

7.643. **LLEONART i CASANOVAS, Dolors.** N. a Gualba (Vallès Oriental). Féu els estudis de batxillerat a l'Institut de Tarragona, graduant-se l'any 1880. Llicenciada en Medicina, a B., l'any 1886, fou la quarta dona que va obtenir el grau de metge a la Universitat de B.

7.644. **LLIBRE i CABEZA, Josep.** N. a Montblanc. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1768. Revalidat el 1773. (24)

7.645. **LLINAS, Pere.** N. a Vilafranca del Conflent. Documentat com a cirurgià, a Lleida, l'any 1622. (493, pàg. 94)

7.646. **LLIRÓS, Josep.** N. a la Seu d'Urgell. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1742. Revalidat el 1772. Exercí a Sant Joan de les Abadesses (Ripollès). Pare de Tomàs (núm. 2.606) i avi de Ramon (número 2.607), ambdós metges. (24)

7.647. **LLOBERA i DEULOFEU, Esteve.** N. a Avinyonet. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

7.648. **LLOBERAS i COSTA, Damià.** N. a Figueres. Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

7.649. **LLOBET, Francesc.** N. a Bagà (Berguedà). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1748. Revalidat el 1773. Exercí a Artés (Bages). (24)

7.650. **LLOBET, Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1634, en què va morir. (493, pàg. 147)

7.651. **LLOBOT, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1673.
(AHPB - Cm. 2-I-1673.) (I. Pe.)

7.652. **LLOÍS i BAYONA, Joan.** N. a Sant Llorenç de Morunys (Solsonès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. (J. Ma.)

7.653. **LLOMBART, Alfons.** L'any 1644, consta documentat com a cirurgià, a Montblanc.

7.654. **LLOMBART, Josep.** Metge, de Vilanova i la Geltrú, que tingué una actuació destacada durant el brot epidèmic de còlera de 1865. (450, pàg. 293)

7.655. **LLOMBART, Manuel.** N. a Baldomar (Noguera). Batxiller en Medicina, a Cervera, es revalidà l'any 1771. (24)

7.656. **LLOR, Josep.** Doctor en Medicina, de Bellpuig, documentat a B., l'any 1725.
(AHPB - Cm. 22-IX-1725.) (I. Pe.)

7.657. **LLORD i ROCA, Ramon.** Metge, de la meitat del segle XIX. Era parent d'Agustí Ginesta, i va exercir a Madrid. Va ser membre de l'Acadèmia, de Madrid.

7.658. **LLOREDA, Francesc-Joan.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1589.
(AHPB - T. 12-XII-1589.) (I. Pe.)

7.659. **LLORENS, Francesc.** N. a Figueres. Batxiller en Medicina, a Oriola, l'any 1779. Revalidat el 1780. (24)

7.660. **LLORENS, Francesc.** N. a Perpinyà. Féu estudis de Medicina, a Perpinyà, on es doctorà l'any 1788. Actuà com a metge militar als hospitals de Calella i Pineda (Maresme), els anys 1793-95. (24)

7.661. **LLORENS, Salvi.** Metge que exercí a Olot, on va morir el 15-IV-1846, als 37 anys, víctima d'una epidèmia de «pleuro-pneumonies malignes». (92, 1846, pàg. 285)

7.662. **LLORET, Bartomeu.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1636. (B. Ju.)

7.663. **LLORET, Joan Joseph.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida el 27-IV-1631, data de la seva mort, als 22 anys. (493, pàg. 135)

7.664. **LLORET i DALMAU, B.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1733. (B. Ju.)

7.665. **LLORI, Sebastià.** Cirurgià, que exercí a Lleida, on és documentat, l'any 1639. (493, pàg. 322)

7.666. **LLORT i SANS, Pelegrí.** N. a Vilarodona (Alt Camp). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.667. **LLUCIÀ, Ignasi.** Metge, de Manresa, documentat els anys 1671 i 1680. (J. Ra.)

7.668. **LLUÍS, Àngel.** Autor d'una observació sobre persistència d'una bala al cervell, sense produir cap símptoma durant deu dies. (Rev. C. Med. 1877, pàg. 435)

7.669. **LLUÍS, Josep.** Cirurgià, que exercí a Figueres, on és documentat l'any 1787. Pare de Manuel Lluís i Pagès (núm. 2.648). (24, pàg. 61)

7.670. **LLUNELL, Cristòfol.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1719. (B. Ju.)

7.671. **LLUNES, Pau.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1636. (AHPB - T. 9-X-1636.) (I. Pe.)

7.672. **LLUNES, Pere.** Metge, documentat a B., l'any 1607. (AHPB - Cm. 15-III-1607.) (I. Pe.)

7.673. **LLUSENT i PRATS, Joan.** N. a La Jonquera (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

7.674. **LOBASTO, Joan.** Mestre en Arts i Medicina, de Perpinyà i B., documentat a B., l'any 1524. (AHPB - Cm. 8-V-1524.) (I. Pe.)

7.675. **LÓPEZ, Antoni.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1648 i 1663. (493)

7.676. **LÓPEZ, Ignasi.** N. a Sarrià (B.). Fou batxiller en Medicina, a Cervera, i es revalidà l'any 1771. (24)

7.677. **LÓPEZ, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1754. (AHPB - Cm. 25-VIII-1754.) (I. Pe.)

7.678. **LÓPEZ, Joan.** N. a Sarrià (B.). Batxiller en Medicina, a Osca. Es revalidà l'any 1771. Consta que el 1821 exercia a B. (24, pàg. 60)

7.679. **LÓPEZ, Josep.** Cirurgià, de l'Hospital de San Andreu de Manresa, documentat l'any 1713. (J. Ra.)

* **LÓPEZ BREA i ORTIZ DE ANGULO, Cast.** (Num. 2.664.) Línia 3. M. el 25-XII-1920.

6.780. **LÓPEZ i SABATER, Antoni.** N. a Sant Hipòlit de Voltregà (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

7.681. **LÓPEZ i SABATER, Joan.** N. a Sant Hipòlit de Voltregà (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.682. **LÓPEZ TORIBIO, Josep Maria.** N. a Madrid el 18-X-1935; m. a Caracas, el 20-X-1982. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1960. Emigrat a Veneçuela, hi desenvolupà una tasca com a endocrinòleg, publicant nombrosos treballs de la seva especialitat (a Trfbuna Mèdica de Veneçuela, i altres revistes).

7.683. **LOPIS de GIJONA, Jaume Johan.** Cirurgià, documentat a Bellpuig (Urgell), l'any 1592. (M. Ca.)

* **LORENZO PÉREZ, Josep.** (Número 2.670.) Última línia, pàg 106. Ha de dir: joves manifesten «*repugnancia en estu-*

7.684. **LUIS Manuel.** De la meitat del segle XIX. Va ser subdelegat de Medicina a Figueres. L'any 1832 va presentar a la Reial Acadèmia de Medicina de B. *El ecsamen de las causas que han producido o podido producir las enfermedades de que adolece la guarnición de Figueras de algunos años a esta parte con la esposición de su tratamiento y medidas preservativas.* («Diario de Barcelona», 13-I-1832)

7.685. **LUIS i GRIFÈ, Josep.** N. a Garrigàs (Alt Empordà) Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

— M —

7.686. **MACH i GIBERT, Benet.** N. a Sant Llorenç de la Muga (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. S'establí a la seva vila nadiua. (J. Ma.)

7.687. **MACIP i BARÓ, Jaume.** N. a B. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

7.688. **MADICÓ i SOLÉ, Francesc.** N. a Tivissa (Ribera d'Ebre). Cirurgià llatí de 9 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.689. **MADRIGUERA, Francesc.** N. a Taradell (Osona). Doctorat a Gandia. Revalidat el 1772. (24)

7.690. **MAGIN, Joan.** Cirurgià, que exercí a Os de Balaguer (Noguera), i més tard, a Vilanova de la Sal, on és documentat l'any 1700. (M. Ca.)

7.691. **MAGRET i PLANASOGAS, Salvador.** N. a Sant Pau de Casserres (Berguedà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

7.692. **MAGRINYÀ, Jaume.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1681. (AHPB - T. 23-III-1681.) (I. Pe.)

7.693. **MAGRINYÀ, Joan.** Metge, que exercí a La Selva del Camp, cap a la meitat del segle XVIII. Pare de Joan i Josep Antoni Magrinyà i Batlle, ambdós metges. (24, pàg. 62)

7.694. **MAIMÓ i MANÍ, Josep.** N. a Garcia (Ribera d'Ebre). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

7.695. **MAJOR i CATÀ, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1669. Amb els mateixos nom i cognoms hi ha un altre documentat de l'any 1721 (T. 17-V-1721), on consta com a doctor en Medicina, de Canet de Mar. (AHPH - Cm. 3-VII-1669). (I. Pe.)

7.696. **MALART i BOSCH, Tomàs.** N. a Camprodon (Ripollès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

7.697. **MALAVILA (doctor).** Metge a Llagostera (Gironès), documentat l'any 1750. (B. Ju.)

7.698. **MALLA i BARNICH, Francesc.** N. a l'Arboç (Baix Penedès). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. Exercí a Cervera. (J. Ma.)

7.699. **MALLA i RODON, Josep.** N. a Tàrrega (Urgell). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., el 1773. (J. Ma.)

* **MALLAFRÉ i GAVALDÀ, Joan.** — V. **MALLOFRÉ, Joan** (núm. 2.714).

7.700. **MALLAFRÉ i GUASCH, Joan.** N. a Tarragona el 1896; m. a Tarragona el 1961. Metge oftalmòleg, que va exercir a Lleida, a Madrid i a Tarragona. Té dedicat un carrer a Tarragona. (501)

7.701. **MALLOL i FABREGAS, Francesc.** N. a Horta (B.) Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

7.702. **MAÑAC i ALOY, Vicenç.** N. a Besalú (Garrotxa). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. (J. Ma.)

7.703. **MAÑALICH i PRATS, Miquel.** N. a Palamós (Baix Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.704. **MANAUT i COSTA, Pere.** N. a Mataró. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. El 1796 es doctorà en Cirurgia. (J. Ma.)

* **MANAUT i TABERNER, Pere.** (Número 2.721.) Segona columna, entre les línies 5 i 6 ha de dir: «Enciclopedia Médico-Farmacética». També collaborà a les revistes «La Enci-

7.705. **MANCA i BUSQUETS, Pere.** N. a Bordils (Gironès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

7.706. **MANCA i PERES, Manuel.** N. a La Bisbal (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

7.707. **MANCHON i AZCONA, Ferran.** N. a l'Escala (Alt Empordà); m. a B. el 29-IV-1983.Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1931. S'especialitzà en Radiologia, éssent un dels capdavanters d'aquesta especialitat aquí, en el sentit extens de radiodiagnòstic i radioteràpia.

Fou cap d'aquest servei a l'Hospital de l'Esperança de B.

7.708. **MANDRES i VERGÉS, David.** Cirurgià d'origen basc-francès. Documentat a Manresa, entre els anys 1756 i 1807. Visità a l'Hospital de Sant Andreu, de Manresa, entre els anys 1756 i 1762, en què fou succeït per Maurici Planas. Pare d'Antoni Mandres (núm. 2.725). (J. Ra.)

7.709. **MANDRI, Esteve.** Doctor en Medicina, de Granollers, documentat a B., l'any 1690. (AHPB - Cm. 1-II-1690.) (I. Pe.)

7.710. **MANDRI, Grau.** N. a Calella (Maresme). Batxiller en Medicina, a Osca. Revalidat l'any 1771. Exercí a Calella. (24)

7.711. **MANDRI i CALSA, Joan.** N. a Calella (Maresme), el 21-V-1752. Fill del metge Grau Mandri. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1785. Revalidat el 1799. (24)

7.712. **MANEJA i FILLOL, Francesc.** N. a Olost de Lluçanès (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. Exercí a Barcelona. L'any 1782 tenia botiga amb quatre fadrins. (J. Ma.)

7.713. **MANRESÓ i GRAS, Vicenç.** N. a Reus. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.714. **MANTÉ, Antoni.** L'any 1847, dirigia el periòdic «La Verdad», a Madrid. (J. Ma.)

7.715. **MANYACH, Vicenç.** Cirurgià de Besalú (Garrotxa), documentat l'any 1718. (B. Ju.)

7.716. **MARCA i BATLLE, Josep.** N. a Lledó (Alt Empordà), el 7-XI-1769. Batxiller en Medicina, a València, el 1798. Revalidat el mateix any. (24)

7.717. **MARÇAL, Joan.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1618. (M. Ca.)

7.718. **MARÇAL, m.° Pere.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1630. (M. Ca.)

7.719. **MARCÉ.** Doctor en Medicina, de la Universitat de Perpinyà, a la meitat del segle XVIII. L'any 1755, va publicar *Dissertation en forme de lettre sur la nature, les vertus et l'usage des eaux thermales de la Preste.* (476, pàg. 351)

7.720. **MARCH, mestre.** Metge, documentat a Girona, l'any 1507. (J. Mo. - N. Ca.)

7.721. **MARCH, Jaume.** Doctor en Medicina, de Monistrol, documentat a B., l'any 1688. (AHPB - Cm. 8-VI-1688.) (I. Pe.)

7.722. **MARCH, Joseph.** Consta, com a cirurgià, a Figueres, el 1765. (474, C 1)

7.723. **MARCH, Maurici.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1693. (AHPB - T. 6-III-1693.) (I. Pe.)

7.724. **MARCH, Pere.** Cirurgià, membre d'una nissaga de la qual coneixem el seu fill Pere (núm. 2.746), cirurgià a Reus, i el nét Rafael March i Estradé (número 2.748), metge, a Reus. (24, pàg. 63)

7.725. **MARCH i BARCELÓ, Abdó.** N. a Santa Cristina d'Aro (Baix Empordà). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. En altra font el segon cognom, és Cunill. (J. Ma.)

7.726. **MARCH i BELLVER, Salvador.** N. a Pobla de Mafumet (Tarragonès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.727. **MARCH i MOLAR, Ignasi.** N. a Figueres. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B. l'any 1794. (J. Ma.)

7.728. **MARCÓ, Agustí.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de Mallorca, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1755. Estigué destinat a Amèrica. (461)

7.729. **MARCÓ i ROCOSA, Josep.** Cirurgià de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1754. (461)

7.730. **MARFÀ i CHIAS, Francesc.** N. a Sant Martí de Teià (Maresme). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

7.731. **MARFÀ i MATEU, Joan.** N. a Sant Martí de Teià (Maresme). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

7.732. **MARGELÍ i ROCA, Sebastià.** N. a Belmonte (Aragó), el 3-I-1762. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1793. Revalidat el 1796. Exercí, per aquests anys, a l'Hospital Militar de Mataró. (24)

7.733. **MARGUI i PUJOLAR, Joan.** N. a Sant Esteve d'En Bas (Garrotxa). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

7.734. **MARIANO (Senyor).** Consta, com a cirurgià, que, el mes de febrer de 1765, va visitar un traumàtic a Pont de Molins (Alt Empordà). (474, C 1)

7.735. **MARIMON, Cristòfol.** De la segona meitat del segle XVIII. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de B. Es va absentar de B., el juny de 1802. Es va establir posteriorment a Canet lo Roig (Maestrat), d'on sembla que era fill. Per carta, va renunciar al seu càrrec d'acadèmic, el 17 de gener de 1803.

7.736. **MARINER i BORRAS, Francesc.** N. a Riudecanyes (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

7.737. **MARIS, Jacint.** Cirurgià, documentat a Manresa, els anys 1614 i 1628, en què ja era mort. **(J. Ra.)**

7.738. **MARIS, Joan.** Cirurgià, documentat a Manresa, entre els anys 1590 i 1621, en què ja era mort. Fill de Pere Antoni, i pare de Rafael, també cirurgians. (J. Ra.)

7.739. **MARIS, Pere Antoni.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1590. Pare de Joan i Jacint, també cirurgians. (J. Ra.)

7.740. **MARIS, Rafael.** Cirurgià de Manresa, fill de Joan i nét de Pere Antoni, tots cirurgians, documentat entre els anys 1620 i 1623. (J. Ra.)

7.741. **MARIVA, Benet.** Cirurgià, que, l'any 1724, exercia a B. Féu estudis a Montpeller i va lluitar contra la pesta a Provença. Dissector de cadàvers, a l'Hospital de B., i professor d'Anatomia.

7.742. **MARNES, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1732, exercia a B.

7.743. **MAROT, Francesc.** N. el 1686; m. el 26-V-1739. Metge de Sallent (Bages), que l'any 1723 va traslladar-se a Manresa. Fou metge de l'Hospital de Sant Andreu, d'aquesta ciutat, des del 1723 (substituint a Josep Mollet) fins a la seva mort, el 1739, essent substituït per Francesc Nadal. Fou el promotor de la reorganització de l'Hospital (1728-29), i va obrir el primer llibre d'actes. (J. Ra.)

7.744. **MAROT, Pere Pau.** Cirurgià de Manresa, documentat l'any 1716. (J. Ra.)

7.745. **MARQUÈS, Mateu.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1713. (AHPB - T. 31-V-1713.) (I. Pe.)

7.746. **MARQUÈS, mestre Miquel.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1629 i 1632.

7.747. **MARQUÈS i CATANI, Fèlix.** N. a Vilafranca del Penedès. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

7.748. **MARQUÈS i LUBET, Antoni.** N. a Taravaus (Alt Empordà). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

7.749. **MARQUÈS i OLIVER, Antoni.** N. a La Selva del Camp (Baix Camp). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

7.750. **MARQUET i CASAJOANA, Francesc.** N. a San Vicenç de Castellet (Bages). Cirurgià llatí, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

7.751. **MARQUEZ, Jaume.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Girona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1755. Estigué destinat a Amèrica. (461)

7.752. **MARRO, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida els anys 1632 i 1636. (493)

7.753. **MARSAL, Francesc.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, m. l'any 1781. (B. Ju.)

7.754. **MARSAL, m.° Joan.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1649. (M. Ca.)

7.755. **MARSAL, Miquel.** Cirurgià d'Olot, documentat l'any 1760. (B. Ju.)

7.756. **MARSAL, Pere.** N. a Torelló (Osona), es va graduar, a Cervera, l'any 1771. (28, 1976, VI, pàg. 4)

7.757. **MARSAL i ARTIGAS, Rafael.** N. a B. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1765. (J. Ma.)

7.758. **MARSAL i BASA, Jacint.** N. a La Pera (Baix Empordà). Cirurgià d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.759. **MARSAL i BASA, Miquel.** N. a La Pera (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.760. **MARSAL i PAGÈS, Gabriel.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

7.761. **MARSAL i ROSELL, Àngel.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

7.762. **MARSAS, Francesc.** Cirurgià, que, l'any 1722, exercia a B.

7.763. **MARSI, Joan.** L'any 1720, consta documentat com a cirurgià, a Montblanc.

7.764. **MARTÍ, Antoni.** Metge de Castelló d'Empúries, documentat l'any 1650. (B. Ju.)

7.765. **MARTÍ, Bernat.** Metge, a Girona, documentat l'any 1529. (B. Ju.)

7.766. **MARTÍ, Bernat.** L'any 1714, consta documentat com a cirurgià, a Montblanc.

7.767. **MARTÍ, Francesc.** N. a Corçà (Baix Empordà). Batxiller en Medicina, a Osca. Fou revalidat l'any 1772. (24)

7.768. **MARTÍ, G.** Barber metge, que, l'any 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

7.769. **MARTÍ, Grau.** Metge, a Girona, documentat l'any 1791. (B. Ju.)

7.770. **MARTÍ, Jaume.** L'any 1747, consta com a metge, a Torelló.

7.771. **MARTÍ, m.º Joan.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1612. (M. Ca.)

7.772. **MARTÍ, Joan.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1614 i 1620. (M. Ca.)

7.773. **MARTÍ, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1634. (AHPB - Cm. 21-V-1634)

Amb el mateix nom, que era relativament freqüent, hi han documents en anys posteriors. (Cm. 10-XII-1656 i Cm. 23-VI-1686 [v. t. núm. 2.798]) (I. Pe.)

7.774. **MARTÍ, Joan.** Doctor en Medicina, de Sant Esteve de la Garriga, documentat a B., l'any 1690. (AHPB - Cm. 8-V-1690.) (I. Pe.)

7.775. **MARTÍ, Joan.** L'any 1776, consta documentat com a metge, a Montblanc.

7.776. **MARTÍ, Josep.** Metge, a Cornellà del Terri (Gironès), documentat l'any 1767. (B. Ju.)

7.777. **MARTÍ, Josep Antoni.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1626. (493, pàg. 112)

7.778. **MARTÍ, Josep Antoni.** N. a Reus. Llicenciat en Medicina, a B., l'any 1833. Fou un dels membres fundadors, el 9-V-1841, de la Societat Mèdica d'Emulació de B. Autor d'una memòria sobre el tractament de la sífilis. (504)

7.779. **MARTÍ, Miquel.** N. a Pontsic (bisbat de Tarragona). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1778. Revalidat el 1789. (24)

7.780. **MARTÍ, Pere.** Mestre en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1446. (AHPB - T. 26-VI-1446.) (I. Pe.)

7.781. **MARTÍ, Pere.** N. a Girona, va ésser nomenat metge de l'Hospital de Vic, l'any 1539.

7.782. **MARTÍ i COMAS, Salvi.** N. a Corçà (Baix Empordà). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. Exercí a Verges. (J. Ma.)

7.783. **MARTÍ i FECED, Carles.** N. a Alzira (Ribera Alta) el 26-VIII-1901; m. a B. l'11-I-1982. A quatre anys, va passar a viure a B. Llicenciat a B., l'any 1924. Va exercir a l'Hospitalet de Llobregat. El 1931, va collaborar a la creació de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Tinent d'alcalde a l'Hospitalet. Detingut arran dels fets del 6 d'octubre, fou desposseït dels seus càrrecs. El 1936 era sots-secretari de Finances a la Generalitat. Després del maig de 1937 ocupà les conselleries de Cultura, Finances i Governació. El juliol de 1937, tornà a la sots-secretaria. Després de dissoldre les patrulles de control i els tribunals populars, fou atacat per «Solidaridad Obrera» i posteriorment sofrí un atemptat a la seva vida. El gener de 1939 va passar a França. Treballà al Casal Català, de Perpinyà, durant tres mesos, ajudant els refugiats. Passà després a París. Va collaborar amb el doctor Nobecourt, a l'hospital de l'«Enfant Malade». Passà després a la «Ker Himer Vad» (Casa de la Felicitat), que ocupava el president Companys a Le Baule. Posteriorment, va anar a Suïssa (Laussana), on va treballar amb el professor Vanotti. El 1947, va traslladar-se al Marroc, com a metge d'unes mines de cobalt, al Anti-Atlas, a 380 quilòmetres de Marràqueix. Després va ésser metge del port de Casablanca. Féu investigacions sobre les intoxicacions pel manganès. Retornà a Catalunya, juntament amb el president Tarradellas, el 23 d'octubre de 1977. Va collaborar a «Le Marroc Médical» (1959), «Archives de Maladies professionelles de Médecine du Travail»,

«Le Journal de Médecine du Marroc» i a d'altres revistes. (Vegeu també de Josep Maria Lladó *Martí i Feced o les hores difícils*, a «El Món», núm. 6, del 22-I-1982, i Josep Tarradellas *Carles Martí i Feced* a «Avui» del 31-I-1982).

7.784. **MARTÍ i PALAU, Josep.** N. a Esterri d'Àneu (Pallars Sobirà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. Fou cirurgià militar i participà en les expedicions a Fernando Póo, Alger i Sacramento. (J. Ma.)

7.785. **MARTÍ i PUIG, Raimon.** N. a Vilanova i la Geltrú, m. el 13-I-1835. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.786. **MARTINES, Andreu.** Cirurgià, que, l'any 1702, exercia a Alcarràs (Segrià). (M. Ca.)

7.787. **MARTINES, Vicenç.** Cirurgià, documentat a Ulldecona (Montsià). l'any 1649. Amb el mateix nom es troba un «jove cirurgià» documentat a Lleida l'any 1629. (M. Ca.)

7.788. **MARTÍNEZ, Pere.** Jove cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1631. (49, pàg. 135)

7.789. **MARTÍNEZ, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1795. (AHPB - T. 29-XII-1795.) (I. Pe.)

7.790. **MARTÍNEZ i BORI, Manuel.** De les darreries del segle XIX. Autor de: *Memoria acerca una epidemia de sarampión ocurrida en Llagostera, durante el otoño é invierno de 1883-84.* (426, pàg. 114)

7.791. **MARTÍNEZ i CARMONA, Elisard.** N. a Zamora; m. el 1971. Feu els estudis de Medicina a B. Pediatre, especialitzat en l'estudi de les malalties del nadó, fou consultor del Centre de Prematurs de la Casa de Maternitat de B. fins el 1967. Autor de 12 treballs de la seva especialitat principalment sobre el tema de la prematuritat, patologia neonatal (atrèsia tricúspide) i malalties infeccioses (meningitis, kala-azar). (53, novbre. 1971, pàg. 34)

7.792. **MARTÍNEZ i NADAL, Ferran.** Metge militar i membre de la Societat Mèdica d'Emulació, mort l'any 1843. (V. «Diario de Barcelona», del 6-XII-1843)

7.793. **MARTORELL, Ignasi.** Cirurgià mallorquí, de la meitat del segle XIX. Autor de: *Metrorragias y medios de cohibirlas* (1848). (479)

7.794. **MARTORELL, Rafael.** Doctor en Medicina, a La Bisbal, documentat l'any 1605. Pagà les despeses de la construcció de l'església de Sant Sebastià (B. Ju.)

7.795. **MARTORELL i RUBÍ, Gabriel.** De la segona meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor de *Algunas consideraciones sobre la alimentación animal* (1883), i *Estudio sobre la leche* (1900). (480)

7.796. **MARTRUS, Domènec.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1774, quan ja era mort. (M. Ca.)

7.797. **MAS, Antoni del.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1600. (B. Ju.)

7.798. **MAS, Felip.** N. a Sanaüja (Segarra). Batxiller en Medicina, a Cervera. Revalidat el 1772. (24)

7.799. **MAS, Fèlix.** Doctor en Medicina, documentat a Llagostera i després a Girona, en el segle XVIII. (B. Ju.)

7.800. **MAS, Ignasi.** Cirurgià, de San Feliu de Guíxols, documentat els anys 1727-1737. (B. Ju.)

7.801. **MAS, Pere.** Metge, de l'Hospital de Sant Andreu de Manresa, documentat entre els anys 1600 i 1631. Pare de Bernat, també metge. (J. Ra.)

7.802. **MASANET i PARÉS, Miquel.** N. a Bàscara (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.803. **MASANET i SALVÓ, Francesc.** N. a Badalona. Cirurgià, romancista de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.804. **MASCARÓ i OLIVER, Jaume.** N. a l'Arboç (Baix Penedès). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.805. **MASCLANS, Pacià.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1624. (AHPB. - Cm. 20-XI-1624.) (I. Pe.)

7.806. **MASFERRER i GRAU, Agustí.** N. a Estada (Ribagorça). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.807. **MASIP i ANGUERA, Pere.** N. a Gratallops (Priorat). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

7.808. **MASMITJÀ, Thomàs.** Metge d'Olot, documentat l'any 1772. (B. Jú.)

7.809. **MASÓ, Dídac.** Doctor en Medicina, de Caldes de Montbui, documentat a B., l'any 1698.
(AHPB - Cm. 9-IX-1698.) (I. Pe.)

7.810. **MASOLIVER, Ramon.** Metge, que, va tenir una actuació destacada durant l'epidèmia de còlera de 1854, a Olot, per la qual se li concedí la Creu de l'Ordre de Carles III, i a l'epidèmia de l'any 1865, a B.
(Rev. Ciencias Méd. 1876, pàg. 432)

* **MASSALOM i VIÑETA, Francesc.** — V. **MAS i SALOM, Francesc** (núm. 2.871).

7.811. **MASSANA i ROVIRA, Francesc.** N. a Subirats (Alt Penedès) el 19-II-1888; m. a Martorell (Baix Llobregat) el 23-I-1964. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1912. Autor de *Topografia médica de Martorell* (1961).

7.812. **MASSANET, Francesc.** Cirurgià, a Badalona, a les darreries del segle XVIII.

7.813. **MASSELLAS, Jaume.** L'any 1644, consta documentat com, a cirurgià, a Montblanc.

7.814. **MASSIP, Francesc.** N. a Xerta (Baix Ebre). Doctorat en Medicina, a Gandia, el 1771. Revalidat el 1774. (24)

7.815. **MASSÓ, Joan.** N. el 1681. Cirurgià de Manresa, documentat entre els anys 1720 i 1750. (J. Ra.)

7.816. **MASSÓ i SAURA, Esteve.** N. a Vidreres (Selva). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

7.817. **MASSÓ i SAURA, Sebastià.** N. a Vidreres (Selva). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.818. **MASSOT.** Cirurgià de Darnius, a la primera meitat del segle XVIII, que va passar a exercir a Serrallonga (Vallespir). (476, pàg. 363)

7.819. **MASSOT, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida el 10-XI-1619, data de la seva mort. (493, pàg. 81)

7.820. **MASSOT, Jaume.** De les darreries del segle XVIII i començament del XIX. Fill de Josep Massot, va exercir la Cirurgia, a Catalunya Nord. (476, pàg. 363)

7.821. **MASSOT, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, els anys 1623 i 1625. (943)

7.822. **MASSOT, Josep.** De la meitat del segle XVIII. Va exercir la Medicina a Serrallonga (Vallespir), on sembla que hi havia nascut. Després va passar a Perpinyà. Fou el primer cirurgià que practicà l'extensió en les fractures coxofemorals. Va dissenyar una sèrie d'aparells per al tractament de les fractures. Hom creu que Dussault se li apropià un forcat, utilitzat per el tractament de les fractures del coll de fèmur. (476, pàg. 363)

7.823. **MASSOT i ALZINA, Just.** N. a Perpinyà el 30-XII-1828; m. a Perpinyà el 22-III-1880. Fill de Pau Massot i Palau. Féu estudis a Perpinyà i a París, on fou deixeble de Roux i Jabut de Lamballe. Doctorat a Perpinyà, l'agost del 1854. Cirurgià adjunt dels hospitals civils de Perpinyà (1855). Membre del Consell General del departament dels Pirineus Orientals, del qual va ésser secretari durant quinze anys. Membre del consell municipal de Perpinyà. (476, pàg. 366)

7.824. **MASSOT i LLETJA, Josep.** N. a Flix (Ribera d'Ebre). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.825. **MASSOT i PALAU, Pau.** N. a Perpinyà el 15-VIII-1800; m. a París el 27-III-1881. Fill de Pau Massot i Vernet. Féu estudis a París, on va ésser deixeble d'Orfila i de Lisfranc. El 1832, va passar de París a Montpeller, on es va doctorar, el 1823. Va exercir a Perpinyà, a l'Hospital Civil (1825). Cap del Partit Democràtic de Catalunya Nord. Conseller general de Ceret, el 1848, va dimitir després de confiar-se a Lluís Bonaparte la presidència de la República. Després del cop d'estat del 2 de desembre, va passar a l'exili. El 1855, era nomenat professor de Parts i Cirurgia, a l'Hospici de la Maternitat. Cirurgià en cap de la Casa de la Caritat, després de morir el seu oncle. Va tenir una destacada intervenció durant l'epidèmia de còlera, a Perpinyà, el 1834. President del Consell General, després de la revolució de setembre del 1870. Fou elegit diputat per Ceret, per Esquerra Republicana (1876). Fou un dels 363 diputats que refusaren el vot de confiança a Broglie. Posteriorment, va ésser senador (1877). Autor de: *Notice médicale sur les eaux minérales sulfureuses de Molitg* (Perpinyà, 1841); *Description d'une nouvelle espèce de mulete* (V. «Bulletin de la Société Agricole, Scientifique et Littéraire des Py-

rénées-Orientales», 1843, on també va publicar altres articles); *Eaux minérales sulfureuses de Molitg (Pyrénées-Orientales)* (Perpinyà, 1861), i d'altres treballs.
(476, pàg. 365)

7.826. **MASSOT i VERNET, Joan.** N. a Perpinyà el 28-VII-1754; m. a Perpinyà el 29-III-1837. Fill de Josep Massot. Féu estudis a la Universitat de Perpinyà, i va ésser dissector anatòmic als hospitals de Toló, de Brest i de París. L'any 1781, era cap de Cirurgia durant la campanya de Noailles. El 1783, va acompanyar el duc de Crillon a Gibraltar. L'any 1785, va ésser sol·licitat per l'emperadriu de Rússia, Caterina II, per a reorganitzar la sanitat militar d'aquell país. Arribat a Sant Petersburg, va operar amb èxit el príncep Pau. Aquest fet el va consolidar a la cort dels tsars. Fou també cirurgià particular del príncep Potemkin. En plena Revolució francesa va anar a París i, posteriorment, a Perpinyà. Refusà una sèrie de càrrecs que li proposaren fins el 1808, que és quan va tornar a ser metge de divisió, amb Napoleó. Fou també inspector dels hospitals de la línia Baiona-Perpinyà. El 1814, tornà definitivament a residir a Perpinyà. Autor de: *Observations sur le danger de différer les dilatations de certains plaies d'armes à feu; Observation sur un coup de feu qui avait entièrement fracassé la tête de l'humerus*, i *Essai sur les plaies d'armes à feu* (Sant Petersburg, 1791). (476, pàg. 363)

7.827. **MASSOT i VERNET, Pau.** M. a Perpinyà el 5-XII-1832, era germà de l'anterior. Va exercir la Cirurgia a Perpinyà.
(476, pàg. 365)

7.828. **MATA, Josep.** Cirurgià, que, l'any 1782 exercia a Alcarràs (Segrià).
(M. Ca.)

7.829. **MATARÓ i VILALLONGA, Antoni.** Metge, de la segona meitat del segle XIX; n. a Lloret de Mar (Selva). Es va doctorar, a Madrid, amb la tesi *Influencia que tienen en la salud pública la educación y las costumbres* (Madrid, 1860).
(426, pàg. 92)

7.830. **MATAS, Antoni.** N. a Roses (Alt Empordà). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1774. Revalidat el 1789. (24)

7.831. **MATAS i JORDÀ, Rodolf H.** N. a Norbert Louque, Louisiana, USA, 12-IX-1860; m. a Nova Orleans, USA, 23-IX-1957. Fill del metge gironí Narcís Hereu i Matas i de Teresa Jordà i Ponsjoan, emigrats als USA. Passà alguns anys de la seva infantesa a París (1864) i a Sant Feliu de Guíxols (1865-67). Féu els estudis de Medicina a la Universitat de Louisiana. Essent estudiant col·laborà a la comissió Finlay, per a estudiar la febre groga com a «clerk and microscopist». Graduat el 1880, s'agregà al cos mèdic del Charity Hospital de Nova Orleans. Fou consultat, com a expert en febre groga, per aquesta ciutat el 1885. Entre 1883 i 1885 edità una revista de medicina i cirurgia, defensant les idees de Lister. Ingressà en el departament d'Anatomia de la Universitat com a preparador i, més tard, com a professor (1885). El 1895 fou nomenat catedràtic de Cirurgia. Ho fou fins a la seva jubilació el 1927. Les seves aportacions al camp de la Cirurgia foren nombroses i importants, sobretot per la seva disposició a estar amatent a la introducció dels nous progressos, en el cap de l'anestèsia, antisèpsia, utilització de guants de goma, i més que res, en el camp de la cirurgia vascular. El seu procediment de tractament dels aneurismes arterials (tècnica de l'endoaneurismorràfia), iniciada l'octubre de 1888, li donà fama universal. Fou un dels cirurgians amb més experiència i de més prestigi en aquesta matèria. Investigà també en el camp de l'anestèsia local i regional, i en el tractament de la neuràlgia de trigèmin, actuant sobre el gangli de Gasser. Introduí la pràctica de la fleboclisi, del sondatge gastro-duodenal, i investigà també sobre cirurgia toràcica, modificant el mètode d'hiperpressió, sobre fractures òssies i nous mètodes de férules, i sobre altres temes. Actuà en ferides sobre el cor i estudià les circulacions col·laterals, relacionades amb la seva experiència en cirurgia arterial. En els seus últims anys féu alguns viatges a Catalunya, el primer probablement el 1927; després el 1938, en plena guerra, visitant els hospitals catalans, i l'últim l'any 1950.
(Benet Julià i Figueras)

7.832. **MATES, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1656.
(AHPB - Cm. 19-VIII-1656.) (I. Pe.)

Amb el mateix nom hi ha un document de l'any 1683. (T. 10-II-1683.)

* **MATEU, Bonanat.** — V. **BONANAT MATEU** (addenda).

7.833. **MATEU, Jeroni.** Metge, a Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1705.
(B. Ju.)

* **MATHEU.** — V. **MATEU.**

7.834. **MATHIA.** Consta com a metge, a Sant Feliu de Llobregat, en el fogatge de 1553. (458, pàg. 369)

7.835. **MAURELL i BATLLE, Francesc.** N. a Llers (Alt Empordà). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

7.836. **MAURI, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1689. (AHPB - Cm. 30-IV-1689.) (I. Pe.)

7.837. **MAURI, Pere.** Cirurgià, a Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1737. (B. Ju.)

7.838. **MAURI i CANADELL, Jaume.** N. a Artés (Bages). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

7.839. **MAURICI, Josep.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1669. (AHPB - Cm. 17-VII-1669.) (I. Pe.)

***MAURISSA. — V. MAURISÀ.**

7.840. **MAURISSÀ, Josep.** Metge, que exercí a Llimiana (Pallars Jussà), on és documentat l'any 1755. Pare d'un metge del mateix nom (núm. 2.962). (24)

7.841. **MAURO, Alfons.** Cirurgià, nat a Messina (Sicília), documentat a Lleida, el 27-III-1660, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.842. **MAURY, Josep.** Doctor en Medicina, documentat com a Rector de la Universitat de Perpinyà l'any 1700. (496, pàg. 144)

7.843. **MAYMÓ GALLIPAGA.** Metge i literat jueu lleidatà de les darreries del segle XIV. Després del 1391, va adoptar el nom de Guerau de Requesens. Va lluitar contra el comte d'Urgell.

7.844. **MAYOL, Josep Pius.** Metge, documentat a Piera (Anoia), l'any 1748. Membre d'una nissaga mèdica de la qual coneixem el seu fill, Roc Mayol i Llor (número 2.968) i el nét, Josep Mayol i Servitja (n. c. 1.787). (24, pàg. 65)

7.845. **MAYORAL i ANDREA, Genís.** N. a B. el 22-IV-1889; m. a B. el 2-V-1959. Va passar la infantesa a Costa Rica, i féu el segon ensenyament a B. Llicenciat a B. el 1920, i doctorat a Madrid el 1930. També cursà Dret a Madrid i a Salamanca. El 1921, era metge, per oposició, de l'Institut d'Assistència Mèdica Municipal, de Barcelona. Autor de: *Estudio experimental sobre inmunización antidisentérica en el conejo por vía digestiva con vacunas específicas sensibilizadas* (1930), i *Diagnóstico diferencial entre los tumores del útero y ovario* (1931). (293, pàg. 374)

7.846. **MEDALLA, Pere.** N. el 1686. Cirurgià, de Manresa, documentat entre els anys 1720 i 1750. (J. Ra.)

7.847. **MELICH, Josep.** Metge, de Tortosa a la primera meitat del segle XVIII. Membre d'una nissaga mèdica d'aquella vila, de la qual coneixem el fill, Cristòfor Melich i Miralles, i el nét, Joan B. Melich i Mestres (núm. 2.977). (24, pàg. 65)

7.848. **MELICH i MIRALLES, Cristòfor.** Metge, documentat a Tortosa, l'any 1751. (24)

* **MENACHO i PEIRON, Manuel.** (Número 2.979.) Línies 4-5: Es llicencià l'any 1879.

7.849. **MENDIA, m.° Diego de.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1625 i 1637. (493)

7.850. **MENDOZA, Carles.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1642 (com a fadrí barber) i 1643 (com a cirurgià). (493)

* **MENDOZA i RUEDA, Antoni.** (Número 2.984.) Pàgina 135. S'han de posar al començament les 4 primeres línies de la pàgina 136.

* **MENÓS i DE LLENA, Jaume.** (Número 2.985.) Entre les línies 15 i 16 cal posar: resa, 1773), i de Chicoyneau: *Memoria de los memoriales presentados al Rey Christianísimo* (Man-

7.851. **MERCADER, Miquel.** Documentat com a estudiant de Medicina gironí, a Montpeller, l'any 1484. (B. Ju.)

7.852. **MERCÈ i SENDRA, Manuel.** N. a Lleida el 8-X-1894; m. a Lleida el 19-II-1961. Fill del metge Manuel Mercè i Poch. Féu el batxillerat a Lleida. Llicenciat a B. el 1916, va ampliar estudis a l'Hospital Sacré Coeur, de París. Cultivà la cardiologia i la venereologia. Sempre va exercir a Lleida, però des del mes de març de 1938 i fins el gener de 1939, es va establir a Montblanc. Coneixia les llengües clàssiques i es va dedicar a la pintura. Durant onze anys va presidir el Collegi Oficial de Metges de Lleida (1946-1958). Va collaborar a «Tarragona Médica». (M. Ca.)

7.853. **MERCER, Jaume.** Doctor en Medicina, de Girona, documentat a B., l'any 1588. (AHPB - Cm. 15-V-1588.) (I. Pe.)

7.854. **MERINO, Acasio.** Barber, documentat a Lleida, l'any 1609. (493)

7.855. **MERINO, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1608. (M. Ca.)

7.856. **MERINO, Rafael.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1644, quan ja era mort. (493, pàg. 187)

7.857. **MEROLA, m.e Joan.** Cirurgià, documentat com a «honorable» a Balaguer, l'any 1539. (M. Ca.)

7.858. **MERQUI i CANTALOSELLA, Isidre.** N. a Sant Esteve d'En Bas (Garrotxa) el 22-III-1757. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1785. Revalidat el 1788. (24)

7.859. **MESSEGUER, Francesc.** N. a Igualada. Batxiller en Medicina, a Cervera. Revalidat l'any 1771. (24)

7.860. **MESTRE, Francesc.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1757. (461)

7.861. **MESTRE, Joaquim.** L'any 1802, consta com a professor al Col·legi de Cirurgia, de Salamanca. (J. Ma.)

7.862. **MESTRE, Mateu.** Cirurgià mallorquí de la meitat del segle XIX. Autor de: *Las úlceras de la matriz* (1849). (479)

7.863. **MESTRE i BELLERA, Antoni.** N. a Tremp. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. El 1796 es doctorà en Cirurgia. (J. Ma.)

7.864. **MESTRES i LLORENS, Antoni.** N. a La Canonja (Tarragonès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.865. **MESTRES, Manuel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1758. (AHPB - Cm. 23-V-1758.) (I. P.)

7.866. **MESTRES, Ramon.** Cirurgià, de Manresa, documentat l'any 1723. (J. Ra.)

7.867. **MESTRES, Sebastià.** Fadrí cirurgià, documentat a Balaguer el 13-VIII-1774, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.868. **METGE, Benedicte.** Jove cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1722. (B. Ju.)

7.869. **METGE, Joan.** Metge, a Hostalric (La Selva), documentat l'any 1560. (B. Ju.)

7.870. **MIARONS, Joan.** L'any 1788, consta documentat com a cirurgià, a Torelló.

7.871. **MIGUEL i CERCÓS, Domènec de.** N. a Vilac (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

7.872. **MIGUEL i RIBA, Gaudenci.** N. a Mont (Vall d'Aran) el 30-VIII-1749. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1776. Revalidat el 1778. (24)

7.873. **MILLARI, Pere.** Cirurgià, de l'Hospital del Rei de Lleida, documentat l'any 1739. (M. Ca.)

7.874. **MILLET, Joan.** Cirurgià, de Manresa. Consta que l'any 1770 era ajudant del cirurgià David Mandres. (J. Ra.)

7.875. **MILLET i BALLESTER, Vicenç.** N. a Sitges (Garraf). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. S'establí a Vilanova i la Geltrú. (J. Ma.)

7.876. **MILLET i COMPRISTÓ, Josep.** N. a Vinçà (Conflent). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

7.877. **MILLET i NAVARRO, Joan.** N. a Sant Pere de Riudebitlles (Alt Penedès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

7.878. **MINGUELLA, Josep.** Metge, documentat a B., l'any 1687. (AHPB - Cm. 9-III-1687.) (I. Pe.)

7.879. **MINGUES, Antoni.** Fadrí cirurgià, del cirurgià de Manresa Maurici Planas. Documentat cap els anys 1760. (J. Ra.)

7.880. **MINGUES, Manuel.** Consta que l'any 1769, era fadrí-cirurgià, del cirurgià de Manresa David Mandres. (J. Ra.)

7.881. **MINGUES i PALOU, Antoni.** N. a Prats de Lluçanès. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.882. **MINGUES i PALOU, Manuel.** N. a Prats de Lluçanès. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.883. **MINGUET, Cosme.** Doctor en Arts i mestre en Medicina, documentat a B., l'any 1544. (AHPB - Cm. 19-II-1544.) (I. Pe.)

7.884. **MINISTRAL i CORTADA, Joaquim.** N. a Colomers (Baix Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

7.885. **MIQUEL.** Barber i metge, que, el 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

7.886. **MIQUEL, Bernat.** Doctor en Arts i Medicina, i cavaller, documentat a B., l'any 1528. (AHPB - T. 1-XII-1528.) (I. Pe.)

7.887. **MIQUEL i FONTANALS, Damià.** Practicant major de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1776. (461)

7.888. **MIQUEL i VALL, Pau.** N. a La Garriga (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

7.889. **MIR, Antoni.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, els anys 1670 i 1686. (M. Ca.)

7.890. **MIR, Bonaventura.** N. a Figuerola d'Orcau (Pallars Jussà). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1738. Revalidat el 1774. Exercí a Almenar (Segrià). (24, pàg. 66)

7.891. **MIR, Joseph.** Cirurgià, documentat a l'Albi (Garrigues), l'any 1677, data en què vivia a Juneda. (M. Ca.)

7.892. **MIR i CASAS, Joan.** N. a Serinyà (Gironès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798.

7.893. **MIR i FERRER, Esteve.** N. a Riudellots de la Selva. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Era fill de cirurgià. El 1775 havia participat com a practicant, a l'expedició a Alger. (J. Ma.)

7.894. **MIRACLE, Rafael.** N. a Valls (Alt Camp), es va graduar, a Cervera, l'any 1784. Un fill seu, Santiago Miracle i Cesat, fou també metge. (28, 1976, VII, pàg. 4/24)

7.895. **MIRACLE i DOMINGO, Joan B.** N. a Valls. Doctorat a Gandia. Revalidat l'any 1773. (24)

7.896. **MIRALDA, Francesc.** Cirurgià, de Manresa, documentat l'any 1602. (J. Ra.)

7.897. **MIRALLES, Joseph.** Mestre cirurgià, documentat a Lleida el 28-VII-1663, data de la seva mort. (M. Ca.)

7.898. **MIRALLES i ROVELLAT, Macari.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1790. (461)

7.899. **MIRALPEIX i MORROS, Domènec.** N. a Prats de Rei (Anoia). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. Doctorat en Cirurgia el 1799. (J. Ma.)

7.900. **MIRANDES, Joan.** N. a Begur (Baix Empordà). Batxiller en Medicina, a Cervera. Revalidat l'any 1771. (24)

7.901. **MIRAVITLLES i MILLE, Lluís.** N. a B. el 21-XII-1899; m. a B. el 7-III-1978. Farmacèutic i llicenciat en ciències, fou catedràtic de Geologia Aplicada de la facultat de Farmàcia de B. (1945). Director del Laboratori Municipal de B. Membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual ingressà l'11-XII-1955, amb un discurs sobre el tema *Intercambio de iones. Sus aplicaciones en las ciencias médicas y farmacéuticas,* que fou contestat pel doctor Olivé i Rodés. Hi llegí també la lliçó inaugural de curs de l'any 1977 sobre el tema *Aplicaciones de la biocristalografía a las ciencas médica y farmacéutica.*

7.902. **MIRET, Melcior.** N. a la Pobla de Segur (Pallars Jussà). Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1788. Revalidat el 1789. (24)

7.903. **MIRET i FISONELL, Raimon.** N. a Sant Martí Sarroca (Alt Penedès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. El 1799 es llicencià en Cirurgia Mèdica. (J. Ma.)

* **MIRET i MARQUÈS Joaquim.** (Número 3.060). Línia 3. diu: 17899. Ha de dir: 1899.

7.904. **MIRÓ, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1694. (AHPB - T. 21-V-1694.) (I. Pe.)

7.905. **MIRÓ i VENDRELL, Francesc.** N. a Solsona. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

7.906. **MITJÀ, Esteve.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1759. (461)

7.907. **MITJAVILA i ALEMANY, Joan.** N. a Sant Julià de Lòria (Andorra). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Exercí a Andorra. (J. Ma.)

7.908. **MODOL, Dimas.** Cirurgià, documentat a la Seu d'Urgell, el anys 1629 i 1634. (M. Ca.)

7.909. **MODOL, Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida, el 29-IX-1607, data de la seva mort. (M. Ca)

7.910. **MOGA i RIU, Miquel.** N. a Tredós (Vall d'Aran) el 24-IV-1763. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1792. Revalidat el 1803. (24)

7.911. **MOISE NAHMANIDE.** Escriptor jueu fecund, nascut a Girona cap el 1267. Autor d'un llibre tractant de ritus per malalts i agonitzants, editat a Constantinobla el 1518. Era un llibre de capçalera dels metges. Potser no era metge. (B. Ju.)

7.912. **MOISÈS VIVAS.** Metge jueu, a Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1412. (B. Ju.)

7.913. **MOIX, m.° Joan Pau.** Cirurgià, documentat a Balaguer, entre els anys 1660 i 1670. (M. Ca.)

7.914. **MOLA, Bernard.** Mestre cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1459. (M. Ca.)

7.915. **MOLAS, Pere.** Metge, llicenciat a Cervera, l'any 1795. Exercí a Sant Quirze de Besora (Ripollès). (24)

7.916. **MOLAS i MONTADES, Joan.** N. a Sant Pere de Torelló (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.917. **MOLAS i MONTADES, Josep.** N. a Sant Pere de Torelló (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

7.918. **MOLER, Miquel.** De la primera meitat del segle XIX. Germà polític del pare del doctor Josep Crous i Casellas. Va exercir la professió a Amèrica.

7.919. **MOLERA, Gaspar.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1636. (AHPB - T. 31-V-1636.) (I. Pe.)

7.920. **MOLINAS, Francesc.** De la meitat del segle XIX. Va exercir a Pals (Baix Empordà) i va collaborar a la revista «Repertorio Médico» (1843, maig, núm. 8).

7.921. **MOLINS, Josep.** Cirurgià, documentat a Almenar (Segrià), l'any 1681. (M. Ca.)

7.922. **MOLINS i FOLCH, Josep.** N. a Vallmoll (Alt Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.923. **MOLINS i MALLAFRÉ, Miquel.** N. a Vallmoll (Alt Camp). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

7.924. **MOLLA, Josep.** Metge, que, a les darreries del segle XVIII i començament del XIX, exercia a Madrid. (J. Ma.)

* **MOMBIELLA, Joan.** — V. **BOMBRILLA, Joan** (núm. 3.111).

7.925. **MOMBIELLA, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1599 i 1604. (M. Ca.)

7.926. **MOMBIELLA, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1636 i 1645. (493)

7.927. **MOMBIELLA, Llorenç.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1642. (493, pàg. 178)

7.928. **MOMBIELLA, Pere Lluís.** Cirurgià, documentat a Soses (Segrià), l'any 1628. (M. Ca.)

7.929. **MOMBILIO, Joseph.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1634. Potser cal identificar-lo amb el seu contemporani Josep Mombiella. (493, pàg. 147)

7.930. **MONCLÚS, Josep.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. Només s'hi examinà, sense haver-hi fet els estudis. (J. Ma.)

7.931. **MONER, Pau.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1694. (AHPB - Cm. 10-X-1694.) (I. Pe.)

7.932. **MONESTIROL i BORRAS, Francesc.** N. a Sanaüja (Segarra). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

7.933. **MONFAR, Josep.** Cirurgià, de Manresa, m. l'any 1688, cap d'una nissaga de quatre generacions de cirurgians i metges de cognom Gavaldà. (J. Ra.)

7.934. **MONGARDIO, Joan.** Cirurgià, que exercí a Alcarràs (Segrià), els anys 1695-1696. Documentat a Benavent el 1703. (M. Ca.)

* **MONGUIÓ i FONTS, Josep.** (És el número 3.118.) L'últim treball que citem ha de dir: *El problema diario de la alimentación doméstica.*

7.935. **MONLAU i ESPAÑA, Francesc.** N. a Viella. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

7.936. **MONMANY i GROS, Francesc.** N. a Esparreguera (Baix Llobregat). Cirur-

già llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

7.937. **MONMAY, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1690.
(AHPB - Cm. 29-I-1690.) (I. Pe.)

7.938. **MONNANY, Francesc.** Consta, com a llicenciat en una de les memòries de D. Bover, sobre retenció d'orina, presentada a les Juntes Literàries del Reial Collegi de Cirurgia de B. (1798).
(474, C 157)

7.939. **MONNAR, Raimon.** Doctor en Medicina i Protometge, documentat a B., l'any 1674.
(AHPB - T. 25-X-1674.) (I. Pe.)

7.940. **MONNÉ, Josep.** Cap a l'any 1740, exercia la professió a Madrid.
(J. Ma.)

7.941. **MONNER, Vicenç.** Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1747. Revalidat el 1754 i confirmat el 1775. Exercí a Àger (Noguera). (24)

7.942. **MONNER i BROS, Francesc.** N. a Piera (Anoia), l'1-III-1763. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1788. Revalidat el 1790. (24)

7.943. **MONPOU i SALAS, Llorenç.** N. a Corbera d'Ebre (Terra Alta). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

7.944. **MONREAL i SUÑER, Jaume.** N. a Calaceit (Matarranya). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

7.945. **MONROIG i VALLS, Ramon.** N. a l'Espluga de Francolí (Conca de Barberà), el 22-VII-1814; m. a B. el 16-V-1874. El 1835, inicià a B., estudis de Química, a l'Escola de la Junta de Comerç. També va fer estudis de Filosofia i Pedagogia. El 1841, va acabar els estudis de Química, i el 1846 era llicenciat en Medicina, a B. Va aportar uns mètodes nous de fabricació de clorur de calç descolorant, i d'àcid sulfúric en cambres de plom. Més tard, dedicat a l'estampat de teles, va transformar radicalment la tècnica de tintatge en substituir els colorants minerals emprats fins aleshores, pels d'origen vegetal o orgànics. També va crear els productes «Gomalina» i «Leogono», derivats de la fècula, per donar més consistència als colorants usats en l'estampació de teles. L'estampació del vermell, la resolgué amb la planta «Rubia Tinctoria». Fou també fabricant de tints. (506)

7.946. **MONROSET i QUERALT, Jaume.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1779. (461)

* **MONSALVO, Onofre.** — V. **MONSALUT.**

7.947. **MONTADA i BORDAS, Josep.** De la meitat del segle XIX. Autor de la memòria *Vergel del bañista, o sea memoria acerca del agua y baños minero-medicinales de Bañolas,* per la qual va ser nomenat soci corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de B.

7.948. **MONTAMAT, Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1664, com a «fadrí cirurgià». (493, pàg. 262)

7.949. **MONTANER, Josep.** Doctor en Medicina. Documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1703.
(496, pàg. 144)

7.950. **MONTANER i PUIG, Ignasi.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1786.
(AHPB - Codícil - 17-I-1786.) (I. Pe.)

7.951. **MONTANER i VALLDEJULI, Joan.** N. a Vilanova de Palafolls (Maresme). Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

7.952. **MONTANERA i PRATS, Francesc.** N. a Pont de Suert (Pallars Jussà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

7.953. **MONTBLANCH, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a B. els anys 1728 i 1737.
(AHPB - Cm. 15-III-1728; T. 28-I-1737.) (I. Pe.)

7.954. **MONTBLANCH i RIERA, Jaume.** Doctor en Medicina, de Sant Celoni (Vallès Oriental), documentat a B., l'any 1692.
(AHPB - Cm. 10-X-1692.) (I. Pe.)

7.955. **MONTÉ i FIGUEROLA, Josep.** N. a Creixell (Tarragonès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

7.956. **MONTERO i BASTÚS, Bernat.** N. a La Portella (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

7.957. **MONTERO i GÓMEZ, Bernat.** Cirurgià, n. a Deleitosa (Extremadura). Documentat a Lleida, l'any 1739. (M. Ca.)

7.958. **MONTON i RASPALL, Dionís.** N. a B. el 12-IV-1916; m. a B. el 15-VII-1979. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1945. Desseguida passà a Oxford on féu estudis d'Anestesiologia amb Robert Macintosh. Féu el doctorat i presidí l'Associació Catalana d'Anestesiologia i Reanimació de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Primer director d'estudis de l'Escola professional d'aquesta especialitat a B. Membre corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de B. (1955).

7.959. **MONTPASQUAL, Francesc de.** Metge, documentat a Manresa, entre els anys 1410 i 1440. Fou aconductat pel Consell. (J. Ra.)

7.960. **MONTSERRAT i FIGUERAS, Sebastià.** N. a Reus; m. a B. el 1952. Féu estudis de Medicina, a B., llicenciant-se l'any 1905. Fou metge militar, arribant al grau de coronel i s'especialitzà també en dermosifiliografia. Autor de *La sanidad militar ante la guerra química, Norme generali per l'organizzazione e funzionamento dei servici in guerra* (Roma, 1932), *El servicio sanitario del ejército en campaña,* llibre de 377 pàgines, publicat l'any 1937 a Barcelona, en el qual pràcticament no es fa esment de la situació de guerra que vivia aleshores el país. Fou també autor d'una història de la Reial Acadèmia de Medicina de B., publicada pòstumament, l'any 1954, signada també per M. Carreras i Roca; de *Las actividades médico-castrenses de la Inclita Orden Hospitalaria de San Juan de Dios* (Madrid, 1950) i de *La Medicina militar a través de los siglos.* Fou membre corresponent de les Reials Acadèmies de Medicina de Barcelona i de Granada.

7.961. **MORA, Alfons de.** Barber, documentat a Verdú (Urgell), l'any 1437. (M. Ca.)

7.962. **MORA, Montserrat.** Consta, com a metge, en el carrer de la Cort, a Vilafranca del Penedès, en el fogatge de 1553. (458, pàg. 316)

7.963. **MORA i RIUS, Jaume.** N. a Rialb (Pallars Sobirà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.964. **MORA i TOUS, Josep.** Mestre cirurgià, n. a Cabanabona (Noguera), documentat a Balaguer, el 7-VII-1759, data de la seva m. als 25 anys. (M. Ca.)

7.965. **MORAGUES, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1653. (AHPB - Cm. 4-V-1653.) (I. Pe.)

7.966. **MORALES, Pau.** L'any 1761, consta documentat com a cirurgià, a Torelló.

7.967. **MORALLÓ, Francesc.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1592. (AHPB - T. 25-X-1592.) (I. Pe.)

7.968. **MORELL, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1642. (AHPB - Cm. 5-X-1642.) (I. Pe.)

7.969. **MORELL, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a Girona, l'any 1555. Probablement era originari de Castelló d'Empúries. (N. Ca. - J. Mo.)

7.970. **MORELL i OLIVA, Antoni.** N. a B. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

7.971. **MORELL i STORT, Gabriel. N. a** Olot. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. (J. Ma.)

7.972. **MORENO, Joan.** Cirurgià, que, l'any 1692 exercia a Alcarràs (Segrià). (M. Ca.)

7.973. **MORERA, Pau-Josep.** Doctor en Medicina, de Mataró, documentat a B., l'any 1625. (AHPB - T. 20-X-1625.) (I. Pe.)

7.974. **MORERA i CASTELL, Josep.** N. a Pont de Suert (Pallars Jussà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

* **MORERA i GRAVADOSA, Joaquim.** (Número 3.197.) N. a Manresa el 19-X-1842.

7.975. **MORET, Josep.** Cirurgià de Palamós (Baix Empordà), documentat l'any 1725. Amb el mateix nom, consta un metge, a Girona, en el segle XVIII. (B. Ju.)

7.976. **MORILLO, Cristòfol.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1759. (461)

7.977. **MORLAN, Antoni.** Metge, revalidat l'any 1798. Exercí a Garcia (Ribera d'Ebre), on és documentat l'any 1826. (24)

7.978. **MORLANS i GRAVET, Joan.** Cirurgià, documentat a Conques (Pallars Jussà), entre l'any 1793 i el 29-II-1804, data de la seva m. (M. Ca.)

* **MORLINS i LLOBET, Josep.** (Número 3.210.) Línia 3. Diu: 1738, ha de dir: 1783.

7.979. **MORLIUS i JOANELL, Josep.** N. a Lleida. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. Exercí a Lleida. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

7.980. **MORTE, Agustí.** N. a Girona. Llicenciat en Medicina, a B., l'any 1841. Aquest mateix any fou un dels vint membres fundadors de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (504)

7.981. **MOSSE BENJUHA.** Metge jueu mallorquí, documentat l'any 1387. (465, pàg. 172)

7.982. **MOTGER i MAÑACH, Antoni.** N. a Besalú (Garrotxa). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

7.983. **MOXÍ, Bernat.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1685. (AHPB - Cm. 2-IX-1685)
El mateix nom consta en un document de l'any 1713 (T. 5-III-1713.) (I. Pe.)

7.984. **MOY i ROVIRA, Pau.** N. a Borrassà (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

7.985. **MUIÑOS i SIMON, Conrad.** N. a Saragossa el 1926; m. a B. el 28-V-1982. Especialitzat en Urologia fou, des de l'any 1952, membre actiu del servei d'aquesta especialitat, a l'Hospital de Sant Pau de B.

7.986. **MUNDET i GRAS, Agustí.** N. a Fornells de la Selva (Gironès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

7.987. **MUÑOZ, Pere.** N. a Ulldecona (Montsià). Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1795. Revalidat el 1796. (24)

7.988. **MUÑOZ i ARBAT, Jacint.** N. a Sabadell, el 13-V-1901; m. a Girona el 1982. Fill de metge. Féu els primers estudis a Girona. Llicenciat a B., el 1922 i doctorat a Madrid el 1923, amb la tesi *Raquianestesia en la cesárea.* L'any 1930 era professor auxiliar per oposició, a la càtedra d'Obstetricia i Ginecologia, de B. L'any 1932, era director de l'Escola d'Infermeres Puericultores, de la Facultat de Medicina, de B. L'any 1935, es va installar definitivament a Girona. Cultivà la tocoginecologia. Juntament amb el seu germà i el doctor Bofill, va fundar la Clínica de Sant Narcís. Més tard va dirigir la clínica «Girona» i passada la guerra va fundar la Clínica Muñoz. També va constituir la M.E.G.S.A. (Mèdica Girona, S. A.), de caire professional i assistencial. Va collaborar a la revista «Actividades Médicas»; a «S. O. I. G.»; «Cromosoma X» i a d'altres. També va collaborar al *Tratado de Obstetricia,* que van dirigir els professors Nubiola i Zárate. El 1956, féu la conferència inaugural de curs de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques: *La influencia de la luz en el desarrollo de las gónadas femeninas.* Benet Julià i Figueras

7.989. **MUÑOZ I ARBAT, Josep Maria. N.** Sabadell, l'any 1900; m. a Girona el 1958. Llicenciat a B. el 1920. Doctorat el 1932 amb la tesi *Quistes hidatídics del fetge, oberts a vies biliars.* Fou metge militar des del 1921 fins al 1925, per oposició, Amplià estudis de Traumatologia a Viena. Va servir al vaixell «Dédalo». Professor adjunt de Cirurgia, a la càtedra del professor Joaquim Trias. Des del 1933 va exercir a l'Hospital de Santa Caterina, de Girona. Va collaborar a les revistes «Clínica y Laboratorio», de Saragossa; «Revista de Cirugía de Barcelona»; «Revista Médica de Barcelona» i d'altres. Autor de *Tratamiento de las artritis deformantes con la acetilcolina* (1935) i *Los progresos de la Cirugía en los últimos diez años,* presentada el 1951 a l'Assemblea del Col·legi de Metges de Girona. (B. Ju.)

7.990. **MUNS i MARTÍ, Gaietà.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

7.991. **MUNTANYÀ, Pere.** Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1422 i 1428. (J. Ra.)

7.992. **MUNTER i MOLINS, Joan.** N. a Lleida. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

7.993. **MURILLO, Joseph.** Cirurgià, n. a Baransain (Navarra), l'any 1695, documentat a Lleida l'any 1728, i el 14-IV-1758, data de la seva m. (M. Ca.)

7.994. **MURIÓ i ROCA, Bernat.** N. a Alcover (Alt Camp). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

7.995. **MURLÀ i BORELL, Jaume.** N. a Sant Esteve d'En Bas (Garrotxa). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

7.996. **MUXÍ, Anton.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1722. (M. Ca.)

— N —

7.997. **NADAL, Antoni.** Metge-cirurgià mallorquí, de les darrerries del segle xv. (465, pàg. 186)

7.998. **NADAL, Josep.** N. el 1674. Metge, que, exercí a Castellterçol (Vallès Occidental), i que l'any 1723, es traslladà a Manresa. **(J. Ra.)**

7.999. **NADAL, Josep.** N. a Vic. Llicenciat en Medicina, a B., l'any 1839. Fou un dels membres fundadors de la Societat Mèdica d'Emulació de B. (9-V-1841). (504)

8.000. **NADAL, Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1603. (M. Ca.)

8.001. **NADAL i COLETAS, Raimon.** N. a Guissona (Segarra). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

8.002. **NADAL i THOMAS, Miquel.** N. a Lleida. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. El llicencià en Cirurgia Mèdica el 1818 (J. Ma.)

8.003. **NADAL i VILA, Francesc.** Metge de l'Hospital de Sant Andreu, de Manresa, des de juny de 1739, en què substituí Francesc Marot, fins al mes d'octubre de 1758, en que morí. El succeí el seu germà Ignasi. (J. Ra.)

8.004. **NADAL-CREUS i LLADÓ, Pere.** N. a Teià (Maresme). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. (J. Ma.)

8.005. **NARBO, Joan B.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, entre els anys 1618 i 1622. (493)

8.006. **NAVAL, Joan.** Metge oftalmòleg de les darreries del segle XVIII. Autor d'un *Tratado sobre oftalmia, gota serena y catarata* (1796). (468, pàg. 8)

8.007. **NAVARRO, Jaume.** Cirurgià, n. a València, i que va exercir a Manresa, on és documentat entre els anys 1594 i 1604. Cunvat del cirurgià Maurici Vilomara. És el primer cirurgià conegut que visità a l'Hospital de Sant Andreu. (J. Ra.)

8.008. **NAVARRO, Pere.** Fadrí cirurgià, que, l'any 1688 exercia a Alcarràs (Segrià). (M. Ca.)

8.009. **NAVARRO i CORREJA, Josep.** N. a Beseit (Matarranya), el 21-I-1756. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1778. Revalidat el 1784. (24)

8.010. **NEBOT i TORRENS, Alfons.** N. a B. el 20-V-1888; m. a B. el 19-VII-1980. Llicenciat a B., el 1911. Cap del departament d'epidemiologia de l'Institut Municipal d'Higiene, de B. Autor de *Estat actual de la lluita contra la verola a Catalunya* (Barcelona, 1934). (210, pàg. 362)

8.011. **NICOLAU, Angèlico** (?), **mestre.** Cirurgià, documentat a Manresa, entre els anys 1300 i 1304. (J. Ra.)

8.012. **NICOLAU i PONS, Francesc.** N. a Llívia (Cerdanya). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

8.013. **NOGUÉ, Joan.** Cirurgià de Castell d'Aro (Baix Empordà), documentat l'any 1745. (B. Ju.)

8.014. **NOGUÉ, m.° Joan.** Cirurgià, documentat a Vilaseca el 30-VI-1650, data de la seva m. (M. Ca.)

8.015. **NOGUER, Pere.** Cirurgià de Vall d'Aro (Baix Empordà), documentat l'any 1726. (B. Ju.)

8.016. **NOGUER i TEXIDOR, Joan.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. Es doctorà en Cirurgia Mèdica el 1806. (J. Ma.)

8.017. **NOGUER i TRAVER, Ramon.** N. a Lledó (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1765. (J. Ma.)

8.018. **NOGUERES, m.° Diego.** Barber-cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1609. (493, pàg. 55)

8.019. **NOGUÉS, Alexandre.** N. a B. L'any 1841, éssent encara estudiant, fou un dels vint membres fundadors de la Societat Mèdica d'Emulació de B., a la qual hi presentà un treball: *Historia de un cáncer en la boca.* Autor de *Los herpes y su curación,* publicat al «Repertorio Médico» del desembre del 1842. (504)

8.020. **NOGUÉS, Antoni.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1614. (493, pàg. 97)

8.021. **NOGUÉS, Jaume.** Cirurgià de Castell d'Aro (Baix Empordà), documentat l'any 1704. (B. Ju.)

8.022. **NOGUÉS, Ventura.** Jove cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1685. (493, pàg. 346)

8.023. **NOGUÉS i OSTA, Josep.** N. a Santa Eulàlia de Provençana. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

8.024. **NOLLA i PANADÈS, Josep Maria.** N. a Tarragona el 1921; m. a Maçanet de la Selva el 30-IX-1982. Féu el batxillerat a B. Llicenciat, a B., el 1946. Va exercir la Medicina rural a Vallbona de les Monges (1947-1949) i a Albages (1949-1953). Secretari de la Junta Comarcal de les Borges Blanques. Metge titular, per oposició, a Girona, d'on va pendre possessió el 1954. Secretari general del Col·legi de Metges, de Girona en dues ocasions (1958-1963) i (1970-1976) i, finalment, president (1976). Es va preocupar pels problemes professionals i polítics generals. Es va presentar a les eleccions del 20 de març de 1980, al Parlament de Catalunya, amb el número quatre de la candidatura, de Convergència i Unió, i fou elegit. Membre del Patronat de l'Escola Universitària Politècnica, de Girona. Va morir de sobtada, quan tornava a Girona.

8.025. **NOSTENCH i ROSELL, Josep.** N. a l'Arboç (Baix Penedès). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.026. **NOVALS, Pere.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1643. (493, pàg. 182)

8.027. **NOVEL, G.** Barber metge, que, l'any 1349, estava al servei de Pere III. (465, pàg. 75)

8.028. **NOVELLAS i ROIG, Antoni.** M. el 22-XII-1951. Farmacèutic, membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual va ingressar el 21-V-1944, amb un discurs sobre el tema *Apología histórica de la farmacia,* que fou contestat per Benet Olivé i Rodés.

8.029. **NUALART i SOLER, Felip.** N. a Palautordera (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

—O—

8.030. **OBRADOR i MASUTI, Pere Antoni.** De la segona meitat del segle XIX. Membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca. Autor del discurs inaugural de curs *La Química en sus relaciones con la Medicina y la Farmacia* (Palma, 1882). (480)

8.031. **OCHOBA i PUIG, Joan.** N. a Torre de la Meu (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. S'establí a Tremp. (J. Ma.)

8.032. **ODENA i CATALÀ, Antoni.** N. a Vilaverd (Conca de Barberà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

8.033. **OLESA i FUENTES, Josep.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tortosa, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1779. (461)

8.034. **OLIES, mestre Joan.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1565. (M. Ca.)

8.035. **OLIVA, Jaume.** Jove cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1686. (493, pàg. 351)

8.036. **OLIVA, Miquel.** N. a Sallagossa (Alta Cerdanya), el 30-VIII-1774. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1798. Revalidat el 1802. Exercí a Vilamajor (Vallès Oriental). (24)

8.037. **OLIVA i CAMPURIOL, Josep.** Metge de Perelada (Alt Empordà), que l'any 1866 va enviar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., un treball sobre una història clínica d'un nen que havia expulsat un paràsit per la uretra. (Compilador Médico, 8-VII-1867, núm. 49, pàg. 1)

8.038. **OLIVA i RAMONATXO, Cosme.** N. a Puigcerdà, el 12-IV-1788. Batxiller a Cervera, el 1810. Practicà amb Josep Soler, a Manresa, i amb Marià Mir, a Vilanova i la Geltrú, el 1811. Després fou destinat a Vic com a ajudant de Medicina de l'Exército. (24)

8.039. **OLIVA i PEIRÍ, Eudald.** N. a Ulldemolins (Priorat). Cirurgià de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.040. **OLIVÉ i GUMÀ, Cèsar.** N. a B. el 17-XI-1884; m. a B. el 19-VII-1956. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1906. Participà en el VI Congrés de Metges de Llengua Catalana (1930). Fou, durant molts anys, i fins a la seva mort, metge de la plaça de braus de B., gaudint de gran prestigi com a traumatòleg taurí.

8.041. **OLIVÉ i MILLET, Francesc.** N. a B. el 5-IX-1920; m. a B. el 31-VIII-1975. Cirurgià de la plaça de braus de B., inicialment ajudant del seu pare, Cèsar Olivé i Gumà, i després com a titular, a la mort d'aquest, l'any 1956. (53, Sepbre. 1975, pàg. 24)

8.042. **OLIVEDA i TEIXIDOR, Bonaventura.** N. a Figueres. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

8.043. **OLIVER, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida entre els anys 1646 i 1655. (493)

8.044. **OLIVER, micer Joan.** Consta com a metge, en el carrer de la Parallada, a Vilafranca del Penedès, en el fogatge de 1553. (458, pàg. 317)

8.045. **OLIVER, Joan.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1666. (493. pàg. 270)

8.046. **OLIVER, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1598. (M. Ca.)

8.047. **OLIVER, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1673. (AHPB - Cm. 10-IX-1673) (I. Pe.)

8.048. **OLIVER, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1659 i l'1-VIII-1689, data de la seva mort. (M. Ca.)

8.049. **OLIVER, m.º Pere Pau.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1623 i la seva mort, el 2-IX-1642. Consta també amb el nom de Paulí. (M. Ca.)

8.050. **OLIVER i BARCELÓ, Josep.** N. a la Selva del Camp. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.051. **OLIVER i BARCELÓ, Rafael.** N. a la Selva del Camp. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., el 1784. (J. Ma.)

8.052. **OLIVER i LLOPIS, Pere.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre l'any 1598 i el 23-IX-1629, data de la seva mort. (M. Ca.)

8.053. **OLIVER i MARTÍ, Pere.** N. a Sant Jordi Desvalls (Gironès). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

8.054. **OLIVER i RIBA, Josep.** N. a Riudoms (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

8.055. **OLIVER i ROBIRA, Josep.** N. a Granollers. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., el 1785. (J. Ma.)

8.056. **OLIVER i TARRIDA, Raimon.** N. a Sant Quintí de Mediona (Alt Penedès). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

8.057. **OLIVER MIRALLES i SERRA, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1767. (AHPB - T. 11-X-1767.) (I. Pe.)

8.058. **OLIVERAS i LLORELL, Francesc.** Cirurgià, documentat a Manresa, entre els anys 1757 i 1788. Fou pare del cirurgià Gaietà Oliveras i Pejoan, i avi del metge Gaietà Oliveras i Sanmartí. Consta també Oliveres. (J. Ra.)

8.059. **OLIVERES, Rafael.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1661 i 1664. (AHPB - Cm. 17-III-1661/T. 24-V-1664.) (I. Pe.)

8.060. **OLLÉ i FLAQUÉ, Joan.** N. a Pineda de Mar (Maresme). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.061. **OLLER, Jaume.** Metge de Manresa, documentat en el fogatge de 1553. (J. Ra.)

8.062. **OLLER, Tomàs.** Cirurgià, que tingué botiga oberta a B., amb quatre fadrins. L'octubre del 1782, ja era mort, regentant-la aleshores, Rafael Oliver. (J. Ma.)

8.063. **OLLER i FERRER, Pau.** N. a Sant Vicenç dels Horts (Baix Llobregat). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. Es doctorà en Cirurgia el 1796. M. el 1834. (J. Ma.)

8.064. **OLMIR, mossèn.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1604. (493, pàg. 42)

8.065. **OMS, Marc.** Cirurgià, documentat a Granyena de les Garrigues, el 1734. (M. Ca.)

8.066. **OMS i COMA, Àngel.** N. a Vallfogona de Balaguer (Noguera), el 5-V-1909; m. a B. el 4-VI-1972. Llicenciat a B. el 1933. Fou especialista en Dermatologia estètica. Autor de: *La obesidad; La belleza en la mujer; Higiene de la cabeza y del cabello; Enfermedades del cabello,* i *Importancia de la educación física en la mujer.* (210, pàg. 378)

* **OMS i MIRALBELL, Lluís.** (És el número 3.417.) N. a Blanes el 10-6-1842. Fill de Lluís Oms i Garrigoles. Llicenciat a B. el 1863. Ingressà, per oposició, al cos de Sanitat Militar, el desembre de 1864; va a Cuba amb la primera expedició dels Voluntaris Catalans, i obté l'ascens a Metge Primer i, posteriorment, el de Metge Major d'Ultramar. Torna a B., destinat a l'Hospital Militar, el 1873. Fou destinat a Filipines, el 1884, arribant a Subinspector Metge de segona d'Ultramar. El 1891, torna a la Península i serveix succesivament en els hospitals de València, Màlaga i, altra vegada València, com a director de l'Hospital i com a Subinspector de primera classe. Després d'una altra estada a Cuba es nomenat Cap de Sanitat de les Balears i, posteriorment, director de l'Hospital Militar de B., on arriba al càrrec d'Inspector Metge de primera classe. Morí a B., el 1915. (Pere Vallribera.)

8.067. **OMS i PUIG, Lluís Gonçaga.** N. a Canet de Mar (Maresme), el 6 de desembre de 1853; m. a Maricao (Puerto Rico), el 1911. Fill del doctor Ramon Oms i Garrigoles. Llicenciat a B. Serví a les Filipines, on fou condecorat amb la Creu d'Isabel la Catòlica. Exercí durant una curta temporada a Canet de Mar, i es traslladà, després a Puerto Rico, on fou metge titular a Peñuelas i, posteriorment, a Maricao, essent aquí professor del col·legi «Rafael Janer». (Pere Vallribera.)

8.068. **ORIS, Jeroni.** Cirurgià, de Girona, documentat en el segle XVII. (B. Ju.)

8.069. **ORDUNY, Joan.** Metge, a Girona, documentat l'any 1524. (B. Ju.)

8.070. **ORIC, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1700. (M. Ca.)

8.071. **OROMÍ, Manuel.** N. a Arbeca (Garrigues), va ingressar l'any 1756, al R.C.C. de Cadis. El 1760 era cirurgià segon al Ferrol, i el 1777 consta com a professor i director del R.C.C. de Cadis.

8.072. **ORPÍ i ISART, Joan.** N. a Piera (Anoia). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.073. **ORRIOLS, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1763. (AHPB - T. 23-XII-1763.) (I. Pe.)

8.074. **ORRIT i MAS, Miquel.** N. a Guimerà (Urgell). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., el 1793. (J. Ma.)

8.075. **ORRIT i RECHOLÍ, Joan.** N. a Moià (Bages). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.076. **ORTONEDA, Joan-Pau.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., els anys 1630 i 1632. (AHPB - Cm. 7-IX-1630/T. 12-VII-1632.) (I. Pe.)

8.077. **ORÚ, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1698. (493, pàg. 399)

8.078. **OSÓ, Climent.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1759. També consta com a OSSÓ. (461)

8.079. **OTEU, Fr.** L'any 1802, consta com a professor del Col·legi de Cirurgia, de Salamanca. (J. Ma.)

8.080. **OXOBA, Josep.** Cirurgià, documentat a Vilanova de la Sal (Les Avellanes, Noguera), l'any 1778. (M. Ca.)

—P—

8.081. **PABA i ESTRADA, Lluís.** N. a Boí (Alta Ribagorça). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. Cirurgià militar, fou destinat a San Blas, a Amèrica. (J. Ma.)

8.082. **PADRIÑAS i BONAFÉ, Carles.** N. a Arenys de Mar (Maresme). Cirurgia, de dos exàmenes, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.083. **PADRÓS, Sebastià.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1685. (AHPB - Cm. 3-II-1685.) (I. Pe.)

8.084. **PADRÓS DE GAONA, Jaume.** N. a Cadis, el 3-II-1885; m. a B., el 2-VII-1963. Llicenciat a B., el 1914, i doctorat a Madrid. Va participar en els Congressos de Metges de Llengua Catalana. Ha fet treballs sobre l'úlcera serpeginosa de la còrnia, Immunitat ocular local; Història de les ulleres; sobre colors, màximes d'higiene ocular; Vitamines dins l'Oftalmologia, i d'altres.

8.085. **PADRÓS i RABASSA, Antoni.** N. a Sant Feliu Sasserra (Bages). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.086. **PADRÓS i RABASSA, Feliu.** N. a Sant Feliu Sasserra (Bages). Cirurgià d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. (J. Ma.)

8.087. **PADRÓS i RABASSA, Josep.** N. a Sant Feliu Sasserra (Bages). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

8.088. **PAGÈS, M.** Doctor en Medicina, que, exercia a Girona, l'any 1631. (B. Ju.)

8.089. **PAGÈS i DAGÈS, Jaume.** N. a Manlleu (Osona), el 22-XI-1745. Batxiller en Medicina, a Oriola, l'any 1773. Revalidat el 1779. (24)

8.090. **PAGÈS i ESCALA, Joan.** Metge, que, exercí a Madrid, el primer terç del segle XIX. (J. Ma.)

8.091. **PAGÈS i MOTA, Narcís.** Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. Era originari del bisbat de Girona. (J. Ma.)

8.092. **PAGÈS i VERGONYÓS, Pelegrí.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

8.093. **PALAHÍ i FARRÉ, Francesc.** N. a Riudellots de la Selva. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

8.094. **PALAHÍ i FERRER, Josep.** N. a Riudellots de la Selva. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

8.095. **PALAHÍ i MASSOT, Julià.** N. a Salitjà (Selva), el 5-X-1759. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1785. Revalidat el 1786. (24)

8.096. **PALAU, Pere de.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1436. (AHPB - T. 3-VIII-1436.) (I. Pe.)

8.097. **PALAU i OBACH, Mateu.** N. a Ponts (Noguera). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.098. **PALET, Joan.** Cirurgià de Calonge (Baix Empordà), documentat l'any 1717. (B. Ju.)

8.099. **PALLARÈS, Antoni Joan.** N. a Solsona el 8-IX-1585. Doctor en Medicina, fill de l'apotecari Francesc. Va exercir a Solsona. Documentat fins el 1632, quan ja era m. (M. Ca.)

8.100. **PALLARÈS, Francesc.** Metge. Citat a Solsona, els anys 1578 i 1588. (M. Ca.)

8.101. **PALLARÈS, Josep.** N. a Solsona el 23-V-1596. Batxiller en Medicina. Exercí a Solsona. Fill de l'apotecari Francesc Pallarès. (M. Ca.)

8.102. **PALLÀS, Agustí.** Cirurgià, documentat a Lleida, entre els anys 1651 i 1682. (M. Ca.)

8.103. **PALLÀS Agustí.** Doctor en Medicina. Exercí a Lleida, on morí el 29-IV-1747, als 50 anys. (M. Ca.)

8.104. **PALLEJÀ, Bernat.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1678. (AHPB - T. 17-IV-1678.) (I. Pe.)

8.105. **PALLÍ i GARCIA, Francesc.** N. a B., Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

8.106. **PALMEROLA i BORRELL, Climent.** N. a Figuerola d'Orcau (Pallars Jussà). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R. C. C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

8.107. **PALMEROLA i CERDÀ, Climent.** N. a Valltorta (bisbat d'Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.108. **PALMÉS, Joan B.** Metge, n. a Igualada i documentat a Vilanova de la Barca (Segrià) l'any 1756. Pare de Joan B. Palmés i Salvants (núm. 3.486). (24, pàg. 73)

8.109. **PALMÉS, Josep.** Metge, de Sant Cugat del Vallès, a la primera meitat del segle XVIII. Membre d'una nissaga mèdica de la qual coneixem el seu fill, Josep Palmés i Duran, i el nét, Josep Palmés i Marsal. (24, pàg. 72)

8.110. **PALMÉS, Josep.** Doctor en Medicina, de Mollet del Vallès, documentat a B., l'any 1698. (AHPB - Cm. 10-VIII-1698.) (I. Pe.)

8.111. **PALMÉS i DURAN, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a la Selva de Mar (Alt Empordà), l'any 1752. (24, pàg. 72)

8.112. **PALOMER i ROTLLAN, Pere.** N. a Palau-Saverdera (Alt Empordà) el 27-XII-1758. Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1791. Revalidat el 1798. (24)

8.113. **PAMIES, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1666. (AHPB - Cm. 7-III-1666.) (I. Pe.)

8.114. **PAMIES i BONET, Lluís.** De la primera meitat del segle XX. Autor de *Cartilla d'higiene popular* (Valls, 1904), i *Saponifimia. Estudios de quimioterapia sobre la tuberculosis* (Valls, 1922).

8.115. **PAÑELLA i CASAS, Marià.** N. a B.; m. el 1982. Féu els estudis de Medicina a B. Llicenciat l'any 1923. Es dedicà progressivament a l'estudi de les necessitats i patologia de la vellesa, especialització de la qual fou el capdavanter i impulsor aquí. Fou cap del servei de Geriatria de l'Hospital de l'Esperança de B. i president de les societats catalana i espanyola d'aquesta especialitat.

8.116. **PANNON i CALVET, Jaume.** N. a Palafrugell (Baix Empordà). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. El pare era cirurgià a Palafrugell i morí abans del 1765. (J. Ma.)

8.117. **PANOLIVER, m.°** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1625. (M. Ca.)

8.118. **PANTELLER, Antoni.** Cirurgià de l'Armada, originari de Reus, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1756. (461)

8.119. **PAPASSEIT i ORIOL, Cosme.** N. a Miravet (Ribera d'Ebre). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

8.120. **PAPIOL, Domènec.** Cirurgià, d'Igualada, que va tenir una destacada actuació durant la Guerra del Francès (1808).

8.121. **PARADEDA, Marià.** N. a Nova de Palafolls (Malgrat, Maresme). Doctorat en Medicina, a Gandia. Revalidat el 1770. (24)

8.122. **PARAROLS, Narcís.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1727. (AHPB - 8-III-1727.) (I. Pe.)

8.123. **PARASOLS i JUNOY, Pau.** N. a Bellver de Cerdanya. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

8.124. **PARCERISA i CANAL, Gabriel.** N. a Solsona. Cirurgià romancista de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.125. **PARELLA, N.** Metge, de Girona, documentat l'any 1605. (B. Ju.)

8.126. **PARELLA, Pere.** Metge, de Girona. Consta que vivia a la plaça de sant Pere; que l'any 1540 fou nominat per les llistes de càrrecs municipals i que va morir l'any 1558. (J. Mo. - N. Ca.)

8.127. **PARERAS, Gabriel.** Cirurgià de la Marina, a Sant Feliu de Guíxols. Membre de la Junta de Sanitat, l'any 1774. (B. Ju.)

8.128. **PARÉS.** Doctor en Medicina, documentat a Llagostera, l'any 1755. (B. Ju.)

8.129. **PARÉS i FELIP, Josep.** Doctor en Medicina. Fill del metge de Reus, Josep Parés. Exercí a Arbeca, on consta documentat, l'any 1732. (M. Ca.)

8.130. **PARÉS i GINESTAR, Francesc.** N. a Sant Quirze de Besora (Ripollès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.131. **PARÉS i MATAMALA, Cosme.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'anv 1766. (J. Ma.)

8.132. **PARÉS i PUIG, Joan.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.133. **PARETA i VIVES, Francesc.** N. a Valls. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1760. Essent estudiant havia fet la campanya de Portugal. Exercí a Alcover (Alt Camp). Pare del metge d'aquesta vila, Francesc Pareta i Soguer, doctorat a Osca el 1807. (J. Ma.)

8.134. **PARÍS, Martí de.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1653. (M. Ca.)

8.135. **PARRIZAS i TORRES, Melcior.** N. a Illora (Granada) el 27-II-1884; m. a B. el 25-XI-1966. Llicenciat el 1907, a B. Va ésser preparador anatòmic, per oposició, a la Facultat de Medicina. A partir del 1917, es va dedicar a l'Oftalmologia. Fou secretari del Col·legi Oficial de Metges, de B., quan era presidit pel doctor Garcia-Tornel. (53, 1967, núm. 33, pàg. 30)

8.136. **PARROT i REIG, Pau.** N. a Sòlsona. Doctorat en Medicina, a Gandia, l'any 1760. Revalidat el 1774. Exercí a Algerri (Noguera). (24)

8.137. **PASAMONTE, Rafael.** Cirurgià de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar el 1756. Fou dissector. (461)

8.138. **PASCUAL, Francesc.** Cirurgià, documentat a Lleida l'any 1625 i el 14-VIII-1631, data de la seva mort. (M. Ca.)

8.139. **PASCUAL i CAMPO, Antoni.** N. a Sallent (Bages). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1767. Revalidat el 1781. Exercí a Gurb (Osona). (24)

8.140. **PASCUAL i MUNTANÉ, Bartomeu.** N. a B. el 2-X-1896; m. a B. el 4-XI-1979. Psiquiatre, col·laborà durant molts anys en el dispensari de Medicina Psicosomàtica, que dirigia el doctor Santiago Montserrat i Esteve, a l'Hospital Clínic de B. Durant els seus estudis de doctorat publicà un treball sobre l'actuació del doctor F. Sampons, durant la Guerra del Francès.

8.141. **PASQUAL, Pere.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1410. (J. Ra.)

8.142. **PASQUAL i DOMÈNECH, Josep.** N. a Mont-roig (Baix Camp). Cirurgià romancista de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

8.143. **PASSAPERA, Joan.** Metge, de Girona. Lluità en el setge de la ciutat, l'any 1685. (B. Ju.)

8.144. **PASSAPERA, Salvador.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1726. (B. Ju.)

8.145. **PASSI i BARÓ, Antoni.** Doctor en Medicina, metge de Sa majestat, documentat a B., l'any 1739. (AHPB - Cm. 16-IX-1739.) (I. Pe.)

8.146. **PASTOR i SABATER, Pau.** Cirurgià segon de l'Armada, originari de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1786. (461)

8.147. **PATRÚS i GATONAS, Jaume.** N. a Vilallonga de Ter (Ripollès). Cirurgià romancista d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. (J. Ma.)

8.148. **PATXOT, Bonaventura.** Doctor en Medicina, a Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1754. (B. Ju.)

8.149. **PATXOT, Domingo.** Doctor en Medicina, de Sant Feliu de Guíxols. Autoritat local els anys 1811-1814. (B. Ju.)

8.150. **PAU, Jaume Antón de.** Metge d'Arbeca. Documentat l'any 1504 com a metge dels ducs de Cardona, al castell d'Arbeca, i l'any 1518. (M. Ca.)

8.151. **PAU, Joan.** Cirurgià, documentat a Arbeca (Garrigues) l'any 1654. (M. Ca.)

8.152. **PAU i TOLSÀ, Ignasi.** Cirurgià de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar el 1755. Estigué destinat a L'Havana. (461)

8.153. **PAYRET, Rafael.** Doctor en Medicina, d'Hostalric, documentat a B. l'any 1611. (AHPB - Cm. 26-IV-1611.) (I. Pe.)

8.154. **PEDRA i SAGUERA, Aleix.** N. a Tremp. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.155. **PEGUERA, Antón.** Doctor en Medicina. Va morir el dia 12-X-1740, a la Seu d'Urgell. (M. Ca.)

8.156. **PEIX, Carles.** N. a la Pobla de Lillet (Berguedà). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1767. Revalidat el 1777. (24)

8.157. **PEIXAGUT i ROURE, Cosme.** N. a Maçanet de Cabrenys (Alt Empordà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.158. **PEJOAN, Antoni.** N. a Guissona (Segarra); llicenciat en Medicina. El 1612 es va casar amb una filla de l'apotecari de Solsona, Francesc Pallarès. (M. Ca.)

8.159. **PELEGRÍ, Francesc.** L'any 1688 consta documentat, com a metge, a Montblanc.

8.160. **PELEGRÍ, Jacint.** Cirurgià, documentat a Balaguer, entre els anys 1646 i 1656. (M. Ca.)

8.161. **PELEGRÍ, Joan.** Col·laborador de la «Revista de Ciencias Médicas» de Barcelona, on publicà un treball sobre asma històric (1877, pàg. 543).

8.162. **PELEGRÍ, mestre Miquel.** Cirurgià, documentat a Balaguer, entre els anys 1607 i 1623. (M. Ca.)

8.163. **PELEGRÍ, Pere.** Cirurgià, que, a la meitat del segle XVII (1640-1663), exercia a Madrid. (J. Ma.)

8.164. **PELEGRÍ i ARNAU, Miquel.** N. a B. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

8.165. **PELEGRÍ i FARRÉ, Bernat.** N. a Montbrió (Baix Camp). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. (J. Ma.)

8.166. **PELLICER, m.° Joseph.** Practicant de Cirurgia, documentat a Lleida l'any 1600. (493, pàg. 34)

8.167. **PEÑA i CASTET, Francesc.** N. a Arròs i Vila (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

8.168. **PERAIRE.** Metge. Citat a Àrbeca l'any 1595. (M. Ca.)

8.169. **PERAIRE, M.** Doctor en Medicina. Citat a Solsona l'any 1577. (M. Ca.)

8.170. **PERAIRE i DORIZ, Joan.** N. a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.171. **PERARNAU, Joan.** Cirurgià, de Manresa, documentat l'any 1696. (J. Ra.)

8.172. **PERARNAU, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1710. (AHPB - T. 24-VI-1710). (I. Pe.)

8.173. **PERATI i GIL, Gregori.** N. a Pont de Suert. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

8.174. **PERCET i OLLASTRE, Francesc.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.175. **PERCET i OLLASTRE, Joan.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. M.)

8.176. **PERCET i OLLASTRE, Josep.** N. a Sant Hilari Sacalm (Selva). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

8.177. **PERE, Mestre.** Metge, documentat a Manresa, entre 1286 i 1297. (J. Ra.)

8.178. **PERE BASSA.** Cirurgià, de Manresa, de les darreries del segle XIV, pare de Joan Bassa, també cirurgià. (J. Ra.)

8.179. **PERE D'APILIA.** Metge jueu, documentat a Manresa, l'any 1345. (J. Ra.)

8.180. **PERE de CATALUNYA.** Consta com a estudiant de Medicina, a Padova, l'any 1401. (M. J. Pe.)

8.181. **PERE DE COMALBA.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1330. (J. Ra.)

8.182. **PERE DOMINGO DE COMALBA.** Barber, documentat a Manresa entre els anys 1368 i 1407, que ja era mort. Membre de la dinastia de barbers Comalba, fill de Ferrer i pare de Tomàs. (J. Ra.)

8.183. **PERE D'ESPINA.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1303. (J. Ra.)

8.184. **PERE FONTANET.** Cirurgià, documetat a Manresa, els anys 1335 i 1342. (J. Ra.)

8.185. **PERE NAVARRA.** Barber, documentat a Manresa, l'any 1329. Fill de Ramón, també barber. (J. Ra.)

8.186. **PERE DE RIARIA.** Barber, de Santpedor (Bages), documentat l'anv 1308. (J. Ra.)

8.187. **PERE SOLER.** Barber, documentat a Manresa, entre els anys 1304 i 1323. (J. Ra.)

8.188. **PERE SUBRANY.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1375. (481, pàg. 160)

8.189. **PEREA, Raphael.** Cirurgià, nat a Carmona (Arquebisbat de Sevilla), documentat a Granyena de les Garrigues, l'any 1710. (M. Ca.)

8.190. **PERELLÓ, Antoni.** Metge, de les darreries del segle XVIII. Consta com a membre de la Reial Acadèmia de Medicina, de Mallorca.

8.191. **PERELLÓ, Francesc.** N. a Tivissa (Ribera d'Ebre). Batxiller en Medicina, a Oriola l'any 1764. Revalidat el 1773. Exercí a Torre de l'Espanyol (Ribera d'Ebre). (24)

8.192. **PERER i CASTAÑER, Bartomeu.** Metge, que, a les darreries del segle XVIII, exercia a Madrid. (J. Ma.)

8.193. **PERES, Domingo.** Cirurgià, de l'hospital de la Seu d'Urgell, documentat l'any 1571. (M. Ca.)

8.194. **PÉREZ, Feliciano.** Fadrí cirurgià, documentat a Lleida el 2-V-1706, data de la seva mort. (M. Ca.)

8.195. **PÉREZ, Lluís.** Doctor en Medicina, documentat a Lleida, l'any 1622. (493, pàg. 93)

8.196. **PÉREZ DE MARTÍN, Francesc.** N. a Penyarroia (Aragó). Batxiller en Medicina, a Gandia. Revalidat el 1774. Exercí a Ascó (Ribera d'Ebre). (24)

8.197. **PERFEYT DE VILAFORT.** Metge jueu, de Solsona, documentat l'any 1382. (481, pàg. 158)

8.198. **PERRAMON i BALTASAR, Vicenç.** N. a Igualada. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

8.199. **PERRIS, mestre.** Cirurgià, documentat a Balaguer, l'any 1548. (M. Ca.)

8.200. **PERXAS, Bonaventura.** Cirurgià, substitut del castell de Sant Ferran de Figueres. Documentat l'any 1765. (24, pàg. 75)

8.201. **PERXAS i FELIU, Enric.** N. a Figueres el 25-XII-1765. Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1795. (24)

8.202. **PETIT, Joan.** Metge, de Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental), a les darreries del segle XVIII. L'any 1784 va discrepar del parer de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, tot considerant que no era perillós el guix parrell, quan es barrejava amb el vi. L'any 1793 va lliurar a l'Acadèmia un treball sobre les *barretes.*

8.203. **PETIT, Josep.** N. a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental). Batxiller en Medicina, a Cervera. Revalidat l'any 1771. (24)

8.204. **PENYA, Josep.** Doctor en Arts i Medicina, de Puigcerdà, documentat a B., l'any 1594. (AHPB - T. 20-IV-1594.) (I. Pe.)

8.205. **PEYRATS, Pere.** Doctor en Medicina. Documentat com a rector de l'Universitat de Perpinyà, l'any 1520. (496, pàg. 141)

8.206. **PHELIP, Jaume.** Barber, documentat a Lleida, l'any 1641. (493, pàg. 173)

8.207. **PHELIP, Nicolau.** Jove cirurgià documentat a Lleida, on va morir el 13-XII-1654. (M. Ca.)

8.208. **PI, Manuel.** Cirurgià. Consta que, pels anys 1769-1770, era un dels ajudants del cirurgià de Manresa, Maurici Planas. (J. Ra.)

8.209. **PIJOAN, Jaume.** Fou metge del capítol de la Seu d'Urgell. Citat els anys 1629 i 1630. (M. Ca.)

8.210. **PIMPARELL, Pere.** Fadrí cirurgià, nat a Turos (prov. de Turena, bisbat de Tours, França). Documentat a Lleida l'any 1724. (M. Ca.)

8.211. **PINART, Joan.** Cirurgià, que exercí a Manresa, on és documentat l'any 1724 i més tard es traslladà a la Seu d'Urgell. (J. Ra.)

8.212. **PINIELLA i VILLAR, Manuel.** N. a Santa Eugènia (?). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.213. **PIÑOL i CALANDA, Nicolau.** N. a Móra d'Ebre. Cirurgià romancista de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.214. **PIÑOL i OLLÉ, Francesc.** N. a Vilaverd (Conca de Barberà). Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. El 1782 era un dels quatre fadrins de la botiga d'Antoni San German. (J. Ma.)

8.215. **PINYOL, doctor.** Metge de Tàrrega, del segle XVIII. Fou assassinat a Tàrrega, per uns soldats, però abans foren acusats els metges Argelich i Laforga. (311, pag. 425)

8.216. **PINYOL, Felip.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1587. (AHPB - Cm. 26-X-1587.) (I. Pe.)

8.217. **PISAR, Salvador.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1605, quan ja havia mort. (J. Ra.)

8.218. **PLA, Jaume.** Cirurgià, de Girona (i potser d'Olot), documentat l'any 1755. (B. Ju.)

8.219. **PLA, Pau.** Cirurgià, del Mallol de Sant Privat de Bas (Garrotxa), documentat l'any 1707. (B. Ju.)

8.220. **PLA i MAJÓ, Bartomeu.** N. a Manresa; m. el 1971. Féu els estudis de Medicisa a B. Llicenciat l'any 1929. Fou professor ajudant de la càtedra d'Anatomia de la Facultat de Medicina (1930-36) i especialista en Cirurgia Ortopèdica, treballant en el servei del Dr. J. M. Vilardell, a l'Hospital de Sant Pau de B. Autor de més de quaranta treballs.
(53, abril 1971, pàg. 34)

8.221. **PLA i AULEDES, Pere.** N. a Joanetes (Garrotxa). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. El mateix any es doctorà en Cirurgia. (J. Ma.)

8.222. **PLA i COMALAT, Marià.** N. a Bàscara (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

8.223. **PLAJA, Pere.** N. a Empordà (Figueres, Alt Empordà). Batxiller en Medicina, a Osca, revalidat l'any 1771. (24)

8.224. **PLANAGOMAR, Miquel.** N. a Santa Maria de Batet (Ribes de Freser?, Ripollès). Batxiller en Medicina, a Cervera. Fou revalidat l'any 1771. (24)

8.225. **PLANAS, Francesc.** Cirurgià, de Manresa, documentat entre els anys 1727 i 1751. (J. Ra.)

* **PLANAS, Narcís.** (És el núm. 3.747.) El 12 d'abril de 1801, va ingressar com a soci numerari, a la Reial Acadèmia de Medicina de B. Autor de: *Observación de una metritis que sufrió una recién parida* (1806).

8.226. **PLANAS i BASOMBA, Manuel.** N. a Catllà (Conflent). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. El 1796, es doctorà en Cirurgia. Llicenciat en Medicina, sense nou examen, el 1800. Esmentat com a cirurgià d'un regiment; consta que va actuar en el tractament d'una hèrnia infantil, en una memòria del R.C.C. de B., de finals del segle XVIII, i en una altra, de R. Vidal, sobre càlcul uretral (1799).
(474; C. 13 i C. 70)

8.227. **PLANAS i CASANOVAS, Narcís.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà), l'11-II-1756. Batxiller en Medicina, a València, l'any 1781. Revalidat el 1782. (24)

8.228. **PLANAS i LLAGOSTERA, Andreu.** N. a Cambrils (Baix Camp). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

8.229. **PLANAS i RIBILA, Andreu.** N. a Cambrils (Baix Camp). Cirurgià romancista de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B. l'any 1779. (J. Ma.)

8.230. **PLANAS i RIBOT, Albert.** N. a Manresa. Cirurgià de l'hospital de Sant Andreu de Manresa, des del desembre de 1791, data en que es graduà com a Cirurgià llatí, de cinc exàmens, i en la que succeí el seu pare, Maurici, fins la seva mort, el juny de 1806, essent succeït per Josep Domènech i Tarruella. (J. Ra.)

8.231. **PLANAS i VALL, Joaquim.** N. a B. el 12-X-1905; m. a Manresa el 10-X-1980. Féu els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1929. Des del 1930 va exercir com a metge pràctic a Manresa, gaudint d'un gran prestigi local. Té dedicat un carrer «del metge Planas», a Manresa.

8.232. **PLANAS i VIÑAS, Josep.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

8.233. **PLANES, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat com a rector de la Universitat de Perpinyà, l'any 1622.
(496, pàg. 142)

8.234. **PLANES, Jaume.** Doctor en Medicina. Citat a Balaguer, l'any 1671.
(M. Ca.)

8.235. **PLANES, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1776.
(AHPB - T. 27-XII-1776.) (I. Pe.)

8.236. **PLANES, Miquel.** N. a Tamarit, consta com a cirurgià a Torelló, l'any 1574.

8.237. **PLANES i PUCH, Joan B.** Doctor en Medicina. Documentat a Lleida l'any 1697. (M. Ca.)

8.238. **PLARAMANI, Saldoni.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1772. (M. Ca.)

8.239. **PLENAFETA i RANGUER, Josep.** N. a B, Cirurgià llatí. de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774.
(J. Ma.)

8.240. **POCH i RIBAS, Pere.** N. a Cruïlles (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

8.241. **POCH i SOLER, Francesc.** N. a Sant Llorenç de Cerdans (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

8.242. **POL i ALEU, Carles.** N. a Sort (Pallars Sobirà) el 20-VIII-1909; m. a la Garriga (Vallès Oriental) el 17-II-1981. Féu el batxillerat a Lleida. Llicenciat a B. el 1933. Amplià estudis a l'Hospital Necker, de París. A les darreries del 1938, va passar a Colòmbia: Cali, Cartago, Buga, Manizales la Bella, Medellín i, finalment, Santa Fe de Bogotá. L'any 1940, juntament amb un altre exiliat, Fernando España, va fundar el laboratori farmacològic, Instituto Bioquímico (I.B.Q.), peoner dels Laboratorios Nacionales. Més tard, l'any 1955, va fundar la Industria Nacional de Ampolletas (I.N.A.). Va ser també un dels fundadors de la Cambra de Comerç Hispano Colombina. Va utilitzar els derivats de la mel, com a antirreumàtics, i féu estudis sobre el sèrum antiofídic. També es va preocupar per la microcirculació. Fundador de l'Escola de Visitadors Mèdics de Bogotà. L'any 1980 va tornar de l'exili. Està enterrat a Sort, on se li ha dedicat un carrer. Va collaborar a les revistes «Mundo Médico» i «Tribuna Médica», de Bogotà, i «M.D.» de Nova York. Autor de: *Historia de un Laboratorio* (Bogotá, 1955) i *Memorias del I.B.Q.* (Bogotá, 1956).

8.243. **POMADA, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1680. (AHPB - Cm. 14-XI-1680.) (I. Pe.)

8.244. **PONJOAN i SABATER, Albert.** N. a Calonge de les Gavarres (Baix Empordà) el 8-IV-1891; m. a Calonge de les Gavarres l'1-XI-1967. Va fer els estudis de Medicina a B., llicenciant-se l'any 1915. S'especialitzà en l'estudi de les malalties de les dones, essent cap del servei de Ginecologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de B.

8.245. **PONS, Benet.** Doctor en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1613. (AHPB - Cm. 18-II-1613.) (I. Pe.)

8.246. **PONS, Daniel.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1676. (AHPB - Cm. 29-VI-1676.) (I. Pe.)

8.247. **PONS, Esteve.** Metge, del Collegi Llobera de Solsona, documentat l'any 1700. (503, pàg. 91)

8.248. **PONS, Joan.** Metge. A mitjans del segle XVI exercia a Anglesola (Urgell). (M. Ca.)

8.249. **PONS, Joan.** Cirurgià, documentat a Manresa, l'any 1720. (J. Ra.)

8.250. **PONS, m.º Pere.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1642 i 1645. (M. Ca.)

8.251. **PONS i FONTANILLES, Albert.** N. a B., el 30-IX-1924; m. a B., el 26-III-1981. Destacà per la seva preocupació per les tasques professionals i fou motor molt actiu de l'Institut Mèdic Farmacèutic de B., entitat que va presidir.

8.252. **PONS i ROIG, Francesc.** N. a Vallfogona. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.253. **PONS i SAMBOLA, Pere.** N. a Sant Celoni (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. S'establí a Sant Celoni. (J. Ma.)

8.254. **PONS i VALLBERDÚ, Jaume.** N. a Vallbona de les Monges (Urgell). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

8.255. **PONSÀ, Ambrós.** N. a Granyena (Segarra). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1772. Revalidat el 1789. (24)

8.256. **PONSÀ, Josep.** N. a Conques (Pallars Jussá). Doctorat en Medicina, a Gandia. Revalidat el 1771. (24)

8.257. **PONT i COLL, Pere.** N. a Avinyó (Bages) el 29-I-1894; m. a B., el 4-II-1970. Féu estudis al seminari de Vic. Llicenciat a B. el 1921. Metge de la Maternitat de B. Metge municipal, per oposició, de l'Hospitalet de Llobregat. Fou un dels fundadors, el 1945, de la Clínica de Medicina Muntaner. Va exercir a Sants. Autor del full divulgador: *Manaments de bona criança.* (A. Olivares.)

8.258. **PONT i HERNANDEZ, Joan.** N. a Matanzas (Cuba) el 9-VII-1896; m. a B. el 24-XII-1970. Llicenciat a B. el 1921. Professor ajudant durant molts anys de la càtedra d'Obstetrícia i Ginecologia del professor Nubiola. Fou metge de guàrdia i cap de sala de l'Hospital Clínic, i després metge de l'Institut Municipal de Maternolo-

gia (1942) i cap clínic de Ginecologia de la Residència de la Seguretat Social de B. (1955). Autor de treballs sobre patogènia de les metrorràgies, climateri i prurit vulvar.
(53, març 1971, pàg. 34; 210, pàg. 417)

8.259. **POQUET, Francesc.** Cirurgià, que, l'any 1640, exercia a Madrid. (J. Ma.)

8.260. **PORTA, Joan.** Doctor en Medicina, documentat a B., els anys 1695 i 1702.
(AHPB - Cm. 28-VIII-1695; T. 25-VI-1702.) (I. Pe.)

8.261. **PORTA i MARTÍ, Tomàs.** Cirurgià de l'Armada, originari de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1798. (461)

8.262. **PORTA i MAURI, Gaietà.** N. a Àger (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.263. **PORTA i VALLS, Francesc.** N. a Cabanabona (Noguera). Cirurgià romancista, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.264. **PORTABELLA i BALART, Josep.** M. a B. el 1925. Cap a l'any 1875, es va establir a Castellar del Vallès, població de la qual va ésser alcalde.

8.265. **PORTAS, Jacint.** N. a Castellterçol (Vallès Occidental). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1740. Revalidat el 1774. (24)

8.266. **PORTILLO, Cosme.** Barber, documentat a Lleida el 9-XI-1617, data de la seva mort. (M. Ca.)

8.267. **PORTOLÈS i FORMENT Jaume.** N. a Viella. Cirurgià d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. (J. Ma.)

8.268. **PORTUSACH, Josep.** Cirurgià, de B. L'any 1782 tenia botiga oberta amb 3 fadrins. (J. Ma.)

8.269. **POT, Nicolau.** Cirurgià, documentant a Lleida, l'any 1641. (M. Ca.)

8.270. **POU i FRANQUET, Mateu.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

8.271. **POUS i PUIGMACIÀ, Lluís.** N. a B. el 3-III-1911; m. a B. el 2-IX-1975. Llicenciat a B. el 1934, es va doctorar un any després. S'especialitzà en tocoginecologia en el servei del professor Nubiola. Fou cap del departament de Maternitat de l'Aliança, de B. Féu estudis sobre l'esterilitat, i és autor de diversos treballs.
(53, 1975, X, núm. 57)

8272. **PRADDIER, mosur.** Documentat a Sant Pere de Vilamajor (Vallès Oriental), l'any 1652. (M. Ca.)

8.273. **PRADELL, Miquel.** Doctor en Medicina, documentat a la Seu d'Urgell, l'any 1700. (M. Ca.)

8.274. **PRAT, Domènec.** Metge, a Banyoles (Gironès), a la meitat del segle XIX. L'any 1831, va presentar, a la Reial Acadèmia de Medicina, de B., la comunicació *La observación y reflexión acerca de una calentura atáxica en el sitio de Gerona.*
(«Diario de Barcelona», 13-I-1832, pàg. 100)

8.275. **PRAT, Francesc.** Metge, documentat a Manresa, els anys 1763 i 1788. (J. Ra.)

8.276. **PRAT, Joan.** Cirurgià, de Manresa, documentat l'any 1619. (J. Ra.)

8.277. **PRAT, Josep.** Cirurgià de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar el 1754 (461)

8.278. **PRAT, Pau.** Cirurgià, de Manresa, cap els voltants de l'any 1760. (J. Ra.)

8.279. **PRAT, Pere.** N. a B. Féu estudis de Medicina a B. Tingué una activitat notable en el període de colonització hispànica a Califòrnia (segle XVIII).
(502, pàg. 204)

8.280. **PRAT i BOVÉ, Joan.** N. a Santpedor (Bages). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.281. **PRAT i DOÑAC, Josep.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.282. **PRAT i DUOCASTELLA, Antoni.** N. a Cardona (Bages). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.283. **PRAT i SOLSONA, Pau.** N. al Palau d'Urgell (sic). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

8.284. **PRATS, Antoni.** Cirurgià, de Palamós, documentat l'any 1707. (B. Ju.)

8.285. **PRATS, Francesc.** N. a Palamós (Baix Empordà). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1773. Revalidat el 1775. Exercí a Palamós. (24)

8.286. **PRATS i GRES, Narcís.** N. a Sant Pau de Sarrià (Gironès). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

8.287. **PRATS i SALAS, Josep.** N. a Peramea (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

8.288. **PRIM i CODINA, Joan.** N. a Sant Quirze de Besora (Ripollès) el 7-XII-1882; m. el 1964. Metge, que, va exercir a Sant Feliu de Guíxols. L'any 1933, l'Acadèmia de Medicina, de B., li va premiar un treball sobre «El cólera de 1911 en el valle de Freser».

8.289. **PRIM i ROS, Manuel.** N. a Pont de Montanyana (Baix Ribagorça). Batxiller en Medicina, a Cervera, l'any 1789. Revalidat el mateix any. (24)

8.290. **PROHIO, Miquel.** Metge, de Girona, cap el 1509. (B. Ju.)

8.291. **PRUNA, Jaume.** Cirurgià primer de l'Armada, originari de B., alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar el 1753. (461).

8.292. **PUAL, Fermí.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1653.
(AHPB - Cm. 15-X-1653.) (I. Pe.)
El mateix nom consta en un document de l'any 1683 (T. 1-XI-1683).

8.293. **PUBUL, Manuel.** Metge, editor de publicacions mèdiques. Morí l'any 1944. L'editorial Pubul contribuí, en el primer terç del segle actual, a la introducció de bona part dels textos de la Medicina europea, sobre tot francesa, a la Península.

8.294. **PUGET, Esteve.** Cirurgià mallorquí, que, l'any 1846, juntament amb Gabriel Rico, va proposar la creació de l'Acadèmia Quirúrgica Mallorquina (1847-1868). En va ser el primer director. (479)

8.295. **PUGET i SERRA, Marià.** N. a la Seu d'Urgell. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. S'establí a B. L'any 1782 hi tenia botiga oberta amb quatre fadrins. (J. Ma.)

8.296. **PUIG, Antoni.** Jove cirurgià de Calonge (Baix Empordà), documentat l'any 1703. (B. Ju.)

8.297. **PUIG, Bonaventura.** Metge de Manresa, documentat entre els anys 1743 i 1756. (J. Ra.)

8.298. **PUIG, Francesc.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1635.
(AHPB - Cm. 23-XII-1635.) (I. Pe.)

8.299. **PUIG, Josep.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1589 i 1604. (M. Ca.)

8.300. **PUIG, Josep.** Doctor en Medicina, de Besalú (Garrotxa), documentat l'any 1735. (B. Ju.)

8.301. **PUIG, Martí.** Doctor en Medicina i Cirurgia, de Calonge. Documentat l'any 1711. (B. Ju.)

8.302. **PUIG, Pere.** Cirurgià, de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1728. (B. Ju.)

8.303. **PUIG, Pere.** Cirurgià segon, de l'Armada, i doctor en Cirurgia i Medicina, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1771. (461)

8.304. **PUIG i BALL, Joan.** N. a Mollerussa (Segrià), el 1879; m. el 26-V-1938. Féu els primers estudis a Lleida. Cursà Medicina a Madrid, a Saragossa i a B., on finalment es va llicenciar, el 1902. Doctorat a Madrid, amb la tesi «Pleuresias» (1922). Amplià estudis de Radiologia a París. Va exercir a Manresa, i va dirigir l'Hospital de Sant Andreu. Fou l'introductor de la Radiologia i la Terapèutica física, a Manresa. Professor d'educació física a l'Institut de Segon Ensenyament, a Manresa (1928-1938). Autor de: *Acció popular dins de la Cirurgia* (Manresa, 1907); tres memòries sobre la inspecció mèdica escolar; una monografia sobre l'estat sanitari de Manresa i comarca (1923), i *Agramunt. Ensayo folklórico, histórico y artístico* (1935), amb un pròleg de Ferran Valls i Taberner.
(Montserrat Gomis)

8.305. **PUIG i BURGADA, Esteve.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1780. Exercí a Verges (Baix Empordà). (J. Ma.)

8.306. **PUIG i BURGADA, Francesc.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.307. **PUIG i CERVARI, Joan de.** Batxiller en Arts i Medicina, documentat a B., l'any 1423.
(AHPB - T. 25-XI-1423.) (I. Pe.)

8.308. **PUIG DE GALUP, Dionís.** Metge de Vilanova i la Geltrú, que tingué una actuació destacada durant el brot epidèmic de còlera del 1865. (450, pàg. 293)

8.309. **PUIG i GIRIBET, Ramon.** N. a Vilanova de Bellpuig (Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. (J. Ma.)

8.310. **PUIG i JOAN, Tomàs.** N. a Vilac (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.311. **PUIG i LLUCH, Joan.** N. a Vilagrassa (Urgell), el 1730; m. a Lleida el 8-III-1804. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1765. Establert a Lleida, on fou lloctinent del Protocirurgianat. (J. Ma.)

8.312. **PUIG i MOLAS, Jacint.** N. a Coll de Nargó (Alt Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

8.313. **PUIG i MONSÓ, Joan.** N. a Vilanova de la Barca (Segrià). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1794. (J. Ma.)

8.314. **PUIG i MONSÓ, Miquel.** N. a Vilanova de la Barca (Segrià). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

* **PUIG i TORRADAS, Antoni.** (És el número 3.884.) Doctorat, a Cervera, el 5 de maig de 1763. Va exercir a Capellades. Va ingressar a la Reial Acadèmia de Medicina de B., com a «soci forà», el 12 d'abril de 1772. Va lliurar a l'Acadèmia les comunicacions: «Ascitis con calentura lenta continua» (1772), i «Historia de la constitución geográfico-elemental de Capellades» (1773).

8.315. **PUIG-BONET i GALCERAN, Jaume.** N. a Vilanova de Meià (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.316. **PUIGFEL i SOLARIC, m.e Pere.** Cirurgià, documentat a Almenar (Segrià), els anys 1659 i 1663. També hi ha documentat un Pere Puigfel, a Balaguer, l'any 1649. (M. Ca.)

8.317. **PUIGGALÍ i CARRÉ, Pau.** N. a Vilosell (Garrigues). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

8.318. **PUIGGALÍ i CARRÉ, Raimon.** N. a Vilosell (Garrigues). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.319. **PUIGIBET i ROMAGOSA, Salvador.** N. a La Bisbal del Penedès. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. El 1767, s'havia graduat amb un examen. (J. Ma.)

8.320. **PUIGREDON, Antoni.** Cirurgià, que exercia a Artesa de Segre (Noguera), cap els volts del 1700. (288)

8.321. **PUIGRODON i BATLLE, Gaspar.** N. a Ponts (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. Pare de Blasi i Josep Puigrodon i Sàlvia. (J. Ma.)

8.322. **PUIGRODON i BATLLE, Josep.** N. a Ponts (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

8.323. **PUIGRODON i SALVIA, Blasi.** N. a Vilanova de les Avellanes (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.324. **PUIGRODON i SALVIA, Josep.** N. a B. Batxiller en Medicina, a Saragossa, l'any 1792. Revalidat el 1794. (24)

8.325. **PUIGRUBÍ i ANGELET, Bonaventura.** N. a Tona (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.326. **PUIGVERT, Miquel.** Cirurgià, documentat a Lleida, els anys 1668 i 1678. (M. Ca.)

8.327. **PUIGVERT i CABRATOSA, Pere.** N. a Besalú (Garrotxa). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.328. **PUJADAS, Francesc.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, m. l'any 1746. Actuava a l'hospital local. (B. Ju.)

8.329. **PUJADAS, Pere.** Metge, a Corçà (Baix Empordà), documentat l'any 1748. (B. Ju.)

8.330. **PUJADAS i GARCIA, Francesc.** Cirurgià de Vilabertran (Alt Empordà), en el segle XVIII. (B. Ju.)

8.331. **PUJADES, Joan.** Doctor en Medicina, de Sant Feliu d'Alella (Maresme), documentat a B., l'any 1681. (AHPB - T. 3-X-1681.) (I. Pe.)

8.332. **PUJALS i PEDRELL, Bernat.** Cirurgià de l'Armada, originari de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1791. (461)

8.333. **PUJOL, Damià.** Metge, documentat a Balaguer, entre els anys 1564 i 1590. (M. Ca.)

8.334. **PUJOL, Francesc.** Cirurgià, de l'Armada, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1751. (461)

8.335. **PUJOL, Francesc.** Cirurgià n. a Llimiana (Pallars Jussà). Documentat a Benavent de Lleida, el 26-VIII-1765, data de la seva mort. (M. Ca.)

8.336. **PUJOL, Grau.** Cirurgià de Llagostera (Gironès), l'any 1750. Membre de la Junta de Sanitat de Sant Feliu de Guíxols. Ens deixà escrita una història clínica, per lesió per arma de foc en extremitats, més les seves complicacions infeccioses, amb motiu d'honoraris. (Notaria S. F. Guíxols.) (B. Ju.)

8.337. **PUJOL, Ignasi.** N. a Peramola (Alt Urgell). Doctorat en Medicina, a Gandia, l'any 1756. Revalidat el 1776. Exercí a la Palma d'Ebre (Ribera). (24)

8.338. **PUJOL, Joan.** Doctor en Medicina, que, consta documentat a Balaguer, l'any 1597. (M. Ca.)

8.339. **PUJOL, Joan B.** N. a Balaguer el 18-IX-1617. Doctor en Medicina. Citat com a batlle i paer en cap de Balaguer els anys 1667 i 1669. Tingué una part activa en la lluita contra les tropes franceses que van ocupar Balaguer, l'any 1652, durant la guerra dels segadors, éssent nomenat capità d'un terç de 600 homes. (M. Ca.)

8.340. **PUJOL, Joan.** Doctor en Medicina, de Bràfim (Alt Camp), documentat a B., l'any 1671. (AHPB - Cm. 1-IV-1671.) (I. Pe.)

8.341. **PUJOL, Josep.** Doctor en Medicina, documentat a B., l'any 1759. (AHPB - T. 2-IV-1759.) (I. Pe.)

8.342. **PUJOL, Josep.** N. a la Vall d'Ora (Solsonès). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1761. Revalidat el 1773. Exercí a Sant Feliu de Lluelles (Berguedà). (24)

8.343. **PUJOL, Pere Josep.** N. a Granyena de les Garrigues. Doctor en Medicina. Exercí a Granyena, on està documentat entre els anys 1756 i 1764. Casat amb una filla d'Agustí Capdevila, metge de Torres de Segre. (M. Ca.)

8.344. **PUJOL i BIRBA, Antoni.** N. a Llagostera (Gironès). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

8.345. **PUJOL i BLANCH, Joan.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols. M. a B., l'any 1734. (B. Ju.)

8.346. **PUJOL i CAMPS, Cosme.** N. a Balenyà (Osona), era batxiller en Medicina, a Osca, el 1758. Segons que sembla, va exercir a Madrid. (J. Ma.)

8.347. **PUJOL i CASTAÑER, Tomàs.** N. a Banyoles el 1819; m. a Manresa el 25-II-1892. Metge de l'hospital de Sant Andreu de Manresa, de 1849 a 1861. Tingué cura dels treballadors que posaven les vies del tren (1857-59). Fou alcalde de Manresa. (J. Ra.)

8.348. **PUJOL i FITER, Josep.** N. a Organyà (Alt Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

8.349. **PUJOL i LLOVET, Aleix.** Doctor en Medicina. Citat a Conques (Pallars Jussà), l'any 1779. Va morir de ferida el 17-XII-1801, a Conques, quan tenia 70 anys. (M. Ca.)

8.350. **PUJOL i MATABOSCH, Joan.** N. a B. el 30-XII-1895; m. a B. el 6-VIII-1969. Llicenciat el 1919, va ésser metge d'una companyia tabaquera, amb la qual va conèixer el Carib i les Filipines. Més tard, es va dedicar a la Cirurgia, i fou ajudant del doctor Olivé i Gumà, a la Mútua dels *toreros*. Va fundar una clínica al carrer de Garcia Mariño, que va ésser incautada durant la guerra. Autor d'un treball sobre el tractament de la hidrocefàlia.

8.351. **PUJOL i MIRMI, Josep.** N. a Oliana (Alt Urgell). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.352. **PUJOL i PADRÓ, Pere.** N. a Sant Vicenç de Mollet (Vallès Oriental). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

* **PUJOL i VIDAL, Josep.** (És el número 3.963.) L'any 1832, va presentar, a la Reial Acadèmia de Medicina, de B., una *Descripción geográfico-topográfica de la villa de Tárrega.*
(«Diario de Barcelona», 24-I-1833, pàg. 188)

8.353. **PULLER, Pere.** Cirurgià, que, l'any 1640 exercia a Madrid. (J. Ma.)

8.354. **PUÑET i FARRÉ, Andreu.** N. a la Selva del Camp. Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

8.355. **PUÑET i ROCA, Rafael.** N. a Montroig (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.356. **PUNTONET i COMTE, Damià.** N. a Garriguella (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

8.357. **PUNTONET i DARÓ, Narcís.** N. a Garriguella (Alt Empordà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

8.358. **PUNTONS, Bartomeu.** Consta, com a cirurgià de Mura (Bages), l'any 1775. (J. Ra.)

8.359. **PUNTONS, Jaume.** Consta, com a cirurgià de Mura (Bages), l'any 1775. Fill de Bartomeu, també cirurgià. (J. Ra.)

— Q —

8.360. **QUADRA, m.° Melcior.** Cirurgià, documentat a Lleida, l'any 1628. (M. Ca.)

* **QUARTIELLA, Gaspar.** — V. **QUARTILLA, Gaspar** (núm. 3.976).

8.361. **QUATRULLS, mestre Baltasar.** Cirurgià, documentat a Solsona, l'any 1567. (M. Ca.)

8.362. **QUERALT i SEGARRA, Raimon.** Cirurgià segon de l'Armada, originari del bisbat de Tarragona, alumne del R.C.C. de Cadis, on va ingressar l'any 1767. (461)

8.363. **QUEROL, Geroni.** Cirurgià. Consta, que l'any 1782, tenia botiga oberta, a B., amb tres fadrins. (J. Ma.)

8.364. **QUEROL, Jaume.** Doctor en Medicina. Físic del capitol de la catedral de Girona, l'any 1446, junt amb Bernat des Lor. (B. Ju.)

8.365. **QUEROL, Martí.** Metge, documentat a Rossell (Baix Maestrat), l'any 1795. (24, pàg. 31)

8.366. **QUEROL i BARBÉ, Pau.** N. a Santa Coloma de Queralt (Conca de Barberà). Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.367. **QUEROL i SANDUBAL, Salvador.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1795. (J. Ma.)

8.368. **QUIBUS, Bernat.** Cirurgià, n. a Tamarit (Llitera), documentat a Lleida, els anys 1685 i 1686. Era fill de Pere Quibus, cirurgià de Tamarit. (M. Ca.)

8.369. **QUIBUS i COMAS, Josep.** N. a Almatret (Segrià). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

8.370. **QUIBUS i MONFAR, Josep.** N. a Montgai (Noguera). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.371. **QUIBUS i MONFAR, Llorenç.** N. a Montgai (Noguera). Cirurgià romancista,

de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

8.372. **QUILMETAS i LLOVERAS, Josep.** N. a Castelló d'Empúries (Alt Empordà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.373. **QUINTANA, Joan.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1730. (B. Ju.)

8.374. **QUINTANA, Mateu.** N. a Vallde via (Vall de Bianya ?, Garrotxa). Batxiller en Medicina, a Osca, l'any 1754. Revalidat el 1772. Exercí a Camallera (Alt Empordà). (24)

8.375. **QUINTANA, Narcís.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1794. Fou cirurgià de l'hospital. (B. Ju.)

8.376. **QUINTANA i FALGUERAS, Pere.** N. a Colomers (Baix Empordà), el 3-VII-1763. Batxiller en Medicina, a València, l'any 1796. Revalidat el 1799. (24)

8.377. **QUINTANA i SANVICENS, Josep.** N. a Santa Eulàlia de Riuprimer (Osona). Cirurgià llatí, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.378. **QUIRCH, Benet.** Doctor en Medicina. Exercí a Sant Feliu de Guíxols. Fou metge de l'hospital i jurat. M. l'any 1746. Pare de Benet Quirch i Bacó. (B. Ju.)

8.379. **QUIRCH, Joan.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat els anys 1566-1571. (B. Ju.)

8.380. **QUIRCH, Manuel.** Cirurgià de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1706. Germà del metge Benet. (B. Ju.)

8.381. **QUIRCH i BACÓ, Benet.** Metge de Sant Feliu de Guíxols, documentat l'any 1735. (B. Ju.)

8.382. **QUIRIQUET i SACANELL, Jaume.** N. a Montmaneu (Anoia). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. Probablement el seu cognom fós GUIRIGUET. (J. Ma.)

—R—

8.383. **RABASSA i BATISTA, Joaquim.** N. a Calella (Maresme). Batxiller en Medicina i Cirurgia a B., l'any 1842. Féu estudis a Alemanya. Exercí l'Homeopatia. (J. Ma.)

8.384. **RAFER, Pau.** Llicenciat en Medicina i Cirurgia al R.C.C. de B. L'any 1822, està documentat com a primer ajudant de Cirurgia. El 1845, consta com a Viceconsultor de Cirurgia, de Sanitat Militar i Consultor honorari de l'Hospital Militar de B. (J. Ma.)

8.385. **RAGUER i TUTLLÓ, Agustí.** N. a Ripoll. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. L'any anterior havia fet la campanya de Portugal. El segon cognom consta també, com a Trulló. (J. Ma.)

8.386. **RAMON CASAJUS, Justo.** N. a Larrés (Osca), el 1822. Féu els estudis per a cirurgià de segona al R.C.C. de B., graduant-se el desembre de 1847. Pare de Santiago Ramon y Cajal. (J. Ma.)

8.387. **RAMONET i GRAELL, Ignasi.** N. a Noves (de Segre ?). Graduat, com a cirurgià romancista, d'un examen, al R.C.C. de B., l'any 1789. Actuà com a cirurgià militar, estant documentat, a l'arxiu de Segòvia, l'any 1813. Consta, també com a Ramonell. (J. Ma.)

8.388. **RAMONIC i BARTA, Joan B.** N. a Salàs (Pallars Jussà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779.

8.389. **RATÉS i BABOT, Jacint.** N. a Vilanova de Palafolls (Maresme). Alumne del R.C.C. de B., on ingressà l'any 1819, graduant-se amb el títol de Batxiller en cirurgia mèdica, l'any 1824, i de llicenciat en Medicina, l'any 1828. El pretendent carlista el nomenà baró de Ratés. (J. Ma.)

8.390. **RAURIC i SAS, Fidel.** N. a B. el 10-IX-1892; m. el 1978. Llicenciat en farmàcia el 1915 i doctorat el 1919 amb la tesi *El ácido silicotúngstico en la determinación cuantitativa de la morfina y de la atropina contenidas en las tinturas de opio y belladona.* Catedràtic de Tècnica

Física de la Facultat de Farmàcia de Santiago (1925-28) i de Barcelona (1940-62). Membre de la Reial Acadèmia de Medicina de B., en la qual ingressà el 6 de maig de 1945 amb un discurs sobre el tema *Trece años con la especialidad farmacéutica,* que fou contestat pel doctor Jaume Peyrí. Ell mateix contestà el discurs d'ingrès del doctor Isamat Vila l'any 1948. Membre de la Junta Directiva de la Reial Acadèmia de Medicina, de B., fou bibliotecari de 1947 a 1960. L'any 1961 féu el treball inaugural de curs sobre el tema *Electroforesis.* Fou també president de la Reial Acadèmia de Farmàcia de B. (1963-1965).

8.391. **RAVERTER i PADRÉS, Manuel.** Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1786. (J. Ma.)

8.392. **RAVÉS i FABREGA, Joan.** N. a Camprodon (Ripollès). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.393. **REINÉS i ARMENGUÉ, Mateu.** N. a Torroella. Llicenciat en Cirurgia, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.394. **RIBA i ROS, Antoni.** N. a Granyena (Garrigues). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1766. L'any anterior havia fet la campanya de Portugal. (J. Ma.)

8.395. **RIBA i ROS, Francesc.** N. a Granyena (Garrigues). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

8.396. **RIBAS i GELI, Jeroni.** N. a Canet d'Adri (Gironès). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

8.397. **RIBERA i FABREGA, Llorenç.** N. a Solsona. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.398. **RIBERA i SERRABASSA, Marià** N. a B. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. El 16-IX-1783, fou nomenat cirurgià de la guarnició d'Orà, en comptes de Joan Bassols, que havia estat posat en primer lloc de la terna. (J. Ma.)

8.399. **RICART i MOGA, Bartomeu.** N. a Tredòs (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.400. **RIERA i MASCARÓS, Raimon.** N. a Palafrugell. Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

8.401. **RIERA i PINEDA, Llorenç.** Féu els estudis al R.C.C. de B., on es llicencià i doctorà en Cirurgia. Catedràtic d'Anatomia d'Osca, l'any 1807. L'any 1816, oposità a una càtedra de B. Actuà com a metge militar éssent ajudant de l'hospital de Ciutat de Mallorca, quan la Guerra del Francès, estigué destinat a l'exèrcit de Galícia i a León, i va intervenir a la batalla de Medina de Rioseco, i més tard actuà a Castella i el Pais Basc. (J. Ma.)

8.402. **RIERA i SOLA, Bernat.** N. a Sallent (Bages). Cirurgià romancista, d'un sol examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

8.403. **RIGOLA i VIDAL, Francesc.** N. a Santó (Elna). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. Fou destinat al Regiment d'Ultònia, on va morir l'any 1785. (J. Ma.)

8.404. **RIGUAL i MASCARÓ, Pau.** N. al Vendrell. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.405. **ROCA i GIBERT, Pau.** N. a Sentmenat (Vallès Occidental). Cirurgià romancista, graduat l'any 1773 al R.C.C. de Barcelona. (J. Ma.)

8.406. **ROGER i PADROSA, Josep.** N. a B. Llicenciat en Medicina i Cirurgia, pel R.C.C. de B., l'anv 1835. Autor d'un treball *Sobre si en las fracturas conminutas de las extremidades superiores e inferiores, producidas por balas de cañón, casco de granada u otro cuerpo muy pesado, debe hacerse la amputación en la parte contigua o en la lisiada,* publicat a la Biblioteca Médica Castrense Española (1851). (J. Ma.)

8.407. **ROIG i DISPÉS, Antoni.** N. a La Bisbal. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat l'any 1798, al R.C.C. de B. L'any 1793 havia intervingut, com a practicant, a la campanya del Rosselló. (J. Ma.)

8.408. **ROIG i MONTELLS, Salvador.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat l'any 1783 al R.C.C. de B. El segon cognom pot ser també Montanell. (J. Ma.)

8.409. **ROIG i SALVI, Manuel.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Cirur-

già romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

8.410. **ROMA i DEL ORS, Antoni.** N. a Sant Pere de Roda (Alt Empordà). Doctor en Cirurgia pel R.C.C. de B., l'any 1798. Exercí com a metge militar. Consta també, com a A. R. dels Horts. (J. Ma.)

8.411. **ROMA i SERRATOSA, Andreu.** N. a Sant Hipòlit de Voltregà (Osona). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat l'any 1777, pel R.C.C. de B. (J. Ma.)

8.412. **ROMERO, Francesc.** N. a Concavella (Seu d'Urgell). Llicenciat en Cirurgia, en el R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.413. **ROMERO i SANTAMARIA, Antoni.** N. a Castillonroi. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat en el R.C.C. de B., l'any 1781. Es va establir a Balaguer, el mateix any. (J. Ma.)

8.414. **ROMEU i GUIMERÀ, Manuel.** Autor de *Remeis casolans*, inicialment publicat en el setmanari «El Vendrellense» l'any 1898 i després com a llibre (Vendrell, 1929, segona edició, 128 pàgines). L'autor consta com a llicenciat i doctor en Medicina i Cirurgia per les universitats de Barcelona, Madrid i Montevideo.

8.415. **ROMEVA i BORDES, Joan.** N. a Canejan (Vall d'Aran). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat en el R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.416. **ROS i GARCIA, Antoni.** N. a Cervera. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1765. Fou cirurgià major del Regiment d'Infanteria de Guadalajara. (J. Ma.)

8.417. **ROVIRA i PRATS, Isidre.** N. a Pont d'Armentera (Alt Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.418. **ROVIRA i SALA, Josep.** N. a B. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1783. (J. Ma.)

8.419. **RUFÍ i FERRER, Boi.** N. a Martorell (Baix Llobregat). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

— S —

8.420. **SAGAS i SANROMÀ, Francesc.** N. a Mataró. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. El 1811, el trobem amb la categoria de primer ajudant de l'exèrcit de Catalunya, amb el sou quinzenal de 500 rals. (J. Ma.)

8.421. **SALA i SERRA, Vicenç.** N. a Esterri d'Àneu (Pallars Sobirà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. Un germà seu, Joan, fou també alumne del R. Collegi. (J. Ma.)

8.422. **SALETA i CAHORS, Francesc.** N. a Alp (Cerdanya). Alumne del R.C.C. de B., en el qual va ingressar l'any 1792. Fou Collegial intern (1798) i rector de Collegials interns (1798). Doctorat el mateix any. Fou metge militar. (J. Ma.)

8.423. **SALGOT i RIBER, Raimon.** N. a Centelles (Osona). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. El mateix any s'establí a Berga. (J. Ma.)

8.424. **SALÓ i FARRÉ, Antoni.** N. a Girona. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.425. **SALÓ i GORGAS, Josep.** N. a Castell de l'Areny (Berguedà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.426. **SALÓ i PALLEJÀ, Domènec.** N. a Manresa. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

8.427. **SALÓ i RAGUER, Salvador.** N. a Ribes de Freser (Ripollès). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. Un germà seu, Joan, fou també alumne del R. Collegi (1776-81). (J. Ma.)

8.428. **SALÓ i SANTA MARIA, Abdó.** N. Sant Pere Pescador (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

8.429. **SALVANY i ROJAS, Josep.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Consta que,

l'any 1782, tenia botiga oberta a B., amb 4 fadrins. (J. Ma.)

8.430. **SALVAT i VALLVERDÚ, Francesc.** N. a l'Aleixar (Baix Camp). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1768. Essent estudiant havia fet la campanya de Portugal (1766-67). Més tard es va graduar de Cirurgià llatí, amb tres exàmens. (J. Ma.)

8.431. **SANCHEZ i COSTA, Bartomeu.** Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

8.432. **SANCHEZ DE RIBERA i GUÏU, Joan.** N. a Ripollet (Vallès Occidental). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

8.433. **SANCHO i SOLER, Narcís.** N. a Girona. Alumne del R.C.C. de B., en el qual va ingressar l'any 1779. Es graduà com a cirurgià romancista, de dos exàmens, l'any 1796. Fou practicant de l'exèrcit de Guipúscoa i Navarra el 1793. (J. Ma.)

8.434. **SANTANDREU i SOCAS, Josep.** N. a Manresa. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. El 1786 s'havia graduat com a romancista de dos exàmens. (J. Ma.)

8.435. **SANTOLLS i CHALAMAN, Miquel.** N. a Fontllonga (Noguera). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. Consta també, com a Sentoll i Xalaman. L'any 1782 exercia a Algerri (Noguera). (J. Ma.)

8.436. **SAPIENS i FARRÚS, Pere.** N. a Camarasa (Noguera). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. (J. Ma.)

8.437. **SARGET i SERRA, Francesc.** N. a Cardona (Bages). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. Els anys 1773-75 havia estat en una expedició a Amèrica. Fou cirurgià militar. L'any 1811 és documentat com a cirurgià, amb el grau de primer ajudant, a l'hospital de Mataró, amb la paga quinzenal de 500 rals. (J. Ma.)

8.438. **SARRA i TURRÓ, Pau.** N. a Malgrat (Maresme). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1798. (J. Ma.)

8.439. **SAUCH i CREUS, Pau.** N. a B. el 1788. Alumne del R.C.C. de B., on ingressà l'any 1802. Practicant en el setge de Girona, fou ascendit a segon ajudant (3-VI-1809), constant amb el núm. 14 a l'escalafó de l'any 1822. Tenia la Creu de Sant Ferran. L'any 1809 es graduà com a batxiller en Cirurgia mèdica, al R.C.C. de B. El 1851 consta com a consultor de Cirurgia de l'exèrcit. (J. Ma.)

8.440. **SAURA ESCAPA i FONT, Jaume.** N. a Sentmenat (Vallès Occidental). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1796. (J. Ma.)

8.441. **SAYROLS i VELAT, Joaquim.** N. a B. Alumne del R.C.C. de B., on es llicencià l'any 1830. Fou metge militar. Consta com a subinspector i cap de Sanitat Militar a B., els anys 1852 i 1859. (J. Ma.)

8.442. **SELVA i MONTAMAR, Josep.** N. a Tàrrega. Cirurgià, de Castellserà (Urgell) que, per haver exercit la facultat amb honor i estimació, amb un sol examen pràctic i un altre teòric, fou graduat al R.C.C. de B., com a llicenciat en Cirurgia mèdica, l'any 1799. (J. Ma.)

8.443. **SERENANA i VILAPIÑÓ, Pere.** N. a Castellnou de Seana (Urgell). Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. S'establí al seu poble nadiu (1783). Un germà seu, Andreu, fou també alumne del R.C.C. (1792). (J. Ma.)

8.444. **SERIOLA i MORERA, Josep.** N. a Argentona (Maresme). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. (J. Ma.)

8.445. **SERRA i CANAL, Antoni.** N. a Organyà (Alt Urgell). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

8.446. **SOCIAS i BOCER, Gregori.** N. a la Selva del Camp (Baix Camp). Cirurgià, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. Un germà seu, Josep, fou alumne del Col·legi de Cadis i va graduar-se a Barcelona. (J. Ma.)

8.447. **SIMÓ i MATALÍ, Josep.** N. a Verges (Baix Empordà). Alumne del R.C.C. de B., en el qual ingressà l'any 1777 i es graduà el 1789 com a cirurgià romancista de dos exàmens. El 1782 era fadrí a la botiga de Josep Ridecós. Consta també com a Simon. (J. Ma.)

8.448. **SIMÓ i MATALÍ, Pere.** N. a Verges (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.449. **SIMON i TORRENS, Pere.** N. a Santa Maria d'Aguiló. Cirurgià romancis-

ta, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

8.450. **SIRVENT i ARTISÓ, Miquel.** N. a Bolvir (Cerdanya). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.451. **SOBIRANA i HUMET, Antoni.** N. a Sant Esteve de Castellar. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. Era fill de cirurgià. (J. Ma.)

8.452. **SOBREQUET i FERRÉS, Josep.** N. a Arlés (França). Cirurgià romancista, d'un sol exàmen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. Tenia 39 anys i feia constar que havia estudiat la Cirurgia a Montpeller. (J. Ma.)

8.453. **SOCIAS i BOCER, Gregori.** N. al Vendrell. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.454. **SOLÀ i BADIA, Josep.** N. a B. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. Consta que va començar els estudis el mateix dia que es va obrir el collegi. (J. Ma.)

8.455. **SOLDEVILA, Anton.** Documentat com a metge, a Montblanc, entre els anys 1687 i 1711.

8.456. **SOLER i COLETAS, Pere.** N. a Guissona (Segarra). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. Havia començat els estudis l'any 1777 i el 1781 estava com a practicant de l'exèrcit a Maó. (J. Ma.)

8.457. **SOLER i COLL, Francesc.** N. a Sant Feliu Sasserra (Bages). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. (J. Ma.)

8.458. **SOLER i SANPERE, Joan.** N. a Manresa. Llicenciat en Cirurgia mèdica l'any 1805, al R.C.C. de B. Doctor en Cirurgia el mateix any. Obtingué el Premi Annual del Collegi, de 1805. Va tenir com a millor contrincant a Joan B. Foix i Gual, futur catedràtic. (J. Ma.)

8.459. **SOLIVA i ROMAGUERA, Joan.** N. a Tordera (Maresme). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

8.460. **SPRIQUETE i SICRE, Francesc.** N. a Prats de Molló (Vallespir). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.461. **STORCH i OLARAN, Francesc.** N. a Berga. Cirurgià, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. Ja estava graduat, amb un examen, l'any 1778. (J. Ma.)

8.462. **STORCH i OLARAN, Isidre.** N. a Berga. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'eny 1774. Consta que, l'any 1783, estava a L'Havana, segurament en un regiment. El segon cognom consta també com De Oleran. (J. Ma.)

8.463. **STORCH i OLARAN, Thomàs.** N. a Berga. Fill de cirurgià. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. Fou fadrí de la botiga de Francesc Giró l'any 1782. (J. Ma.)

8.464. **SURÍS i ESQUEU, Josep.** N. a Lloret de Mar. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. (J. Ma.)

— T —

8.465. **TAIAN i BORDETA, Joan.** Cirurgià romancista, de dos exàmens, n. a Banquer, bisbat de Tarbes (França), graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

8.466. **TAPIOL, Josep.** Cirurgià, d'Igualada, a l'últim terç del segle XVIII. Pare de Domènec Tapiol, també cirurgià. (J. Ma.)

8.467. **TAPIOL i TIANA, Domènec.** N. a Igualada. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.468. **TARRÚS i CABROT, Raimon.** N. a Salàs (Pallars Jussà). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1788. En algun document consta com a Farrús. (J. Ma.)

8.469. **TEIXIDÓ i VERGER, Josep.** N. a Masllorens (Alt Camp). Cirurgià, matriculat en el R.C.C. de B., l'any 1788. Fou destinat, com a practicant, a l'Exèrcit del Rosselló, l'any 1793. (J. Ma.)

8.470. **TEIXIDÓ i VERGER, Mateu.** N. a Llardecans (Segrià). Consta com a matriculat al R.C.C. de B., l'any 1784. Fou practicant, destinat a l'Exèrcit del Rosselló, durant la guerra de 1793. El 1813, el trobem com a cirurgià. (J. Ma.)

8.471. **TEIXIDOR i VACIANA, Rafael.** N. a Sarral (Conca de Barberà). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. (J. Ma.)

8.472. **TEXIDÓ i VERGÉ, Esteve.** N. a Camp (?) (Lleida). Llicenciat en Medicina, al R.C.C. de B., l'any 1799. (J. Ma.)

8.473. **TIZON i GIL, Llorenç.** N. a Vic. Cirurgià, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1782. (J. Ma.)

8.474. **TOLL i EURAS, Esteve.** N. a Vic. Consta com a matriculat al R.C.C. de B., l'any 1779. Graduat, com a cirurgià d'un examen, el 1789. (J. Ma.)

8.475. **TOMAS i CORTINA, Francesc.** N. a Tuixen (Alt Urgell). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1785. (J. Ma.)

8.476. **TORNELL, Pere.** L'any 1710 consta com a cirurgià, a Montblanc.

8.477. **TORRES, Miquel.** L'any 1670 consta com a cirurgià a Montblanc. També va exercir a l'Espluga de Francolí.

8.478. **TORRES i RIBERA, Jaume.** N. a Tàrrega. Cirurgià llatí, de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. (J. Ma.)

8.479. **TORRUELLA i MORETA, Josep.** N. a Bigues (Vallès Oriental). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1770. El 1796 es doctorà en Cirurgia. (J. Ma.)

8.480. **TRULLS i GELABERT, Joan.** N. a Figueres. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1787. (J. Ma.)

8.481. **TRULLS i GELABERT, Josep.** N. a Figueres. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. Exercí a Figueres. (J. Ma.)

— V —

8.482. **VIDAL, Joan.** Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. (J. Ma.)

8.483. **VIDAL i ALEXEU, Mateu.** N. a Verges (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

8.484. **VIDAL i CARBONELL, Raimon.** N. a Guissona (Segarra). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1777. Exercí a B., on l'any 1782 consta que tenia botiga oberta amb 3 fadrins. Doctorat en Cirurgia, l'any 1799. (J. Ma.)

8.485. **VIDAL i FIGUEROLA, Gabriel.** N. a Vinyols (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1772. (J. Ma.)

8.486. **VIDAL i PINÓS. Esteve.** N. a Casarill (Vall d'Aran). Llicenciat en Medicina, a la facultat de B., l'any 1844. Als voltants de 1847 és ajudant de bibliotecari, a la nòmina de la Facultat de Medicina, amb el sou annual de 3.000 rals. (J. Ma.)

8.487. **VIDAL i SOLER, Francesc.** N. a Sort. Féu els estudis en el R.C.C. de B., on va ingressar l'any 1801, als 22 anys. L'any 1811 consta com a practicant de Cirurgia de l'Exèrcit de Catalunya, amb la paga quinzenal de 240 rals. L'any 1851, era Vice-director de Sanitat. Autor de la memòria *Los medios higiénicos que debe observar un ejército sitiador en una plaza,* publicada a la Biblioteca Médico Castrense Española (1851). (J. Ma.)

8.488. **VIDAL i VILA, Josep.** N. a Cardona (Bages). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1775. (J. Ma.)

8.489. **VILA i ARCARONS, Ramon.** Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1792. (J. Ma.)

8.490. **VILA i AULET, Salvador.** Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1789. Havia treballat de fadrí a la botiga de Pau Oller. (J. Ma.)

8.491. **VILA i CAMPS, Josep.** N. a Castell de Calonge (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1778. Doctorat en Cirurgia el 1796. Fou cirurgià militar. (J. Ma.)

8.492. **VILA i CAMPS, Joan.** N. a Castell de Calonge (Baix Empordà). Cirurgià llatí, de tres exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. El 1781 es troba a Orà com a cirurgià militar.

8.493. **VILA i DUCUNY, Bernat.** N. a Sant Lari (bisbat de Comenge). Alumne del R.C.C. de B., on ingressà l'any 1775. Cirurgià romancista, de dos exàmens, l'any 1780. (J. Ma.)

8.494. **VILA i MARTÍNEZ, Pere.** N. a Ciutat de Mallorca. Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

8.495. **VILA i MASNOU, Bonaventura.** N. a Viladrau (Osona). Cirurgià llatí de cinc exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

8.496. **VILA i ROVIRA, Joan.** N. a Vilafranca del Penedès. Alumne del R.C.C. de B., on ingressà l'any 1762. Es graduà com a «mestre romancista», de dos exàmens, l'any 1767. (J. Ma.)

8.497. **VILANOBA i PUJOL, Josep.** N. a Arfa (Alt Urgell). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1790. (J. Ma.)

8.498. **VILAPUANA, Carles.** Cirurgià de B. Consta que tenia botiga oberta l'any 1782. (J. Ma.)

8.499. **VILAPUDUA i GUAL, Josep.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.500. **VILAR i GARCIA, Manuel.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1767. Exercí com a cirurgià militar, i el 1781, és establert a Cadis. (J. Ma.)

8.501. **VILAR i SERRAT, Josep.** N. a la Seu d'Urgell. Cirurgià romancista de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., el 1786. (J. Ma.)

8.502. **VILARET i VIA, Pere.** N. a Girona. Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.503. **VILARÓ i FRANQUESA, Ramon.** N. a Torroja (Solsonès). Cirurgià roman-

cista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1797. (J. Ma.)

8.504. **VILARÓ i PRATS, Pau.** N. a B. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. Documentat l'any 1782 amb botiga oberta, amb 3 fadrins. El 3-12-1783 consta com un dels cònsols de la Comunitat de Cirurgians de B. (J. Ma.)

8.505. **VILARRASA i ORRA, Joan.** N. a Sant Boi de Lluçanès. Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1771. (J. Ma.)

8.506. **VILASECA i MINUART, Joan.** N. a Llavaneres (Maresme). Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B. el 21-II-1766. Fou un dels primers alumnes del Reial Collegi de B., constant que inicià els estudis el mateix dia en que es va obrir l'escola. Fou cirurgià major del Regiment d'Infanteria de la Reina (Amèrica). (J. Ma.)

8.507. **VILELLA i GUARDIOLA, Francesc.** N. a Sanaüja (Segarra). Alumne del R.C.C. de B., on ingressà l'any 1784. Fou practicant de l'Exèrcit del Rosselló i es graduà com a cirurgià romancista, l'any 1805. (J. Ma.)

8.508. **VIÑALS i CAPDEVILA, Bernat.** N. a Palamós (Baix Empordà). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1776. (J. Ma.)

8.509. **VIÑALS i CAPDEVILA, Francesc.** N. a Palamós (Baix Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1779. Germà de Bernat, també cirurgià. (J. Ma.)

8.510. **VIÑALS i GARRELL, Josep.** N. a Argentona (Maresme). Cirurgià romancista, graduat al R.C.C. de B., l'any 1773. El segon cognom consta també com a Parrell. (J. Ma.)

8.511. **VIÑAS i PALS, Martí.** N. a Maçanet de Cabrenys (Alt Empordà). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., 1785. L'any 1782 estava com a fadrí a la botiga de Francesc Bramon. (J. Ma.)

8.512. **VIÑUELES i VERDAGUER, Josep.** N. a Manlleu (Osona). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., 1785. Era fill de cirurgià. El 1782 era fadrí a la botiga de Francesc Bramon. (J. Ma.)

8.513. **VIOLA i MASIP, Joan.** N. a Botarell (Baix Camp). Cirurgià romancista, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1784. L'any 1780 era fadrí a la botiga de Francesc Morelló. (J. Ma.)

8.514. **VIOLA i MASIP, Llorenç.** N. a Botarell (Baix Camp). Cirurgià romancista, d'un examen, graduat al R.C.C. de B., l'any 1793. L'any 1791 havia estat destinat, com a practicant, al setge de Ceuta, amb la paga de 35 escuts, més els viatges d'anada i tornada. Germà de Joan, també cirurgià. (J. Ma.)

8.515. **VIOLA i POL, Domènec.** N. a Torroella de Montgrí (Baix Empordà). Alumne del R.C.C. de B., on va ingressar l'any 1781. Després d'haver servit a l'Exèrcit del Rosselló pogué graduar-se, com a cirurgià romancista de dos exàmens, l'any 1796. Ja l'any 1782 es trobava com a fadrí a la botiga de Josep Portusach. (J. Ma.)

8.516. **VIRGILI i COLL, Benet.** N. a Pobla de Montornés (Tarragonès). Cirurgià romancista de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1791. (J. Ma.)

8.517. **VULLIEZ, Francesc.** Cirurgià llatí, de 2 exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1769. (J. Ma.)

— X —

8.518. **XAMBÓ, Josep.** Cirurgià. Llicenciat en Cirurgia mèdica pel R.C.C. de B., l'any 1799, per haver exercit la facultat per més de 20 anys, amb bon nom, amb un sol examen pràctic (comentari d'un malalt) i un altre teòric (operacions, matèria mèdica externa i botànica). (J. Ma.)

8.519. **XICOLA i ROCA, Raimon.** N. a Vic. Cirurgià llatí, de nou exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1781. (J. Ma.)

— Z —

8.520. **ZERA i BARDINA, Francesc.** N. a Monçó (bisbat de Lleida). Cirurgià llatí, de dos exàmens, graduat al R.C.C. de B., l'any 1774. (J. Ma.)

BIBLIOGRAFIA

1. RUBIÓ I LLUCH, A., *Notes sobre la ciència oriental a Catalunya en el* XIV *sigle* (pàgs. 389-398 i 485-488), amb l'apèndix de J. R. i B., *Metjes i cirurgians juheus* (pàgs. 489-497), «Estudis Universitaris Catalans», III, 1909.
2. MIQUEL ROSELL, P. Francisco, *Inventario General de Manuscritos de la Biblioteca Universitaria de Barcelona* (Madrid 1958-1969), en quatre vols.
3. DANON BRETOS, J., *Datos para la Historia de la Medicina en Tarragona: 1768-1799*, «Boletín Informativo. Suplemento de Anales de Medicina», 1972, núm. 152, pàgs. 35-53.
4. CARDONER, Antoni, *Història de la Medicina a la Corona d'Aragó* (1162-1479) (Barcelona 1973).
5. CARDONER, Antoni, *La propagación de la Medicina de la Corona de Aragón a Europa durante la baja Edad Media (siglos* XIII, XIV, XV*)*, «Anales de Medicina y Cirugía», 1968, març-abril, pàgs. 125-143.
6. LLADONOSA, Josep, *Noticia histórica sobre el desarrollo de la Medicina en Lérida* (Lleida 1974).
7. CALBET CAMARASA, J. M., *Prensa médica en Cataluña hasta 1900*, tesis doctoral inèdita, Barcelona 1967.
8. RAFAT SELGA, Juan, *Aspectos de la Medicina en Manresa (siglos* XIII *al* XVII*)*, «Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I (Barcelona 1971), pàgs. 91-126.
9. ROCA, Josep M., *Mestre Guillem Colteller* (Barcelona 1922).
10. BOVER, Joaquim M., *Biblioteca de Escritores Baleares* (Palma 1868), en dos volums.
11. RODRÍGUEZ TEJERINA, José M.ª, *Don Fernando Weyler y Laviña, médico y escritor del s.* XIX, «Medicina e Historia», 1972, octubre.
12. DANON BRETOS, J., *Oposiciones a cátedra*, «Medicina e Historia», 1971, X, número 6.
13. GUERRA, Francisco, *Manuel Codorniu Ferreras (1788-1857). Azares de un médico liberal en la sociedad hispanoamericana del siglo* XIX, «Medicina e Historia», 1973, XII, núm. 30.

14. CARDONER, A., *La cirugía en Barcelona en el siglo* XVIII *antes de la fundación del Real Colegio de la misma Facultad (1700-1760),* «Medicina e Historia», 1973, III, núm. 22.

15. DANON BRETOS, J., *La cátedra de Método de Medicina de la Universidad de Cervera,* «Medicina e Historia», 1973, III, núm. 22.

16. PASCUAL I PRATS, J., *Notas para una bibliografía médica de la provincia de Gerona,* Asoc. Liter. Gerona. Certamen de 1895, pàgs. 71-115 (Girona, 1896).

17. USANDIZAGA CLAPARSORO, M. i COLL FIOL, C., *José Rives Mayor,* «Medicina e Historia», 1975, XII, núm. 52.

18. PI-SUNYER I BAYO, J., *Antoni Gimbernat, fundador del Collegi de Cirurgia de San Carlos* (Barcelona 1936).

19. DANON BRETOS, J., *El Protomedicato de Cataluña en el siglo* XVIII, «Medicina e Historia», 1975, V, núm. 46, pàgs. 3-4.

20. SUREDA TRUJILLO, Joana, *Historia de la Real Academia de Medicina y Cirugía de Palma de Mallorca,* tesi doctoral inèdita, Barcelona 1977.

21. GUAL SALA, A. i PALES ARGULLOS, J. L., *La Fisiología en nuestras aulas durante el siglo* XIX. *La Facultad de Medicina en Barcelona,* «Medicina e Historia», 1975, VII, núm. 48.

22. PUIGDOLLERS COLÀS, A., *Contribución al estudio histórico de la Medicina leridana y de los maestros en Medicina que en la Universidad ilerdense se formaron,* tesi doctoral inèdita, Barcelona 1956.

23. JORDI GONZÁLEZ, Ramon, *Privilegios especiales concedidos por el Protomédico del Principado de Cataluña y condados del Rosellón y de la Cerdaña durante la primera mitad del s.* XVIII, «Medicina e Historia», 1973, V, núm. 24.

24. DANON BRETOS, J., *Aportació a l'estudi social de la Medicina a Catalunya* (Barcelona 1975).

25. RAFECAS RENAU, A., *Manuel Vila i Olesa, médico de Tortosa,* treball inèdit del seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1977.

26. «ANALES DE MEDICINA Y CIRUGÍA, *publicados bajo la dirección de la Real Academia de Medicina de Barcelona*».

27. PASTOR NICOLAU, Montserrat, *Emili Darder i el seu temps,* treball inèdit del seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1977.

28. «MEDICINA E HISTORIA», Publicaciones Biohorm, sección Medicina e Historia, revista mensual (1964-1977).

29. RUIZ Y PORTA, Juan, *Tarraconenses ilustres. Apuntes biográficos* (Tarragona 1891).

30. MARTÍNEZ SÁNCHEZ, José, *Bibliografía de la Odontología Española. Índice para formar un catálogo razonado de las obras impresas en castellano que tratan sobre el Arte del Dentista* (Madrid 1911).

31. SOLER I PALET, Joseph, *Cent biografies terrassenques* (Barcelona 1900).

32. GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA.

33. TORRANDELL TRUYOL, Antonio, *La Medicina en Mallorca. Siglos* XIII, XIV, XV, treball inèdit del seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona. 1977.

34. MARTÍNEZ REGUERA, Leopoldo, *Bibliografía Hidrológico-médica española. Segunda parte. (Manuscritos y biografías.)* (Madrid 1896-1897), en dos vols.

35. PLANELLAS GELIS, Francisco Javier, *El Dr. Joaquín Danés y Torras. Su aportación a la Medicina y a la Cultura,* treball inèdit del seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona. 1977.

36. DANON BRETOS, J., *El Colegio de Médicos cirujanos y boticarios de Tarragona en 1599,* «Medicina e Historia», 1974, II, núm. 32.

37. CARRERAS VALLS, Ricard, *Introducció a la Història de la Cirurgia a Catalunya. Bernat Serra i altres cirurgians catalans illustres del segle* XIV (Barcelona 1936).

38. COMENGE, Luis, *La Medicina en Cataluña. Bosquejo histórico* (Barcelona s. d.).

39. COMENGE, Luis, *La Medicina en el s.* XIX (Barcelona 1904).

40. COMENGE, Luis, *La Medicina en el reinado de Alfonso V* (Barcelona 1904).

41. HERNÁNDEZ MOREJÓN, Antonio, *Historia bibliográfica de la Medicina Española* (Madrid 1842-1852), en set volums.

42. ROCA I HERAS, Josep M., *La Medicina catalana en temps del rei Martí* (Barcelona 1919).

43. LLADONOSA I PUJOL, Josep, *Comentaris aportacions documentals per a la història de la Medicina de Lleida,* «Annals del Col·legi Oficial de Metges de Lleida», 1977, pàgs. 84-130.

44. JULIÀ I FIGUERAS, Benet, *Un diploma de Metge gironí del 1474,* «Boletín del Colegio de Médicos de la Provincia de Gerona», 1976, quart trimestre.

45. BONEU COMPANYS, F., *Proceso a Onofre Anglarill, médico leridano con título falso de la Universidad de Cervera,* «Annals del Col·legi Oficial de Metges de Lleida», 1977, pàgs. 71-83.

46. MONTES CID, Dámaso, *Cien años de Cruz Roja en Mataró: 1872-1972* (Mataró 1976).

47. «ANNALS DEL COL.LEGI OFICIAL DE METGES DE LLEIDA, 1977» (Lleida 1977).

48. FRAU, Ramon, *Discurso inaugural que en la abertura de clases del Real Colegio de Medicina y Cirugía de Barcelona leyó (...) el día 2 de octubre de 1832* (Barcelona 1833).

49. RUBIÓ Y BORRÁS, Manuel, *Historia de la Real y Pontificia Universidad de Cervera* (Barcelona 1915-1916), en dos volums.

50. PALAU DULCET, Antonio, *Manual del librero hispanoamericano. Bibliografía general española e hispanoamericana desde la invención de la imprenta hasta nuestros tiempos, con el valor comercial de los impresos descritos* (Barcelona 1948-1977), en 28 volums.

51. CARDONER, A., *Creació i Història del Real Colegio de Cirugía de Barcelona* (Barcelona 1936).

52. CARDONER, Antoni, *L'exercici professional de la Medicina a la Corona d'Aragó (1162-1479)*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 185 a 203.

53. «INFORMACIÓ COL.LEGIAL», Collegi Oficial de Metges de la Província de Barcelona, revista mensual.

54. DANON BRETOS, J., *El Hospital General de Santa Cruz de Barcelona*, tesi doctoral, Barcelona 1967. *Nota:* Ens hem servit de la tesi original. Posteriorment ha estat editada amb el títol: *Visió històrica de l'Hospital General de Santa Creu de Barcelona* (Barcelona 1978).

55. NAVARRO, E., *Historia crítica de los hombres del Republicanismo Catalán, en la última década (1905-1914)* (Barcelona 1915).

56. FORNER SÁNCHEZ, *Biografía del Dr. D. Manuel Arnús y Ferrer*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona.

57. TORRES AMAT, Fèlix, *Memorias para ayudar a formar un Diccionario Crítico de los escritores catalanes* (Barcelona 1836).

58. CORMINAS, Joan, *Suplemento al Diccionario Crítico de los escritores catalanes* (Burgos 1849).

59. ELÍAS DE MOLINS, Antoni, *Diccionario biográfico y bibliográfico de los esritores y artistas catalanes del siglo* XIX (Barcelona 1889-1895), en dos vols.

60. CHINCHILLA, Anastasio, *Anales históricos de la Medicina en general y biográfico-bibliográficos de la española en particular* (València 1841-1846), en quatre volums.

61. CARDONER, Antoni i VENDRELL, Francisca, *Aportación al estudio de la familia Avenardut, médicos reales*, «Sefarad», Madrid, 1947.

62. CARDONER, Antoni, *Los cirujanos Ça Riera del siglo* XIV, «Medicina Clínica», 1944, febrer, pàgs. 160-162.

63. LLADONOSA, Josep, *La Facultat de Medicina de l'antiga Universitat de Lleida* (Barcelona 1969).

64. VILASECA I ANGUERA, Salvador, *Metges, cirurgians i apotecaris reusencs dels segles* XIII-XIV. *La Confraria dels Sants Metges de Reus* (Reus 1961).

65. CARDONER, Antoni, *Nuevos datos acerca de Jafuda Bonsenyor*, «Sefarad», Madrid 1944.

66. DANON BRETOS, J., *Notas médicas en los libros del «Estudi General» de Barcelona (siglos* XVI-XVII), «Cuadernos de Historia de la Medicina Española», Salamanca 1971, X, pàgs. 187-212.

67. CARRERAS I ROCA, Manuel, *La peste en Cataluña durante el siglo* XVII, «Medicina e Historia», 1967, núm. XXIX.

68. RAHOLA I SASTRE, Josep, *Els odontòlegs dels segles* XIV *i* XV *a Barcelona*, «Actes dels Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 293-300.

69. PALACÍN FORGUE, Antonio, *La obra médica del Dr. José Blanc y Benet (1856-1923)*, «Actes del Primer Congrés d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 149-161.

70. BEYA ALONSO, Ernest, *El Dr. Hermenegildo Carrera Miró, médico y literario,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 162-173.

71. VALLRIBERA I PUIG, Pere, *Un llinatge illustre de la Medicina Catalana. (Nota prèvia),* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 180-182.

72. FUSTER DE CARULLA, Valentí, *Estudio biográfico del Dr. Valentín Carulla Margenat (1864-1923),* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 397-406.

73. *Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana* (Barcelona 1971), en quatre volums.

74. PEIRÓ I RANDO, Enric, *Notícies històriques sobre la medicina Homeopàtica a Catalunya,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 43-63.

75. POBLET, Josep M., *Jaume Aiguader. Una vida amb Catalunya i per Catalunya* (Barcelona 1976).

76. SÁNCHEZ RUBIO, *Bibliografía Médica Española Contemporánea* (Madrid 1909).

77. BIBLIOGRAFIA MEDICAL DE CATALUNYA. *Inventari primer* (Barcelona 1918).

78. «LA MEDICINA CATALANA. *Portantveu de l'Occitània Mèdica*», revista, anys 1933-1938.

79. CISTERÓ BAHIMA, Ana, *Contribución al estudio de la obra médica del doctor Luis Góngora y Juanico (1834-1901),* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 71-77.

80. CASASSAS, Oriol, *La Medicina Catalana del segle* XX (Barcelona 1970).

81. CORBELLA, Jacint i DOMÈNECH, Edelmira, *Una qüestió de prioritat: Helena Masseras, Dolors Aleu, Martina Castells,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 139-142.

82. DURÁN VON ARX, J., *La obra cardiológica del Dr. Durán Arrom,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 135-148.

83. VIDAL PLA, Rafael, *Dr. José Tarruella Albareda (1870-1957),* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 171-181.

84. PARELLADA I PUIG, Joan, *Els principis de Cirurgia de Francesc Puig (Barcelona, 1753),* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 228-234.

85. FERRER RUSCALLEDA, Francisco, *Contribución al estudio de la obra del doctor Pedro Farreras Valentí,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 116-127.

86. CHABAS BERGON, Elena, *Un médico e historiador valenciano: José Chabas Bordehore,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 102-115.

87. SELGA I UBACH, S., *Un metge rural: «El metge Cots». Ricard Cots i Parcerisas, metge de Viver i Serrateix (1857-1933)*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàg. 98.

88. *Genealogia de la família Alòs* (Barcelona 1911).

89. FERRER, Diego, *Pedro Virgili* (Barcelona 1963).

90. MATURANA VARGAS, C., *Historia de la epidemia de fiebre amarilla habida en Barcelona en el año 1821* (Madrid 1936).

91. PALLÀS I VALLS, Pere, *Topografía Médica de Manresa* (Barcelona 1906).

92. «LA ABEJA MÉDICA», revista.

93. FÍGULS GELABERT, *Biografía del Dr. Juan José Anzizu*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona.

94. «MEDICINA CLÍNICA», revista.

95. SERRA MERCADER, *El Dr. Benigno Armendáriz y Aspurz*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona.

96. DÍEZ REITG, Luis, *El Dr. J. M. Biada*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona.

97. FERRER RALDUA, *El Dr. Laureano Aumatell y Cañadó*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona.

98. SIERRA GARCÍA, Antonio, *Introducción de la asepsia en España. León Cardenal*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 297-299.

99. CORBELLA, Jacint, *L'obra quirúrgica de Francesc Domènech i Alsina*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 300-306.

100. CURÓS I ALCÀNTARA, Fost, *Necrología de D. José Duch* (Barcelona 1878).

101. ALONSO DUAT, J. C., *La obra médica del Dr. Miguel A. Fargas*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», II, pàgs. 353-367.

102. CAMPS I VIDAL, Montserrat, *El Dr. Delclòs*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1978.

103. CARRERAS I VERDAGUER, Antoni, *Estudi biogràfic de Pau Umbert i Corderas (1877-1922)*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», III, pàgs. 33-37.

104. FREIXA SANFELIU, A. i PÉREZ SÁNCHEZ, A., *El método catártico en la obra de Ignacio Ribera Baylina*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana, III, pàgs. 292-303.

105. CALBET I CAMARASA, J. M. i CORBELLA, Jacint, *La obra psiquiátrica del doctor Antonio Rodríguez Morini*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», III, pàgs. 318-325.

106. PEIRÓ I RANDO, E., *Notes sobre els primers treballs de Francesc Duran i Reynals*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 64-66.

107. GARCÍA PEÑA DE ALEXANDER, María del Pilar, *Nota biográfica sobre el doctor Francisco de Asís Pons y Freixa,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 81-86.

108. DULIEU, Louis, *Le Collège de Girone de Montpellier,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana, IV, pàgines 89-105.

109. ANTICH ROJAS, José Luis i PANADÉS NIGORRA, Gil, *Bibliografía del Dr. Enrique Fajarnés (1858-1934),* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 120-159.

110. «ÍNDICE BIBLIOGRÁFICO DE MEDICINA», de la Llibreria Sintes (Barcelona 1922), 398 pàgs.

111. TOMÁS MONSERRAT, José, *Medicina y Médicos. Mallorca siglo* XIX (Palma de Mallorca, 1976).

112. VÁZQUEZ GONZÁLEZ-QUEVEDO, Francisco, *La Medicina en Cantabria* (Santander, 1972).

113. MIQUEL PARELLADA, J. M. i SÁNCHEZ REAL, J., *Los Hospitales de Tarragona* (Tarragona, 1959).

114. RIERA, Joan, *El doctor Rossell y los temores en España por la peste de Milán (1629-1631),* «Medicina e Historia», 1977, XI, núm. 73.

115. CONTRERAS MAS, Antonio, *Legislación frente a la peste en Mallorca bajo medieval,* «Medicina e Historia», 1977, XII, núm. 74.

116. RODERGAS I CALMELL, Josep, *Els pseudònims usats a Catalunya (Recull de 3800)* (Barcelona, Editorial Millà, 1951).

117. VOLTES, Pedro, *Notas sobre médicos barceloneses de los siglos* XIV *y* XV, «Medicina Clínica», any XIII, 1955, agost, pàgs. 127-129.

118. DICCIONARI ENCICLOPÈDIC DE LA LLENGUA CATALANA, *amb la correspondència castellana* (Barcelona 1930-1935), en quatre volums, Ed. Salvat.

119. GUERRA, Francisco *El médico político. Su influencia en la Historia de Hispano-América y Filipinas* (Madrid 1974).

120. «*Actas de las reuniones científicas del Cuerpo Facultativo del Instituto Policlínico*».

121. FITER INGLÉS, *La ciencia astrológica en Cataluña* (Barcelona 1875).

122. TARRAGÓ VALENTINES i altres autors, *XXXVIII Exposición Bibliográfica Leridana. Historia de la Medicina en Lérida y sus comarcas* (Lleida 1977).

123. «ANNALS DE MEDICINA».

124. USANDIZAGA, Manuel, *Tocólogos catalanes de otros tiempos,* «Medicina e Historia», primera època, XXIII, 1966, juny.

125. PUJOL, J. P. i CELAYA, F., *Recordando a José M.ª Bartrina,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1974.

126. BARTUMEUS JENÉ, *Biografía del Dr. D. Antonio Bartumeus Casanovas,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

127. VIU COROMINES, *Biografía de Antonio Bas*, treball inèdit, Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

128. «AUSA».

129. «EL CRITERIO MÉDICO».

130. «SEFARAD».

131. DANON BRETOS, J., *Las oposiciones en Barcelona*, «Medicina e Historia», Barcelona 1970, primera època, núm. LXXI.

132. «MEDICAMENTA».

133. JANER, F., *Elogio histórico del Dr. D. Francisco Borrás* (Barcelona 1838).

134. MIRALLES ARGEMÍ, Antonio, *Un sabadellense ilustre en la Real Academia de Medicina de Barcelona: Antonio Bosch y Cardellach (12 enero 1758-25 enero 1829)*, «Anales de Medicina y Cirugía», 1967, núm. 200, març i abril, pàgs. 99-125.

135. BOTEY, Ricardo, *Estudios clínicos sobre Laringología, Otología y Rinología. Su práctica y enseñanza en Europa a fines del siglo* XIX *(1891-1900). Tomo II-España. Segundo fascículo: Barcelona* (Barcelona 1903), pàgines 305-812. En especial al capítol: *Algo referente a mi personalidad*, que s'inicia a la pàg. 491.

136. CAMPOS TARRECH, José M.ª, *Domingo Bover*, treball inèdit, Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

137. BASSAS BRESCA, Santiago, *Biografía del Profesor Dr. Joaquín Piñol Aguadé*, treball inèdit, Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1978.

138. LÓPEZ BREA Y ORTIZ DE ANGULO, C., *El agregado militar y la sociedad civil, considerados como organismo y medio, a la luz de doctrinas filosóficas, sistemas médicos, corrientes del pensamiento y fases de organización a través de la Historia* (Barcelona 1914).

139. MENACHO, M., *Notas para la Historia de la Oftalmología Hispánica* (Barcelona 1927).

140. SANCHO DE SAN ROMÁN, Rafael, *La obra psiquiátrica del Dr. Pi y Molist* (Salamanca 1959).

141. MONTSERRAT FIGUERAS, S., i CARRERAS ROCA, Manuel, *Historia de la Real Academia de Medicina de Barcelona* (Barcelona 1954).

142. FARGAS, Miguel A., *Necrología del doctor D. Santiago de Rull y Artós* (Barcelona 1887).

143. *Sesión pública que la Real Academia de Medicina y Cirugía de Barcelona celebró el día 10 de diciembre de 1902, para honrar la memoria del que fue su presidente y miembro meritísimo Dr. D. Bartolomé Robert* (Barcelona 1903).

144. *Alcoatí. Llibre de la figura del uyl*, text català traduït de l'àrab per Mestre Joan Jacme i conservat en un manuscrit del segle XIV a la Biblioteca

Capitular de la Seu de Saragossa. Ara exhumat i presentat per Lluís Deztany, bibliòfil. Amb una notícia històrico-medical del Dr. Josep M. Simon de Guilleuma, oculista (Barcelona 1933).

145. LLAGOSTERA I SALA, F., *Reseña biográfica del Sr. D. Antonio de Gimbernat* (Barcelona 1881).

146. ESCRIBANO, Víctor, *Homenatge fet a Gimbernat per la Universitat de Granada i a la cirurgia catalana pel Dr. Víctor Escribano* (Barcelona 1918).

147. MASCARÓ I CAPELLA, J., *Recuerdo necrológico del Dr. D. Juan Soler y Buscallá* (Barcelona, Imprenta Federico Sánchez, 1898).

148. SUÑÉ Y MOLIST, L., i COMENGE, L., *El doctor Bertrán Rubio* (Barcelona 1911).

149. ROCA, Joseph M., *Un cirurgià barber barcelonès de la* XV^a^ *centúria* (Barcelona 1923). Separata del «Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona», núm. 81.

150. CERVERA, Leandre, *Vida y obras de Turró. Notas para una biografía y bibliografía* (Conca 1926).

151. GINÉS I GIBERT, Pere i LLISTOSELLA I LLACH, Enric, *La Medicina gironina a l'edat mitjana*, treball inèdit, Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1978.

152. DANON, J., *Un título de doctor en Medicina de 1696*, «Medicina e Historia», 1977, VII, núm. 70.

153. RODRÍGUEZ MÉNDEZ, R., *Hoja de servicios y méritos de D. Rafael Rodríguez Méndez, catedrático de Higiene Privada y Pública por oposición de la Facultad de Medicina, presentada a la Dirección General de Instrucción Pública* (Barcelona, s. d.).

154. HERNÁNDEZ SANZ, F., *Tres cartas inéditas del insigne mahonés Dr. Orfila (1809-1815)* (Maó 1899).

155. COMENGE FERRER, L., *Bocetos Médicos* (Barcelona 1893).

156. TODA I GÜELL, E., *El doctor Joseph Ribera y Sans* (Castell de Sant Miquel d'Escornalbou 1930).

157. PAPIOL I MORA, Maria Àngels, *Un gran fill de la nostra terra. El Dr. Pere Tarrés i Claret, pvre.* (Barcelona 1965).

158. GIMBERNAT, Agustín, *Sucinta noticia del S. D. Antonio de Gimbernat, del Consejo de Hacienda, primer cirujano de Cámara, fundador y primer director del Real Colegio de Cirugía de San Carlos, presidente de la Real Junta Gubernativa de los Reales Colegios de Cirugía, escrita por su hijo don Agustín* (Barcelona 1828).

159. CARRERAS I ARTAU, T., *Médicos-Filósofos españoles del siglo* XIX (Barcelona 1950).

160. CARRERAS I ARTAU, T., *Estudios sobre Médicos-Filósofos españoles del siglo* XIX (Barcelona 1952).

161. LARREGLA NOGUERAS, Santiago, *Aulas Médicas en Navarra. Crónica de un movimiento cultural* (Pamplona 1952).

162. «ANUARIO REPUBLICANO FEDERAL», 1870, vol. quart. (Sense peu d'impremta.)

163. CARNICER, Ramón, *Entre la Ciencia y la Magia. Mariano Cubí. (En torno al siglo XIX español)* (Barcelona 1969).

164. «EL MÉDICO-OCULISTA DON A. MASCARÓ». *Ante la opinión pública, ante la prensa y ante los tribunales* (Lisboa, Editores Belem y Cía., sense data).

165. RIERA, Joan, *Luis Comenge y Ferrer (1854-1916) y la historiografía médica catalana*, «Medicina e Historia», 1975, VI, núm. 47.

166. SANCHO DE SAN ROMÁN, Rafael, *Vida y obra de Gaspar Casal* (Salamanca 1959).

167. JARDÍ, Enric, *El Doctor Robert i el seu temps* (Barcelona 1969).

168. ROCA, Joseph Maria, *Notes medicals històriques* (Barcelona 1924).

169. ROCA, Joseph Maria, *L'Hospital migeval de Sant Macià* (Barcelona 1926).

170. RIBAS I RIBAS, E., *Sessió necrològica organitzada pel Cos Facultatiu, a la bona memòria del doctor D. Antonio Raventós Aviñó. Biografia* (Barcelona, sense data).

171. USANDIZAGA SORALUCE, M., *Historia del Real Colegio de Cirugía de Barcelona (1760-1843)* (Barcelona 1964).

172. CAPDEVILA, José Manuel, *Elogio póstumo del Dr. D. Juan Francisco de Bahí y de Fonseca* (Barcelona 1842).

173. NADAL, R., *La más dulce amistad dedica a la grata memoria del Dr. D. Jaime Ardevol, la siguiente necrología* (Barcelona, sense data).

174. VALENTÍ I VIVÓ, Ignasi, *Un mestre català metje antropòlech del sigle XVI: Geroni Merola* (Barcelona 1899).

175. VALLS I BONET, P., *Elogio fúnebre del M. I. S. Dr. D. Pedro Vieta y Gibert* (Barcelona 1857).

176. RODRIGO PERTEGÁS, J., *Recuerdo apologético del Maestro en Medicina Domingo Ros de Ursins, archiatro de los Reyes de Aragón* (València, sense data).

177. CORNUDELLA I CAPDEVILA, Josep, *Biografía del Dr. Joan Freixas i Freixas* (Barcelona 1934).

178. JUANICH, F., *Elogio histórico del Dr. D. Antonio de S.-Germán* (Barcelona 1836).

179. USANDIZAGA, Manuel, *Juntas literarias del Real Colegio de Cirugía de Barcelona* (Barcelona 1956).

180. CARDONER, A., *Pedro Gavet, maestro en Medicina del siglo XIV*, «Medicina Clínica», any XXIII, tom XLIV, 1965, juny, núm. 6, pàgs. 425-426.

181. CARDONER, A., *Un texto medieval acerca de la peste, desconocido hasta la fecha*, «Actas del XV Congreso Internacional de Historia de la Medicina», pàgs. 93 i 94.

182. GARCÍA FONT, J., *Historia de la Alquimia en España* (Madrid 1976).

183. BENAVENT, Javier de, *Necrología del Dr. D. Salvio Almató y Rivera* (Barcelona 1902).

184. OLIVER, Miguel S., *Un pensionado de la antigua Junta de Comercio de Barcelona. Orfila* (Barcelona 1913).

185. CARRERAS ROCA, Manuel, *Efemèrides de la «Real Academia de Medicina de Barcelona» des d'En Pere Güell a N'Agustí Pedro i Pons* (Barcelona 1971).

186. MARISCAL, Nicasio, *Relaciones históricas de la Medicina Española con la italiana* (Madrid 1924).

187. HOMENAJE CIENTÍFICO A LA BUENA MEMORIA DEL DR. D. BARTOLOMÉ ROBERT (Barcelona 1902).

188. BERTRÁN RUBIO, E., *El doctor Francisco Salvá y Campillo* (Barcelona 1886).

189. *August Pi i Sunyer. L'home i l'obra* (Barcelona 1966), publicat per la Societat Catalana de Biologia.

190. FAYOL, Amédée, *La vie et l'oeuvre d'Orfila* (París 1930).

191. PULIDO FERNÁNDEZ, Àngel, *Vae Inventoribus Magnis! La Odisea de un descubrimiento médico grandioso. El doctor Ferrán y el cólera morbo asiático en la guerra europea* (Barcelona 1921).

192. GARCÍA DEL REAL, Eduardo, *Jaime Ferrán. Siglo* XIX (Madrid, sense data).

193. COLMEIRO, Miguel, *La botánica y los botánicos de la Península hispano-lusitana. Estudios bibliográficos y biográficos* (Madrid 1858).

194. JORDI PIJOAN, Claretià, *El Dr. Tarrés. Metge, fejocista i sacerdot. (Esbós biogràfic)* (Barcelona 1963).

195. LLOVERAS, Gonçal, *Doctor A. Pedro Pons* (Barcelona 1964).

196. PAULÍS I PAGÈS, Joan, *La nostra gent: Ferran* (Barcelona, sense data).

197. CERVERA, Leandre, *La nostra gent: Ramon Turró* (Barcelona, sense data).

198. BOIXAREU, Mercè, *Vida i obra de Màrius Torres* (Barcelona 1968).

199. JANER, Fèlix, *Elogio histórico del Dr. D. Francisco Salvá, médico honorario de la Real Cámara, primer catedrático del Real Estudio clínico de Barcelona, etc.* (Barcelona 1832).

200. OLIVER COBEÑA, Federico, *Letamendi* (Madrid 1951).

201. NADAL LACABA, R., *Elogio histórico del doctor D. Ramón Merli i Feixes* (Barcelona 1839).

202. CODINA LÄGLIN, Ramón, *Elogio histórico del Dr. D. Juan Montserrat y Archs, considerado como médico, hombre de ciencia, literato y académico* (Barcelona 1900).

203. *Vetllada-Homenatge a la bona memòria dels presidents, els doctors En Lluís Góngora, l'Emerencià Roig y Bofill y En Bartomeu Robert* (Barcelona 1903).

204. MIRÓ I BORRÁS, O., *Biografía del Dr. Francisco Piguillem y Notas de la Vacuna en España* (Girona 1917).

205. RIERA PERELLÓ, *Vida y obra del médico mallorquín Miguel José Cabanellas y Cladera* (Ciutat de Mallorca 1976).

206. DOMINGO SANJUÁN, P., *Turró hombre de ciencia mediterráneo. Biografía antológica* (Barcelona 1970).

207. LÓPEZ IBÁÑEZ, Jaime, *Ensayo sobre la vocación y obra del Dr. D. José María Calicó: 1887-1944*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1975.

208. COMAS I CASTELLS, Salvador, *El Dr. Canal i Comas*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1971.

209. MASDEVALL, Joseph, *Relación de las epidemias de calenturas pútridas y malignas...* (Sense lloc, 1786).

210. ALVAREZ SIERRA, José, *Diccionario de autoridades médicas* (Madrid 1963).

211. BALASCH, *Alguns aspectes de la Medicina en el Vic barroc*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1974.

212. LLOBET I VALL-LLOBERA, *Memoria biográfica del doctor D. Agustín Yáñez y Girona* (Barcelona 1861).

213. VERGES I VERNIS, Pere, *Topografía Médica de Castellar (San Esteban) o del Vallés* (Barcelona 1895).

214. RODRÍGUEZ MÉNDEZ, R., *¡Comenge!* (Barcelona 1917).

215. PEYRÍ, Antoni, *Els metges catalans emigrats* (Mèxic 1963).

216. ARAÑÓ, M., *Biografía de Mariano Cubí i Soler* (Barcelona 1876).

217. BERRIO, Jordi, *Ideari de Marià Cubí* (Barcelona 1965).

218. DOMÈNECH I LLABERIA, E., *Análisis histórico de una doctrina psicológica organicista. La Frenología*, tesi doctoral, Barcelona 1973. (Aquesta tesi fou editada a Barcelona, l'any 1977, amb el títol: *La Frenología. Análisis Histórico de una doctrina Psicológica Organicista.*)

219. ADSERÀ, J., *Pasado y presente de nuestro Hospital* (Tarragona 1971).

220. SOLIVELLAS RAMIS, B., *El doctor Lorenzo Muntaner*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

221. PLA CARGOL, Joaquín, *Biografías de gerundenses* (Girona 1960).

222. BLANCH I FALP, Jesús, *El Dr. Falp i Plana*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1978.

223. CHISCANO DÍAZ, Alfonso, *El Dr. Jaime Farreras*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

224. RIERA PERELLÓ, P., *Onofre Ferrer y Cafaró*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

225. *Libro del Internacional Homeopathic Council* (Barcelona 1925).

226. CARCELLER GARCÍA, Ana M.ª, *Biografía y bibliografía del profesor D. José María Francés Antonín*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1977.

227. GRAU GILABERT, J. L., *El doctor Alejandro Frías Roig*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

228. MASCARÓ Y CASTAÑER, José M.ª, *Topografía Médica de Bañolas* (Girona 1914).

229. CARRERAS I XURIACH, José, *Necrología del doctor Garí* (Barcelona, Imprenta de Jaime Jepus, 1881).

230. FONS CARCELLER, *Biografía del doctor don Juan Gelpí y Jofre,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

231. SALCEDO Y GINESTAL, Enrique, *Obras de don Antonio de Gimbernat. Precedidas de un estudio bibliográfico del mismo* (Madrid 1926-1928, en dos volums).

232. DAVIS W., Jordi C., *José Góngora Tuñón,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

233. ALEXANDER DUPLEICH, Carlos Fernando, *La obra del Dr. Pedro González Juan,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 73-80.

234. GRANOLLACHS, Bernat de, *Lunari e reportori del temps,* edició facsímil de «Les Belles Edicions» (Barcelona 1948), precedit d'una introducció a càrrec de Jordi Rubió.

235. VIURA I CARRERAS, J., *Necrología del académico numerario Dr. Luis Suñé y Molist. Secretario Perpetuo de la Corporación (1886-1914)* (Barcelona 1916).

236. MASSOT I PUNYED, *Biografía del Dr. Francisco Gras Fortuny,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

237. MANENT, Albert, *La literatura catalana a l'exili* (Barcelona 1976).

238. PÉREZ JIMÉNEZ, Nicolás, *Termas de San Hilario. Estudio físico-clínico hidrológico* (Barcelona 1892).

239. VIDAL I PLANA, Lluís, *Juan Badosa Gaspar (1906-1965),* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

240. CONSTANS MACIÀ, Núria i ALVAREZ ALDEÁN, Javier, *La obra científica del profesor D. Justo Covaleda Orega,* treball inèdit del Seminari de la Càteda d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

241. NAVARRO NADAL, María Isabel, *Facultad de Medicina de la Universidad de Cervera (Lérida),* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979. *Nota:* Inclou una llista de metges extreta del *Libro Original de Graduados mayores de todas las Facultades de 1762 a 1797.*

242. COMPANY, Miquel i ALBERTÍ, F., *Peste en Son Servera. 1820,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

243. PI I ARIMÓN, Andrés Avelino, *Barcelona antigua y moderna, o descripción e historia de esta ciudad desde su fundación hasta nuestros días* (Barcelona 1854), en dos volums.

244. GENÉ I SOLER, *Biografía del Dr. Pedro Ramón Güell,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

245. PIQUER I JOVER, Josep-Joan, *Panorama històric de la Radiologia a Catalunya,* «Suplemento de Anales de Medicina». Temes monogràfics, 1971, número 2.

246. CABOT DALMAU, Juan Carlos, *El Dr. Pere Camps i Juncosa. Perfil biográfico y trabajos publicados,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

247. IBÁÑEZ DE LA CHICA, María Dolores i MARTÍN LÓPEZ, María Asunción, *Historia de la Cátedra de Histología, Embriología y Anatomía Patológica de La Facultad de Medicina de Barcelona,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

248. SOLER RAMON, Joan, *Monografía sobre Nicolás Homs i Pascuets,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

249. DOMÈNECH DE BELLMUNT, *Josep Martí Feced,* «Avui», 7 de juliol de 1978, pàgina 4.

250. LLINÁS MELIS, Antonio, *Los médicos más notables de Mallorca del s.* XIX, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

251. D'ONOFRIO BOTANA, Rómulo, *Contribución a la Historia de la enseñanza médica argentina desde sus orígenes hasta el establecimiento de la Universidad de Buenos Aires. (Tesis de Doctorado. Universidad Nacional de la Plata. Facultad de Ciencias Médicas. Buenos Aires, 1966.)*

252. CASANELLAS I BASSOLS, Josep Maria, *El Dr. J. Cabré Claramunt (1897-1956),* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

253. CUBELLS I LARROSA, María Jesús i PIÑOT I GARRÓS, Joan, *Castellar del Vallès i els seus metges,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1976.

254. SÁNCHEZ REAL, José, *Los médicos de Tarragona (siglos* XIV-XVII) (Tarragona 1976. Editat per la Diputació Provincial de Tarragona).

255. MIGUEL DE VILLALAÍN, Eladio, *Antecedentes genealógicos y datos biográficos de D. Pedro Castelló y Ginesta,* «Anales 1976. Ilustre Colegio Oficial de Médicos de la provincia de Lérida» (Lleida 1976, pàgs. 122-131).

256. TARRAGÓ VALENTINES, José Fernando, *Aportaciones varias para la Historia de la Medicina en Lérida y sus comarcas,* «Anales 1976. Ilustre Colegio Oficial de Médicos de la provincia de Lérida» (Lleida 1976, Gràfiques Larrosa, pàgs. 132-213).

257. POVEDA ESTRADA, José, *Biografía del Prof. Dr. D. Enrique López Sancho,* treball inèdit del Seminari de la Càtdera d'Història de la Medicina, Barcelona.

258. MOLAS, *Juicio crítico de la Homeopatía* (L'Havana 1849).

259. BOIXADER I CASAMARTINA, Adam, *Biografía del Dr. Francisco Martínez,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

260. «EL MONITOR DE LA SALUD» (Madrid 1858-1864).

261. GALOFRÉ I LLAMOLA, Enric, *Emili Mira i López,* «Avui», 3 juliol 1977, pàgina 4.

262. CALBET I CAMARASA, Josep Maria, *El pensament de Pere Felip Monlau,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 281-304.

263. REVILLA BRIONGOS, Agustí, *Biografia del doctor Alfons Nadal i Sauquet;* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

264. CAPDEVILA ALVIA, *Discurso Médico-Histórico* (Manresa, sense data).

265. SUREDA I BLANES, Josep, *Orfila i la seva època* (Barcelona 1969).

266. CASADEMONT I GALOBART, *Epidemia de cólera del año 1854 en Olot,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1968.

267. GRASSOT, *Oración...* (Barcelona 1770).

268. *Acta inaugural de curso de la Real Academia de Medicina de Barcelona* (Barcelona 1905).

269. MONTES CALLEJA, *Historia de la O. R. L. en Cataluña,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1968.

270. CARDONER, Antoni, *Pequeña biografía del Dr. D. Carlos Calleja y Borja-Tarrius,* «Anales de Medicina y Cirugía», Barcelona 1969, març-abril, número 212.

271. RECORDANT EL DOCTOR REVENTÓS. *Homenatge dels seus amics* (Barcelona 1969).

272. RIERA, Juan, *Cirugía española ilustrada y su comunicación con Europa* (Valladolid 1976).

273. MARTÍ I BADENES, *La obra médica del Dr. Gonzalo Roquetas González,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1969.

274. SANAHUJA, M.ª Pilar i SERRANO, Jaume, *Juan Ramón Benaprés Palet,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1978.

275. *Acta de la Sesión Pública que en 25 de junio de 1898 celebró la Real Academia de Medicina y Cirugía de Barcelona para honrar la memoria de los académicos fallecidos Muy Iltre. Sr. Dr. D. Antonio Sánchez-Comendador y Pagniucci, Muy Iltre. Sr. Dr. D. Juan Soler y Buscallá, Dr. D. Jaime Pi y Suñer y Excmo. e Ilmo. Sr. Dr. D. José Letamendi. Acompañada de los discursos necrológicos de dichos señores, leídos en tan solemne acto por los Dres. Roselló, Mascaró, Robert y Comenge* (Barcelona 1898).

276. TORRAS I RIBÉ, Josep Maria, *Un municipi català entre la Guerra de Successió i la invasió aliada de 1719. Estructura social i grups dirigents a la Seu d'Urgell,* «Recerques», Barcelona, núm. 9, pàgs. 29-56.

277. FOZ TENA, Amadeo, *El profesor Antonio Salvat Navarro,* «Anales de Medicina y Cirugía», 1977, octubre-desembre, pàgs. 274-281.

278. CORBELLA, J. i CALBET, J. M., *Introducción al estudio de la obra de Gaspar Sentiñón,* «Orbe Histórico», Barcelona 1972, març, núm. 2, pàgs. 39-48, i maig, núm. 4, pàgs. 25-30.

279. SOLER I REGÀS, Josep Maria, *Biografia del doctor Martí Soler i Moreu*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1978.

280. GONZÁLEZ DE LA RIVA LAMANA, José M.ª, *Aportación al estudio histórico de la Farmacia en Navarra (El Real Colegio de Medicina, Cirugía y Farmacia)* (Pamplona, Ed. Gómez, 1962).

281. DENCÀS, Josep, *El 6 d'Octubre des del Palau de Governació* (Barcelona, Curial Edicions Catalanes, 1979). Amb una introducció biogràfica a càrrec d'Albert Balcells, pàgs. 5-24.

282. DÍAZ I CARBONELL, Romuald, *Pere Tarrés testimoni d'una època* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1973).

283. SALA I GRISÓ, Xavier, *Francesc Terrades i Pla. Una biografia*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

284. GURRI I SERRA, F., *Guia de Catalunya. Nomenclàtor de municipis* (Barcelona, Editorial Mateu, 1971).

285. LÓPEZ I LÓPEZ, Maria Elena, *El doctor Alfons Trias i Maxencs*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

286. SUREDA I BLANES, Josep, *Mallorquins d'ahir* (Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1974).

287. RODRIGO, Antonina, *Doctor Trueta. Héroe anónimo de dos guerras* (Esplugues de Llobregat, Plaza-Janés, S.A. Editores, 1977).

288. TRUETA, Josep, *Fragments d'una vida. Memòries* (Barcelona, Edicions 62, 1978).

289. CERVERA, Leandre, *Notas para una biografía y bibliografía de Ramón Turró*, «Revista de Higiene y Sanidad Pecuarias», 1926, núms. 8, 9 i 10.

290. CATALÀ, Francesc, *Autour d'une consultation par correspondence sous l'empire*, «Actes del Segon Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», I, pàgs. 133-137.

291. BARNOSELL, F. i JUAN-CREIX, F. J. de, *Biografía del doctor Umbert*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

292. CORBELLA, Jacint, *La estancia en Barcelona de don Ramón Varela de la Iglesia*, «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 262-265.

293. *Enciclopedia Biográfica Española* (Barcelona, J. M. Masso, Editor, 1955, amb un pròleg que signa Luis G. de Blain).

294. «Doctorado Médico. Archivos Médico-Biográficos».

295. OTERO SENDRA, Joaquín, *Domingo Vidal y Abad. Genuino representante de la Cirugía Catalana de la Ilustración*, «Anales de Medicina y Cirugía», 1974, gener-març, núm. 235, pàgs. 69-79.

296. FOLCH, Artemi, *La Universitat de Cervera* (Barcelona, Rafael Dalmau, Editor, Episodis de la Història, 1970).

297. CID I XUCLÀ, Maria Cinta, *El doctor Manuel Vila i Olesa*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1979.

298. MAJÓ I BUIGAS, *Xavier Vilanova i Montiu,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1968.

299. PIÑOL I AGUADÉ, Joaquim, *Semblança del professor Xavier Vilanova i Montiu,* «Anales de Medicina y Cirugía», 1973, abril-juny, núm. 232, pàgines 135-162.

300. VIDAL-TEIXIDOR, R., *Emili Mira i López i la Psicología i la Psiquiatria catalanes,* «Actes del Primer Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», IV, pàgs. 366-370.

301. COMENGE, Luis, *Apuntes para la biografía de Pedro Virgili, escritos por encargo del Excmo. Ayuntamiento de Barcelona* (Barcelona 1893).

302. REQUESENS, Cristina, *El doctor Salvador Vives i Casajoana,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1974.

303. RIERA, Joan, *Historiografía médica catalana ochocentista,* «Medicina e Historia», 1971, XII, núm. 8.

304. *Necrológica. El profesor Pujol y Brull,* «Ars Médica», Barcelona, any 1932, núm. 77, pàgs. VII i VIII.

305. MOLAS, Joaquim i MASSOT I MUNTANER, Josep, *Diccionari de la Literatura catalana* (Barcelona, Edicions 62, 1979).

306. PUJIULA, P. Jaime, *Francisco Soler y Garde* (Barcelona, sense data).

307. FORT I COGUL, E., *Catalunya i la Inquisició* (Barcelona, Editorial Aedos, 1973).

308. *Diccionari Biogràfic* (Barcelona, Albertí Editor, I, 1966, II, 1968, III, 1969 i IV, 1970).

309. MENÉNDEZ DE LA PUENTE, L., *Graduados en Medicina, Cirugía y Farmacia por la Facultad de Medicina de la Universidad de Huesca desde el año 1566 hasta el año 1824. Relación nominal y cuadros numéricos. Breves notas relativas a algunos alumnos,* «Actas del IV Congreso Español de Historia de la Medicina», Granada 1976, III, pàgs. 181-232.

310. CORBELLA, J. i CALBET, J. M., *Nota sobre la emigración catalana a América en el siglo* XIX, «Actas del IV Congreso Español de Historia de la Medicina», III, Granada, 1975, pàgs. 59-66.

311. DURAN I SANPERE, Agustí, *Llibre de Cervera* (Barcelona, Curial Edicions Catalanes, 1977).

312. CUTCHET, Lluís, *Patria, Fe y Amor. Lectura Popular* (Biblioteca d'Autors catalans, núm. 161. Barcelona, sense data).

313. JULIÀ MASIP, Roman, *Biografia del doctor Ribas i Massó,* treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1980.

314. CORNUDELLA I CAPDEVILA, Josep, *Estudio biográfico del profesor Luis Sayé Sempere* (Barcelona, Editorial Rocas, 1979).

315. PLA DALMAU, José María, *Pequeña historia de la Medicina gerundense (hasta la instauración del primer organismo profesional —1894—), relacionada con la evolución general de las Ciencias Médicas* (Girona 1974).

316. ARNAU DE VILANOVA, *Obres catalanes*, I, escrits religiosos, «Els Nostres Clàssics», volums 53-54 (Barcelona, Editorial Barcino, 1947). Amb un pròleg: *Vida d'Arnau de Vilanova*, per Joaquim Carreras i Artau (pàgs. 11-49), i una *Notícia preliminar*, per Miquel Batllori, S. I. (pàgs. 51-93).

317. CORNUDELLA I CAPDEVILA, Josep, *Uns quants homes de la Medicina lleidatana* (Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs, 1978).

318. CROUS CASELLAS, José, *Necrología del malogrado Dr. D. Antonio Coca y Cirera* (Barcelona 1872).

319. LLAGOSTERA I SALA, Francesc, *Biografia del doctor D. Francisco Juanich y March* (Barcelona 1873).

320. UMBERT TORRESCASANA, E., *El doctor Enrique Bassas Grau*, «Archivos Médico-Biográficos», núms. 66-67.

321. BORRÀS I MARTORELL, Margarida, *Nota prèvia sobre la Història de la Medicina a les Borges del Camp*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1980.

322. PLA I CASTELLSEGUÉ, Anna, *Aproximació biogràfica del doctor Joan Baptista Roset i Coll*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1980.

323. FARRÀS I SERRA, Pere, *Biografia del doctor Antoni Garcia-Die*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1980.

324. QUINTANA I CONTE, Ramon, *Conrad Xalabarder i Puig*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1980.

325. COLOM I QUEROL, Eduard, *Estudi biogràfic del doctor Antoni Peyrí i Rocamora*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona.

326. RAFEL RIVERA, J. i RIERA MARÍ, N., *Biografia del doctor Joaquim Salarich i Torrents*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

327. GASET I BORRÀS, Enric, *Biografia del doctor En Joan Surós i Forns*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

328. MONTES CARVAJAL, Dámaso, *El doctor don Andrés Pursell Ménguez*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

329. MAROTO I GENOVER, Albert i PÉREZ I TORRENTÓ, Carme, *Biografia del doctor Frederic Ciscar i Rius*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

330. PONS I PAU, Carme i BOIX I CUESTA, Otília, *Biografia del doctor M. Molins i Benedetti*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

331. MULATIERI SUÁREZ, Daniel, *El doctor Àngel Soler Daniel*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

332. ALABEDRA I PONS, Montserrat, *Biografia del doctor Antoni Oliveres i Franquet*, Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Lleida 1981, I, pàgs. 1-10.

333. ESCUÍN HENAR, Tomàs, *Història de l'Hospital General de Granollers*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

334. FERNÁNDEZ SOLÁ, Joaquín, *Aportación sobre los manuscritos de la familia Pallarès de Solsona*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

335. SECALL I GÜELL, Gabriel, *La Medicina i els antics hospitals de Valls* (Valls, Jove Cambra, 1980).

336. BARÓ I MINISTRAL, Balbina i BUSTINS I POBLET, Montserrat, *Biografia del doctor Laureà Dalmau i Pla*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

337. ASENS I MAMPEL, Montserrat i CAPÓ I PALLÀS, Mercè, *Biografia del doctor Joaquim Cabot i Boix*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina de Barcelona, 1980.

338. OPISSO I VIÑAS, Alfred, *Metges literats catalans* (Barcelona, Imp. Atlas Geográfico, 1923).

339. GARRIGA I ROCA, Martín, *Estudio biográfico de los cinco primeros directores de la Casa de Maternología de Barcelona*, «Doctorado Médico. Archivos Médicos Biográficos», núm. 32.

340. SINGLA I VILANOVA, Ramon, *L'epidèmia de 1589 a Igualada*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina. Barcelona.

341. SECALL I GÜELL, Gabriel, *Els metges jueus de Valls*, «Cultura», Valls, segona època, núm. 368, 1978, gener, pàgs. 11-14.

342. SILVA I BELLO, Manuel i collaboradors, *Prestigios y valores de Cataluña contemporánea* (Barcelona, Ed. Orbis, 1935).

343. PARELLADA, Dídac, *L'obra psiquiàtrica catalana impresa a l'entresegle 1875-1936* (Barcelona, Ed. Glosa, 1980).

344. SARRÓ BURBANO, R., *In memoriam, J. Obiols Vie (1919-1980)*, «Medicina Clínica», vol. 76, núm. 1, del 10 de gener de 1981, pàgs. 45-47.

345. IGLÉSIES FORT, J., *La Real Academia de Ciencias Naturales y Artes en el siglo* XVIII (Barcelona, Ed. Ariel, 1964).

346. FONT I SAGUÉ, Norbert, *Història de les Ciències Naturals a Catalunya del sigle* IX *al sigle* XVIII (Barcelona 1908).

347. SECALL I GÜELL, Gabriel, *Els jueus de Valls i la seva època* (Valls, Institut d'Estudis Vallencs, 1980).

348. MARCÓ I DACHS, L., *Els jueus i nosaltres* (Barcelona, Ed. Pòrtic, 1977).

349. PARDO FLIX, Glòria, *Biografia del doctor Lluís Claramunt i Furest*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1981.

350. PITA I MERCÈ, R., *Lérida judía* (Lleida, Dilagro ediciones, 1973).

351. GRAU I MONTSERRAT, *Metges jueus a Besalú (s.* XIV*)*, «Amics de Besalú», I Assemblea d'estudis del seu comtat (Olot, Aubert impressor, 1972), pàgines 29-33.

352. CHIARLONE, Q. i MALLAINA, C., *Historia de la Farmacia* (Madrid, segona edició, 1865).

353. PALAFOX, Silverio, *La Historia de la Medicina en la obra del doctor Letamendi*, «Actas del XV Congreso Internacional de Historia de la Medicina», (Madrid 1956).

354. GONZÁLEZ DE SÁMANO, M., *Compendio histórico de la Medicina española* (Barcelona 1850).

355. FERRER, Diego, *Un siglo de Cirugía en España (Historia del Real Colegio de Cirugía de Cádiz)* (Madrid-Barcelona, Ed. Pentágono, S.A., 1962).

356. FERRER, Diego, *Cirujanos del «Camp» en el siglo* XVIII (Reus 1968).

357. PI I SUNYER, A., *Sunyer metges, pare i fill* (Mèxic, D. F., Ed. Xaloc, 1957).

358. PI I SUNYER, A., *La novella del besavi* (Barcelona, Ed. Pòrtic, 1967).

359. MARAGALL, Jordi, *Balanç de la Universitat Autònoma* (Barcelona, Ed. Nova Terra, 1969).

360. ALVAREZ-SIERRA, José, *Historia de la Cirugía Española. Con diccionario bibliográfico de cirujanos españoles, hispano-americanos y filipinos* (Madrid 1961).

361. BOSCH-GIMPERA, Pere, *La Universitat i Catalunya* (Barcelona, Edicions 62, 1971).

362. RIBAS I MASSANA, Albert, *La Universitat Autònoma de Barcelona (1933-1939)* (Barcelona, Edicions 62, 1976).

363. BASSOLS, Claudi, *Secrets educatius. Llegint en la vida del meu pare. Nota introductòria de don Joan Llimona* (Barcelona 1920).

364. CID, Felipe, *Seis testimonios de la Medicina ibérica* (Barcelona 1967).

365. *Libro en honor del doctor D. Rafael Rodríguez Méndez. Escrito por sus admiradores y amigos y publicado con ocasión el quincuagenario de la Licenciatura en Medicina del eximio maestro* (Barcelona 1918).

366. BORDAS I SALELLAS, F., *Estampas de la Oftalmología barcelonesa en los primeros años del siglo* XX *(1900-1905). (Remembranzas juveniles)* (Tarragona, Imp. Sugrañes, 1950).

367. *Sesión-Homenaje al Dr. Jacinto Reventós Bordoy*, «Temas monográficos, Suplemento de Anales de Medicina», tercera època, núm. 2, 1968.

368. BALARI I JOVANY, J., *Historia de la Real Academia de Ciencias y Artes* (Barcelona 1895).

369. CODORNIU, A. i RUBIA, José María de la, *Compendio de la Historia de la Medicina* (Madrid 1839-1841), en dos volums.

370. MAS I JUNYENT, Joan, *El Sindicat de Metges de Catalunya. La seva obra i la seva organització* (Barcelona, Tip. Occitània, 1932).

371. GREGORICH I SERVAT, Alfons, *Història de la Mutual Mèdica de Catalunya i Balears* (Barcelona 1977).

372. MATILLA, V., *Jaime Ferrán y su obra* (Madrid 1977).

373. RIERA, Joan, *Idealisme i positivisme en la Medicina catalana del s.* XIX (Barcelona 1973).

374. USANDIZAGA, Manuel, *Historia de la Obstetricia y de la Ginecología en España* (Santander 1944).

375. CANO IVORRA, Josep, *Perfil històric de la Cirurgia a les terres valencianes* (València, Imp. Fermar, 1978).

376. PEYRÍ I ROCAMORA, Jaume, *Metges filòsofs i metges artistes. Discurs pronunciat en la primera sessió interacadèmica, el dia 14 de desembre de 1931* (Barcelona, Imp. Badia, s. d.).

377. CARRERAS I ARTAU, Tomàs, *La polémica gerundense sobre el Anticristo entre Arnau de Vilanova y los dominicos*, separata dels «Anales del Instituto de Estudios Gerundenses», 1950.

378. MONTSERRAT, Sebastián, *La Medicina hispano-argentina* (Granada, Imprenta Urania, 1947).

379. TÉLLEZ CARRASCO, Pedro J., *Contribución de España a la Historia de la asistencia psiquiátrica*, «Actas del XV Congreso Internacional de Historia de la Medicina», Madrid 1956.

380. CARRERAS ROCA, Manuel, *Trabajos de la Cátedra de Historia de la Medicina de Barcelona. Curso 1972-1973* (Barcelona, Ed. Rocas, 1974).

381. RUIZ I CALONJA, J., *Panorama del pensament català contemporani* (Barcelona, Ed. Vicens-Vives, 1963).

382. RAMÓN Y CAJAL, S., *Recuerdos de mi vida* (Madrid, tercera edició, Imprenta J. Pueyo, 1923).

383. SARRÓ BURBANO, R., *El sistema mecánico antropológico de José de Letamendi* (Barcelona 1963).

384. «Anales de Medicina. Academia de Ciencias Médicas de Cataluña y Baleares», número monogràfic extraordinari dedicat al centenari de l'Acadèmia, LIX, núm. 2, 1973.

385. CORBELLA, J. i DOMÈNECH, E., *Bartolomé Robert Yarzàbal.* Actas II Congreso Español Historia Medicina. Salamanca, 1965, II, pàgs. 153-161.

386. MESTRE MESTRE, Bartolomé, *Patografia de Ramon Llull* (Palma de Mallorca, Gràfiques Miramar, 1978).

387. CUATRECASAS, J., *Ramon Llull, médico y filósofo* (Barcelona, Ed. Rocas, 1977).

388. PANIAGUA, Juan A., *El Maestro Arnau de Vilanova médico* (València, Cátedra e Instituto de Historia de la Medicina, 1969).

389. VILLA, Clara, *Biografia del doctor Faixat i Pla*, treball inèdit del Seminari de la Càtedra d'Història de la Medicina, Barcelona 1980.

390. CASTELLS, Víctor, *Jaume Anton Aguadé i Cortés*, «Avui», del 24 de febrer de 1978, pàg. 4.

391. CAROL, José, *Federico Durán-Jordá, el combatiente de la sangre. (Miniatura biográfica)* (Barcelona, Ed. Rondas, 1978).

392. FITER, Josep, *Enciclopèdia Moderna Catalana* (Barcelona, Josep Gallach editor, 1913), en cinc volums.

393. MASCARÓ BALLESTER, F., *Ocho generaciones médicas de una familia catalana,* «Anales de Medicina y Cirugía», 1972, gener-març, núm. 227, pàgines 43-71.

394. SANTASUSAGNA, Joaquim, *Reus i els reusencs en el Renaixement de Catalunya* (Reus 1949).

395. CASTELLS, Víctor, *Francesc Bergós i Ribalta,* «Avui», del 2 de febrer de 1979, pàg. 4.

396. *Manual de Novells Ardits, vulgarment apellat Dietari del Antich Consell Barceloní,* Barcelona, vol. I, 1892, a vol. XXVIII, 1975.

397. VILASECA I ANGUERA, Salvador, *Informació sanitària sobre el port de Salou (1805),* Reus (ed. Rosa de Reus, núm. 51), 1976.

398. TORROELLA, Joan B., *La Jueria de Banyoles,* Girona (Tip. La económica), 1928.

399. GIRBAL, Enrique Claudio, *Los judíos en Gerona,* Girona (Imp. G. Cumané), 1870.

400. GIRBAL, Enrique Claudio, *Escritores gerundenses, o sea apuntes biográficos de los principales que han florecido desde los primeros siglos hasta nuestros días, noticia de sus obras y de los diferentes establecimientos de enseñanza que ha tenido esta ciudad, con otros varios e importantes datos referentes a los progresos y vicisitudes de las ciencias y las letras en la misma,* Girona (Imp. G. Cumané), 1867.

401. VIDAL ALCOVER, Jaume, *Llorenç Villalonga i la seva obra* (Barcelona, Curial, 1980).

402. BARRUFET I PUIG, Pere, *Biografia del Dr. Pere Mata i Fontanet,* Revista del Centre de Lectura (Reus), V, núm. 110 de 15 d'agost de 1924.

403. BERGÓS I RIBALTA, Francesc, *La nissaga catalana en la medicina de l'Uruguai,* treball inèdit presentat al premi Jordi Cases de la Fundació Salvador Vives i Casajuana.

404. SARRET I ARBÓS, Joaquim, *Jueus a Manresa,* Manresa, Imp. A. Esparbé, 1917.

405. SOBREQUES I VIDAL, Santiago, *Societat i estructura política de la Girona medieval,* Barcelona, Curial, 1975.

406. VENTURA I SUBIRATS, Jordi, *«Icaria». Vida, teorías y obra de Etienne Cabet; sus seguidores catalanes y experimentos comunistas icarianos,* Cuadernos de Historia Económica de Cataluña (Barcelona), VII, juny 1972, pàgs. 139-251.

407. PITA MERCÈ, R., *Aspectos de la Medicina Hebrea en los países de la Corona de Aragón,* Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 302-329.

408. JULIÀ I FIGUERAS, Benet, *Notes sobre els antics cirurgians gironins,* Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgines 22-33.

409. GRAU I MONTSERRAT, Manuel, *Metges jueus de Besalú (s. XIV-XV). Sa Sala, Des Portal i Ceret,* Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 165-181.

410. CAMPS I CLEMENTE, M. i CAMPS I SURROCA, M., *La mortalitat en el Baix Segre durant els segles* XVII, XVIII *i* XIX, Actes III Congrès d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 56-74.

411. CAMPS I CLEMENTE, M.; CAMPS I SURROCA, M.; CAMPS I SURROCA, D., *La conducta médica,* Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 39-47.

412. BATLLE I PRATS, Lluís, *La Biblioteca del mestre Marc Roca, metge de Girona, 1427,* Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 11-21.

413. RIERA PALMERO, Juan, *José Masdevall y la medicina española ilustrada (enseñanza, epidemias y guerra a finales del siglo* XVIII*),* Valladolid, Acta Hist. Med. Vallisoletana, núm. X, 1980.

414. SOLÀ, Fortià, *Història de Sallent,* Vic, Imp. Llucià Anglada, 1920.

415. SEGRET I RIU, Manuel, *Aportacions a la història de la vila de Sant Llorenç de Morunys i comarca,* Barcelona (IEC), 1978.

416. DOMÈNECH, Edelmira, CORBELLA, Jacint, *Notes històriques d'estudis sobre el suicidi a Catalunya en el segle* XIX, Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 101-111.

417. MIGUEL I PARELLADA, José María, *Estudio sobre los médicos tarraconenses del siglo pasado,* Boletín Informativo del Colegio Oficial de Médicos prov. de Tarragona, 1977, núm. 22, pàgs. 21-31, i núm. 23, pàgs. 16-32.

418. RODRÍGUEZ TEJERINA, José M.ª, *La Medicina medieval en Mallorca,* en MASCARÓ PASARIUS, J., Historia de Mallorca (Palma), 1978, vol. VIII, pàgines 218-432.

419. RIQUER, Martí de, COMAS, Antoni, *Història de la Literatura Catalana,* Barcelona, Ariel, 2.ª edició, 1980.

420. CUBÍ I SOLER, Mariano, *Sistema completo de Frenología,* Barcelona, Imp. Tauló, 2.ª ed. 1844; 3.ª ed. 1846, en dos vols.

421. HERNÁNDEZ MORA, Juan, *Noticia biográfica del Dr. Gavilán Bofill, hijo ilustre de Menorca,* Ciutadella, Imp. edit. Alhès, 1961.

422. DOMÈNECH LLABERIA, E., CORBELLA, J., *La obra psiquiátrica de Arturo Galcerán Granés,* Actas III Congreso Español de Historia de la Medicina, València, 1969, I, pàgs. 143-157.

423. DANON, J., *Las Facultades de Medicina de Gandía y Huesca a mediados del siglo* XVIII, Medicina e Historia, 1975, abril, pàgs. 3-4.

424. DELCLOS I BALVEY, Lluís, *Biografia del Dr. Gibert,* a GIBERT I OLIVER, A., *Topografia mèdica de Vilaseca de Solcina* (Vilaseca-Salou), 2.ª edició 1979, pàgs. 11-41.

425. CID, Felip, *Pedro-Pons. L'home i l'obra,* Barcelona, Edic. Doyma, 1981.

426. NOVOA SANTOS, Darío, *El profesor Luis Noguer Molins y la Universidad venezolana,* Mérida (Veneçuela), 1980.

427. BATET I PARET, Joaquín, *Breves necrologías de los escritores más notables de la provincia de Gerona que han cultivado las letras patrias durante el presente siglo,* Revista de Gerona, 1893, pàgs. 129-190.

428. PIÑOL I AGULLÓ, José, *Notas para la historia de Cornudella,* Barcelona (s. i.), 1969.

429. MARTÍ I QUEIXALÓS, F., LLOR I VILA, J. L., *Alexandre Frias i Roig (un senyor metge de Reus),* Reus (ed. Ajuntament de Reus), 1978.

430. BISTUÉ I ALLUÉ, Jesús M., *Biografía del Dr. Andrés Martínez Vargas, catedrático de la Facultad de Medicina de Barcelona,* Barcelona 1917.

431. FORT I COGUL, Eufemià, *La vida en una vila del camp de Tarragona en el segle* XIV, Barcelona, Dalmau ed. «Col. Episodis de la Història», Barcelona 1964.

432. FALP I PLANA, J., *Topografia mèdica de Solsona,* Barcelona 1901.

433. MIRÓ I BORRÀS, Oleguer, *El Receptari de Manresa i la mort de l'infant En Jaume, comte d'Urgell (segle* XIV*),* Manresa, 2.ª edició 1964.

434. Boletín Informativo del Colegio Oficial de Médicos de la provincia de Tarragona.

435. CORBELLA, J., MARTÍ AMENGUAL, G., *Recuerdo de la obra de Pedro Mata y Fontanet (1811-1877) en su centenario,* Actas V Congreso Español de Historia de la Medicina, Madrid, 1977, III, pàgs. 111-119.

436. DOMÈNECH LLABERIA, Edelmira: *Las ideas de Pedro Mata en el campo de la Psicología de su tiempo,* Actas V Congreso Español de Historia de la Medicina, Madrid, 1977, III, pàgs. 137-150.

437. RAGON, Baltasar, *Tarrassencs del mil-vuit-cents,* Tarrasa, J. Morral Imp., 1933.

438. CORBELLA, J., *Historia de la Medicina Legal en España,* Barcelona, tesi. (Secr. Publ. Univ. B.), 1965.

439. AMETLLER, José, *Contribución al nuevo diccionario de escritores catalanes,* Revista de Gerona, 1889, febrer, pàgs. 65-72.

440. GIRBAL, Enrique Claudio, *Médicos ilustres de la familia Çarriera de Gerona,* Revista de Gerona, 1892, III, pàgs. 65-71.

441. BLADE I DESUMVILA, A., *Benet Mori,* «Avui», 13 abril 1977, pàg. 4.

442. FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, M., GAGO BOHÓRQUEZ, R., *La medicina en la obra científica de Francisco de Paula Montells y Nadal (1813-1893),* Actas V Congreso Español de Historia de la Medicina, Madrid, 1977, III, pàgines 151-159.

443. FOLCH I CAMARASA, Lluís, *Notes per a una història de la psiquiatria infantil catalana,* Actes I Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Barcelona, 1970, III, pàgs. 331-338.

444. Revista del Departamento de Psiquiatría de la Universidad de Barcelona, VIII, 1981, núm. 1, pàgs. 13-29.

445. MARTÍ, Carlos, *Los catalanes en América. Cuba,* Barcelona (Ed. Minerva, S. A.).

446. CAMPS, Ferran, *Un gran metge i un gran patriota: Lluís Vila i d'Abadal*, «Avui», 7 novembre 1981, pàg. 11.

447. CORBELLA, J., *Recuerdo de Francisco Sunyer y Capdevila, médico y político*, Orbe Médico, 1973, núm. 50, pàgs. 53-55.

448. CASANOVAS, Joan, *La vida de Santiago Pi y Suñer*, «La Vanguardia», 2 desembre 1981, pàg. 23.

449. CARRERAS ROCA, Manuel, *El doctor don Eduardo Tolosa*, Archivos Médico Biográficos, núm. 63.

450. COROLEU, José, *Historia de Villanueva y Geltrú*, Vilanova i la Geltrú, 1979, 2.ª edició.

451. CARRERAS I COSTAJUSSÀ, Miquel, *Elements d'Història de Sabadell*, Sabadell, 2.ª edició, 1967.

452. PASCUAL, Ricardo, *El botánico José Quer (1695-1764) primer apologista de la ciencia española*, València (Cuad. Val. Hist. Med., núm. X), 1970.

453. DOMÈNECH, Edelmira: *Dues notes sobre aportacions terapèutiques de la música a les Memòries de la Reial Acadèmia Mèdico Pràctica de Barcelona (1798)*, Actes III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida, 1981, I, pàgs. 112-116.

454. *Centenari de la naixença d'August Pi i Sunyer* (Barcelona, 1979).

455. PUIG, Francisco, *La enseñanza de la Cirugía en el Colegio de Mallorca. Plan para perfeccionar los estudios (1790)*, Introducción, edición e índices de J. Riera, Valladolid, 1977.

456. *Miscel·lània homenatge a Francesc Vila-Abadal Vilaplana*, Barcelona, 1981.

457. OROZCO ACUAVIVA, Antonio, *Sabater y el empirismo anatomopatológico en el Hospital de Bellavista del Callao*, Actas XXVII Congreso Internacional de Historia de la Medicina, Barcelona, 1980, I, pàgs. 401-407.

458. IGLÉSIES, Josep, *El fogatge de 1553. Estudi i transcripció*, Barcelona, Fundació Salvador Vives i Casajuana, núm. LIX, 1979.

459. *Libro homenaje al prof. Dr. med. Francisco Jimeno Vidal*, Barcelona (Ed. Augusta, 1978).

460. APARICIO SIMÓN, José, *Historia del Real Colegio de San Carlos de Madrid*, Madrid (Aguilar), 1956.

461. BRAZA CAHUCELO, Francisco, *La enseñanza en el Real Colegio de Cirujanos de Cádiz*, Cádiz, tesis, 1958.

462. USANDIZAGA SORALUCE, Manuel, *Historia del Real Colegio de Cirugía de San Carlos de Madrid (1787-1828)*, Madrid (CSIC), 1948.

463. KOTTEK, Samuel S., *Joseph ben Meir Zabara of Barcelona (1140-?) (His place in the History of Medicine)*, Act. XXVII Congr. Internacional de Historia de la Medicina, Barcelona, 1980, I, pàgs. 181-187.

464. HERMOSILLA MOLINA, Antonio, *Cien años de medicina sevillana (La Regia Sociedad de Medicina y demás ciencias de Sevilla en el siglo* XVIII*)*, Sevilla, 1970.

465. RODRÍGUEZ TEJERINA, José M.ª, *Historia de la medicina en Mallorca desde sus orígenes hasta el siglo* XVI, Palma de Mallorca, 1981.

466. VILA, Federico, *Reseña histórica, científica y literaria de la universidad de Cervera,* Tàrrega, 1981, 2.ª edició.

467. CERVERA, Ricard, VIOLAN, Concepció, *Vida i mort del doctor Fabrés, metge i polític a Gavà durant la segona República,* Barcelona, 1982.

468. VILA CORO, Antonio, *Historia de la oftalmología catalana,* Barcelona, s. i., 1971.

469. SOLER GARDE, F., *Formaciones sanitarias en campaña,* Barcelona, 1921.

470. *Figuras de hoy.* Enciclopedia biográfica nacional ilustrada de las personalidades de la actualidad, Madrid, Editorial Ciencia y Cultura, 1956.

471. PARRILLA HERMIDA, M., *Biografía del doctor José Salvany y Lleopart,* Actas V Congreso Español de Historia de la Medicina, Madrid, 1977, III, pàgines 303-310.

472. RIERA, Juan, *Medicina y Ciencia en la España Ilustrada. Epistolario y Documentos,* Valladolid, Acta Hist. Med. Vallisoletana, núm. XII, 1981.

473. PRIETO CANTERO, Amalia, *Bachilleres médicos vallisoletanos (1546-1870),* Valladolid, Acta Hist. Med. Vallisoletana, núm. IV, 1974.

474. VICENTE GUILLÉN, V., *Análisis de las Memorias de las Juntas Literarias del Real Colegio de Cirugía de Barcelona,* Barcelona, tesis, 1982.

475. SALUDES I REBULL, I., *Vilaplana a mig segle* XVIII *(monografia històrica),* Ed. Parròquia de Vilaplana, 1978.

476. CAPEILLE, Abbé Jean, *Dictionnaire de biographies roussillonnaises,* Perpignan, Imp. Lib. Catalana, 1914.

477. BATLLE I PRAT, L., *Nomenament de metge del Bisbe i Capítol de Girona a favor de Ramon de Cornellà (1296),* Boletín Col. Oficial Médicos prov. Gerona, 1978, núm. 76.

478. PARELLADA I FELIU, Joan, *La biblioteca del doctor Llorenç Rimbau (1815-1891),* Actes II Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Barcelona, 1975, II, pàgs. 199-200.

479. RODRÍGUEZ TEJERINA, José M.ª, *La Academia Médico Quirúrgica Mallorquina,* Comunic. VI Congreso Español de Historia de la Medicina, 1979.

480. TOMÁS MONSERRAT, José, *Real Academia de Medicina y Cirugía de Palma de Mallorca. Catálogo de los discursos inaugurales (1831-1981),* Actas II Congreso Nacional de Reales Academias de Medicina y Cirugía, pàgines 57-67.

481. LLORENS I SOLÉ, Antoni, *Solsona i el Solsonès,* Manresa. Graf. Perramon, 1981.

482. COLOMER, Josep M., *Mataró al mil cinc-cents.* Mataró (ed. Caixa Estalvis Laietana, 1969).

483. DULIEU, Louis, *La médecine à Montpellier, vol. I, Le Moyen Âge,* Montpellier (Les Presses Universelles), 1975; *vol. II, La Renaissance,* íd., 1979.

484. DULIEU, Louis, *La chirurgie à Montpellier*, Montpellier (Les Presses Universelles), 1975.

485. CORBELLA, J., *Mario Torres, médico y poeta*, Sem. Med. Medicamenta, 1968, IV (27-I-1968), pàg. 4.

486. MASSONS, J. M., *L'emigració de metges i cirurgians catalans a Madrid*, Com. III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Lleida 1981.

487. Enciclopedia Universal Ilustrada (Espasa Calpe ed.), 72 tomos + apéndice y suplementos, Madrid, s. a.

488. BUJOSA, F., *La Academia Médico Práctica de Mallorca (1788-1800)*, València (Cat. e Inst. Hist. Med.), 1975.

489. Revista Médica de Barcelona.

490. CORBELLA, J., DOMÈNECH, E., *Nota sobre médicos de la comarca del Priorato en el siglo* XIX, Actas V Congreso Español Historia de la Medicina, Madrid, 1977, III, pàgs. 103-109.

491. RAFOLS, J., *Diccionario de Artistas de Cataluña, Valencia y Baleares*, B. (Ed. Catalanas-La Gran Encicl. Vasca), 2.ª ed. 1980, 5 vols.

492. ROCA I HERAS, J. M., *L'Estudi General de Lleyda*, Barcelona (La Ilustració Catalana), s. a.

493. CAMPS I CLEMENTE, M., CAMPS I SURROCA, M., *Aspectes sanitaris de l'Arxiu de Sant Joan de Lleida, segle* XVII, Lleida (Ed. Sem. Pere Mata), 1983.

494. FUSTER I POMAR, J., *Origen y evolución de la asistencia psiquiátrica en el Instituto Mental de la Santa Cruz*, Anal. Hosp. Sta. Cruz y S. Pablo, XX, 1960, pàgs. 173-331.

495. CAMPS, E., SANTAEULÀRIA, J., *Guissona*, Barcelona, 1982.

496. GIGOT, Jean Gabriel, *Université de Perpignan (1350-1793)*.

497. BARBERÀ, Santiago, *Villanoveses de ayer*, Villanova i la Geltrú (Graf. Villanueva), 1963.

498. TORRES I MARTÍ, Joaquim, *Els carrers de Valls*, Valls (Jove Cambra de Valls), 1974.

499. FARRERAS I VALENTÍ, Elvira, *Adéu Putxet. Rèquiem per un barri*, Barcelona (Ed. 7 1/2), 1981.

500. MARTÍ I VILA, Carles, *L'esclavitud a la vida. El Retaule. Notes històriques de Sant Boi. V.* S. Boi de Ll. (Bib. Popular), 1979.

501. Agrupació Catalana Colldejou de Promoció Excursionista. *Els carrers de Tarragona*, Tarragona, 1980.

502. VIOLÉ O'NEILL, Y., *José María Benites. Informe. — Alta California's First Medical Account*, Act. XXVII Congr. Internacional de Historia de la Medicina, Barcelona, 1980, I, pàgs. 203-206.

503. PIQUER, Josep Joan, *Metges i malalties en els miracles del procés de canonització de Sant Ramon de Penyafort*, Actes II Congrés d'Història de la Medicina Catalana, Barcelona, 1975, II, pàgs. 41-42.

504. Repertorio Médico, Barcelona, octubre 1842.

505. VILARÓ I LLACH, Joan, *Art a Manresa, segles* XIX *i* XX, Manresa (Llib. Sobrerroca), 1983.

506. FARRÉ I GUAL, J., *Ramon Monroig i Valls, figura del segle* XIX, v. Arrels, II, Miscel·lània d'aportacions històriques i documentals de l'Espluga de Francolí, pàgs. 137-140.

Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana

I. — Josep M. Casas Homs: *Joan de Castellnou.* Obres en prosa (segle XIV), 15 pàgines. — 1969.

II. — Josep Iglésies: *El cens del comte de Floridablanca* (1787). Part de Catalunya (Volum I). 614 pàgines. — 1969.

III. — E. Fort i Cogul: *La llegenda sobre Margarida de Prades.* «Premi Concepció Alemany, 1969», 273 pàgines. — 1970 (Exhaurida).

IV. — Drs. F. Ramon de Prat i Joan Francesc Guijarro Ruiz: *Cartilla d'Higiene ocular.* «Premi Crexhas Abiabar, 1969», amb il·lustracions, 35 pàgines. — 1970 (Exhaurida).

V. — Josep Iglésies: *El cens del comte de Floridablanca* (1787). Part de Catalunya. (Volum II). 571 pàgines. — 1970.

VI. — L. Puig i Farriol: *L'estat civil de la dona casada segons el Dret Civil vigent a Catalunya.* Pròleg de Ramon M. Roca i Sastre. 129 pàgines. — 1971.

VII. — Eduard Fontserè i Josep Iglésies: *Recopilació de dades sísmiques de les terres catalanes entre 1100 i 1906.* Amb una punta seca de Joan Rebull. 542 pàgines. — 1971 (Exhaurida).

VIII. — Drs. F. Ramon de Prat i Joan Francesc Guijarro Ruiz: *Cartilla de higiene ocular.* «Premi Crexhas Abiabar, 1969». Amb il·lustracions, 35 pàgines. (Versió castellana). — 1971 (Exhaurida).

IX. — Roser Matheu: *Vida i obra de Francesc Matheu.* Amb il·lustracions. 254 pàgines. — 1971 (Exhaurida).

X. — Montserrat Costa i Via: *Estudi de l'obra d'Anna Rúbies. 1881-1963.* Accèssit al «Premi Concepció Alemany, 1970». 132 pàgines. — 1971. (Exhaurida).

XI. — Miquel Altisent, Sch. P.: *El cant gregorià. un model de música religiosa.* Amb il·lustracions musicals. Pròleg de Cassià M. Just, Abat de Montserrat. 235 pàgines. — 1971 (Exhaurida).

XII. — Màrius Torres: *Poesías.* Traducció al castellà de Maria Teresa Ramo. 199 pàgines. — 1971 (Exhaurida).

XIII. — Plàcid Vidal: *El convencionalisme de la vida.* Pròleg de Josep Iglésies. 348 pàgines. — 1972.

XIV. — Eudald Graells: *La indústria dels claus a Ripoll. Contribució a l'estudi de la farga catalana.* Amb ilŀlustracions. 131 pàgines. — 1971 (Exhaurida).

XV. — Rossend Llates i M. Cinta Balagué: *Francesca Bonnemaison de Verdaguer i la seva obra.* «Premi Concepció Alemany, 1971». Amb ilŀlustracions. 173 pàgines. — 1972 (Exhaurida).

XVI. — Magí Riart i Birbe: *Els problemes del Pallars Sobirà.* Apèndix: *Taules del despoblament del Pallars Sobirà,* per Josep Iglésies. Accèssit al «Premi Paterna Rura, 1970». 148 pàgines. — 1972 (Exhaurida).

XVII. — Eufemià Fort i Cogul: *El senyoriu de Santes Creus.* 498 pàgines. — 1972.

XVIII. — Roser Matheu: *Quatre dones catalanes.* Accèssit al «Premi Concepció Alemany, 1972». Amb ilŀlustracions. 199 pàgines. — 1972 (Exhaurida).

XIX. — Josep Riba i Gabarró: *La Pobla de Claramunt* (Monografia). Amb ilŀlustracions. 355 pàgines. 1972 (Exhaurida).

XX. — Antoni Bach i Riu, pvre.: *Bellpuig d'Urgell i la seva antiga baronia al Pla d'Urgell.* Accèssit al «Premi Cristòfol Despuig, 1972». 292 pàgines. — 1972.

XXI. — Josep M. Madurell i Marimon: *El paper a les terres catalanes. Contribució a la seva història.* Vol. I (1972). 620 pàgines. (Exhaurida).

XXII. — A. Duran i Sanpere: *Pels camins de la Història.* Amb ilŀlustracions. 190 pàgines. — 1973.

XXIII. — Josep M. Madurell i Marimon: *El paper a les terres catalanes. Contribució a la seva història.* Volum II. Amb ilŀlustracions. 713 pàgines. — 1972.

XXIV. — Cristià Cortès: *Els Setanti.* «Premi Francesc Carreras i Candi, 1973». Amb ilŀlustracions. 292 pàgines. — 1973 (Exhaurida).

XXV. — Josep M. Madurell i Marimon: *Claudi Bornat.* «Premi Francesc Carreras i Candi, 1972». Pròleg de Pere Bohigas. Amb ilŀlustracions. 299 pàgines. — 1973.

XXVI. — Eufemià Fort i Cogul: *Llegendari de Santes Creus.* «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1973». Prefaci de Miquel Coll i Alentorn. 316 pàgines. — 1974 (Exhaurit).

XXVII. — Jaume Riera i Sans: *La crònica en hebreu de la disputa de Tortosa.* 72 pàgines. — 1974.

XXVIII. — Pere F. Santanach i Prat: *Estudi tectònic del paleozoic inferior del Pirineu entre la Cerdanya i el riu Ter.* Accèssit al «Premi Eduard Fontserè, 1973». Amb ilŀlustracions. 154 pàgines. — 1974.

XXIX. — Josep Iglésies i Fort: *Estadístiques de població a Catalunya, el primer vicenni del segle* XVIII. Vol. I. 506 pàgines. — 1974.

XXX. — Josep Iglésies i Fort: *Estadístiques de població a Catalunya, el primer vicenni del segle* XVIII. Vol. II. 506 pàgines. — 1974.

XXXI. — Josep Iglésies i Fort: *Estadístiques de població a Catalunya, el primer vicenni del segle* XVIII. Vol. III. 432 pàgines. — 1974.

XXXII. — Josep M. Casas i Homs: *Dietari de Jeroni Pujades.* «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1974». Pròleg d'A. Duran i Sanpere. Volum I. Amb un gravat. 484 pàgines. — 1975.

XXXIII. — Eufemià Fort i Cogul: *Notícia històrica d'una singular institució medieval.* Accèssit al «Premi Francesc Carreras i Candi, 1973». 350 pàgines. — 1975.

XXXIV. — Josep Danon i Bretó: *Aportació a l'estudi social de la medicina a Catalunya* (1768-1827). «Premi Jordi Casas, 1974». 152 pàgines. — 1975.

XXXV. — Josep Iglésies: *Les minves dels cultius i de la població a la comarca del Priorat.* 91 pàgines. — 1975.

XXXVI. — Josep M. Casas Homs: *Dietari de Jeroni Pujades.* Volum II. «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1974». 237 pàgines. — 1975.

XXXVII. — Josep Romà Barriga: *El Sacramentari, Ritual i Pontifical de Roda.* «Premi Francesc Carreras i Candi, 1972». Pròleg de Manuel Mundó. Amb ilŀlustracions. 756 pàgines. — 1975.

XXXVIII. — Lluís Casassas i Simó: *El Lluçanès.* Evolució entre 1950 i 1970. «Premi Cristòfor Despuig, 1972». Amb ilŀlustracions. 208 pàgines. — 1976.

XXXIX. — Josep M. Casas Homs: *Dietari de Jeroni Pujades.* Volum III. «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1974». 404 pàgines. — 1975.

XL. — Josep M. Casas Homs: *Dietari de Jeroni Pujades.* Volum IV i darrer. «Premi Gumersind Bisbal i Gutsems, 1974». 526 pàgines. — 1976.

XLI. — Eduard Feliu i Mabres - Jaume Riera i Sans: *Poemes hebraics de jueus catalans (segles* XI-XV*).* 224 pàgines. — 1976.

XLII. — Teresa-Maria Vinyoles i Vidal: *Les barcelonines a les darreries de l'Edat Mitjana* (1370-1410). Accèssit al «Premi Concepció Alemany,1976». 192 pàgines. — 1976.

XLIII. — P. Basil de Rubí: *Les Corts Generals de Pau Claris.* Accèssit al «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1974». Pròleg del P. Ramon Vidal. Amb ilŀlustracions. 548 pàgines. — 1976.

XLIV. — Josep M. Torras i Ribé: *Evolució social i econòmica d'una família catalana de l'antic règim. Els Padró d'Igualada* (1642-1862). Premi ex-aequo del «Premi Cristòfor Despuig, 1976». Pròleg de Joan Mercader i Riba. Amb ilŀlustracions. 316 pàgines. — 1976.

XLV. — Josep Maria Casas Homs: *Llibre del Batlle Reial de Barcelona Berenguer Morey* (1375-1378). 144 pàgines. — 1976.

XLVI. — Salvador Galceran Vigué: *Dietari de la fidelissima vila de Puigcerdà. Transcripció literal del text i comentari.* Accèssit al «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1974». Pròleg del Dr. Joan Martí Alanís, bisbe de la Seu d'Urgell. Amb ilŀlustracions. 204 pàgines. — 1977.

XLVII. — Osvald Cardona: *Els grups de vocals en contacte. (Un tema de llengua i poètica).* Accèssit al «Premi Pompeu Fabra, 1976», de l'Institut d'Estudis Catalans. Pròleg de Josep M. Casas Homs. 163 pàgines. — 1977.

XLVIII. — Charlotte S. Maneikis Kniazzeh i Edward J. Neugaard: *Vides de Sants Rosselloneses.* Prefaci de Joan Coromines. Volum I (gramàtica i glossari). 244 pàgines. — 1977.

XLIX. — Loreto Busquets: *Aportació lèxica de Josep Carner a la llengua literària catalana.* Pròleg d'Antoni M. Badia Margarit. Amb un autoretrat al llapis. 582 pàgines. — 1977.

L. — Greet Schib: *Vocabulari de Sant Vicenç Ferrer.* «Premi Gumersind Bisbal Gutsems, 1976». Pròleg de Germà Colon. 216 pàgines — 1977.

LI. — Charlotte S. Maneikis Kniazzeh i Edward J. Neugaard: *Vides de Sants Rosselloneses.* Prefaci de Joan Coromines. Volum II. Transcripció del text. 532 pàgines. — 1977.

LII. — Eduard Fontserè: *Dos mots de comiat.* Pròleg de Josep Iglésies. 72 pàgines. — 1977.

LIII. — Charlotte S. Maneikis Kniazzeh i Edward J. Neugaard: *Vides de Sants Rosselloneses.* Prefaci de Joan Coromines. Volum III. Transcripció del text. 540 pàgines. — 1978.

LIV. — Claude Carrère: *Barcelona (1380-1462) Un centre econòmic en època de crisi.* Volum I. 560 pàgines, amb gravats. — 1978.

LV. — Claude Carrère: *Barcelona (1380-1462). Un centre econòmic en època de crisi.* Volum II. 540 pàgines, amb gravats. — 1978.

LVI. — Salvador Galceran i Vigué: *La indústria i el comerç a Cerdanya. Estudi sòcio-econòmic i polític, segons les «Ordinacions de 'Mustassaph'».* «Premi Cristòfor Despuig, 1974». Pròleg del Dr. Josep M. Font i Rius. 244 pàgines. — 1978.

LVII. — Josep Danon: *Visió històrica de l'Hospital General de Santa Creu de Barcelona.* «Premi Jordi Cases, 1978». 208 pàgines, amb gravats. — 1978.

LVIII. — Ramon Amigó i Anglès (amb la col·laboració de Mn. Julià Pascual i Pagès): *Toponímia del terme municipal de Vilallonga de Ter.* 408 pàgs. i un mapa. — 1979.

LIX. — Josep Iglésies: *El fogatge de 1553* (estudi i transcripció). 512 pàgines, 3 mapes. — 1979.

LX. — Salvador Vives Casajuana: *L'organització de l'assistència pública dels psicòpates a Catalunya.* Pròleg del Dr. Ramon Vidal i Teixidor. 160 pàgines. — 1979.

LXI. — Maria Sala i Sanjaume: *L'organització de l'espai natural a les Gavarres.* «Premi Cristòfor Despuig, 197»6. 152 pàgines, mapes, figures i quadres. — 1979.

LXII. — David S. Viera: *Bibliografia anotada de la vida i obra de Francesc Eiximenis* (1340?-1309?). «Premi ex-aequo Ferran Soldevila, 1977». Presentació de Martí de Riquer. 144 pàgines. — 1980.

LXIII. — Orfeó Lleidatà: *La cultura musical a Catalunya.* 64 pàgs. — 1980.

LXIV. — Enric Moreu-Rey: *Els treballs històrics de Mn. Josep Mas i Domènech.* «Premi Ramon d'Alòs», de l'Institut d'Estudis Catalans, 1966. 64 pàgs. — 1980.

LXV. — *Obra poètica de Salvador Albert.* Pròleg de Miquel Dolç. Introducció, notes i apèndix amb tria de comentaris d'Octavi Saltor. 260 pàgines, amb gravats. — 1980.

LXVI. — Fèlix Martín: *Els picapedrers i la indústria de la pedra a la Floresta.* Pròleg de Josep Vallverdú. 224 pàgines amb fotografies i ilꞏlustracions. — 1981.

LXVII. — J. M. Calbet i Camarasa i Jacint Corbella i Corbella: *Diccionari biogràfic de Metges Catalans.* Primer volum: A-E. Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Lleida, 1981. 194 pàgs. — 1981.

LXVIII. — Acte de lliurament de la VIII.ª edició del «Premi Gumersind Bisbal Gutsems». Amb un dibuix a punta seca de Roger Blàvia. 48 pàgs. Barcelona. — 1981. (Exhaurit)

LXIX. — Llorens i Solé, Dr. Antoni: *Solsona en les guerres del sege* XIX *a Catalunya.* Pròleg del Dr. Manuel Riu. Accèssit al «Premi Ferran Soldevila». 256 pàgines. — 1981.

LXX. — Josep Iglésies: *El fogatge de 1553* (estudi i transcripció). Volum II. 560 pàgines. — 1981.

LXXI. — Germà Colon i Arcadi Garcia: *Llibre del Consolat de Mar.* Pròleg de Francesc de B. Moll. «Premi Gumersind Bisbal Gutsems». 264 pàgines. — 1981 (Exhaurit).

LXXII. — A. Pomés. A. Torras, R. Matheu: *Miscel·lània poètica.* Pòrtic de A. Bergós. Pròlegs de J. Vallverdú, O. Cardona i P. Bohigas. 232 pàgines. — 1982.

LXXIII. — Germà Colon i Arcadi Garcia: *Llibre del Consolat de Mar.* II volum. «Premi Gumersind Bisbal Gutsems» 296 pàgines. — 1982.

LXXIV. — Josep Vallverdú i Aixalà: *Pregoner de Ponent.* Pròleg d'A. Bergós. 72 pàgines. — 1982.

LXXV. — J. M. Calbet i Camarasa i Jacint Corbella i Corbella: *Diccionari biogràfic de Metges Catalans.* Segon Volum: F-Q. Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Lleida, 1981. 240 pàgines. — 1982.

LXXVI. — Rafael Battestini i Pons: *L'home i el seu entorn.* Pròleg de Josep Laporte. 120 pàgines. — 1982.

LXXVII. — Jaume Mateu i Giral: *La pagesia urgellenca abans del Canal.* Pròleg de Joan Vilà i Valentí. «Premi Francesc Carreras i Candi, 1981». Amb ilustracions. 208 pàgines. — 1982.

LXXVIII. — Júlia Butinyà i Jiménez: *Una visió de la dona catalana en el segle* XIX. Pròleg de Joan Rebagliato. Accèsit al «Premi Concepció Alemany, 1980». 192 pàgines. — 1982.

LXXIX. — Jordi Rubió i Balaguer: *Classificació decimal. Adaptació per a les Biblioteques de Catalunya.* 526 pàgines. — 1982.

LXXX. — Felip Calvet i Costa i Josep M. Roig i Rosich: *Josep Irla, President de la Generalitat de Catalunya a l'exili.* 354 pàgines, amb gravats. — 1983.

LXXXI. — Josep Iglésies: *Eduard Fontserè. Relació de fets.* 178 pàgines, amb gravats. — 1983.

LXXXII. — Alfonsina Janés i Nadal: *L'obra de Richard Wagner a Barcelona.* Pròleg de Manuel Valls. Pòrtic de Jaume Sobrequés i Callicó. 408 pàgines. — 1983.

LXXXIII. — J. M. Calbet i Camarasa i Jacint Corbella i Corbella: *Diccionario biogràfic de Metges Catalans.* Tercer volum: Q-Z i Addenda. Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Lleida, 1981. 348 pàgines. — 1983.

Publicacions del Seminari Pere Mata

1. DOMÈNECH, Edelmira: *La Frenología. Análisis histórico de una doctrina psicológica organicista.* 1977. 215 pàgs.
2. CAMPS SURROCA, Manuel; CAMPS CLEMENTE, Manuel: *Santuaris lleidatans amb tradició mèdica.* 1981. 158 pàgs.
3. CALBET I CAMARASA, Josep M.; CORBELLA I CORBELLA, Jacint: *Diccionari biogràfic de metges catalans.* Primer volum A-E. 1981. 192 pàgs. (Coedició amb la Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona).
4. III Congrés d'Història de la Medicina Catalana. «Programa». Lleida, 4-6 juny 1981. 32 pàgs. (Coedició amb el Col·legi Oficial de Metges de Lleida).
5. III Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Lleida, 1981. «Actes». Primer volum, 1981. 346 pàgs.
6. HUGUET RAMIA, Emilio: *Determinación del cadmio y plomo en las aguas de consumo.* 1981. 90 pàgs.
7. MARTÍ AMENGUAL, Gabriel: *El suicidio consumado en las Islas Baleares.* 1982. 152 pàgs.
8. CALBET I CAMARASA, Josep M.; CORBELLA I CORBELLA, Jacint: *Diccionari biogràfic de metges catalans.* Segon volum F-Q. 1982. 238 pàgines. (Coedició amb la Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona).
9. CAMPS I CLEMENTE, Manuel; CAMPS I SURROCA, Manuel: *Aspectes sanitaris de l'Arxiu de Sant Joan de Lleida.* 1983. 424 pàgs.
10. CALBET I CAMARASA, Josep M.; CORBELLA I CORBELLA, Jacint: *Diccionari biogràfic de metges catalans.* Tercer volum R-Z i Addenda, 1983. (Coedició amb la Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona).
11. CORBELLA CORBELLA, Jacinto; CALBET CAMARASA, José M.: *El pensamiento Sanitario y Laboral de dos médicos anarquistas del siglo* XIX. En premsa.

Aquest llibre
s'ha acabat d'imprimir
a mitjan desembre de 1983
a la impremta
Virgili i Pagès, S. A.
de Lleida.